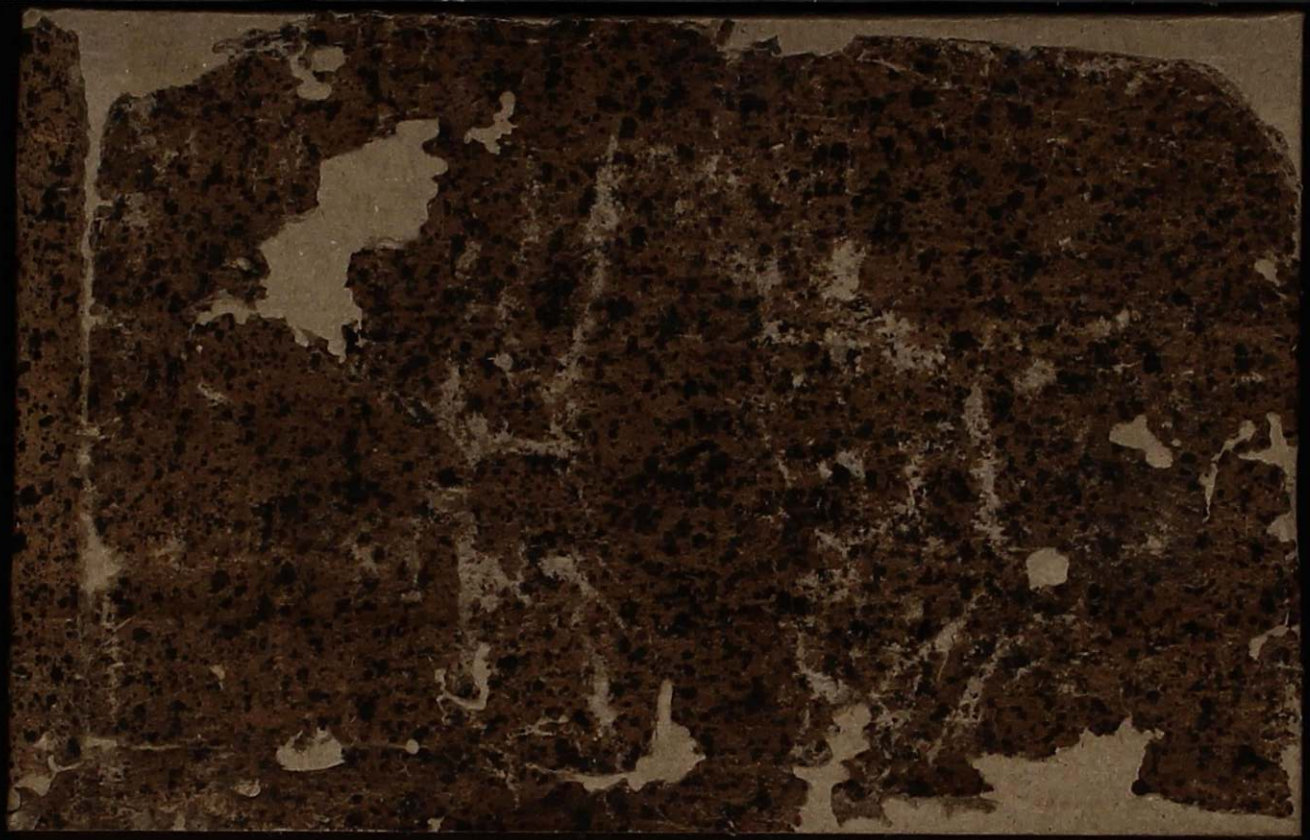

II 804 V 2

Fond. IV. 2

Flores mystici Mariani
Ord. Bernardinorum

2 Reko. P. 1946. E.
ktorych lic. 344

Tabula huius opuſculi que ꝓtinet duos numeros quoꝝ ꝑior indicat numerum ſermonū. poſterior vero numerum foliorꝝ. Et primo ponit ꝓlogus vt hꝫ folio. i.

Dominica ꝑma de aduc/tu ſermo de finali et vltimo iudicio. 2
Q, ad rectū iudiciū tres cō/ditiones req̃runt 2
Quattuor ꝓsone requirunt in iudicio 3
Pronūciatio. euangelij tex/tualiter 3
Judicium quid ſit 3
Inquiſitio quid ſit 3
Juſticia quid ſit 3
Probat eſſe vltimum iudici/um 3
Judicij ordinatio 4
Solē obſcurare itelligit 5
Stellas cadere exponit 5
In eccl'ia erūt tenebre 5
De ſignis in mare 6
De ſignis in terra 6
Angeli mouebūt duplr 6
Purgatio mūdi futura 7
Duplex impuritas 7
Igne purgabit mūdus 7
Effectus igne purgans 7
Antecedentia iudi ū 8
Concomitantie iudiciū 8
Sequentia iudiciū 9
Accuſatores i iudicio 9
Teſtis in iudicio 9
Diſcuſſio meritoꝝ 9
Sententie ꝓlatio 10
Utrū ſolus criſtus iudica/bit 10
De tēpore z loco iudicij 11

Dñice ſcda aduent⁹ de fi/de catholica 12
Fides multis modis capi/tur 12
Fides diffinitur 13
De ſignis in terra 13
Fides ē auriga ꝑrutū 14
Perfecta fides ꝺr illa 14
Soli xp̃iani habent veram fidem 14
Que ſunt credenda 16
Quare eccleſia edidit duos alios ſimbolos 17
Utilitatem perfecte creden/tis 17
Laus fidei 18
Utrum quis ſit ad fidē co/gendus 19

Dñica tertia de aduen⁹ humilitatis virtute 19
Nota exemplū 19
Prima cōcluſio 20
Conditiōes humilitat⁹ 20
Utrum humilitas ſit max/ma virtus 21

14114

De beata virgine. 21
Erga superiores semper humiliare debemus. 21.
Secunda conclusio. 21
Humilitas ꝓmēdatio 22
Humilitas ꝓdest hoī 22
Humilitas deo placet 22
Adiutoria hūilitatis 22
Hūilitatis fructꝰ 23
Humilis quomodo cognoscitur 23

4 Dominica quarta de aduentu christi in carne 23
Tres vtilitates incarnationis. 24
Vtrum necesse fuerit ꝺeum incarnari 24
Quare filiꝰ ē icarnatꝰ 25
Vtrū deus incarnatus fuisset si adā nō peccasset 26

5 Domica infra octauā natiuitatis domini de diuina gratia 27
Gratia diffinitur multis modis 28
Gratia quomodo cognoscitur habere 28
Gratia est occultāda iuxta posse 29
Conclusio secunda 29
Gra accipit varijs mōis 29
Pria scda tcia qurata gratia 29
Gratia gratum faciens 30
Vtrum gratia ponat aliqd in anima 30
Preparare ad gratiaꝫ possumus 30
Effectus gratie 31

Dominica post octauam natiuitatis domini de patientia 31
Prima conclusio 31
Vtrum patientia multipliciter diffiniatur 31
Vtr patiētia sit ꝑtus 32
Quid per patientiam ꝺbemus ferre 32
Vtrum iniuria sit semp propulsanda 32
Vtrū patiētia sit suppoꝛtāda angaria opeꝛ 33
Vtr debemꝰ ꝓpria repetēr vel non 33
Tertia conclusio 34
Inducētia ad patiētiā 34
Vtilitates patiētie 34
Vtrum patientia possit haberi sine gratia 35

Dnica prima post octauā ephiphanie. de vicio ignoratie 36
Vtr gratia sit sn cpa 36
Ignoratia est ꝓtraria appe

titul 37
Utrum quilibet inclinetur ad scientiam 37
Ex ignorantia pcedētia 38
Utrum ignorantia excuset a peccato 38
Casus vbi ignorantia iuris nocet 39
De subueniendis ppter ignorantiam 40
Qualiter excuset sequentez culpam 40

8 Dominica secunda post ephiphaniā de sacramento matrimonij 41
Quare matrimoniū fuit institutuz 42
Triplex ē matrimoniū 42
Triplex est zelus 42
Uxor debet coerceri quatuor modis 43
Matrimoniū spūale. 43
Utrum matrimoniū possit dissolui per ingressum religionis 43
In matrimonio multa sunt aspicienda 44
Qualiter bona vxor sit cognoscenda 45
Qualis vxor sit diligēda 44
Qualiter sit custodienda vxor 45
Qualiter vxor sit casta/ ganda 45
Utrum matrimonium consummatū possit solui 45

Dominica tertia p9 ephiphaniam ō peccato in generali 45 9
Peccatum multiplicit diffinitur. 46
Utrū pctm̄ p̄dicetur ō actuali z originali. 47
Utrū pctm̄ corrumpat aliquod bonum 47
Quot mala facit pctm̄ 48

Dūica quarta p9 epiphaniā sermo de pēitentia 49 .10
Diffinitur pēitentia sic 50
Utr penitentia restituat in pristinū 51
Spes penitentie 51
Impedimēta penitētie 51
Remedia ipedimentoz 52
Inuitātia ad pniam 52
Utrum omnis penitens inueniat veniam 53

Dominica quinta p9 epiphaniam de vicio detractionis 53 11
Quid sit detractio 54
Species detractionis 54
Utr detractō sit sp moz. 55
Quatuor sunt in verbo de/

tractionis. ff
Utrū detractio sit grauissi-
mū peccatum ff
Pena detractionis ff
Utrū audiēs detractiones
peccet z nō resistens ff

Dñica in septuagesima ō
12 gia z eius creatōe z immor-
talitate. fg
Exhortatio ad sollicitudi-
nem fg
Anima diffinit fg
Anima multipliciter nomi-
natur fg
Utrū omnes anime sint si-
mul create fg
Anima rationalis est immor-
talis 61
Anime immortalitas ꝓba
tur auctoritatibus 62
Immortalitas aīe ꝓbatur
per exempla 62

13 Dñica in sexagesima ō ver
bo dei 63
Uerbū dei ō semē 64
Quintuplex generatio que
fit per verbum 64
Utilitates verbi dei 64
Conditōes boni predicato-
ris 64
Utrū gratia predicandi de
betur ex meritis 65
Audientes verbū dei sūt du
plices 65
Fructus verbi dei 66

Dñica in quinquagesima ō
excellētissima celebratiōe do 14
minici sacrī 66
Missa quid sit 67
Utr oī die debeat missa ce
lebrari 67
Obligantur ad missam di-
uersimode 67
Que missa debeat celebra-
ri 67
Rōem z expositōem misse et
eius pertinētia ꝛc. 68

Dñica ꝑma quadragesi- 15
me de tēptatōe 69
Temptatio multis modis
euenit 70
Temptatōis descriptio 71
Tēptatio ē cauēda 72
Temptatio non est semp ti-
menda 72
Adiuuamenta resistendi tē-
prationib⁹ 72
Iusti etiā temptant 73
Cui temptatōi difficili⁹ est
resistere 73

Dñica secunda q̄dra 16
gesime sermo de gloria et do
tib⁹ corpoꝝ brōꝝ 74

Brītuda diffinit 74
Quib⁹ dotib⁹ corp⁹ dei vi/
de in marginib⁹ 75
Quō dotes sūt in corpe glo
rificato 76
Utr̄ dotes corpis sint equa
liter in oibus 76
Gloria beatorum ptim erit
a deo 77
Quare sancta p̄miabuntur
in corpore 77

17 Dñica tertia q̄dragesime
ē de ptritōe pctō⁹ 78
Differunt attritio z contri
tio. 79
Un̄ dr ptritio 79
Qualitas ptritōis 79
De quibus debet esse con/
tritio 80
Utr̄ de singul⁹ singularit̄ d
bet conteri 81
Quātitas ptritōis 81
Utr̄ equaliter de oībus pec
catis sit dolendū 82
Impedimēta diaboli 82

Dñica ārta q̄dragesime
18 de elemosyna 83
Quid sit elemosyna 83
Utrū elemosyna sit sub p̄ce
pto 84
Necessitas elemosyne 84
De quibus bonis debet da
ri elemosyna 85
Cōditōes elemosyne 86
Cui sit dāda elemosy. 86
Modus elemosyne 86
Utruz elemosyna sit satisfa
ctio oīb⁹ alijs partibus satis
factōis 87

Dñica de passiōe p̄mo de
pessimo vicio blasphēie 88 19
Quid sit blasphemia 88
Multis modis blasphema
tur 89
Utr̄ blasphemia sit pecca/
tum mortale 89
Utrū oīs blasphemia sit cō
tra deum 90
De q̄ntitate blasphemie 90
Quō blasphemia est pcm̄ i
spm̄sanctū 90
Signa vindicti hui⁹ pecca
ti 91
Punitores h⁹ vicij fuerī 91

Dominica i ramispalma
rum sermo de pessimo vicio
superbie 92 20
Diffinitio superbie 93
Documentum superbie 93

De qualitate superbie 94
Gradus superbie 95
Tres offendit superbi 96
Pena superbie 97

21 Dominica resurrectionis dñi nostri ihesu xpi 97
Quid est resurrectio 98
Utruz resurrectio xpi fuerit necessaria 99
De tempore resurrectionis 100
De hora resurrectionis 100
Qualitas resurrectionis 101
Probatio resurrectionis 101

22 Dñica in octaua pasce de vicio infidelitatiz 103
Causantia infidelitatē 104
Impedimenta ex parte intellectus 104
Causantia infidelitatiz ex parte voluntatis 105
Causantia infidelitatiz ex parte memorie. 105
Utruz quelibet infidelitas sit pctm 106
De qlitate infidelitatiz 107
Quot mōis pro infidelitate offendit deus 107
Utruz iudeꝰ vl xpianꝰ infidelis plꝰ deū offendit 107
De quantitate pene infidelitatis 108
Utruz infidelis sit cogendus ad fidem 108
Utrū ritus infidelium sint tollerandi 109

Dñica pma post octauaz pasce. de offitio pastoris spiritualis temporalis et de cōditōnibus familie eis commisse 23 109
Tres ꝯditōes pastoriz 110
Qualitas circa familiā 111
Utrz malꝰ plat⁹ possit corrigere subditū 112
Qualitas subditoꝝ 112
Occasio peccādi duplex 112
Oculus pro intensione ponitur 113
Pctm peiꝰ est oibꝰ que sunt super terram 113
Oculi impediūt nos 113
Opus nostrū in tribus debet consistere 114
Obedientia in tribus consistit 114
Sobrietas i tribꝰ sistit 114
Quies in tribus debet stare 114

24 Dominica secunda post octauas pasce sermo de excellenti fructe spei 115
Diffinitio spei 116
Spes tristra nominat 116
De vtilitate spei 117

Vtrum caritas habeatur sine spe ii8
Diffinitio spei ꝑm aug. ii8
Spes ꝑt roborari ii8
Deus amat nos ii8
Deus ꝓtulit nobis tria bñficia trib⁹ mõis ii9
Deus dat beneficia corporalia ii9
Suffragia sanctorum i20
Suffragia angelo⁹ i20
Suffragia oim sctõ⁹ i20
Vtrũ in solo deo sit sperandum Q
Triplex spes ꝺtestãda Q
Triplex spes commendabilis Q2

25 Dominica tria post octauas pasce de excellenti virtute caritatis Q3
Quid est caritas Q4
Laus caritatis i2i
Vtrum caritas sit amicitia creata i2i
Utilitates caritatis i22
Triplex est virtus i24
De q̃litate caritat⁊ i24
Signa caritatis i24
Caritas ꝺz esse recta i25
Rectitudo caritat⁊ i25
Firma caritas i25
Vtrũ ꝓfectus in caritate teneatur ad opera perfectionis i26

Dñica quarta post octauas pasce de efficaci virtute oratiõis i26
Diffinitio orõnis i27
Preparatio ad orõem i27
In rẽplo est orandũ i27
Causa orõnis i28
Tpa orõis i anno i29
Gesta in oratione i29
Cõsideratiua suũpt⁹ i29
Nota vnũ exemplũ i30
Orõnis exhibitio i30
Orõnis qualitas i30
Mod⁹ orõis mẽtal⁊ i32
Vtrũ dñica orõ sit efficaci⁊ oz cereris i33
Adeptio oim bono⁹ i35
Remotio oim malo⁹ i35
Septem virtutes i oratione dñicali i36
Fructus orõnis i36

Dominica infra octauaꝫ ascensionis dñi nostri ihesu christi de virtute fortitudinis i38
In q̃ ꝓsistit fortitudo i40
Adiuuãtia fortitudinẽ i40
Fructus fortitudis i4i

Dñica penthecostes ꝺ spiritusctõ i42
Tria sũt sig̃ plenitudis apostolo⁹ i43
Visio insigne i43

Missio in spē linguaꝝ 144
A q̄ missus est 144
Spūssanctus datus et mis-
sus est hodie 145
Qua hora spūssanct⁹ missus
est 145
Spiritussanctus missus est
ꝓpter tria 145
Quis potest habere spiritū
29 sanctum 146

Dñica ꝑma post penth. ō
misericordia dñi 147
Quid est mia 147
Septem misericordias deus
exhibet nobis 148
Ad misericordiam inducit
nos 149
Ad misericordiam mouen-
tes 149
In misericordia debent attē
di quinq; 149
Utrū misericordia sit actus
virtuosus 150
Quot sūt opa mie 150
Utilitates mie 150
Dia displicet diabolo ꝓ
30 pter tria 151

Dñica secūda post pent.
de iusticia 152
Iusticia triplicit sumit 152
Utr̄ iusticia sit ꝑtus 153
Iusticia ꝫmendabilē 153
Utrū faciens ꝓtra iusticiaꝫ
peccet 154
Utilitas iusticie 154
Quō acqrit iusticia 154

31

Dñica tertia post pen. de
ꝑtute tpantie 154
Tempozantia triplr accipi-
tur 155
Utrum tempozantia sit vir
tus 156
Commendatur tempozan-
tia 157
Suadētia tpantiam 157
Utilitates tēpozantie 158
Utr̄ regla tpantie sit ꝫm ne
cessitatem vite 159

32

Dñica quarta post pent.
ꝫmo de ꝑtute prudētie 159
Prudētia tripliciter diffini
tur 160
Utrum prudentiia sit vir-
tus 160
Prudētia ē laudanda 161
Astutia serpentis 162
Utrū prudentia sit in pec-
catozibus 162
Triplex spūs 162
Prudēt ē prior alijs ꝑtu-
tibus 163
Prudentia est dignioz 163

Prudentia est regula aliaꝝ virtutum 163
Fructꝰ prudētie 163
Vtrum non conans habere prudētiā peccet 164

Dñica quinta post pent. 33
de vicio ire 164
Ira tripliciter diffinit 164
Vtrꝝ ira sit mortale 165
Ira est detestabilis 165
Ira est nociua proximo 166
Ira displicet deo 166
Vtrū puocans ad irā magꝭ peccet 166
Mala ire 167
Ex ira procedit tumor mentis 167
Ex ira pcedit clamor 167
Ex ira procedit impatientia 167
Ex ira pcedit litigiū 167
Ex ira pcedit maledictō 167
Ex ira pcedit blasphēia 167
Ex ira pcedit rixa 167
Ex ira pcedit cruōlitas 167
Ex ira pcedit seuitia 168
Ex ira pcedit bellū 168
Vtrum ira sit causa omniū malorum 168

54 Dñica sexta post penthe. de sacro ieiunio quādo 168
Vtrꝝ omnes teneant ad ieiunium ecclesie 169
Ieiunium dupliciter diffinitur 169
Quale dz esse ieiuniū 171
Vtilitates ieiunij 172
Vtrum mulier ad prohibitionem viri non debeat ieiunare 174

55 Dominica septima post penthecosten de peccato hypocrisie. 175
Simulatio quattuor modis fit 175
Hypocrisis ē detestabilis 176
Hypocrisis ꝓbatur 177

Dñica octaua post pent. 56
de imprudentia 177
Vtrum imprudētia sit peccatum 178
Tria faciunt hominem imprudentē 178

Dominica nona post pen 57
thecosten de gratia fletus vel lacrimaꝝ 180
Luctus describitur 180
Quare xps fleuit 181
Christus suo fletu nos

docet 181
Luctus triplex 182
Luctus malus 183
Luctus pmꝫ 183
Tres triumphi luctꝰ 183

Dñica decima post Pen/
38 thecosten de vitio ianis glo
rie 184
Inanis glia quid ē 185
Inanis gloria est detestabi
lis 186
Quis magis peccat in va/
na gloria 187
Remedia contravanaz glori
am 188

Dominica vndecima post
39 penthecosten de sacra cōfes/
sione 189
Confessores debent esse bo
ne vite 189
Quid ē ꝓfessio 190
Confessio i ꝓscia 190
Quis tenet ad ꝓfessiōz 191
Triplex est cōfessio 191
Cui sit ꝓfitendū 192
Quoties debet ꝓfiteri 192
Cōfessio dz eē simplex 193
Cōfessio dz eē fidel 193
Cōfessio debet eē freqns 193
Cōfessio dz eē nuda 193
Cōfessio dz eē discreta 193
Cōfessio dz eē libēs 193
Cōfessio dz eē ꝓcūda 193
Cōfessio dz eē integra 193
Cōfessio dz eē secreta 193
Cōfessio ōbet esse lachrimo
sa 193
Cōfessio debet esse accelera
ta 193
Cōfessio ōbet eē fortz 194
Cōfessio dz eē accusās 194
Cōfessio dz eē pata 194
De circūstātijs pctōꝝ 194
Effectus ꝓfessionis 194
Cōfessio qd sit ꝑm Ysi. 195
Cōfessio ꝑm Aug. 195
Impedimenta ꝓfitēriū 195

Dñica duodecima pꝰ pē/ 40
thē. d dilectōe dei 196
Amare debemus deū ꝓpter
tria 196
Bona gratie 197
Bona glorie 197
Bonitas gaudij 197
Triplex est positio illius pre
cepti 198
Qui peccant contra hoc pre
ceptum 199
Reductio decem precepto/
rum K K 5
Impletio caritatis K K 6
Sex mouent nos ad diligē
dum deum K K 6

Dñica decima tertia post 41
Penthecos. de purgatōe pec/
cati mortalis. l l 7

Debemus purgari a pecca/ to ll 28
Utrū peccatum tollat oēm gratiam LL
Utr peccator possit sibi me reri gratiam LL

42 Dominica decima quar/ ta de auaricia LL 2
Auaricia est dei contempti ua LL 2
Est primo nociua LL 2
Est proprio subiecto dero/ gatiua LL 2
Auaricia quid sit LL 3
Utrum diligere diuitias sit peccatum LL 3
Auaricia est grauissimū pec catum LL 4
Cā quare auarus est insati abilis LL 5
Quātitas auaricie LL 5

43 Dominica decima quīta post Penthe. de duodecim stultitijs peccantium morta liter LL 6
Peccans mortaliter fac ꝑti/ tuor stultitias LL 7
Unde dicitur peccatū mor/ tale LL 7
Regula volens cauere pec/ catum DD

Dominica sedecima post penthe. de pessimo vicio vsu re DD
Usurari9 stulte fac DD
Utr pecunia mutuata pos/ sit aliqs aliquā cōmoditatē accipere DD 2
Usurari9 tres iniqtates cō/ mittit DD 2
Usurari9 habet tres penali tates DD 3
An possit exigere man9 a lī guavl obsequo DD 4

Dñica decima septīa post pēthe. de inuidia DD 4 45
Inuidia quid est DD 5
Utr inuidia sit mor. DD 5
Inuidia est detestabi/ lis DD 6
Difficilis curatio inui/ die DD 6
Mala procedentia ex inui/ dia DD 7
Remedia inuidie DD 7

Dñica decia octaua post 46
penthecosten. de vicio luxu/ rie DD 8
Volens purgari a luxu ria DD 8
Utr luxu. sit pcīm AA
Detestatio luxurie AA
Quotiens peccari potest in luxuria AA 2
Malicia luxurie AA 2

Remedia ꝯ luxuriã AA 3

47 Ōñica decimanona post penthe. de ꝓginitate AA3
Virgitas triplicit declaratur AA4
Utrū virginitatem ꝙare sit virtus AA4
Q, virginitas sit bene qualificata AA 5
Utrū licitū sit seruare virginitatem AA 5
Cōꝙãtia ꝓginitatẽ AA 6

48 Ōñica vicesima post pen. de vicio accidie AA7
Tria ẽmedia ꝯ accidie AA7
Accidia q̃d sit AA 8
Accidia ẽ ōtestabil AA 8
Aq̃b ꝙat accidia OO
Filie accidie OO2
Utrū accidia an dissolutus deo plus displiceat OO2

49 Ōñica vicesima ꝓma post pēthe. de satisfactōe OO2
Satisfactio quid sit OO3
Quadꝛ eē satisfa. OO4
Quanta debet esse satisfactio OO 4
Utrū satisfactio ꝺbeat fieri per opa penalia OO 5
Peccatū remittitur nouem modis OO,5

Ōñica vicesima secꝺa post penth. de remediꝭ tẽptationum demonis OO 5
Remedia tẽptatio. OO6
Diabolus multis modis tẽptat nos OO 7
Remedia alia contra tẽptatōes OO 7
Modus temptationis diaboli OO 8
Alia remedia contra tẽptationes PP
Effectus tẽptationũ PP

Ōñica vicesima tertia pꝰ pentheco. De vicio pessimo gule PP
Volẽs libari a gula PP2
Quid sit gula PP2
Utꝛ gula sit peccatuꝫ mortale PP 2
Gula est detestabil PP 2
Mala orta ex gula PP,
Remedia ꝯ gulã PP 4

Ōñica vicesima q̃rta post pēth. de antichꝛisto PP 4
Vita antichꝛisti PP 5
Modus decipiendi antichꝛistum PP 6
De morte ātichꝛisti PP8

Explicit tabula oīm ꝺmonũ existentiũ in ꝫ opere.

Incipiũt sermones dñicales p totũ annũ editi p venerabilẽ virũ z pfem fratrẽ Antoniũ ō Bitonto. ordinis fratrũ minorũ. de obseruãtia diuini ꝓbi preconẽ excellentissimũ. directi ad illustrissimũ federicũ ducẽ vrbini. z primo pmittitur epla phemialis ad eũdem. seu prologus.

Causa collectionis p ar.

Jhi equidem cure fuit religiose principes tue magnitudinis dilectione victus. operã diligẽtẽ apponere intẽtõniscz mee studiũ vehemẽtiꝰ applicare vt sermones quos iã per varia libroꝝ volumina studẽs duduz tibi tuiscz eugubine ciuitatis ciuib ꝑdicauit: patre luminũ adiuuãte q̃ affluentur oĩa nihilcz impropere tribuit: quo ad potuit citius cõmẽdare scripture: z opusculũ sic ex oib ꝑfectum ad te celeriter mittere. Feci nempe diligentiꝰ qõ mihi difficilimũ fuit: maxiẽ vt habeat tua deuotio id qõ sibi datur occ̃ dũtaxat talib lectionib occupare. z q̃ olim ī ecclia deuote audiẽs memorie mãdauerat: itez arcz ite terũ plegẽs cõmodiꝰ possit in ipius vẽtre retinere. Etẽ ni nõ parui spũalis z palisc cõmodi iudicaui. vt tue celsitudinis ingeniũ elicoĩs ꝓ tices: vt poete canũt: a latere dimittẽdo: p sina excelsa scripturarũ ducerẽt. Nã qõ in his legit: vt Hiero. ꝓbis vtar: niter quidẽ z fulget in cortice vñ etiam p sepe legendum ẽ: nã q̃ edere vult nucl̃ um vt frãgar nucẽ oportet. ī q̃ nucleo cõte vtilitatis fructus inueniãt dauid oĩdit verbis q̃ cũ virũ iustũ describeret z eũ arbori vite: q̃ est ī medio paradisi cõparet: inter ceteras ꝓtutes etiã hoc intulit. In lege dñi volũtas eius et in lege ei⁹ medit: bit die ac nocte. Cuiuꝰ ẽ sermo ōi et efficax z oĩ gladio plus acutꝰ. vñ tãta ẽ diuine scripture sublimatio q̃ quicq̃d extra ipam inuenit fabulatio censeat. z cũ ipa caput et regina sit oĩm scientiarũ ille pedisseq̃ vel ãcille sibi famulantes a doctis appellant. Nã ois splendor eloquentie

Utilitatẽ hꝰ libri oĩdit.

Ps. i. heb. 4.

Gaulb rhetorice. z omis mod⁹ elo
t⁹ sup cutiois poetice. qlibet vari
Tren. eras decore pnutiatois adi
uinis scripturis sumpsit ex
ordiu. Hic ē pbica doctri
na qm oms dium naturarū
ydee z cause in deo creatore
sūt. Hic ethica. qm bona vi
ra z honesta nō aliunde for
mat q̄ cū ea q̄ diligenda st
diligūt. Hic logica. qm ꝓ
tas lumēq; anie rōnalis nō
nisi deus ē. Hic etiā lauda
bilis reipublice salus. neq;
enī optime custodit ciuitas
nisi fūdata sit in vinculo fi
dei firmeq; concordie qō fit
cū bonū cōe diligit. qō sum
mū atq; verissimū ē de⁹. vñ
quicqd hō extra didicerit si
norīū ē. hic dānat si vtile est
hic inuenit. Et vt ꝓba ad cō
pendiū veniāt. omia q̄ vtili
ter alibi didicit hic sūt. zmlt
to abūdanti⁹ ꝺ inueniet ea
ꝓs. 118. que nusq; alibi inuenire po
tuit. Hinc dauid. Reuela
qui oculos meos z ꝓsidera
bo mirabilia ꝺ lege tua. In
1. cor. 1 qua dei virtus inuenitur.
quia fm apostolū paulum.
cristus dei virtus est et. dei
sapientia qz q̄ stultū ē dei. sa
piēti⁹ zc. Et quinescit scri
pturas nescit dei virtutem
eiusq; sapientiam. Ignorā
tia scripturarum ignoran
tia xpi ē. Qua de re fructuo
sius z ceteris oībus vtili⁹
erit. tibi his operam dare. z
huius libelli scripta ꝓlege
re in quib⁹ diuinaq; scriptu
raq; oracla reperies. vt dum
ruus alius regine z eozū que
mūdi sūt occupatiōib⁹ ꝓtur
batur: in his postmodū iue
niat vnō letek. O q̄ mira re
ste Greg. ē pfunditas eloq̄o
rū dei libet hīc intēdere ei⁹
intria gra duce penetrā hāc
quoties intelligēdo discuti
mus quid aliud q̄ sylvaruz
opacitatē ingredimur vt in
eius refrigerio ab hui⁹ secu
li estib⁹ abscondamur: ibiq;
viridissimas sentētiaq; ber
bas legēdo carpim⁹. tractā
do ruminam⁹. qz vt ait bris
simus pr̄ Hiero. sicut stellas
celi nō extinguit sic mētes fi
deliū inherētes firmamēto
sacre scripture non obscurat
mūdana iniquitas. Sz cer
te non parū vereoz qz dū tue
dominatois alioz⁹q; pluri
um cupio laborare ꝓuectib⁹
timeo reputari aut supflu⁹
aut ꝑsūptoz. cū post tā mul
tos eruditissimos q̄ in huius
cemodi re maximo labore ꝺ

Explicit

sudarūt. audeā. egō eorū cō/
paratione totaliter imperi/
tus aliquid scriptitare: ver
quia hūane labilis vite de/
curs⁹: salubri documēto nos
admonet: reb⁹ non incūbere
pituris: immo semp in terr⁊
operari: quor fructus pseue
rent in celis dicēte domino:
Job. 6 operamini nō cibum qui pe
rit: sed qui pmanet in vitaz
in scō eternā: melius putaui illud
plogo vet⁹ qō mihi dabat h̄ in la/
fr. iob. bore ꝙsumere: cp̄ si fiscellam
iūco tererē: aut palmarum
folia cōplicarē: vt in sudore
vultus mei comederem pa
nem. z vētris opus parituz
ro fine tractarem. atq; in il/
lis z si corporis atq; mētis
labores sustineo: tñ regnatu
1. cor. 11 rām ipsam mētem fouentia
vtrumq; conuerto. Ceteruz
quia sicut optime nostis cre
dita est mihi dispensatio ꝙ/
bi. z ve mihi si nō euangeli/
zauero: sarago cuius id factū
cū rubore etiam apud legis
dei peritos: quorum de nu/
mero magnificentia tua est:
ministerium meū aut verbo
aut scriptura adimplere. nec
dubito periculū derisionis
mee dum cupio talētum do
mini mei expendere. illud ꝙ
solatio habens. Melius est Dani
incidere in manus homi/ elis. 12
num cp̄ subire iudicium vi/
uentis. et cuncta videntis
dei. maxime ne obedientia
mihi sepenumero a prelato
super hoc iniuncta: spiritua
liter videret subterfugere:
cum possem proficere z ali/ Dgr̄i
quid de penuria mee tenui/ plogo
tatis in gazophilacium do/ prio ꝙ
mini mittere: Igitur propt̄ tētiale
syon nō tacebo: z propter hie Esa. 6.
rusalem non quiescam: cum
ex parte credam. z ex parte
iam videam non nullos no
stri ordinis fratres in publ
co gratia dei fauente duduz
profecisse sermone: quorū tu/
us orator precipuus meus cp̄
reuerēdissimus pater: frater
B. hac in re inter omnes: nō
mediocrem locum tenet.
Nec vero hos sermones sic
laudo vt alios ꝙ fratres taz
nostri ordinis cp̄ alteri⁹ edi
tos vituperem: q; puerilis
esset iactantie opera viroruz
illustrium attrectare. et meo
nomini famam querere. par
uulus ego pro modulo meo
paruulum scribo: paruuluz
predico: quonīā ex parte co/
gnosco z ex pte ꝓphetico do
nec xp̄i gra surgā i virū pfe/

ephe4 ctum ⁊ in mēsurā etatis ple-
nitudinis xpi. ⁊ tūc euacua
tis oīb⁹ q̄ iā paruuli fue-
i.cor.13 rant euacuaro qō ex pte ē tā
to plene laudabo q̄s ⁊ pfecti
us cognoscā. Et ne plura
ep'la modū trāseat ad diui
sionē ⁊ modū dicendi toti⁹
Diui- operis veniā. Horū vnusq̄s
dit li- q̄s sermonū a dn̄icali euāge-
brum lics lectiōe sumit exordium.
tres pclusiones ad ipi⁹ euā
gelij ꝛ aliter tm̄ declarādas
historiā in principio ponēdo:
cuius historie fructū quēdā
qui euāgelij erit sentētia sē-
per accepi. tres alias pclusio
nes cū trib⁹ dubijs p quoli-
bet. ⁊ in quolibet declarādo
dū ad honorē beatissime tri
nitatis ternariū numerū in
Nomē ponit his apposui. Quāobrem
opus h̄ dn̄icale fructū euan
gelioꝝ vocari volo p q̄ ope
nil mee sñie fm doctoꝝ sacre
pagine ⁊ iuris canonici do-
ctrina equidē inuenit. Obse
cro vero te dn̄m piū dignis
simū vt nihil añ despicias:
q̄s vniuersa plegas dini me
mor eloquij nō pdā si om̄es
gen.18 decē inuēti fuerint iusti. Si
vero nullus sine macula fu-
erit inuent⁹. om̄s cum sodo-
mis incēdio peant. qō tm̄ do
prestante nō erit. a quo labo
ris mercedē deposco q̄ ois
boni principiū ē et finis cui
sit laus ⁊ gloria nūc ⁊ semp
Amen.

Explicit plog⁹ p̄sentis ope
ris. Incipit opus. In noīe
dn̄i iesu xpi. Amen.

Dominica prima de ad-
uentu iudicij. Sermo. I.

Erunt signa in sole et luna
et stellis et in ter-
ris pressura gentiū p confu-
sione sonit⁹ maris ⁊ fluctu-
um. Luc. xxi. Pro hui⁹ sacri
et sancti euāgelij historiali
declaratiōe notādū ē. q̄ tres
pditiones ad rectū iudiciū
principaliter requirunt. q̄ in his
conclusionib⁹ ptinent. vi-
delicet.

Presidentia iudicis cum
signis maiestatis.

Rectitudo tribuens qō
decet ppetratis.

Limpitudo retinēs acta
veritatis.

Dico primo q̄ ad rectum
iudiciū requirit presidētia
iudicis cū signis maiestatis
Ratio hui⁹ ē: q̄ illud debet
esse in iudicio sine q̄ iudiciū
nō pōt fieri: sed sine iudice ⁊
signis maiestatis iudiciū nō

pōt fieri. vnde in autē. ō iudici. dicit. In iudicijs req̄ritur solēnitas iudicioꝝ. scz basilica regia in q̄ iudex sedeat. pulsatō campane. sonꝰ tube. signorum appꝛarētia. z hmōi. ꝯ iudices iniqs z homicidas. Et iō ōr in decre. z q. 6. Ei q̄ in ꝓsiculo: Itē sententia. dicit ter. Sentētia ꝯ solitū ordinē iudicioꝝ a pꝛeside, plata auctoritatē rei iudicate nō obtinet. Et clariꝰ quasi exemplariter loq̄t Isidorus de hac materia dicēs In iudicio q̄tuor ꝓsone req̄runt. Judex. reꝰ. accusator. z testis. Quatuor ꝓsone requrūt in iudicio

Viri secō qō ad rectū iudiciū requirit rectitudo tribuēs qō decet ꝓpetratis. Rō hꝰ ē. qz illō iudiciū rectū vocari pōt q̄n sententia ab eo ꝓcedens executiōi mādatur: sed per executionē sententie dat ꝓm rectitudinē qō decet ꝓpetratis. vt puta bonis bonū. z malis malū. ḡ. Unde. Greg. in decre. 2. q. 1. c. Sic dic. sine iudicio quēq̄ nolumꝰ ꝯdēnari. ita qcūq̄ iuste diffinita sūt vt executioni mādent nulla patimur excusatiōe differri. ꝓtra iudices differētes z appellātes. iniuste. Exemplū ponit gre. in disciplīa ecclīastica. vt habetur. 35. q. 8. c. vbi dicit ter. Omnibꝰ ecclīastice disciplīe q̄uenīēs ē. vt q̄ rōabiliter ordinata sūt vel decisa: ne ī posterū executioni mādent nulla dēant refragatōe ruri bari

Viri tertio q̄ ad rectū iudiciū requirit limpitudo retinēs acta veritatis. Rō huius ē: qz illud ē rectū iudicium in quo id qō iuris z eq̄tatis ē locū habeat. timorez odiū. dilectionē. z censū a latere dimittēdo. sz hoc fit per limpitudinē z firmitatē ꝓpositi. s. vt nulla via iudex mutare debeat ea q̄ determinata sūt in iudicio ꝑ iura. grehoc ꝓsiderās dicebat. Judicare digne de subditis neq̄t qui in causis subditoꝝ sua l' odia vel gratia sequit. Exēplū habet Mat. 6o. quō ille crudelis Herodes licet cog̃sceret Johannē sanctū virū tamē amore herodiadis ductus. vt cecus: iussit eū decollari. z timore pcussꝰ iniquē iussit pueros interfici. Mat. 20. iō ōr in dec. 11. q. 3. Quatuor modis. q̄ q̄tuor debēt esse remota a iudice volente recte iudicare. q̄ cōtinent in his versib⁹: Quatuor ista

timõz. bdiũ. dilectio. census Sepe solent hoim rectos p uertere sensus: que fuerunt longe a salomone. xpinqua mulieri meretrici in iudicio pueri vt habetur. in 3. Reg. 3. De ꝯclusiones magnifice domine et ciues deuoti in sacro euangelio hodierno denotantur. qõ in tres ptes diuiditur: quoniã in pria parte ponitur iudicis apparitõ cũ signis maiestatz In scda parte põit premũ promissio vt decet ppetratis ibi. His aũt fieri incipientib⁹ ꝛc. In tertia pte ponitur veritatis firma assertio. sine signo dubietatis. ibi. Celum z terra ꝛc. Et vt clarius hec pateãt videamus hystoriaz. Hic p nũ tiat euãgelium textualit. Declarate hystorie fructus ẽ finale iudiciũ de quo ipa hystoria loquit de quo loquendo tres cõclusiones. cũ tribꝰ dubijs declarabim⁹. Quarũ pria erit de sua diffinitione. Secunda de sua ordinatione. Tertia de sua fortificatiõe quib⁹ declaratis erit finis. Conclusio pria ẽ talis in ordine. q finale iudiciũ erit legittim⁹ act⁹ diuersarũ psonaz. s. iudicis actoris z malozum. Pro quo notandũ. q finali iudicio tria nomina cõpetũt. Hũc vocat iudiciũ quasi iuris dictione habet extra de ꝓ. signi. q iurisdictio ẽ xpi quia ipe est q ꝓstitutus ẽ iudex viuoꝝ z mortuoꝝ. z princeps regum terre vt ait aplus. Tepore q quo talis iurisdictõ ponetur in actu vocabitur inquisitio quia inquisitio est dum causa discutit vt etiam notatur de ꝓbo signi. Completa vero tali iurisdictiõe vocabit iusticia q datvnicuiq⁹ quod suũ est. qz dabit tunc iudex bonis premiũ z prauis suppliciũ. Sed q vniuersale iudiciũ fore articulus fidei est. quẽ credere oĩs xpiani tenenk. ideo vt meli⁹ z firmius credatur videam⁹ vtruz possit ꝓbari per sacrã scripturã si tale iudiciũ erit. Ad istam interrogationẽ respondetur ꝑm doctrinã nr̃i doctoris. Ricar. z pluriũ aliozum sed maxie sua sñia est ista rñsio in 4o. di. 47. vbi dicit. q ad hoc vt manifestek omnibus diuine iusticie perfectio. in operibus suis ordinauit diuina puidẽtia fore vle iudiciũ. in quo augebitur gloria beatoꝝ z pena dã

ack. 10.

Apo. i

Inqsitio.

Justitia

Prob eẽ vlti mũ iudiciũ.

Judicium

natoꝝ. ac si in forma syllogi/stica sic arguerek. Nō decet opificē pfectissimū aliquid sui operis pmittere ipfectuz sed si vniuersale iudiciū nō esset multa sūmi opifícis re mãerēt ipfecta. qz necꝫbōi ne qꝫmali acciperēt cū corpe cū quo bonū vel malū fecerunt pmiū vel supplicīū. igit. Ad hoc etiã pbandū multe au/ctoritates possent adduci i triplici differentia distincte Nã pōt pbari pmo p auctoritates pphetaꝝ. Secūdo p auctoritates apostoloruz z euãgelistaꝝ. Tertio p auctoritates doctorū. Primo p auctoritates pphetarū. Unde Esa. 13. ait. Ululate quia ppe ē dies dñi. Et infra. Ecce veniet dies dñi crudelis et indignatiōis plenus z ire furoriscꝫ Et dauid in pſ. canit. Judicabit innatiōibꝫ i/plebit ruinas. Et alibi. Nubes z caligo incircuitu eius iusticia z iudiciū correctio se dis ei⁹. Ignis añ eū pcedet Et alibi. Cognoscek dñs iudicia faciēs z alibi. Judicabit orbē terre i equitate. Et sapiēs. sap. 5. Tūc stabūt iusti in magna pstātia aduersus eos q̄ se āgustiauerūt z q̄ ab

pſ. 109

stulerūt labores eoꝝ. Secundo p auctoritates apl̄oruz z euãgelistaꝝ sic. mat. 25. Cuz venerit filius hominis i sede maiestatis sue z oēs angeli ei⁹ cū eo zc. Et Lu. 23. Filie hierusalē nolite flere sꝫ me:ꝫ sup vos ipas flete z sꝫ filios vros Et Pau. 2. ad coꝝ. 6. ait. Oēs nos manifestari oz añ tribunal xpi vt recipiat vnusq̄sꝫ pria corpis put gessit bonū siue malū. Et se cūda pe. 3. cap. Adueniet ãt dies dñi in q̄ celi magno ipetu trāsient elemta ꝓo caloze sol uent. tra ãt z ea q̄ i ipa sunt exurent. Cū igit oia dissol/uēda sk̄ q̄les nos oportet eē in sctis puersatōibꝫ expectātes et pperātes i aduētu diei dñi nri iesu xpi p quē celi arden tes soluēt. Et apoca. 22. Ecce venio z merces mea mecū ē dare vnicuicꝫ sm opa sua Et in. 20. ca. dic. In illa die querēt homines mortē z nō inue nient. Tertio p auctoritates doctorū sicut Bernhar. super cant. ait. Veniet dies domini vbi plus valebunt pura corda cꝫ astuta verba cōsciētia bona. cꝫ marsupia plena. qm̄ quidem iudex ille nō falletur verbis. nec flecte

tur donis. Et hiero. in epla ad pamachium Aderit illa dies in qua facta nra q̃si in quadã tabula picta mõstrãda sũt. Et in epla ad helio/
1.thes. 4 dorũ ait. Veniet dies ille veniet q̃ corrupt̃ibile hoc t mortale induat incorruptionẽ t imortalitatẽ. Beat9 p
Mat. 24 uus quẽ dñs inuenerit vigilãtẽ tũc ad vocẽ tube panebit terra cũ ppl̃is. tu vero gaudebis iudicatur9 cũ dño luguebris mũdus imugiet. tribus adtribũ ferient pectora. Potentiss̃imi quondã reges nu
Nota do latere palpitabũt. Erubebitur tũc cũ prole sua venere ignit9 iupiter. Adducetur cũ suis stultꝫ plato discipulis. Aristotelis argumenta nõ proderũt. Tũc tu iustican9 t pauper exultabis ac dices. Ecce crucifix9 de9 me9 Ecce iudex q̃ obuolut9 pannis ĩ pspio vagit hic ẽ oparij ac questuarie fili9 h̃ qui matris gestat9 sinu bomĩnẽ deus fugit in egiptum hic vestit9 coccino. hic spinti bus coronat9. hic magn9 demõiũ hñs. t samaritan9 es cene man9 iudee q̃s fixeras. Verne latus romane qõ foderas: videte corpus an idẽ sit qõ dicebatis clã in nocte sustulisse discipl̃os. Et Gre. In maiestate visuri sũt quẽ in humilitate videre nolue rũt vt tãto tũc district9 p̃ntem ei9 sentiãt q̃to nũc ceruices cordis ad ei9 pariẽtiam nõ inclinãt. Et h̃ de prima pte. Cõclusio secũda ẽ iudicij de iudicij ordinatõe. que ta ordinalis ẽ. q finale iudicuz erit triplici acie distinctũ t ordinatũ. quaꝫ. Prima vocabitur formidabil̃ signoꝫ ostensio Secũda vocabil̃ admirabilis iudicis descensio. Tertia vocabil̃ terribil̃ sentẽtie discussio. Dico p̃rio. q p̃ma acies iudicij erit formidabilis signorũ ostẽsio. sed signa erunt distincta triplici ordine. Q̃m alij signa erũt ĩ celo. alij ĩ mari. alij ĩ terra. In celo erit signũ in trib9 in sole. luna. t stellis. iuxta illud Marth. 24. Sol obscurabit. t luna nõ dabit lumẽ suum. t stelle cadẽt de celo. Erit etiã in angelis. q; stari infertur. t virtutes celorũ mouebunt. Sed ad intelligẽtiã h9 lr̃e Mat. diuerse opiniones euolãt. put declarat Alex. de ales. ĩ 30. t Rich. in quarto. loco supr9 allato. Et

frater iacob alb⁹ de alexandria sup⁹ euange. dñicalia.

Soleꝫ obscurare intelligit

Una opinio dicit. q⁹ obscuratio accipit hic p⁹ abscōsione ac si eēt sens⁹ obscuratō. i. absconsio sicut mior lux abscondit sub maiori vt stelle que nō apparēt in die ꝓpter maiorē lucē solis. ita aduenīente maxia luminositate corporis xp̄i. sol. luna. z stelle obscurabūtur ꝓpter abstonsionē z istius opinionis fuerunt Hie. eusebi⁹. crisostom⁹. vñ Hiero. ait. Sydera i die iudicij videbūt obscurari non diminutōe tue lucis accidēte. sed claritate veri luminis supuenīēte de q̄ Esa. 24. ait Erubescet luna z ꝑfūdetur sol cū regnauerit dñs exercituū.

stellas cadere exp̄ōit.

Alia opinio ē q̄ dicit per apparitionē. s. q⁹ añ sup⁹ naturalem ꝓductionē ignis cōflagrationis. p⁹ accessionez corpor⁹ celestiū tā vehemēs caliditas z siccitas gñabit. que erit ꝯgrua dispositio ad ignis ꝓductionē. q⁹ desinet generari arcus nubiū q̄ gñatur in nubis roratōe. z desinent generari alie ipressiones humide. z generabit vapor inflamarus vt ita dicā: ōscēdens in tāta multitudine q⁹ aspicientibus videbit⁹ q⁹ sint stelle de celo cadentes. sicut in assub: tñ nō erūt stelle sz scintille ignee. q⁹ si eēnt stelle cū ſm opinionē aliq̄rū multe stelle sint maiores tota terra vbi starēt si caderēt Et hui⁹ opinionis ē Orige.

Alia opinio ē q̄ dicit q⁹ h̄ intelligitur c̄p̄tū ad mutatōez ꝓpter eclipsim. q⁹ tūc ꝑ aliq̄ tempus sydera patiētur eclipsim sic in tpe passionis. ſm illud Joel 2. Sol conuertetur in tenebras et lūa in sanguinē. ātec̄ veniet dies domini magn⁹ z manifestus: z huius opinionis fuit fabianus.

Et eā recitat glosa. Mat. 24.

Et licet he tres opiniones in ꝓtate possint stare. et si sane volūt intelligi vna nō est cōtra alteri. tñ fructuosius erit hoc intelligere moraliter ſm opinionē Augu. in epla ad hesicīū: z beati ambro. sup Beati immaculati q⁹ h̄ dictū videt ꝓtinere ad ecclesiā in q̄ tūc erūt tenebre horrēde. z hoc ꝑ tria. Primo i signo obscuritatis interioris. z exterioris. q̄ erit in hoib⁹ illi⁹ tp̄is in quib⁹ sol. i. caritas refrigescet. luna. i. fides deficiet. z stelle. i. alie ꝓtutes penit⁹ euanescēt. vt

In ecclesia erūt tenebre.

illud videat implet̄. Tre. i. Egressus ē a filia syon. i. ab ania fidelis ois decor eius i. in signo obscuritatis exte riozis. i. tenebraꝝ infernali um in quib⁹ ī ppetuo mali includēt. Juxta illō Mat. 22. Mittite eū in tenebras exteriores. Secūdo h̄ erit in signo luct⁹ z merozis qō erit in die iudicij ḋa sicut in die natiuitatis q̄ erat prin cipiū redemptōis ecclesia le tara ē. ita in die iudicij trista bitur. Tā tunc sol ḋ signifi care pōt lumē ecclie. habuit circulū aureū. sed tūc stabit sicut scribitur in apo. 6. Sol factus ē niger tanq̄ saccus cilicin⁹ z luna tota facta est sicut sanguis. z stelle de celo ceciderūt. Hinc Triso. ait. Patrefamilias moriēte do mus ei⁹ turbatur. z familia plangit z nigris vestimētis se induit. sic z humano gene re ꝓpter qō facta sī oīa circa finē ꝓstituto totus. destruit mūdus: celi ministeria lugi ent z candore deposito tene bris induunt. Tertio hoc erit in signo ꝓfusionis. s. ma lor si quidē sol. i. plati nec p dicatōr: nec ꝓtutū ostensiōe fulgebūt. sed in tenebris la titabūt discipulis ante xp̄i publice p̄dicantib⁹ z mira cula facientib⁹. sic dns ait. Math. 24. Surgent pseu do ꝓphete z dabūt signa. lu na quoq̄. i. subditi ḋ solebāt a prelatis illuminari quer tentur in sanguinē. i. intelle ctum z carnalē qr descēdēt a fide romāe ecclie. sicut ait. Apo. scḋa ad the. 2. z h̄ faci ent alīq̄ timore: quidā cupi ditate mūerū. ḋdā decepto ne miraculoꝝ stelle. i. religio si ḋ videbant in fide fortes et firmi et maria ꝓte cadēt in terrā dimissa habitu ad se culū redeuntes. Un̄ monet dns Apoca. 16. dicēs. Bea tus ḋ vigilat z custodit ve stimēta sua ne nud⁹ ambu let ne videat turpitudinem eius. Sed quō z qn̄ iste opi niones habebūt veritatem audiamus. Tā ante aduen tū xp̄i ad iudiciū qr erit im mutatio stupēda tā superio rū q̄ inferioꝝ corporū sic recl rat Hiero. in aīalib⁹ Jude orū se. reperisse. ideo tūc erit vera opinio origenis z fabi ani. Et qr etiā tūc. s. antixp̄i aduentū erit ꝓsecutio ecclie tūc habebit ꝓfectam opinio aug. Et in aduentu xp̄i qui

veniet cū claritate magā erit vera opi. Hiero. Sequit videre de signis q̄ erūt i mari. Maria sic Hiero. ait super oēs montes. 15. cubitis eralteabunt. aq̄s stātibꝫ z in nūlā grē fluētibꝫ. deinde alio die ī locū suū renertēt. Oēs belue maris ꝯgregabuntur sup pelagꝰ ad modū ꝓtendē tium mugientes. Et in illa cōmotōe erit sic dñs ait. Iuxta Sonitꝰ maris z fluctuū. Dorat intellectus hui⁹ litere ē. q̄ eleuatō maris significat extollētia ipiorū sed licet ſrātr ita erit de q̄ extollē tia loquit Esa. 57. Cor impiꝰ q̄si mare feruēs qđ q̄escere nō pōt. Eleuatio. 15. cubi toꝝ bñ ponit. q̄ praui erigēt se ꝑ deū p transgressionē decalogi. Juxta illud Job. 11o Tetēdit manū suā aduersꝰ dñm z ꝑtra oipotentē roboratus ē. Et erigent ꝑ ecclias que in. 5. Patriarchatꝰ constitit. s. Romanū. Cōstantinopolitanū. Alexandrinū. Antiocenū. z Hierosolimitanū De quib⁹ Esa. 19. Loquitur dī. Tractit. s. ciuitates ī terra egypti loq̄ntes lingua cananea. Ciuitas solis vocabit vna. s. Romana ecclia: cuius fides ad modū sol stabit z q̄ petua persceuerat. Depressio vero ipius maris penā ōnotat. Ꝯ dñs āgelis ait apoca. 18. Quantū glorificauit se z in delicijs fuit. tantū date illi tormentū z luctū. in q̄ pena ecclia nō deficiet. Unō dñs Lu. 12. Ego ꝓ te rogaui petre vt nō deficiat fides tua. Sequit videre de signis terre. In terra erunt terremotus adeo magni. vt pene oīa manufacto ruēt. Apoca. 16. dicit. Terremotus factus ē magnus. z fracta est ciuitas magā ī tres ptes. Et ciuitates gentiū ceciderūt. z Esa. 24. ait Confractione ꝑfringet terra. z b erit in destatiōe cupiditatis humane q̄si nolens cupidos sup se amplius tolerare vñ Esa. 24. Grauabit eam iniq̄tas sua. Item oēs lapides etiā parui scindentur Juxta illō mar. 13. Videtis oēs has magnas edificatiōes. nō relinquet lapis super lapidem. q̄ nō destruat et hoc in redargutionē obstinatorū cordis q̄ nolunt cōteri de peccatis. Hinc eis dicit q̄ scribit in eccli. 30. Cor durū male habebit in nouis

De signis ī terra

De signis ī terra

simo. Itē omīa ligna siluaꝝ et olera herbaꝝ sanguineuz roꝛē fluent. sicut sibilla pdi xit. Judicū signū tell⁹ sudo re madescet. Et h̄ ad confu sionē humāe verecūdie q̄ su per seipsaz noluit flere sicut xp̄s eis pdixit. Lu. 22. Filie hierlm nolite flere super me. Itē omīs mōtes z colles in pluuerē redigēt vñ Dauid in ps. ait. Mōtes sic ceraflu pſ. 96. xerunt a facie dñi. Et h̄ in ō testatōnē hūane supbie que cum nihil sit tantā maiesta tem ausa sit irritare. Dic cā redarguendo eccle. 12. dicit. Quid supbis terra z cinis. Itē omīa volatilia ꝓtērōna bunt in cāpis vnūqōq; ī ge nere suo z h̄ ad ꝓfusionem hominū q̄ cū sint pdicti rōe. vix aut nūq̄ tractatū faciūt de salute anīe. vñ aues pnū tiabūt hoīb⁹ illud apoca. 19. Ve. ve. ve. habitātib⁹ in ter ra. i. tractantib⁹ semp q̄ corꝛi poꝛis sūt qō terra ē. Item fere de mōtib⁹ descēdētes cū hoīb⁹ mozabūtur z nulli no cebunt. z nō gustātes mugi ent. Vñ amos. 6. ait. Leo ru giet. za fozte. i alie bestie ru giēt nō leo q̄ ē caput rugiet et hoc in detestatione oppꝛ soꝛ q̄ paupes z humiles vi olent affligūt de quib⁹ cōq̄ ritur dñs p Dauid in ps. di pſ. 52 centē. Deuoꝛāt plebē meā si cut escā panis Itē ibūt ho mines huc z illuc. vt ametes z p timoꝛe arescētes. Et h̄ ē qō ait dñs Luc. 21. Arescen tib⁹ hoīb⁹ p timoꝛe z expecta tione q̄ supuenīēt vniuerso oꝛbi. Nec mirū. si hūana fra gilitas moueat. Vā ꝓtutes celi. i āgeli mouebunt. Vno modo cꝛtū ad effectū et ꝓtē platione maiestatis xp̄i resi lientes in ppꝛiā paruitatē z hic affectus dicit reuerentie siue terꝛoꝛis vñ Job. 26. Co lūne celi ꝛtremiscūt z pauēt eum. vñ Greg. ait Quid er go facient tabule. qñ trement colūne: quid ꝛgultū deserti patitur. qñ cedrus paradisi cōcutitur. Alio mō quātum ad effectū exequēdo minis terū cōsumatiōis mūdi z ino uationis humāe resurrectio pſ. 62 nis. Dic Dauid in ps. Cōn dicite dño oms ꝓtutes eius ministri ei⁹ qui facitis volū tatē ei⁹. Et sequit p exposi tionē. Benedicite dño oms angeli ei⁹ virtutes celi. igit angeli intelligūtur. vñ beda quid mir̄ tremere hoīes cū

Angli moue bū dū plicit

ad aspectū iudicij tremāt ā gelice ptātes Ite maxie in principio añi sint signa in stellis vt dictum ē. Fulmia ignea surgent ab occasu sol' vsq; ad ortū corruētia. Hinc Esa.33. Quis poterit stare cū igne deuorāte. Ite omes morient vt cū alijs resurgant Iuxta illud. Esa.13. Omnis qui inuētus fuerit occidetur. Ite omia sepulchra patebūt cadaueribus ad resurgēdum. Iuxta illud Ezech.38. Ecce ego aperiā tumulos vestros. Sed hic aliqs petere pt ex quo pncipiū omiū signoruz erit ignis quod erit officiuz suū. Ad qđ rndet secundū sentētiā pluriū. s. Alex. Ric. et Luce de bitonto i pmone prio sui opis q incipit. vniuersevie dñi. ponēdo tres articulos in declaratōe huius Quoz primus ē. q isti⁹ machine mundialis ē futura purgatio. Secūd⁹ ē q ad ralem purgationē ꝯgruus est ignis. Tertius est. q ille ignis tres habebit effectus. Purga/tio mū di futura. Tum articul⁹ sic declarat: mūdus iste factus ē ꝓpter hominez vñ phs. secūdo physico. q nos sumus quodāmō finis oīm um z lō ꝯuenies ē q cū hō ꝓ resurrectionē gloriosam innoua/bitur mūd⁹ innouet innouationeꝯuenies ꝓ illo statu Hinc dr apoca.21. Ecce noua facio omia. Et q; pdictā homis innouationē pcedit purgatio duplex ab impuritate. s. corruptibilitatis z clpabilitatis. sic ꝯuenies est vt pdictā mūdi innouationē precedat purgatio ab impuritate duplici correspondente duab⁹ hois ipuritate pdictis. Una ē impuritas ele/mentoz̄. q; per mutuā actō impurinē z passionē sese alterāt i cō finijs fixis ꝑm phs. secundo metha. z ꝓ cōfusionē cum re alterius nature. totus ei aer iste ꝯuenies corruptibilitati hois admixtus ē cū vaporibus terrenis z aqueis ꝑz doctrinaz philo. scdo metheau. In sup partes terre in q̄daz pte sunt ꝯfuse cū aqua. ita q in pdictā mūdi pte nullum est elemētū i puritate sue nature. z hec ipuritas corrūdz corruptibilitate corpis hūani. q; tal' elemētoz ꝯfusio ꝓ corruptibili vita ꝯuenies ē. Et tā est hic quedā impuritas alia: corrūdens culpabilitati hois. z illa ē quedā indignitatis seu idonei. atꝫ ca

rētis ad susceptionē innouationis p̄dicte p̄pter pctā in hac p̄te mūdi p̄missa longo tp̄e tā ab hoīb⁹ q̄ ab āgelis malis: quorum modo communis est habitatio in isto aere caliginoso. Purgatio aūt mūdi a p̄ria īpuritate erit per seperationem cuiuscūq̄ nature extranee z dispositionis a quolibz elemēto. Purgatio aūt a scōa impuritate erit quedā mundi reconciliatio: ad similitudinē illius q̄ reconciliauit ecclesie prophanate. Secūdus articulus sic declarat. in h̄ misero mūdo pctā p̄mittunt ex inordinato amore q̄ est ignis spūalis immund⁹. z ideo ad recōciliandū mūdū: p̄tra illam īdignitatē que ē in eo p̄pter habitationē peccatorū: conueniens erit ignis sicut īstrumentum. quia inter alia elementa ignis magis repr̄sentat qualitates corporum gloriosor̄ p̄pter eius luminositatē z subtilitatē z actualitatē maiorē z p̄fectē z sui impmixtionē cū vaporib⁹ terrenis z aqueis. q̄uis h̄ ignis inferior cū materia aliena sit admixtus. vnde nec purus est sicut ignis in spera sua.

Ignis purgabit mūd⁹ tho. p̄ gēti. 4. c. fi.

Tertius articul⁹ ex his dictis parū addēdo habet declarari. q̄ iam patet q̄ p̄ius purgatus effectus erit purgatio elemētorū. q̄ purgabit z innouabit ea. vnde scōa petri. 3. Elementa ignis calore soluētur vnde dicit glo. tm̄ ascendet ignis iudicij q̄ tuz ascendit aqua diluuij. s. ad superiorē partē celi aerei. Hec ei pars indiget purgatōne vt dictū est. quia infecta est per pctm̄ et ideo purgabit z innouabitur. Superior vero pars mūdi innouabit tantū z meliorabit. Hic Esaias. 30 ait erit lux lune sicut lux solis. et lux solis septuplū. Secūdus effectus erit purgatio peccatorū. quia purgabit saluandos a pctis venialibus sup quib⁹ fuerūt contriti vt in iudicio veniant iusti. Et ad hec p̄t addi. Tertius effectus circa dānandos q̄ torquebit eos iurta illō sap. 5. Pugnabit p̄ illo orbis terrarū p̄tra insensatos. Et p̄m Alex. de ales ignis q̄ tū ad purgationē peccatorū. z ad vindictā malorū p̄cedet iudiciū. Iurta dictū dauid in ps. dicentis. Ignis aī ipm p̄cedet. Et pau. i. ad Cor.

Tho. i 4 dist. 47. q. 2. ar. 3. q. 1o.

z.dic. Uniuscuiusq; opus q̄ le sit ignis ꝓbabit. Ez quā/ tum ad innouationē mundi erit post sentētiā z condēna/ tionez malorum sicut dicit Aug.de ciui.dei.lib.2.c. vl/ tio. In illo iudicio has res dicimus esse venturas. He lia thesbitē fidē iudeorū an/ tixp̄m persecutuz xp̄m iudi caturū.mortuoz resurrectō nē.bonorum z malorū dire/ ptionē.mūdi flagrationem eiusdēq; renouationē.q̄ oīa quidē vētura esse credendū est.z existimo eo q̄ a me cō/ memorata sūt ordine esse vē/ tura:hec de signis sufficiāt

Dixi secōo q̄ secōa acies iu dicij erit admirabil' iudicis descensio que acies habebit tres partes.qm̄ alīq̄ erūt p/ cedētia.aliqua secū venien/ tia aliq̄ post sequētia. Prīa pars vocabit añdētiū. Tria erūt añdētia.s. Tube pulsa/ tio. Mortuorū resurrectio. Eorūq; ꝑgregatio. Primū antecedēs erit tube pulsatō hinc ōz. Matth.24. Mitte Añce/ dentia iudici/ um ãgelos suos cū tuba z voce mag̃.z bñ mag̃ vñ Tri. ma gna est vox illa cui oīa obe diunt elementa.que petras scindit.inferos aperit.vincu la mortis dissup̄it.z de pfū do abyssi aīas liberatas coz poribꝫ assig̃bit. Et erit ista citatio ꝑemptoria. Prīa nā q; citatio facta ē ꝑ ꝓphetas. Secūda ꝑ apostolos z apo stolicos viros Tertia z vlti ma erit ista per angelos. Se cundum añcedens erit mor tuorum resurrectō.tamē ista resurrectio generalit erit di/ screta. quia electi resurgent glorioſi ad modum solis fulgidi:reprobi vero igno/ miniosi:et obscuri.vnde Da niel.12.scribitur: In tempo re autem illo consurget Mi chael princeps magn9 qui stat pro filijs populi tui. Et veniet tempus quale nō fu/ it ab eo ex quo gentes esse ceperunt vsq; ad tempus il lud.z in tempore illo salua bitur ꝓplus tu9.oīs qui i uentus fuerit scriptus in li/ bro.z multi de his qui dor/ miunt in terre. puluere eui/ gilabunt.alij in vitam eter/ nam.alij in opprobrium vt videant semper. Tertiuz an tecedens erit eorum congre gatio quia in iudicio omnes personaliter cō parebunt. vt conscientie singulorum in pre sentia iudicis singulis pa/

reant ad diuine iustitie manifestatōez et vt singuli iudicem q̄ ad humanā naturam videāt ad p̄solationē electorū z reprobozū ap̄liozē afflictionē. Et q̄ oīs p̄gregent oñditur p̄ talē tōnē Ricardi Citatus p̄ cā criminali tenetur p̄sonal̄r p̄pere. ibi enī defensiū p̄curatorē nō valet. s. q. 3. In crialib. Sed oīs reprobi ad iudiciū vocabūtur p̄ causa criminali. q̄ oēs oportebit p̄sonal̄r p̄parere. Oīs etiā electi p̄grebabūtur vt habet Math. 13. Mittet filius hois angelos suos et p̄gregabit electos suos a quattuoz vētis a sūmo terre vsq̄ ad sūmū celi. Scōa p̄s vocabit̄ pars secū. i. cū iudice venientiū. In ista acie tria erūt. s. iudicis p̄sentia. crucis refulgētia: beatoz̄ angelo z̄ frequētia. Primo ibi erit iudicis p̄sentia p̄m Richar. in loco supius allega. erit in forma humana Iuxta illud Mat. 16. Filius hois venturus est in gloria p̄ris sui. quā formā p̄m Aug. li. i. de trinitate c. pl̄. Bōi z mali visuri sunt. tñ aliter z aliter. q̄ mali videbūt in forma q̄ filius hois: nec tamē in humilitate sicut tūc qñ ip̄e iudicatus ē. s̄z cū claritate quā nec oculo corpali nec intellectuali videbunt s̄z aliq̄b effectibus q̄b⁹ nō gaudebūt imo dolebūt. Nō aūt q̄re dānati non poterūt videre būanitatem x̄pi glīosaz ē. q̄ nō habebūt oculos glorificatos z iō lumē corpis glorificati x̄pi inp̄portionabile erit oculo nō glorificato Boni ꝓo q̄rum ad gloriā corpis eū videbūt oculo corpali. q̄tū ad gl̄iaz anie oculo mētali. q̄ etiā diuinā e⁹ naturā clare vidēbūt

Loco mitantia iudicii

Scōo erit ibi crucis refulgentia q̄ dr̄ signū filij hois. de q̄ Math. 24. dic̄. Et apparebit signū filij hominis .i. ipa crux sole lucidior. vnde Criso. Crux appebit sole lucidior etn̄s. z nō ē necessitas accusatiōis cū viderit crucē et ip̄m x̄pm habētē in corpe suo testionia passiōis. vt impleat̄ qđ dicit̄ p̄ Zachariaz 12. Videbūt in quē trāsfixerūt Et Apoca. i. Ecce venit cū nubib⁹ celi z videbit eū oīs oculus z q̄ eū pupugerunt. Erit ei crux sicut dictū ē gloriosa. z iō nō ad vituperium veniet. sed ad honorē. Et h Criso. p̄ aliā auctoritatē oñ

Tho. i supplemeto. 3 q. 30. articu. 2.

credulitate q̄ credim⁹ q̄ non videm⁹. qz fides est de re nō visa de pe. dist. 4. In domo Dei talis fides accipit̄ p articulis credendis. vñ Aug. in prio li. de tri. declarās sic ait. Aliud sūt ea q̄ credimus Aliud fides q̄ credim⁹. De tali fide intellexit Greg. qñ dicit. Fides nō hz meritum vbi humana rō p̄bet exp̄imē tū. Sexto capit̄ p cognitiōe que habet̄ in pria de q̄ loq̄t Pau. ad Ro. i. dicēs. Justicia dei in eo revelat̄ ex fide i fidem. glo. Ex fide spei in fidem rei. Septio mō capit̄ fides p equitate actōnū. extra de exceptiōib⁹ Cū venerabilis. Octauo mō capit̄ fidēs pro simplicitate bona seu innocētia. vñ dz cōit̄ bōe fidei homo ē. q. d. nō ē duplex nec malicioſus: ſed innocens vt habet̄ in decre. 22. q. 4. Innocēs. Nono mō capit̄ fides p p̄sidentia z fidelitate iusti de q̄ loquit̄ sap̄. pucr. 2. dicēs Uix fidelē q̄s inveniet. Decimo mō capit̄ fides p fidelitate seu legalitate q̄ dolo ē p̄ria extra. depositō bona fides. Undecimo mō capit̄ fides pro virtute theologica. Duodecio p collectiōe articulorū sine p obiectione fidei put est p̄tus theologica et de istis duob⁹ modis erit totalis sermo. Fides p̄mo accepta diffinit̄ sic ab ap̄lo ad hebreos. 12. Fides ē substantia spandaz rerū argumētū nō apparētiū. Ad cui⁹ intelligentiā notādū q̄ licet q̄dā dicāt p̄dicta ap̄li p̄ba nō esse fidei diffinitionē tñ si q̄s p̄sideret recte omnia ex q̄b⁹ fides p̄t diffiniri i p̄dicta descriptiōe tāgunt̄. licet p̄ba n̄ ordinent̄ sub forma diffinitionis. Ad cui⁹ evidētiaz p̄siderādū est q̄ cū habitus cognoscat̄ p actus z act⁹ p obiecta: fides cū sit habitus quidā dz diffiniri p p̄mium actū in p̄patōe ad p̄mū obiectū. Actus ūt fidei ē credē credere p̄o ē act⁹ intellect⁹ determinati ad vnū ex imperio voluntatis. Sic g̃ actus fidei habet ordinē ad obiectū voluntatis qđ ē bonū. z obiectū intellect⁹ qđ est ver. Et qz fides cū sit p̄tus theologica habz idē p obiecto z fine necesse est q̄ obtectū fidei z finis p̄portionaliter sibi corrīdeant. Veritas p̄ria ē obiectū fidei p̄m qđ ipa est nō visa p vt beat⁹. Dyonisi⁹ de diui

Fides diffinitur

2a. 2e. q. 4. ar ti. 1.

nis noīb⁹.ca.7. dicit. Fides est circa simplicē ⁊ semp existentē ꝟitatē. h aūt est ꝟitas ꝓpria ḡ obiectū fidei ē ꝟitas prima. ⁊ ea quib⁹ inherek ꝓpter ipsam ⁊ ꝑm hoc oꝑtet q ipa ꝟitas se habeat ad actū fidei ꝑ modū finis ꝑm rōnē rei sperate ꝑm illud apli ad ro.8. Sz ñ videm⁹ speram⁹ veritatē ei videre ē ipam habere non aūt sperat aliqs id qđ iā habet: sz spes ē ō h qđ nō habek. sic igit habitudo actus fidei ad finē q̄ est obiectū volūtatis significak in hoc qđ dicit. Fides ē substātia spandaꝝ rerū substātia. ēnī solet dici ꝓpria inchoatio cuiuslibet rei. ⁊ maxime qñ tota res sequēs ꝓtinek ꝟtute ī ꝓpio principio pura si dicamus q ꝓpria principia ī nō monstrabilia sūt substantia scientie. ⁊ vt materialr loq̄mur si vnū edificiuz staret scolūnā vnā illa talis colūna esset substantia illi⁹ edificij. ꝑ hunc ḡ modū ōr fides ee substantia rerū sperādaꝝ q inchoank in nobis ꝑ assensum fidei q̄ ꝟtute ꝓtinet. res sperandas. In h ēni spam⁹ btificari q videbim⁹ apta visione ꝟitatē cui ꝑ fidē adhere mus. hītudo actus fidei ad obiectū intellect⁹ ꝑm qđ est obiectū fidei designak in hoc qđ ōr. argumētū nō apparentiū ⁊ sumīk argumētū ꝑ argumenti effectu. ꝑ argumentū ei intellect⁹ inducīk ad inherendū alicui ꝟo. ⁊ sicut ꝑ argumētū intellectus adhereꝫ alicui ꝟo: ita ꝑ fidē adhereꝫ ꝟitati ꝓie vñ ipsa firma adhesio intellect⁹ ad ꝟitatē fidei nō apparentē. vocatur argumentū. Si āt aliqs in forma diffinitōis hui⁹ ꝟba reducere velit ꝑñt dicere. Fides est habit⁹ necessitatis q̄ inchoak vita eterna in nobis faciēs intellectū assentire nō apparētib⁹. ꝑ hec ꝟba apli fides ab oīb⁹ alijs distinguīk q̄ ad intellectū ꝓtinēt. ꝑ hoc ei qđ ōr argumentū distīguitur fides ab opinione suspitione ⁊ dubitatōe ꝑ q̄ nō est adhesio ītellectus firma ad aliqd. ꝑ h qđ ōr ñ apparētium distinguīk fides a sciētia et intellectu ꝑ q̄ aliqd fit apparēs. ꝑ hoc qđ ōr substātia sperādaꝝ rerū. distinguīk fides a fide cōiter accepta q̄ ñ ordinak ad beatitudinē spetā. Dak ad huc alia diffinitio fidei ab Aug. quam

De signis ī terra

ponit magister sniaꝫ i.3.di. 23.que ē q̄si q̄dā explicatio ꝓ boꝫ borū aplī q̄ tal ē. Fides est ꝓtus q̄ credūt q̄ nō vidēt Ad huc dat alia magistralr et ē etiā explicatio q̄dā illi⁹ aplī que tal ē. Fides ē volū taria certitudo absentiū infra scientiā z supra opinionē ꝓstituta: scia ei hz coguitionē. opinio dubitatioez. Inter hec duo. fidꝰ media ē. nec ei habet cognitionē. Vñ aug⁹ Fides ē credere q̄ non fides nec dubitatoem. qz dubius in fide infidel ē. extra de here. c.i.z.14.di.qñ epūs. hec tho. Hūc querit iuxta hec dicta an fides h⁹ mō accepta sit ꝓtus. Ad qō rñdet hz varios doctores q̄ sic vnā rationē assignat sanct⁹ Tho. et est tal. Virtus hūana ē q̄ quā act⁹ human⁹ redditur bon⁹. vñ q̄cūq; hīt⁹ ē pncipium h⁹ boni act⁹ pōt dici virtus: sz hmōi est fides. qz p fidē hō iustificat fm illō aplī Ad Ro. 5. Justificati i fide pacē habem⁹ igit. Beatus Bonauētura assignat vnaz aliā rationē pme ñ attradicē tē ostendēs q̄ nō solum est ꝓtus. imo auriga ꝓtutū. q̄ rō tal est Dicio pbando q̄ ē ꝓ est auri tus sc. Illud qō est pncipi ga ꝓtu um nre salutis ē ꝓtus. fides tum est hmōi. nā pluries in euangelio dr. Fides tua saluū te fecit igit. Et inc aplus ad hebreos. 12. Sine fide impossibile ē placere deo. Secdo pbando q̄ sit auriga virtutū sic arg. Sine fide ñ ē cognitō summi z veri boni. sed sine cognitione non potest esse expectatio. igit necessario ipa fides precedit spē z caritatē tanq̄ auriga ipaꝫ. Sed advertendū q̄ ad pfectionē h⁹ ꝓtutis sex requirunt. Primo q̄ sit formata id est cum caritate alr ē inutilis. Vñ aplus pme ad Cor. 13. Si habuero oēm fidē ita vt mōtes trāsferem. caritatez aūt ñ habeā nihil sum: nā sine caritate etiā demōes hīt fidez vñ ja. 2.c. ait Demones credūt z ꝓtremiscunt. Secdo q̄ sit opib⁹ piuncta. Jaco. 2. Fides sine opib⁹ mortua est. Tertio q̄ sit pseuerans z firma. vñ de ipseuerātib⁹ Lu. 8 dicit. Ad tps credunt z in tpe tēptatōis recedūt. Quarto q̄ actus ipsius multū habeat a voluntate. sicut est in

Perfecta fides dr illa.

a. 2e. q. 4 ar acu. 5.

illo q̄ habet amorē alic⁹ rei intensū: nā oia bona ō illa recredit. Quīto q̄ tēdat intellectus ifallibilit in sū mū verū. q̄ vez ē obiectū fidei. Sexto q̄ sit ī spe obtinēdi. aliter nō esset vera fides. Mat. 14. Modice fidei q̄re dubitasti Ecce hec de pria pte sufficiāt.

Conclusio scōa q̄ soli cristiani tenēt ꝓitatē hui⁹ fidei ita q̄ nulla alia secta habet verā fidē p̄ter religionē xpi. Soli anā. Sit q̄ ō sit vez q̄ sola fi xpiani des xpiana sit vera z nulla hñt ve alia. ptz. p. 8. rationes quas rā fidē assignat doctor subtilis magister Joānes Scotus ī prohemio p̄mi libri sentētiarum q. 2. q̄rū. Prima ē pnūciatō ꝓphetica. Scōa ē scriptura rū ꝓcordia. Tertia ē autoritas scribentū. Quarta ē diligentia recipiētiū. Quinta ē rōnabilitas ꝓtentorum. Sexta est irrōabilitas singuloꝝ errorꝝ. Septia ē ecclie stabilitas. Octaua ē miraculorū claritas. Prima ratio ad ꝓbandū q̄ fides nr̄a sit ꝓa est pnunciatio ꝓphetica q̄ ratio sic declaratur. Solus deus z nō alius naturaliter certitudinal⁹ preuidet futura ꝓtingentia ergo sol⁹ ipse vel ab eo instruct⁹ p̄t ea vere p̄dicere. sz oīa q̄ p ꝓphetas de fide xpi dicta sūt ac ēt que ipemet p̄dixit sūt cōpleta p̄ter pauca q̄ mētionē faciunt de antixp̄o z de fine mūdi. igit. vñ greg. in omel. de aduētu ait Cū multa pnūciata cōpleta sint dubiū nō est qui sequātur pauca q̄ restat quia sequētiū rerū certitudo est p̄teritorū ipletio de his q̄ xps nūciauit ait Aug. in li. de ci. dei. 12. c. dices ꝓa eē p̄rerita oīdit ex his q̄ xps futura pnūciauit q̄. s. cū tanta ꝓitate cōpleta sūt. Scōa ratio ad ꝓbandū q̄ fides nostra sit ꝓa est scriptura ꝓcordia. q̄ rō sic declarat. ī nō euidentib⁹ ex terminis nec ex p̄ncipijs ēt euidentiā habentib⁹ nō ꝓsonant firmiter et infallibiliter multi diuersimode dispositi: nisi a cā superiori: ip̄o ꝓintellect⁹ inclinet ad assensum: sz scriptores canonū varie dispositi z varijs tpib⁹ exist. ētes ad hāc fidem ꝓcordāt cui⁹ dicta nō hñt euidentiā ex terminis nec p̄ncipia hñt euidētiā aliqua lē. q̄ tūc fides nō esset fides sed scientia. vñ Aug. de ci. dei li. 18. c. 21. dicit Autores nr̄i

pauci esse debuerūt ne multitudo vilesceret. nec ita pauci vt eoꝝ nō sit mirāda ꝓsensio. ¶ Hz hic pōt obiici q̄ licet posteriores essent variomō dispositi. tñ crediderunt scripturꝫ ispoꝝ. z iō nihil dissonū dixerunt. Ad hoc rñdit Aug. vbi pri⁹ di. ꝓbī laborē rārio monimēta suoꝝ dogmatū relinq̄rūt q̄ discipuli legerūt. Et licet in aliqb⁹ essent assentiētes tñ aliq̄ inprobauerūt. vt pz de aristippo z antistene q̄ ꝑdixerūt in multis socrati. z sic etiā Aristo. ꝑdixit Platoni. ita etiā nr̄i doctores fidei xp̄iane ꝑdixissent ꝓrib⁹ si nō habuissent doctorē cōmunē deū. Sed ad hoc pōt obiici: qz ꝓtes tradidere euidētia q̄ possent per rōnes ꝓbari. sicut philosophi ꝓtes tradiderūt ea q̄ poterāt hēre rōnes sumptas ex terminis. q̄ de rebus posteriores illud videntes nō curauerūt z sic fecerūt honorez prioribꝫ. Exemplū nō ita ꝑdicit historiograph⁹ historiogꝓhos: sic phs phō. qz historie de p̄teritis nō p̄nt esse ita euidētes vt auertāt discipulū a magr̄o. sic p̄nt eē phice rōes. ita ē in dictis fidei christiane q̄ dicta nō hñt tāta euidentiā vt dixim⁹ vt p̄nt ꝓbari. Ad qđ rñdetur q̄ hec ꝓcordia fuit inter doctores fidei xp̄iane eodē etiam tpe vz i Hiere. z ezechiele ꝓpha: quoꝝ vn⁹ stabat in iudea alter in babilonia. z nō solū fuerūt ꝓcordes in traditis a Moyse q̄ fuit cōis eorū doctor. sed etiā in multis q̄ nō erāt euidentia in quib⁹ potuissent discordare. Nec etiā sūt minoris admiratōis dicta modernorū sanctoruꝫ et beatorū doctoꝝ q̄ existentes in eodē tpe in his q̄ ad fidē ptinēt nec in puncto discordauerūt. qđ nō fuissꝫ nisi eoꝝ intellectus ab eodē cōi doctore deducti z gubernati fuissent. Tertia rō ad p̄ bādū q̄ fides xp̄iana sit ꝑfecta est auctoritas scribētiū q̄ rō sic declarat. Illos qui detestantur in eorū lege mēdacium nō ē ꝓbabile mentiri. Sed doctores fidei xp̄iane in eorū lege detestant mēdacium. ergo nulla cā in⁹ scribendo q̄ fidei sūt mēntiti fuissent: vnđ Ricar. de tri. dic. Ista a sūmis sanctis tratꝫ viris sūt nob⁹ tradita. Et Aug. de ci. dei. 22. libro. ait. Xp̄s pri⁹ ꝓpio

phetas: de inde p se ipaz po
stea p apl̃os ꝯtū satis eē iu
dicauit locut⁹ scripturā con
didit q̄ canonica nuncupat
eminentissime auctozitatis.
Et idē vt habet. di. 9. Si ad
scripturas sacras admissa fue
rint. officiosa mēdacia quid
in eis remanebit auctozita
tis. Et idē i epla ad Hiero.
Ego ei solꝰ illis scripturaz li
bri q̄ canonici appellant: di
dici hūc timozē z honozē de
ferre vt nullum auctozē eoz
scribēdo erasse aliq̄d firmis
sime credā: q̄ illi nō mētiti sūt

Sed ꝫ pōt obijci dicēdo
illos mētitos esse ꝓpter lucz
Ad qđ rndendū ē q̄ ꝫ nō est
veriſile cū p eis ad que volu
erūt hoīes inducere ad cre
dendū sustinuerint marias
tribulatiōes. Adhuc potest
obijci dicendo eos esse dece
ptos. Ad qđ respondet. q̄ cū
ipi dicāt hec dicit dñs. Et
scio hominē. z vidi archana
que nō licet hoi loq̄. z silia q̄
ipi habebāt in multis reue
latiōib⁹ nō affirmassent eoz
ꝓba si nō fuissent certi. q̄du
biū asserere nō est lōge a mē
dacio: qđ ipi tā gnāt dānāt:
sicut dictū ē. z nō talia ñ affir
massent. si ab agente sunt na
turali nō fuissent certificati.
Sed adhuc pōt obijci dicē
do. q̄ libri nō sūt illoz q̄bus
ascribūtur. Ad qđ respōdet
petendo z quare potiꝰ istis
falso ascripti sūt tales libri q̄ꝫ
alijs quozū nō erāt. Preterea
quō fuisset ita diuulga
tū tales libros illoz fuisse?

Sed adhuc pōt obijci di
cendo q̄ illi non firmit fuert
creduli istis libris. Ad qđ rn
detur. z q̄re g̃ ita magnifica
sent sectas alioz quoz ꝓriuz
credebāt. Quarta ratō ad
ꝓbandū fidē xp̃ianā talis ē
s. recipientiū diligentia q̄ rō
sic declarat. Aut nulli credes
ꝓtingentiū q̄ nō vidisti. aut
sic. si nō. ita nō credes mun
dū fuisse ante te. nec locū esse
in mūdo vbi non fuisti. nec
istū esse patrē tuū nec istā eē
matrē tuā. z talis increduli
tas destruet totā vitā politi
cā. Si igit vis credere ꝓtin
gentiū alicui q̄ ñ vidisti ma
xime credere debes illis q̄ſto
ta cōitas rationabiliter ꝓbat. ꝑci
pue cū talis cōitas sit famosa
et honesta. z q̄ recipit ad cre
dendū talis cōitas cū maria
diligentia recepit. vñ tāta fu
it solicitudo xp̃ianis de libris
accipiendis. ꝯtra nunc̄ fuit

alios. De ℏ Aug. de ci. dei. li. 18. c. 38. dic. Scptura q̄ iudas in canonica sua mētionē facit. i. enoch nō recipit i canōe. s. xp̄ianoz. ꝫ sola illa recepta sūt. que auctores nō sicut hoies ꝫ sic ꝓphete dia reuelauit vt. q. 69. ait. Nō pt errorē q̄ latōe scripserūt. Quita ratio ad ꝓbandā fidē xp̄i anā esse rōnabilitas credendoz. q̄ rō sic declarat. Q̄d rationabili⁹ cp̄ deū tanq̄ finē vltimū sup oīa diligere. z ꝓximū sicut seip̄z. In his duobus tota lex pēdet z ꝓphete Mat. 22. Et his ꝑncipijs practicis sequūtur alia ꝑncipia bona z honesta z rōni ꝯsona. sicut de eoz rationabilitate patere pt cuilibet cōsiderāti de ꝑceptis ꝯsilijs et sacramētis. qz in oib⁹ videt esse explicatio legis nature q̄ scripta ē i cordib⁹ vīs. Un de hoc ait aug. de ci. dei. Nihil āt turpe aut flagitiosuz spectandū intuēdūq̄ ꝓponitur. vbi veri dei aut ꝑcepta insinuāt. aut mirabilia narrant. aut dicta laudant aut beneficia postulant. Sexta ratio ad ꝓbandā fidē xp̄ianā est irrationabilitas singulorū errorū. z ꝑtio paganoz ido la muta vana z surda colentiū. iuxta psalmū. Opa manho. Quid miseri saraceni illius vilissimi porci machumeti sectatores pro suis scripturis allegabūt/expectātes p̄ beatudine qō porcis ꝯuenit. s. gulā z coitū. quā ꝓmissionē despiciēs. Auicē. Qui fuit eoz secte. 9. meth. inquit Lex nr̄a quā dedit machometus. ondit dispositionē felicitatē z mibie q̄ sūt ꝯz corp⁹ ꝯz ē alia ꝓmissio q̄ apphendit̄ intellectu. Et sedt ibi Sapientib⁹ multo magꝭ fuit cupiditas ad ꝯsequēdā hāc felicitatē cp̄ corpoz que cuis darek eis. nō tñ appreciatiſſet eā ꝯpatōe felicitatꝭ q̄ ē ꝯiunctio ꝓmeveritati. Sed quid miseri iudei dicēt quō testamentū nouū dānare pñt. qō in eoz lege ꝓmittit̄ vt ostēdit apl⁹ ad hebr. dicāt ip̄i vbi ē domin⁹ eoz si xp̄m venisse credere nolūt. Nōne scriptū gn̄. 4. Nō auferet sceptr̄ de iuda z dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ ꝓmittēdus ē et ip̄e erit expectatio gentiū Quid manichei dicēt. q̄ posuerūt ꝓmū malū nō intelligentes miseri qō ens i quātum ens bonū ē? Quid alꝭ

hereticis? Hã oēs hereses. p/
cedũt de scripturis male in/
tellectis. vñ. Aug⁹. in li. 83.
palliat xp̃ano noie oriri nisi
de scripturis. male itellectis.
Septria rõ ad p̃bandã fidez
xp̃ianã eē verã ẽ ecclie stabi
litas. de q̃ stabilitate ait. au
gu. in li. de vtilitate credẽdi.
c. 8. Dubitam⁹ nos ei⁹ eccl̃ie
gremio credere: q̃ vsq; ad cõ
sumatõez generis hũani ab
apostolica sede p̃ successiões
ep̃oz firmata fruſtra hereti
cis circũlatrãtib⁹ culmẽ au/
crozitatz obtinuit: q̃ etiã tot
martirũ sanguine decozata
est. Octana rõ ẽ ad p̃bãdaz
fidẽ xp̃ianã eē verã miracu/
loz claritas. nã nulla secta hz
miracula nisi fides xp̃iana.
vñ Richar. z. d trinitate. c. 2.
dicit. Dñe si ẽ erroz a te dece
pti sumus. nã tot z tantis si
gnis p̃firmata sẽ tua scpta q̃
nõ nisi p te fieri potuerunt.
Et si q̃ essent q̃ nõ crederent
ista miracla facta eē audiũt:
Aug. 22. de ci. de. c. 5. Si il/
la miracula facta nõ credũt
credãt vnũ grãde miraculuz
q̃ iam orbis terraruz sine vl
lis miraculis credidit. Si
quis penset qui p̃dicauerit
et quib⁹ z q̃ cognoscet eē mi
raculũ miraculoz̃ũ. vñ Aug.
Quid in credibilib⁹ q̃ ad
legẽ p̃trariã carni z sangui/
ni doctozes pauci z grossi z
pauꝑes posse plurimos sapi
entes p̃uertere: Excẽplũ ha/
bemus de dyonisio. augusti
no. cipriano mago. ꝑstanti/
no leprozo z hmõi. Et iz an
tixp̃s faciet aliq̃ miracla. tñ
nũq; poterit dicere cozdium
secreta. q̃ omnia faciet diabo
lica fraude. z in dicẽdo secre
ta cozdiuz fraus dyabolica
vim nõ põt habere. Sz q̃ que sũt
rẽdũ est q̃ sũt illa q̃ fides cri creden
stiana credenda asserit z de da
termiat. Ad q̃ rñdet p̃m sẽ
tẽtiã beati bonauẽture z du
randi. Dñs bonauẽ. in. 3. di.
25. dic. q̃ fides xp̃iana hz ali
qua añcedẽtia. aliq̃ p̃cipa/
lia z aliq̃ ꝑsequentia. Añce/
dentia fidẽ xp̃ianã sũt aliq̃ d
dictamĩe iuris natural' i mẽ
tis quoz̃ sub velamine ea q̃
sũt p̃ncipalia in fide p̃tinent
Consequntia fidẽ sũt ea que
sũt declaratiua fidei. z omnia
possunt reduci ad p̃ncipalia
Sed p̃ncipalia fidei sũt q̃
obtinẽt i symbolo q̃ dr̃ quu 2a. 2e
lin⁹. Et oia p̃m vsũ auctoꝛũ q. 1. ar
sẽ duodeci. vñ vocat symbo ti. 6.
lus q̃si singuloz̃ apl'oz̃ bol?

dith̄ sua exposit̄oe sup̄. mat. dicēs. Tunc crux m'ro solaribus radijs lucentior erit

Seqn ria iu liciuz.

Tertia pars vocabit̄ post sequētiū veniēt. s. angeli cruc̄ē, z infra scripta portātes añ iudicē z erit tibi beator̄ frequētia sic̄ scribit̄ in epta Jude. Ecce venit dñs in sanctis militib⁹ suis facere iudiciuz p̄tra oēs. z arguere ipios de oib⁹ op̄ib⁹ impietat̄ eor̄ q̄ bus ipie egerūt. z de oib⁹ duris q̄ locuti sūt ꝺ dñm pct̄ores ip̄ij. Et erūt in tres ptes diuisi nā alij erunt senes iuxta illud Esa. 4. Ve⁹ ad iudiciū veniet cū senior̄ib⁹ populi sui Aliqui erūt scientes sap̄. 4. Fulgebūt iusti in scientia z tāq̄ scintille arūdineto discurrent. iudicabunt natōes. Aliqui erūt armati vñ dō in ps̄. Et gladij ācipites i manib⁹ eor̄ū. Tria inuentionib⁹ iudice erit sapiētia scientia z fortitudo. Dixi tertioq̄ tertia acies iudicij erit terribilis sentētie discussio q̄ p tres ordines erit distincta tali ordine. In p̄mo ordie ponet accusantiū allocutō. In scdo ordine apponet testiuz approbatio. In tertio ordie iudicis examin[illegible]io. In p̄mo ordine ponet accusantiū allocutio. Tā quinq̄ erunt accusatores. Primus erit p̄scientia p̄pria vñ Danie. 7 ca. Sedit iudiciū z libri aperti sūt. s. p̄scie. Scōs erit peccatū z malicia vnde Hiere. 2. Arguet te malicia tua. Tertius erit scriptura. vnō Jo. 5. scribit̄. Est q̄ vos accusat moyses. i. lex moysi. quartus erit celū Job. 20. Revelabunt celi iniq̄tatem eius Quint⁹ erit demō. Et licet erūt multi. tñ erūt tres principales p̄tra tria vitia quib⁹ tot⁹ mūd⁹ occupat̄. Erit n. lucifer ꝺ supbos. Dammona ꝺ auaros. Asmodeus cōtra luxuriosos. Q; dmō erit accusator. hr̄ p aug. dicētes. Presto erit tūc dyabol⁹ recitās p̄ba p̄fessionis nr̄e obūciēs nob q̄cūq̄ fecim⁹. et i q̄ loco z in q̄ die. et hora z q̄d boni facere tūc debuim⁹. dicturus ē ille. Equissime iudex iudica iustū esse meū culpā q̄ noluit esse tu⁹ p gratiā. tu⁹ p naturā. me⁹ p malicīā. tu⁹ p passionē. me⁹ persuasionē. Lucifer erit p̄mus ducēs supbos. scōs mamona ducens secū auaros. tertius asmodeus ducēs secuz

Accusatores in iudicio.

luxuriosos. sco ordine ponet testiū pbatio. nā ser erūt testes. Prim⁹ erit filius īdisciplinat⁹ ꝯ parētē iuxta illud ec. 4i. De pceptio querunt filij. qm̄ pter ipm sūt in oppbriū. Scōs testis erit indigēs ꝓra abūdātē vñ ber. Venient añ tribunal xpi. vt audiat pupillorū orphanorū z vidua rū accusatio grauis. Tertiꝰ testis erit infidelis Dat. 2. Regina austri surget in iudicio z ꝺdēnabit generationē istā. Quartꝰ testis erit crux xpi cū oñib⁹ tormētis. vñ hiero. Crux xpi ꝓra te porabit xpm̄ p vulnera sua ꝺ te allegabit cicatrices ꝺ te loq̄nt. clauꝰ ꝺ te ꝺq̄rēt. Quintꝰ erit āgelꝰ vñ Crisо. sup mat. Angeli aderūt cū ipo testificantes ꝯ illū ipm mistrauerit a deo missi. Sextus erit totus mūdꝰ vñ Crisо. In illa die nihil ē qꝺ rādeam⁹ vbi celū et terra. aq̄. z aer. sol z luna. dies z noctes z totus mūdꝰ stabit aduersus nos i testionīū pcoꝝ nostroꝝ z si oñia ipe faceret ipe cogitationes nre stabūt aduersus nos fortiter accusantes. Tertio ordine ponet iudicij eam iatō in qua tria erūt. Prio meritorū discussio. scō irrefragabilis pbatio. Tertio terribilis sentētie platio. Discussio erit de quinq; primo de opib⁹ misc̄die iuxta illō Dat. 25. Esuriui z nō dedistis mihi māducare zc. scō de tpe vnō Ber. Sic ñ pibit capillus de capite ita nec momētū de tpe de quo nō querat Unde anshelmꝰ sibimet dicebat. O lignū aridū z inutile ecclis ignib⁹ dignū qd rñ debis in illa die cū erigetur a te vsq; ad ictū oculi omne tempꝰ viuendi tibi ipensuz. Tertio de opib⁹ neglectis z ignoratis de quib⁹ ꝺ petit venīā in ps dicēs. Ignorantias meas ne memineris domine. Quarto de ꝺbis ociosis vñ Dath. 12. scribit. De oñi ꝺbo ocioso qꝺ locuti fuerūt hoies reddēt rōnē i die iudicij. Quinto de cogitationib⁹ mal vñ sap. i. ait. In cogitationib⁹ impiꝝ erit iterrogatio. Et origenes ait. In illa die cogitatiōes accusabunt aīas. Irrefragabilis probatio erit cuz dicet illud qꝺ scribit. Dat. 25. ꝯ diu nō fecistis vni zc. Et merito ē irrefragabilis illa pbatio. vnde Crisо. ait. Ubi nō erit relistē

Testis in iudicio.

di virtus. nec penitētie locꝰ nec defensiōis xp̄s. nec fugi gēdi facultas nec latēdi possibilitas. nec apparēdi securitas nec satisfactiōis vtilitas Tertio erit ibi terribilis sententie platio cū dicet prio bonis ꝓba dulcedine plena. q̄ scribunt Mat. 25. Que sūt Venite. Istud ē vnū verbū amoris z solatio z gaudio plenū. quia nō dicet z te. i. sine me. sz venite. s. mecum. iaz volo esse vester fr̄. vñ sodalis videtur in oīb̄. venite igitur. Scōm verbū erit bñdicti p̄ris mei. i. nō solū volo q̄ veniatis mecū z habeatz cōsortiū humanitatis mee. sed q̄ benedictionē patris mei. habeatis ad diuinitatē fruendā. Tertiū verbū erit. Percipite regnuz. quia volo vos habere nō tantū vnā domū nō vnū castrū nō vnā ciuitatē. nō vnū p̄tipatū. sz vnuz regnū. z qō regnū vite eterne in quo ea deꝰ vob̄ ꝑparauit que nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in coꝛ hois ascēdit. Quartū verbū erit qō vobis paratū ē. nec malis q̄ meam noluerūt facere voluntatē. Quintū verbū ē ab oꝛigene mūdi. z p̄sequēs ñ est habitatio noua q̄ ad habitandū nō sit bene disposita. Sed p̄trariū malis dicet alia quinqz ꝓba totū contrariū ipoꝛtantia. Primum erit. Ite. Tūc ipsi dicēte domie quō sine te ibim⁹: z quō sine te nr̄o creatoꝛe vnde stare possum⁹. saltē si oīno nos a tua miscōia vis ejicere Benedicas nos Tūc ipi iudex nimio furoꝛe dicēt Scōm ꝓbum. s. maledicti. Tūc damnati dñe ex quo maledicꝛis mitte ad aliquē locū vbi aliquaꝛ bene stem⁹. Ad quos iudex cum furoꝛe in Ignem Tūc dānati. dñe q̄ꝛtū tēpoꝛis in igne stabim⁹. saltē deꝛtis nobis aliquē terminum. Ad quos iudex eternū. Domie dicēt dānati recomēda nos aliq̄b̄ vt hēant aliquaz miam nob Ad q̄s iudex. Ite oīno z āpli⁹ñ stetz. qz recōmēdo vos diabolo z āg̃lis ei⁹. Ecce q̄l̄r erit snīa t̄ribil'. hic dic̄ ber. Quis putas meroꝛ erit. q̄s luct⁹. q̄ tristitia eū sepabūt ipm̄ a p̄soꝛtō iustoꝛ. z a visiōe dī. z traditi in p̄tē dēonū ibūt cū illi i ignē eternū vbi erit sine fine i luctu z gēitu. pcul elōgatia btā p̄riapadisi. zi gehēnā nūq̄ lucē hi-

Jutra ꝯtitatē culpe penaz
sustinēres. Et iob talē sētē
tiā ꝑsiderās dicebat. 26. ds
potit tonitruū e⁹ magnitu⁄
dis sustiere. Extra. s. illō. Et
abiert retrorsū Joh. 18. ait
Quid iudicaturus faciet. q
iudicādus hec fecit: quid re
gnatur⁹ poterit q hec potu⁄
it morit⁹. Et hec ō sēda re
sufficiāt. Szō nō īmerito
Utrū queri pōt. an sol⁹ xps iudica
sol⁹ cri bit ad qō rēspōdet ꝑm Ric.
stus in vbi supra. q iudiciū pōt cō⁄
dica⁄ uenire alicui q̄ncq̄ modis ex
bit tendendo nomē iudicandi.
Primo extraordinata ptāte. et
sic iudicabit tota trinitas.
vñ dō ī ps ait. Dns iudica⁄
bit fines terre. Secō ex dele
gata ptāte. z sic xps īcꝯtū hō
indꝫabit. Et sic exponi pōt
illud Joh. 5. Pater oīe iu⁄
diciū dedit filio. Tertio ex
assessoꝛiā ptāte z dignitate.
et sic iudicabūt viri pfecti. z
sic intelligit illud Job. 36.
Judiciū dedit paupib⁹ qui
nō iudicabūt vt ꝑsulāt iudi
ci. sz solū ꝓpter eoꝛuz merita:
res hpno: ē. vñ q̄n petr⁹ di⁄
xit xpo. Ecce nos reliq̄mus
oīa ⁊c. dixit ei ie⁹. Amen
dico vobis q ⁊c. z ī fine di
cit sedebitis z vos sup sēdis
duodecim iudicātes. sc. tri⁄
bus ist. Quarto ex appbati
one. z sic iudicabūt oīs ele
cti. oēs ei appꝛobabūt iudi⁄
cis sententiā. Apoc. 19. Au
diui quasi vocē aquarū mꝫ⁄
tarū in celo dicentiū. laus z
gl̄ia deo nꝛo ē. q vꝛa z iusta
iudicia ei⁹ sūt. Quito ꝑpa⁄
tione z sic minus mali iudi⁄
cabūt magis malos. de quo
pōt exponi qō ōz. Luc. xi. Vi
ri niniuite surgēt in iudicio
cū gn̄atione hac z ꝯdemna
bunt eā. Conclusio tertia
q̄ est de fructificatōe memo⁄
rie iudicij tal̄ē. q fruct⁹ me⁄
morie iudicij sūt. 7. Primus
est petōꝛ remissio nā q recoꝛ
datur sel̄ī die ad min⁹ final⁹
iudicij z euāgeliū in eccl̄ia si
nō ē petōꝛ in sua iustitia me
lius ꝑseuerare pōt. Si vero
petōꝛ ē. q nemo sine crimine
ab ipis petis melꝛ⁹ z facili⁹
remoueri pōt. vñ hoc appet
per locū a ꝓtrario. q qui nō
habēt memoꝛiā iudicij mul
ta mala cōmittūt. hinc dō ī
ps dicit. Iquinate sūt vie il
lius in oīm tpe. z reddit cau
sam. Auferūt iudicia tua a
facie eius. Exemplū habet
de emēti linū ī foꝛo. Secūs
fruct⁹ est pnie iductō q qui

mortuꝰ est ꝑ petm̄ viuificat ꝑ iudiciꝫ m̄oriā in statu penitētie. Hinc dō. i ps̄ canit. Secōm iudiciū tuū viuifica me. Unde cuidā fri interroganti ꝑlatuz suū quō pniam auide facere posset. Respondit ei ꝑlatꝰ suꝰ iudiciū finale p̄meditare. Tertiꝰ fructꝰ est vie iusticie imitatio. nā q ꝑ m̄oriam iudiciꝫ petā dimittit z pniam facere incipit cito. via iusticie suscipit. Hic dō in ps̄. dicit. Dimia iudicia eꝰ in cōspectu meo. Ecce quō bēbat dauid memoriā iudiciꝫ z iō infert. Et iusticias eiꝰ nō repuli a me. Quartꝰ fructꝰ ē virtutū dilectio qm̄ q habz m̄oriā iudiciꝫ odit petā que ad sniaz maledictiois z ignis eterni ducūt. z diligit virtutes i tā tū vt nihil aliud cogitet nisi quō eas opari possit. Hic salomō ꝓuerb. ix. dic. Cogitatiōes iustorū iudicia. Quintus fructꝰ ē malorū suppotatio. Tā nihil est ira graue qđ nō libēter toleret q ne in iudicio in sinistra ptē colloquetur cogitat. Unđ Gre. ait. Die illū carissimi ante oculos ponite. s. iudiciꝫ z quicqđ modo graue cernit in eiꝰ cōpatione leuigat. Sextꝰ fructꝰ ē timoꝛ dei occasio. z ꝑ hoc a bonis nō ira leuiter recepit q in tali timoꝛe positꝰ est. Tñ hie. sup Dat. Quotiēs illū die ꝑsidero toto coꝛpoꝛe ꝑtremisco. siue enī ꝓmedo siue bibo siue aliq̄d aliō facio semp vī illa tuba terribilis sonare in auribꝫ meis surgite mortui z venite ad iudiciū. Septimus fructꝰ est mūdani gaudij dimissio. quia licet hō vanus mulier vana in hꝰ mūdi delectatōnibꝫ exultēt z gaudeāt tñ si memoriā iudiciꝫ in se retinebūt sensualitatē ꝑ maloꝝ pte mitigabūt. Et iō dic Gre go. Presentis ꝛpis ita agenda est lectitia vt nūq̄ amaritudo sequētis iudiciꝫ recedat a memoria. Notādū q ꝛpis nō veniet nisi ꝓꝰ veniet antichristꝰ. Quādo āt antix̄pus veniet vide in postilla. Sed hic q̄rit qñ z in q̄ loco erit finale iudiciū. Ad qđ rñdēdo q̄nq̄ declarabimꝰ ꝓz doctrinā Aler. de ales in. z. qr q̄nq̄ querūt. Prima peritio ergo est de ꝛpe iudiciꝫ. z ista peritio q̄tuoꝛ perit dū vnū tm̄ explicat. qr ꝛps diuidit ꝑm nr̄am ꝓputationē in an-

de ꝛpe et loco iudicij

nū. nensē ī dīē z in hozā. Si ergo querīt de āno licet fm Richar. in. 4. motus celi tūc cessabit: aut de mēse aut de die: aut de hoza fm nostraz cōputationē sub mō certitudis ñ possum⁹ scire. Tā augu. in li. ō ci. dei huius ē snie et qō plus ē cristus dixit vt haberē Actu. i. Nō ē vr̄m nosce tpa vel momēta q̄ pat̄ posuit in sua ptāte. tñ p sīg̃ aliqua cuidet apparet qō ꝓpe ē ēpns. Unde greg. in omel. dicit ꝙ iā pauca signa restāt ad tale tpus notū ē filio. qz cū notū sit toti trinitati dubiū nō ē ḧn sit notū sibi. Et si obiceret̄ p illud Mat. 24 De die illa z hoza nemo scit neq̄ angeli celoz nisi pr̄ sol⁹ Dicit ꝙ ex ꝓtute hūanitatz in generali vez ē ꝙ etiā filio nō est notū: sz ex ꝓtute diuinitatis influentis in talē hominē sicīmo fm opinionē q̄rūdā notū ē aliq̄b⁹ āgelis. Iz nō sint rōnes ꝛcludentes ꝙ sic qz talis cognitio nō est de substantia glozie. De hozra vero aliq̄ dicere volunt ꝙ veniet media nocte: sed ḧnō ē verū: licet illi tales q̄ sic dicunt allegēt illud Mat. 25. Media nocte clamoz facta est qz hoc nō intelligit̄ p hora tpis: sed qz tunc veniet cū nō sperat̄. De loco dz ꝙ ñ erit in valle. Iosaphat vt q̄dam puerīliter dicūt allegādo illud Joelis. tertio Congregabo oēs gentes in valle iosaphat q̄ ē ī latererem mōtis oliueti: sed p vallē Iosaphat intellige locū iudicij. Iosaphat enī interp̄tat iudiciū dñi. iudiciū enī fiet in spacio huj⁹ vallis z in oī loco circūstanti z ꝓuenienti ad vidēndū x̄pm qui descendet in aere in loco illo mōtz oliueti ex q̄ ascendit fm illud Thau. ad the. i. 2. epīa. 4 c. Rapiemur cū illis in nubibus obuiā x̄po in aera. Et sic expedite sūt huj⁹ fructus ptes quas ꝓmisim⁹ magifice dñe z ciues dilecti q̄ obsecro in memoriā habere vt ḧ gratiā z ī futuro gloriā valeamus habere.

Ōnica scda aduent⁹ de fide catholica. Sermo II.

Cum audisset Johannes in vinculis opa x̄pi mittēs duos de discipulis suis ait illi. tu es qui vēturus es an aliū ex-

pectam⁹ Ihat.2. Pro hu
ius sacri z sancti euāgelij hy
storiali declaratōe notandū
q̄ cuilibet fideli tria sūt satz
necessaria. videlicet.

Dignitas clara ī locutōe
Veritas firma in pbatōe
Sanctitas recta ī opatōe
Dico primo q̄ cuilibet fide
li necessaria est dignitas cla
ra in locutōe. Rō huius est
q̄ ille cū dignitate clare loq̄
tur q̄ nec ita leuiter loq̄t vt
verba cadant de ore suo cū
mendacio nec ita ḡuiter vt
quacūq̄ causa iuramētū fa
ciat qđ phibet fidelib⁹: sed p̄
tinet viro fideli. igit. Dic
Hieronim⁹ scribēs ad cellā
tiā in fide instruēdā ait Dē
triti arcū iurare ligua tua p
sus ignoret: timq̄ in te sit ve
ritatis amor: vt quicq̄d dixerz
iuratū putes. z hoc viro fide
li pinere satz apte pbari p̄
licet sit bonū omib⁹ q̄ ita ex
cellēs z supueniēs vt virt⁹ fi
dei vt ñ liceat cuicūq̄ de ipa
loqui. vt notat extra de he
reticis. li. 6. Quicūq̄ vbi di
2e. citur. Si laicus disputādo
9. ar presumeret loqui de fide ex
7. cōicand⁹ ē. Si cleric⁹ remo
uēdus ē a clericatu Si mi
les a militia Si lib⁹ z popu
laris ab vrbe: Si seru⁹ mor
te plectend⁹ est. Et hoc etiaz
notat. Ł. de sūma trinitate.
Nemo. hui⁹ exemplū habet
Hiere. 42. vbi dicit q̄ cum
Hieremias rogatus eet vt
oraret ad dominū p̄ princi
pibus bellatorū z reliquo vl
go: nō pmisit ei aliq̄s q̄ ful
go fidē pmissionis obseruā
di ꝑba dñi: iz pncipes bella
torū pmiserūt ei dicentes. sit
dñs inter nos testis ꝑitatis
et fidei zc. Dixi scō q̄ cuili
bet fideli necessaria ē ꝑitas
firma in pbatōe vt. s. id qđ
loquit possit apte pbare. Ra
tio hui⁹ est. Correcte z sane
loqui ptinet ad virū fidelē:
sed ille correcte loq̄t q̄ pōt p
bare q̄ dicit. igit. Hinc Aug.
ait. Ille ꝑitatis defensor eē
debet q̄ correcte sentit loqui
nec metuit nec erubescit. hu
ius exēpluz habet Dan. 14.
Qui morti se exposuit ad p
bādā ꝑitatē quā dixerat. s.
bel z draconē ñ eē dos. Ille
dicebat regi. Dñm meū ado
ro. q̄ ipe ē dos viuēs. Dixi
tertio q̄ cuilibet fideli nec̄a
ria ē scītas recta ī opatōne.
Rō h⁹ ē q̄ tūc fidel q̄sq̄ re
cte ē quādo qđ ꝑbo pmittit
opere implere conatur. Ille

Greg. i ome. 29. Tūc ei ꝓfecter fideles sum⁹. si qō ꝓbis ꝓmittim⁹ opib⁹ ꝛ ipleꝫ: hic dicebat Beat⁹ Jacō. i sua canonica. 2. c. Fides sine opibus mortua ē. ¶ Hec ꝓclusiones magnifice dñe ꝛ carissimi ciues i sacro euangelio hodierno notāt. q i tres ptes diuidit. qz i pria pte pōit dignitas clara loqntz ꝛ qrentz scz Joānis. vt i fide discipulos istrueret. dicētis. tu es q ventur⁹ es ꝛc. ¶ In scda parte ponit ꝓfitas firma ꝓbatis. s. xpi q p miracula cozda discipulo⁹ Johānis firmauit i fide. In tertia pte ponit sanctitas recta opantis. s. Johānis. scda pars ē ibi. Cuntes renūciate Joāni ꝛc. tertia ē ibi. Illis aut abeuntib⁹ ꝛc. Et vt clari⁹ hec pateāt videam⁹ hystoriā. ¶ Declarare hystorie fruct⁹ est ꝓfectus fidei de q̄ loqndo tres ꝓclusiones cū trib⁹ dubijs declarabimus. quaꝝ pria erat de sua quittitate. Scda de sua ꝓfitate. Tertia de sua vtilitate. Et his tribus declaratis erit finis h⁹ ꝑmonis. ¶ Cōclusio pria ē tal' in ordine. q fides ꝑm eius varietatē effectuuziter hz diffinitri. Et vt hec clarius intelligāt videamus pmo quot modis fides capit. ꝛ de q mō loq intendimus. Notandū q̄ q fides Fides 12. modis capit. Primo pro sacramēto baptismi sic qñ aliquis ē baptizat⁹ tūc est fidelis. ꝛ sic accipit in decre. 25. di. De iudeis. vbi dr. in fine illius capituli de iudeis baptisatis oportet vt fidē quā ēt vi vel necitate suscepert tenere coganf. Scdo mō p castitate thori sic qñ mulier fuat honorē viro suo ꝛ tenet castitatē ꝓiugalē sic hr in decre. 27. q. 2. Cōiuges. Tertio mō capit fides p quentōnali securitate q̄ etiā hosti fiuanda ē sic hr in decre. 23. q. 1. Noli extimare. vbi ita dr. Fides qñ ꝓmittit hosti fuāda ē. q. d. noli fallere fidē. qz graue ē. ¶ Quarto mō capitur fides p ꝓscientia. s. qñ qs habet bonā cōscientiā dicit hre bonā fidē. Et h mō itelligit illd ad ro. 14. Oīe qd nō est ex fide pctm ē. i. omne qd nō ē fm ꝓsciam vt hr de pe. di. 3. Illud. vltra mediū. vñ dicit ibi. Deest fides cuz nō sub ē ꝓscia. ꝛ oīe qd fit ꝛ ꝓscientiā edificat ad gehennā de pe. di. 4. ¶ Quinto p

et ista. xij. vocant articuli fidei. Hā h nomē articul⁹ est greco videt cē deriuatū. z significat quandā coaptationē aliquarū partiū distinctarū. z ō ptic̄le corpis sibi inuicē coaptate dñr mēbrorū articuli. z sic̄ in grāmatica aōd grecos dñr articuli quedā ptes oōis coaptate alīs dictionib⁹ ad exp̄mēdū eorp genus nūer⁹ vl casū. Et sic̄ i rhetorica articuli dñr q̄dam ptiū coaptatiōes. dic̄ ei. Tullius in scō rethoricē q articulus dr cū singula ꝓba intuallis distinguūt cesa oōne hoc mō Acrimōia vocē. vultu. aduersarios perterruisti. vnde z credibilia ꝓncipalia fidei xp̄iane dñr q articulos distingui in ſ̄ctū in q̄sdā partes diuidūt habētes aliquā coaptationē ad inuicē. Primus q̄ articuloꝝ istorum ē. Credo in de. pa. o. cre. c. z. t. Et iste artic⁹ attribuit petro. Secūdus ē. Et in ihesū cri. f. e. v. d. n. Et iste articulus attribuit beato andree. Tertius. Qui ꝓcep. ē. de. s. s. n. er. m. ꝓ. Et iste artic⁹ attribuit beato Jacobo fratri beati Johānis. Quart⁹. pas. ſ̄. p. p. c. m. z. s. Et iste articls attribuit btō Johāni: Quint⁹ ē descēdit ad ife. r. di. r. amor. Et iste artic⁹ attribuitur btō Tho. Sext⁹ ascēdit ad ce. se. ad dex. dei. p. o. Et iste artic⁹ attribuitur btō Jaco. alphei. Septimus ē. Indevē. ē. iu. vi. z. m. Et iste artic⁹ attribuit beato philip. Octau⁹ ē Credo in. s. z iste attribuit beato Barth. Non⁹. Sāctā. e. ca. Et iste attribuit btō Thadeo. Decim⁹. Sāctoꝝ cō. Et iste attribuit btō symoni. Undecius. Carnis resu. Et iste attribuit btō Thadeo. Duodecius ē. Uitā eternā ām. Et iste attribuit beato Math. Sed hic pōt obiici et ō apli ediderūt istū simbolū. Queritur vtrū sufficienter dixerūt. an nō. si sic. vt certū est. q. ipi nō potuerunt errare. q. pleni spūsc̄to erant quare eccl̄ia ordinauit duos alios symbolos. Ad qđ rndetur ꝑm doctrinā dñi bonauenture in loco superius allegato q inter istum simbolū aplōꝝ z alios ē dupler differētia. Una ē quātū ad continētiā Alia est ꝑtū ad frequētiā. Nā credo aplōꝝ pauciora ꝓtinet. q. est tm ad ar

Quare ecclesia edidit duos alios simbolos.

ticulorum necessarior expssi/
one. Alia fo duo plura pti/
ner. q; scrā mr eccl'ia firmam
debet tenere fidē. Iuxta illō
Luc. 22. qō dixit dns ad pe/
trū. Ego p te rogaui pfez vt
nō deficiat fides tua. tu aliq
quādo conuersus confirma fres
tuos. Ut iō ad hoc erat coz cō
fussionē plura edidit declara
tiua necessariorum vt hereticos
pfunderet q fidē diuidebāt q
debet eē vna iuxta illō. Pri/
ma ad coz. 1. ca. Id ipm dica
tis oms z nō sint in vob scis/
mata. Ut est adhuc alia dif
ferētia cgrū ad freqntiā. Nā
credo apl'oz oz quotidie in
eccl'ia q; pertinet fidei fūdam
tū. Alia dnr diebz solēnibz. z
illud oz sūmisse q; ē ad pfci/
entie sinceritatē illa vero di
cunt alte q; sūt ad heresū cō
futationē. Et nō mirandum
q; oz credo paruulū q; hoc ē
q; pauciora pertinet. sed tm est
maius cgtū ad articulos er
auctoritatē pponētū. istos
vero articl'os q; liber tpianus
renet credere. Tamē aduer/
tendū q; credere tripl'r accipi
potest. Uno mō implicite. i.
credere q; credit eccl'ia sic cō
fuse Ut illud nulli vrēri rōe
suffi.cit. q; alioz articulorum
2a. 22. q. 2 ar/ti. 7.

adeo est expssa noticia: vt nō
l'ignoret nisi ignoranē velit
Secūdo modo credē capit' ex
plicite z distincte. Ut iste mo/
dus cognoscēdi nō ē omibz ne
cessari' sed tm his q; pfecerūt
in fide z tenēt eos articulos
alijs explicite pdicare. sed pci
pue iste mod' necessari' ē cu
rā aiaz habentibz. Tertio
mō credere capit' partim ipli
cite z parti explicite. Ut iste
modus oibz pfecte erat necē
sari' ē. Nā tales illos ar/
ticulos tenēt explicite crede
re quos manifestat nō solū p
dicatō: veretiā z vsus eccl'iē
quos si negligant scire nō est
sine pctō. Alios aūt tenēt sci
re implicite Ut hec sufficiāt
de scōda pte pmōis. Nōclusio
tertia ē tal'. Nouē vtilitates
pfert fides cuilibz pfecte ere
denti. Confert ei intellect'
cognitionē volūtat's obiam
memorie feruorez. Ut q; quo
ad aiam. Confert malorū
tollerātiā. inimicoz victoriā
am. z bonoz opulētiā. Ut q;
ad corpus. Confert etiā ad
iuroz securitatē. meriti im
petrationē. z pīe possessōez
Ut hoc quo ad vtrūq;. Pico
primo q; fides cōfert pfecte
credenti intellectus cognitō

Utili
tatē p
fecte
dentz

nē. nā pfectā fidez hūs ea q̄ via sciētie natural nūq̄z sci re potuisset p ip̄am fidē pfe cre intelligit. Unde aug⁹ sr̄ Johannē ait. Noli intellige re vt credas. sed crede vt itel ligas. Intellect⁹ merces fi dei ē. Et in li. pmo de trinita te dicit loquēs de cognitiōe dei q̄ nō pōt haberi nisi p fi dē. Mentis humane acies i ualida in tā excellēti luce nō figit nisi fidei iusticia mūde tur. Dixi scōo q̄ fides con fert pfectē credenti volūtatz obediētiā. z hoc bñ. gñ. is. ostendit vbi dicit Abraam credidit deo z reputatū ē il li ad iusticiā. z pp̄t fidē obe diuit dño in cunctis q̄ ei pce perat. Et hoc clari⁹ ostēdit i beato petro q̄n in passione do mini ex defectu fidei ter ip̄z negauit. Et post passionē cō firmatus i fide dicebat. obe dire oportet deo magis q̄z ho minib⁹. Actu. v. Dixi ter tio q̄ fides pfert pfecti credē ti memorie feruorē. Nō eni chananea memor erat iniuri arū quas xp̄s sibi dicebat. sz semp sue miscōie. sue poten tie memor existens magis fidu ciali magis feruent⁹ petebat vñ dictum est Matth. is. O mulier magna est fides tua. Dixi quarto fides cōfert cre denti malorū tolerantiā. hic Paul⁹ epbe. v. dicit. In oñi bus sumētes scutū fidei in q̄ positis oīa tela nequissimi ignea extinguere. Et. i. pe. v. c. dicit Fratres sobrij estote et vigilate z cōtinā p̄ter fidem tolerant q̄cūq̄z mala cū i ea sit fūdamētū oñis boni.

Dixi q̄nto. q̄ fides credenti inimicoꝝ victoriā pfert. Hā nullū periculū tā magnū cre denti euenire poterit q̄d per fidē ip̄e nō euadat sanꝰ z in columis b Cristo s Matth. dicit t̄ꝰ fidei in pclō sicu ra est. Et ber. in q̄dā epla ait Sola fides z meris ad deū p̄uersio sine effusiōe sanguis et sine pfusiōe aq̄ salutē sine dubio opat. Dixi sexto q̄ fides pfert credēti bonoruz opulētia. gr̄ fidēs pfert bona fortūe. bōa natē. z bona grē. De p̄mis bōis dr̄ sap. z. Da bit ei fidei bonū electū. s. int oīa bōa fortūe: z sors i tēplo acceptissima. De scōis hēt il lō q̄d xp̄s dixit mūieri q̄duo decī ānis passa erat fluxū sā guis. Matt. 9. Confide filia fides tua te saluā fecit. De tertijs ait Crisoꝰ. in tracta⁹

tu de symbolo. fides religionis catholice lumē ē aīe hostiū vite. fundamētū saluti eterne. Dixi septio q̄ fidēs ꝓfert credenti adiutoriū securitatē qz cū cū aliqñ fidel q̄s tribulatōes sustinet: tñ si ꝑseuerat in fide obtinebit ad iutoriū sic in seruo dei thobia ꝓz. q̄ sustinēs ceciratem dicebat thobie. 2. Fidei sancto sum⁹ z vitā illā expectamus quā de⁹ dat⁹ est his qui fidē suā nūq̄ mutāt Dixi octauo q̄ fides ꝓfert credēti meriti. īpetrationē. vñ Augustin⁹ Johan. dicit. Sic in radice arboris nulla ꝓs⁹ est pulchritudis spēs: z tū q̄d est in arbore pulchritudis l decoris ex illa ꝓcedit. si ex fidei humilitate q̄quid meriti. quicqd beatitudis aīa susceptura ex fidei fūdamēto ꝓcedit. Dixi nono z vltio q̄ fidēs ꝓfert credēti p̄rie possessiōez certū est ei q̄ sine fide nemo vitā eternā pōt hēre. sed cuz ipa obtinet vi triunph⁹ p̄rie hīc est q̄ Aug. dic. Ille apō deū pl⁹ hz loci q̄ pl⁹ attulit nō argenti sz fidei. Ad laudem igit tāte fidei exclamat Aug. dicēs in li. de ꝓbis domini. Nulle maiores diuitie nulli thesauri: nulli honores nulla h⁹ mūdi maiorē ē substantia q̄ est fides catholica que pctōres saluat hoies. ce cos illumīat infirmos curat cathecuminos baptizat. fidēles iustificat. penitētes reparat. iustos augmētat. martires coronat ꝓgies z viduas et ꝓiugales casto pudore cō seruat. clicos ordinat. sacerdotes ꝓsecrat: in hereditate collocat hec ille. Sed hic pōt queri si quis esset ita p̄uus z obstiatus q̄ nlla via vellet credere ea q̄ sūt credēda z fuare ꝑfectā fidē: vtrū illestat sit cogend⁹ ad fidem susc ipiendā Ad qđ breuit respōdet q̄ ad fidē de nouo suscipiendā vt dic durād⁹ nō dz q̄s cogi. vt hr di. 2 s. q! sincera vbi di. Qui sincera itētione extraneos a xpiana religione ad fidē cupiūt adducere blandimētz dñt nō aspratib⁹ suadere. Nā q̄cūq̄ aīr agūt suas illic magz cū dī ꝑbāt cās attēdere. Sz ad fidē de nouo susceptā fuādā possum⁹ coactiōib⁹ vti. lz ei iudei nō sint cogēdi ad fidē tñ si fidē ret ꝑrūt cogēdi sunt eā seruare. 45. di. de iudeis. Et sic expedite sūt hui⁹ fru-

Laus fidei

Utrum q̄s sit fidē ꝑfidendo 2a. 2. q. 10. ti. 2.

ctus tres ptes q̄s supi⁹ ꝓmi
simus declarādas magnifi
ce dñe z ciues carissim quā
obsecro toris viribꝫ vos ꝓfe
cte ꝑuare z iuxta sua p̄cepta
viuere. vt hic grām z in fu
turo gloriā habeatis.

Dñica tertia de aduēru. de
būilitatꝫ ꝑrute. Sermo. III

Qui serunt iu
dei ab ꝟie
rosolimis sacer
dotes z leuitas
ad Johannē vt interrogarēt
eū tu ꝙs es. Johānis ꝑmo. c.

Pro hꝰ sacri z sancti euā
gelij historiali declaratione.
Notandū q ad verū humi
lē tria req̄rūtur q̄ in his con
clusionibꝫ ꝓment videlicet
q, sit exēptus fallacia z
plenus ꝓitate.

Oriuaturscꝫ arrogātia. ple
nus humilitate.

Vilecꝫ tractās officiū et
plenum sanctitate.

Dico ꝑmo q verus humi
lis debet eē exēptus fall. c a
et plenus ꝓitate. Rō huiꝰ ē
q̄ ille nō dz dicere mēdaciū
nec habere in se aliquā falla
ciā vel in factis aut in ꝙbo ī
quo debet eē tota rel g orpi
ena q̄ talia verat. sed in hu
mili debet esse illō. q̄ Aug.
in libro de virginitate dicit.
Hūilitas pene tota religio
xp̄iana ē. igit ꝙ vñ Aug. de ꝙ. 23. 2e.
bis apostoli. Cū humilitas q. 2. ca.
cā mentiris si nō eras ꝑtō cā hūl
antecꝫ mentireris mētiēdo litatis
efficeris qō euitaueras. Hā
hoc affirmāt cōiter doctores
q nulla occasiōe licet mētiri
sicut dꝫ ꝑ Aug. vt habet. 22
q. 2. Nec artificioso menda
cio ne simplici ꝙbo optz quē
q̄ decipe. quia quolibet mē
titur q̄s occidit aiam immo
nec licet. nisi ꝑ maria necessi
tate z vtilitate tacere ꝑitas
tem. vñ ipe aug. in li. de ago
ne xp̄iano dicit. Qui ꝑitatē
occultat: z qui ꝑdit mēdaci
um vterꝫ reus ē. Iste q; p
desse nō vult. Ille q; nocere
desiderat. Diri scdo q ver⁹
humilis dz esse ꝑuus arro
gantia z plen⁹ hūilitate. h ē
dicere q nō sit ficte humilis
i. hypocrita. vñ talꝭ nō ē nisi
apparent humil. z ideirco in
eo esset mixta arrogantia pal
liata sub vmbra humilitatꝫ
hinc ē qō greg. 8. moza. dicit
Quid in suis cunctis op̄ib⁹
ypocrita spat nisi reuerētiā
honoris. glām laudis. z meli
oꝝ merui. sanctꝰ ab oīb⁹

vocari: Ecce quō ad ulcerat liquor balsami. i. hūilitatis. nā ipa hūilitate sic dixim⁹ palliat superbia. vnō dic̄ ber. sup missus ē. Gloriosa res ē humilitas q̄ ipa quoq; superbia palliare se appetit ne vi/
Nota leſcat Sed exēplū vere hūilitatis q̄ dz esse ornatus ver⁹ humil⁹ pōit eps valeri⁹ in q̄/dam ſmōe dicēs. Hūilitas in paupe ḡta ē in diuite gloriosa. hūilitas iter inimicos blanda ē z officiosa. sz i amicis grata. i ꝛ tumēlys otiosa nō extollit ꝓpis. non irritat aduersis. nō extorq̄t fuitiuz nō requirit voces adulantiū qui se laudatōe nouit indignū. Dixi tertio q̄ ver⁹ humilis op⁹ tractat vile. i. hūiliter sed plenū sanctitate. i. sine aliq̄ falsitate z sine aliquo pctō. h̄ est dicere q̄ ver⁹ hūil⁹ nō requirit ex se magna officia. z magnas plationes. vnō criso. Qui humil⁹ ē corde z indignior ē se alys arbitrat z nūq̄z desiderat superior appa rere. De hac ꝙa humilitate ponit exēplū a xp̄o q̄ exemplū declarans hugo li. 4. de
mat. i. clausto anie dicit. Discite a me q̄ mitis sū z hūil⁹ corde et inuenietis requiē aiabꝰ ve/ stris. Ecce mel humilitatis cū dulcedine māsuetudinis sicut enī mel ꝯcordat in ꝓfe/ctionib⁹ medicie cū oib⁹ di/uersitatib⁹ spēz sic z humilitatis dulcedine ꝯdiunk oia genera ꝙtutū Et Hiero. ad anthonīū monachū dic̄. Dominus nr̄ humilitatis mgr̄ discipulis. vnū apphendite quu/lis dicēs. Quicūq; vestrum mat. i
nō fuerit ꝙuersus sic infans nō pōt intrare in regnū celorū. q̄ nec tm̄ docere nec facere videret ipleuit exēplo. dū discipulorū pedes lauit. duz traditorē osculo excepit: duz Jo. 13
loquit cū samaritana dū ad mat. 6
ad pedes sibi sedēte mariaꝰ celoz disputauit regē dū ab i/feris resurgēs. Prio mulier/culis appareuit Sathanas Lu. 4
aūt archangelico fastigio Job. 1
nō ob aliā cām nisi ob ꝑtiaz humilitati superbiā ruit. cui⁹ rei cā scriptura ait Superbis Jaco. 4
deꝰ resistit humilib⁹ aūt dat gram. Q des fr̄ q̄le malū sit q̄ aduersarius hz deū. ob q̄ in euāgelio z pharisеus arro/gās spernit z humil⁹ publica/nus audit. De conclusiones Lu. 18
magistice dñe z ciues dilecto in sacro euangelio hodierni

declarant. qđ in tres ptes diuidit. Omi i ꝓme pte ponit et declarat ꝓia ꝯclusio q̄ reperit in Johanne baptista qz dicēdo q̄ nō erat ꝝps neq; helias ꝛc. fuit exēptus fallacia ꝛ plenit̄ ꝓitate. In scđa pte sibi declarat scđa ꝯclo q̄ in eodē repit qz dū manifestauit q̄ erat vox ꝓuat arrogantia ꝛ ꝛiplex hūilitate ibi. Ego vox clamātis in deserto. In tertia pte declarat tertia cōclusio. q̄ etiā in eodē reperit qz annunciādo qđ agit officiū facit plenū sanctitate ibi Ego baptizo. Et vt clarius hec pateant videam9 hist̄oriam. Declarate hist̄orie fructus est ipa sancta ꝓtus hūilitatis ꝗ qua loquēdo tres ꝯclōes cū tribus dubijs declarabimus. Quaꝝ ꝓia erit de sua ꝗditate. scđa de sua ꝗlitate. tertia de sua ꝗntitate. Conclusio igit̄ ꝓma sit talis q̄ humilitas fm Aug. ē ex intuitu ꝓprie cōditois ꝛ sui ꝯditoris voluntaria mētis inclinatio in suo. imo ordinabil ad suū ꝯditorē. ita q̄ hūilitas ē quedā mētis incuruatio vel genuflexio coā deo cū semp venerās. Dicit̄ tres ꝓtes notāde qz hic inclinatō. humiliatio tres hz ꝯditōs sine quibus humilitas nō est ꝓa. Prima ps seu ꝯdit o est titui hūilitatus ꝓprie cōditiōis. In cō ditione eni hominis tria cōsiderari possunt. Prio qz est limꝰ in sua creatōe vñ ō cō. di. i. c. Di duo. leo sic inquit Omnipotēs deus creator ꝓmū hominē de limo terre formauit. q̄ sui generis mltiplicatione dāna celestis ꝓtie reparet atq; āgelor gaudia supplerent. Et gen. 4. dr. Fecit deus hoiem de limo terre. Scđo qz est ventus in sua duratiōe. vnde Job. 13. Homo natus de muliere ꝛc. Et 14. c. dicit. Breues dies hominis sūt ꝛ nūer9 mensiū ꝛc. Et Seneca. Quotidie morimur. quottidie demitur aliqua pars vite. Tertio qz est puluis in sua dissolutione. vnde Eccle. 12. Scriptuz est. Reuertatur puluis i terram suam. Et dauid in ps. Gloriam meam in puluere deducet. Iam sapiens Eccle. 19. querit quid est homo et que gratia ipsius. Et hiere. 18 ca. Omēs homies terra ꝛ cinis. ꝛ Bernar. ait. Cū cuncta animalia ad vsus hominum ꝓseruentur tu vtilior

ꝯclusio.

cina ad vsū vermiū ꝓseruarꝫ Hec ē illa ꝓditō hūana quā intuebaꝫ abraā di. Gen. 18. Loquar ad dñz meū cū sim pulvis ⁊ cinis. Et btūs iob 17. Putredini dixi pr meus es mr mea. Et michee. 6. Humiliatio tua in medio tui i. in vētre. Voluit nēpe dñs ventrē hois esse ante vt semper videret materiā sue humiliationis. Secūa ps vel ꝓditio ē intuit⁹ ꝓditoris in q̄ nullus ē defect⁹: qō p tres auctoritates vt de reliq̄s taceamus ꝓbare conabimur. Aug. li. 6. cōfes. O vera sūma suauitas oīm suauitate dulcior sed nō carni ⁊ sanguini. oīm luce clarior. oīm secreto interior. oī honore sblimior. sed nō sublimib⁹ in se ⁊ infra O eterna ꝑitas ⁊ ꝑa caritas et caro eternitas tu es deus meus vbi suspiro die ac nocte Et Ber. dicit ꝑmōe. 87. Quā dives es in mia. q̄ magnificus es in iustitia q̄ munificus es in gra dñe de⁹ nr nō ē q̄s sibi muneratoꝛ copiosissime cremūeratoꝛ eqs sime, liberatoꝛ pyssime: gratis respicis hūiles: iuste iudicas innocētes miseꝛ coꝛditer ēt saluas pctōꝛes. Et cassio. sup illō. Inquirētes aūt dñm ⁊c. Cū diligim⁹ dñm oīa in ipo reperim⁹. vn⁹ ē qui querit. sz in q̄ oīa ꝓtinēt lucrū mirabile. ꝓpendiuz singulare. cur nos p diuersa fatigam⁹ ad ipm q̄ vnanimiter festinem⁹. Postq̄z cuncta bona vltra nō q̄rim⁹ sz teneamus. Tertia ꝓditio est oꝛdinatio istoꝛ duoꝛ. vñ cōparatione ei⁹ magis apparēt defect⁹ nr̄i. hinc ē qō iob. 25 di. Steile nō sūt mūde in cōspectu ei⁹ q̄nto magis putredoꝛ filius homis ꝑmis. Et Eze. dicit: Sepe iustitia nra ad eam mē diuine iustitie deducta iniustitia est. ⁊ sordet in discretōne iudicz. Et ber. Tunc q̄z se meli⁹ dēphendit modus hūane ꝑfectiōis q̄z in lumine vult⁹ dei in speculo diuine visiōis. Et Bern. Satis insinuat q̄d sit imū homis ⁊ quid sit illō qō ad ꝓditoꝛē oꝛdinat q̄ ꝓsideratō nē suā in tria diuidit. s. in cōsiderationē quid. q̄s ⁊ quali moꝛib⁹. Et hec tria ꝓsideras Ber. dicebat. Humilitas ē ꝑfect⁹ q̄ hoi ꝑfissima sui cognitione sibipi vilescit. Sz hic pōt queri an hūilitas sit ceteris ꝑtutib⁹ excellētioꝛ. Ad

Struz humilitas sit maxia virtus

ps. 33

qđ rñdet ſm sanctū Tho. in 2a.2e.q.161 ar.5. Q, bonum humane ꝓtutis i ordine rō nis ꝓsistit. q quidē principa liter attendit respectu finis vñ ꝓtutes theologice. q̄ hñt vltimū finē. i. deū p obiecto sūt excellentissime. Secōdario aūt attēdit ꝑt ſm rōnē finis ordinant ea q̄ sūt ad finē. z hec ordinatio essentialiter ꝓsistit in ipa rōne ordinate participatiue aūt in appetitu p rōnē ordinato. quā quidā ordinationē vniuersaliter facit iustitia p̄sertim legalis ordinatōi aūt facit hominē bene subiectū. humilitas in vlī q̄stū ad oīa. q̄ licet alia aūt ꝓtus q̄stū ad aliquā materiā specialē. z ideo post ꝓtutes theologicas z p9 ꝓtutes intellectuales q̄ respiciūt ipam rōnē. z post iustitiā p̄sertī legalē ponitur cetera ē hūilitas. Secōdo etiā h videt insinuare aug. in li. de verbis dñi di. Cogitās magnā fabricā ꝓstruere celsitudinis de fūdamēto pri9 cogita hūilitatis. Tertio h ꝑbat franciscus de Zabarellis in quodā sermone triplr ꝓtio sic Illa ꝓtus ē excellentissima q̄ oppōit pessimo vitio. sz hūilitas oppōit supbie q̄ ēpessimū vitiū. igit. vñ dz Aug. Nullū vitiū ē cui magis resistat lege diuina q̄z superbia. Secōdo sic. qz hūilitas reperitur in āgelis cū alie ꝓtutes morales in āgel non reperiant. Tertio sic. qz hec ī beata ꝓgie sup alias ꝓtutes ꝓmēdat vnde hie. ad paulā de beberis in. s. beata ꝓgine magisteria ꝑbitatis expīsa qđ eligere. quid respuere. qđ sequi debeatis. Tertia et9 ꝓtus ē fū damtū oīz ꝓtutū z custos hūilitas ō q̄ ipa gliat qz rehu. ā. s. ec. e. e. h. b. m. d. o. g. q̄ p̄imū discendi incitamētū nobilitas ē mgrī vnde merces laboris optimi fructus beatitudinis? Quid igit nobilius mredñi qđ splendidius ea quā splendor elegit pne glorie. Quid castit9 ea q̄ corpus xpi sine ꝓpagione. corporis generauit? Et ratiōn ea solū humilitatē respexisse dñm ꝓfitet. q̄ custos ē ceterarū ꝓtutū. Collocauerat ei ī tuto statōis portu sblimia meritorū suor exercitia z tō aduinit9 illustrat. vnō dñs. Ad quē respiciā nisi ad hūlē z q̄etū. z tremētē ꝓmones esa. 66

meos. Fecit enī q̄ p̄miserat. Et re. hu. an. s. vnde z beata iā ab oī seclo p̄dicat. Id circo z vos o filie si vere virgines esse vultis humilitatē sectamini z mīrem dñi q̄ se ā cillā, vocat cordis amore imitari procurate. q̄ didicit ab ipso sponso: cui vos deouistis hūilitatē: quā z vos ex se docuit. vñ idē ait discite a
mat. xi me q̄ mi. s. z hu. c. Nō g̃ beata dei genitrix a filio suo domino nr̄o didicit celos fabricare. nō angelos creare ñ miracula diuinitatis insignia opari sz tm̄ humiliari cetera rūq̄ virtutū documēta intra humilitatis custodiā aggregare. vñ cū ea singulaꝝ virtutum pudicitia comes semp irremota māsit. quia oīo pudor indiuidu⁹ virginitati esse debet sine q̄ recte castitatis vera seruari nō p̄t. Hūq̄ igitur brā virgo maria sine pudore sui custodie p̄cessit zira si placet vobis carissime talꝝ ac tanta virgo placeat z opus virtutis e⁹. s. humilitatꝝ Et de paula ipe ait. Prima fuit inter oēs vr oim maior esset Et q̄to pl⁹ se deiciebat: tāto magis a xp̄o subleuabat atebat. z ñ latebat fugiēdo gl̄iaz: gl̄iā merebat. q̄ virtutes q̄ vmbra seqūt. z appetitores sui deserēs appetit p̄emptores Quarto sic. q̄ humilitas ē ita p̄chra q̄ eā adamauit dñs vbi hī. di. 93. c. dñs. vbi sic dic̄. Cyprian⁹ Dñs noster ies⁹ xp̄s rex z iudex vsq̄ ad passionis diē seruauit honorē p̄tificib⁹ z sacdotibus. q̄uis illi nec timorē ōi nec agnitionez xp̄i habuissent. Nā cū leprosū mūdasset dixit illi. vade z ostēde te sacerdotib⁹ z offer donū humilitatē nos ipe humil docuit sacerdotē adhuc appellās quē sciebat esse sacrilegū. Rex subditus passioni cū alapaz accepisset z ei diceret. sic rñdens p̄tifici nihil ille cōtumeliose locutus ē in psonaz p̄tificis. sed sic magis inocētiā suā tuit⁹ est di. Si male locutus sū exp̄ba de malo. si aūt bene q̄d me cedis? Que ō oīa ab eo facta sūt humiliter atq̄ patiēter vt nos humilitatꝝ atq̄ patiētie habe⁹ rem⁹ exēplū. Concio seda sit talꝝ q̄ xp̄us hūilitatꝝ ex sua q̄litate cōmēdabilē ēe p̄t tria. Primū q̄ nullū displiceat dī abolo. Scdo q̄ p̄desthoi Tertio mīrū placet deo. Di

g supi ori sep hūl ai dēmus

Secūda conclusio.

hūili
is cō/
mēdat

eo ꝓmo q ꝑtus hūilitatis ē
ꝯmendabil' q: displicet dia/
bolo. qđ ꝓ ostēdi tripl'r. s. au
ctoritate rōne. z exēplo. Pri/
mo auctoritate sic ꝙ illō qđ
dicit Gre Tot iacul' ꝓcutit
nos dyabol⁹. quot tētatōib⁹
affligit⁹ z nos ꝯ eum iaccula
mittim⁹ cū ꝓfessi humil'r re
spondem⁹. Rōne sic. Illō
displicet multū dyabolo cu/
ius oppositū multū ei placz
sed. supbia q ē oppositū hūi/
litati placet multū diabolo.
igit hic. ē q dic. Ber. Quid
est q sola ab āgelo videt cō
mēdari hūilitas? forte quia
ruentib⁹ ceteris ꝑ supbiā ipe
in humilitate steterit. Exēplo
ꝓbat sic nā dem̄ dixit be
ato machario. Humilitas
tua sola me vincit. Dixi scđo
q ꝑtus humilitat⁹ ē multū
ꝯmendabil' q: ꝓdest homini
tripliciter. Primo q: do/
nat sibi sciam. Scđo donat
et sapiētiā. Tertio donat pa
lcē. Dico ꝓmo q hūilitas do
nat hoi sciaz. vñ ōr i vit⁹ pa
trū Q⁹ quidē ff ieiunauit.
lxx hebdomadas petēs ado
q reuelaret ei declarationem
vnius pūcti scripture sacre.
et cū nō fuisset ei reuelatum
exīt vt iret ad quēdā ffrez et
requireret illud ab eo z in iti
nere obuiauit ei āgel⁹ dicēs
lxx. hebdomadas ieiunasti z
ex eis nō ꝑtransisti intentum.
nūc vero q: humiliat⁹ es vt
ad ffrem tuū ꝓgeres. missus
sū tibi indicare ꝑmonē. Dic
ē q Aug. dic ō maria. Quā
to humili⁹ sedebat tanto pl⁹
capiebat. Dixi scđo q hūili/
tas donat homini sapientiā
vnde Beda. Humilitas est
clauis sapiētie Et Ber. Bo
na via humilitatis. q ꝑtras
induit caritas acq̄rit gnatō
nes sapie percipiūt. Dixi ter
tio q hūilitas donat hoi pa
cem. vñ Aug. Nutrit dilectō
nis ē hūilitas. odit mr ē sup
bia hūilitas tutissima est in
imo ei ē z ñ habz q̄ cadat Et
q̄dā glo. dicit. Hūilitas cu
stodit in oī tentatōe hoiez vt
ñ cadat i fornace q ñ sumet
vēto supbie Tertio dixi q
humilitas ē multū ꝯmenda
bil' q: deo placet qđ pōt oñ
di ex tribus modis. Primoq: hūili
exaltat. vtz i saule ꝓmi reg. i
vbi dixit samuel sauli. Nōne
cū puul⁹ esses cor̄ oculis tu
is caput in tribub⁹ isr'l fact⁹
es Et Hiero loq̄ns de pau
la dic. Quāto plus se deijce
bat tāto magis a ꝯpo sublē

hūili
tas ꝯ
est to
tum

uabat. Et lu. 18. Qui se exal tat humiliabit. z q se hūili at exaltabit. Secō qz hu milib⁹ se ostēdit. vñ ōr ge. 18. q deus appuit abrahe i cō valle mābre. i. in humilitate Tertio qz deus hūilib⁹ dat suā gratiā. vnde ōr. Eccle. z. q̄zto maior es humilia te in oibus z coram deo iuenies g̃/ tiā Et de oib⁹ his trib⁹ hic. ad abigaū hyspanū scribēs ait Quāuis mihi multoruz sim ꝓsci⁹ pctōr z quottidie in orōe flexis genib⁹ loquar
l. cor. 4 delicta iu. m. z. ig̃. m. ne me. tñ sciens dictū cē ab apl'o ne inflatus supbia icidar iiudi
Ad col. 2 ciū diaboli. Et in alio loco scriptū est. supbis de⁹. re. b.
Jac. 12 a. d. g. nihil ita a puericia vl tare conat⁹ sū q̄z rumētē ani mū. z erectā ceruicē dei ꝓtra se odia ꝓuocantē. Noui eni magistrū z dñm z deū meū i carnis hūilitate dixisse. Di/
mat. 11 scite a me qz. m. s. z. h. c. Et ā te ꝓ os. Dauid ceciniſſe me
p. 16. 18 mēto dñe dauid z. o. m. e. Et in alio loco legim⁹. Ān glo/ riā humiliat cor viri z ante ruinā eleuat. Sed h̄ pōt queri q̄ sūt adiutoria hūili/
Adiu/ toria hūilita tis tatis Ad qō respondet q ad iutoria hūilitatis sūt hūiliū familiaritas. ꝓrioꝝ defectu um meditatō. melioꝝ respe/ ctus. ꝓtumeliarū sufferentia officioꝝ hūiliū exercitatio. mortis memoria. Dico ꝓ mo q humiliū familiaritas est adiutoriū humilitatiz. vñ eccli. iz. ōr. Omnis hō sociabi tur sibi simili sibi. De secūdo adiu toriō ait Aug⁹. Sancti viri vt hūilitatis in se ꝓtutē cu/ stodiant cū quedā sciūt mira biliter āre mētis oculos stu/ dent reuocare qō n sciūt. De tertio et ait Ber. Nō qb⁹ iā superiores sed quib⁹ adhuc i feriores estis aspicite. De q̄r to ait Ber. Humiliatō via est ad humilitatē. sic patien tia ad pacē. z lectio ad scien tiā si g̃ ꝓtutē appetis humi litatis viā nō fugias hūili/ tatis. De quito nō babetur exēplū xpi q lauit pedes di/ Jo. 13 scipuloꝝ z dixit eis. Scitis quid fecerim vob. vos voca tis me mgr̃ z dñe z bñdicitz sū eteni. Si g̃ ego laui pedes vros dñs z mgr̃. z vos debe tis alter alteri⁹ lauare pedes Exemplū ei dedi vob⁹ vt quē admodū ego feci ita z vos fa ciat. De sexto ōr in ꝑn qua drageſime. Memēto hō qz puluis es z in puluerē reuer

teris. Et vere dicit Plato/nis est sentētia oīum sapi/entū. Vitā meditatiōem eē mortis. Et ꝟ de scīa ꝓte, suffi/ciant. Conclusio tertia ē talis ꝙ ex ista ꝓtute excellen/tissime humilitatis octo fru/ctus ꝓcedūt. Prim⁹ fruct⁹ vocatur dei inhabitatiō vñ. Esa. 57. Hēs in excelso iba/bitat cū ꝓtrito z humili cor/de vt viuificet spm humiliū Scōs fructus vocat diuus/ domorū largitio. Ja. 4. Deꝰ/ us superbis resistit hūilib⁹ aūt dat gratiā. Tertius ē pctōꝝ remissio. hinc dō in ps dice/bat. Vide humilitatē meā z/ laborē meū z dimitte vniuer/sa dēlicta mea. Et alibi. Cor/ ꝓtri. z hu. de⁹ nō spnit vel ñ dēspi. Quart⁹ ē bonoꝝ ope/rū acceptatiō. nā sine hūilita/te opa nra q̄tūcūq; sit bona nō sūt accepta deo sicut patz/ in publicāo z phariseo. Lu. 18. vñ. Greg. dicit. Qui sine humilitate ꝓtutes ꝙgregat quasi/ante vētū puluerē por/tat. Quint⁹ est sapiē donatio vñ puer. 6. dicit. Vbi hu/militas ibi sapiētia. Et mat. xi. Cōfitebor tibi pr̄ domi/ne celi z terre qz abscōdisti hec a sapientib⁹ z prudentib⁹ z reuelasti ea paruulis. Sex/tus fructus est offēsiōis in dulgentia. iō dic̄ angel⁹ ad agar. Gñ. 16. Reuertere ad dñam tuā z hūiliare sb ma/nu illi⁹ Notāda ē ista histo/ria et dicēda cū aliq̄ moralitate qm̄ pulchra ē. Septi/mus fructus ē patientia vn/de interrogat⁹ quidā spūal⁹ senex q̄re demones vincunt nos. rndit. qz dimittim⁹ ar/ma nra q̄ sūt patiētia z hu/militas. Octauus fruct⁹ est pax. vñ puer. 13. Inter su/perbos sem p sunt iurgia ita possumus ecōtradicere ꝙ in/ter humles ē pax. Sed hūil⁹ pōt ꝙuenient queri quō pōt quō co/cognosci humil. Ad qō rñde gnoscit/tur sm frācisci de mayronis ꝙ homo pōt ꝙstant z firmit/ cognosci si est humil⁹ qñ ꝙsce/derit octo grad⁹ ipius hūili/tatis. q̄ q̄z z multi alij assi/gnent. Quoꝝ prim⁹ gradus/ est suos defectus cognosce/re. z i tali gradu erat dō q̄/ dicebāt in ps. ꝙfitebāt me/am ego cognosco. Secūdus gradus ē ipos defect⁹ p⁹ no/ticiā detestari. Et in tali gra/dus fuit publicanus q̄ dice/bat. de⁹ ꝓpicī⁹ esto mihi pec/catori. Et etiā ipemet dō di/

cebat ego sū ꝓmis z non homo. Certius ē ipos nō abscondere in cōflictu sicut ipse dauid dicebat. Delictū meū cognitū tibi feci. Quare est ipos ꝓnūciare effectu sicidē ꝓphera fecit sic di. Intrate mea anūciaui tibi. Quintus ē honorē non desiderare sicut ābitiosi pharisei q̄ volebant ꝓmos accubitos ī cenis. Et in isto ḡdu fuit filiꝰ ꝓdigꝰ qñ dixit. Nō sū dignꝰ vocari filius tuꝰ fac me .s. v. ex mer. tu. Et etiā petrꝰ qñ dixit. exi a me petōr sū. Hec xtꝰ ē honorē fugere sicut erat stus q̄ vidēs q̄ volebāt eum regē facere fugit in montem Septimus ē in honoratione sustinere sicut apli Actuū .v. Qui ibāt gaudentes a conspectu ꝯcilij ꝛc. Octauus in honoratione querere sicut dō q̄ dicit in ps. Elegi abiectus eē in domo dei mei Et sic expedire sūt huiꝰ fructus hūilitatis pres q̄s ꝓmisimus declarare magnifice dñe z ciues carissimi quam obsecro vos s tot viriꝫ acquirere vt in p̄nti gratiā z in futuro gloriā habeatis amē.

Finita ḡrta de aduētu xp̄i in carne. Sermo. IIII.

Anno quintodecimo imperij tyberij ce[sa]ris ꝛc. Luce. 3. Pro huius sancti z sancti euā. historiali declaratione notandū q̄ in q̄cunq̄ maxio negocio opando ꝛia debēt esse vt ptz.

Congruentia temporis.
Dignitas auctoris.
Et vtilitas operis.

Dico primo q̄ in quocunq̄ maximo negocio opando requirit ꝯgruētia tp̄is. Et rō est. q̄z tp̄is dispositō ꝑz astrologos maxie req̄rit ad negocium ꝓpetrādū vñ eccl̄i. 3. dicitur. Omnia tp̄s habēt. z suis spaciis trāleūt vniuersa sub sole. Et de h̄ ponit exemplū boetius in primo lib. de cōsolatōe metro. 6. dicēs. Luz phebi radijs graue cancri sydus inestuat. Tu q̄ larga ne gātib⁹ sulcis semia credidit clusis cereris fide. Quernas ꝑgat ad arbores Tuꝰ purpureū nemꝰ lectur⁹ violas petas. Tū seuis aq̄lonibus stridēs cāpus inhorruit Te queras auida manu vernos stringere palmites. vnis libeat frui. Autūno potiꝰ

Nota de alios q̄ dꝰ 2a. 2e. q. 16 ar. vl.

sua bach⁹ mūera p tulit. sīgt tpa ꝓmīs aptās officijs de⁊ us. Hec ḡs ipe coercuit mi sceri patīk vices. Sic qō pci piti via certū deserit ordinē. Uetus nō habet erit⁹. Dixi scō. q i quocūq magno ne gocio opādo requirīk dignitas auctoris. q in duob⁹ pri cipal' ꝯstat. s. scientia z vita Et de istis duob⁹ sil'loq'k Si don⁹ li. s. epla p. d. Piser ē qui añ ꝓpul⁹ ē docere cūq di scere añ pīsumēs bonū pdica re cūq facere: tūq sterīk arbor cū poma ñ habeat p pomis spargit vmbrā folijs. z cū ñ adsit medulla sensuū abun⁊ dat spuma ꝓborū. Ait de h aug. ponens exēplū d c. Bo⁊ ctrina p malos. palmites in sepe borr⁹ inter spinas. cau⁊ te lege nedū queris fructum laceres manū. z cū audis bo na docentē. ne imiteris ma⁊ la facientē. Dixi tertio q i q cūq mag negocio opādo re⁊ quirīk vtilitas opis. Et ratō q⁊ fm phm finis dignior est principio. sed qōcūq op⁹ est. fit ppt finē. i. vtilitatē conse quēdā igīk. Hinc est q Cri⁊ stus Mat. dicebat. vnūquē⁊ q⁊ ei ad cōem vtilitatē vti⁊ or. Et Luc. 9. merh. dicit. Fi⁊ nis est prior inter oēs caulas ita ertiā fit dom⁹ vt in ea ha bitari possit. Hec ꝯclusio⁊ nes magnifice dñez ciues ca rissimi in sacro euāgelio ho⁊ dierno ōnorauīk. qō in tres p tes diuidīk. Quīm i pma pte ponīk manifestatōis icarna⁊ tōnis xpi ꝯgruitas tpis. In scda pte pōīk ānunciatōis icar natōis xpi dignitas auctoꝛ ibi. Et venit i oēm tc. In ter tia pte pōīk h⁹ icarnatōis vti litas opis ibi. Clor clamātꝯ in deserto pa. tc. Et vt clari⁹ h pateāt videam⁹ hystoriaz. Declara e hystorie fruct⁹ erit ōclaratō nouē vtilitatū qs hūit hūana gnatō eraduētu in carne filij ōi. ō qb⁹ loqn⁊ do tres ꝓclōes cū trib⁹ dubijs moze solito ōclarabim⁹. In ōq pria pōet tres vtilitates In scda tres als. In tertia tres als et sic erit finis cū ad iutoꝛio ōi. Ꝓclo igīr pria est Tres tal'i ordie. q er aduētu xpi ie ꝓclōes su tres vtil'tates hūana gna incoꝛ tio recipit. Quaꝝ pria ē. In rectio⁊ iurie donatio. l' discordie pa nis. cificatō. Nā añ aduentū xpi tripler erat discordia. s. inf ō um z hoiez. ppt pcm inobedi entie. Inf āgelū z hoiez ppt ipedimētū restauratōis āge⊼ lice. Inf hoiez z hoiez. s. inf ppm iudaicū z gentilē ppt

uersitatē culture. Hāc triplicē discordiā xps. i suo aduentu remouit. Nā ꝓter remotōez ꝑme dr mediator dī et hoim. ꝓter remotōnē scde dr rexpacificꝰ ꝓt remotionē tertie dr lapis āgularis. ꝓt hoc sacdos ter osculat altare in ꝓncipio. in medio. zi fine. Hinc ē ꝙngeli cātaueꝝt in natiuitate sua illō Lu. 2. Gloria in altissimis deo zī terra. zc. Scda vtilitas ē hꝰ pacis signi donatio. cū ei discordes ad amicitiā redeūt in signū dimissionis rācoris solent in simul ꝙuiuari. sz dominꝰ nr fecit ꝙ nullꝰ alꝰ potuit. qz i signū excellētissime caritatis fideles suos seipso cibauit. vnō illō ꝓuer. 9. Heni te z comedite panē meū z bibite vinū qm̄iscui vobis Et illud cant. s. Comedite amici z bibite z inebriami qz cbꝰ iste tm̄ est amicoꝝ. i. in caritate existētiū. Tertia vtilitas ē ōbti soto. qz soluit penā ꝓ culpa originali ꝓ nobis satisfaciēs deo eqle debitū qō totus mūdus soluere nō valebat. vñ apoc. s. Nemo poterat in celo z in terra neqꝫ subtus terrā aperire libꝝ neqꝫr aspicere illū. i. iplere redemptionez hūani generis q̄ ab eterno fuit scripta in libro diuīe dispensatōis: vt ꝙ xpz solū ad impleret Hunc librū solus xps aperuit qz solus penā crucz ꝓ debitoribꝰ mortis ipse tulit. vñ dic ī ps Que nō rapui tunc exoluebam. qz sustinui penā ꝓ rapꝫ prore adā. Sed h satis cōuenīēter pōt dubitare an necesse fuerit ꝓ obligatōe hūani generis deū icarnari. Ad qō rndetur fm doctrinā alexā. de ales i. 3. Nā, satisfactō pro pcti primi parētis nō poterat fieri neqꝫ p hominē solū neqꝫ per angelū. neqꝫ p deum neqꝫ p aliā creaturā ergo relinqtur qō necesse erat deum incarnari. qō patebit cū ꝓbatū fuerit añcedēs. Dico ꝓmo ꝙ satisfactio ꝓpter qō ade nō poterat fieri p solum hominē. et rō ē vt dic Ansel. nō sufficit ad hoc ꝙ aliqꝫ satisfaciat. reddere ablatū nisi plus restituat. sed hō p pcm̄ se totū z totā hūanā naturā abstulit deo Ad ho. s. Ꝓpter vnū hoiem in hūc mūdū peccatū intrauit. z p pcm̄ mors et in oēs ptransit mors in quo oēs peccauerūt. q̄ nullus hō pōt satisfacere. qz pl?

vtꝫ n
cesse f
erit d
um in
carna

Alia
tos p
nit th
i 3. p. q
1. ar. 2

ꝯ se z totā naturaz redderе
ōbebat Pterea ipe ista ō
bilitat⁹ erat q ñ poterat ha
bere victoriā ō diabolo per
quā deo honorē faceret sicut
ei fecit inhonorē qñ ab ipso
diabolo vict⁹ fuit. Dico
scōo q neqz āgel⁹ poterat sa
tisfacere qz tūc hoies nō resti
tuti essent ad illā gloriā quā
habuissent. si nō⁹ peccassent.
quia tūc fuissent sic āgeli: sic
et nūc sūt beati. Mathe. 22.
Erunt sicut āgeli in celo. et
si agelus restituisset p homi
ne fuisset hō angelo obliga⁹
tus tanqz dño qō hoi repug
nat z diuine bonitati. Pre
terea nō fuisset pfecta satisfa
ctio si misisset vnū angelum
ad incarnādū vl creassz vnū
hominē de nouo absqz macu
la. qz cū i satisfactōe debeat
seruari iustitia ñ fuisset facta
satisfactio in eadē natura in
qua adā peccauit. Dico ter
tio q nulla alia creatura po⁹
terat p hoie satisfacere. quia
sancti dicūt q magis ē ō im
pio facere piū ꝯ ei eare celuz
et terrā. sz p pectatū hō fact⁹
erat impius. sed maioz actō
ista nō poterat venire nisi a
virtute creatoriz. igit. Dico
quarto q neqz de⁹ de poten
tia ordinata poterat sol⁹ h
facere. tū qz ipe ñ poterat pa
ti: tū qz nō in eadē natura sa
tisfeciss et. Venit g de⁹ z ica
natus ē vt in ꝯtū hō pateре
tur. z in ꝯtū deus satisfaceꝰ
re posset et h hō q debebat
redderet. z de⁹ q poterat satis
facere satisfaceret cū ex iusti⁹
tia dei pro pcto satisfactō fie
ri debuisset. Multas rōnes
de ista materia ponit. Alex.
de ales vltra istas qs dimit
to causa breuitatis. Con⁹
clusio scōa tal ē. q aduent⁹ ih
su xpi in carne tres alias hu
mano generi vtilitates ꝓtu⁹
lit. Quarū pria ē inimici ca⁹
ptiuatio. Nā diabolū q hu
mano generi terribiliter inimi
cabat captiuauit. vnde Aba
cuc. 3. Ante faciē el⁹ ibi mors. i
diabolus ligatus. z vinctus
sicut in triūphis solent victi
re. an victorē. Aboc. 20. Ap
prehēdit draconē ꝑpentē an
tiquū q est diabol⁹ z satha⁹
nas. z ligauit eū p anos mil
le. i. vsqz ad tps antipi. quia
tūc resumet violentā prārem
et eriet p affluētē malignita
tē vt mittat pplm i criozem
et ō tunc dic. ꝯ solui. Scōa
vtilitas ē incarcerati libera
tio sz gēis humāi qō erat in

limbo ibi.eni satelles auar⁹ ꝙs in terimere gladio culpe nō poterat ꝓpetuo includeb bat.vnō Esa.14. Qui nec⁹ ei⁹ nō aperuit carcerē:ꝓpter hoc deus pater ait ad filiū Esa. 42. Ego dedi te in fedus ꝑpli et in lucē gentiū.vt aperires oculos cecoꝝ ꝛ educeres de conclusione vinctū de domo carceris sedentē in tenebris.vñ ipe ait Job.38. Numquid apte sūt tibi porte mortis ꝛ hostia tenebrosa vidisti.s. sicut ego. Certa vtilitas ē viatoribꝫ vie demōstratio ostēdit eni q̄ via deberēt boies per hūc miserū mūdū trāsire. vñ Greg. Erudebāt aūt oēs superbi de adā stirpe ꝓgeniti ꝓspera vite pētis appetē. aduersa deuitare oppbria fugere sequi gloriā. venit int̄ eos incarnatus dñs aduersa apperens ꝓspera spernens.oppbria amplectēs gloriā fugiēs

Quar fili⁹ ei natus.

Sed hic q̄rēdū ē quare potius filius ē incarnat⁹ q̄ pat aut spūssanct⁹. Ad qđ rnde tur ꝙz doctrinā aleri i.3.q.8.ꝛ Bo.e.li.dī.i.q.3 scdī q̄sitī q multis rōnibꝫ ꝓuenīt vt voluit filiū incarnari q̄ patrē aut spm̄sanctū.tū er ꝓpte deitū er ꝓpte boīs. Pria rō est qz si q̄libet alia ꝑsona a filio incarnata esset sicut dicit In Thō sen.li.2. Cur deus hō.c.2. esset duo filij in trinitate.s.filius dei q̄ ante incarnatiōez erat filiꝰ.ꝛ iste q̄ ante incarnationē fuit filius ꝙginis:ꝛ esset in ꝑsonis ineq̄litas ꝙm dignitatē naturatū Ite idē ille ꝙ quo erat ozaturus et diabolus quē erat expugturus ambo falsā similitudinē dei ꝓpria volūtate ꝑsumpserant.vñ spāliꝫ q̄si aduersꝰ filiū peccauerāt q̄ ꝓa similitudo ꝑis credit.ille igit cui spāliꝫ fit iniuria ꝓuenienti⁹ attribuitur culpe vindicta aut indulgentia. Sed solerter intuendū ē qđ dz qz ira hō sic angelus similitudinē dei appetierūt. Nā ꝓtrarīū aug. sr̄ gen. videtur dicere.sed hec ꝓba discretū lectoꝝez efflagitant.nisi forte nō vacet qđ ꝙ aug. ibidē dz eua. s.ꝛ adā ꝑari sexu sz pi fastu peccauerūt.qz vt q̄ se excusauit:ceua ꝙ ꝓpē:hō ꝙ mulierē se adā vēiabꝫ peccar se credidit.ꝛ ne sociā ꝓtristaret peccauit. Ite idē Inf. in eodem Ꝓuenienti⁹ sonat filiū ꝑis supplicare q̄z aliam ꝑsonā. Ꝑ magis ꝓuenit incarnatio filio. Ite hug. de scō

Tho 3. q. 4. ar.

victo. ī li. de sacra. Qui astutia vicerat iustū fuit vt ñ fortitudine sed prudētia vicerētur: vt i eodē q̄ se victor erexit victus sterneret Iusta il lud Job. 26. Prudentia h⁹ percussit superbū sed prudentia attribuit filio. igit. ꝺ etiā in ꝓbis bug. Nota q̄ licet sapientia filio attribuat ne ruꝺ eū ꝓpter vocabulū insciū more iuuenū putassent. tñ vna ē sapia in trib⁹ ꝓsonis sic magister dicit in. i. di. 34. Itē aug. in li. de tri. Cōueniens nō erat vt pr̄ ab alio mitteretur q̄ ab alio ñ erat conuenies aūt fuit vt p̄mo mitteret filius q̄ a solo pr̄e ē deinde spūs sanctus. q̄ ē a pr̄e z filio primū filij venit vt homines liberarentur deinde spūssanct⁹ vt beatificaret. Cū g̃ ex sua bonitate voluit hoiem a diabolī seruitute libare conuenientius voluit filiū incarnari. Hec de scōa pte sufficiāt.

Conclusio tertia ē talꝭ q̄ ad uentus in carne iesu xp̄i tres utilitates p̄ter supradictas bōano generi ꝓtulit. Quarꝓma ē reparatiōi viatoribus auxiliatō. q̄ p̄ peccm̄ humanū genus debile erat ad bene agendū. sed aduent⁹ cristi fuit cā ꝓfortatiōis. vnde Bern. Triplici morbo miserabiliter laboram⁹. nā z facilessumus ad seducendū. z debiles ad opandū z fragiles ad resistendū. sed si discernere volumus inter bonū z malum decipimur. Si rectam⁹ facere bonū deficimus. si conamur resistere malo supamur necesse. pinde fuit saluatoris aduent⁹ vt in nob⁹ p fidē habitans z nobiscū manēs adiuuet infirmitatē nostrā. illuminet cecitatē nr̄am. z ꝓ nobis stans fragilitatē nr̄am protegat z ꝓpugnet. Scōa vtilitas ē itineris regni parefactio in die ascensiōis ascendens cū multitudine angelorū vñ ꝓ. 2. Et ascēdz pādēs ita q̄ eos. z ob h̄ ipe ait. io. 14. Vado pare vob locū. Tertia vtilitas ē paclti missio ne⁹ absētia e⁹ q̄rimur. Et p̄mo in ꝓuilegiū adoptionis vñ ad gal. 4. Misit de⁹ spm̄ filij sui i corda vr̄a. scōo in ꝓsolatōez tribulatōis. vñ ait Jo. 14. Ego rogabo pr̄em et aliū paclitū dabit vob. Tertio i adiutoriū ifirmitatis vñ ad Ro. 8. Spūs adiuuat infirmitatē nr̄az. Quarto ipignor⁹ eē ne salutis. vñ ad cor. i.

Tertia loc

dedit pignus spūs in cor/
dibus vr̄is. Sed post̄ꝫ di/
xim⁹ de istis vtilitatib⁹ pue
nientib⁹ ex aduētu x̄pi p sa/
Vtruz risfactōe peti ade. Querēdū
ōs icar est si adā nō peccasset an cri/
nat⁹ fu stus incarnat⁹ fuisz. Ad qō
isset si i ndendo no rādū q ō ista ma
adam teria sūt due opiones sic recī
nō pec rat mg̃r petr⁹ de aq̃la in suo.
cassēt. z. Una opio ē scti thome
et multoz alioz pre. z. q. i. ar
z. Vz si homo nō peccasset ō
us nō fuisset incarnat⁹. quia
circa factū incarnatōis debe
mus tenere qō scriptura dic̄
et doctores sancti. sz docto/
res et scr̄a dicūt q si adā
nō peccasset nō fuisset ōs in/
carnat⁹. Vñ apls dic̄ ad gal
4. Misit de⁹ filiū suū vt eos
qui sub lege erant redimeret
sz si nō fuisset pcm̄ nō fuisz
redemptio. igit̄ z tē aug. li. de
verbis dñi dic̄: q si hō nō pec
casset x̄ps in mūdū nō venis
set. Tē glo. i epla ad thimo.
Nulla cā venēdi fuit i x̄po
dño nr̄o nisi pcōres saluos
faceret tolle morbos tolle vl̄
nera z nulla ē cā medicine.
Tē anselm⁹ in li. de incarna
tione v̄bi. Que erat cā icar/
natiōis nisi vt caro q pecca/
uerat redimeret. Tez leo
papa in p̄mone. Si hō nō pec⁹
casset creator creatura nō fu
isset. Preterea si deus fuisset
incarnat⁹ ante pcm̄ ade aut
hoc fuisset ꝓpter dignitatem
aut ꝓpter necessitatē. nō ꝓpt
dignitatē q nobilioz ē natu
ra angelica. nō ꝓpter necessi/
tatē q si nō fuisset pcm̄ nul
la fuisset miseria nec necessi/
tas. Alia ē opinio scoti q si
adā nō peccasset adhuc deus
incarnat⁹ fuisset. Est tn̄ no
tandū q de incarnatiōe pos/
sumus loq̄ dupl̄r vel q̄ tū ad
substantiā incarnatōis vl̄ q̄
tū ad finē incarnationis q ē
redēptio v̄ñ si adā nō peccas
set deus tn̄ incarnat⁹ fuisset
loquēdo de substātia incar/
nationis licet nō fuisset icar/
natus vt redēptor⁹ qō ꝓbat
sic. Circa factū incarnatōis
standū ē dictis sanctoz sz san
ctī dicūt q si hō nō peccasset
deus incarnat⁹ fuisset. Vaz
glo. Ber. sup id Tone p̄mo.
Propter meam ozta ē tēpestas
hec dicit. Diabol⁹ vidit na
turā humanā debere assumi
a deo. z ex inuidia incitauit
hominē ad peccādū ne saltē
deus carnē vitio infectā as/
sumeret. Et Aug. in lib. de
trinitate dicit q cū multi es/

sent modi redimēdi genus humanū: voluit tñ redimere isto modo vt magis alliceret hominem ad amorē sui. ſz magis alliceb̄at ad sui amorē si fuisset assumptus in statu sue innocētie. ig. k. ꝓtereat sūmū bonū in natura ñ debz esse occasionatū. ſz icarnatio filij dei ē sūmū bonū in natura humana g̃ non debet esse occasionata ſz fuisset occasionata si fuisset facta ꝓpter peccm̃ igit. Ihēsus homo ꝓpotetur ex duplici suba. ſ. intellectuali z sensibili: z ſm vtrāq; ē beatificabil: ſz ñ pōt ſm partē sensibilē beatificari videndo diuinā essentiā. g̃ beatificab. ſm hanc ptē in vidēdo tp̄i hūanitatē g̃ si deꝰ nō fuisset incarnatꝰ hō nō fuisset cp̄tū ad ptē p̄fecte beatus. Et hoc ē qđ dicit Aug. in li. de soū z ania. Propterea deus factꝰ ē hō vt totū hoiem in se beatificaret. z pascua inueniret intꝰ z foras. Intus in diuinitate redēptoris, foras in carne saluatoris. Iste sūt due opiniones recitate p me. neq; mea interest rāram rē diiudicare accēsco. n. cop̄sētijs q̃ sapiētiores habentur. Ad si qs vellet tenere opionē doctoris subtilis ad obiecta pōt rñdere. ꝓmo ad oēs auctoritates q̃ negāt deum fuisse incarnatu vt redēptorē. qđ ꝓcedendū ē si nō fuisz petm. tñ nō negāt deū fuisse incarnatū loqndo de icarnatiōe in se. Ad rōnē dr̄ q̃ deus assumpsisset naturā hūanā nō ꝓpter necessitatē miserie. vt tu arguis. q̃ ē et pctō. ſz ꝓpter nenecessitatē p̄fectebeatitudis vt ondebat tertia ratio. Et si dr̄ q̃ nō fuisz medicus ꝓfecto seruans ab infirmitate z largies p̄fectā felicitatē. Et sic expedire fuit huiꝰ fructꝰ ꝓtes. Magnifice dñe z ciues carissimi quā obsecro bñ ꝓsiderate vt b gr̃az z i futuro gloriaz habeatis amē.

Dñica infra octauā natiuitatis domini. de diuina g̃tia. Sermo. V.

Hanc Joseph z maria mater iesu admirantes sup̄ his q̃ dicebant de illo Luc. 2. ꝓ huiꝰ sacri z sancti euāgelij historiali declaratiōne notādū q̃ cuilibet volēti

bene z pfecte in pñti mūdo viuere tres gr̃e sūt sibi vtiles z necessarie. vz.

Gratia fortitudis ad aduersis resistendi.

Gratia caritatis ad deum diligendum.

Gratie sapientie ad deuz cūcta discernendum.

Dico p̃mo q̃ cuilibet volēti bene z pfecte viuere vtilis et necessaria ē gr̃a fortitudinis ad aduersis resistendū. Et rō est. Illō ē vtile z necessariū alicui q̃ bona sua custodit z ab aduersis tuet. sz huiusmodi ē gr̃a fortitudis igitur. vñ ambro. in li. ō officiꝝ dō mediocris ꝑtutis ai fortitudo que sola defendit ornamenta ꝑtutū oīm z iustitiā custodit. z q̃ in expugnabili p̃lio aduersus oia vitia decertat. iuicta ad labores. fortis ad pericla rigidior aduersus voluptates. Hanc gr̃iā habuerūt socij daniel ne statuā adorarēt z nequāq̃ tremerēt. Dani. .c. Dixi scdo q̃ volenti bene viuere vtilis et necessaria ē gr̃a caritatis ad deū diligendū z ad bene opandū. Et rō est. illud ē vtile z necessariū volenti pfecte viuere q̃ recte viuere ad oia valet. sz hic? ē caritas. igr. vñ au. Caritas ē actō rectitudis octos sprecte hns ad deū: glutinūs aīaz. societas fideliū. actō ñ frigida actō ñfracta. ñfugar. ñ audax ñ ꝑceps. Imista caritate fuit brūs pau. q̃ oia cū caritate facies i ipa se pfecte fūdauit. vt hr. i. ad coꝝ. iz. Dixi tertio q̃ volenti pfecte viuere vtilis ē z necessaria gr̃a sapie ad cūcta discernendū vt eligat bona a malis. Et rō est Illud est necessariū volēti pfecte viuere quo ad oīa reddit ꝑfectus z bonus. sed hmō ē gr̃a sapie. igitur. vñ greg. exponens illud Job. 12. c. Deridet iusti simplicitas dicit. Iustoꝝ sapia est nil p ostentationē fingere. sensum ꝑbis aperire. vera vt sit diligere. falsa ōuitare. bona gratꝫ exhibere. mala libenter tollerare q̃ facere. nullaz iniurie vltionē q̃rere. p veritate ꝓtumeliā pati lucrū putare. Hec iustoꝝ simplicitas deridet z a mūdi sapientibꝰ fatuitas reputat. q̃d ei in hōc mūdo stulti? q̃ amissa ñsquerere possessa rapiētibꝰ relarare. nullū p acceptis iniurijs vltionē reddere imo adiūctꝫ alijs patientiā ꝑbere. Hec

omīa fuerūt in brō Job. He cclusiones magnifice dñe z ciues carissimi in sacro euangelio hodierno denotāt qō i tres pres diuidit. qm in pria pte declarat pmā cclusionē fuisse in beata ꝟg ine oīnendo eā habuisse fortitudines ad oia q̄ dicebant de iesu. et maxime a iusto symone. In scōa pte declarat scōam conclusionē fuisse in anna ꝓphetissa q̄ caritate succensa dño seruiebat i viduitate. z ihu testimoniū reddebat ibi. Et erat anna zc. In tertia pte declarat tertiā cclusionē fuisse spāliter i puero iesu. licet gñaliter oīs pfectissime in eo erāt ibi. Puer ait. Et vt clarius hec pateant videamus historiā. Declarate historie fructus ē gra diuia de q̄ loquendo tres cclusiones cū trib⁹ dubijs more solito declarabim⁹. Quaꝝ pria erit de sua diffinitōne. Scōa de sua diuisione. Tertia de sua acquisitiōe. Cōcto igit pma est q gra. ſ modis pōt declarari z diffiniri ꝟz. ſ. ei⁹ variaſ cōsiderationes. Primā cōsideratione habet gra ad suum princ piū. i. ad deū z tūc describit sic ꝑm Ihō. Gra ē diuine miscōie donū p qō bone volūtatis ē exit⁹. Scōm cōsiderationē hz gra ad suuz subum in q̄ est. z sic diffinit ꝑm quanda glo. Gra est q̄dam nitoranie ad cēliādū scīm amorē. Tertiā cōsiderationē hz gra ad suū oppositū. z sic diffinit ꝑm quadā glo. sup epl̄as pau. Gra ē iustificatio z remissio pcōrum. Quartā cōsideratiōez hz gra ad suū effectū. z sic diffinit a Triso. Gra ē sanitas mētis et delectatio cordis. Quintā cōsiderationē hz gra ad suum p̄miū z diffinit isto mō. Gra ē sit tudo glorie. Et ad cōplectendū oīs diffinitōes datur ista magistralis q̄ ponit dominus bonauētura in 2. di. 26. Gratia ē forma gratis a deo data sine meritis. gratum faciens habentē et bonum opus ei⁹ reddens

Sed hic potest queri quomodo ista gratia est in homine quo cognoscit habere gratiam. Ad qō dicendum q gratia est in homine p. quinq; beneficia sibi collata ꝑm quinq; diffiōes superius positas que sūt. Bona naturalia bona gralia tēp⁹ pnie. largitas mie z spes glo

Gra quō cognoscit haberi

rie. Bona naturalia sūt q̄ ꝓtulit deus hoī in ipa creatōe. s. corpus cū sensib⁹ qō pullegiatur in trib⁹. In statura. i. loquela in sensu. Staturā hoī dedit rectā vt moneret cum terrena despicere z amare celestia Loquelā dedit ad laudandū deū edificandū ꝓximū. z ad accusandū seipm. risum dedit in signū affabilitatis z hylaritat⁹. vñ ec. 3. f. In oīm dato hilarē facito vultū tuū. 2. ad cor. 9. Hilarē datorē diligit deus. Contulit q̄q̄ aiam cū viribus suis. s. vim discernēdi inter bonū z malū appetēdi bonū z detestādi malū Dedit libez arbitriū vt libere z nullo cogente declinaret a malo z faceret bonū. z p̄ hō regnū meret eternū. vñ eccle. 15. Apposui tibi aquā z ignē adi qō volueris extende manū tuā. Et in hoc est maxia ꝓmendatio hois. q̄ potuit facere mala z non fecit. Bona tēporalia sūt sanitas corpoz. trāquilitas tēpoz. z fertilitas rez. sz miser hō sanitate abutit̄ i luxuria vnō Salo. p. s. De desalienatis. i. demonib⁹ honorē tuū Tranquilitate abutit̄ in superbia. vñ Job. 3. cū tempus fuerūt in altro alas erigit. s. cogitatōes occultas superbiendo. Fertilitate abutit̄ i auaricia vnde dr Amos. 8. Quā trasibit messis z venūdabim⁹ merces. z apiemus frumētū vt i minuam⁹ mēsurā. z augeamus siclū quo. s. pecūiā solui tur nobis. z supponem⁹ stateras dolosas quib⁹. s. decipiamus simplices. vt possideamus in argēto egenos et pauperes ꝓ calciamēntis in q̄bus eis frumēta vēdam⁹. Hec totū faciūt mercatores. sz sequit̄. Iurauit dñs i superbiā Iacob. s. mercatorū si oblit⁹ fuero vsq̄z in finē oia opa eorū nunq̄z sup hoc nō ꝓmouebitur terra z lugebit habitator eius Temp⁹ pnie est tps p̄sentis vite. eo pciosius q̄ breuis. 2. q̄ Apoc. 2. corr. 6. Ecce nūc tēp⁹ acceptabile. Hanc gratiā in vanū recipiūt q̄ die in die differūt. Et de illo q̄ sic agit dr Job. 28. Dedit ei locū pnie z ipe abutit̄ eo i superbia. et ap. 2. Dedi illi tps vt penitentiā ageret z nō vult penitere a fornicatōe sua Ptēplo illius auari q̄ cū demones volebāt eū in iferno portare clamabat mag̃ voce quasi infirm⁹ esset. expecta

te vsq; cras mane. z sic mis ipse mortuꝰ ē. Largitas mi sericordie est pcōz remissio. gre infusio frutū collatio q̄ norank in pabola. de filio p digo Luc.15. Spes glorie ex pectatio illoz. q̄ pparauit ō us diligentib⁹ se de q̄ dicit. pter.10. Expectatio iustorū letitia q̄ in visiōe dilectōe z fruitione dei cōplek. qz vide bunt dilectū visione mālfe; sta; diligēt eū dilectōe plena fruenk viso z dilecto fruitōe sempiterna. vñsap.3. Qui cō fidunt in illū intelligēt ꝓita tem. z fideles in dilectōe ac quiescent illi. Hac gra abu; tunk q̄ sine meritis eterna p mia se hīturos ꝓfidūt. Unō dns de illis ait. Ezech.34. Ha na spes z mēdaciū viro isen grā est sato. Et notādū q̄ gratia ccl'tā; dei occultāda z celanda ē; tu a tu; rta posse ꝓpt'ria. Primo ꝓ ra pos pter insidias diaboli. vnde. e. Dar.8 Fures effodiūt z fu rantur. Et Greg. deprædari desiderat q̄ thesaur⁹ i via pu blice ponat. Et esa.3. dicit. Ecce dies venīt z auferenk oīa q̄ in domo tua sūt et q̄ thesaurizauerūt pres tui.

Scōo ꝓpter offensā dei vnō. ec.27.ōz. Qui denudat ar; chana amici pdit fidē. i. fide lē amicicīā dei z nō inueniet amicū ad anim; suū. tho.12. Sacramētū regis absconde re bonū ē. Et h nō intelligi debet si q̄s aliq̄d boni l'oro nis, vel alterius rei dixerit alteri ex caritate cū rīoze tū q̄ vt ait Apo. 1. coz. 13. Cari tas malū nō opak. sic paulus, qui ex caritate motus se vi; disse archana reuelat. Tertō ꝓter elationē cordis ꝓpriū. Et in h stat totū vt aliquid nō dicak ex vana gl'ia, zex ia ctantia. qz ꝓter iactantiā ef fundit gra vñ ec.2. gre fatu orū effūdent. Et.21. Cor fa; tui quasi vas ꝓfractū. z hoc de ꝑma pte. Cōclusio scōa q̄ē diuisione ac mltiplicatō ne grāz: talis ē q̄ gra varīs modis diuidit z multiplica tur in varijs psonis fm va; rietatē z mulriplicē; sidera tionē supius assignatā. Ergō tia ab h pōt dici q̄ ē genus ꝓtractū postea ad mltas spe cies p varias dīas. Nā sic pōt haberi ad nō bonauētu; ra. i. 2. di. 27. arti. 1. sup lram. Gra inchoatū cōparatur ad suū principiū diuidit in gram p destinationis quia multe ex gra p̄destinank a deo sed de

Scōa ꝓclo

gra mltiplrac cipitur vaīys modis

Ꝓma

eā ꝑdistiatōis ñ loq̄r ī ꝓti. diuidit ētū grāz vocatiōis l' ad fidē l' ad religiōz l' ad aliq̄ aliū bonū statū. et i grāz iustificationis. s. a pctis vel purgando vl' defendēdo. Et in gratiā magnificatōis aut in statu tpali iordīabili maxime ad bonū aut i statu spirituali. Prio ei deus grām ꝑpat. scōo offert. tertio ꝓfert quarto cōplet. Et scōm ꝟ attēdit ꝑdicta diuisio q̄sumit de eo qō dic̄ Apo. ad Ro. 8 vbi dic̄. Quos ꝑsciuit et ꝑdestīauit hos et vocauit q̄s vocauit hos iustificauit q̄s at iustificauit illos et magnificauit. Scōm āt q ꝓpat ad suum subm sic diuidit in grāz cogitatōis volūtatis et ꝓfectionis ꝑm triplicē potentiā eius suba in q̄ est grā. s. intellectiuā ad cogitandū affectiuā ad volendū. et opatiuam ad ꝓficiēdū. Et hec diuisio ponit a Bernardo li. de libero arbitrio. Scōm autem q ꝓpatur ad suum oppositum sic est illa diuisio grē. s. grāz alia ꝓtectiōis ad defendendū a malo. Alia liberatiōis ad liberādū a malo. Et alia saluationis. Et sitcur hec diuisio ꝑm q grā adiuuat ꝓtra multiplex malū. s. malū tentatiōis siue pugne. malū ꝑsecutionis siue miſie. malū ꝯpe. et malū sequele. Ad ꝑmo ꝓtegit. a scōo liberat. a tertio abstrahit. a q̄rto saluat. Et hec diuisio sumit ꝑ eo qō dr Esa. xi. Protoreget dñs exercituū hierl'z pregēs et liberās transiēs et saluās. Scōm cō q̄rtationē ad effectū ad quē ē diuidit in ꝑuenientē et subsequentē siue opantē et coopātem q̄ sūt dre grē ꝑm effect' quos hz in ipam volūtatem. Dicit ei grā ꝑueniēs ꝑ q̄ ipam voluntatē fac̄ bonā et ideo ꝑuenit q nō ē a libero arbitrio. sz ꝑ' infūdit ab ipso deo. Cooperās ꝓ siue subsequēs dr inq̄tū adiuuat li. ar. respectu boni opis eliciendi. Et notādū q ꝑm q nomē grē diuersimode accipit sic etiā et iste due dre ꝑueniens et subsequēs. Accipit. ei grā vno mō largissime et sic cōprehēdit dona naturalia et dona ḡtuita vtraq̄ eni de sursū sunt. et ꝟ mō grā haberdiuidi in ꝑuenientē et subsequentē ita q ꝑueniēs vocat dōa nat alia. ḡtuita ꝓ vocat subsequēs. et sic accipit Greg. immo. Accipit grā alio mō

Secūda

Tertia

Prima 2. q. iiii.

Grā ꝑuentes

minus cōsiteꝝ z sic ꝓphēdit gratiā gratis datā z gratum facientē. Et tūc diuidere gr̄ tiā i pueniente z subsequentem nō est aliud q̄z diuidere gratiā in gratis datā z gratūfaciente. z sic diuidit Ber. cū dicit q̄ quedā est gr̄a q̄ semi nat cogitatū. z vocat hāc gr̄ tiā pueniētē. quedā q̄ ipficit bonū z hanc dicit gratiā sō sequētem ait ei sic̄ libero de libero arbitrio De tria opa tur in nobis deꝰ scz cogita re velle. z pficere. Primū si ne nobopaf. Scōm nobiscū Tertiū p nos Accipit etiaz gr̄a stricte z sic cōprehendit gr̄ tiā gratūfaciētem et gl̄am. et tūc diuidere gr̄am i pueni entē z subsequētē nō ē aliud q̄z diuidere in gr̄am z gloz iam. Et sic diuidit. Aug⁹. in li. de natā z gr̄a cū ait. Gr̄a pueni vt pie viuam⁹ subse quisſvt cū illo sp viuamus. nūc pueni vt vocemur tunc sequit vt glorificemur. Accipitur etiā gr̄a magis stricte et tūc notat solū gr̄am gr̄ūfacientē z tūc diuidere eam in pueniētē. z subsequētem ḃ est scōm duplicē effectum gratie q̄ pōt distingui triplr vl ita q̄ vnus effect⁹ sit ꝓtra malū z alter ad bonū. l ita q̄ vterq; sit ad bonū. sed vnus ꝓpetat gr̄e ꝑm qō informat alter. scōm qō mouet vel ita q̄ vterq; attribuat gr̄e mo uenti sed vnus in ingressu al ter in pfectu. z sic triplr expo nit ab augustino i libro ōna tura z grā. Alio mō sic. Gr̄ā preueniēs dicit inquātū vo luntatē liberat z prepat sub sequens vero inquātū eandē adiuuat. Scōo modo sic. gr̄ tia pueniēs pueniꝛ volūtatē vt sanemur. z sbseqūt vt sana ti vegeremur. Tertō mō sic. Vterq; gr̄a pueit volūtatē vt velit tia po et sbseqūt ne frustra velit. Et nat ali hec de scōa ꝓclone sufficiant q̄d in Jurta quā mouet qō a dño aia bto bōa. i. 2. di. 16. ar. i. Vterq; gr̄ā di aliq̄d ponat circa gr̄ti ifra. 2e ficatū. Ad qōnd̄ q̄ sic. Et q. 120. rō ē ista q̄ ōna volūtas i ac arti. i. ceptādo nō afficit z ōna ꝓti tas in appbando ñ fallit. et neutra eaꝝ in gr̄ificādo mu tatur. Cum ergo nulla ca dat mutatio ex parte dei ac ceptantis l̄ appzobātis cuz aliquid de nouo icipit apzo bari l̄ acceptari ab eo neces se est q̄ cadat aliq̄ mutatio ex parte acceptati z appzo bati. sed ḃ nō est q̄ aliq̄d ei

gr̄a gr̄ūfacientis

auferrur. Ḡ. qz aliqd a do si
bi ꝓfertur. Et sic patet q gra
aliquid ponit circa ḡtifica/
tū Conclusio tertia ē ista
q ad bonū gre sequ qđ habe
tur in cōpendio theologie ñ
pōt qs p se venire cū ħ nō sit
fm ꝓtutes nature sed fm in
fluentiā largitatis diuine. si
cut ei creata p sua ꝺbilitate
sp indiget suo ꝓncipio vt sp
sit in ee nature. sic idē ꝓnci/
piū p sua bonitate influere
nō cessat creature rationali i
speciali vt bene sit ei i esse ḡ/
tie quā habere nō pt nisi ꝺo
largitore. Verū tū inexcu
sabilis ē homo si gratiā gra
tū facientē nō recipit. qz gra
gratis data semp ꝓsto ē li. ar.
excitare z cōmouere cui⁹ ad
monitiōi debet hō ꝓsentire.
aut ħ est qđ in se ē facere. quo
facto poterit hō gratiā gra/
tūfactēm habere. z ꝯuisꝺi
gratia habeat ipō dono dei
efficiēte nō tū sine li. ar. con/
sentiente. quia sic ait Aug⁹
Qui creauit te sine te non
saluabit te sine te. Igit
gra gratūfaciēs a trib ē alr
et alr. Est ei a deo efficiēte ḡ
tia gratis data monēte z a li.
ar. ꝓsentiēte. Vnde notā/
dū. q ꝯuis libez arbitriū ñ
possit gram efficere in hoīe. possū
pōt tū se humiliare z ꝓpara/ mus
re q habeat verbi gra. sicut
aliqs nō pōt illuminare do
mū pōt tū aprire fenestrā q sa
cto sol intrat quod aūt ꝺr de
li ar. cōsentiente intelligitur
de adultis. qz in puulis suf/
ficit fides parentū z sacrām
tū eccle z meritū xpi. Et no
tandū q gra nō ꝺat nisi ei q
se ad gratiā habilitat. Et ꝺ
hoc habem⁹ exēpla. Primo
in illo q manū ad largiētē ñ
extendit. In illo q oculos cō
tra lumē claudit. In illo qui
ad fontē fundū vasis sursuz
ponit. In illo q domū suam
cingit spinis ne ingrediatur
amicus. In illo q zizaniam
de agro suo nō extirpat. In
illo q ligna igni subtrahit.
In illo q os ad sumēdum ci
bū aprire negligit. In illo q
tēpe pugne arma ꝓicit. In
illo q eos nō monet tpe tem
pestatis. In illo q exās in in
firmitate medico ꝺdicit. nā
deus quātū est de se cuilibz
daret gratiā. vñ. Aug. Deus
ingenti illiberalitate atq vb/
rate recipit omēs creaturas.
iō saluatoꝛ dicebat. Estote
misēdes sic z pr vester mise/
ricors ē. qui solē suū fac ori

Cōclo tertia. i. 2e. q. 09. p otum

ꝓpare ad grā

ri sup bonds z malos Luc. 4. Et hec de cōclusione sufficiāt. Iurta quā mouet interrogatio p modū questiōis Qui sunt effect⁹ gratie. Ad qd rñdet sm ꝓpendiū theologice. q effectus gr̄e ē multiplex. Primo li. ar. excitat ad bene cogitandū. z affecto bonū ducit ad actū. aliꝫ homo nō bene operaꝫ yñ Aug. sup epla ad Ro. Homo tūc tpis vincit dū suis viribus iuste viuere conat sine adiutorio liberātꝫ gr̄e dei. Secōo deū hoī recōciliat. z a peccato liberat z penā eternā ī tē poralē cōmutat. Et ideo deum dare rē mat. me diligere debem⁹ yñ Aug. sup Jo. 8. Gr̄am ideo tibi dedit deus qz gratis dedit gratꝫ ama. Tertio gr̄a opa nostra meritoria facit. Quarto bona q pctō amissa restituit. Jtē p gratiā oīs ania efficit spōsa xp̄i. filia regis eterni. z tēplū spūssancti. Jtē mentē deo assimilat. z spūali cibo z solatio cibat. Et sic magnifice dñe z ciues pstantissimi expedite sūt ptes hui⁹ fructus gratie quā ad recipiēdū vos obsecro mētes p̄parare: vt in eterna gl̄ia valeatis habitare Amen.

Dūica p⁹ octauā natiuitatis dñi de patria. Sermo. VI.

Effecto Herode. ecce apparuit ei ag̃el⁹ dñi. mat. 2. Pro introductiōe hui⁹ sacri z sancti euāgely. Notā dū q iuquocūqꝫ negocio alicuius dñi z ciuis moralis tria breuiter requirunt. q ꝓtinentur in his tribꝰ clusionibus videlicet.

Diuine misēdie precedēs inuocatio.

Humilis obedientie respōdens executio.

Cuiuslibet obnoxij impedimenti remotio.

Prima ꝯclusio ꝓbat p filiud primi Reg. 7. vbi dr q filij isrl pugnaturi ꝯ philistheos dixerūt. Samueli. ne cesses clamare ad deū vt saluet nos. Secōa ꝯclo ꝓbat p illō qd scribit ad Philip. 2. de ihesu q factꝰ ē obediens vsqꝫ ad mortē ꝛc. Et actuū. 5. Petr⁹ dixit obedire oportet deo magis qꝫ hoib⁹. Tertia ꝯclusio ꝓbat p lucanū q dicit. Semper nocuit differre paratis.

Hec ꝯclusiones magnifice

dñe z ciues dilecti i euāgelio hodierno ꝓmenť qđ in tres ptes diuidiť. Prā in ꝑma pte ponit circa mysteriū incarnationis angelica dilīgētia. Scđo circa hūanitatis obsequiū ponit hois obediētia ibi. Qui ꝓsurgēs. Tertō eiusdē misteriū ponit exequēdo ꝓuidentia ibi. Et āmonitus in somnis. Et vt melius hec pateāt succincte videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fructus ē patientia. Tū satis clař ex hystoria euāgelij pate at magnifice domine z ciues optimi q̄ tras tribulationes passi sūt ihesus. ioseph z maria. in eūdo z redeūdo ō egy pto. in quib⁹ tribulatōib⁹ satis supq̄ satis oppoꝛtuna fuit patiētia. Idcirco de ipō loquēdo poti⁹ ad nr̄az istructōnē q̄z ex ad ꝓmēdatōez tres ꝓclusiones cū trib⁹ dubijs more solito declarabim⁹. Quarū ꝓma sit talis in ordine. videlicet. q̄ patiētia aliq̄ diffiniť ab Aug. aliq̄ a Grego. alitera tullio. vt notať in. 2a. 2e. sancti Tho. q. 136. ar. 1. z i sūma de ꝓtutib⁹ Aug. dicit q̄ patiētia est q̄ mala eq̄ anio toleram⁹; ne animo in q̄ bona deseramus. p q̄ ad meliora p uenīamus. z h̄ in li. de patientia gre. aūt dic. Patiētia ē radix z custos ꝓtutū. Tul. vero dicit. Patiētia ē honestatis aut vtilitatis cā rerū arduarū z terribiliū volūtaria ac diuturna ppessio honestatis cā est cū iam p fide xp̄i potius elegit q̄s mori q̄ negando saluare vitā suam vtilitatis vero cā ē cū quis pro salute gregis mori elegit.

Prīa ꝓclo.

Patiētia mlīplicit diffinitur.

De ꝓmo exēplū habemus Gene. 22. vbi dr q̄ abraham patienť sustinebat mortē filū potius. q̄ nō obedire deo Exemplū scđi habem⁹ a dño ihesu xp̄o q̄ totiens fuit delusus. z omnia p salute gregis sui patienť sustinuit. vt ꝓnotatur in euangelio. Dicit ēt ppessio volūtaria. q̄z qui animo victor patiť nō habet laudem iō dr. ꝓma petri. 4. ca. Nemo eni nr̄ūm patiat q̄si homicida aut fur aut maledic⁹. Dicit eni diuturna ppessio: q̄z ad ꝓtutē patientie ꝓtinet patiēdo ꝑseuerare. Et de hoc exēplū habem⁹ de eleazaro q̄ mira ꝓstantia z patiētia in tormentis magis elegit gratissima morte ꝓmi q̄ ꝓtra legē carnes porcinas. cōcedere. vt notať. 2. Mach.

6.2.7. de matre cū filiis. Lactantius quoq; ō q. Hiero. adv̄sus magnū oratorē scribens ita dicit. Septē libros aduersus gētes Arnobi⁹ edidit. totidē discipul⁹ ei⁹ lactātius: q de ira quoq; z de opificio dei duo volumia pdidit. que si legere voluerīs dialogum ciceronis reperies. Ille igit. li. 5. ita dicit. Patientia ē maloꝝ q̄ inferūt aut accidūt cū equanimitate platio Et notādū q hoc nomē patientie quādoq; sumit large. q̄nq; sumit stricte. Large sumit ꝓtra oē difficile z oēm tēptationē. Stricte ꝓo sumitur circa passiones intrinsecas illatas. Actus ꝓo patiētie ē recipe passionē. ita q̄ animus nō succūbat neq; vindictā in ferētis appetat. z hec de conclusione. Juxta quā. mouet q̄ō a scō Thoma de aq. i. 2a 2e. q. 136. Utrū patia sit ꝑt⁹ Ad q̄ō rñdet q sic. pbando auctoritate. rōne. z exēplo.

Prio sic. Virtutes morales ordinant ad bonū inq̄tū cō seruant bonū rōnis ꝫ impet⁹ passionū. Inter ās alias passiones tristicia efficax ē ad impediēdū bōuz rōis ꝑm illū. 2 Cor. 8. Secū tristitia morte operatur. z Eccle. 3. Multas occidit tristicia. z nō ē vtilitas vlla. Unde necesse ē habere aliq̄ ꝑtutē q quā bonū rōnis ꝓseruet ꝓtra tristitiaz nerō tristitie succūbat. hec aūt facit patientia vñ manifestū ē patientia ex h esse ꝑtutem. Auctoritate ꝓbatur q Aug. in li. de patientia vbi dicit. Virtus ani q̄ patientia dicit tam magnū dei donū est vt etiā ipius q nob eā largit patiētia p̄dicet. Nec valent aliquerōnes que in contrariū possunt fieri. s. qa aliquis diceret virtutes pfectiss me sūt in p̄ria q Augu. 14. de ciuitate dei. sed ibi nō est patientia. quia nulla sunt mala ibi tolerāda Apoc. 21. Non esurient neq; sitiēt amplius g̃. Nē patiētia non est virtus quia nulla virtus reperietur in malis. quia ꝑtus est que bonū facit hominem habentem. sed patiētia q̄nq; in malis hoib⁹ reperit sicut patet in auaris qui mlta mala patiuntur z patienter tolerant ꝑm illū Eccli. 4 Cunctis diebꝫ vite sue comedit in tenebris z curis mltis

et in erūna atq; tristitia. ergo propterea respōdet ad illa. Et pmo ad primū dicendū q; virtutes morales nō remanent sm eundē actū in pria quē hūt in via. scz. p cōparationē ad bona pātis vite q nō remanebūt in pria. sz per cōparationē ad finē quiet in pria. sicut iustitia nō ē in pria circa emptiōes z vēditiōes' z alia q ptinēt ad vitā presentē. sz in ꝺ qđ est subditum esse deo. Similr actus patientie in pria nō est in sustinendo aliq̄ sed in fruitōe bono in quā volebam⁹ venire patiendo. vñ Aug. dicit i 14. de ci. dei. q; in pria nō est ipsa patientia. qz necessaria nō est nisi vbi tollerāda sunt mala. sed eternū ē id qđ per patientiā puenit. Ad aliđ dicendū q; sic ut aug. dic. in li. de patiētia. Patiētes propie dicūt q mala malūt nō pmittendo ferre. q; n' ferendo cōmittere. In illis aūt q mala sustinēt vt mala faciāt: nec mirāda nec laudāda ē patia q nulla ē: sed mirāda duricia ne qui p gāda patiētia. Et hec de .q. patiēti sufficiant. Conclo scđa q am dē duo p patientiā debem⁹ ferre. s. dei correptionē. z demonū tēptationē. De prio habetur Job. 5. Beatus vir q corripit a deo. Correptō aūt aliquādo fit ad patientiēti am. vt in Job. Aliqñ ad custodiā vt i Paulo. 2. ad cor. 12. Ne magnitudo revelatō nū extollat me. Aliqñ ad corrigēda pcta vt lep marie nu. 12. Aliqñ ad gloriā dei vt in ceco nato. Jo. 9. Et lazaro mortuo vt habet in eodē li. c. xi. Aliqñ ad inimicū pene vt herodi. De tēptatiōe demonis habet Gen. 3. z in Job. 2 Et ista sufficiāt de pclusiōe. scđa. Juxta quā movet qō a doctore irrefragabili Alex. de ales. in. 3. q. 81 ar. 1. Utrū iniuria sit semp pulsāda Ad qđ rndet q iniuria aut ē psonalis z puata aut publica. Si est publica pulsanda ē iussu principis z manu militis ad Ro. 13. Tō sine cā gladiū p; tat dei ei minister ē vindex i irā ei q malū agit. z pncipi z vbo militib⁹ determinant stipendia. Lu. 3. Contenti estote stipendijs vris. Jdo dr Mat. 12. Reddite q̄ q sunt cesaris cesari. z q sūt dei deo. Sed nisi pter defensionē reipublice q sine repulsatiōe inimicie hostiliter fieri nō potest. Nec

Nec iuria sit semp pulsanda.

23. q. 3 iuramenta sunt bona.

tereā. Aug. i. de ci. dei expo/nens illud p̄ceptū: nō occidōs dicit. Nō p̄tra h̄ p̄ceptū fece tūt q̄dō auctore bella gesser̄t et ſm leges ſceleratos punierūt. Et iterū Aug. dic. Fortitudo q̄ a barbar̄ defēdit patriā aut domi defendit: infirmos vi a latronib⁹ socios plena iuſtitia ē. Et quib⁹ p̄z q̄ iniuria publica ē repellenda ab eo q̄ ad h̄ ordinat⁹ est etiā cū armis. Si aūt ē p/ſonalis z priuata tūc est facilē dū vt ōz Mat. 5. Dico vob nō reſiſtere malo. tñ cū diſtinctione. q̄z p̄ſonal iniuria p̄t repelli duob⁹ modis. aut impediendo aut repugnādo. Impediendo ſicut paul⁹ mūnitus militib⁹ impediuit iudeū ne ei inferrēt iniuriā. h̄ mō licet oīb⁹ iniuriā repellere. ne hoc p̄hibetur Mat. 5. h̄ ei p̄prie nō ōz reſiſtere. Repugnando repellit iniuria duplicit̄r. cogente neceſſitate. et vlſcendi libidine. cogente neceſſitate cū alias nō p̄t vitari leſio nec p fugā nec p impedimentū abſolutū. Et tūc etiā adhuc diſtīguit. q̄z aut repelli: iniuria vi priuata vt ſine armis. z h̄ mō permittit clerico z laico iniuriā repellere. z h̄ flagrāte malefico cū moderamine inculpate tutele. Et ſic intelligit illa lex ciuilis canōizata. vim vi repellere licet. z hoc in iſtanti q̄z facto interuallo neq̄q̄. Aut repellit vi publica z cum armis. Et h̄ mō nō p̄mittit clericis. ſed laycis. Et h̄ ſicut dictū est flagrāte iniuria z cuz moderamīe z in inſtanti. Nō eſſet aūt moderamē ſi nō impetereturr armis z impeterz armis. Si vero repellit iniuria vlciſcendi libidine ſic nulli licet iniuriā repellere. reſiſtere malo. Et ſic intelligit illud ad Ro. 12. Nō reddentes malū p malo. Et illō pſalmi. Si reddidi retribuētib⁹ mihi mala ꝛc. Dicendū ergo q̄ repellere iniuriā ſiue reſiſtere malo anio vlciſcēdi oīb⁹ ē p̄hibitū. vñ illud q̄ dicit apoſtol⁹ ad Ro. 12. Nō vosmetipſos defēdētes cariſſimi intelligit ex libidine vindicte. vnde ſtati ſbiūgit: ſz date locū ire. ſcriptū ē enī. Mihi vindictā z ego ſe tribuā. Repellere p̄o impediēdo nō repugnādo oī b⁹ p̄ceſſum est. vel etiā arguendo verbis vt dominus vnō glo. ſup Johan. 18. ſup illud 23. q. 4. ca. 1.

23.q.1. c.pat⁹

Dedit ei alapā. ostendit pcepta patiētie nō oīatiōe corporis: sed pparatiōe cordis facienda. potest enim quis maxillam visibiliter prebere iratus. melius vero respōdet vere placatus et ad ferenda grauiora tranquillo animo paratus. et sic intelligitur illud Matthei. 5. Si quis te percusserit in dextera maxilla prebe ei alteram. hoc est paratus sis aliam sustinere patienter. Repellere vero cogente necessitate iniuriam vi publica armis inphibitō ne est clericis. in cōsilio laycis Repellere vero vi puata sine armis in cōsilio ē clericis. Et sic p̄z quō hoc qđ dr. ñ resiste re differēt intellectū in cōsilio et in p̄cepto ē. Et h̄ sufficiat de questione. Sed h̄ nō imerito q̄rī pōt vtr̄ patient̄ suppoztanda sit angaria operum Ad qđ dr qđ sic. vñ Matt. 5. scriptū est. Si quis te angariauerit mille pass⁹ vade cū illo alia duo. Et vt declarat Alexan. in 5. Pulchre dñs dixit mille passus q̄ tante pfectionis ē patientia vt inter totū sabbati et vltra propter ipam ambulandū sit licet īuire. Vñ ꝟz aug. in ꝟmōe dñi in mōte. Perfectio patientie in tribꝫ cōsistit. corpore. 5. voluntate. et rōne. vt si quis arctatur ad corporale obsequium. qđ p mille passus denotatur. sit etiā illud obsequiū rōnale et volūtariū q̄ sūt alia duo milia vñ aptus ad Ro. 12. De ꝓmo dicit rōabile obsequiū vestrū. Et de ꝓ. 5. ad Cor. 9 dicit. Hilarē ei datorem zc. Huius quoq; rei exē plū Job ꝓio ponit vbi dicit. Erant illi tria milia camelorū. In camelo tria sunt fortitudo. 5. quo ad on⁹ suppoztatio oneris volūtaria et discretio: q̄ p vngulā firā significatur. que tria supra dicta important. Secundo queritur vtrum sit licitū repetere propria an patiētia dimittenda. Ad qđ rñdetur. q̄ pfecti possūt sua repetere nō ꝓpter ꝓpriā vtilitatē: sed ꝓpter cōmunē. Vñ greg. Nō solū cura dzesse ne nra subtrahāt: sed ne rapiētes ñ sua semetipsos pdant. Commune ergo bonū tripler ēmalozū refrenatio. ecclie pacificatio. et infirmozū cōsolatio. Ne ergo ecclia dissipet: nec ī firmi tribulent et pauperes: nec malis detur peccādi oc-

Utruz patiēt suppoz tanda sit āgaria operum.

Utr debē ꝓpri pere nō.

cessio. repetenda sunt aliqua. Unde Job. 29. Conterebam malos iñ. q. 7 de. dē. il. au. p. Ue ipfectis vero dr. q tripli ci modo possunt sua repetere cupiditate. s. 7 hoc mō nō li/ cet. Zelo iustitie. 7 timore ca sus. 7 h mō licet pacifice tñ et nō ptentiose. qz p ptentio nē. vt ait Gre. par scinditur Et si quis dixerit q ne forte primus scandalizet ꝓpter h qui magis est cū tpalia bona Dicendum qz magis vitari dz scandalū ꝓriū vel cōe cū alterius. 7 ideo pfecti timēt de scandalo comuni repete/ re possunt. 7 nō dimittere. Im pfecti si timēt d ꝓrio faciāt similiter si nō scandalizakra ptor sp possunt repetere mō quo dictū ē. hec Alex. in. 3.

Conclusio tertia. ad pati entiā nos inducit primo scri ptura sacra vnde scribit ad Ephe. 4. Obsecro vos ī do mino vt digne ambuletis vo catione qua vocati estis cū omni humilitate 7 patien tia. Et ad The. 4. Patientes estote ad omnes. Et. 1. Petri 2. ca. Hec est enī gra si ꝓpter conscientiā dei sustinet quis tristiciam patiens iniuste et Jaco 5. Patientes igit estote fres vsq ad aduentū do/ mini Ecce agricola expectat pciosū fructū terre patien/ ter ferens donec accipiat tē poraneum 7 serotinum Et infra. Patientes estote et vos 7 confirmate corda ve/ stra quonā aduentus domi ni appropinquabit. Et ad Romanos. 12. capitulo In tribulatione patientes. Et abachuc. primo. Vociferā/ bo ad te vi patiēs. Et Isa. 42. Tacui semp silui patiēs fui. Et Eccle. primo. Usq in tempore sustinebit pati/ ens. 7 postea redditio iocun ditatis. Et infra quinto capitulo. Altissim⁹ enim est patiens reddito. Et infra 18. capitulo. Quid ē homo et que gratia illius. et quid bonum aut quid nequ illius numerus dierum hominum vt multum centū anni. qua/ si gutte aque maris deputa ti sunt. 7 sicut calculus are/ ne sic exigui anni in die eui ꝓpter hoc patiēs est domi nus in illis. 7 effundit super eos misericordiam suam. Et Sapien. quindecimo. Tu es autem de⁹ noster suauis et ver⁹ et patiēs 7 ī misericordia disponens omnia. 7 Ecc. 7.

Melior est patiēs arrogāte Ecc puer. 17. Melior ē patiens viro fortī. Ecc. 14. c. Qui patiēs ē multa gubernat sapientia. Ecc ī ps. Qui custodit ꝑtrarē in seculū facit iuzē. Ecc alibi. Parasti in conspectu meo mēsā aduersꝰ eos qui tribulant me. Scdo ī ducit nos ad patientiā trīū phus eius. Nā ipa habet triunphū in cunctꝭ cū hō patiēs vincat ꝓsecutores. demones scīpm de ꝓsecutoribꝫ patet in beato vincētio ḋ mlta patiētia dixit darīão. Si debis mc plus ꝓsse dū toqueor q̄ possis ipse qui torques. De demonibꝫ patet ō quodā sene monacho heremita quē cū quidā demoniacus ꝓcussisset in maxillā ille statim alterā p̄buit z demō ꝓfusus recessit. Q, hō vicat scīpm patientia paret p quēdam ꝑsificatorē ḋ dicit. Da prima ꝑtutū patiētia pugnat inermis. Armatoscꝫ solet vicere sepe viros. Tertio iducnos ad patiētiā sua vtilitas Nā ex ipa decē vtilitates nobis eueniūt. Quarꝫ pria ē ania magnitudo. Unde Seneca. Magni ani est inturbidas in suma patiētia pati. Secūda ē celi acquisitō. vñ Ulti Piero. Nō nisi ꝙ patientiā tate implet illud. Regnū celoꝝ patitur patīt z violenti rapiūt illud. Ioo dns dicit Mat. 5. Beati q̄ ꝓsecutionē patiūtur ꝓpter iusticiā qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Tertia ē odoris respiratio de q̄ dicit Gzego. in mora. Sicut aromata odorē suū cū incenduntur expendūt. ita sancti viri oīne qđ de ꝑtribus redolentī tribulatōibꝫ inotescūt.

Quarta est mētis ꝓfectio vñ glo. sup illō Iob. 4. l. Perfectio viaꝝ tuarū. dicit. De patientia perfectio nascit. Quinta ē huius erilū ꝓsolatio. apo. 13. Hec est patiētia et fides sanctoꝝ. Et ad hebo Patientia vobis necessaria est z ad Ro. 6. In oīnibꝫ exhibeatis vosmetipos sīc ḋi ministros in multa patiētia Sexta est patiētie demōstratio Prouer. 19. Doctrina viri ꝓ patiētiā noscit. Vñ Gzegorius quāto ḋs ostendit mīnꝰ doctus quāto mīnꝰ patiēs conclusit cū deꝰ ḋ sapientissimꝰ est sit patientissimus in fine mūdi iniurias suas vindicatur. Septima est miraculoꝝ operatio vñ Gzc. Ego virtu

tem patiētie signis z miraculis maiorē puto. Si patientia bñs aliqs mortiferuz qd biberit ñ ei nocebit. Tal miraculoz opatō fcām i tribz pueris daniel.3. Octaua est xpi imitatio pma. petri. 2 ca. Xps passus ē p nobis vobis relinquēs exēplū vt sequamini vestigia ei⁹. Nona ire mitigatio puer. 25. Patientia lenit priceps. 2 puer. 15. Vir iniqu⁹ puocat rixas. q aūt patiēs ē mitigat furorē. Decima est bonitatis pbatio vñ Aug. Sicut sub vno igne aurum rutilat palea fumat. 2 vbi palee cōminuunt frumēta purgant. ita vna eademq vis irruens bonos pbat purificat. ditat. malos damnat. vastat. exterminat. Vnde in eadē afflictōe mali deū detestant. 2 blasphemāt boni deū precant 2 laudant. Quere de ista materia si eā ampliori modo vis habere in sūma de virtūb 2 ꝑtutib⁹ Quartū 2 vltimū principale qđ nos inducit ad patientiā ē ve. 2 no. testamēti exēplificatio. Hā ꝓmo Isaac patiēter ferebat cū pr̄ suus eū immolare vellet. geñ. 22. Secūdo ioseph facin⁹ qđ cōmiserūt in eū fres eius patienter tulit 2 clemēt indulsit. Ge. 37. Murmurauerat populus ꝑra mayſen 2 aaron dicēs vos interfecistis pplm dñi. 2 cū irat⁹ dñs pplm suū ꝓcuteret dixit moyses ad aaron Perge cito ad pplm vt ores p eis: 2 sequit⁹ plaga cessauit. Nume. 16. Filij effraym surgētes ꝑra gedeonem sedati sūt ꝓpter ei⁹ māsuetā responsionē. Iudi. 8. Voluit sustinere saul q occiderētur q detrahebāt ei. pmi regū. 2. Dauid aūt pluries potuit occidere saulē ipz actualiter persequētē qñ ꝓmo inuenit eū dormientē. i. Reg. 28. Et qñ abscidit horā clamidis. primi Reg. 24. Excecat⁹ thobias miram patientiā ostendit in dñi flagellis 2 irrisione cunctoz 2 vxoris thobie Job patiēs fuit ꝓdēdo sua. et suos. 2 q̄si seipm 2 q remāserās pl⁹ ei flagelli intulerūt vt pater ō vxore Job. 2. Mirā patientiā habuerūt septē illi fres cū mre. 2 Zacha. 6 Mirā patiētiā habuit stephanus qñ oravit p lapidātib⁹ vt pater in actib⁹ apl̄oz. Veniam⁹ ad dominū nostz qui licet toto tempe mirā pa

rientiā ostendisset: tamē tempore passionis pluries eā nobis i exemplū donauit. z primo in orto cū iude osculū sustinuit. z in domo anne cum alapā accepisset z in domo cayphe cū viri q eū tenebant illudebant ei dicentes ꝓphetisa. ⁊c. Et p totā noctē in eadem domo in colūna ligatus cū tam graues iniurias sustinuisset. Et in domo pilati ēt in colūna. z post sentētiā. z i monte caluarie. z post mortem. qz fuit reputatus seductor ille. Matth. 27. Et ista sufficiāt de ista ꝯclusione.

Ultra quā mouet qō a. sancto tho. de aq. in 3a pe. q. 135 Utrū patientia possit habere sine gra

Ad qō respondetur ꝑm Aug. in li. de patientia. dicēdo q via desiderio facit tolerantiā laborū z dolorū. Et hmōi ratio ē qz tristitiā z dolorē ꝑm se abhorret animus. vñ nunq eligeret eā pati ꝓpter se. sed solū ꝓpter finē ergo oportet q istud bonū ꝓpter qō aliquis vult pati mala. sit magis volitus et amatū q̄ illud bonū qō p̄ privationē ingerit dolorem quē patient tolleram⁹. Qz aūt aliqs ꝑferat donū gratie oīmibus naturalib⁹ bonis et quorū amissione dolor pōt causari. ptinet ad charitatez que diligit deum sup oīa. Unde manifestū ē q patientia ꝑm q est virtus a caritate causat ꝑm illud. i. Cor. 13 Caritas patiens est. Manifestū est aūt q caritas nō potest haberi nisi p gratiā ꝑm illud ad Ro. 5. Caritas dei diffusa est in cordib⁹ nr̄is per spm̄ sanctū qui dat⁹ est nobis vnde patet q patientia nō pōt haberi sine auxilio gratie. et confirmat auctoritate ps̄. Ab iō. 5. a dō patiētia mea

Et si aliquis obiiceret sic illud ad q ratio magis inclinari pōt magis pōt implere rationabil' creatura sz magis est tollerabile q aliquis patiat mala ꝓpt̄ bonū q̄ ꝓpt̄ malū. z multi patiūtur mala ꝓpter mala ꝓpria ꝑ tuta z sine gra ꝑm Aug. qui dic̄ in li. de patientia. q multa in laboribus z doloribus sustinēt homines ꝓpter ea que vitiose diligunt. g̃ multo magis hō propter bonū potest mala sustinere p̄ter auxiliū grē. Ad qō dicendū q natura humana si eēt integra p̄ualeret inclinatio rōnis. sed in natura

corrupta ꝑualet inclinatõ cõ
cupiscentie que in hoie domi
nak. z cõ prontoz ẽ hõ ad sus
stinẽdũ mala in qb cõcupi
scentia delectak ꝑsentialr: qꝫ
tolerare mala ꝓpter bona fu
tura q̃ ꝑm rationẽ apperun
tur qõ ꝑtinet ad verã patiẽ
tiam. Et hoc de qõe sufficiat
Et sic expedite sũt huj fru
ctus patientie tres ptes vr ī
principio ꝓposui quẽ ad reci
piẽdũ duote obsecro vos mẽ
tes ꝓparare: vt valeatꝫ ha
bitare ī vitã eternã. Ad quã
ꝓducat dominꝰ Amen.

Dñica pria pꝰ octãm epi.
ð vitio ıgrãtie. Sermo. VII.

Qm esset
iesus an
norũ duode
cim. Luc. 2.
Ꝓpo hujꝰ sacri z sãcti euã
gelij historiali declaratõe no
randũ ꝑm qꝫ ꝑ sacra scriptu
ra simul z ꝓphetica colligit
doctrina iustitia videk eẽ ꝑ
futurũ. maxima qz ordinat ho
minẽ r spectu omiũ. Vñ tres
ꝓcones ecclia qlibet dñs in
suo dñio z ciuis moral in sua
ciuitate tenek hre q̃ sũt vicz.

Efficacia legis agendoꝝ
cũ integritate.

Dirigentia plebis ꝓpoꝝ
cũ veracitate.

Obedientia legis genito
rum cum humilitate.

Prima ꝓcõo ꝓbak qz iustꝰ
ñ elegꝫ iussa integre ñ obꝫuat
Vñ. Jaco. 2. Qui ī uno offẽ
dit factꝰ ẽ oim reꝰ. Vñ ãsek.
in li. Cur deus hõ diffinẽ
do iusticiã dicit. Justicia est
eni libertas tribues vnicui
qꝫ ꝑm ꝓpriã dignitatẽ maio
ri reuerẽtiã pari ꝓcordiã. mi
nori disciplinã. ðo obedien
tiã. sibi sãctimo niã inimico
patiẽtiã. egeno oposam miſi
cordiã. Vñ dauid hãc requi
rẽdo dicebat. Da mihi intel
lectũ. illuminatũ ꝑ iustitiã
et scrutabor legẽ tuã z custo
diã illã ī toto corde meo.

Secũdo ꝓclusio ꝓbatur per
illud Job. 4. Ecce docuisti
plũmos z manꝰ lassas robo
rasti. vacillãtes ꝓfirmauerẽ
ꝑmões tui z genua tremẽtia
ꝓfortasti. Tertia ꝓcõo ꝓbak
ꝑ illõ ꝓpꝫ. ad ephe. 6. Filij
obedite pribꝫ vris. Vñ ðr in
decre. di. 10. Quis aũt leges
ꝓncipiũ aut patꝝ regꝫas aut
admõitões ꝑnas dicat dẽ
r: ptẽt nisi q ipũ ipũ tm ert
stiet trãsr: ꝺomissũ. Hec ꝓcõ
nes magn. dñe z ci. opti ī ho

dierno euāgelio ꝓtinētur q̄d diuidit in tres ptes ꝑm has ꝓclusiones. Nā in ꝓma pte ponit quō Jesus fuit plenus obſuator⁹ et exequēdo legalia ibi. Cū factus eēt ies⁹ annoꝝ duodecī. In ſcōa pte ponit quō Jesus fuit clarus reseratoꝛ in docēdo magnalia. ibi remansit puer Jesus In tertio ponit quō fuit pⁱ veneratoꝛ in offerēdo seruitia ibi. Et descendit cū eis. Et vt hec melius pateāt videamus hiſtoriā. Declarate hiſtorie fruct⁹ est ignorantia. z ratō huius ē quia cū i ipo euāgelio de legis obſuatione vt in ꝓria pte. z de eius scia z notione vt in ſa pte. z de honoꝛ erga patētes exhibitōe vt in tertia pte tāgitur. materia in quib⁹ satis sup q̄ſſatis offendit est ignorantia. Quia statutis facere ꝓria nō est intellīgere sed ignare ꝑm beatū Ambꝛo. super beati īmaculati. De ḡ ignorantia ipa causa sit tāti mali vt ī p̄dictis offendam⁹ de ipa hodie succincte loq̄mur tres ꝓclusiones cū tribꝫ dubꝫ moze solito ponēdo.

Quaꝝ sit ꝓria tal⁹ ignorātia ꝓprie ñ dic̄ erroꝛ. Hāc ꝓclusionē ꝑm magistrū Frem durandū in pte ſa sue ſūme. ratōe z auctoꝛitate ꝓbo rōe sic. Nā ignorātia dicit ſimplicē ne scientiā sine scie priuationē. Erroꝛ aūt dic̄ nescientia cū opinione sciētie. Nā ille nō dꝛ errare qui nescit: ſz qui ꝓꝛo vero appellat falsuz qđ erroneū est. Preterea auctoꝛitate ꝓbatur in decretis di. 38. ca. Cuis vbi dicit ter. Quāuis errāt cū ſta possum⁹ cura cauēdū sit ñ solū in maioꝛib⁹ veꝝetiam in minoꝛib⁹ reb⁹. nec nisi rex ignorantia possit errari: nō tñ ꝓsequēs ē vt ꝓtinuo erret quisq̄s aliq̄d nescit. ſz existimat se scire q̄d nescit. ꝑ vero quippe aꝓbat falsum qđ erroꝛis ē ꝓprium. Et ista sufficiāt de cōclusiōe Jurta quā mouet qō a dño bona ī ꝓo. di. 22. ar. 2. ꝓtz diffinitionis. Utrū ignorātia i aliquo hoīe possit eē sine culpa. Ad qđ ipe rñdet dicēs q̄ eū ꝓpriationes cognoscātur ꝑ habitus. cognitio ignorātie habet⁹ ex cognitione scientie. Attendendū aūt q̄ quedā est cognitio aliquoꝝ que nō ē necessaria ad ꝓtutē: nec est necessaria ad salutē. sicut est arciū mechanicaꝝ z libe-

Tho 2ę. q. 6. ar. 2

malo 8. ar. ad 7

Utrū ignorātia sit sine culpa

Tho. 2ę. q. 7 6. ar. 2. di. 2. q 2. ar. 1.

raliū ꝛ talē cognitio: nec ē virtus: nec ē de esse ꝑfectꝰ ꝛ illa ignorantia q̄ ē respectu huiꝰ cognitionis ꝓuatio culpa ñ est siue sit ignorantia negationis siue dispositōis. siue etiā sit volūtaria siue non. Alia est cognitio credibiliū et opabiliū q̄ ad salutē necessaria est in adulto. Et hec ē cognitio fidei ꝛ prudētie. et ad hanc cognitionē habēdā tenemur. q̄ sine hac nullus pōt recte viuere. Huius aūt cognitiōis ꝓuatio pōt in nobis esse: aut manēte rētione. aut nō manente. Si manēte rētione tūc est ibi culpa. ḋa cū quis tenet ad aliquid ꝛ illud nō iplet ex hoc ipō culpatur ꝛ dignus ē pena. Si aūt in nobis sit ꝓuatio nō manēte rētione: vtpote cuꝫ nō pōt scire. ꝛ impotētia excusat ab obligatione sic ꝓuatio huiꝰ cognitiōis culpa nō est. sicut in furiosis. Et ꝑm ḃ ignorātia q̄ dicit ꝓuationē cognitōis ad salutē necessarie vno modo est pctm̄. Alio modo ñ. Aliter pōt dici ꝛ quasi redit ad idē. q̄ ꝓuatio cognitiōis ad salutē necessarie duplicit pōt esse. Aut ita q̄ ē i nob̄ sz ñ a nob̄. ꝛ hoc mō culpa nō ē sed magis pena. ꝛ cū non simus eiꝰ ꝓncipiū in ipa nec merimur nec ōmeremur. Aut ita q̄ est in nobis. ꝛ a nobis. et sic est culpa. ḃ aūt pōt esse triplr: vel cū in via ꝑfectꝫ existētes volūtarie ab ea recedimus. ꝛ in erroris foueā nos ꝓcipitamꝰ: et ḃ ignorātia ꝓt dicit erronea que ē in hereticis. vel cū ad viā ꝑfectis valētes ptingere cupimꝰ in tenebris ambulare. Et hec pōt dici ignorantia affectata. Aut quia ex quadā pigritia vt neglientia non curamꝰ veritatē addiscere. ꝛ hec dicit ignorantia crassa ꝛ supina. ꝛ q̄libet ista ꝫ est culpa licet ꝓma maior q̄ scḋa ꝛ secunda maior q̄ tertia. Hec oīa ꝑfirmant rōnib̄ simul cū auctoritatib̄ primo ꝑbat. p illud pau. i. Cor. 14. Ignorās ignorabit. ꝛ nullus ignorat nisi per culpā. igit. Item sup illud ps. Noluit intelligere glo. dicit. Ignorantia i his qui intelligere nolūt ē pctm̄.

Sile tho. i. 2. q. 76 ar. 3. ꝛi tertia p. q. 47 ar. i. ad 3m.

Tho. i 2e. q. 76 ar. i.

Et q̄ ignorātia sit pctm̄ per istā rationē ꝓtz nō facere ea q̄ hō tenet facere est pctm̄. similiter nō amare. similr nō dicere: ḡ. silr nescire qō tenet scire est peccatum. sed multi

sūt q̄ ignorāt ea q̄ tenenť scire. vtpote ea sine q̄bus saluari nō possunt. g̃ in talib⁹ ig̃rantia est culpa. Preterea cognoscere credenda z optanda est actus ꝓtutis. s. fidei z prudentie hec igit̄ ignorare ē ꝓtutib⁹ ꝑuari. sed ꝑuatōes ꝓtutū sūt vitia. g̃ aliq̄ ignorare est culpa. Et si aliquis diceret q̄ ignorantia nullo modo ē peccatum quia Augusti. in ench. dicit. Inflicta est nobis ignorantia rep. sz nullū petīm est nob⁹ inflictū. g̃ ꝛc Rūdeo q̄ ignorātia ꝑt ē nobis inflicta ē pena z nō culpa ꝑt tñ volūtas nr̄a aliq̄ mō deordinatur circa illa sic ꝓius dictū ē incipit esse culpa. sicut passiōes sanctis martiribus illate pene erāt ꝓsiderate ꝓm se compatere tñ ad voluntatē sanctorū libenter eas ꝓferentiū ꝓ amore xp̄i erāt eis meritorie Et hec de ista questione sufficiāt. Cōclusio ij Gratia ē ꝓ/ scda ē. q̄ ignorātia ē ꝓtraria ꝓpriā/ petitui huāmo appetitui z etiā intellectui. Ista ꝓclo ꝑbat ꝑm bonaventurā in loco supius allegato in dubitatiōib⁹ circa litterā p istas rōnes z auctoritates. ꝓmo sic sic̄ se hz scientia ad intellectū sic se hz pax ad affectū: sed null⁹ ē qui nō appetat pacē q̄z sic̄ dic aug⁹ ꝓpter pacē bellant oīs homines qui cūq̄z bellant ergo similr̄ videť q̄ null⁹ est q̄ nō appetat scientiā z ꝓsequens ignorātiaz respuat. Preterea oīe naturale appetitus desiderat: z ꝓtrariū expellit. sz scientia est naturale appetitui vt dicit Ari. i. i. Methaꝓ. Omnes hoies naturaliť scire desiderāt igit̄. ideo Cōmentator dicit ꝓmo phȳsico. q̄ scientia ē ꝓfectio intellectus nr̄i Et salo. vt dicit quedam glo. Nō aut̄ ñ diuitias non terrenā gloriā a deo petiit. sz vt sciat populū dei regere et iudicare. Et hec de cōclone sufficiāt. Iuxta hanc ꝓclusionē mouet q̄ō a dño bonaventura in eodem loco circa lr̄am. Si q̄liber naturaliter inclinať ad scientiā. Et videtur q̄ nō. quia mgr̄ sentētiaz in loco supius allegato. dic q̄ est ignorantia eoruz q̄ scire nolūt cū possunt. g̃ videť q̄ nō quilibet inclinať naturaliter ad scientiā. Ad q̄ō ipe respōdet q̄ sicut ꝓtingit aliquid nosce ī vl̄i z ignorare in particulari. sic ꝓtingit aliq̄d appetere in vl̄i z cōdemnare

sap. 9.

Utrū q̄ liber inclinať ad sciā

in ꝑticulari. z hoc patet. omnis enim hō appetit beatitudinē. tñ illam beatitudinez quā xp̃iani expectant multi aſpnãt et recuſãt. Et ꝓm⁹ q̃ dem appetit⁹ eſt a volũtate naturali. Scõs a voluntate electiua. Et ꝓ hũc modũ eſt in ꝓpoſito. z ſi ei oĩs homines naturaliter ſcire deſiderant z velint eſſe ſcientes. ſcientiã tñ mãdatoꝝ dei plurimi recuſant. Et hec de qõne breuiter ſufficiant. Conclu ſio tertia eſt iſta q̃ multa mala ꝓcedũt ex ignorãtia. Quorum primus eſt falſitas. Secundũ eſt dubietas. de quibus duob⁹ dicit Aug. de verbis dñi. Peſſime matriſ ignorãtie peſſime itidẽ due filie ſũt. falſitas z dubietas. Illa miſerior. Iſta miſerabilior. Illa pniciosior. Iſta moleſtior. Tertiũ malũ qõ oritur ex ignorantia eſt fractio ſtatutoꝝ vnde Ambro. ſuper Beati imaculati. Ordinis ignorantia ꝓturbat negocio rã naturã. ſummãq̃m ſtatutis facere ꝓtraria nõ eſt intelligere q̃ ignorar. Quarto cũ malũ eſt inductio tenebrarũ. Vñ Oze. in mor. Qui ei lucem videt ſcit quid de. tenebris eſtimat. Nam qui cãdorem lucis ignorat etiã obſcura ꝓ lucidis approbat.

Quintũ malũ eſt q̃ ignorantia ipa eſt ꝓtraria ſalutiꝝ vnde Ber. ſup cãt. Utriuſq̃ cognitio dei q̃z tui tibi eſt neceſſaria ad ſalutẽ. Jõo neutra carere vales ad ſalutẽ vtrũ ſalute. q̃ ſicut ex ñ noticia tui venit in te timor ſõi. atq̃ ex ſõi noticia itidẽ amor ſic econtra de ignorantia tui ſuperbia. ac de ignorantia venit deſperatio. Sextũ malum eſt miſerabiliter viuere vnde. Sene. in ꝓuerb. Tolerabilior eſt pena poſſe non viuere q̃ neſcire. Septimũ malum eſt inductio peccati vnde adam z eua ex ignorãtia peccauerunt tum quia dicitur Geneſ. 3. Serpens ſeduxit me. que ſeductio dicit priuationem ſcientie. tuz etiaz quia ſicut dicit magiſter Sententiarũ in. 2. diſtinctione. 22. Adam credidit venialiter peccare z tamen peccauit mortal'. tum etiam quia eua dixit ne forte moriamur dubitatiue z nõ aſſertiue. Octauum z vltimum eſt quia ẽ noctua eccleſie vnde Hieronim⁹. ad paulinũ.

Sancta quippe rusticitas sibi solū ꝓdest. z ꝯtū edificat vite merito ecclīam xpi tm̄ nocet si destruentib⁹ nō resistat. Et hec de ꝯclusione sufficiant. Iurta quā mouetur qō a doctore fre durādo in pte. Septima sue summe di. i. Utrū ignorātia excuset a pctō. Ad qō respōdet q ignorātia est duplex. s. facti z iuris. Ignorātia facti est duplex. s. xpij vel alieni. Si xpij aut ḡ quis dedit opam regi illicite aut licite. Si illicite sic ignorātia non excusat nisi a tāto q imputātur sibi q̄ ex facto illicito puniunt. Ulñ lamech nō excusatur ab homicidio: q occidit cayn credens se ferā occidere. q cū esset cec⁹ venari ñ debuit. Tamē si diligenti ā ōbitā exhibuit pietas ip̄z ab irregularitate excusat. extra de homicidio Tua nos. vbi habet q monach⁹ aquit tuo rem gutturis cuiusdā. s. mulieris z phibuit ne vētus intrarz: quevēto intrāte expirauit. z dicit ibi. licet mōach⁹ deliquerit cirurgiā exercens tñ si pitus fuit i illa arte: et causa pietatis nō cupiditatis fecit z debitā diligentiā adhibuit nō fit irregularis. Si vero ds dedit opam rei licite. aut ḡ diligentiā debitā adhibuit aut nō. si adhibuit sic ignorātia excusat a toto. Unde cecus excusatur ab adulterio si cognoscat aliam credens cognoscere vxorez suā sicut Jacob ab adulterio cum supposita fuit lia. Ignorātiā si pulsat quis cāpanā z vacill⁹ cadēs aliquē occidit. Si debitā diligentiam nō adhibuit sic ignorātia ñ excusat a toto sed a tanto vt si secat arborē iurta viā posita: z occidit hoīem ñ clamās fuge. Si est ignorantia facti alieni aut ḡ ignorātia erit ꝓbabil⁹ aut crassa. si ꝓbabilis. sic excusat a toto. Ad ꝫ aūt q dicat quis ꝓbabilr ignorare nō requirit q quis sit min⁹ diligens inquirēdo. nec etiam q sit negligens sz medio modo se hās. ff. de iure. z facti igno. Si ē ignorātia crassa z suppina hec nō excusat. vt quādo quis dicit se ignorare ea que publice corā populo facta sūt. Ignorantia iuris distinguit q aliq̄ ē inuincibilr. aliqua vincibilis. Inuincibilr vt in his qui carēt vsu rationis Aut ḡ est

| Utrū ignorantia excuset a pctō

l. 4. ca. f bak i glo.

bona. i di. 22. q. vl.

nobis causata p culpam ꝑ-
ambulā aut sine cl'pa nostra
si p culpā preābulā: aut ergo
vsum rationis priuat aut ob
nubilat: si oīno ꝓuat vsū ra-
tionis vt infurioso qui ex cl'
pa sua incidit in furiā. Hec
ꝑm quosdā excusat a cāro nō
a toro. Alij ꝓbabilr dicunt
q nullā culpā ꝓtrahit furio
sus z si ex culpa sua incidit i
furiā. tamē si tales curant q
ex culpa sua in furiā incidūt
debet eis penitētia imponi
si homicidiū vl aliquod ma
lū i furia ꝑpetrauerūt ꝓpam
biguū duplicitatis. Idē est
de ebrio pfecte. si vsū rationis
obnubilat vt in ebrio q ali-
quid hz discretiōis hec non
excusat a tanto. vnde dicit.
Aristo. 3. Ethi. q ebrius du
plices maledictō es meretur
Si aūt in nobis causata est
ignorantia sine culpa nra. Aut
q vsū rōnis ꝓuat aut obnu-
bilat. Si oīno ꝓuat hec excu
sat a toro. vñ Bern. de li. ar.
Infantib z furiosis z dor-
mientibus quod faciunt im
putat. Si sensū rōnis obnu
bilat. vt in pueris q aliq mō
sunt doli capaces hec excu-
sat a tanto Si ignorātia iu
ris est vincibilis qui sūt ad-
ulti z discreti sic distingue.
Aut enī est ignorātia iurꝫ na
turalis siue diuini. aut qua
si naturalis aut ciuilis siue ca
nonici. Si naturalis siue di
uini hec nō excusat a toro vñ
Apo. Si quis ignorat igra
bit. Si sit ignorantia q̄si iuris
naturalis hec nō excusat: vt
in his q̄ fiunt ꝓtra rationeꝫ
naturalē aut ꝓtra publicam
vtilitatē. ꝓtra rationē ḋdaꝫ
naturalē: vt si filius vocat in
ius dominū vel dominā vl li
beros eoꝝ nō petita licentia
nulla rusticitate ipm excusā
te ꝺdēnat in. xl. aureis. quia
rō naturalis dictat his pso-
re uerentiā exhibendā. C de
iudeis vo. l. 2. Irē ignorātia q̄
si iuris naturalis nō excusat in
his que fiūt ꝓtra publicā vti
litatē. C. de falsa moneta. l. i
vbi punit dñs i cui? domo
adulterina moneta excitata
est ꝑpter eius negligentiā z i
curiā. extra de rescrip. ex lris
Si sit ignorātia iuris ciuil
siue canonici. aut ergo quis
ꝓtendit de dāno vitādo. aut
de lucro captāda. si de dam
no vitādo. sic ignorātia non
nocet. vt si soluā indebitū iu
re naturali ac ciuili q ignorā
tiā iuris repetere possum. vt

si tenebar tibi in ca. p instrumentum. si tu mihi feci sti pactū de nō petendo vl iurasti nō petere z reddisti instrumentum soluta est obligatio naturalis p pactū vel instrumētum. Item soluta ē obligatio ciuilis p redditionē instrumenti in hoc casu qnacunq; ignorātia soluat quis indebitum repetē pōt. sed si sciēs soluit non repetit. qz donasse videtur. ff. de ꝓdi. inde. li. i. Unde regula ēq ignorātia iuris positiui nō ꝑdest acquirere volentib. suū vero petētibus non nocet. ff. de iur. z. fac ignoꝛ. l. iuris. ignorantia.

Casus vbi ignorantia iurꝫ nocet.

Hoc tñ fallit in his q in troducta sūt ad rigorē iuris seruandū. vt in rpalib. pscriptionibus. vt in pscriptione. triceſi. vel 20 vel decimi. vel triū annoꝝ. si tacui his spacijs nō repetā rē meā nesciēs mihi h̄ ꝓiudicare ꝓpterea postea nō admittar. Itē vt in pscriptione inuentarij. qđ infra triginta dies inchoari debet a morte testatoꝛis et infra ānū debet pfici si res sint remote. qđ si heres nō fecerit preiudicat sibi licet ignorauerit. Itē in pscriptione biēnij canone nō soluto de quo dictū est supra. Secūdo h̄ fallit in his q ī vadū posſessiones rerū apō alios ꝓstitutaruꝫ sine auctoꝛitate iudicꝫ qui nō tantū restituere posſessionē ablatam sed etiā estimationē illarum rerū dare debent nulla ignorantia ipsos excusante. i. qnest. 4. ℌ vltimo. Tertio hoc fallit in his q emūt ꝓtra legū inhibita vt qui emit rē ecclesie illicite in casib. nō concessis qui rem cū fructib. restituet. nec actionē habebit ꝓtra ecclesiā sed ꝓtra alienā rem. nulla ignorantia ipsum excusāte. qui si soluendo nō sit. tenetur ecclesia si locupletioꝛ ē facta. C. d. sacro san. eccle. aūt queres. in textu z in glosa. Itē qui emit cēsitos vl ascriticios vel oꝛiginarios sine terra. vbi emptoꝛ emit ꝑciuz licet ius ignoꝛauerit. C. de agrico. quemadmodū dicit autem censitus qui obligatus est ad certā rem. i. ad certos coꝛbes. Quarto hoc fallit in debito iure ciuili quod nō repetitur licet ignoranter sit solutū. dūmodo naturaliter ꝺbeatur verbi gratia fui tibi obligatus naturaliter. sed per sententiā fui absolu-

tus. postea autem recurrens ad scientiã solui indebitus iure ciuili. hoc repetere non possum. quia naturaliter obligatus fui. Ideo sententia que de iure ciuili est non potest tollere ea que sunt de iure naturali. ff. de condi. inde. iuder si vero quis contendit de lucro capiendo. aut ergo potuit consulere peritiores aut nõ. si potuit sic ignorantia iuris nocet. vt si emãrem a pupillo quẽ sciebã esse pupillum credens q̃ posset res suas administrare siue tutoris auctoritate non possum rem illam acquirere per usucapione. quia error iuris nulli prodest acquirere volenti ff. pro empt. l. 2. §. Si pupil. nisi sint milites. rusticani nores. mulieres. Istos enim excusat ignorantia iuris vbi de lucro queritur. sed differenter quia mulieribus subuenitur tantũ in lucro vbi expresse inuenitur sed vbi expresse nõ inuenit. non. Subuenitur autẽ mulieribus si fideiusserint. qz subleuãtur per vel leianũ. Item si crimẽ incestus cõmittat p ignorantiã iuris ciuilis mulier. puta ducit matrimoniũ filia adoptiua cum patre adoptiuo p ignorantiã iuris ciuilis tunc excusatur ulterius pena legali secus si putabat p ignorantiam iuris naturalis. ff. de adulte. Si adulteriũ. Pena autẽ legalis est confiscatio omnium bonorum etiaz decollatio. exilium. et cinguli quatio et verberatio si est psona vilis.

Item subuenitur ei si satisdedit pro aliquo iudicio. tunc enim nõ tenetur. ff. qui satisdare cogant. de le §. i. Item subuenitur ei si soluit indebituz. quia non oportet ipsam probare qđ indebitũ fuerit qđ soluit. sed creditori incumbz probatio q̃ debituz fuerit sibi solutũ. licet in alijs psonis secus sit. qz q̃ dicit se soluisse indebitum debet probare indebitum fuisse quod soluit. ff. de probationib. cũ indebito. Item subuenitur si in iudicio actõez negligit. ff. de edẽ. l. i. §. vltio Item si stipulat nouã dotẽ debono debitoze ad in opẽ. ff. solu. matri. cũ dotem. §. Si cũ mr. Item si legatũ sibi filio ascribit l. ascribi. procurauit mr. ei ubẽte excusat p ignorãtiã iuris a pena legis cornelie q̃ punit illi q̃ cũ alteri⁹ testamentũ vl codicillos scribit

legatum sibi sua manu falso ascripserūt. ff. ad. l. cor. de fal. diuus claudius. ℌ Queritur. pena hec ē depportatio et in suo vltimū supplicīū. ff ad. l. cor. de fal. l. i. ℌ. ij. ℌ Illitibus vero minoribꝫ z rusticis vbicꝫ inuenit expressum q nō sit eis subuenīendū. ff. de iur. z fa igno. le. iuris. Si aūt nō potuit ds ꝑsulere pīctiores sic ꝓdest ignorantia. hec accipiunt. ff. de. iu. et fac igno. l. regula. z. le. vltima et Jo. i. q. 4. ℌ norandū. Sz quia ista responsio difficilis est puris theologis. Ideo respondet ꝑm dominū bona. ad istā questionē q dicit. q ē ignorantia facti z ē ignorantia iuris Ignorātia facti duplex pōt esse. Aut adhibita debita diligentia aut ñ. Si adhibita: ñ excusat a toto sz a tanto Si aūt sit ignorātia iuris pōt esse duplr. aut ē vincibil aut inuincibilis. Si vincibilis tunc est culpa. ℌ aut est ex consēsu vero. vt ē ignorantia affectata. z ista sic ex vna parte excusat q ex alia magꝫ aggrauat. Aut est negligentia z ignauia sicut ignorantia crassa z supina. et ista si aliquo mō excusat nō tñ ita excusat vt sempiterno igne ñ ardeat sicut dicit aug. z magister in lra. Si aūt sit ignorātia inuincibil ℌ pōt cē duplicē. aut illa ignorantia est in nob introducta ꝑ culpam preābulā aut ꝑter oēz culpā Si preter oīem culpā. aut simpliciter priuat cognitōez iuris sicut in īfantibꝫ z furiosis q oīno carēt vsu rationis et hec excusat a toto. vñ dic Ber. q pueris infātibꝫ z dormientibꝫ nihil qō faciūt imputat. Aut nō tollit oīno vsum rationis ꝑm plenum. et tūc non excusat a toto. sed a tanto sicut ē in his qui nō sūt plene furiosi. sz habēt aliquo mō lucida īnterualla z inpueris qui aliquo mō sunt capaces ꝓcepti licet nō plene. Si aūt ignorantia introducta ē ꝑ culpā sic ē i ebrio furioso quorū vtercꝫ se ꝓcipi tauit in ℌ q culpā ꝓpriam sic nō excusat a toto: sed a tāto q sic dic phus. Ebrius habebit duplices maledictōes s. maledictionē ꝑ culpa ꝓcedenti. z maledictionē ꝑ culpa sequēti. Scōm aūt z q̄lit excuser sequētē culpā diuersi mode q dā determināt Qui dā enim dicūt q nec ebrius

23. q. c. i.

Qui lit exc sz seq tē cu pam

l. di. 22 pol.

nec furiosus q̄ vsu rōnis ca/ ret cōmittit nouā culpā. sz ex inordinatione aggrauat cul pa. pōt enī culpa aggrauari ex sequēti euentu alijs aute videtur q̄ nec sic excuset q̄n cōmittat nouā culpā nō tñ ē adeo grauis sicut si illā face ret ex certa sciētia. p̄mus tñ modus ꝓbabilior esse videt

Et hoc patet q̄ loth nō excu satur a culpa incestus cū co/ gnouit filias suas. p̄mū quidem q̄ non fuit in eo plena ignorantia. licet enī dicat in ter. q̄ nō senserit q̄n filie accu buerunt hoc dicit q̄ nō di/ scernit. Scōo vero q̄ in il/laz ignorātiā q̄uenit q̄ ebrie tatē quā debuisset euitare. et ideo sancti dicūt eū fuis/ se culpabilem licet ex alia p̄/ te dicant eum fuisse aliqua liter excusabilem. Unde sentētia illius doctoris ē q̄ oīs ignorantia aliqualr ex cusat q̄ minuit de rōne vo/ luntaris z de rōne ꝓmpt⁹. Et sic expedite sūt tres ꝓtes huius fructus euangelij ma gnifice dñe et dilecti ciues quam obsecro vos euitare. Ad hoc vt hic gratiā z in fu turo gloriā a summa sapien tia habeatis Amen.

Dominica scōa post epi/ phaniā ō sacramēto mīmo nij. Sermo. VIII.

Ulpriefa/ cte sūt in chana gali/ lee ꝛc. Jo. 2. Pro huj⁹ facti et sancti euā gelij historiali declaratōne. Notandū q̄ tria amic⁹ inf alia impendere debet ami/ co suo: que in his ꝓclusioni/ bus continentur.

Honorem dignificum so cialis collegij.

Dulcorem gratificuz fra ternalis subsidij.

Ualorem clarificum sin/ gularis iudicij.

Prima ꝓclusio patet ex b quia amicitia nō durat inf illos quoz vnus nō facit ho norē alteri. Unde Hieroni/ mus ad heliodorū scribens 23.q.i. ait. Ubi honor nō est: ibi cō ca.i. temptus. vbi vero ꝓmpt⁹ ibi frequēs iniuria. vbi aūt frequēs iniuria: ibi indigna tio vbi indignatio: ibi quies nulla. vbi quies non est: ibi. mens a ꝓposito sepe deijcitur Unde habetur. 2. Regū. 3. Quia absolon nō fecit hono rem patri z eu3 de regno vo

iuste expellē male ei cessit. Se cūda ꝯclusio patet ꝙ crisosto mū in tractatu de symbolo. vbi dicit. Veteri celebratur puer. qz vacue manus teme raria petitō ē. Ad hāc cogni tionē iuuat sap. cc. 60. ca. vbi dic. Si possides amicū: in tē pratōe posside illū. z ne faci le credas ei reip̄m. Et infra reprehendit q̄ ꝓtrariū faciūt dicens. Est amicus p̄m tps suū z nō ꝑmanebit in die tri bulatōis. vel i die necessitatz et iō dicit. Amico fideli nul la est cōparatō. z nō ē digna pō deratio auri z argenti cōtra bonitatē fidei illius. Ter tia ꝯclusio patet ex h̄ qz cum amicū amicus laudat. seip̄z cōmendat. Un Aug. sup io. Bonū laudare non laudato sed laudātib ꝑdest. Et Ysi sodorus li. 2. epl̄arū. Iustū ē vt bene gerētib laudis tri buas ascensū. Nā si equoruz curs⁹ hominū clamoribꝫ in citatur. z in sonanti ū mani bus agit vt muris anialib velocitas appetat. q̄tū inde homies stimulari posse cre dimus quos ad laudis aui ditatē. singulares inuenim⁹ raueat tñ laudator nenimis lauder qz dicit señ. in q̄dam epistola. Laudā parce vitu pera parrius. Similr eni re⁹ prehēsibilis ēnimia laudatō vt īmoderata vitupatio. illa si quidē adulatōe. ista mali gnitate suspecta ē testimoni um veritati ñ inimicitie. red das. Caueat etiā laudat⁹ ne inani gloria extollat. qz aug. dicit in quodā ꝑmone. Nec valde gaudere debem⁹: quā do laudamur nec contrista ri q̄n vituperamur. quia nec dānare iniuria nec coronare potest laus falsa. Et he ꝯclu siones magnifice dñe z ciues dilecti satis clare denorant i euangelio hodierno quod in tres ptes diuidit. qz in ꝑma parte ponit bonor dignific⁹ socialis collegij. In scda p te ponit dulcor gratific⁹ fra ternal⁹ subsidij. In tertia p te ponit valor clarificus sin gularis iudicij. Scda pars ē ibi. Impletе hydrias aq̄ ⁊c. Tertia ibi Vocat spōsū ⁊c. Et vt clari⁹ hec oia pateant videam⁹ succincte hystoriaz Declarate hystorie fructꝰ est nuptie vl mr̄imonij ꝺ q̄ lo quēdo sit hec ꝑma ꝯclusio. Q, mr̄imōiū ē ꝑz host. z du ran. maris z femine cōiūctō indiuiduā vite ꝯsuetudinez.

Ul tho. 4. d 25. q ar. 1. 3.

retinēs dīnī z hūani iurʒ cōi catio. extra de pʃump. illō. et 27. q. 2. §. i. Sūt ei. quā. diffi nitionē exponēs hosti. z Ri. dicit. Paris z femine. z nō viroꝝ z mulieꝝ. nec viri z mu lieris. qz nec vn⁹ vir plures vxores nec vna vxor pl̄es vi ros habere pōt. Noīuctō di cik. l. anioꝝ. inde excludunk aialia qz ꝓiūgūk corpezñaio z mr̄imoniale idiuiduę vite ꝓsuetudinē retinens. hoc ē ꝙ neuter abſq; ꝓsensu alterius pōt ꝓtinentiā pfiteri vt. 27. q. 2. i. fine. nec se alteri copula re: sed sibi iuicē in necessarijs vt possunt subuētionē pbere Et ꝙ dicik idiuiduā zc. Intelligik de mr̄imonio ꝓsūma to ꝙ carnalē copulā qz añ pt separari in casu Si tamē exponik. Indiuiduā zc. i. apta nata retinere. pōt ista diffinitio intelligi de matrimonio de pñti. z exponik retinēs. i. retinēdo exigēs. Dicik au tē mr̄imoniū ꝙsi matris mu nīū. i. officiū qz dat mulieribꝫ esse mres. Et ideo magis de nomi ak a mre ꝙ a pre. quia eius officiū pl⁹ apparet i matrimonio ꝙ officiū viri. mulier enī plura onera mr̄imonij sustinet ꝙ vir. Et ei cōce ptu grauida i partu doloro sa. Possessio āt ꝓmonij dicit̄r a pre. qz in acqsitōne z gubernatōe ei⁹ plus requiritur op⁹ viri ꝙ mulieris ſm ysidoꝝ. Et nota ꝙ mr̄imoniū ſm hostiē. q̄tuoꝝ noibꝫ nuncupak. z sūt noia synonima. Ꝓio dicunk nuptie a nubendo qđ ꝓpriū est mulieris vel vt ait ysidorus ab obnubendo. i. a velando: qz nupta velata dz incedere. xx. q. 5. Hec imago. velank aūt femine ideo vt nouerint se viris ſp fore ſbdītas. xx. q. 5. Femine. Vel dicūtur nuptie a nube. nā sicut nubes rps obfuscat z turpidū reddit sic nuptie debēt obfuscare nuptā. vt quoad gestus lasciuos z tact⁹ corpales ptineꝝ omibꝫ reddak obscura z turpida ꝓter ꝙ viro suo. Cōnubiū aūt dz quasi simul nuptū. Cōiugiū dicik q̄ cōi sensu iunctū z ħ ꝺ ꝺclone sufficit. Intra quā mouek qō a doctore nr̄o fre durado ꝙre mr̄imoniū fuit istitutū. Ad qđ rndz ꝙ ꝓpt q̄tuoꝝ rōes fuit istitutū i lege veteri. Ꝓio i legis obseq̄um qz tūc debuit suscitari se mē frīs decedēꝫ vt hēt deu. 25. c. In. infirmitatiʒ remediū

Quare fuit institutū

pria ad Cor̄. 7. Propter fornicationē vnusquisq; vxorem suā habeat. Tertio in procurande plis officiū Genes. 1. Crescite & multiplicamini Quarta in humanitatis solaciū vt eis seruiat in suis necessitatib⁹. Tēpore nouelegis fuit institutū tantū i vltima tria. 27. q. 2. Nuptiar̄ triplex est mr̄imoniū

Exclusio scōa ē q triplex est mr̄imoniū. Primū est carnale inter virū & vxorem et debet habere ꝓditiones duas. s. mutuā dilectionē. amoris discretionē. Prio debet esse inter ip̄os mutua dilectio: quod ostēdit auctoritare. qz scribit eccl̄ia. 25. in trib⁹ beneplacitū ē spū̄i meo que sūt ꝓbata coram deo & hominib⁹. ꝓcordia fratrū. amor proximoz̄. vir & mulier sibi consentientes bene. Hoc etiā ꝓbatur rōne. maioris ei ad minorē debet ee correctio cū disciplina. Minoris aūt ad maiorē debet esse obedientia cū reuerētia. equalis ad eq̄lē am'citia mutua. Cū q̄ mulier sit facta nō de capite hominis sed de costa. vt sit socia sequr̄ q inter eos debet esse mutua dilectio. Tertio ostendit p̄ significatio nē anuli. Nā anulus debet esse aure⁹. rotundus. & in q̄rto digito positus. aurū significat excellentiā. sicut enī aurū excellit oīa metalla: ita amor viri & vxoris debet superare oēs amores vnō dr̄ Genes. 2. Os de ossib⁹ meis et caro de carne mea q̄obrez relinquet homo p̄rem suum et matrē suā & aderebit vxori sue. Anul⁹ est etiā rotund⁹ et significat q amor ille dr̄ finiri ñ nisi p mortē aut carnalē aut spalē. q̄ fit p ingressū religionis nō ꝓsumato mr̄imonio vl cōsumato de cōsensu vtriusq; p̄is circūstantiis adhibitis. Et vtinā oīa sic facerent. qz in religione bōvius purius. cadit rarius. resurgit velocius incedit cautius. quiescit securi⁹ irrotat frequētius. purgat citi⁹. moritur fidentius. & miat copiosus. hec Ber. Et in qnarto digito ponit & significat q amor ille debet esse precordialis. qz a corde ꝓcedit vena quedā que ñdet. in q̄rto digito. vnde tātū ponitur a sponso vt ostēdat amoz̄ singularitas. Scōa ꝓditio ē q inter vir̄ & vxorē debet esse discretus zelus & ē triplex

triplex est mr̄imoniū

zelus sez Nimius Cepidus. et Discretus. Zelus nimius reprehensibile. vnde refert Hiero. in li. contra Iouinia. q quidā nobil romanꝰ vxorem habebat a foris gratiosā sz itꝰ erat nimis litigiosa. qz zelotipa quā vir a se expulit cūqz reprehenderet q uxorē sic gratiosam expulisset ille pedem prendit dicens videtis hoc calciamentū ita foris quidē multū pulchrū est z tñ intus ē qđ me pmit. Igit refert seneca q socrates duas habuerit uxores nimis zelotipas z adeo tentiosas q q dā die cū impetu in terrā dececerūt eū. vna illarū quadā vice cū multa in eū retulisset conitrua cōmiationū ille dissimulans abijt z iurta mare sedere cepit. illa vero aquā immundā desuper caput eiꝰ fudit. sed socrates nihil ex hoc exasperatus caput tergere cepit dicēs. sciebam q post tonitrua pluuia sequeret. Cuz aūt amici eiꝰ consulerēt eas ejicere: respondit. disco in domo q̄lis sit in foro. Secūs zelus tepidus est qñ. s. uxor scit virū suū fornicantē z tamen dissimulat z tacet z talis est nociuꝰ debent eni uxores uiros suos: vt dicit Augustinꝰ quartuor modis coercere. Primo eos admonendo. Secūo obiurgādo Tertio interpellādo. s. auriculum ecclie. s. epi specialr cōtra peccatū. Quarto ad sanctos uiros z ad oronē confugere. Nec uiros ꝓpter verbera timere debent quia plꝰ timere debent deū. Tertius zelꝰ est ordinatꝰ z discretus scilicet qñ vir z uxor ordinate se diligūt. ad Ephe. v. Viri diligite uxores uras sic z xpus ecclīam. Et sicut xpus recipit peccatorē. ita vir uxorē. et uxor virū ad misericordiam recipere debet pꝰ pcm. Secūm matrimoniū ē spirituale quod est inter deum z animam qñ initiatur. radicaliter consumatur. Initiaľ in baptismo p fidē ad renūciandū diabolo et pōpis eiꝰ z christus aiam tūc suscipit in sponsā. Osee 2. Sponsabo te mihi in fide. Secūo mrimoniū radicatur q radicatio fit p penitentiā p verba de psenti. qđ est extra p crastinātes. Exo. 7. Ne dicas amico tuo i. christo reuertere z cras dabo tibi. Tertio mrimoniū ꝓsummatur p gram p ectā z sic in

Uxor obz coercere

mrimoniū spirituale

matrimonio carnali ꝙsūmaro ē bonū fidei. plīs. z sacramēti. sic in isto mrīmonio spirituali dz esse bonū fidei. ne ania diabolū vnq̄z suscipiat ꝓtra quod ꝛriū facientes rep̄hendunt ꝙ Esaiā. Esa. 57. Juxta me. i. me scīēte z vidēte discoperuisti te. i. voluntatē tuā z suscepisti adultex. i. diabolū. Tertiū mrīmoniū est inter deū z humanam naturā z istud ē factū ꝙ caritatē. Hie. xi. In caritate ꝑpetua dilexi te ideo attraxi te miserans tui. Juxta hanc ꝙclusiōez mouet q̄ō a ffe Richar. in. 4. di. 27. arti. vltī. secunde ptis Utrū matrimoniū ꝙsummatū ꝙ possit dissolui ꝙ ingressum religiōis. Ad q̄ō respōdet q nullo mō pōt solui q̄ztum ad vinculū nisi per corꝛalē mortē iā enī facti sūt cōiuges vna caro ꝙ carnalē cōmixtōnē. z ideo ꝙ mortē qua hō spiritualr moꝛitur mūdo. i. ꝙ pfessionē in religione solui no pōt q̄ztū ad vinculū. q̄z illa ñ ē ꝙuctio spūal rmīzēt carnal ex mutuo tñ cōsensu dissolui pōt q̄ztū ad thorū ꝙ religiōis ingressuz altero remanēte in seculo si non sit suspectus de incōtinētia.

Utruz possit dissolui ꝙ ingressū religiōis

Jta tñ q vōtū castitatiz emittat anteq̄z alter pfiteat extra de ꝓuers. ꝓiu. cū lis. Si aut mulier ē ita inuenis q de ipa possit oriri suspitiosi remāere in seculo vir ꝓfiteri nō debet nisi ipa religionē intret q̄ztumcūq; remanēs in seculo velit castitatem vouere. vt habek in decre. p̄dī. z infra. eti. ex parte abbatis. in ter. z in glo. Si tñ vir ō īnia vxoz castitatē ñ vouēt, pfessiōz in religōe fecerit postea adipaz fuerit fuocat⁹ eoq; qñ ōdit īniā credebat se posse in seculo remāere. qz ius ignorabat alis eni cōpulsa fuisset religionez intrare ea mortua tenek ad religionē reuerti vñ ōz in decre. p̄dicta q ea sublata ō medio votū sue voluntatis sine periculo non poterit violare Si aūt ꝓtra volūtatē vxoris pfessionē in religione faciat pfitēdo peccat z ad mulierē reuocabik ad ei⁹ petitionem nec ea mortua cogik ad religionē reuerti. Ulterius tñ non poterit vxoꝛē recipere. p̄misit enim se nō exigere ōbitum quod in eius potestate erat. Et ideo quo ad hoc votū tenuit nō reddere aūt non erat in ei⁹ sed in mulier⁹ pote

fate extra de conuer. coniu. Quidam intrauit. similiter dico de muliere intrãte religionẽ ꝯtra volũtatẽ viri. vñ de muliere que credẽs virum mortuũ habitũ religiõis assumpsit ꝛ pfessionẽ fecit: ꝛpostea reuerso viro fuit ad eum reuocata. Dicit ī p̃dicta dcre Placet ꝙ cuius mortuo viro cõsultũ sit ei ad salutẽ vt ad monasteriũ redeat. tñ si ad h̃ induci nõ poterit dominꝰ papa ipam inuitã credit nõ cogẽdã. Et vt ibi dicit licet votũ eius vsquequaq; nõ renuerit eatenus tñ fuit obligatoriũ quatenꝰ se potuit obligare, pmisit tamẽ itrãdo monasteriũ se nõ ꝛacturam carnis debitũ qõ erat in potestate ipius. ex quo patet ꝙ cuius reuocata tenet reddere debitũ petenti. sibi tñ petere nõ licebit. Unde vlteriꝰ virũ nõ põt ducere vt paret ī p̃dicta decre. Dec etiã responsio cõfirmat p aplm. i. ad Corin. 7. vt dicit iste doctor. q̃ apostolus dicit cõiugatis. Nolite fraudare inuicez nisi forte ex consensu ad tempꝰ vt vacetis orõi. Et hec de ista qõe sufficiant ad presens. Cõclusio tertia est ista. ꝙ in matrimonio multa sũt ante aspicienda que sunt quinq; per ordinem. Quorũ primum est qualiter vxor sit ducẽda. Secundũ est qualiter vxor bõa sit cognoscenda. Tertium est qualiter vxor sit diligenda. Quartuz ẽ. qualiter vxor sit custodienda. Quintuz qualiter vxor sit castiganda Circa primam notanduz ꝙ illorũ qui vxorẽ accepturi sũt quidam sunt lasciui ꝛ vani. quidam cupidi ꝛ auari. quidam sapientes ꝛ discreti. Lasciui ꝛ vani non querunt in vxore nisi pulchritudinẽ que vana ẽ. Prouer. vltimo. Falsa graria ꝛ vana est pulchritudo. Querit areolus philosophus prout refert Dieroni. contra iouinianum. Si vir debeat ducere vxorẽ pulchram vel turpem. Et respõdet. Pulchra cito adamat. feda facile contẽnitur. difficile est custodire qõd oms amat molestum ẽ possidere qõd nemo dignatur habere. minore tamen miseria de formis habetur ꝙ formosa seruetur Legitur. Hester ꝙ ipa roseo colore cum micantibus oculis volens ad se inclinare regẽ ad eũ accessit. qui ex hiis

batus est: sed regina timens pallida facta est: quā ita rex videns ira deposuit. p qō datur intelligi q mulieres q̄ se colorāt deo displicent. que p abstinētiā pallide sūt ōo placent. Hinc Hiero ad asellā dicit. Nulla fuit rome alia matrona q̄ mea posset edomare mentē nisi lugens atq; ieiunās. squalēs ioz dib; fletib; pene cecata. quā ꝓtinuis precib; dñi miser cordiā de precantē sol sepe deph endit cui? canticū psalmi sūt. Hmo euangeliū. delicie ꝓtinētia vita ieiunū nulla me potuit alia delectare nisi illa quam nūq; māducantē vidi. Hec ille. Dec nāq; de paula loq̄t Hie. Cupidi aūt z auari ñ querūt in vxorē nisi diuitias cōtra quos dic Cris. super Mathe. Tu iuuenis q̄ vxorē ducere vis. noli querere diuitē. sz bene morigeratā. q̄a boni mores diuitias frequenter acquirūt. diuitie aūt bonos mores nūq; fecerunt. et gloriosioz ē pauptas fidelium q̄ diuitie peccatoz. Interrogauit aūt quidā temistoclez p ñm cui libē i? fil. ā suā traderet in vxorē an pauperi. sz scientia et moribꝫ ornatoz an locupleti parū ꝓbato. Cui respondit. malo inq̄t hoiem indigentē pecunia q̄ pecuniam indigentē viro. vnde salo. puer. 2. ait. Melio? est ducere vxorē paupem z pacifica q̄ diuitē z litigiosam. Sapientes aūt querūt i vxore sapientiā z bonitatē puer. 14. Sapiēs mulier edificat sibi domū suā. 2 Eccli. 26. Mulier bone beat? vir. Et nō dixit mulieris pulchre vl diuitis. Secūdo aspiciendū est qualis vxor bona sit cognoscenda. qđ oñdit Cris. vxor supra Mat. q̄ ille q̄ vult vxorem ducere debet ꝓsiderare cogi si habet ambos parēres bonos. vel ambos malos. vel vnū bonū z alterum malum Si ambo sunt boni secure eam accipiat. Si ambo mali oino eam dimittat. Si vero cōtum vnus bonus qđ facturus sit videat: ramē si pater bon? ē z mr̄ mala magis timere debet. Si vero econuerso minus. Et rō q? puelle magis ꝓsueuerūt imitari mores mr̄is q̄ p̄ris. Tertio aspiciendū est qualis vxor sit diligenda. Cauend? est enim amor nimis inordinat?. vñ Seneca. Amor formē mulie

Quis sit vxor sit diligend

ris rationis obliuio ē. z insanie prim⁹ turbat ꝓfilia alios z generosos ſpūs frāgit et a magnis cogitatōibꝫ ad humilimas ōtrahit vñ. Se xt⁹ in sententys dicit. Nihil turpius q̄ amare vxorē tanq̄ adulterā. Quarto vidēdum ē qualr vxor sit custodienda. Ad qō rñdit Aristoteles philosophus qd ꝓdest custodire cū seruari impudica nō possit pudica no debeat: certū est q vxor pudica nō indiget custodia. Refert Hiero. ꝓtra iouinianū q duellius q prim⁹ romē nauali certamine triūphauit cū ta senex esz audiuit erpbari sibi os sed idū et cū vxori cōquestus esset q̄ reno monuisset vt mederet. fecissem inquit ista nisi puditassem oīnibꝫ sic olere hominibus: vnde erā honesta erat q nūq̄ appropiauit alicui homini tāpe vt discernere posset flatus odorē. Exemplum etiam habem⁹ de Lucretia que violata p sextū tarquinū regis filiū coram marito se interfecit vt narrat Aug. li. i. de ciui. dei. Impudica vero licet possit impediri: custodiri tñ nō pōt. Quinto aute videndū est qualr sit castigā

da. Istud docet Triso. sup Math. Tribus inquit modis vxor male morigerata castigari debet. ꝓmo docendo sm deū. Si aūt timore dei nō sentit inꝓperā do. vt vel homines erubescat. Si aūt de ꝓcundia nō curat castigando. iustū ē vt castiget tanq̄ ā cilla que nescit erubescere vt liba. Et h̄ de ꝓcione sufficiāt.

Iuxta quā mouet dubitatio a Richar. in eodē loco. Utruz vtr nō mr̄imoniū nō ꝓsumatū posz ꝓsumatū posz sit solui p religionis ingresz sum. Ad qō respōdet q sic. quia exquo in mr̄imonio nō ꝓsumato nō est nisi ꝓiunctio spūalis: ideo p mortem q̄ homo mortr mūdo spūalr pōt solui. Et hec rō tāgit in dec. de questione ꝓiugatorum. c. Clerū. vbi dicit. q cū nō fuissent vna caro simr effecti. potest vnꝰ ad deū trāsire. alio i seculo remanēte. necdicū salnatoris est ꝓtrariū. Matth. 19. Nō licet viro nisi ob causam fornicatōnis dimittere vxorē suā: qz intelligit quando ē inter eos copula carnalr extra de cōuersiōe ꝓiuga. Et publico. Et sic magnifice domine z ciues dilecti expedite sūt hui⁹ fructus pres quē

fructū obsecro nō ligatos ñ ꝓbare. z ligatos bñ fuare vt ꝫ gram z in futuro gloziam cōsequantur.

Dominica tertia pⁿ epi/phaniā de petō in generali.

Sermo. IX

Cum descē/disset ihe/sus de mōte. se cute sūt eū turbe multe. Mat. 8. ca. Pro hui⁹ sacri z sancti euangelij histoziali declaratiōe notandū q si aliquis petēs auxiliū in sua necessitate vult erauditi. Tres ꝯclō/nes debet habere in sua petitione que sūt iste. videlicet.

Si rogabit dari cū mia.

Si rogabit cū spe dantez et fide indubia.

Si rogatus sit plen⁹ multa misericozdia.

Prima ꝯclusio ꝓbat. quia isto mō petijt dauid in ps. l. qui statim exaudit⁹ ē: vñ statim dixit ei nathā ex pte dñi. Trāslatū ē petm̄ tuū. 2. Re. 12. Isto etiā mō fuit exaudita illa paupcula vidua rome a traiano impatore petēs cū misericozdia satisfactionē de filio suo interempto. Cui cū imperator diceret: cū rediero tibi iustitiā faciā: qz in equo procedebat. Illa dixit. Quid si nō redieris? Et ille. Successor meus faciet. Et illa inquit. Quid tibi si alius bñ feceris mihi? Qui statim descendit et iustitiā ei fecit. Secunda ꝯclusio ꝓbat. q beatū gredicentē. Fiduciā habere poterim⁹ dū aliquid a deo petim⁹ qđ si in fide postulauerimus sortiemur. Jacob⁹ erat. i. c. Postulet i fide nihil hesitans. Ideo Gene. i. sua tragedia inqt. Qui timide rogat docet negare. Tertia ꝯclusio pz. qz misericozdia est pⁿ naturaliter inclinativa ad reuelandas miserias. Ita fuerūt erauditi illi. x. decem leprosi clamādo dicētes. Jesu preceptor miserē nr̄i. Luce. 17. De ꝯclusiōes magnifice domine z ciues dilecti in euangelio hodierno declarāt qđ i tres ptes diuidit. Tā in pria pte denotat ꝓma ꝯclo. qz ponit leprosi deꝑcatio cū misericozdia in ꝓncipio. In scda pte ponit cēturiōis supplicatio cū fiducia ibi. Cū ait introisset. In tertia pte pōit saluatoris āpla misericozdia ibi. Vade z sic credidisti fiat ti

bl. Et vt hec melius pateāt videamus hystorialiter. Declarate hystorie fructus erit peccatū eū in toto euāgelio fiat mentio de lepra et paralisi q̄ infirmitates significāt pctm̄ i generali p̄m glo. qz sic iste pessime infirmitates aggrauant totū corpus. ita peccatū i generali aggrauat totā aiam de q̄ materia loq̄ndo tres cōclusiones cū trib⁹ dubijs more solito declarabim⁹. Quatū p̄ma sit tal in ordine. vez. O, peccatū varie et multiplr diffinit a sanctis put dicit. et declarat dñs Bona. in. 2. suo pra sentē. di. 35. ar. vl. s. litterā. quepcto sic declarat. qz ō peccato est loq̄ formaliter. et est loqui materialiter. s. rōe cōstructi. Et q̄a formaliter loq̄ndo p̄uatio ē. materialiter vero loq̄ndo substernit sibi actū ideo aliq̄n diffinit p̄uationem aliq̄n p positionē. qz quedaz sūt formales diffinitōes. q̄dā materiales. et vtreq; mltiplr Si ei ꝑsiderem⁹ pctm̄ ex q̄ dicit p̄uationē. h̄ pōt esse triplr. Aut inq̄ztū dicit simpliciter recessum a bono. Aut inq̄ztū dicit recessum a rectitudine nature. Aut inq̄ztum dicit recessū ab oīs boni cōpleme̅to et pfectiōe. Primo mō sumit diffinitio triplr q̄ oēs idē circūloquūt diuersis verbis. Quaz p̄ma sumitur i li. de. ci. dei. et ē hec. Peccatū est assistentia mali vbi bonū debet esse. Secūda de libro de vera religione. Peccatū ex̄ nō est appetitio malaz naturarū sed desertio melioruz. Tertia de libro de natura bōi. Peccatū ē corruptō modi spēi et ordinis. Secōdo mō put peccatū dicit recessū a rectitudine nature ꝛinueniuntur tres diffinitōes q̄ idez circūloquūtur q̄zuis aliter et aliter. Quaz vna ē Dam. q̄ ē Peccatū ē ab eo qđ ē. ex natura i id qđ ē p̄ter naturam auersio. Et talia ē Anselmi. Peccatū est carētia debite iustitie. Tertia ē Aug. Peccatū est defectus q̄dā a luce ꝓpriatis naturā nō perimēs sed obscurans. Tertio ꝓo mō vz. put dic recessū a boni cōpleme̅to et pfectōe sic reꝑitur triplex diffinitio q̄ differt solo dicēdi mō. Quaz p̄ma sumit ab Au. in li. de li. ar. malū est auersio a bono in cōmutabili. Altera vero ab eode̅ in li. de vera religiōe. Pctm̄ ē carere bōis icōmutabilib⁹ q̄

Vide i. 2e. q. 71. ar 9. et ni 22. di. 3 s. ar. 2.

bus fruendū est. Tertia sumitur ab eodē Aug. Peccatū ē tenebra itelligibil. ꝺ ei dictū est in ꝑtū ꝙuat a visione lucis eterne. De omēs sūt notificatōes peccati q̄si formales Sūt z alie notificationes q̄ concernūt actū sb̄stratū. z iste variant ꝑm triplicē ꝯsiderationē peccati quā habet sub hac rōne, aut vicz ad deū qnē offendit Aut ad ꝑtutē quā excludit Aut ad bonū vt tūc qꝺ ꝓtendit. Si i cōparatione ad deū quē offendit sic est tripler Quar vna accipit ab Aug. in libro contra manicheos. Peccatū est in ꝑtat̄ ꝓceptis vel in ipsa ꝑtate errar. Alia ab ambro. in libro de pad. o. Peccatuz ē ꝓuaricatio legis diuīe z celestiū iobedientia mādator. Tertia ab eodē Au. z habetur a magistro sentētiar. in. 35. di. Peccatū est dictū vel factū vel ꝯcupitū ꝓtra legē dei

Tho. 1 2a. di. 35. ar. 2

Secūdo mō. s. p cōparatōnē ad virtutē quā excludit z sic reputur triplex diffinitio. Quarū vna sūpta ē a Basilio. Peccatū est dispositō alienata ꝓtrarie se hās ad ꝑtutē. Se

ifra. 2e q 71. ar 6.

cunda ab Aug. in libro ꝺ duabus aniab. Peccatū ē voluntas retinēdi vel assequēdi qꝺ iustitia vetat. accipit ei iustitia ibi generaliter, put. omnem ꝑtutē cōplectit. Tertia ab eodē Aug. in libro de vera religione. Peccatū ē appetere que cristus ꝓtempsit vel cōtinere q̄ ꝑps appetitum cristus omis ꝑtutis fuit speculū z exēplar. Tertio mō. s. p cōparationē ad bonū qꝺ ꝓtendit similit inuenit tripler assignatio rei ꝓuenies licet differat mō dicendi. Quarum vna ē Aug⁹. in libro de ci. ꝺi. Pctm̄ ē male vti bono Scda ꝙo i libro ꝺ tri. Pctm̄ ē vti fruēdis et frui vtendis z similit in li. 8z. q. Tertia est eiusdē Aug. in libro de libero arbitrio. Peccatum est spretis i cōmutabilib⁹ rebus comutabilib⁹ adherere. Fortassis z alie diffinitōes ab istis 18. poterunt reperiri nā due alie sunt que vident circumloqui pctm̄ ꝑm vtrāq; significationē vt ē illa. Pctm̄ est actus incidēs er defectu boni. Et ē illa. Pctm̄ ē meritū pene eterne. z sic in vniuerso. 20. Sed iuxta hāc ꝓclusionē sic assignatā mouet qꝺ a ꝺño Bonauen. in loco ꝓallegato paulo añ. Utrū pec

ʒ catū vnīuoce p̄dicet ō mor-
ō tali actuali. originali ꝛ veni-
ō ali. Ad qō rndit ipe ꝙ pctm
pur dicit dicit de originali:
actuali mortali ꝛ vēiali. nec
dicit oino vnīuoce. nec dici
tur oino eq̄uoce: sed q̄si me-
dio modo. s. analogice. Ra-
tio. ei culpabilitatis p̄io et
principali repiturī pcō actu
ali mortali ꝛ psequēter i ori
ginali. ꝛ postremo in venia-
li. Et ideo notificatōes q̄ dā
tur de pcō simplr̄ potissime
referunt ad peccatū actuale
mortale qō est pctm simplr̄.
per hoc patet resp̄sio. Et tō
si querit vlteri⁹. Vtrū possit
vna rō eōrs assignari q̄ que-
nīat tā pcō originali q̄ actu
ali mortali. ꝛ etiā veniali. re
spondet ꝙ reperitur ꝛ cōuenit
eis fm p̄ius ꝛ posterius ꝛ ē
talis peccatū ē meritū pene
vel p̄iuatio boni. Et h̄ suffi
cit in ista pte licet dicebat ꝙ
predicatio analoga reducit
ad vnīuocationē. Conclo
scōa est ista. ꝙ peccatū nō est
substātia vel res aliq̄ sed de
fectus ꝛ corruptela. Hec cō
clusio ꝓbatur auctoritate ꝛ
ratione fm magistrū senten
tiaꝝ. di. 35. scōi libri. Et fm
compendiū theologie. malū
siue pctm̄ est nihil. Idē dicit
magister allegando Aug. su
per Iobā. omia q̄ ipm facta
sunt ꝛ sine ipo factū ē nihil.
id ē pctm̄. Hōpēdiū ꝓ theo
logie assignat tres rōnes ad
hoc. Pria ē q̄ pctm̄ nō ē res
aliqua ponitiue sed corruptio
boni. Secūda est qa pctm̄
annihalat hoies et deficere
facit a vero esse. Tertia ē qa
pctm̄ vilē facit hoiem ꝛ indi
gnū pmio. Vnde ex omi
bus istis colligit ꝙ pctm̄ est
corruptela. quedā rō h̄ bem⁹
duo exempla. Quoꝝ primū
ponit Aug. de abstinētia. sic
enī abstinentia nulla substan-
tia ē: ꝛ tn̄ ex ea corp⁹ lāguet
ita pctm̄ licet nō sit substan-
tia: sed corruptela quedā: eo
tn̄ naka aie q̄dāmō corrūpit
quia q̄ ipm gra diuina pua
tur q̄ ipsius aie vita ē. sed sē
per delet q̄ gr̄iā. Scōz ex
emplū est trūcacio mēbri qz
corpus ex mēbri alicui⁹ trūn-
catione maculat ita aīa extrū
catione gr̄e: vt ita dicā q̄ fit
per pctm̄. qa omia ipso pcō
maculant. Et ideo pctm̄ ml
ta nomina habet. Vocat ma
cula inq̄tū aiam deformat. pē eh : ll. 3. c. 4
Reatus inq̄tū adek nā pe-
nā obligat. Pollutio q̄tum

ll. 3. a 3

ad ꝓtagionē ꝓtractā a terr e/
na delectatiōe. Pena inq̄tū
respicit ad peccatū ꝑmi ho/
minis in q̄ natura fuit corru
pta. delictū inq̄tū ē recessus
a dignitate gr̄e habite. Cul
pa ꝑut respicit penā. Offen
sa inq̄tū deū offendit. Preua
ricatio inq̄tū mandatū dei
respuit. Vitiū inq̄tū causat
defectū bonoꝝ naturalium
Peccatū inq̄tū ē auersio ad
bonū cōmutabile. Scelus ꝑp
ter iniuriā dei magnā. Ne/
fas ꝑut est illicitū ꝑsone ꝑpe
tranti. Crimē ꝑut est di/
In cō/ gnū accusatiōe ꝛ pena. Et
pendio notanduꝫ ꝙ corruptela pcī
ii.i.c.s. vna dicit maior alia mulꝛ
modis. Primo causalita/
te vt pcm̄ luciferi. Scdo ge
neralitate vt pcm̄ ade. Ter
tio de formitate vt pcm̄ iu/
de. Quarto de difficultate
remittendi vt pcm̄ in spūsā
cto. Quinto ꝓculo vt pecca
cū ignorātie. Sexto in sepa/
bilitate vt pcm̄ cupiditatꝫ
Septimo ꝓnitate vt pecca/
tū carnis. Octauo offensiōe
vt pcm̄ idolatrie. Nono ex/
pugnādi difficultate vt pec
catū supbie. Decimo cecita/
te vt peccatuꝫ ire. Et hec de
ꝓclusiōe sufficiāt. Iuxta quā

mouet̄ questio a dño Bona.
i. 2. di. 35. ar. 1. Et quo pecca/
rūvt dictū ē corruptela vt ꝑ
habeat aliq̄d bonuꝫ corrūpe
re. Ad q̄d respondet ꝙ absq̄
dubio sicut Aug⁹ in pluribꝫ
locis dicit peccatū corrūpit ꝛ
aliq̄ bono ꝓriuat. cū ei. ꝑ pec
catū fiat anie deformatio' et
obscuratio. nec possit intelli
gi aliquid deformari vl̄ ob/
scurari sine amissione alicu/
ius luminis ꝛ pulchritudis
necesse est intelligi ꝙ pcm̄ali
q̄d bonū in nobis corrūpi.
Ad q̄d intelligendū. Notan
dum est ꝙ peccatū nō est q̄lis
cunq̄ ꝓuatio nec cuiuscunq̄
boni nec in qualibet creatu
ra reperta. sꝫ pcm̄ est ꝓuatio
iustitie. Iustitia aūt vt dicit
Anse. est rectitudo volūtatꝫ
volūtas aūt est in sola ratio/
nali creatura. Et sicut iusti/
tia ē volūtatis rectitudo. sic
culpa q̄ est iniustitia ē volun
tatis obliquatio. Sicut igi
tur ꝙ obliquationē fit declī/
natio a rectitudine ꝛ quedā
rectitudinis exterminatio. sic
in culpe cōmissione fit i aīa
quedā rectitudinis corruptō
Et ē attendendū ꝙ cū ad re
ctitudinē volūtatis tria con
currāt. vicz ipa potētia recti

Ut
cor
par
q̄d
nun

ficabilis. 2 ipe habit⁹ rectitudinis 2 ipa habilitas media peccatū nō corrūpit ipaz potētiā fm q potētia ē nec simplicit nec fm qd. ipm vero habitū rectitudinis simpliciter tollit. ipam vero habilitatē media quodāmodo corrumpit 2 quodāmō relinqt. ergo potētiam nec diminuit nec aufert. iustitiā simplicit tollit. habilitatē vero medi am diminuit. dū hō p pctm minus 2 min⁹ reddit ad rectitudinē iustitie habil. fm q linea que magis 2 magis curuat est habil ad dispositō nē rectitudinis Hoc etiam confirmat p dictū Aug. in ome. q ait Ideo malū corruptio est nature q2 ea q̄licūq; priuat bono. Hec confirmatur duab⁹ rōnib⁹. Quarū pma ē ista. sic se hñt vitia corpoz ad corpa. ita se hñt vitia aiarū ad anias. sz vitia corpoz ledūt 2 aliq̄ mō corrūpūt corpora g vitia aie aliqd corrūpunt circa ipam aiam. talia vitia sz pcta g. Secūda ē qñ qs peccat aut qdit aliqd boni aut nihil si nihil. g ita bonus ē post pctm sic añ. g ita bon⁹ ē q̄ peccat sic ille q non peccat. g ita ō bet placere ō vn⁹ sic alt. qō ē manifeste falsū. restat g p aliqd bōi qdit sz illō bonū qō qdit corrūpit p pctm. g ē alicui⁹ bōi corruptio 2 ista sufficiūt ō ista qō ne. Cōcto tertia ē ista fm cōpendiū theologie. diuisio pctōz ē mltiplex Nā quedā ē fm cām efficientē fm se vt ō. Pctm ē aliud ex potētia. aliō ē ex ignātia. aliō ex malitia. Alia sumit fm cāz efficientē rōe āneri. 2 hec ē. Pctm aliō ex amore male inflāmāte Aliō ex tiore male hūiliāte. Hoc ē qō pot⁹ vult hō pctm cōmittere q̄z amore carere l malīs pene sustinere qnā timet iterz. Sumūt etiā pec caroz diuisiones fm cām materialē fm quā sūt ptio mō hec diuisio. Pctm aliō cordz aliō oz. aliud opis. Item hec alia. pctm aliō cogitatōis aliō locutōis aliō opatōnis Secūdo mō sūt ō pctm aliud ē i deū. aliō in semetipm aliō i pximū. Ite i deū dicit sic. Ptio mō aliō i pātrem aliō i filiū aliō i spm sanctum Aliis trib⁹ modz pctm ē i dū s. p infidelitatē ō bo male sentiendo. Ite blasphemādo Ite sacra indigne tractādo Alio mō peccat qs in dū. s. ipz tētādo

li. 3. c. 6 2. 1. 2c. q. 72.

Et hoc fit triplr. qz qñcz ds temptat dei potētiā vt cum signa appetit: qñcz dei iustitiā vt cū p candēs ferrū vel duellū vel similia iudiciū q̄rit qñcz dei miscōiam vt cū quis dei bonitatē attēdens cōmittit se stulte periculis. In scipm peccat quis tribz modis vz. Necessaria sibi subtrahendo. Itē superflua sumendo. Itē vltra vires dp pīa aggrediendo. In primū peccat etiā quis triplr. Primo sua auferēdo. Itē sua in necessitate nō cōicando. Itē malo exēplo ipm in peccatū trahendo. vbi. s.

Sumūt etiā diuisiones pcōrū fm cām formalē z hz tribz modis. vl fm qualitatē. vel fm quantitatē. vel secūdū relatiōem. Secundū qualitatē sumit hec diuisio Peccatū aliud cōmissi: aliud delicti. quoz primū est puaricatio pceptorū negatiuoz. Aliud puaricatō pceptorū affirmatiuorū. Itē pdictū duplex peccatū est p duas partes iustitie q̄ sūt declinare a malo z facere bonū. Itē alia diuisio sumit secundū q̄litatem sic. Peccatoz quedā sūt carnalia q̄dā spūalia. sed carnalia maioris sūt infamie. spiritualia maioris culpe. Secundū quātitatē sumit hec diuisio. Peccatoz aliud mortale: aliud venale. quoz primū dicit quersio secundū ordinatō. qm mortale peccatū est totalis auersio ab cō mutabile bono z quersio totalis ad cōmutabile bonum sed pctm venale est amor vo luptatis in creatura citra deum tantū. Secundū relatō vbi nē po sumit hec diuisio. peccatoz aliud originale aliud actuale. Ultimo sumit diuisiones peccatorū fm cām finalē. z hoc duplr. qz vel secundū ipm appetibile vel secundum actū hominis appetentis secūdū ipm appetibile sumitur hec diuisio. Cupiditas carnis. aut cupiscentia carnis. aut cupiscentia oculoz: aut superbia vite. Quoz primus est appetitus delectabilis et voluptatū. secūdus est appetitus diuitiaz. tertius est appetitus bonoz. Secundū actū hominis appetētis diuidit peccatū in .7. vitia capitalia .s. superbiā. inuidiā. iram. accidiam. auaritiā. gulam. luxuriam. Et hec sufficiāt de ista conclusione. Sz iuxta hanc cōclusionē p̄queri quot ma

la pctm facit. Ad qōrespōderi pōt sm cōpēdiū theologie q diuersis trib⁹ pctm. facit multa mala homi. s. añ mortē z post mortē. Ante mortē naturalia sulnerat ad peiora trahit fallendo decipit stultū hominē demonstrat. vacuum hominē relinqt et homine infernū facit. Primum patet p illud exēplū qđ scribitur Luce. 10. de samaritano q descendēs ab hierusalē in hiericho incidit ī latrōes zc. Qz p peccatū obscurat intellectus in cognitione veri et repescit affectus ī opatiōe boni. Secundū patet q ꝺ̄ q veniale pctm disponit ad mortē mortal vero ifert mortem. Unde greg. Peccatum quod p penitētiā non diluit mox suo pōdere ad aliꝺ trahit. Et q hoc sit vez patet per exptientiā q vnū pctm inducat aliud incipiēdo a superbia q̄ vult oēs excellere. z iō dolet si quis vult ei adequari. Et sic ex ea nascit inuidia. Inuidia vero ḋa de facili ira scit ei cui inuidet. iō ex ea nascitur ira. s. z iratus cū nō pōt vindicare tristat. Jō ex ea nascitur accidia. Accidia ꝑsolationē querēs facit auarum. Auaritia aūt qz tpalib⁹ abundat pōt magis exercere gulā. Gula vero ꝓpter vēris repletionē de facili spumat. z ira generat luxuriā. Et ita patz quō vnū pctm aliud adducē.

Tertiū patet ḋa peccatuz reddit hominē insensibilem et sic cū fallit. Gen. 29. Locb locutus ē ad generos suos q̄ acceptur erāt filias suas et dixit. Surgite z egredimini de loco isto qz delebit dominus ciuitatem banc. Et videbatur eis quasi ludēs loqui. Fallit etiā hominē peccatuz deducendo ad mortē. Unde saul cecus suo peccato irruit in gladiū suū. i. Regum. 31. Quartū etiā patet ex ꝺ̄ qm̄ ad peiora semp pcēdz deuenit. z tūc̄ insipiēs nescit. q̄ste dit. vt hꝫ gen. 34. Dina filia iacob ꝓperrans pcatū inobedientie cōtra patrē z fres egrediens de domo ꝑginitatez amisit. Dauid etiā homicidiū ꝑiurū et adulterio. secundi reg. 11. Et de hoc habetur exēplū. Quid ā habebat cuā de filia regis z de vno cane. tm̄ curauit de cane z tam paz de filia regis. q canis eā iugulauit. Sic miser peccatoz vt stultꝰ ꝑ corꝓre aniaz

decidit. Vñ Ber. Optimi estimatores rez q̄ de minimis maximā. z de maximis minimā curā gerūt. Quintū patet q̄ se vacuāt fructibus et implēt vitijs q̄ nihil sunt. de quib⁹ dic̄ Aug. Si tales se signāt cruce. includūt in se potius diabolū q̄z excludant qui iā i eis p effectū habitat Heñ. i. Terra. i. peccatoz q̄a similis ē terre aride. erat inanis z vacua. Sextū z vltimū pater. q̄ in peccatore ē ignis auaritie. seroz luxurie. tenebze ignoratie. ymis q̄scientie
vbi. s. itis pcupiscentie. In morte petri multa mala fac. Tā noīpm hoīem aggrauat. Secundo ipm terret. Tertio ipm a signo extraducit. Grauat prio visibilib⁹ quando ipe homo videt q̄ q̄ dilexit secū ferre nō pōt quib⁹ peccata cōmisit. vñ vociferat. O amici. o res mee. o vxor mea. o filij mei ꝓpter vos perdidi aiaz meā z istis moziōr. Trā sijt estas. finita ē messis. Hie remie. 6. Demū et visiōe diaboli terref. Vltrio extraducit a signo q̄ q̄ nia erit de corpe cū petō nō habet arma quib⁹ se defendere valeat.
vbi. s. Post mortē nocet ꝓpter confusionē ꝓpter exprobrationez ꝓpter desperationē. Prio confusionē habebūt peccatoz es q̄ oia mala apparebūt. Vñ pphēta. Reuelabo pudenda tua in facie tua. Secō erit stus exprobabit oia vt legit esurijui zc̄. Tertio tunc desperabūt petōres audientes ite maledicti in ignē eternū Et sic magnifice dñe exprobrite sē h⁹ pessime fructū tres ptes. quē obsecro vos dēserere vt bonū fructū eterne vite habere valeatis Amen.

Finita ḡrta p⁹ epiphaniā de penitētia Sermo. x

ASCENDENS Ihesu in naticulā secuti sūt eū discipuli ei⁹. Mazeh. 8. Prio huj⁹ sacri et sancti euangelij historalē declaratōe notandū q̄ tres cōditiones requirūt ad h̄ q̄ aliquis penitētiā bene agat de peccatis actis i ptērito z vitā ducat moralē z honestā i futuro. Nā sine istis ꝯditiōib⁹ difficiliter quidā ad portum salutis pōt attingere. z si iste vz. Debet ille mūdū spernere penitētie nauē ascendendo. In cunctisq̄ tēptatiōib⁹ subsidiū adeo sperādo. Istis q̄ oronib⁹ h̄ a M̄ die z de

uoté petēdo. Pria ꝓclo pa
ret ex hoc qꝫ maxīmi ꝑiculi ē
manere inter mūdanos z vi
tā moralē z xp̄o placentē du
cere. Unde ad ꝺ tolleoꝝ scri
bens Aug. ait. Mūdus iste
ꝑiculosioꝛ est bland⁹ q̄ꝫ mo
lestus. z magis cauend⁹ cuꝫ
se illicit diligi q̄ꝫ cū admonz
cogit q̄ꝫ ꝓtemni. Ideo dice
bat Ber. Cui xp̄s īcipit dul
cescere. necesse est amarescere
mundū. Un ergo planē ꝯcipi
potest q̄ q̄cūq̄ vult moralit
viuere z deo ꝑuire ꝺz se a cū
ctis illecebris mūdi abstinet
Un de habet in decre. 27. q.
i. vlt. §. Et sūt verba theodo
ri. Mūdus ꝺr e mortu⁹ quē
suis illecebris nō astringit. z
ille ꝓhibet mūdo eē mortuus
qui nihil mūdi concupiscit.
Hoc aūt pcōꝛ facere nō pōt
nisi ꝑ penitētiā que ꝑm bea
tū Hiero. est scḋa tabula ꝑ
naufragiū. Scḋa ꝓclo ꝓz
ex hꝫ q̄ cū hō incipit bene face
re statim eueniūt sibi tēptatō
nes. Unde dicit sapiēs eccl.
2. Fili accedēs ad ꝑuiturem
dei sta in iustitia z timore z ꝑ
para aiam tuā ad tēptatio
nē. Ideo necesse est habere fi
dem firmā i deo qꝫ liberabit
te a tēptatōe. Tā dicit beat⁹
Aug. sup Jo. Sicut in radi
ce arboris nulla ꝓsus appa
ret pulchritudinis spēs. z tñ
quicḋ est in arbore pulchri
tudinis vel decoris ex illa ꝑ
cedit. sic ex fidei humilitate
quicquid meriti q̄cquid bea
titudinis aia suscepturā est
ex fidei fūdamēto ꝓcedit. vñ
Ber. dicebat. s. ca. Fides est
que vincit mūdū. Et i decre.
15. q. 8. Sciscitantib⁹ Omia
in fide xp̄i purgant. Et fidēs
est que vincit mūdū. Tertia
et vltima conclusio patet ex
hoc quia oratione seruus dei cō
seruatur in bono. Exod. 17. c.
Q, dum moyses orabat po
pulus dei vincebat z ꝑseru
batur ab hostib⁹. Idem ha
betur in decreto. 36. dist. Si
quis vult. z orationib⁹ abra
he dominus saluauit abime
lech. ac domum ipsi⁹ &c. 20
et habet in decreto. 33. q. i. si
per sortiarias. Hec conclu
siones magnifice domine et
ciues dilecti denotantur in
sacro euāgelio hodierno q̄ di
uiditur in tres ꝓtes. Prā
in ꝑma ꝓte ostenditur quo⁹
modo cristus ad exemplum
nostrum cum suis discipulis
reliquit turbas z ascendit in
nauiculam que moralit sig-

ſicat penitētiā. In ſcōa parte ibi. Et acceſſerūt oſtendit quō aduenīēte rēpeſtate diſcipuli timuerāt nō habēdo fidē quos xp̄s redarguit dicendo. Modice fidei ꝛc. In tertia ꝓtexbi. Tūc ſurgens i perauit. Oſtendit quō diſcipuli meruerūt habere adiutoriū. qz oꝛōne clamauerunt Et vt melius hoc pateat videam⁹ hyſtoriā. Declarate hiſtorie fructus ē penitentia de qua loquēdo tres concluſiones cū trib⁹ dubijs more ſolito ōclarabim⁹. Quaꝛ ſit ꝓma talis i oꝛdine. Q⁹ penitentia varie a multis diffinitur. Magiſter ſentētiaruꝫ diffinit eā in. 4. di. 14. c. i. ex verbis Hyeronimi. ſic. Penitētia eſt ſcōa tabula p⁹ naufragiū. vt ſi qs veſtē innocentie in baptiſmo ꝓceptā peccando coꝛrupit eā penitētie remedio recuꝑare pōt. Tam ꝓria tabula ē baptiſm⁹ vbi depoſuit vet⁹ hō ꝛ induit nouus. Secūda tabula ē penitētia qz lapſi poſt baptiſmū p ſolā penitētiā reuocari valent. Et iſta notificatio ſumitur ab effectu penitētie. ſ. ō eſt multū im ꝓpria. Danktī alie ō his ō due ab eodē. li. 2. c. annotatiſ pe. di. 3 magis ꝓprie ꝛ magis exꝓpri

Diffinitio penitētia

mētes ēentiā penitētie. Una eſt ambroſij. que talis ē. Penitentia ē mala ꝑterita plangere ꝛ plangenda itez nō cōmittere Alia ē Greg. ꝛ Aug. Et hec eſt. Penitētia ē ante acta pcā deflere ꝛ flenda nō committere. In his enim notificatōib⁹ explicāt duplex actus in q̄libet vero penitente requiſit⁹. Unus ē reſpectu peccati perpetrati. i. ꝑterita mala plāgere. Alter eſt reſpectu futuri non ꝓpetrati ſ. blangenda itez nō cōmittere. Primus ē in actu effectualr. Secund⁹ ē in ꝓpoſito vt. ſ. qz ꝓponit talia amp'ius nō cōmittere ꝛ ſic ē optima. Et nota q̄ flere vl fletus capitur hic large tā p interiori q̄ p exteriori nō enim ſemp in vera penitētia flet⁹ exterior neceſſario requiritur ſed ſufficit iterior. ſ. dolor cordialis de peccato commiſſo. Multe alie diffinitōes ō penitētia reperiūt. vt illa Au. Penitentia ē quedā dolentꝭ vindicta puniēs i ſe quod cōmiſiſſe ſe dolet. Et illa Ambroſij. Penitētia ē dolor cordis ꝛ amaritudo anie p malq̄ qs cōmiſit. Et iſte ꝛ oēs alie reduci poſſūt ad illas duas. Et dicit penitētia a puni

endo quasi pnia de illicitis cōmissis. Et ꝫ sufficit de conclusione. Hurta quā mouet ri qō potest ꝑm dīm bonauē Utruz tura. in. 4. di. 14. Utrū penitentia restituat in pstinū statum. Ad qō dicit ipe q penitētia pfecta pōt ꝓsiderari duplicit. Aut ꝗtū ad durationē. aut quātū ad durationez et feruorē. si quātū ad durationē vt. s. Jeiunet quamdiu imponit z cōpleat quod sibi imponit secundū rectā taxationē sacerdotis nō est necesse restitui in statū pstinū. q ita negligenē pōt exequi qd nō prepat se ad tantū gratiā ꝗtā amisit. Si aūt sit pfecta quātū ad durationē z feruorē sic dicit doctor q si ita fer uenter penitet z dolet de culpa secundū q ꝓgruit ei q de tanto statu cecidit. credit doctor q p hanc redit in pstinā gratiā z sanitatē. Intelligendum q dupli est loq de sanitate. Aut quātū ad substantiā habituū gre z habilitatē naturaliū. z sic restituit. Aut quātū ad aliquē statū z integritatē vel decorē accidentalem. Et quātū ad hoc nō est necesse. Et hoc ꝓfirmat per Aug. in li. ſ. inouationū di. Penitētia est res quedā optima z pfecta oēs defectꝰ reuocans ad pfectū. Ite cōfirmatur rōne. qz petōr deū offēdit nō tm qz ꝓtra eꝰ imperium facit. sed etiā qz imaginē suā deformat z peiorē reddit. q nō pōt pfecte reconciliari ꝗdiu manet aliqd minꝰ bene ꝗ ante. qz nō tantū deo restituit quātū abstulit. Ite p fectus medicus pfectū largitur antidotū. sed pfectū antidotū nō est nisi pstinā restitutat sanitatē. Sed cū domiꝰ sit pfectus medicꝰ aniaz ego ꝛc. Ite cū dns sanat i corpore semp restituit pfectā sanitatē. q similr cū sanat i aia igitur. Sed hic pōt obiici de ingnitate q nūq pōt restitui Ad qō dr q restituit ꝗtum ad meritū vel ꝗtū ad formale z nō ꝗtum ad materiale. Ite potentior ē baptismꝰ et tm baptismus nūq repat oēs defectꝰ p originale incursos. Dicendū q vez est. qz baptismus sanat tm psonā. z originale inficit naturā z psonā. sed penitētia sanat tm psonā in q tantū defectū iuenit. Et hoc sufficit de qōne. Conclusio scōa talis. q spēs penitē Spēs
tie ꝑm anselmū z dura. z cōi pnie

De ꝟ tho. in 4. di. 144. a. 1. q. 1

ter ꝑm' iuristas z theologos sūt tres. ſ. solennis. ꝓuata z publica. Solēnis ē q fit i capite q̄dragesime cū solēnitate q̄ habet. l. di. in capite. Hec āt ponit ab epo tm̄ vel imponit de mādato ei⁹ a sacerdote. z imponēda est ꝓ crimine publico z vulgatissimo qđ tota ꝑmouerit vbē vt ēt alīū locū. 17. q. 6. c. vlti. Penitentia publica dr̄ q̄ illa que supradicta est nō tm̄ ꝓprie. Sed pnia publica ꝓprie dicit illa q̄ fit in facie ecclesie. nō cū p̄dicta solennitate vt cū iniūgit pegrinatio p mūdū cū baculo cubitali. et veste aliq̄ ad ꝟ ꝓsueta z hāc ponet pot̄ q̄libet sacdos suo parachiano. z multo fortius pniarij epoꝝ generales. qr̄ nō inuenit ꝓhibitū eis. Hec deber imponi nisi ꝓ enormi crimine z manifesto ꝟ pnia. di. 6. sacerdos. Penitētia ꝓuata ē q̄ singulariť fit quotidie cū quis petā suā ꝓfitet secrete ꝓprio sacerdoti. Et notā dū q̄ q̄libet harū specieꝝ trib⁹ p̄tib⁹ integrat ꝑt dicit etiā Rich. i. 4. di. 14. z cōiť oēs theologi q̄ sūt cordis ꝓritio oris ꝓfessio. z satisfactio operis q̄ ēt hꝫ partes tres scōm̄q hō triplr satisfacit ꝓ petō. Nam aliq̄n satisfacit p ieiunīū contra gulā z luxuriā. Aliq̄n per oratione ꝓtra superbiā. ira. iuidiā. z accidiā. aliq̄n p elemosinā ꝓtra furtū z rapinā. Et ista ꝓfirmant p dictū decret. ꝟ pe. di. i. ꝓfecta vbi dicit. Jos. auriū ꝓfecta pnia cogit hoiem. oia sufferre libenť. in corde eniꝫ tritio. In ore ꝓfes. In ope tota hu. hec est ei fructifera penitētia. Et hec sufficiāt de ꝓclusiōe sēda.

Juxta quā mouet q̄ ꝑm duranđ in sūma. q̄ sūt impedimenta penitētie. Ad qđ ipe rñdit q̄ impedi duo sūt genera impedimētoꝝ. mentis. Quedā enī impediūt. qr̄ retrahunt hoiem vt nō incipiat pniam agere. Quedā āt impediunt qr̄ mētē distrahunt a pnia inchoata. Pria p̄cipue. q̄truor sūt. ſ. pudor. timor. spes. z desperatio. Pudor ei mīros z p̄cipue ypocritas et superbos retrahit ꝓtra quē est triplex remediū. Primū ꝓfitō ratio rōnis naturalis. Sicut ñ erubuisti facere. ita nō debes erubescere ꝓfiteri. qđ inutile fuit facere. Un̄ ber. O insānia nimia hom̄ nū puāz abluit. z nō puder inquiari. pudet sordes abstrahere. z ñ pu

det trahere. Scōm remedium est ꝓtus ōtine visiōis oia eni apta sūt oculꝰ ei⁹. ad He. 4. Tertiū est cooperatio fusure ꝛ fusionis. Isaī. 3. Reuelabo pudenda tua ꝛ ostendā gentib⁹ nuditatē tuā ꝛ ignominiā tuā. Scōm impedimentū est timor ſ. satisfaciendi ꝓtra quē ē triplex remedium. Primū ē vite modicitas penitētie leuitas. ꝛ momentanea brevitas Et opposito vero future pene incorꝛpabilꝭ magnitudo. Intollerabilis acerbitas. ꝛ interminabilꝭ eternitas. Mat. 25. Ite maledicti in ignem eternū. Job. 6. Qui timet pruinā. i. penam talem irruet sup eū nix. i. pena eterna. Tertiū ipedimentū est spes ꝛ ē triplex Prima diu viuēdi. Cōtra hāc dicit Job. 21. Homo na. ꝛc. Scōa est diuitias mltas acquirendi. Hanc refrenat dñs dicēs diuiti. Luc. 12. ꝛ Job. 2. Diues cū dormierit nihil secū auferet. aperiet oculos suos ꝛ nihil inueniet. Tertia spes ē misciam ꝓsequēdi q̄ neminem vult pire. Cōtra ꝫ dic Bre. Ad magnā iustitiā iudicātꝫ ꝓtinet. vt nūq̄ careāt supplicio qui in hac vita noluerunt carere pctō. Quartū ipedimentū ē desperatio ꝛ ē duplex. Prima ē venīā obtinēdi ꝛ hanc inducūt tria. Primū ꝓsideratio q̄titatis. sic cain Gen. 4. Maior est iniq̄tas mea q̄ vt veniā mereari Lon. hoc est passio xp̄i q̄ fortior est ad soluendū q̄ peccatū ad ligādū. Job. 6. Vtinā appenderent⁹ pcā mea ꝛ calamitas quā patior in statera glo. ſ. crucis ꝛ passionis xp̄i. quasi arena maris hec grauior appareret. Scōm est cōsideratio frequentatiōis peccati. contra quod est dictum Salomo. Prouer. 24. capi. Septies in die cadit iust⁹ et surgit ꝫ pe. di. 3. septies. Tertium est consideratio diuturnitatis. ſ. quādo consideratq̄ diu steterit. contra hoc ē dictū ps. Misericordia domini ab eterno vsq̄ in eternum. Scōa est desperatio post venīā ob tentam in bono perseuerandi. contra hoc sunt tria remedia. Primū ē memoria mortis. Eccli. Si ānis multis vixerit hō. ꝛ in oīb⁹ his lei⁹ fuerit meminisse debet reuolui tempis ꝛ dierum multoꝝ qui cū venerit vanitatis arguentur preterita. Nam

o ñe quōd ē in mūdo. aut est concupiscentia carnis q̄ dat esca vermib⁹ aut ꝓcupiscētia oculoꝝ z nihil secum afferet. aut superbia vite. z ñ superbus in terra cōculcabit pedib⁹ in sepulchro. Scōm remediū est hostiū debilitas. Vñ Eri so. Debilis est hostis q̄ non ꝑt vincere nisi volētē. imo nec legio potuit irrare gregē poꝛ coꝛū nisi ꝑmissa a dño Ter tiū remediū est homis fortitudo q̄ causat er q̄ttuoꝛ. Pri mo er depositōe peccati z le titia spirituali Prouer. i7. Animus gaudes etatē floꝛi dam facit. ossa. Scdo er assūptōe armature. vñ apost. ad ephe. 6. Induite vos armaturā dei vt possitis stare aduersus insi dias diaboli. Tertio er socie tate iustoꝝ. vñ tal' societas dicit ps̄. Particeps sum ego oim timentiū te. Quarto er dei illuminatōe vñ i ps̄. Do minus illuminatio mea z sal⁹ mea quē timebo. vñ Job. 17 Libera me dñe z pone me iux ta te z cui⁹ vis manus ꝛc. Et ad Ro. 8. Si deus ꝑ nobis q̄s ꝓtra nos ē. Impedimentū ārt post inchoationē penitentie habet de pe. di. .s. q̄ dimisto causa b⁹eultatis q̄re ibi. Et hoc sufficit de q̄one.

Conclusio tertia hec est q̄ inuit ad penitentiam nos inuitat tria a exēpla z auctoritates sacre pnie scripture z ꝓbatur. Nā habetur. Gen. 4. ca. q̄a cayn de speratus ē de pnia reꝛobās Scdo habet Leui. .s. quō dominus p̄cepit filijs israel vt agerēt penitētiā de peccatis Tertio habet nume. 12. q̄maria nunq̄z reuersa ē in castris quousq̄z nō egit penitētiam de peccato. Et in eodez loco habet q̄ populus dei audiēs q̄ iratus esset de⁹ ꝓpter p̄cm murmuratōis in mane luxit nimis: filij isr'l dixerūt peccauimus z piecerī ydola z de⁹ misertus ē eis. Judi. 10. Luito penituit dauid z inuenit gratiā. scdi. Reg. 12. Achab miserim⁹ q̄ indut⁹ est cilitō inuenit gr̄az .3. Reg. 21. Manasses rex egit pniam z dñs reduxit eū de babylonia i regnū suū. scdi. par. 33. ꝓpter penitētiā hierim quasit potestatē holofernis. Ju. 13. Ninuite egerūt penitentiā ad p̄dicationē Jone z inuenerī gratiā Joñ. 3. Jo. baptista i vtero matris sanctificat⁹ tā magnam in cibo z potu fecit pe

nitentiã. Matb. 3. Et addit Bernar. in vestib' q3 pili camelor3 nõ est vestis humana A penitẽtia iccpit pdicatio xpi Ma. 4. Penitẽtiã agite et appinq̃bit in vos regnum ol. Item ad hoc asserit se venisse. Luc. 5. Exemplũ habem9 de maria. de Matb. 9. de zacheo. de petro ℞ paulo. ℞ dragma pdita. de filio pdigo. de muliere in adulterio deprehensa. Jo. 8. Item querẽtib' quidem iudeis coide ꝓpunctis quid faciem9 ait petr9 penitentiã agite. Actuũ 2cõ.

Sed iuxta hãc ꝓclusionẽ moueri põt qõ fm dñm san. bo. in. 4. di. 14. Utr omis agẽs penitentiã sup culpã iueniat veniã etiã q̃ztũcũq̃ peccanerit, Ad qõ doctor respõdet q̃ agere penitẽtiã sine dolore ℞ culpa cõmissa est duplr. Aut xpter lestonẽ nature. aut xpt offensam diuine maiestatis z ipsi9 iustitie. Primã penitẽtiã sup culpa cõmissa habere põt quis ex sola natura sine aliqua gr̃a sicut ei homo naturalr se diligit ita etiã odit omne xpter quod malũ incurrit. Et hec penitẽtia est ĩ mal' et in dãnatis. z erit aliqñ in angelis malis cũ absorti erit a penis sed in eis inde viuit et regnat mala volũtas cũ sit xpti9 boni amica Ideo deus eã nõ acceptat nec sic penitẽs inuenit gratiã l' veniã. Alia est penitẽtia q̃ quis penitet xpter dei offensã parat9 ei facere emẽdam. Et hec nõ est sine diuina gr̃a gratũfaciente vel gratis data. Et hec adeo disponit ad gratiã q̃ nullus est sic penitẽs qui nõ inueniat gr̃am z veniã. Et iõ deus nulli eã dat nisi cũ quo xpõit facere miscõiam. Et qm̃ hãc diabol9 habere nõ potest. nõ põt obtinere veniã. sed sisper impossibile eam habet et inueniret gr̃am. Et sic magnifice dñe z ciues inclyti. Expedite sũt huius fructus tres partes quẽ obsecto vos habeꝛ vt de peccatis vestris veniã habeatis Amen.

Dominica quinta p9 epi9 phaniã de vitio detractiõis

Sermo. XI.

Simile est regnum celorum homini q̃ seminauit bonum semen in agro suo Matb. 13. Pro hui9 sacri z sancti euãgelij hystoriali õclaratõe. Ho

randū ꝙ tres ꝟclusiões sunt necessarie cuilibet pfami: i sui negocijs familiaribꝫ vz.

Q3 sit prudēs z discretus cuncta ministrādo.

Q3 sit patiens z fortis mala tolerando.

Q3 sit equꝰ z discretus iusta tribuendo.

Primā ꝟclusionem ꝓbat. Seneca in li. ō quattuor virtutibꝫ vbi dicit. Si prudēs esse cupis in futura ꝓspectuꝫ intende. z q̄ possunt animo tuo cuncta ꝓpone. nihil tibi subi tū sit. sed rorum aīa pspicias Nā qui prudens est nō dicit nō puraui h̄ fieri. qz ñ dubitat sz expectat. nō suspicatur sed cauet. Et id ē eodē loco. Si prudēs est animus ruꝰ. tribus ꝓperibꝫ dispensetur. presentia ordina. futura preuide. p̄terita recordare. Nam qui nil de preteritis cogitat vitā pdit. qui nil de futuro p̄meditat in oīa incautꝰ incedit. Ō dicebat in puer. g̃uis noceri q̄cunq; ei ꝰtigerit accidit. Et ibidē. Melius ē p̄cauere q̄ pauere. vtilꝰ ē erubescere q̄ pauescere. Ideo tullius. z Rheto. describēs prudentiā agebat. Prouidentia est presens notio futuroꝝ per tractans euētū. Secūda conclusio ꝓbat p eūdē Sene. 72. epla vbi sic inquit. magnímꝰ stat rectus sub q̄libet pōdere nulla illū res minorē facit nil illi coꝝ q̄ fereda sūt' displicz quicq̄d cadere in hoiē pt i secidisse nō querit. vires suas vocat vincit fortune fortunā. Et de h̄ habemꝰ exēplū ō rege antigono: q̄ cū semel essz i tabernaculo suo z quidam familiares eius acriter de eo murmurarent leuiter amota cortina dixit eis. Discedite longius ne ret vos audiat. Tertia z vltima ꝟclo' ꝓbat p Ambro. li. i. de officijs. vbi laudādo iustitiā sic inqt. Iustitia est q̄ nil alienuz rapit q̄ cuilibet dat quod suū ē. quę negligit ꝓpriā vtilitatē vt p̄uet oēm eqtatē. Et pria ē in deū. Secda in p̄riam. Tertia ē in p̄rētes. Quarta i oīs Et Cassi. sup ps. Iustitia ñ nouit p̄rem nec; mr̄em. veritatē nouit. psonaz nō accipit. dñm imitat. Exemplū habemus de dauid q̄ cōstituit vt equa esset pars descendētis ad plū z remanētis ad sarcinas z sic diuident. Et factū ē h̄ zc. i Reg. 30. Hāc eqtatē ponūt mediā iuriste inter

gore z dispensatione. E.ō iudi. placuit. He pclusiones magnifice dñe z dilectissimi ciues denotant in euangelio hodierno quod in tres pres diuidit. Illā in pria pponitur prudētia z discretio seminantis. s. dei. tunc enī dominus seminauit bonū semē in agro suo quādo cuncta bona creauit. z disposuit cūcta bona in ecclia sua. In scōa ponit patiētia z fortitudo ipsius seminātis inimicuz seminante zizaniā supportādo ibi. Accedētes āt serui eius. In tertia pte vero ponit eq̄tas ipi⁹ seminātis in recoligēdo ibi. Colligite zc. Ut vt clarius hec pateāt videamus hystoriā. Declarate histo. pessim⁹ fruct⁹ est fruct⁹ detractōnis. de q̄ loquēdo tres pclones cū trib⁹ dubijs mos fuit declarabim⁹. nec mirū si de tali materia in pnti loquor cū in euangelio tangat materia de zizania. quā exponēdo augu. i. ome. ponit eam p hereſi quā semiat nō solū hereticus sed z malus xpian⁹ detrahēdo primo suo z seminando heresim. i. discordiā inter pacificos accipiēdo heresim largo mō. Sic g̃ pma pclo sit de tali materia. vz. q̄ detractō q̄d sit est fm durandū in suma. pte tertia. aliene fame p occulta verba denigratio. Pro declaratione hui⁹ pclusionis sit 2.2e.q. aliqua notanda. Primum 73.ar.1 q̄ sicut facto pōt q̄s nocē duplicit proximo suo. s. manifeste vt in rapina vl alia quacū q̄ violentia patent illata. et occulte. vt in furto z dolosa pcussione. Ita z verbo ledit quis proximū dupl⁹ manifeste. vz. vt in pumelia occulte vt in detractiōe. Et hoc aūt q̄ aliquis manifeste pfert verba pra primū videt eū parui pendere z ex h̄ ipsū inhonorat. Et ideo pumelia detrimētū infert honori illi⁹ in quem profert. Sed q̄ verba contra aliquem profert in occulto magis videtur reuereri q̄ parui pendere. vnde nō directe detrimentū infert honori sed fame quia q̄tum in ipso est facit illos qui audiunt malam opinionem de illo contra quem loquitur habere. vnde patet q̄ contumelia differt a detractione in duob⁹. Uno modo q̄tum ad modū proferendi verba quia contumelios⁹ loquitur manifeste. detract⁹ occulte.

Alio modo ꝯtū ad finē intē
tū siue nocumētū illatū. quia
ꝓtumelioſus derogat bono
ri. detractor fame. Ideo inde
ſcriptōe ꝑdicta ꝺr ꝙ ꝺtractō
eſt ꝺnigratio aliene fame zc.

vbi. s. Notādū ſcꝺo ꝑ eo qꝺ addit
ad. 2m ꝙ occulta ꝑba ꝙ ꝑba ꝺtractio
nis ꝺicunt occulta nō ſimplr
ſed ꝑ cōparationē ad eū de quo
ꝺicunt. vñ ſi aliqs male loqꝫ
de aliquo coꝝā multis eo ab
ſente ꝺtractio ē ſi aūt eo ſolo
preſente ꝓtumelia ē. ꝯuis ēt
ſi quis vni ſoli loquat male
de aliq̄ abſente coꝛrumpit fa
mā eius nō in toto ſed in ꝑ
vbi. 3i te. Notandū tertio ꝙ pōt
ad. 3m aliquid diminui. zt nihil ꝺ
minuit de ꝟitate. qz. ſ. verꝫ eſt
quod ꝺicit. Notandū q̄r
to ꝙ fama alicuⁱ denigratur
duplicit. ꝺirecte. ſ. z idirecte.

Directe aūt q̄tuoꝛ modiſ
vno mō qñ falſū imponit al
teri. Scꝺo mō qñ detractor
ꝑtñ adauget ꝑbꝫ ſuis. Ter
tio mō qñ occultū eſt z reue
lat. Quarto modo qñ ꝺicit
mala intentōe fuiſſe factum
id quod bonū eſt in ſuo gene
re. Indirecte vero denigrat
aliqs famā alteriⁱ vl negan
do bonū vel ex malitia retice
do. Sed iuxta hanc ꝓclu
ſionē moueꝝ queſtio ſeu du
bitatio. Quot ſūt ſpēs ꝺtra
ctionis ad quod rñdet ꝓdi
ctus doctoꝛ in ſūma vbi. s. q
ſpēs detractiōis ſunt due.
Una eſt qñ aliq̄ nude z ire
uerenter vti in buccā venerit
venenū euomūt detractiōis
Alia eſt qñ aliq̄ vt ꝺicē Ber
ſr cāti. ꝑmo. 24. q̄ꝺā ſimlato
verecundie ſucco ꝓceptā ma
litiā quā retinere nō ꝑnt obū
brare conaūt. ꝑmittunt alta
ſuſpiria z cū grauitate z tar
ditate vultu meſto. demiſſis
ſupcilijs. voce plāgenti emit
tūt maledictionē. z tāto per
ſuaſibilioꝛ eſt ꝯto credit ab
bis q̄ audiūt coꝛde inuito ꝺi
ci. z magis ꝓdolētis affectu
ꝯ malicioſe ꝓferri. Doleo in
quit detractoꝛ vehemēt ꝑ eo
ꝙ ꝺiligo eū ſatꝫ z nūq̄ potui
eū coꝛrigere de hac re. ſed per
me nunq̄ innotuiſſet. at quo
niā ꝑ alterꝫ reſ patefacta ē ꝟi
tatē negare nō poſſum. z do
lens ꝺico. re vera ita eſt. z ad
ꝺit grāde ꝺānū ē. nā in pluri
bus valet. in ꝟ deficit. vtraq̄
tñ iſtaꝝ ſpecieꝝ eſt duplex. q
ꝺā eni fit ꝑbo ſine ꝺicto. que
dam ſcripto z hec duplex. ſi
ue eni exꝓmit intētionē ſuaꝫ
puta cum lr̄as alicui ſcribit

o nomine expſſo. ſiue non
cū pſcit libellū vel cedulā
. Et hec de qōne ſufficiant
Concl̄o ſcōa eſt talis. q̄ d̄
actio aliq̄n eſt pcīm mortā
z aliquādo nō. Pro quo
orandū q̄ peccata ꝓbozum
iarime ſūt iudicāda ex intē
one dicentis: detractio aūt
m ſuā rationē ordinat ad fa
hā alterī denigrandā. vñ il
ꝓrie z p ſe loquēdo detra
it q̄ hac intētiōe de aliquo
loquik eo absente: vt eius
mā diminuat. vel corrum
at. Amittere aūt alicui fa
ā ſuā eſt valde graue. quia
ter res tales fama videk
ſe pciosiozē p cui defectum
omo a multis bonis agen
is optinēdis: vel acq̄rendis
npedik: ꝓpter qd̄ dicik eccle.
o. i. Cura habe de bono no
ine. Melior tibi magis gmane
it q̄ mille thesauri magni:
pciosi. vñ. 6. q. i. scriptum ē
eteriozes ſūt q̄ doctoꝝ. vitā
iozesq̄ corrūpūt bis. q̄ inb
antias aliozꝝ predicaꝝ diri
unt. z idē dicik in. c. ex me
to. niſi q̄ mutak iſtud ꝓbū
octoꝝ. z dicik ibi bonozum
in ca. ſūma ſcriptū ē. Quā
a iniq̄tas ē fratres detrahe
. z accuſare. vnde ſcriptum
eſt. Omnis q̄ detrahit fr̄i ſuo
homicida eſt z omnis homici
da nō habet partē in regno
xpi z dei. Et ideo detractio
ſe loquēdo eſt mortale pcīm.

Contingit tñ q̄ aliq̄s qñ
q̄ aliq̄ ꝓba ꝓferr. vnde dimi
nuit famā alicuius: licet hu
ius ꝓba ꝓferēs nō intendat
diffamare vl̄ famā ledere ſed
aliquid aliud vnde p intē
tionē dicētis nō ſequik dimi
nutio fame ei⁹ de q̄ ꝓba di
cunk hoc aūt nō eſt detrahek
per ſe z formalr loquēdo. ſed
materialr z p accidēs. z ſi q̄
dem ꝓba p q̄ ledik alic⁹ fama
ꝓfert aliq̄s ꝓpter aliq̄d bonū
et neceſſariꝰ debitis circum
ſtantiꝰ obſuatis nō ē pcīm
nec detractio ꝺbet dici. Si
aūt verba ꝓferat ex ai leuita
te ꝓpter aliq̄d nō neceſſariuz
nō eſt pcīm mortale: niſi fo
te verbū q̄d̄ ꝺz ſit aḋo graue
q̄ notabilr ledat famā alte
rius in his pcīſe que ad vite
pineret honeſtatē. Hoc q̄a
ex ipo genere ꝓbozū habz ra
tionē peccati mortal. Et tene
tur homo ad reſtitutionē. ſi
cut z cuiuſcūq̄ rei ablate tē
pozal. Dixit quis q̄ pcīm vl̄ ma
lā ꝺditionē alicui⁹ occultam
reuelans z non intēdens dif

famare: sed ꝓpter eius emen/
dationē enūciat ei qui ꝓdes/
se põt z debet. vel ꝓpter bo/
nū publice iustitie accusz eū
et denūciet: vel reueleť: ꝟ nō
est detrahere: tū q; stultoꝝ i
finitus ē nūer⁹. pauci ꝓo sūt
qui viā salutis ambulāt. tuz
etiam quia pauci vel nulli ſſ
qui nō aliqñ ꝟba ꝓferant ex
animi leuitate p q̄ fama ali/
cuius quoꝫ mō minoꝝ sal/
tē leuiter. Ideo sup isto ꝟbo
Prouer. 14. Cū detractoribꝫ
nō cōmiſceaꝝ dicit glo. Hoc
specialr vitio plicitat pene to
tum genus hūanū. hinc est q̄
in decretis. 3. q. 4. dicit. De/
tractores diuina auctoritate
eradicandi sūt. Notandū
circa ꝟ q̄ in ꝟba detractiōis
ꝓsiderāda sunt quattuor. s. q̄
dicanť. vtrū. s. ea q̄ famam le
dant z auferāt. qualia dican
tur vtrū. s. vera vel falsa nota
vel occulta. Qui dicanť. vtz
s. ei q̄ ꝓsciuit antea aliquid
vel nō. Quare dicanť. vtz. s.
intētione infamādi. vel coꝝri
gendi: vel dāmificandi vel in
rebus. vl in ꝑsona. Detrahēs
ergo aut dicit ea q̄ famaz ti
tulant vel sigillant sed nō au
ferūt. hoc nō est peꝝm: nisi in
tēderet sibi auferre grāde bū

In de
tractio
ne ꝙsi
randa

ficiū quod posset cōsecꝙ. Aut
dicit q̄ famā auferūt. Et tūc
distingue qz ea que dicit sūt
nota. vel occulta. si nota sit ñ
est mortale vel nullū peccatū
est. dūmodo dicat animo cōpa
tiendi z detestandi. nō cōgꝛ
tulandi vel appbādi. Si oc
culta aut dicit illis q̄ sciūt z
quos ipse scit scire. sic non est
peccatū. dūmodo dicat ani
condolēdi z detestādi. Aut
dicit illis q̄ ignorāt aut igno
rare credit. z tūc adhuc disti/
gue: aut hoc facit causa infa/
mandi: aut dāmificandi: aut
coꝝrigendi. Animo infamādi
puta dicit illis q̄ hūt potestā
tem sup illis. Sic si est ex de
liberatiōe z ꝓposito ē pecca/
tū detractiōis aut animo dam
nificandi. z ꝟ vel in reb⁹ vl in
ꝑsona. Si in reb⁹ tal est pdo
potius cꝫ detractoꝝ: z tenet
ad restitutionē rei si ille ex ꝟ
pdit res. qz volūtas z ꝓpositū
distinguūt maleficia. extra
de sentētia excō. cū volūtate
Si animo dānificādi in ꝑsona
talis est homicidia. Unde le
gitur i epla clemētis sic. Ho
micidarum tria esse genera
dicebat petrus. z pnā eoꝝz
parē esse manifestabat. Sic
ei homicidas ītrfectoꝝes fra

trū ita etiā detractores eorū
qui odientes homicidas esse
dixit. qa qui fratrē suū odit z
qui ei detrahit pari pena di
gni esse merēt. de pe. di. i. ho
micidarū: licet h possit intel
ligi de detractiōe volēte au
ferre vitā tm generaliter hoc pōt
intelligi de qlibet detracto
re volente auferre famā vnō
dicit Ber. Lingua detracto
ris est vipera fortissima que
letaliter tres inficit flacu suo.
s. detrahentē. z eum cui detra
hit. z eū qui de detractiōe de
lectat. nunqd nō lancea ē lin
gua ista? pfectoē accutissima
q tres penetrat ictu vno gla
dius equidē āceps imo z tri
ceps ē lingua detractoris. Ite
anio corrigendi puta cū dic
illi qui pdest. s. sibi vl plato l
amico. vñ Ber. Si q reprehen
sibilia vt emendent amicis
meis suadeo: hoc nō est detra
ctio. sed accusatio. Et hie.
in epla ad nepotianū. Ne q si
nistrū addēdo aliud loq psu
mat nisi ppter ei? emendatiō
nē hoc faciat. nā plato aut il
li quē puto esse psulere z vul
nera mederi debeo alteri? ma
la detegere ppter emēdatiōez
q pmemetipm neqo emēda
re. z h sufficit de ista pclone.

Sed iuxta hāc pclusionē mo
uet qō sm cūdē doctorē. qd
est gui? pctm detractio vl ho
micidiū. vl adulteriū. vel fur
tū z rapina. Ad h rndet bre
uiter q pctā potissime sūt pē
sanda sm nocumēta q proxi
mo inferūtur. q ex h habent
rationē culpe. Tanto aūt est
maius nocumētū qnto maio
bonū auferēt cū aūt triplex sit
bonū hominis. s. bonū aie. z
corpis. z bonū exteriorū rerū.
Bonū anie quod ē maxi
mū nō pōt ab aliq tolli nisi occa
sionaliter. puta p suasionē q ne
cessitatē nō infert: sed bonuz
corpis. z bonū exteriorū rerū
potest violēt auferri. q aūt
bonū corpis pemiet bono ex
teriorū rerū io guiora st pcta
qb infert corpi nocumētū qm
qb infert nocumētū bonorū
exteriorū rerū. vnde inter cete
ra pcta q cōmittunt i primū
guius est homicidiū p quod
tollitur vita primi: psequent
autem adulteriū qō ē ptra ō
bitum ordinem generatiōis
humane per quem peruenit
ad vitam. consequenter autē
bona exteriora: inter que pe
eminet fama p eo q spiritua
lib bonis est ppinquior. vñ
de pro. 22. dicit. Melio est

Utrum detractio sit guissimum

2. 2e. q 73. a. 3.

bonū nōmē ꝙ diuitie multe Ideo detractio ſm gen⁹ ſuum ē grauiꝰ peccatū ꝙ furtū tamē minꝰ graue ꝙ homicidiū vel adulteriū. Poteſt tñ inter iſta eē alius ordo ꝑ circūſtantias aggrauāte vl diminuentes ꝓ accidēs. Aut attendit grauitas peccati ex parte pcōꝛ: q grauiꝰ peccat ſi peccet ex deliberatōne ꝙ ſi peccet ex ſurreptiōe vel ex infirmitate, z ſm ħ peccata locutiōis q̄ ex lapſu lingue ꝓueniūt leuitatē quandā hūt reſpectu illoꝝ q̄ fūt ex p̄meditatione. Concō tertia eſt talis in ordine. q. ſo. mala vl punitiones dedit deꝰ ſpūalit hominib⁹ ꝓ pcō detractōis. quaꝝ punitionū ꝑma eſt iſta Nā legit. Nu. 14. q cū maria locuta eſſet ꝓtra moyſen ſtatī effecta eſt lepꝛoſa. Secūda pūitio eſt iſta. legit etiā Nu. 14. q quia filij iſrael detraxerūt dño: z terre ꝑmiſſionis ideo nō itrauerūt in terrā illā: ſed mortui ſūt in deſerto. Ad ñ dic dñs. Dñs q numerati eſtis a. 20. annis. z ſupꝛa ꝛc. Tertia punitio ē iſta. legit ſecūdi Reg. 1. q dauid iuſſit adoleſcentē detrahentē ſauli mortuo interfici. Quarta pūitio eſt iſta. legit etiā ſcōi Regū. 15. q abſolon detrahenti patri ſuo z dicēti. habēti negociū coꝛā rege nō eſt q̄ te audiat malū ſecutū eſt. Quinta punitio eſt iſta. legit etiam Heſte. 2. z deinceps q quia amā detraxit coꝛā rege mardocheo z filijs iſrael mortez aſſecutus ē. Sexta punitō eſt iſta. Legit Hieremie. 38. q da princeps ſedechie ꝛtraxerūt Hieremie coꝛā rege dicendo q Hieremias nō q̄rebat pacē: peſſima ab inimicis receperūt. Septima punitio eſt iſta. legit etiā danielis. 3. Q⁹ caldei iuxta fornacem mortui ſunt q̄ detraxerunt Danieli coꝛā rege nabuchodonoſoꝛ. Octaua punitio ē iſta. legit etiā Dañ. 8. q ſatrape darij regis ꝙſaꝝ a leonib⁹ deuoꝛati ſūt. q̄ detraxerūt danieli. Nona punitō eſt iſta. Legit etiā Dañ. 13. q iudices ſenes turpit interfecti ſūt. eo q detraxerūt innocēti ſuſanne. Decima punitio eſt iſta. legit etiā ꝓ totū q̄ſi ꝛeuangelij. quō iudei pluries detraxerūt dño Jeſu xpō: ob quā cauſā habuerūt tribulationē talem a tito. z eternalem. quia repꝛobati ſūt coꝛaꝝ

pena ꝺ tractionis

domino. Et hec sufficiant ꝺ conclusiõe. Iuxta quã mouet questio ſm durandũ. Vtrũ peccet detractõnes audiens nec resistens. Ad qꝺ respõdet apls ad Ro. i. digni sũt morte nõ solũ q̃ faciũt peccatũ: ſꝫ etiã q̃ cõsentiũt facientibus. Cõsentire aũt ꝓtingit dupliciter. Uno modo directe qñ ſ. aliquis inducit aliũ ad peccandũ. vel qñ placet ei pctm̃. Alio mõ indirecte qñ ſ. ñ resistit cũ possit. Et hꝰ qñq̃ contingit nõ qz pctm̃ placeat. ſꝫ ꝓpter aliquẽ humanũ timorem. Dicendũ ḡ. q̃ si aliquis detractiones audit. nec resistat videt detractoꝝ ꝓsentiã et ideo fit ꝓceps peccati eꝰ. Et siquidẽ inducat aliũ detrahendũ. vel saltẽ placeat ei detractio ꝓpter odiũ eiꝰ cui detrahitur nõ peccat minus q̃ detrahens. ſed qñq̃ magis. vñ Ber. dicit. Velle detrahere an detrahentẽ audire. quid horum damnabilius sit nõ facile dixerim. Si vero pctm̃ ñ placeat audienti: ſꝫ ex timore vel negligentia. vel etiã ex verecundia quadã omittit repellere detrahentẽ peccat: sed mltominus. q̃ detrahens. z qñq̃ peccat venialr. qñq̃ vero ꝓt esse pctm̃ mortale. vel q̃a illi incũbit ex officio cure de detrahentẽ vl ꝓpter periculũ inꝺ sequẽs. vel ꝓpter radicẽ qua timoꝝ humanus põt esse) peccatũ mortale. puta si ex timore refugit aliquid qꝺ est prohibitũ. talis timor est peccatũ mortale. Et nota q̃ si ille cui detrahit alĩs referenti ꝺ audiat detractões de se ipso dictas si patienꝫ sustinet eiꝰ patientia laudabilẽ: z meretur, nã suũ detrimẽtũ sue fame pati. Nisi ꝺ veritat in periculũ aliorũ. Sed nõ ẽ sui arbitrij detrimẽtũ fame alterius sustinere. Ideo in culpã ei ꝓtitur si nõ resistat si possit. in hoc enĩ eiꝰ patiẽtia non esset laudabilis q̃ quilibet tenet famã alterius seruare: z eam ledentib ꝺ obuiare si põt. vl ꝺ lesione dolere. Et si autez iste cui detrahitur vtilitatẽ suaz inde faciat. q̃ patientia acquirit meritũ apud deũ. hoc tñ nõ est de intentiõe detrahentis sed ex dei ordinatiõe qui voluit et malis bonũ elicere. Et tõ est detractoꝝ ꝺ obuiãdũ sicut oppꝫssoꝝ ꝺ aliorũ q̃ quis ex hoc spoliatis vel oppꝫssis qñq̃ meritũ augeat. Et notandũ q̃ aliquis posset ꝺ

eet q̄ rmediū ſerit huic ifirmi
tati tam peſſima ꝛquo ēita
nata homin bꝰ. Ad qđ rñ
deri pōt q verecundia res q̄
dā potiſſima ē ad detinēdū
hoc peccatū. Naz detractor
ꝓparatur peſſimis rebꝰ ꝑ ſcri
pturam. Et er h̄ debet quili
bet verecundari. ꝓmo com
paratur cani. eccle. 2. Sagit
ta infixa femori canis ſic ꝓ
bum in corde ſtulti. id eſt de
tractoris. Canis hñs ſagit
tam infixā nō quieſcit dōec
remouerit. Nec ſtultus quie
ſcere pōt donec malū verbū
qđ ꝺ. primo audiuit alijs re
tulerit. Secūdo compat por
co nā ſicut porcus nō parcit
cuicūq; immūdicie. ſic detra
ctor cuicūq; ꝓbo imūdo os ſu
um preſtat. Et ideo ſicut por
ci expellendi ſūt a menſa. vn
de beatus Aug. ꝓpter ōtra
crores duos verſus ꝺr habu
iſſe ſeruos in menſa ſua
vrpz. Quiſquis amat dictꝫ
abſentū rodere vitā. Banc
menſam indignā nouerit eē
ſibi. Tertio detractor com
paratur ꝓpenti vñ. Eccle. 14.
Si mordeat ſerpēs in ſilētō
nihil minꝰ eo habet q̄ occul
te detrahit. z bene aſſimilat
ꝓpenti. Nā ſerpens ſilentio
mordet. z tortuoſe incedit. ter
rā comedit. Sic detractor
mordet ſolū abſentes. z frau
dulenti z tortuoſo modo a
laude incipiēdo. z in malis
finem faciendo loquitur. ter
ram etiā comedit. q̄ ſemper
detractor fimum. i. verbum
immundū de ore ſuo protu
lit. vnde Hiere. 8. Ecce ego
mittā in vobis ſerpētes peſ
ſimos: q̄bꝰ nō eſt incātatio: z
mordebūt vos. Reuera his
ſerpentibꝰ nō eſt incantatio.
quia nūq̄ corrigunt. Eccle.
23. Homo aſſuetus ꝓbis
ꝓpoſ̄ omnibꝰ diebꝰ vite ſue
non erudietur. Quarto aſſi
milatur monſtro qui habet
gladium in ore. vñ. Prouer.
3. Eſt generatio q̄ ꝓ dentibꝰ
gladios habet. z in pō. Filij
hominum dentes eoꝝ arma
et ſagitte. lingua eoꝝ gladi⁹
acut⁹. Unde detractor ſigni
ficatur ꝑ beſtiā illā Dan. 7.
que ſimilis erat viſo. z hñs
tres ordines dentiū: viſus z
ſi homini ſimilis ſit: tñ hō ñ
eſt. ergo ſ detractor cū homis
ſanguie paſcat:. In tribꝰ ve
ro ordinibꝰ dētiū ſignari pñt
tres modi quibꝰ detractor
primum lacerat. bona minu
endo. occulta negando. ali

mina imponendo. Quinto assimilat sepulchro patenti. vnde feror exalat. vñ ps. Sepulchr patens ē guttur eor. Sexto detractor assimilat mulieri pregnāti: que cū dolore conat ad emissiōez partus. Sic detractor conatur ad dicendū malū qđ audiuit. vnde Eccle. 19. A facie verbi parturit fatu⁹ tāq̄ gemitus partus infantis. Septimo detractor assimilatur ori diaboli qđ est plenū maledictōe. in ps. Cui⁹ maledictione os plenū ē & amaritudine & dolo &c. Octauo assimilatur furi. vnde Ambrosius. Tolerabiliores sūt fures qui vestes. & alia bōa diripiūt q̄ fures qui famā nostram lacerant q̄ meli⁹ ē nomen bonū q̄ diuitie multe. Nono detractor est dapifer diaboli: qui carnes humanas comedere apponit. prouer. 23. Noli esse in conuiuijs peccator. nec in comessatōibus eor qui carnes ad vescēdus conferūt. Glo. Carnes aduescendū cōferre est in colloctione detrahere. Decimo modo detractor est falsus testis sic loquens de proximo suo scitote pro eo vel contra testimonīū dicere. ps. Insurrexerunt in me testes iniqui &c. Et ideo dicit q̄ detractor comedit carnes in quadrapesima &c. Unde quidā abbas dicebat: inuitis patr. Melius est comedere & bibere vinum. q̄ comedere carnes fratris. & quidam alius abbas vt recitat Joh. Climachus expulit monachuz detractorē a monasterio. nec ip̄m misericordiam petentē in predicto monasterio recipere voluit sed misit eum in carcerē. Et sic magnifice ciues ciues eugubini mei expedire sunt huius fructus tres partes quē obsecro vos deferere vt hic gratiam & in futuro gloriā habeatis. Cui⁹

Finica i septuagesia. ō aia et ei⁹ creatōe & imortalitate

Sermo. XII

Simile ē regnū celorū Homini pr̄ifamilias q̄ exijt. p. m. &c. mat. 2. Pro hoc facti & sci euā. historiali dēclaratōe Notādū q̄ tres p̄clōes sūt necessarie cuilibz pr̄ifamilias suis negocijs familiaribus vz

Quis sit debite sollicit⁹ sua disponendo.

Q, sit debite gratific⁹ cū
cta p̄miando.

Q, sit debite benefic⁹ pa
riter donādo.

Primā ꝯclusionem ꝓbat
Isidor⁹. li. Ethimo. ponēdo
ethimologiā solicīti vbi dic̄
Sollicitus q̄si sollercitus: in
q̄tū. s. aliqs ex quadā soller
cia animi velox est ad ꝓseqūn
dum ea que sūt agenda. Sz
aduertendū q̄ Salomō per
primā istā ꝯclusionē ꝓbat
Prouer. 6. vbi dic̄. Vade ad
formicā. o piger z ꝑsidera se
mitas eius. z disce sapienti
am que cū nō habeat ducem
nec p̄ceptorē nec p̄incipē: pa
rat estate cibū sibi: z ꝯgregat
in messe qđ comedat. Usq;
quo piger dormies? q̄n con
surges a sōno tuo? paululū
dormies: paululū dormitabs
paululū conseres manꝰ tuas
vt dormias z venit tibi q̄si
viator egestas. z paupes q̄si
vir armatus. Si vero ipiger
fueris veniet vt fons messis
tua: z egestas fugiet a te. Se
ne. ad lucillū. Nulli mihi p
ocīū dies fuit: parte noctium
studijs vēdico: nō vaco sōno:
sed succūbo: z oculos vigilia
fatigatos cadentesq; in ope
re detineo. Et Lucan⁹. Fac

ad soli
citudi
nem ex
horta
tio

aliud. Vana semp dat ocia
mentē. Et virgili⁹. Tūc va
ria venere labor omnia vincit
Improbus z duris vrgens
in rebꝫ egestas. Et Salusti⁹
Vigilando. agendo. bene cō
sulendo. ꝓspera cuncta cedunt.
Sed talis solicitudo debet
esse nō solū corpal. sed etiam
mētal. vñ Aug. i. r. l. mo. Aut
rebus tpalibꝫ occupant. tūc
bene exteriora disponūt cum
sollicite ad interiora refugi
unt. cū neq; q̄q; foras ꝓturbatō
nū strepitus diligūt: sz apud
semetipos intus in trāquilli
tatis sinu requiescūt. Se
cūda ꝯclusio ꝓbat ꝑ Psal.
li. 4. epla. vbi sic ait. Spem
de futuris recipit q̄ trāsacta
beneficia recognoscit. Et se
ne 82. epla. Sapiens oīa
examinabit sed tū q̄tū acceptē
aquo. z q̄n. vbi. quēadmodū
ita q; negam? quēq; scire gra
tiam referre nisi sapientē. Et
83. Credamus nil esse grato
animo honestius. Oīs h̄ vi
bes oīs etiā ex barbaris re
gionibꝫ gētes ꝯclamabūt in
solū iudeorū diuersitate refe
rendā bñ merentibꝫ gr̄az oēs
vno ore affirmabunt. In his
discors turba ꝯsentiet. Ter
tia ꝯclo ꝓbat ꝑ Aug. in q̄dā

epistola dicēte. O clementissima pietas q̄ non desinit sua largiri beneficia nō solū vbi multū inuenit meritū sed etiam plerūq; vbi totū ꝛtrariū

Sed notandū q̄ pietas ō bet superare aliqñ iusticiaz ꝛ hoc cū discretiōe vñ Gre. li. i. mo. Nulla ē scientia si virtutē pietatis nō habz: valde inutilis est pietas si scientie discretiō caret Hoc ꝛ re vera sic est. Nā si ideo pietatē eo⁹q; bene meritus est tribuit sibi laborāti ꝑm pactū errat: cū hoc sit iusticie: ꝛ nō pietatis sed tribuere debet ꝑm indigentiā. Hec ꝛclusiones magnifice cōes ꝛ eu gubini mei dilecti i ſacro euā. hodierno denotāt. qđ in tres ptes diuidit. Nā in ꝓia pte pōit altissimi sollicitudo cūcta disponentis. In scda pte ponitur ipsi⁹ remuneratio grate p̄miantis. ibi. Cū sero.

In tertia pte ponit pietatis oblatio equalr tribuentis. ibi Et illi vni ex. cē. Et vt melius hec pateant videam⁹ hystoriam. Declarate hystorie fructus est dignitas aīe. cū ꝑm Ber. Vinea ista de q̄ fit mētio in isto euāgelio sit aia vt conscientia nr̄a loquēdo igitur de aīa hodie tres ꝛclones cū tribꝰ dubijs more solito declarabim⁹. Quarus ꝓma sit talis in ordine. Conclusio ꝓma est ista. q̄ aīa diffinit. alr vt spūs alr vt aia. alr vt spūs ꝛ aia. Vt spūs diffinitur ab Aristotele in lib. de motu cordis isto mō. Aīa ē substantia incorporea intelligentialis illuminatōis a ꝓmo vltima reuelatōe preceptiua Et hac diffinitōe cognoscim⁹ q̄ spūs human⁹ q̄ est aia inter oēs creaturas imediate post angelos illūinatōis diuine sit ꝓceps. Vncz tū aīa diffinitur ab aristotele in li. de aīa vbi dicit. Aīa ē endelechia corporis philosophici organici potentia vitam habētis. Endelechia hic dicit actus ꝓm⁹ siue ꝓfectio. Et hac diffinitōe habet. q̄ aīa vnibil est corpori: ꝛ nō omni: sed soli organico. vt in diffinitōe ꝓz et physico t. ad susceptionem aīe rōnal⁹ dispositio. Et isto etiā mō diffinit a Remigio sic. Aīa est substantia incorporea regēs corp⁹. Et ēh habem⁹ q̄ aīa est q̄si motor et rector corporis. In cz̄tum spiritus ꝛ aīa diffinit ab augu. sic. Aīa ē oim similitu

aīa diffinitur

Anima

do. Et hec dat p cōparationē ad creaturas. Alia enī est sua natura ad suscipiēdas oium rerū corporaliū z spūaliū similitudines est apta. Et eo dē mō diffinit a seneca. Alia est spūs intellectual ad beatitudinē in se z in corpe ordinat. Hec descriptio dat in relatiōe anīe ad hnē. eo q nō solū separata beatificatur in se sicut angel; sed ip̄ius beatitudo ampliat in corpore. Et ad maiorē declarationē huius ꝓclusiōis. Notandum q anima diuersimode nominatur ꝑm sua diuersa officia dicit enī aia in q̄tū aniat siue viuificat corpus. Dēs in q̄tū recolit. aius dū vult. Ratio dū rectū iudicat. spiritus dū spirat. vel q spūalē naturā habet. sensus dū sentit. memoria dū recordat. voluntas dū ꝓsentit. Hec vero nōia a se sūt diuersa non ꝓp essentie pluralitatē sed ꝓpter effectū multiplicitatē. Dicitur aūt anima ab a. q est sine et mene q est sanguis. i. sine sanguine. vel ā menem q̄ est tribuere eo q corpori viram tribuit. Ex iurta hoc mouetur questio ꝑm dominū Bonauenturā in. 2. di. 18. Utr omnes anime simul fuerunt producte. Ad qō respondendo. Notandū q circa hoc est triplex modus dicendi. Unus ꝑm estimationē aliq; ꝓbor. Alter ꝑm inuentionē quorūdam hereticor. Tertius ex institutiōē em sanctor doctorū. Primus modus dicēdi q anīe simul create fuerūt z ꝓ formatis corporib; sibi idoneis ad hec corpa viuificanda descendūt p lacteū celax et alios orbes planetax: ꝓ modum corruptis corporib; illuc reuertunt: z postmodū suo loco z suo tpe iterū descēdūt z cū descēdūt nō recordāt. imo obliuiscūt pus cognitor. et cum ascendunt obliuiscūtur prius malorū que in corpore habuerunt. Hec autez positio fuit platonis z cū sequētiū. z eā nititur probare Macrobius explanans sōnium scipionis Sed ꝓa ista positio plus ē somniū q̄ aliq̄ dictum ꝗuetenticum. Primū quidem: quia talis modus nullam habet certitudinē. cum nemo possit hoc ꝗuincere rōcinādo. Nemo etiam sit qui possit dicere se aliū recordari. Secūdo vero quia manifestam cōtinet

Anīa multiplicit nōminat

vtr aie sit ē te.

Dis 1. p. 8. q

absurditatē. qz ponit q̄ aīa non sit vera corporis pfectio cū p̄prius actus in ꝓpria materia habeat fieri. Ponit etiam q̄ nulla possit esse beatitudo: cuz illa nō sit nisi vbi est ꝓpetuitas z certitudo. sic ostendit. Aug. 14. de trī. Secundus mod⁹ est q̄ anie humane simul create fuerunt in celo cu angelis vtpote. quia sunt eiusde nature z postmodum ad suggestionē vel deceptionem dei tenebrarum peccauerunt: z merito illius peccati in corpora mutde tructa tanq̄ in carceres: vt ibi purgentur z cuz purgate fuerint statim ad celestē patriam reuocentur. Hec autem positio ē manicheoꝝ. z non solum est contra fidem catholicam. sed etiam ꝓtra philosophiam. z contra sensibilez experientiam. Contra fidem catholicam est. cū p̄dicat aias ante peccasse q̄ corporib⁹ essent mixte. cū dicat apls de Ja. z Esau. ad Ro. 9. Ante q̄ aliquid boni z mali egissent. Ponat etiā nullam aiam dāmnari finaliter. z ita timore dei auferat a corde. Contra philophiam est. dū ponit animas circūfre diuersa corpora. cū propria forma z ꝓpria materia habeat fieri. Dum etiam ponit q̄ corpus comparatur ad aiam non sicut pfectibile: sed sicut carcer qō si verū est homo non ē vera spēs cū ex anima z corpore nō fiat vnū. Contra rationē z sensibilem experientiā ē quia videmus aiam quantumcunq̄ bonā nolle a corpore separari ꝑm qōd dē apostolus. Nolumus expoliari. sed supuestiri qō mīꝰ esset si ad corpus naturalē aptitudinem z inclinationē non haberet sicut ad suū sodalez non sicut ad carcerē. Videmus etiam q̄ nihil nouim⁹ nisi ea que postq̄ nati sum⁹ didicimus q̄ nō esset verum si anime nostre a primordio create fuissent z in celo peccassent. multa enim alia scirent. Q̄z si dicas mole corporis oppresse obliuiscuntur. Quero tūc q̄re ꝓcessu tēpis nō recordant aliq̄. Tertius mod⁹ ē q̄ aie nō simꝰ fūt cr a te: z successiue ꝓducunt in suis corporib⁹. Et in hoc ꝓsentiūt oēs catholici tractatores. Et adeo certū ē q̄ nō licet alicui. dubitare de aīab⁹ aliox hominū ab adaz. De

anima vero ade videt dubitasse Aug. sup gen ad literā vtrū fuerit aī corpus vel in corpe creata. De istis aūt nō dubitat imo ip̄obat q̄ ante corpus, p̄ducte fuerint duplici rōne mouēte circas anias alioz hominū: q̄z nulla repetit in aīa ade. Prīa ē q̄ anie cū corporib⁹ vniūtur originalē culpā ꝓtrahunt, ita q̄ nullam culpam habēt actualem ergo in eis nec meritū nec demeritū potuit p̄cedere. nec liberi arbitrij vsus: nec deliberatio veniendi vel nō veniendi ad corp⁹. Alia ꝓ to ratō ē q̄z aīe nr̄e a sua p̄ria origene sūt ignorantes nec nouerūt ista q̄ per sensus adiscūt. Nō ci addiscere est reminisci vt p̄obāt sancti z ph̄i. Et tō aīe nostre hac duplici de cā nō possunt dici aī corpa p̄ducte. tū ꝓp ignorantiā. tū ꝓpter origenalē culpā. q̄z neutra fuit i aīa ade q̄n in corpore fuit missa. Et tō magis de illa dubitauit q̄z de istis ꝓbabili⁹ tñ ē dicere q̄ fuerit creata in corpe. De istis aūt nō solū debem⁹ opinari: sed etiā credere cogimur q̄ ante corpa create non fuerūt. Et hoīs catholici tenent tractatores. Et sic quādo inuenit eoz auctoritas / que videatur oppositū resonare pie intelligenda ē. q̄ vlq; quunt fm alioz opinionē vl fm ꝓpriam loquūtur. intelligunt q̄ anīa p̄iusq̄ corpori vniatur creata. ē nō ordine tēporis sz nature. Hoc ꝓfirmatur auctoritat⁹ z rōnib⁹. Prīo sic i ps. Qui fixit singillatī corda eoz. glo. exponit. sz anias. Item Aug⁹ in li. de eccle dogmatib⁹. Deinēduz ē q̄ anie nō sūt simul create q̄a si sūt simul create: aut volūt venire ad corpus. aut nō si volunt. cū corpa sint infecta z penalia. ergo sūt stulte cū veniant voluntarie ad ꝓtrahēdā penā. si nolūt z mittūt. q̄ eciz sint innocētes sit eis iniuria ergo nō est dicendū q̄ fuerint simul create. Item aīa q̄diu est in corpe mole corpis ḡuatur ergo melius est ei z pfectius esse extra carnē q̄z in carne Sed q̄ nō ē ordo: sed querlio procedere ad statū mīn⁹ pfectum a statu magis pfecto. Si deus z natura ordinate facit quicq̄d facit nec ordini nature nec diuīe puidentie conuenit simul anias creari. Et hec sufficiāt de q̄one p̄nti. zc.

Conclo talis est in ordine q̄

ania rationalis est immortalis ista conclusio phaf quadruplici ꝓ ut eā ꝓbat brūs Bona. in 2. dī 19. Aut ꝓmo ex ꝓsideratōne finis. hunc modū ꝑcipue appbat Aug. in li. 12. de trinitate z de ci. dei nec immerito qa finis ponit necessitatē his que sūt ad finē. Hoc igit primo supponēdū est tanq; verū. q; ania rationalis facta sit ad ꝑcipiendū summā beatitudinē. Aut hoc adeo certū ē ex ea mortē oīs appetit⁹ naturalis q; nullus de eo dubitat: nisi cui⁹ ratio ē oīno subuersa. Certissimū ē ei nob q; oēs volum⁹ eē beati si igit beat⁹ esse nō pōt q; bonū qō habet pōt amittere. quia hoc ipso tā bz vnde timeat. z vñ doleat. z ita vñ miser existat. necesse igit ē. qsi aia facta ē capax beatitudis q; ipa sit ꝓ natura immortalis. Aut sic colligitur ei⁹ imortalitas ex parte cause finalis. Colligit etiam nihilominus ꝓsequēter ex parte cause formal. qz ei facta est ad participandū beatitudinē quę ꝓsistit in sūmo solo bono facta ē capax dei: z ita ad ipius imaginē z similitudinem sed si est imago dei ex̄ esse assimilat ei. Ꝟ aūt nō eēt si mortis termino clauderet. Cum ergo de natura sua ōi imago sit mortis termio claudi ñ pōt ex hoc etiā habet rō ex parte materie. qz enī ipm quo ē ania sine forma tāte dignitatis ē vt ipam aniam reddat dei imagine insignitā q; ē cōditio nobilissima materia q; huic forme vnit tāto appetitu ex ꝓ ungit z ita ei⁹ appetitus in ipa terminat q; nulla tenus querat aliam formam appetere cū optima colligantia iungant ad inuicē. Aut q; niam qō bona rōne iunctum est dissolui velle nō est ōi. hic est q; de⁹ q; fuit ani auctor: ē ꝓ nuus aie ꝓseruator. Aut sic patet ratio imortalitatis aie ex quadruplici genere causarū. Sed iuxta hāc ꝓclusionē mouēri pōt qstio vtr dīm bona. in eodē loco. Vtr; anime imortalitas ponit ꝓbari ꝑ alias rōnes q; ꝑ genera cārum. Ad qō respondetur q; sic. Ad quo ꝓ notandum. q; ania habet ꝓsiderari in ordine z hz ꝓsiderari in se z in ordine. respectu vulnere creature: vel respectu diuine iustitie: vel respectu finis q; cōpetit ꝑ prie nature. z in se cū tū ad ꝓ ductē. cū tū ad actū z cū tū ad

obiectū. z sic ser modis ꝓsidera ri habet. Pria ꝓsideratio ē fm ordinē quē habet int̄ creaturas vniuersi. Et fm hāc ostendit eius imortalitas et duplici rōne. Pria est hec In ordine creaturaꝝ vniuersi repimus priā materiam et vltimā formā: z equet̄ magis est de cōplemēto vniuersi vltia forma sic et ꝑma materia. si ergo prima materia est incorruptibilis ergo z vltima forma. z hec ē aia rōnalis igit̄. Secunda ratio dimittit cā breuitatis. Ex ꝓsideratōe diuine iustitie ostenditur sic. Nullū bonū est irremuneratū z nullū malū ē impunitū apud eū q̄ iuste iudicat. sz multa bona remanent irremunerata z mlta mala impunita in pñti vita. igit̄ alia vita est in q̄ h̄ adimplebitur sed hoc nō esset nisi ania esset imortalis igit̄. Si tu dicas q̄ no cogit: q̄a sicut suscitabitur corpus. ita ania posset suscitari. Hoc nō valet cū enī aia sit ex nihilo creata si corrūperetur tenderet in nihilū ergo nō suscitaret. sed alia ō nouo crearetur. Ex tertia ꝓsideratione ostendit̄ sic. Remoto vltimo fine q̄ principal̄r mouet oms alij fines cassi sūt et vani. sed finis vltimus oms operatōis rational̄ ē beatitudo ꝓfecta. ergo si ista nō ē oia q̄cunq; facit aia facit frustra si ergo hoc est incōueniēs necesse est illū finē ponere sz beatitudo est stat⁹ omiū bonoꝝ ꝓgregatione ꝓfect⁹. vbi ād hoc ē necesse est eē imortalitatē. igit̄ ania ē imortal̄. Ex quarta ꝓsideratōe arguit̄ sic Nulla ꝑtus material̄ z corruptibilis nata ē sup se reflecti ania rational̄ fm actū ꝓprium est hmōi. Nā nata est super se reflecti cognoscēdo se et amādo se. g̃ ꝑtus ei⁹ nō ē corruptibilis z material̄ ergo z substantia ei⁹ ē imaterialis z incorruptibilis. Ex quinta ꝓsideratione arguitur sic. Cuilibet substātie corruptibilis operatio antiquat̄ z senescit in tpe: sed anie rationalis operatio potiꝰ iuuenescit. vt sapientia z prudētia in antiquis. igit̄. Ex sexta ꝓsideratōe arguit̄ sic. Necesse est ꝓportionē esse cognoscētis ad cognitū: siue potētie ad obiectum. Sed ania rōnal̄ nata ē intelligere ꝑtatē. ꝑtas ād est incorruptibil̄ sicut probat Augustinus in soliloquijs.

tum sit talis nature q ipsa negatio veritatis veritatez ponat. ergo ania rationalq̃ que sibi ꝓportionat ē immortalis ¶ Et hec de ista qõe sufficiant q̃q̃ plures alie rõnes possũt adduci ꝑm istũ doctorẽ. que causa breuitatis omittuntur.

Conclusio tertia ē talis q̃ aniam esse imortalē ꝓbari ꝑt auctoritatꝫ noui z ve testamenti. Primo. sic Gen. i. Faciamꝰ hoiem ad imaginē et similitudinē nr̃am. cũ deꝰ locutus sit de ania. z ipe est i mortalis. ergo z ania. ¶ Et sapientie secũdo. Iustoꝝ anie ꝑ manu dei sũt zc. Itē ibidem Spes illoꝝ imortalitate plena est Itē Luc. 16. Mortuꝰ est diues z sepultꝰ ē in inferno. sed nõ ꝑm corpꝰ. g̃ ꝑm aniã. Itē Jo. 6. Qui manducat meã carnē z bibit meum sanguinē habet vitã eternã Itē ꝓbatꝫ Greg. loquẽdo ꝺ malis inferni. Ibi mors semper viuit. finis semp incipit. et defectus deficere nescit.

Itē ꝓpter curiosos ponentur auctoritates philoso. Socrates ille magnꝰ philo. scripsit et docuit aniam imortalem esse q̃ solo sũmo bono poterit esse beata. Et qz sciebat deũ nõ posse vidi nisi a purgatissimis mẽtibꝫ. z mentẽ purgari nõ posse nisi optimis moribus: omẽm philosophiã traxit ad mores. Itē plato de ẽ imortalitate anie libꝝ fecit eã ꝓbans esse imortalem. cui⁹ theobrotus philo. legisse ab alio se plecit vt fieret immortalis. Et tullius. Nõ est lugẽda mors quã imortalitas cõsequit. Itē aristo. vt recitat theophrastꝰ ꝓbus dũ esset in mortis articulo i hec prupit ꝓba. Tu q̃ suscipis alioꝝ animas philosophoꝝ suscipe animã istã. Itē anaragoras dũ i extremis laborabat interrogatus: vbi tumulari vellꝫ an vbi erat aligenigena: an corpus veller deferri ad patriam respondit. Nichil interest Mũdi ad inferos tãtũdẽ vndiq̃ est via. Itē crisippꝰ ꝓbus dũ in pũcto esset mortis solli citudinẽ sui discipuli redarguens erga sanitatẽ suam. ꝯ ait. Sicut in hãc vitã nõ nostra ven'mꝰ volũtate. Ita rursus ex hoc corporis domicilio quo eundum nobis assignatum est. nã ciusdez iussu recedendũ ē qui nos in hoc corpus induxit tũdiu habitaturos dõec iubeat emitti Itē

Diogenes vt recitat tulius in tusculanis qōnib⁹ mortēs iussit corpus ihumatū relinqui in despectiōe hui⁹ vite z ꝓsequēs i argumētū fuke vice. Cē Macrobius de sōno scipionis ait. Certū ē esse in celo diffinitū locū vbi beati sempiterno cuo fruunt. Et poeta vulgaris. Ellor cimitero tota ḡsta parte hāno. Cum epicuro z turi isoi sequaci.

Ube lamina colcorpo morta fanno. Et ħ sufficit de ḡstiōe

ꝓ exempla ꝓbat im mortalitas aie

Juxta hāc pclonē mouek dubitatio. An ꝓ exempla sacre scripture ꝓbari possit aīaz esse īmortalē. Ad qō respondetur q sic. Et prīo habetur Gen. 25. de abraā vbi dicit. Congregatus ē ad populuz suū. vbi ostendit q in alio seculo habebat populū. s. homines qui bene vixerāt sicut et ipe. Sith habek de isaac. Appositus ē populo suo. Ge. 37. Cū crederet iacob mortuuz esse ioseph descendā inquit ad filiū meū lugens ininfernū. Gen. 37. Unde credebat eū ibi esse ām spm. Apparens domin⁹ moisy dixit. Ego sū de⁹ abraam. deus ysaac z deus iacob. Ihū saluator. Mat 22. Deus ē viuoꝝ z nō mortuoꝝ. Tirantib⁹ fetuis dauid q ipe ꝓ mortuo paulo ñ plangeret inquit secūdi Reg. 12. Ego vodā ad eū. Cum suspensus z tribus lanceis confossus absolō iteriisset dauid eū lachrimabiliter planxit. secūdi Reg. 18. sup quo Aug⁹. 3. de doctrina xpiana ait. Nō orbitatē filij doluit. sz qa nouerat in qs penas tā adultera z parricidal' anima rapek. Nā alio pri⁹ filio qui innocens erat ꝓ q egrotāte affligebak. morīente letat⁹ ē. secūdi Reg. 12. Erauit helias ꝓ suscitatōe filij hospite suo dicens 3. Reg. 17. Dñe de⁹ meus reuertak queso aīa pueri hui⁹ in viscera ei⁹. Thobias secundo increpās stultitiā ꝓpinquoꝝ z ostēdēs q aīa viuat post segationē a corpore. Filij inquit sanctoꝝ sum⁹: z vitā illā expectamus quā deus datui⁹ ē his qui fidē suaz nūcq̄ mutāt ab eo. Et in oratione di. Thob. 3. Dñe ām voluntate tua fac mecū z ꝑcipe recipispm meū. Addidit dominus omia q fuerāt Iob duplicia tñ nō dedit septē filios z tres filas sicut pri⁹: vt hi qui iā extincti fuerāt viuere ostenderent ām Greg. Job. 42.

Valde exp̄sse dicit salomon in fine ecclīastes. Reuertatur puluis in terrā suā vnde erat et sp̄ūs redeat ad deū qui ō dit illū. Eleazarus dicit secundi Machab. 6.c. Et in p̄senti tēpe supplicijs eripiar hominū. sed man⁹ om̄ipotētis nec̄ vnus nec̄ mortuꝰ fugiam. Dñs dicit in euāgelio Matt.10. Nolite timere eos qui occidūt corpus. Et apl's ad phi.1. Cupio dissolui et cē cū xp̄o. et sic magnifice comes et ciues eugubini mei expedire sūt huius fructus tres partes quibus clare consp̄icim⁹ q̄ ania rationalis nō parum appreciāda ē. Vnō exclamat Ber. sic. O ania insignita dei imagine. ō corata similitudine despōsata in fide. dotata in sp̄ū. redēpta sanguine. deputata cuz angelis. capax beatitudinis heres bonitatis. rationi participes. q̄d tibi cū carne tū cū vilius sterq̄linū inuenisti Et sene. Prouer. Nihil magnū in ebrio nisi aius magna despiciens. Et aug. sup̄ gen. sicut deꝰ om̄em creaturā sic ania om̄em creaturā corporalē nature dignitate p̄cellit Idcirco ea nō despiciamus quia dic̄ Hie. i ome. Si magne mercedis ē a morte eripe carnē q̄ q̄ moriturā. quā ti est meriti a morte aiam liberare i celesti p̄ria sine fine victurā: Et aug in quodā sermone. Quid est q̄ velis habere malū? Dices mihi nihil om̄ino. nō vxorē. nō filiū nō filiā. non seruū: nō ancillā non tunicā postremo nō caligam. Si tu vis habere malā vitā rogo te p̄pone aiam tuam caligę tue. Hāc igit̄ amemus vt vitā habeam⁹. Hm̄.

Dominica in sexagesima de ꝓbo dei. Sermo. XIII.

Cum turba plurima cōueniret et ō ciuitatib⁹ propera rent ad eū. dixit p similitudinē: Luc.8. Ꝓpo huiꝰ sacri et sancti euangelij historiali declaratione. Notandū q̄ tres ꝓclusiones requirunt ad hoc vt vnus ciuis bñ loquatur sūt iste videlicet.

Q, sit fructuosa locutio et instructiua cordium

Q, sit valorosa cōfirmatio et recta mentiū.

Q, sit radiosa declaratio et distinctiua statuū.

Prima ꝯclusionē ꝓbat ambrosius in li. de officijs vbi inquit. Iugū sit ꝓbis tuis ꝛsta tera atq; mensura. vt sit grauitas in sensu in ꝓmone ponderus. atq; in ꝓbis mod⁹. Hoc Ambro. Si aliter hō loquit ꝙ nanit loquit ꝛ ex vana locutione vanus hō tenet. Vnde Hug. li. 2. de aia dic. Van⁹ sermo vane ꝛscientie ē. Inde est ꝙ moyses hois lingua pandit ꝛ qualē ꝓmo ostendit tal animus appbat. qm̄ ex abundātia cordis os loquit. Sermo vanus nō erit absq; iudicio: qz ab oī statu altitudinis deperiunt: q̄ q verba vana dilabunt. hec ille. Conclusio scōa ꝓbatur qz ei qui tal videt ꝙ sapientes viri pius cogitāt si possunt ꝛfirmare que dicūt Vñ Greg. 32. li. Moraliū. Ille mihi videt esse sapiens q̄ pauca quidē de ꝓtute ꝛiugū: ꝛ ploquit firmiter in suis actib⁹ atq; opib⁹: ꝛ fidē verbi operū suoz a stipulatōe ꝛfirmat. Et pictagoric⁹ in suis p̄ceptis ait. Quidem a pictagora querēs quō inter sapientes discipulos cōputari posset. rn̄dit. Serua silentiū donec necessariū sit tibi loq̄. si nihil dixeris nisi q̄ bene sciēris si gesseris optīa et locutus fueris pauca. nā silentiū signū est sapiētie ꝛ loq̄citas signū stultitie. Ne festines respōdere donec fuerit finis interrogantis nec q̄stionē incōuentu soluere tētes cū sapientiore te cē ibi ꝛspexeris. Tertia ꝛclo ꝓbatur ꝙa locutio velox ꝛ obscura vel verbis vel sententijs āmirationē ducit ꝛ nō claritatē. Vñ Hier. ad nep. Verba voluer ꝛ apō imperitū vulg⁹ admiratiōez sui facere indoctoz hominū est. Nihil ei tā facile q̄ vilez plebē ꝛ indoctā volubilitate lingue decipe quicquid nō intelligit plus mirat. Oportet ergo. vt ait cice. i ꝓ rethoricoz vt ꝓmo siue narratōsit dilucida ait. Senec epla. 4. Quēadmodū sapienti viro inceste modestio ꝛuenit. Ira oīo ꝓcessa nec audax. i. q̄ sit cū māsuetudine ex claritate verboz. Hec ꝛclusiones magnifice dñe comes ꝛ eugubini mei in h̄ sacro euangelio hodierno denotant. Nā in ꝓma pte ponit fructuosa locutio xp̄i instruētis. In scōa pte valoroso ꝛfirmatio cristi clamantis ibi. Hec dicēs clamabat. In tertia parte

ponit radiosa declaratio xpi respondentis ibi. Interrogabant eū discipuli eius. Et vt melius hec pateāt videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fructus sit verbū dei secūdum expositionē Jesu xpi i presenti euāgelio. de quo verbo loquēdo tres ꝯclusiones cū tribꝰ dubijs more solito ō clarabimus.

Prima pars erit de verbo
Secūda de ꝓferēte ꝓbū.
Tertia de audiente ꝓbū.

Conclo ꝑma est q ꝓbum dī accipiēdo ꝓbū ꝓ ꝑdicatōe dr semē xpi tria. xpi ꝓtutez calefactiuā nutritiuā: generatiuā. que secundū naturales reperiunt in quolibet semine bono. De ꝑmo loquit dauid in ps. Ignitū eloquium tuū vehemēter. De scōo loquit. Math. 4. Nō in solo pane viuit homo: sed in oī verbo qō ꝓcedit de ore dei. De tertio loquit Ja. i. Voluntarie eni genuit nos ꝓbo veritatis. Et notandū q quintuplex est generatio que nō pōt fieri nisi q verbū. Prima est naturalis que habet fieri q carnis ꝓpagationē. Nullus ei filius pōt fieri legitimus nisi q verbū. i. nisi inter generātes ꝑus ꝓueniat cōsensus verbi. vt cū dicit vir. Accipio te in meā. z mulier cum dicit Accipio te i meum ⁊c. Secūda est legalis quādo aliq⁹ fit fili⁹ q adoptōnē tempozalr q imperiū vel rescriptū. spiritualr per verbū dei. ad Cor. 4. In xpō. enim Jesu q euangeliū ipe nos genuit. Tertia est spūalis que fit q baptismi regenerationē et fit q verbū cū dicit ego te baptizo ⁊c vñ Aug. Accedit verbū ad elementū z fit sacm. Quarta est sacramētalis qñ trāsubstantialr panis in corpus xpi. cū dr Hoc est corp⁹ meū. Unde eusebi⁹. Inuisibilis sacerdos visibiles creaturas ꝓbo dei sacratas potestate cōmutat. Quinta ē sup substantialr q̄ fili⁹ dei generatur a ꝑre. Et ista fit q verbuz cū dicit in ps. Eructauit cor meū verbū bo. Tunc de⁹ creauit ꝓbū bonū qñ filiū de sua substātia generauit. z sic patet ꝯclusio. Juxta quaz mouet qō sm sentētiā ꝓ plurimoz doctoz q̄ vtilitates ꝓcedūt de ꝓbo dei capiendo ꝓbū dei pro ꝑdicatōe. Ad qō respondet q multa bona facit audientia verbi dei. Prīo

vtilitates verbi dei.

mentē faciat. Vñ Aug. in q̄
dam sermone. Quisq̄s vero
xpi pascit terrenū pabulū nō
requirit. Nec. n. pōt panē se
culi cupere, qui pane reficit
saluatoris. Negligit famē cor
poris qui papulū l ctionis i
cēdit. Nec vētris curā habe
re poterit, q̄ alimētū verbi ce
lestis acquirit. Ipa enī oīm
refectio q̄ satiat aniam q̄pur
gat viscera cū de diuinis scri
pturis cibū eloquij perēnis
accepim⁹, Et Ecc. ome. 6.
Plus ē verbi dei pabulo vi
cturā in pperuū mentē refi
cere. q̄ vētrē mozture carnis
terreno satiare. Secdō ab
amaritudine aiaz curat. Vñ
de Ambro. sup Beati ima
culati. Quō possunt verba
dei dulcia esse in faucib⁹ tu
is. i quib⁹ est amaritudo ne
quitie. Tertio aniam ad
bene opandū; ad bene crede
dum ad bene intelligendū
inducit. Unde, p̄sper. li. 1. de
vita ꝓtemplatiua. Fides ex
auditu, auditⁿ aūt p verbū
xpi ostendit aplꝰ. Si ḡ que
libet sine p̄dicante nō audit
sine auditu nō credit, sine fi
de nō intelligit, sine intelle
ctu nō bene agit. Verbū dei
p̄dicandū ē vt audiēs cre
dat, credens intelligat, z in
telligens bonū opus pseue
rant exhibeat. Quarto ꝓ
bum dei animā fortē z pstā
tem facit. Unde greg. Ie
nerio epō scribit vt habet in
decreto. 35. q. 10. Est aūt ver
bum dei validū z fortē z du
rabile est z pseuerabile z im
murabile: ō momenta neū
nō transitoꝝ ū, aūt ei pseipa
ueritas q̄ deꝰ est z verbū di
est. Celū z terra transibunt Lu.
verba aūt mea nō trāsibunt

Nonclio scdā ē ista q̄ ad
bonū p̄dicatorē tria req̄rūt

Magna diligentia Cō
Magna patientia. tio
Magna p̄uidēt az patia bon

De primo sic clare possu⁹ dici
m⁹ dicere q̄ nisi p̄dicator la tis
boret multū ꝓ se z suis audi
entib⁹ i oīone pax, pdesse pt.
Unde. in li de doctrina pia
na. Predicator laboret vt in
telligenter. vt libenter vt obe
diēt audiat. z h̄ se posse ma
gis oīonū pietate q̄ oratoꝝ
facultate nō dubiter. vt ozā
do ꝓ se ac ꝓ illis quos allo
cururus sit ꝓius oratoꝝ: an
teq̄ doctoꝝ: z in ipa hora ac
cēdens ꝓius q̄rant ꝓferē
tem linguā ad deū leuet ani
mā sitientē: vt ructer q̄ bi

heritr vel qđ impleat fūdat Doctiā ꝓbat exēplo xp̄i in euāgelio hodierno cū dicit. Exȳt q̄ seminat. Ille ipe magister veritatis fuit. q̄ exȳt p̄mo de sinu patris. demū de virginis. de mūdo. et abȳt in celū. De scđo. s. q̄ in p̄dicatore sit magna p̄tia loqtur Hiero. ad nep. dicēs Sermo p̄sbiteri scripturaꝝ lectiōe cōdit⁹ sit Et Gre. 18. mo Qui ad re p̄dicationis verba se p̄parat necesse est vt cāꝝ origines a sacris paginis sumat. vt ome qđ loqt̄ ad diuine auctoritatis fundamentū reuocet. atq; in eo edificiū sue locutionis firmet. De tertio. s. q̄ i p̄dicatore sit magna ꝓuidētia z patiētia multiplicit loquit doctores. et prio de ꝓuidētia. q̄ debet esse in multis. Prio vt doctrina dei i fabulas nō deducat Vñ Ambro. sup Lucā. Nō mediocre p̄riculū est si cū beata eloquia dī. s. p̄dicatoris z opa q̄ fecit illi p̄termissis loquat q̄ seculi sūt. Secundo vt nō q̄rat cōplacere adulatorie. sz recte sm veritatem loquat. Ite Ambro. sup illō Lu. 9. Quicūq; tuleritis i via. ait. Qualē debet esse q̄ euangelizat regnū dei p̄ceptis euāgelicis designat. h̄ est vt subsidiū secularis adminicula nō requirat fideiq; tot⁹ inhereſ puret q̄ min⁹ ista req̄ret magis posse suppetere. z ideo in cunctis tribulatiōib⁹ debet esse patiēs. qa redarguendo peccata nō pōt h̄re gratiā peccatorū. Unde Ambro. Libeni. z sine adulatiōe ſritatis predicantes. z gesta p̄auevita arguētes grām nō habēt apud hoies. z hec de ista conclusiōe sufficiāt. Iuxta quā mouet qō. vtrū gra p̄dicādi detur ex meritis. Ad qđ rn̄det Alex. des ales. in. 3. dicēdo. Q, meritū dicit dupliciter. ꝓprie z interp̄tatiue. Proprie meritū est seruitiuz cui debet aliqđ p̄miū. z hoc modo nulla gra dat ex merito in ratiōe gre. nā si ex merito nō esset gra. sic oñdit aposto. ad Ro. 22. Interp̄retatiue dicit meritū gratuitas ad diuinū donū. z h̄ mō grā sermonis ōr dari ex meritis z ēt subtrahi. Prio auditoris nā qđ gra dat bonis z malis. h̄mo doctoribꝫ sicut poterūt phariseis ꝓba suppetere p̄dicatōis de qbscriptū ē mat. 23 Omnia q̄cūq; dixerint vob

Utrum gra p̄dicādi debeat ex meritis

facite. ſm vero opera eoꝝ no lite facere. Propter audi toꝝ repbationē bōis etiā doctoribꝫ subtrahit ſicut ad ezechi elem. z. c. Ezechie. ꝓtra iſrael dicit. Linguā tuā adherere faciā palato tuo: z eris murꝰ nec q̄ſi vir obiurgans qꝫ domus exaſperans ē. Alij aūt ſermo p̄dicatiōis ꝓpter vtroſq; datur. alij ꝓpter vtroſq; ſubtrahitur ꝓpter vtroſq; ei datur ſic diuia voce paulo apō Hor. dicit. Noli timere. ſz loquere. z paulo pꝰ. Populus multus ē mihi in hac ciuitate. actuū. 18. Propter vtroſq; ſubtrahit, ſicut beli ſacerdos z prauā filioꝝ cognouit actionē. z dignā increpatōis nō exercuit vocē. cū p̄fecto futuꝝ eēt vt in mortē ſupplicio et iſtos reatꝰ flagitij z illum ſilētij pena multaret. Et iſta ſnia ꝓfirmat p Eze. imo. dē. Sepe doctori ꝓbū a dño p gr̄a auditoꝝ z ſepe pp auditoꝝ cl'pā ſbtrahit ꝓmo doctori Itē idē ibidē Cū platꝰ ñ agit bona q̄ loq̄t ei ꝓmo ſbtrahit ne loqui audeat q̄ non opaſ ficut ꝓpheta dicit. Peccatori aūt dic ds. q̄re tu enarras iuſtitias meas. Et h̄ ſufficit de iſta p̄ſenti dubitatōe. Coclio

tertia ē q̄ audientes ꝓbum Au dei ſunt duobꝰ modis diuiſi ente aliqui ſunt boni. aliqui ſunt bū mali. Mali ſūt triplicit diui ſūt ſi. Aliqui aſſimilant terre ſe plic cus viā poſite vt ſūt luxurioſi q̄a ſic via nullā habet clauſurā ita iſti nullā clauſurā habent vanitatibꝰ mūdi z voluptatibꝰ carnis. de quo dicit Greg. in moral. Ex quo luxuria ſemel mentē alicuiꝰ occupauerit vir ei bona deſideria deſiderare pmittit. Sunt enī eius vitioſa deſideria q̄a ex ſuggeſtione ozik cogitatio. et ex cogitatione affectio z ex affectione delectatio. z ex delectatōe conſenſꝰ. z ex ꝓſenſu operatio z ex opetatōe ꝓſuetudo. z ex ꝓſuetudine deſperatio. z ex deſperatōe peccati ō fenſio. ex defenſiōe gloriatio. et ex gloriatione dānatio Et iō luxurioſi audiendo p̄dicationē eā nō retinēt. veniūt ꝑ volucres. i. demones z male cogitationes z a corde eoꝝ eā auferūt. Aliqui aſſimilantur terre petroſe. Et hi ſūt ſuperbi. qꝫ lapis naturaliꝫ ē p̄ deroſus. Ita ſuperbi qui ſemp ponderant z exiſtimāt eoꝝ facta. Et ideo ſemp ad terrā deſcēdūt. Ju. io. Videbam

sathā q̄si fulgur de celo cadē tē. Et ī ō p̄dicatio penetrare nō pōt corda supbozū ꝓpter duritiā. De hoc poit exēplū Aris. de aq̄. Licet. n. bal ne at lapidē extra tm̄ intꝰ pene trare nō pōt. Aliq̄ assimilāt terre spinose. Et hi sunt auari q̄ pūcti z suffocati spinis auaritie suffocāt ꝙbū in cordibꝫ eoꝝ. Et siti ei auaritie semp cogitās auarꝰ quō acq̄rere possit timet ne pdat q̄d acquisiuit ꝙ dic Hier. Nos ardemus auaritia Et Bre. Q̄uis auarꝰ et potu sitim multiplicat. q̄ cū ea que appetit adeptꝰ fuerit ad adipiscendū alia amplioꝰ anhelat terra si q̄dē bona fructuz affert in patientia. Sed in uctus tra bāc ꝓclonē querit q̄s sit bi ōi. fructus hꝰ terre. Ad q̄d breuiter rñdet. q̄ triplex ē fructꝰ huiꝰ terre. Unꝰ est tricesimus. Et hūc tribuūt incipientes q̄ habēt fidē z seruant p̄cepta decē legꝫ. Alioꝰ ē sexagesimus. Et hūc tribuūt p̄fitientes qui nō tm̄ seruant. ī p̄cepta ī fide. sꝫ etiā exhibēt 7. opera misericordie. Alius ē centesimꝰ Et hūc tribuūt p̄fecti q̄ ñ tm̄ faciūt p̄cepta. sed etiā seruāt euangelica ꝓsilia tanq̄ p̄cepta. Et ꝫ tangit. mat. 4. ꝙbi dicit. Terra fructifi cat primū herbā. demū spicā. deinde plenū frumētū: q̄d exponēs greg. sup ezech. ait. Cū desideria bona ꝯcipimꝰ semē in terra mittimꝰ. Cum vero opa recta incipimꝰ herba sumꝰ. cū ad pfectuz boni operis crescimꝰ cū ineiusdez opatiōis pfectionē: plenum fructū de spica pferimꝰ. Vel sm̄ aug. in questionibꝰ euangeliꝰ. Tricesimꝰ fructus pertinet ad ꝓiugatos. nā z ipa digitoꝝ ꝓiunctio molli se osculo cōplectens federans maritū pingit z coniugem. Sexagesimus ad viduas: q̄ in tribulatiōe z angustia positē sunt. Unde cū inferiori digito ꝓmuntur. Centesimus ad virgines q̄ numerꝰ de sinistra trāsiēs ad dexterā et circulū faciēs erēmit z ꝙginitatꝫ coronā Et sic magnifice comes z ciues dilecti expedite sunt ꝙ huiꝰ fructꝰ ptes quē obsecro libenter audire vt et illo alio fructū silꝫ bo reddētes vitā habeatꝫ. Amē

Dñica in q̄nquagesima. Sermo de excellētissima celebratiōe dominici sacramēti. Sermo. XIIII.

Assumpsit ie
sus duodecim
discipulos suos se
creto et ait illis. Luc. 18. Pro
hui⁹ sacri et sancti euāgelyhi
storiali declaratōe notandū
q̄ tria sūt q̄ maxime sūt tuenda mi
nis ad ꝓseruandā dilectiōez
erga aliquē dominū.

Secretoꝝ reuelatio cū ma
gna fiducia.

Miseroꝝ subleuatio cum
multa clementia.

Populoꝝ laudatio cum
multa letitia.

Prima ꝓclo patet ex h̄ q̄
manifestū apparet hominez
sp appetere aliquē amicum
cui secreta sua reuelet. et in h̄
ostendit maximū signū ami
citie. vñ tullius in libro de ami
citia. Excepta sapiētia nihil
melius datū ē hoi a dijs im
mortalibus amicitia. Quid. n
dulcius q̄ habere cū q̄ omnia
audeas sic loq̄ vt tecū. Quis
esset tant⁹ fruct⁹ in ꝓsperis
rebus nisi haberes amicū q̄
illis eq̄ vt tu ipe gauderet.
Aduersa ferre difficile esset
sine eo q̄ eas gaud⁹ q̄ tu ipse
ferres. Hui⁹ rei habem⁹ exēplū. i. Reg. 18. De amicitia
dō et Jonate. q̄ Jonathas se
cit aniam suā quasi aniazdā
uid. et ex hoc idicabat ei oīa
que p̄ fut⁹ saul ordinabat cō
tra eū. Scōa ꝓclo patet ex
hoc q̄ nulla res valet ad di
lectionē alicui⁹ dñi ꝓseruan
dā erga subditos si clemētia
desit. vñ boeti⁹ in li. de ꝓsola
tione loquēs de nerōe ait.
Nouim⁹ q̄s tas! dederit rui
nas zc. Et i alio loco. Quā
uis te zc. Et ideo cōpassio l̄
clementia nobis necessaria
est ad ꝓseruādā ergo nos di
lectionē q̄ tante excellentie ē
vt faciat hoiez ꝓfectū vigre.
i mo. Tāto q̄sq̄ ꝓfect⁹ ē q̄sto
ꝓfect⁹ sētit dolores alienos

Tertia et vltima ꝓclo per
hec ꝓbat q̄ tūc domin⁹ ali
quis efficit⁹ gloriosus q̄n ab
alijs laudat. vñ in Passio. li.
2. epistola. Ubi cognoscit⁹
quisq̄s fama teste laudat. Et
infra bonū nomē reperitū sē
per efficit⁹ gloriosū. Et idem
in eodē loco. Gloriosi⁹ q̄ppe
dominis gratiora sūt ꝓcōia
q̄ tributa. q̄ stypendiū et ty
ranno impendit⁹. ꝓdicatio. ar
et laus nō nisi bono principi
debet. Hec ille. Ex hoc ei bo
no noiei vt plurimū, ꝓtrahit
bona amicitia. exēplū de h̄
habem⁹ primi. Paralipo. 10.

ybidem q alexander audito nomine. Jonathe ptraxit se cū amicitias. De condones magnifice dñe z ciues dilectissimi denotant i sacro euāgelio hodierno: quod diuiditur in tres ptes. Quoniā in pria pte ponit xpi clementia ad discipulos cū multa fiducia. In secūda pte ponit ipius ad cecū sublevatio cū mta clemētia. ibi. Factū ē aūt In tertia pte ponit populoz laudatio cū multa letitia ibi. Et omis plebs. Ut vt clarius hec pateāt videam9 historiā. Declarate historie fructus est celebratio misse i qua fit mēoria passionis xpi per quā mens ceca pctis acq̄rit gratiā z illuminat. atq̄ p ipam d eus in suis sanctis laudatur. Loquendo igitur hodie de missa tres conclusiones cum trib9 dubijs more solito declarabim9. quaz sit pria talis in ordine nro. vicz. Conclusio pma q missa xpie dicit eucharistie cōsecratio. de cō. di. 2. Utrū dicitur aūt missa sicut dicit magister sententiaz. li. 4. di. 13. eo q missus. i. angelus adueniat ad consecrādū. nō vtiq̄ consecret sz vt sacerdoti cōsecranti assistat. vñ Jsecrandū imp̄sonalr legi debet. nec est intelligendū q tantū vn9 angelus mittat. sed magna multitudo mittit angelorū. Dicitur etiā missa p̄m. Hugo. li. 2. de sacramētis. p. 8. c. 4. ar. 9. eo q fidelis ppls p ministerū sacerdotz preces oblationes z vota deo mittit: vel dicit missa q2 p trāsubstātiationē panis z vini i xpi carnē z sanguinē incipit totus xp̄s rē sub vtraq̄ specie quasi de nouo missus eēt. tho. i. 3 p. q. 83. a. 4. ad 9.

Juxta hanc p̄clusionē queritur. vtrū oī die debeat celebrari missa. Ad qđ rñdet p̄m die dē istū doctorē p allegatū. q ḡn at missaz de causis missa quottidie sa celebrat. Primo q2 oportet bare semp parata esse medicinaz ptra q̄ttidiana pcta. Secūdo vt lignū vite sit in medio pa disi semp. Tertio vt nobis quottidie expūs vnīat sacramentalr. z nos ei spūalr. Quarto vt sit apd nos mēoria passiōis xpi. Quinto vt vero agno: loco typici: quottidie vtamur ad vesperam. quem iudei ad vesperā comedi esurient p illd̄ ps. Conuertentur ad vesperam rē. Et ideo dicitur illd̄ tho. i. 3 q. 83. a. 2. q. 3. z i. 3. p. q. 8 ar. 2.

In decre. de ꝓsecratio. distl. 2. Iterak aũt hec oblatio licet ꝛps semel passus sit quia quottidie peccam⁹ pctis sine quib⁹ mortak infirmitas viuere nõ põt. Et iõ da quottidie labimur q̃ttidie ꝛps pro nobis immolak. Conclio seqa ẽ ista q̃ aliter clerici alit̃ laici ad audiẽdũ missã obligãtur put notak in summa durãdi. gre ꝓma. de missa. Nãlayci ꝛ clerici. ꝛ cõik oẽs tenentur ī dieb⁹ festiuis ꝛdo minicis audire totã missam Et si nõ audierint nisi cogẽte necessitate mortalr peccãt Et istud pbak p illud de cõse. di. i. Omnes fideles. Clerici aũt ꝛ maxime religiosi tenenk omni die audire missam nisi magna necessitas ipediat. Et notandũ q̃ quidaz dicãt q̃ clerici ꝛ maxie religiosi tenenk audire missaz diei q̃ cũ teneãtur ad horas diei etiã tenẽtur ad missaz extra de cele. mis. Quidã Durandus ꝓo dicit q̃ nõ. q̃ missa nõ est de horis canonicis. sz sup horas canonicas. Missa tñ de die ẽ ꝙuentualr celebranda cũ sacramento ꝙmunionis. sed nõ est ꝓceptũ q̃ ī ecclesijs nõ ꝙctualib⁹ semp celebretur. vbi ꝛ. c. Cũ creatura in fi. Unde si ꝙuent⁹ talẽ missam negligeret peccaret grauiter maxime ꝓlati licet alij nõ teneank ad missã diei, nisi de bono ꝛ eq̃. Et ad maiorẽ declarationẽ h⁹ ꝓclonis q̃rit q̃ missa ỏbeat celebrari ytrũ de die vel de aliq̃ festõ l de mortuis. Ad qõrñdet durandus q̃ ꝓpter missam peculiarẽ. i. spãlem nõ debet quis dimittere q̃n audiat missam de die extra de ce. mis. c. 2. Sed ħ est intelligendũ quãdo dies hz missam ꝓpriaz. et de illis q̃ eo die tenenk audire missam vnde illi q̃ postq̃ celebrauerũt ỏ beata virgie vl ꝓ mortuis audiũt ītroitum misse de die: rales ñ audiunt missam de die: q̃ missa nõ appellak officiũ cũ cãonevt haberur extra de ce. mis. c. 2. Sunt aũt ꝓba decretak ista. Quidã laycoꝛ hñt i cõsuetudinẽ vt p singulos dies audiãt euangeliũ in ꝓncipio erat ꝓbũ. ꝛ missas ꝓculiares hoc ẽ ỏ sãcta trinitate ꝛ de sãcto michaele ꝛ iõ sancitũ est in ꝙsilio vt vlteri⁹ hoc ñ fiat nisi suo tẽpore: ꝛ nisi aliquis voluerit ꝓpter reuerẽtiã sancte trinitatis nõ p alia deuo

obligãtur ad missaz diuersi mode

q̃ miss debe celebri

tione audire. sed si voluerint vt misse sibi canent de eadē die missas audiāt p salute vivoꝝ etiā defunctoꝝ. Addūtur istis duo dicta. Primū q̄ q̄ audit missaz accipiat benedictionē. ꝺ̄ se. di. i. missas. Secūdū q̄ qui die solenni p̄ termisso ecclie cōuētu ad spectacula vadit ꝺ̄bet excōicari de ꝺ̄ se. di. i. Qui dicit. Et nota q̄ dieb⁹ festiuis z dominicis interrogare ꝺ̄z plebanus si ibi sit q̄ p̄tēpto p̄sbytero suo audire ibi velit. Et si inuent⁹ fuerit statim ab ecclesia eiciat. extra de p̄chēdis c. 2. Verū h̄ ē ꝺ̄rogatā hodie

Concio tertia ē ista q̄ ea q̄ requirūtur ad celebratiōem misse repsentant nr̄e redēptōnis mysteriū. put notat i. 4. Rich. di. 12. q. 1 ip̄z misteriū fuit inchoatū in incarnatōe. z in predicatōe. p̄morū. z in passione cōpletū. Et tō quedam ꝺ̄ repsentat p̄tinētia ad incarnationē. quedā ad natiuitatē. q̄dā ad p̄ passionē. q̄dā ad p̄ p̄dicationē q̄dā ad resurrectionē. Sacerdotis ei calciatio incarnatōis ē repsentatio. In psona ei filij ꝺ̄ ꝺ̄z in p̄s. In ydumeā extendam calciamentū. i. humanā naturā quā assumā. vñ sacerdos cū x̄p̄m repsentat missam nō ꝺ̄bet dicere discalciatus. Amictus in capite repsentat diuinitatē amictā humanitate. caput eni x̄p̄i ꝺ̄ us. Alba nouitatem z vite quam x̄p̄s habuit. z docuit. et tribuit in baptismo. Zona. cristi iustitiā. Iuxta. esa. 2. c. Erit iustitia cingulū lumborū ei⁹. Manipul⁹ positus in leua significat quia crist⁹ in via prauum obtinebat. Per manipulum enim bra/uium designatur iuxta illud p̄s. Venient cum exultatione portantes manipulos suos. Per leuam vita p̄sentis itelligitur. Stola que i collo sacꝺ̄dotis ponitur ꝺ̄buiā significat quam cristus propter salutem humāi generis subiꝺ̄ factus obediēs vsq̄ ad mortem. Casula que alijs vestimentis supponitur cristi caritatem significat. que oīes alias virtutes excellit. Introitus sacerdotis ad altare aduentum cristi significat. Et introitus misse desiderium aduentus ei⁹ significat. Et ꝺ̄ in missa solēni non ꝺ̄bet intrare sacerdos quousq̄ incēptus sit introit⁹ misse. q. aī

fuit xps desideratus cū veni
ret. Et qz in aduentu xpi fu
it tps miscōie. Jō post introi
tū sequit lyrica qō interpra
tur dñe miserere. Et nonies
dicit ꝓputādo ter. quod dici
tur xpek. vt p̄ mīam xpi nouē
associemur ordinib⁹ angelo
rū. Post hec subiūgitur Glo
ria in ex. ad repsentandū ihesū
quē āgeli pastorib⁹ nato do
mino cecinerūt: quē sacerdos
inchoat. qz angelū magni cō
silij repsentat. Et chor⁹ cōci
nendo ꝓsequit. qz subito fa
cta fuit cū angelo mltitudo
milicie celestis laudātiū ꝛc.
Orones aūt q̄ subsequūt re
presentant. orones q̄s xps p⁹
natiuitatē suā fecit p populo. Epla q̄ pmittit euange
lio legē significat q̄ gratiā p
cucurrit: seu p̄cursoris xpi p̄
dicationē. Graduale lamen
tū pnīe significat. qz Johan
nes penitentiā p̄dicabat. Et
quia luctū seqt ꝓsolatio. iu
xta illud Mat. v. Beati qlu
gent qm̄ ipi ꝓsolabunt. Jō
post graduale cātat alla qō
significat ineffabile gaudiū
angelo⁹ z hominū in eterna
felicitate deū laudātiū. Hy
aconus suscipiēs cōdicē. euā
lij benedictionē a sacerdote
postulat ad significādū q̄ nl
lus debet p̄dicare nisi mitta
tur. Lectio ei euāgelij xpi p̄
dicationē significat. z dz le
gi in loco magis eminenti cū
epistola iuxta illud. Supra
montē excelsū ascēde tu qui
euangelizas syon. ad signifi
candū excellentiā legis gra
tie sup legē scriptā. Et habet
legens euangeliū facie versā
ad aquilonē ad significādū
p̄dicationē xpi esse ꝓtra illū
q̄ dī. Ponā sedē meā ad aq̄lo
nē z ero silis altissimo. Et qz
corde credit ad iustitiaz. ore
āt ꝓfessio fit ad salutē. vt oñ
dat ecclia q̄ euāgelij verbuz
recipit: mox post euāgeliū fi
dei symbolū ore decātat qō
tñ sacerdos incipit vt signifi
cet q̄ xps ore ꝓprio xpianū fi
dem docuit. Offertoriū q̄d
cantat significat sacerdotez
oblaturū sacrificiū laudis q̄
antecz dicat. Orem⁹. pmit
tit Dñs vobiscū: ad signifi
candū q̄ nisi dñs sit nobiscū
ad salutē nostrā orare nō pos
sumus. Silentiū tñ quod se
quit repsentat illō tps q̄ cri
stus nō ambulabat palā in
ter Judeos cū eū interficere
cogitarent. Quia tñ a p̄ pin
quāte dies passionis ei⁹ ite

rū palā ābulauit ad ꝺ ſignificandū exclamat ſacerdos. Per oīa ſecula ſeculoꝝ ⁊c. Prefatio aūt eſt quedā grāꝝ actio ⁊ diuine laudis confeſſio repꝛeſentans illā gratiaꝝ actionē quā ſancti reddunt xp̄o. ⁊ laudē q̄ laudat⁹ fuit. ⁊ quiuis ī ō maria vnxit eū vnguēto. Sanct⁹ repſentat laudem quā ſibi cecinerūt pueri hebreoꝝ dñica in ramis palmarū. Ad ſignificandū autē q̄ p̄ tradidit xp̄m morti ex dono. i. ex mera gratia. Judas pꝛo munere pecunie. ⁊ q̄ xp̄s fuit ſacrificiū illibatū ſacerdos facit tres cruces ſup oblata. vnā cū dicit. Hec dona aliā cū dicit. Hec mūera. aliam cū dicit. Hec ſāncta ſacrificia illibata. Et q̄ illa vēditio fuit maledicta. ꝓſcripta irrita. irrationabil⁹ ⁊ deteſtabilis. ad hoc ſignificādū dic̄ ſacerdos in canone. hanc oblationē facere dignet⁹ benedictā aſcriptā. ratā rōnabilē et acceptabilē. eleuatio coꝛporis xp̄i repſentat eleuationē xp̄i in cruce. demiſſio ꝺpoſitionē ei⁹ de cruce. poſitō ſuper palā inuolutionē ei⁹ inſi done mūda. palla ei⁹ ſyndonē repꝛeſentat. Et ī ō dicit ꝺ cōſecrat. ꝺi. i. Conſulto. Conſtituimus vt ſacrificiū altaris nō in ſerico panno aut intricto quilꝫ celebꝛare p̄ſumat: ſed in puro lineo ab epō conſecrato terreno. ſ. lino ꝓcreato atꝫ ꝓtexto; ſicut coꝛpus domini nr̄i ieſu xp̄i in ſindone linea mūda ſepultū fuit. Cū autē ſacerdos dicit. Nobis quoꝫ peccatoꝛibꝫ. repꝛeſentat ꝓtritionē ⁊ ꝓfeſſionē latronis alterū increpātis: ⁊ q̄ centurio ⁊ q̄ cū eo erāt reuertebant̄ pcutiētes pectoꝛa ſua. Exclamatō aūt ſacerdotis. voce eleuata. Pater nr̄ qui es in. ē reductio ad memoriā illi⁹ clamoꝛis. quē emiſit xp̄s in hoꝛa moꝛtis dicens Pater. In man⁹ Altare crucem ſignificat. Calix ſepulchrū Patena lapidē q̄ fuit clauſū. Cū aūt dicit ſacdos Pax domini inſinuat q̄ vna ſabbatoꝝ ſteꝛit ieſ⁹ in medio diſcipuloꝝ. Et q̄ rūc dedit eis poteſtatē remittēdi petā. Ideo chor⁹ exclamat agn⁹ di: qōꝛer repetit ad ſignificādū q̄ petimus nobis remitti petā cogitatiōis. locutiōis. et opatiōis. ꝓ quoꝫ remiſſionē veniem⁹ ad eternā pacē. Repꝛeſentatio ergo q̄ eſt per

eantū agnus dī ptinet ad re surrectiōis gaudiū. Post cō munio etiā aplōr gaudium de xpi resurrectiōe significat Ite missa ē repzesentat illō qō dictū ē aplis stari p3 ascē sionē xpi in celū. s.h Jesus. Chorus respōdens deo gratias: repzesentat aplos ꝛgressos in hierusalē cum gaudio magno vnanimit pseverantes in oꝛonc. Et q.p būficio redemptiōis nre cuj3 misteriū. vt dictū ē repzesentat in missa debem3 esse in ꝓtinua gratiaꝝactiōe. Et hec sufficiant de ista cōctione Jurta quā mouet qō vtrū melioꝛ sit missa bōi sacerdotis q3 mali. Ad quod dubiū respōdet dominus btūs Bo. i. 4. di. 13. q. dc missa ē loq duplr Primo q3tū ad substantiale qō est ibi: z hoc ē cōfectio coꝛporis z sanguinis dñi. z q3tum ad hoc equalitas est in oībus ꝺa vnū et idē ab oībus fit. Scōo modo ē loquiq3 tū ad aliq circūadiacētia: sic petitiōes oꝛones obsecrationes. z deuotus mod3. z effectus: z q3tū ad h meli3 valet missa boni sacerdotis. qz magis ꝓuocat ad deuotionē. et si quis libentius audiat missam deuotioris sacdotis' credo q bñ facit. tñ credat ipsuz nō sup excedere in substātia li peccatoꝛē. alioquī ꝑiculose erraret. vñ Augin li. de coꝛpoze crist' loquēs de substātiali ait. In mysterio coꝛpis et sanguinis dñi nihil a boꝛno mai3 nihil a malo minus ꝑficit sacerdote. z sic magnifice comes z eugubini mei expedite sūt hui3 fruct3 tres partes: quē obsecro ꝺuote audire vt h et ipo gratiam iuuenientes in futuro gloziū habeatis Amē.

eho' in 3. q. 8 2. ar. 6 rho. in 4. di. 1 2iq. 1. a 1. q. 5.

Dñica ꝑma q̄dragesime de tēratōe. Sermo. xv.

Ductus est iesus in deserꝝtum a spū vt tempꝝtaretur a diabolo. Math. 4. Pro hui3 sacri z sancti euangelij: hiſtoꝛiali declaratione Notā. idū q tres ꝓdoꝝnes sūt vtiles strenuo militi spirituali. vt bñ resistere possit q̄buscūq tēptatiōib3 aut eueniāt a diabolo. aut a mūdo. aut a carne ꝓpria. vicz.

Localis solitudo ꝓpter cōtemp'ationē.

Libalis artitudo ꝓpma ceratione.

Mentalis fortitudo ꝓpt impugnatiõem.

Prima ꝯclõne ꝓbat cassiodorus dicens Solitudo nouit emendarꝫ moribꝫ ꝓtẽplatione puriſſimã reſerare: ꝫ in intuitu ſinceriſſimo ſpũaliũ ſacrorꝫ ſcientiã reuelare. Et Seneca epla. 8. Animalia que dãne inueniri poſſint veſtigia ſua circa ipſũ cubile confũdũt. Idẽ tibi faciendũ eſt aliquin nõ deerũt q̃ ꝓſequẽtur. Multi apta trãſeũt condita ꝫ obſtruſa ꝓmanẽt. Furẽ ſignata ſollicitãt. vile videt quod cũctꝫ patꝫ. Ratione aſſignat de hac Greg. ꝫ. li. mo. vbi ait. Si carni quolibet abſcidimus: mor in ſpũ delectat inuenim⁹ intentoꝝ q̃ppe aleſi exterioꝝ euagatio claudit: interioꝝ acceſſus aperitur. naꝫ quo extra ſe ſpergi ꝓpter diſciplinã mẽs nõ põt eo ſuperſe cedere ꝓ pfectũ põt. q̃ ꝫ in altũ creſcere arboꝝ cogitur q̃ ꝓ ramos diffundi ꝓhibetur. Et cũ riuos fontis obſtruimus: fluenta ſurgere ad ſuperiora ꝓuocam⁹. Extẽplũ de hac fere habem⁹ ab oĩbꝫ ſuis dei q̃s enumerare longũ eſt. Sed de multis vnũ referã. Beatus Hiero. q̃ hanc talẽ q̃ vitã ducebat. Eliodo. ſic aſcebat. Inſinſta heremi vaſtitas terret: ſed tu ꝓdiſum mente deambula. Scõa cõcluſio patet ꝓ Iſidoro. li. ꝫ. ſoliloquioꝝ q̃ ait. Libor ſaturitas carnis luxuriã ſuſcitat et edacitatꝫ vicio creſcit ꝫ carnis rẽtatõ: ſaturitati ſemper libido adiũcta ẽ: ac ꝯtiã ieiunio libido ꝓſtringit. Ieiunio luxuria ſedatur. Nõnẽ ad hoc aſſignat. Hieronim⁹ i q̃dam epla qui ait Pater ſanitatꝫ eſt aſtinẽtia: mater egritudinis voluptas. Extẽplũ hẽm⁹ de moyſe exo. 24. q̃ acceptur⁹ legẽ q̃dragĩta dieb⁹ ꝫ noctib⁹ ñ mãducauit neq̃ bibit. Tertia ꝫ vltia ꝯclo ẽclarat ſic. Nã ipa mẽtꝫ fortitudo ẽ q̃ oẽs ꝑtutes ab ipugnãtib⁹ defẽdit. vñ. Amb. li. 1o. ẽ offic⁹ eꝝ. Nõ mediocrꝫ ẽ animi fortitudo q̃ ſola ẽfẽdit ornamẽta ꝑtutũ ſoim. iuſtitiã cuſtodit. et q̃ in expugnãbili ꝓpoſito aduerſus oĩa vicia dimicat: inuicta ad labores. fortꝫ ad ꝓſpera regidior aduerſ⁹ voluptates. vt auaritiã fugiat rãq̃ labõ quãdã q̃ ꝑtutẽ effemiat hec ille. Etiã ipa ani fortitudo oĩa aduerſa portat. vñ Hie. ſup Ioelis. Iuſti ꝫ fortis vir eſt nec aduerſis frangi nec ꝓſpis leuari: ſed in vtroq̃ ꝯ

se moderat⁹. Et in ꝗdā epi/stola ō forte militē xp̄i loq̄ns ait. p bonā z malā famā a de/terz z a sinistris xp̄i miles g̃ ditur. nec' laude extollit nec vitupatiōe frangit nec diui/tijs tumet. nec pfundit pau/pertate. z tra premnit z tri/stitia. ¶ Pclusiones ma/gnifice dñe z ciues dilecti ō notank' in sacro euāgelio ho/dierno quod in tres ptes di/uidit. ¶ Quoniā in ꝓma pte ponit xp̄i local' solitudo ꝓp̄ contēplationē ibi. ¶ Duct⁹ est Jesus in desertū ⁊c. In scōa pte ponit ipsius cibal' artitu/do ꝓp̄ macerationē ibi. ¶ Cū ieiunasset ⁊c. In tertia pte ponit ipius mētalis fortitu/do ꝓpter ipugnationē ibi. ¶ Accedēs tētator. Et vt clari/us hec pateant videam⁹ hi/storiā. ¶ Declarate historie fructus est tēptatio: cū in to/to euāgelio de ipa tēptatiōe xp̄i fiat mētio. de q̄ loquēdo tres pclones cū trib⁹ dubijs more solito declarabimus.

¶ Cōclusio pria sit tal' in ordi/ne. q̄ quicq̄ modis pōt euēi/re tētatio cuicq̄ ꝓut notan/dis modis euenit ¶ tētatio m⁹ domin⁹ Jo. li. 2. di. 21. iurta lram videl⁹. ¶ Quandocq̄ pro/uenit ex causa motiua. z hoc duplicit' aut gñal'r. aut spe/cialiter. ¶ Si general'r sic diui/ditur tētatio ī ea q̄ est ab ho/ste. a carne. z a mūdo. vt dici/tur in quadā sequētia. ¶ Dū/dus caro ōmōia diuersa mo/uent plia. ¶ Si special'r vt di/catur cā motiua q̄ se offert ñ solū p modū obiecti: sed eti/am q̄ inducit z excitat p modū ipulsiui. sic ē illa diuisio quā pōit magister sentē. ī. 2. di. 21. ¶ Tēptatō alia ē ab hoste. alia est a carne: quoz vtrūq̄ ha/bet ad malū tendere. ¶ Ñq̄ puenit tētatio ex causa istru/mentali et ꝺ dupl'r aut gene/raliter aut special'r. ¶ Si gene/ral'r sic est diuisio illa ℞eg. q̄ tēptatio que dā ē p vicia: q̄ dā p flagella. ¶ Si special'r sic est illa diuisio temptationis quā ponit glo. sup illud ps. ¶ Omnes esca abhominata ē/ania ⁊c. Vbi dicit q̄ multi/plex est tēptatio. ¶ Quarū pri/ma est error siue nescietia ꝓ/tatis. ¶ Scōa ē difficultas vi/cendi cōcupiscentias. ¶ Tertia est tediū boni. ¶ Quarta ē tēptestas seculi. ¶ Ñq̄ pro/uenit tētatio ex cā effectiua. et hoc duplicit'. aut generaliť aut specialiť. ¶ Si generaliť sic est illa diuisio q̄ ponit in

glo. sup illud. i. ad Cori. 12. Tēptatō vos nō apphendat vbi dicit in glo. q̄ temptatio alia ē diabolica alia hūana Et differūt sic ibidē dicitur ꝙa diabolica tēptatio malū habet exitū z terminatur ad mortale pctm̄. tēptatio vero hūana dicit q̄ exitū periculosū nō habet. q; vl ē ibi pctm̄ veniale vl nulla ē ibi culpa. 6m q̄ ostēditur in glo. vbi dicit q̄ trib⁹ modis habet fieri tēptatio hūana. Si specialiter sic est illa diuisio Aug de doctrina xp̄iana. q̄ diabol⁹ tēptat aut vexando carnē. aut vulnerādo naturalia. aut expoliando ḡtuita. Hic ei ponunt specialr effectus tēptationis diabolice. Quōq; tēptatiōe euenit ex natura gradus z ꝺ duplicit aut generaliter. Si generalr sic est illa quā pōit mgr sniarū in. 2. di. 21. Tētatō alia exterior. alia interior Si specialr sic est illa quā pōit greg. z habet i glo. sup illa. i. Unusq̄sq; z tempratur a cupiscentia sua: q̄ remptatio triplr pficit suggestione. delectatiōe z ꝓsensu vbi notāt ḡdus in pcessu tēptatōis explicite: q̄ ponebant in diuisione pri⁹ habita implicite. p tētationē ei exteriorē intelligim⁹ suggestionē. p interiorē itelligim⁹ illā in q̄ ē delectatio vl consensus. Si aūt quīro modo ꝓsideratr. i. ex causa modali: r vt clarius itelligatur ex mō: hoc etiā erit duplr: aut generaliter: aut specialr. Si generaliter. Et hoc duplr: aut explicite: aut iplicite. Si mplicite sic ē illa q̄ ponit in glo. sup pā. Aut habitat i ad luxorio rē. Ubi dicitur. q̄ q̄dam ē tētatio leuis z occulta: quedā grauis z occulta. quedā leuis z manifesta. q̄dam grauis z manifesta. Si explicite sic ē illa quā ponit Ber. p septē mēbra. Quaz pria ē importuna. s. q̄ pcaciter insistit. Secūda dubia. s. q̄ animam dubietatis nebula inuoluit Tertia ē subita. s. q̄ iudiciū rōnis p̄uenit. Quarta occlata. s. q̄ deliberatiōis ordinē p̄terfugit. Quinta violenta q̄ vires nostras trāscēdit. Sexta fraudulēta. s. que aīam seducit. Septima plexa q̄ varijs vitijs impedit Si aūt ꝓsideres spāliter put ꝓtrahitur ad tēptationē diaboli. sic modi ē duplr p̄nr assignari. vl implicite z sic di-

nidit. Aug. in quodā ſmōe. Diabol⁹ tētat vt leo. tēptat vt draco: vt explicite. z ſic eſt illa diuiſio [illegible]reg. ſup Iob. quarto vbi ſic dicit. Fideli famulo dñs cunctas hoſtis calidi machinat ōes inſinuat. ſ. q̄ oppꝛimēdo rapit] inſidiando circūuenit. minādo terret. ſuadendo blandit: deſperando frangit. ꝓmittēdo decipit. In hac ātē diuiſiōe explicant modi q̄s Aug. clauſerat ſub his duob⁹ q̄ tētat vt leo. tētat vt draco. Et ſic pater ꝓcō ꝓpoſita. Iuxta quā mouet qō. Vtrū ōes iſte ſpecies tētationis habeāt vnaz

Tēptatois de ſcriptō

ōſcriptionē cōmunē. Ad qō reſpondet ſm doctrinā dñi beati Bona. in. 2. di. 21. q̄ tētare ſm ꝓpriā ſignificationē ꝓbare ē. Alī tētatio dici pōt quidā tactus q̄ illō quod tāgit ꝓbatur. ſic cec⁹ dicit tētare q̄ ſuo tactu vult aliquā certitudinē de aliq̄ re quam tangit habere ꝓ hūc modum in ſpūalib⁹ tētatio ōr quidā tactus ad ꝓbandū ordinat⁹ Hoc aūt pōt eſſe: quadrupliciter. Aut ꝙa ille q̄ pulſat intendit ꝓbare ſz nō ꝓbare ſiue

ad h̄ in i. ꝓ. q. ii ꝓbatū oſtendere. Et hoc mō 4. ar. 2 tētat ds fz qō ōr ſap. 3. De⁹ tētauit illōs z inuēit illos dīgs ſe. Aut ille q̄ pulſat intendit. q ꝓbare z reꝓbare ſiue reꝓbum facere. z ſic tētat diabolus ſcōm illud Actu. ſ. Aut tēptauit ſathanas cor tuū mentiri ſpūi ſācto. Aut ille q̄ tētat intendit ſolū ꝓbare ꝛerpimētū ſumere ō eo qō eſt in hoīe. z ſic tētat hō cautus. Et de h̄ ōr ec. z. Et ꝓmultis loquelis tētabit te z ſubridens interrogabit te de abſconditis tuis. Aut qꝛ ſi pl' ſans nihil intēdit, ad ei⁹ tm pulſationē ſequit approbatō vel reꝓbatō bois. Et ſic tētat caro .i. carnal' ꝛcupiſcentia: de q̄ Jac. ꝓmo. Unuſq̄ſq; tētat a concupiſcētia ſua abſtractus z illect⁹ Deinde cō cupiſcētia cū ꝛcepit pit pctm pctm ꝙo cū cōſumatū fuerit generat mortē: a carne enim ſiue a carnal' ꝛcupiſcētia homo pulſat z q̄ſi tāgit: cui tactui ſiue pulſationi ſi conſentiat ꝓbat z reꝓbat ſi non diſſētiat ꝓbat z approbat. Et his dictis ꝓcipit hō q̄d ē tētatio z quō illis ſpēb⁹ ſup dictis tal' deſcriptio conueniat. Et hoc ſufficit de qōne ſcire: q̄ ōia intelligēs ille doctor facūdus hugo de ſctō vi

cpore declarās qđ ē tēptatio
aiebat Tētatio ē calide expe
riri z quasi quibusdā blādis
conatib⁹ ꝓbare. z hec oīa
posita in ista pte ꝑma sm̄oīs
sufficiāt ad clare sciendū qđ
ē tētatio. z quot sūt ei⁹ spēs.
amodo de tētatōe mala locu
turi sum⁹. Concō scđa est
ista q tētatio licet sit cauen
da: n tn ē satis timēda Ista
conclusio hz duas ptes. Pri
ma pars dicit q tēptatio est
cauenda. Secūda ps dicit
q nō est satis timēda. Pri
ma pars ꝓbat. qz tētatio ca
uenda est eo q

Est maloꝝ pululatiua.
Est mentis deceptiua.
Est ꝓtēplatōis dēstructiua
Est ipugnōis ꝓtinuatiua
Est modoꝝ variatiua.

Primo dico q Tentatio est
maloꝝ pululatiua. vñ Greg.
in mo. Pi tētationi in corde
nascenti festine nō resistit ea
dē qua nutrit mora roborat
Et Hyero. in qdā epla rndz
Dū puus ē hostis interfice.
vt nequa elidat in semie. q̄
di. Si ipi tēptatōi nō resisti
tur de minori malo ad pei⁹
discurrit. Est etiā tētatio mē
tis deceptiua qz qñ hō nō p
cauet sibi tunc tētatōes veni
unt z cū se ad resistendū pa
rat tūc ipe recedūt. vñ Greg.
24.mo. Hostis nr q̄to ma
gis nos sibi rebellare ꝓspicit
tāto amplius expugnare ꝓtē
dit. eos enī pulsare negligit.
quos quieto iure se posside
re sentit. Est etiā tēptatio cō
templatōis destructiua. qa
q̄to magis alios a ppinq
deo p cōtemplatione: tāto ā
plius ne extollat a deo tem
ptari ꝑmittit vnde Grego.
ome. scđa. Male ūq; qui pl⁹ in
cōtemplatione rapit ꝓtingit
vt ampli⁹ in tētatōe fatiget
sicut quibusdā sepe contin
gere benefacientib⁹ solet. q̄
mentē dū aut ꝓpūctio' men
tis. aut ꝓtēplatio sup semet
ipsam rapit statim z tētatio
sequit ne de his ad q̄ rapta
est extollatur. exemplū ō̄ Pau
lo. Est etiā tēptatio ipugna
tionis ꝓtinuatiua. vñ Leo. pa
pa in quodā sm̄one. Nō dē
sinit hostis tēptatiōis laqos
vbiq; ptendere vt quoq; mō
fidē credētiū valeat corrūpe
nouit. n. cui illecebras carnis
ingerat: cui vir⁹ inuidie ifū
dat: cui incitamenta luxurie
apponat: nouit etiā quē me
roze ꝓturbet. quē gaudio sal
lat. quē metu oppꝛimat: quē

admiratõe seducãt: oium di
scutit motes. oium curas vẽ
tilat: oim scrutat affectus ꝛ
ibi q̃rit cãs nocẽdi vbi vnũ
quemq; viderit diligentius
occupari. Est etiã tẽratõ mo
doꝫ varietatiua. q; nõ eodẽ
modo p̃ouenit vñ Greg. li.
10.mo. Antiquꝰ hostis exp
prio certamine dũ se succum
bere videt alia tẽrationũ bel
la restaurat. Scõa pars cõ
clusionis dicit q; tẽratio nõ
est semꝑ timenda eo q; ipa ẽ
bonoꝫ exercitatiua bonoꝝ
securatiua bonoꝫ ambatiua
bonoꝫ cozonatiua. De prio
ait. Aug. sꝑ ps. 61. Bn dimit
titur diabolꝰ tẽptare q̃tum
tibi pdesse põt. vt exercearis
vt pberꝛ vt qui te nesciebas
a teipso iuenias. Et origẽ.
supra li. nũ. 27. Sic caro si sa
le nõ aspgatur q̃uis sit ma
gna ꝛ pcipua corrũpit. ita ꝛ
ania nisi tẽrationib⁹ assidu
is solidet ꝓtinuo resoluitur
et relaxatur. De secundo
dicit q; Bernar. ꝓmone tertõ
non est inimicꝰ excitare tẽta
tiõis morũ sed iu te ẽ si volu
eris dare seu negare ꝓsensuꝫ
De tertio dicit leo ꝓmone
35. Nulla sꝑ sine tẽrationũ et
perimẽtis opa ꝓtutis. De
quarto ait Aug. sup ps. 6.
Ultra nr̃aꝝ pegrinatõe bita
ñ põt eẽ sine pcã siue tẽratõe
q; ꝓfectus nr̃ q; tẽptationẽ
nostrã fit. nec quisq; sibi ino
tescit nisi certauerit nec põt
certare nisi tẽratus. nec põt
cozonari nisi vicerit. nec põt
vincere nisi inimicũ ꝛ tẽtati
ones habuerit Et Ambro.
in quadã epla. Deꝰ ipe omi
um rector ac dominꝰ cũ an
gelozꝫ militia certamẽ tuum
expectat. tibiq; ꝓtra; dyabo
lum dimicanti parat eterni
tatis cozonã Et hec sufficiãt
de ꝑclone. Juxta quã mo Ac
uetur petitio q; sũt remedia ua
ria q; ad iuuamẽta ad resistẽ ta
dum tentatiõib⁹. respondet istẽ
hic breuiter q; ꝑcipua reme
dia sũt quiq; vcz.

Fuge occasiones.
Frena passiõis recordatõ
Macta carnis mortificatõ.
Exercitatio actilis
Peccandi declinatio.
Occasionũ ꝑculcatio

De ꝓma agit greg. in qua
dam ome. Nihil adeo gueq;
nõ equanimit roleretur si cri
sti passio ad memoriã reduc
catur. De scõo sic arguit
Caro ꝛ spũs ꝓtraria sũt. Qui
vult igit spiritũ cõfortare vt
valeat tentationib⁹ resistere

tẽtato
nõ ẽ ti
mẽda
semꝑ

dz carnē suā macerātōibꝫ ꝺbi litaꝝ vñ au. ſ. Io. Spūs deſi cit vbi caro requieſcit. vt enī caro mollib⁹: ſic anīa durꝫ nu tritur: illā blanda refouent. hanc aſpera exercent. De ter tio loquit Hiero. in quodā ſermone dicens. Semp aliqd boni facito vt diabol⁹ re in ueniat occupatū. Nō enī fa cile capit a diabolo q̄ bono vacat exercitio. De quarto ſic agit Nā nemo pōt habe re pacē a diabolo niſi prꝰ a malis ceſſauerit. Vñ dauid in ps̄. Declina a malo z fac bonū. Et ſequit finē ipe dicē do. inquire pacem z pſeque re eā. De quinto ſic agitur. Nā ſi nō remouēt lingna ab igne ſp in eis ſuū officiū exer cet. niſi aliqō impedimētum habeat Ideo' ē ſentētia' phi lo. remota cā vt deficiēte cā remouet effectus. Et hec ſuf ficiant p ſecunda parte. Cō cluſio tertia ē iſta q̄ deꝰ dat tētatiōes etiā iuſtis ꝓpter tria vel ꝓpter triplicē medicinaz videlicet.

Medicinā purgatiuā.

Medicinā p̄ſeruatiuā.

Propter medicinā cōſoli datiuam.

Primo dat ad purgandū

3. Primo. ſ. offenſiōes pur gant tētationibꝫ cū nemo ſit qui aliq̄ mō nō peccet vt di citur. i. Io. i. c. Si dixerim⁹ q̄ peccm̄ nō habem⁹ ipi nos ſeducim⁹ z veritas in nob nō eſt. Dicit ḡ deꝰ bōis tēpta tiōes vt purgent. ideo. Hie. ait. Rubigo peccati ſine igne tormenti ꝓſumi nō pōt Et Greg. inquit. Cō lima ferro. fornax auro. flagello ḡ no. h̄ facit tribulatio iuſto.

Dantur ſecō tēptatōnes ad purgandū affectiōes que inherēt ſepe in tpali gaudio dolore. timore. ſpe. amore. odio. z deſiderio vnō Pſal. Argentū igne examinatū pur gatū terre. i. a terra ſeptuplu ꝓpter p̄dictas affectiōes. Dā tur tertio ad purgandū ma las ꝓſuetudines. De talib⁹ ſcriptū eſt Apoca. 7. Hi ſūt qui venerūt ex magna tribula tione. Secūdo principalit dant tentatiōes p medicina preſeruatiua Et hec ex tripli ci cauſa. Prio q̄ remouent peccandi occaſiones. ꝗa tēta tiones tenēt locū aridū. in lo co arido z tribulato diabo lus nō pōt requieſcere. mat. 22. Cum imundus ſpūs. Secundo tētatōes dant, nē

tales occupationes. Jō scribit Eccl. xi. Malitia .i. afflictio vnī hore oblitionē facit luxurie maxime. Exēplū pōit hic de iuuene mōacho tētato. Tertio tētationes sūt iustorū defensiōes. vñ Exo. 14. Eque erāt filijs israel p muro a dextris .i. a prosperis a quibus multi submergunt. z a sinistris .i. ab aduersis.

Tertio principaliter dantur aduersa z tētationes etiā iustis p medicina cōsolidatiua. Consolidant ei tētatiōes p ter recollectionē da cū aliqs tētatur in se recolligit sic terra in hieme. Secōo pter roborationē: vñ Gene. in li. de prudentia. Jō est arbor fortis nisi quā frequēs ventus incursat. Tertio pter expulsionē. s. sui. contrarij qz cū hō tētatur si ē sapiēs vitat nociua et contraria. Et hec sufficiāt d cōclusione.

Iurta quā mouetur dubitatio tal. cui difficilius ē resistere tētationi carnis an diabolo? Ad qđ breuiter dicendū q tētatio carnis est difficilior: qđāmō tētatō hostis. Tētatio carnis difficilior est pp magz inti secā z magis pti nuā adherētiam. Tētatio hostis ē difficilior p ter maiorē boni pmissi apparētiā z pp latētiorē insti-

dem peti vtpote peti carnal ad qđ instigat z caro istigat er diabol?: tūc respondendū est tētatio carnis est difficilior pter pīnctionē carnis ad spm̄ ob quā magis ītuari aiam. Si aūt intelligatur cōparatio respectu diuersorū petōr vtpote tētatio carnis intelligat respectu carnalīū: z tētatio hostis respectu petōr spūaliū. sic se hūt vtrq cedentia z excessa Quidam enī hoīes sūt q magz pni sūt ad petā carnalia q̄ ad spūalia. vtpote ad luxuriaz q̄ ad supbiam: z his difficilius ē resistere tētatōi carnis q̄ tētationi hostis. Quidā autē sūt q pniores sūt ad peta spiritualia q̄ ad carnalia vtpote illi q magis desiderāt honores q̄ voluptates. z his difficilius ē resistere tētationi hostis q̄ tētationi carnis Si qs āt sit indifferens ad vtrūq z equaliter pnus q̄ruz ē de se qđāmō tētatio carnis est difficilior: qđāmō tētatō hostis. Tētatio carnis difficilior est pp magz inti secā z magis pti nuā adherētiam. Tētatio hostis ē difficilior p ter maiorē boni pmissi apparētiā z pp latētiorē insti-

i. 2. d. 21. q. a. ad.

gantis fallatiã sic Greg. oñ dit in mo. Hostis ãtiqu⁹ mlta q̃ fũt vtera p̃m ꝓtate pal/liat sub spẽ fructũ. Si igitur q̃rak q̃ istaꝝ tẽptationũ difficiliorsit ad vincendũ: si rspectu eiusdẽ pcĩ intelligak, rñdendũ ẽ q tentatio carnis. si respectu diuersoꝝ se hñt sicut excedẽtia z excessa sicut ostẽsum est. Si querak q̃ eaꝝ magis excedat altera: dicẽdum q2 hoies p maiori pte carnales sẽt: difficiliꝰ ẽ resistere tẽtatiõi carnis q̃ hostis. Ait sic magnifice comes z eugubini mei expedite fũt hui⁹ fructus ptes: cui obsecro vos sectis viribꝫ resistere z in cũctꝫ patientiã hre. vt hic gram z in fuko gloriã habeatꝫ. am̃.

Dñica scda q̃dragesimesmo de glia z doribꝫ corpoꝝ btõrũ. Sermo. XVI.

Assumpsit ie sus petrũ iacobũ z iohãnẽ ẽc. Matb. 17. Pro hui⁹ sacri et sancti euangelij historiali declaratõe. Notandũ q gloriosus dñs tria dꝫ hre vitꝫ.

Ultã potẽtiã magnorum patratiuam. (leuatiuã. Dulcẽ clemẽtiam suorum Dentẽ humilem factorum occultatiuam.

Primã pclonẽ pbat Ric. primo de trinitate. ca. 2. sic inquiẽs. Ille faciter dñs ꝺꝛe⁹ prãs nulla ptate p̃mik mla ipossibilitate ꝓpedit. Ve reciter aũt dicit, dñs ñ potest q̃ aliene volũtati inuit⁹ cedit. Ubi aug. ponẽs exẽplum de ꝺ aiebat. Princeps cẽ q̃dã in terris diuie maiestatꝫ ima go. Hoc etiã ad lram pbãs amb. crameron li. 6. dicebat vra ꝺꝛ dñs in suo dominio oñib⁹ pesse dignitatib⁹ et p sonis vt ei⁹ libras nklo⁹ ptate p̃mak. nkla ptate arcteꝰ: vt facere possit q̃cq̃d ire publica sua sibi libuerit faciẽdũ: etñs sue rei publice oꝝ regimẽ mẽbroꝝ: potẽs se solo facer q̃cq̃d singula facerẽt e⁹ z vtera mẽbra simul iuncta. Hoc ho scda pꝫ p e. ẽplũ leõis q etñs dñs z caput aialiũ apõ mios clemẽs ẽ. Ho dñi dñt eẽ erga indigẽtes cleñres. z tãto magꝫ q̃to supant leões i rõe. Ino solin⁹ i li. mirabilib⁹ mũdi ait Leonũ clemẽtie indicia mlta sẽ ꝓstratꝫ pcũt i viros pot⁹ q̃ i femias seuiũt itãtes ñ nisi ex magꝝ fame p̃mũt nec agmina separant. Tull⁹. lib. i.

de officijs.c.22. Nihil inq̄t laudabilius in magno p̄claro q̄ viro placabilitate atq̄ clementia. Et Sen.e.li.i. de clementia. Nullū bonū ex oībus magis q̄ clemētia regē et p̄ncipē decet,nec quicq̄ ē,qđ meli⁹ p̄incipē commendet gentib⁹ q̄ pietas z clemētia. Conclo tertia p̄batur p exemplū xp̄i qui in cōparatōne celi z terre semp humilitatē oñdit. Unde cassio. suppōs trubescāt elati', vbi credūt habere supbiam:cū celum z terrā ab humilitate videāt occupatā. Hec p̄clusiōes magnifice dñe z ciues dilecti ō notant in sacro euāgelio hodierno,qđ in tres p̄tes diuiditur. In p̄ma p̄te ponitur xp̄i alta potentia magnorum patratiua. In scđa p̄te ponitur dulcis clemētia suorū leuatiua ibi. Et accessit z tetigit eos. In tertia p̄te ponitur mētis humilitas factorū occultatiua ibi. Et descēdētib⁹ illis de mōte p̄cepit illis⁹ dī. Nemini ētc. Et vt clari⁹ hec pateant videam⁹ historiam. Declarate historie fruct⁹ ē vita eterna.s.ipa nostra beatitudo cum in isto sacro euangelio habeat quatr dom⁹ ihesus xp̄s in sua mirabili trāsfiguratōe oñderit suis discipulis gl̄iam suā:de ipa ig̃ loquēdo more solito tres p̄clones cū trib⁹ dubijs declarabim⁹ Conclo p̄ma talis ē.q beatitudo m̄tipl̄r diffinit.dñs Bo.in.4.diffinies qđ sit bitu.sic ait. Beatitudo ē finis satiās nostrū appetitū. Pro ōclaratōe h⁹ diffinitionis. Notandū q satiās nr̄m appetitū ē duplex s.vt obiectū z vt informatiuū Satians aūt appetitū nr̄m vt obiectū qđ idē est:sol⁹ deus ōr.ad quē capiendū hūana anīa ordinat. Satiās aūt sicut informās est ipa influentia dei in aīa q̄ ē ipa dei sapientias.z fm ß nomē beatitudinis cōe ē fm p̄ri⁹ z posteriūs ad beatitudinē increatā que ē finis satiās vt obiectum:z ad creatā q̄ est finis satiās vt informās:z p̄ri⁹ dicitur de beatitudie increata:posterius de creata.q nō satiat influentia obiecti nisi p̄pter obiectū. Diffinitur i.2e. scđa ipa bitudo a Boe.in 3.arli.de cōsolatōe.sic. Beatitudo ē status oim bonor̄ congregatione p̄fect⁹:q diffinitō ex dominū Bo.intelligit q be

Bitu
do d
finitu

i.2. q

gritudo ꝓtinet' omia bona. Et ista ꝓtinētia pōt intelligi dupl̄r vel ſm ꝓpriatē: vel equalentiam ſm ꝓpriatē nō debet intelligi: q̄ tūc nō eſſet vera beatitudo ñ ꝓtinet bona fortune q̄ ibi nō reperiunt: ſed debet intelligi ſm equiualentiā: q̄ ipa ꝓtinet tantū bonū qđ conſideras Greg. in ome. dicebat. Si conſideremꝰ fres carissimi q̄ tanta ſūt que nobis ꝓmittunt in celis vileſcunt animo. omia q̄ habem̄ in terra.

Tertio diffinit ipa beatitudo magiſtraliter ſic. Beatitudo eſt finis vltimꝰ: vltra quē nō eſt finis alius. Et iſto mō debet intelligi q̄ oia opa noſtra ad hūc finē opari debemus vt pueniamꝰ ad beatitudinē. Et p iſtas tres diffinitōes reꝓbant̄ tres alie opiniones de beatitudine. Per ꝓmā reꝓbari pōt opinio gipatheticoꝝ q̄ dicebāt beatitudinē eſſe in cognitōe veritatis. qđ aut illi volebāt intelligere de ꝓpriate increata aut de creata. Si de creata plane falſū eſt cū res creata ſi poſſit eſſe obiectū fruitōnis ordinate. ſic declarat doctor facūdus Franciſcus de maronis. z multi alij p iſtā ratio oem. qđ illud debet eē obiectum ordinate fruitōis in q̄ volūtas nr̄a pōt pfectiſſime q̄leſcere. ſz in nulla re creata voluntas nr̄a pōt pfectiſſime quieſcere. igit cū ꝓpriatas creata nō poſſit eſſe obiectū volūtatis nr̄e: ſequit in cognitōe iſtiꝰ q̄ nō pōt eſſe beatitudo. Si volebat intelligere de ꝓpriate increata adhuc minime bene dicebāt. qđ beatitudo ſiue actus beatitudinis non conſiſtit in cognitōe ſed i fruitione ꝓpriatis increate. fruitio ꝓo nō dicit ſolū cognitionē: ſed dilectionē que cognitionē ꝓſupponit. Per ſecūdā diffinitionē reꝓbat opinio epicureoꝝ: q̄ dicebāt beatitudinē eſſe in voluptate: qđ voluptas tantūmō ꝓcernit delectatōes corꝓales z trāſitorias. in quib beatitudo eſſe ñ poteſt: cū ſit eterna. z er ipa vel in ipa docet hō q̄ ad corꝓus z quo ad aiam. Per tertiā reꝓbat opinio ſtoicorū qui dicebant beatitudinē in ꝓtute aie conſiſtere q̄ ꝓtutes nō ſunt finis nr̄ vltimus licet ſint ordinate ad finē cōſequēdū. Et hec ſufficiant p iſta ꝓcone. Viſo quid ſit beatitudo videndū ē hodie

1.2e.q. 2.ar.6.

3 gēti. li.3.ar. 3.

in pñti ſmone de iſta beatitudine z vita beata in quib ꝙſiſtit ergo beatꝰ. Et cū gloria beatorū ꝙſiſtat in glia ſōſtantiali. ꝙſubſtantiali. z accidentali. qz quedā gaudia ſpectant ad aiam ſolū. quedam ad corpus ſolū. quedaz ad ꝓiunctū. ſolūmō tangam in preſenti gaudia q̄ ſpectāt ad corpus: qz in pñti euāgelio fit mentio de glorificatōne corporis xpi. Queritur ergo quib dotib corpus noſtrum erit dotatū i glia. Ad qđ dubiū breuiter rñdet ſm doctrinā alexandri. put repi in cōpendio z etiā ſm alios q̄ corpus nr̄m erit dotatum quattuor dotib q̄ dotes ſūt claritas. paſſibilitas. agilitas et ſubtilitas. Et triplr pbat auctoritate ſpāli z gnāli: z rōne. Auctoritate ſpāli pbatur ſic. Dā de ꝓio dr. Sap. z. Fulgebūt iuſti ſic ſol in conſpectu dei. Et itez ibi. Fulgebūt tāq̄ ſcintille z adbi. z. Et tunc corp⁹ meum configurabit corpori claritatis ſue. De ſecūda dr. i. ad cor rin. i ſ. Seminat corpus i corruptiōe reſurget in incorruptōne. De tertio dr. Sap. z. In arundineto diſcurrēt qz per arūdinē ſignificat agilitas. De quarto z oib ſimul auctoritate loq̄t gnāl. Aug. 22. de citate dei. Aberit corpoꝛib nr̄is oīs deformitas et ħ p claritatē. oīs tarditas et ħ p agilitatē. oīs infirmitas. z hoc p ſubtilitatē. oīs mortalitas. z ħ p ipaſſibilitatem. Rōne pbat q̄druplici. Primo ex pte cauſe finalis: hoc mō. Corpus cū reſurget diſponit z dotat xp̄s gloriā anie q̄ ꝙſiſtit in pfecta cognitione cognitiue. z vnione affectiue. Ad cognitionē aūt duo requirūtur. ſ. ſpūalitas z luminoſitas: qz cognoſcēs ꝺ bet eē ſpūale: z dz habere lumē. Et tō ꝓpter cognitionē. anie eſt in corpe ſubtilitas z claritas. Vnio aūt amoris eſt liberalis z fortis: fortz ei eſt vt moꝛs dilectio. Propt̄ l bertatē debet eē corp⁹ agile. Propter fortitudinē z indiſſolubilitatē debet eſſe corpus ipaſſibile. Et ſic patet ꝓma ratio. Secūda rō ſumit ſm cām efficientē dotes huiuſmodi in corpe ꝙſumatur z pfectū eſſe habēt ab influentia anie. in corp⁹. q̄ influit in corpus dupl̄r. ſ. vt pfectō z vt motoꝛ: vt pfectio anīa gl̄oſa influit viuificando vita immortl̄ vt motoꝛ. mouēdo mo

qb dotib corp⁹ dotef. li. 7 c. 26.

tho. in 4. diſt. 49. q. 4. a. 5. q. 3.

tu infatigabili. alioqn̄ n̄ essz
gloriosa nisi excluderet mor-
tē z penā. Quia ḡ viuificat
vita n̄ ncce ē icorpe dispositō
ad vitā: z hec ē lucz abūdātia
z claritas: qz ꝓ vita immor-
tali ncce ē hr̄e dispositō ex ad
imortalitatē: z ita ē ipassibi-
litas. qz ꝓ motu infatiga-
bili mouet: iō oportet q̄ nihil
resistat: z ita subtilitas ē i cor-
pore. oportet ēt q̄ nihil retardz
et sic ē agilitas. Tertia rō su
mit fm cām formalē vt aiūt
q̄dā in corpe nr̄o ē natura ce
lestis ꝓcilias z elemētarz. sed
mō dn̄at elemētaris. postea
dn̄abit nata celestis q̄ ē na-
tura lucz hec erit sic formal
et complectiua corpis. Tert qz
lux hz istas q̄ttuor ꝓpetates
sic pz i radio. s. claritatē. qz il
luminat. ipassibilitatē. qz ni
hil ip̄z corrūpit: agilitatē qa
subito vadit penetrabilitatē
qz corpa diafana sine eor corr
uptōe ptrās. Ita corp̄ glio
sū i q̄ dn̄at nata lucz illas. 4
hz dotes. Quarta rō accipit
fm cām matialē sic. Corp̄
nr̄z ē cōpositū ex. 4. elemētis
q̄ q̄a elēta sic ip̄fecta q̄dru
plicē hz ab eis defectibilita-
tē ab aq̄ q̄ ē elimētum hūi-
dū z passibile: hz passionē et
corruptiōez. vñ hūidū aq̄ vt
corp̄ corrūpat a terra ꝓ hz
obscuritatē qz ē elemtū opa
cū ab igne aialitatē. qz calor
ꝓsumit ꝓtinue iō ꝓtinue idi
get alimōia ciboz. Ab aere
ꝓ hz ifirmitatē. Aer ei facili
me imutat z cedit cuilibz im
pellēti. Q̄m igr̄ isti q̄ttuor
defectus dn̄t p bona opposi
ta remoueri ad h̄ q corp̄ sit
pfectū pfectōe cōpleta. iō q̄t
tuor sc̄i dotes ꝓ corruptō
nē ipassibilitas ꝓ obscurita
tē claritas ꝓ aialitatē spūali
tas. ꝓ ifirmitatē ꝓt̄ seu pe-
netrabilitas. Et sic ꝑbatū ē
corp̄ glificatū, q̄ttuor istas
dotes hr̄e. Conclio fa ē vid
re quō iste dotes sc̄ i corpe gli
ficato zc. Dic sc̄ duo viden
da. Prio et videdū ē q̄d sit
dos. Secundo ad ꝓpositum

qm̄ do
tes sc̄ i
corpe
glifica
to
i. p. q. 1
2. ar. 7.
ad. pri.

Quantū ad primū dicen
dū ē q̄ dote possumus loq
dupl̄r. aut de dote anime. et
tunc dicit q̄ dos aie ē illōq̄ d
immediate z prio ad iam bo
iungit̄ vt est visio. dilectio z
comprehensio. Aut de dote
corporis z tūc dici pōt q̄ dos
corpis ē dispositō q̄dā p qua
melio aia disponit ad fruen
dū deo. Quantū ad secun
dum dz. Primo de primado

i cōpē.
theo. li
7. c. 27

te q̄ ē corpis claritas q̄rit sicut claritas sol: z ista ē q̄litas p̄me dotis. Sed aduertē dum q̄ illa claritas nō erit sicut claritas q̄ nūc ē i sole, sed sicut illa q̄ nūc. s. post iudiciū erit in sole. sed sol tūc septies amplius erit clarius. ſgīt de quib⁹ oīb⁹ loquit. Esa. 3. Erit lux lune sicut lux solis et lux solis sicut lux septē die rū. De secūda dote q̄ erit ipassibilitas. zista resultabit ex virtute anie suū corp⁹ potenti p̄rinentis ita vt a nullo exteriori agente valeat īmutari q̄a quāuis corpa sint cōposita ex p̄trarijs elemētis. tñ illa p̄trarietas ad oīmodam equalitatē z p̄cordiam erit redacta z h̄ est illud q̄ scribitur apo. 7. Nō esurīēt neq; sitient amplius neq; cadet sup illos sol neq; vll⁹ est⁹ q̄ tñ est dicere q̄ corpa beatoz erūt impassibilia. Dicunt secūdo loco de tertia dote q̄ ſh̄tilitas ē q̄ aufert grossitudinē causatā ex materialitate elemētoz. Et notādū q̄ duplex ē subtilitas. Una s. ex raritate partiū stantium nō p̄pinque. z ex tali subtilitate efficit cor facile diuisibile z tal⁹ nō erit in corporibus glorificatis. Alia ē ex p̄fecta victoria forme sup materiam z hui⁹ subtilitatē ē vnire. sic celū dicit subtile: z hoc mō erit corpa nra ſh̄tilia p quod p̄t dici illud q̄ scribit Mat. 13. Erunt sic angeli dī. s. corpora beatoz: q̄ sicut āgeli ſm dispositionē diuinā assumunt aliq̄ hmōi corpa. Ita z nos si beati erim⁹ habebim⁹ huiusmodi corpora. Quarta dos corpis ē agilitas q̄ tanta erit q̄ vbi volet spūs p̄tinus erit z corp⁹. Sed tñ notādū q̄ in corpe ē duplex motor. s. natura elemēti p̄destinās nūc. z iō nūc tarda ſt corpora nra q̄ terra naturaliter trahit deorsū. z ē alius motor. s. volūtas anie q̄ mouet indifferenter. Et q̄ tunc natura erit subdita totaliter volūtati et mouebitur corp⁹ ad impium spūs. iō erit agile. q̄ intelligēs aug. aiebat. Protinꝰ vbi volet spūsibi erit z corp⁹ Sed iuxta hāc p̄cōnem mouet talis q̄. Vtrū dotes corporis equaliter sint in oīmibus. Ad q̄ breuiter rñdet secundū doctrinā Sancti dñi bona. in 4. di. 50. q. ñ imo sūt in eis secūdū magis z minus p̄fectius z minus p̄fe

vtr̄ d
tes c
pis
eq̄lr
omib

ctum in diuersis. Ad cuius intelligentiã notandum q̃ quedã recipiũt magis z minus p̃trariũ admixtionẽ. vt pura q̃ vtrũq; p̃trariorũ est aliq̃ natura vt albũ z nigrũ quedã recipiũt magis z minus p̃ accessũ ad cõplemẽtũ vt sũt illa quoꝝ opposita sũt priuatiões vt bonũ z lucidũ Dicit ergo q̃ dotes corporis recipiũt magis z minꝰ p̃ accessum ad cõplementũ secũdum maiorẽ beatitudinẽ anie. q̃ nõ ẽ ex parte obiecti. sz ex parte fruentis anie z nõ ipmixtionẽ p̃trariũ quare ꝛc. Conclusio tertia ẽ talis in ordine ad q̃ gloria corporũ beatorũ proueniet a deo. parti ab aia. Ista ꝛclo. pbat secundũ dominũ Bo. in. 4. di. 49. Est loq̃ de dotib⁹ corporũ sanctorũ. Quãtum ad dispositiõem sic dico q̃ dotes dicunt dispões q̃ sc̃i ꝗlitates absolute ipsius corporis q̃ dant sibi a deo in reformatõe illi⁹. Vel secundo mõ ꝗtũ ad ꝙsummationẽ sic dico q̃ sũt a gl̃ia anie siue ab anima gloriosa. Vnde sicut pñti ania in corpus influit: et p̃ illã influentiã corpus ẽ coloratius durabili⁹ ꝓtuosius z agilius. ꝗ cũ aia segatur ab eo. sic dz i ꝓposito suo mõ q̃ ania gloriosa in corpꝰ suũ influẽs oms̃ istas dotes atq; dispositiões p̃ sui reformationẽ pficit. z ꝙsummat ipe reformatione corpis aptus ad phiz. ait. Saluatorẽ expectamus dñm nr̃m Ihesũ xp̃m qui reformabit corpꝰ humiliatis nr̃e ꝓfiguratũ corpori claritatis sue. De influentia anie in corpꝰ suũ dyonisius ad dioscoꝝ scribens ait. Beatitudo nõ ẽ corporis. sed ab animab⁹ redũdat in corpa et sic patet ꝛclusio. Iuxta quã mouet qõ. q̃re sancti in corpe p̃miabunt. Ad qõ dicẽdũ q̃ licet he quattuor dotes corpis redundẽt ex substãtiali gloria aniaꝝ. atq; gl̃ia aniaꝝ principaliter detur ꝓpter meritũ theologicaꝝ ꝓtutum tũ qz iusti fuerunt in q̃ttuor ꝓtutib⁹ cardinalib⁹ exercitati. iõ p̃dictas q̃ttuor dotes merito ꝙsequẽter. Cardinales aũt ꝓtutes he q̃ttuor nũcupant: tẽperãtia: prudẽtia fortitudo. atq; iustitia. Primo quidẽ ꝓtus tẽperãtie homine pfecte manifestat luminosum in pñti vita in abundantia illũ refrenãdo z in p̃speris humiliando. Iuxta

q̃re p̃miabũtur corpore

tho. in 4. d. 4. q. 4. a. 5. q. 3

qđ dñs ad hāc ꝓtutez índucens Mat. 5. ait. Sic luceat lux vestra corā hoīb vt videant opa vra bona z glorifi/cent prem vrm q in celis est. Ho ꝓpter hanc ꝓtutē habitā in pnti: corpus in futuro eoz nabit quodā mō summa lu/ce: q claritas nūcupat. Secūdo ꝓtus prudentie multam subtilitatē i opeꝛ patur. Hā prio oīb tribꝫ tpib mētē illius subtiliando dilatat. vt de ꝑterito doleat de pnti. oz dilet z de futuro dispōat. Iuxta diuine volūtatis normā secundū q dñs Mat. 10. ca. ait. Estote prudentes sic/ serpentes z simplices sicut colū be. Secūdo mentē subtili libertate dispōit oīa tpalia bona prudent dispensando trāsitoria p eternis. Iuxta ꝓsiliū xpi. Mat. 6. Thesaurizate vobis thesauros in celo. Tertio subtilr corp9 regit sibi sola necessaria ministrando. Iuxta xpi monitionē. q lu. 21. ait. Attendite āt vobis ne forte grauēt corda vra crapula. z ebrietate. z curis hui9 vite. Quarto subtiliter mētales cogitatões disponit p beneficijs iā receptis timendo diuinam iusticiā z sperādo in diuia miscdia. Iuxta ꝓbū ꝓphete q ait. Declina a malo ꝓpter dei timorē et fac bonū ꝓpter dei spē. vnde talis prudentia in talib9 subtilit exercitata corpori ꝑpetuā subtilitatē acqrit.

Tertio aūt ꝓtus fortitudinis volūtate z ope se exercet ꝓpter diuinū amorē sustinēt labores. sic aplis dictum est Estote fortes in bello z pugnate cū antiq ꝓpente z accipietis regnū eternū. Proterea digne merent acqrere corpi fortitudinē imortalē q impassibilitas nominat. Quarto aūt iustitia in hoie exercitata vnicuiq tribuit. sua. Primo deo delictōem: obediēti am: gloriā. z honorē. sic mat. 22. scriptū ē. Diliges dñm d̄ um tuū zc. Secūdo reddit ipsi/hoi odiū z despectionē sic dñs. Io. 12. ait. Qui odit animā suā in hoc mūdo i vitā eternā custodit eā. Tertio primo sic sibi ꝑpi dilectionem sic domin9 ꝑcepit. Luce. 10. Diliges primū tuū sic teipz

Quarto qlibet alteri creature delectationē reste ꝓhebita. Delectasti me dñe in fac ura tua. Et qui talia ait iustus dici pōt z debet. ex qua

fustrtsa oīa debite dispōit ita q̄ sibi nihil remāet quod grauare possit ipm. z agilis et ꝺ mūdo recedēs ſūma agilitate remunerat. Ex omnibus iā dictꝫ liq̄de apet q̄d sit dos glorificati corpis et que sint ipe dotes z q̄litates et qualitates ipāz: z quō sint i corpe glorificato. Quz ad maiorē ꝓfirmationē hꝫ bēt duo exempla de xpo. Unū exēplū ē q̄ ipe sepatim z diuersis vicibus ante passionē oīa dit habeī istas q̄tuor dotes ꝓut dicit hug. de scō victore claritatē ostendit in trās figuratione de qua facit mentionē euangeliū hodiernū. Agilitatem quando ambulauit supra mare. subtilitatē in natiuitate. q̄ salua virginali integritate natus fuit. Impassibilitatem in cena q̄n corpꝰ suū dedit ad manducādum. Aliud exemplū de ꝺ ostēdit post resurrectōnē de quo habetur in euangelio Johannis in multꝫ locis. Et sic magnifice dñe z ciues mei dilecti expedite sūt huꝰ fructus ꝑtes. Ideo q̄ acq̄rendo obtento vos laborate: vt sic corpe et aīa felices in eterna ꝑria valeatis habitare. Amen

Dominica tertia q̄dragesime. de ꝑtritōne peccatorū.

Sermo. XVII

Erat iesus eiciens demoniū z illō erat mutū. lu. 16. Ideo ꝺ sacri z' sācti euangelij historiali ōclaratiōe. Notandū q̄ doctrina alicuius moral' doctoris approbatur q̄ continetur i hist'ijs ꝓclusionib'. vicz.

Doctrina debet approbari bonis operib' (stis rōnib'

Debet z ipa ꝓfirmari iuuec nō z ipa cōmendari honestis laudib'.

Prima ꝓclonē ꝓsiderans hie. ad nepo. scribēs dicebat tō ꝓfūdāt opa ꝑmonē tuuz nē cū i eccl'ia loq̄rꝫ tacit' q̄libet rñdeat. Cur g̃ hec dicꝫ q̄ ipe nō facꝫ. delicat' mgr ē q̄ vētre pleno ō ieiunijs disputat. io aug. i lib. de doctrina xp̄iana ꝺ cōfirmās dicebat. Debet diuinaz scripturarū et doctor sibi ac ōbellatoz errorꝫ z bōa docere z mala dedocere. z ꝺ ope z ꝑmōe: ꝓcliar: aduersos remissos et iꝑe re: nelci ētib' qō agitur quid exspectare debeant intimare

Dixi in scōa ꝓclone q̄ do

trina debet ꝓbari rōnibus Unde glo. sup illud eccl̄i. 42. sic de sensoribꝫ dicit. Qui ꝯgrua disciplina vnū quēq; arguit: eruditū se z ꝓbabilē doctorē in ꝓspectu oīm̄ oñ dit. Quid est ꝯgrua doctrina nisi ista q̄ aptis rōnibꝫ ꝓbari potest. Ihō Iero. ad demetriadē ꝟginē scribens dicebat. Qđ de scripturis sacris auctoritatē nō habet eadem facilitate cōtēnit q̄ ꝓbat.

Dixi tertio q doctrina ꝺbet cōmendari honestis laudibꝫ. Ista ꝓclō apparet ad oculū. Hā qñ aliq̄s bñ ꝓdicat aut bonꝰ effectus a sua doctrina ꝓcedit. laudat nimis. Hoc vult itelligere glo. quedā q̄ sic ait sup illud. thi. 2. Que nra spes. Profectus discipulorū: gaudiū z corona magistroꝝ est. fructꝰ enī magistri obedientia eius discipuli est. z eius bona ꝙuersatio coronā dat mgro. De ꝓclusiones magnifice dñe et ciues mei denotant in sacro euangelio hodierno qđ tres partes ꝓdiuidit. Qm̄ in pria pte ponit xpi doctrina opibus ꝟbata. In scda pte ponitur xpi doctrina iustis rōibus ꝓfirmata ibi. Omne regnū In tertia pte ponitur xpi doctrina laudibꝫ ꝓmenꝺata ibi. Factū ē āt. z vt melius hec pateant videamus historiā. Declarate historie fructus erit ꝓtritio. qz in pti euangelio fit mentio de expulsione demonis q̄ optime hoc loco a nobis ꝑ ꝓtritionē exponit. De hac igit in pti sermone loquēdo tres ꝓclōnes cū tribꝫ dubijs more solito declarabim̄. Cōclusio ꝑma est talis in ordine q cō tritio ē doloꝝ volūtarie assūptus ꝓ peccatis cū ꝓposito confitendi z satisfaciendi. Ista diffinitio declarat sic secundū Richar. in dist. 17. Qui ponit istā diffinitiōez et Durū dicit in reb̄ materia li. 4. libꝫ quod nō cedit tactui frā 17. gitur q̄d diuidit in duas ꝑtes vtsaltē vt clarius dicatur. frangit qđ diuiditur i tres ꝑtes magnas. cōminuit qđ diuidit in ꝑtes paruas. Ita ꝑ q̄ndā similitudinē i spūalibꝫ. Voꝝ hois ꝺꝛ duz cū diuidine inspiratione se tāgenti non cedit. sed obuiat ꝓsistēndo in affectu pcti. frangi vero dicit qñ a pctō recedere incipit cuius ñ dū plene ad dominū ꝙuersus. sic ꝓteri vero

quādo i eo totaliʒ destruitur affectus pcī. qđ est plene resilire a pctō. Hec āt resilitō q dā dolor ē ꝑpassio appetit⁹ sēsibilis ʒsecūdū q dolor accipitur ꝑ displicentia volūtatis. Et ḋa hec displicentia q est gen⁹ ꝑtritōis ē meritoria et nullū bonū est meritoriū nisi sit voluntariū. Ideo ponitur postea in ista diffinitōne ꝺ q est assumpt⁹ volūtarie. tanq̄ dek minans displicentiā ad gen⁹ moris. Et q voluntaria displicentia esset mala si esset de bono; ꝺ dicitur ꝑ pctis. Per hoc illa displicentia determinat ad bonū moris. ꝛ q pdicta diffinitio dat de ꝑtritōe non vt est actus ꝑtutis tm: sed vt ē pars sacramēti. ideo subiungitur. cū ꝓposito ꝓfitendi et satisfactendi. Et ista diffinitione ꝓcipi pōt q sit differentia inter ꝑtritionē ꝛ attritionem. ḋa attritio dicit accessum ad pfectā ꝑtritionē. vnde sic iā dictū ē in corpalib⁹ dicunt attrita q sūt trita sed nō pfecte. Sed ꝑtrita dicuntur qñ oīs ptes trite sūt simul ꝑ diuisionē ad mīma. Et ideo attritiō in spūalib⁹ significat quādā displicentiā de pctis cōmissis. sz nō pfectā. Contritio aūt pfecta dicit displicentiā. Unde inter ꝑtritionē ꝛ attritionē assignatur differentia q est inter fidem formatā ꝛ informē. ḋa ꝑtritio ꝺr simul cū gra tritio. Et hoc fit dupliʒ. Uno mō ꝑ ꝓmistionē quia gra associatur motui existēti in ania ꝛ illū informat. q̄uis nō eliciat quia ipm in anima inuenit. Alio modo ꝑ cām. q̄ modo a gratia motus elicit. Prio modo attritio fit contritio. Tho. vbi .s. ad .1. et 3.q.1. Scdo modo non. Et ē notandū. et q i ꝑtritiōe duplex est dolor sicut iā tactū ē. aliq mō superius. Un⁹ ē volūtatis q nō ē aliud q̄ pdicta displicentia siue dolor. Alt⁹ est sensibilis. ꝓr est de essentia cōtritionis. secūdus ē de pfectōe ꝛ nō de necessitate. De prio habeꝁ Iere. 6. Luctum vnigeniti fac tibi planctum amaꝝ: q̄bus ꝓbis vult prophēta nobis ostēdere q ex ratione magis nolendū ē peccasse q̄ vnigenitū nō viuere q̄ carior esse debet q̄ vnigenitus ania q ex pctō ꝛaz moritur. Et hec sufficiāt ꝑ illa conclone. Iuxta quā mouetur qō. vñ. Nō ꝛ cōtrit

re dolor peccati notatur ꝓtritio Ad qđ respondet ꝑm dominũ Bona.in.4.di.16. Quia ideo dolor siue displicentia peccati vocat ꝓtritio. qa sic vnguentũ sanatiuũ ꝓficit ex mixtis herbis in mortario cõtritis. sic vnguentũ ꝓpunctõnis ꝓficit ex herbis pcõꝑ q̃ nate sũt in terra nra dũ ꝓtrunt in mortariolo ꝓsciẽtie. Ita vꝝ Ber sup Cãti. dicere. Quia tũc nõ diceret hõ ꝓtrit? sed conterẽs. Nõ addendũ ẽ q̃ in hac ꝓtritõe tria sũt attẽdenda. scz qđ conterit. q̃ ꝓteritur z ad qđ ꝓtritio termiatur. Quid ꝓterit est cor petrõsiqđ est tanq̃ vas victile z plenũ veneno petri. Iuxta illud Deut.32. Fel draconum vinũ eor. Quo cõteritur est duplex mola vna supius sursũ eleuãs. z hec ẽ spes venie et ꝓsideratione misẽrie. Alia mola deorsũ depmens est tior pene venies et cõsideratõe diuine iustitie. z de his molis dicit Deu.24. Non accipies loco pignoris inferiorẽ vl superiorẽ molã. Illud vas ad qđ ꝓteritur vt emolliscat. qz durũ ẽ Eccli.3. Cor durũ male habebit in nouissimo. vel melius vt petri delectatio totalr effundat. Iõo dicit ꝓtritio nõ fractio. quia fractio est in maiores partes i. fractiõe sapor aliq̃ mõ rmanet. Vt aũt nõ remãeat. nec sapor nec vnitas. iõ in ꝓtes minimas ꝓterit. z delectatõ hic totalr remouet ꝑ penam eternã. z remouet ꝑ gratiam et ideo vtrobiq̃ cõtritio ẽ. scz illud Eccli.27. Et cõterek cũ delinquẽre delictũ. s. i pena z in gra. sed aliter z alr. qz in puluere ꝓteritur in penis nõ vt aliud vas fiat qa deꝰ pys dicit in ps. Nõ sicpy ñ sic. sed tanq̃ puluis quẽ pyicit vent? a facie terre. Sed i contritõe gre est cõtritio ad generandũ vas nouũ z solidum ꝑ humorẽ gre z lachrimaꝝ qõdo? amar. qz scriptũ est in ps. Cor contritũ z hũiliatũ deus nõ despi. Iõo dr ꝓtritio q? paꝝ tritatũ ẽ. Etẽ plũ de paulo q̃ prio? tritus ẽ in terra. deinde dictũ ẽ ō ipo actuũ. ꝑ. Vas electõnis erit iste. Et i scda ad thi.2. apls ait. Si qs emũdauerit se ab his erit vas in honore sãctificatũ z vtile dño ad oẽ op? bonũ paratũ. Et hec sufficiãt de ista qõne. Concio cõtri scda est ō qualitate ꝓtritõis nis

postq̃ superius dictū ē de q̃
ditate ipsius. in q̃ dicit q̃ cō
tritio duo principaliꝫ debet
habere vnū de necessitate. s.
displicentiā i voluntate z aliū
de pfectione. s. dolorem in se
su. Prīa pars sic ꝓbat fm
duranduz in sūma, ut habet
extra de reg iuris. c. i. Et sūt
ꝓba Trif. Unūquodq̃ p q̃s
cās nascit p easdē dissoluit
Cū ergo pctm sufficiēt pactū
voluntatis poscit nasci suffi
cienter p solū actū volūtatis
a pte nr̄a pōt dissolui cū dei
gr̄a. deus enī nō req̄rit abho
minem nisi qđ est in pte eius
Cū g̃ habere dolorē. i. pcti
displicentiā semp sit in hoīs
pte. ideo talē dolorē debet
habere de congruo et necessi
tate. Scda pars sic ꝓbat
dolor sensibilis nō est in pte
nostra. ī ō ut dicit dn̄s bo. i
4. di. 16. Non ē necesse magz
doleā de pctis q̃ de re tpali.
Talis ei dolor nō ꝓsequitur
amorē. sed consequit ipam affe
ctionē. z affectio exprimēt alē
cognitionē. Et qz nō oēs ha
bent exptām diuine ōlecta
tionis. ī ō nō oēs ita sēsibiliꝫ do
lent de pctis q̃ de alīq̃ dam
no. hīc g̃ dolorē displicentiōis et
nō necessitatis. sed dolor mē
tis necessarius ē. Et ita con
cluditur q̃ penitēs debet ha
bere lachrymas mētis de ne
cessitate z lachrymas carnis
de pfectiōe. de pe. di. 3. §. sed
qđ ei. vbi dicit tex. Tnia ad
baptismi puritatē conat du
cere penitentē. Recte ei peni
tens q̃cq̃d sordis post purifi
cationē baptismi ꝓtit: oportet
q̃ abluat saltē lachrymis mē
tis. sed talis durus ē ru⁹ mē
tis dolorē oculi carnis neq̃
unt declarare: sed sciat se cul
pabilē er duꝫ qui deflet dā
na tpis vel mortē amici z do
lorem peccati nō ostendit la
chrimis. Et hoc sumitur ar
gumentū q̃ non sit vere con
tritus qui deflet tempoalia
et nō deflet peccatū. Sed rn̄
deri potest q̃ talis habere pt
ꝓtritionē. qz ocul⁹ carnal' facil
lius mouet ad obiectū corpo
rale quod est ei⁹ ꝓprium ob
iectum. q̃ ad obiectū spūalē
qđ nō est ei⁹ obiectū. vnđ qđ
Gre. dicit q̃ est culpabiliꝫ du
rus hoc ad uerbiū culpabiliꝫ
non significat culpā sz culpe
seq̃lā. Tā q̃ pn⁹ē ad flēdū p
tpalib⁹ sed non pro peccatis
dcitur culpabiliter durus ꝙ
vel quia est sequela culpe p̄
terite qz cōsueuit p tpalib⁹ vl

corporalib⁹ flere. vl'ē negligē
tia discussionis culpe ꝑsentis
q; ꝑtm̄ ñ discutit vt dz. vel
dicit culpabiliter dur⁹. qa se
debet culpabilem reputare.

Unde notandū q; sūt aliq
qui nullo modo possunt fler̄
nec ꝓ tpalib⁹ nec ꝓ spūalib⁹
ꝓpter multā siccitatē capit⁹
Hos nō oꝑtet multū timere
nec desperare. Itē alij ꝓvi
risq; bene flere ꝑñt. Hos nō
oꝑtet multū sperare. Itē alij
ꝓ re tpali bene ꝑñt. sed nō ꝓ
spirituali. hi debēt multum
timere: q; signū ē q; nō habe
ant contritionē vl'q; ipfectā
habeant. Itē alij sūt qui ꝓ
re spūali flere ꝑñt nō ꝓ tēpa
li. hi debent multū gaudere
et sperare. q; signū ē cōtritiōis
ꝑfecte. Sed si aliq⁹ repugt
sensualitas ñ est multū timē
dū dūmodo sit bñ disposit⁹
licet ñ habeat lachrymas q;
scriptū ē Matth. 16. Spirit⁹
quidē prompt⁹ ē caro aūt in
firma. Ex quib⁹ elicit ꝑ ex q̄
contritio stat in dolere mētis
et mens seu volūtas ē i pote
state nr̄a facit' eā habere pos
sumus. Ideo scribitur eccle.
Ante hominē mors et vita.
Et licet dolor sensual'er mē
tis dolore ꝓcedat: tñ si eum
cōtritus nō haber⁹ t; marie ex
cessiuū ñ refert. Et hec suffici
ant de sta cō'one. Juxta
quā mouetur qō tal' loquen
do adhuc ō q̄litate cōtritio
nis bñ de quib⁹ diceret ali⁹
quis debet esse cōtritio? Rñ
dek ad hanc qōnē z peritionē
ꝑm sententiā durandi q; in
oīi pctō mortali ē actualis
auersio a deo z conuersio ad
peccatū. Ideo cū contraria
contrariōs. curant: oꝑtet q;
in oīi remissione pcti mor
tal' sit actual' auersio a petō.
et conuersio ad eum. Hec āt
auersio appellat cōtritio. du
ritia enī volūtatis manētis
i. pctō ñ tollit nisi p volūtat⁹
oīmodā fractionē q̄ vocatur
contritio. Ex quō potest ha
beri dolor contriōis de obli
tis rñdek q; quādo homo to
tal'r ē oblit⁹ sufficit cōtritio
general': qñ vero recordat in
ꝓtē ꝺbet conari ad recordan
dū in spāli. sed si ñ potest suf
ficit contritio general'. Sic'r
dicō his q̄ p ign̄ātiā cōmit⁹tū
tur q; duplex ign̄āt a. Quedā
ē q̄ tollit oīno volūtatē sic fu
rioso z dormiente. tal' excusat
a' toto. Ideo de talib⁹ non re
quiritur cōtritio specialis.
Alia est ignorantia q̄ non oī

de d
dz
ꝑtri
tho
4. d
17.
2. q
2. f

no rollit voluntariū. z talis nō excusat a toto q̄ uis excu set a tanto. Eodē mō dicas de his q̄ p coactionē fiūt cuz displicentia volūtatis. Est enī coactio q̄dā violentans. ita q̄ nl̄o mō ē ibi aliqs vo lūtat; asceſ. sic q̄s violent; cō pellat ydolis īmolare. Alia est coactio inducens. z talia licet sint in volūtaria simpl̄r tñ sūt volūtaria ſm q̄d volū tate cōpatū absolura. Q3 āt de oīb; pctis oporteat pe ri 3ō pe. di. 3 §. Sz q̄. Nūq̄ aliquē sanauit dñs quē non oīno liberauit. Totū enī ho minē sanauit in sabbato. q̄a corpus ab infirmitate: z ani mā ab oī pagione liberauit indicans penitentē oportere si mul dolere de oīi crimine orto in anīa z orto in corpe. Et infra. Quedā īpietas fi delitatis ē ab eo q̄ iustus ē z iustitia ē dimidiā sperare ve niā. Unde penitēs dz de oī bus pctis preteri: de pse. di. i. Nec solū de pctis oportet peti ri veretiā de circūstantijs oī bus aggrauātib; de q̄b; ha bentur hi versus Quis. q̄d. vbi. pquos. q̄tiens. cur quō. qñ. Quilibet obſuat medi cinā anie dando. Quis q̄rit de qualitate psone. ſ. masculus vel femia nobilis vl̄ pla tus ꝛc. Quid. ſ. cōmiserit q̄ rit de ꝓditione peti. Ubi q̄ rit de loco. Per quos q̄rit 3 illis q̄ sūt pricipes peccati. ſ. mediatores ꝛc. Quotiēs ite rasti. scz pctm. q: ſm vulnus iteratū tardi9 sanat. 3 pe. di 3. Cur. ſ. fecit pctm. Quō q̄ rit de modo agendi vl̄ patiē di. Quādo q̄rit de tpe ſ. ieiu nij vel diei festi ꝛc. Sed cir cūstātie aggrauātes pctm q̄ uius rangunt p Aug. in de cre. de pe. di. ſ. c. p̄mo q̄ ca pitulū in ſnia reducit ad hoc versus Aggrauat ordo loc9 psona. scientia. tēp9. Etas. cō ditiō. numer9. mora. copia. cā Est modus in cha. stat9 al tus. lucra pusilla. Ordo vtz sit diacon9 l̄ sacerdos. Loc9 vtrū. ſ. sit sacer vel pfanus. Persona vtz psona cū q̄ nec cauit sit libera l̄ ꝓiūcta. Sci entia vtrū sit simplex vl̄ sapi ens. Tps vtrū in tpe sacro vl̄ nō sacro. Etas vtz sit pubes vel adult9. Conditio vtruz nobilis. Numer9. quotiēs fe cerit vl̄ recidauerit. Mora q̄to tpe steterit i pctō. Copia q̄tū abstulerit. vtz multum pecusserit vel parū. Lā. i. ex

qua causa comederit carnes in quadragesima. Dod⁹ in culpa. vtrū occulte vl̄ manifeste. Stat⁹ alt⁹. vl̄ platus vel religios⁹. Tucta pusilla. vtr̄. s. rōratio fuerit magna vl̄ qua. Et sic visū est quō ō Petrus omib⁹ peccatis z circūstātijs ōsingu eor̄ dolendū est. Sed possis in set q̄ri vtr̄ de singulis peccatis requirat ꝓtritio ꝑālis Ad terō z ꝙ qō rndet ꝙ de⁹ nō requirit ab teri hoīe impossibile. vnde si pōt tho. i4 haberi spālis ꝓtritio tūc req di. 16. rit. si nō. tūc sufficit generalis q. 3. a 2 Tā potest hō cōteri. sz nō in q. 3. ad mometo recordari sigillatim 7. z di. sz postea si hēt tps debz ō eis 17. q. 2. conteri. Sed caueat penit⁹ a. 2. q. de magnis pctis sit ꝓtritus 6. z de paruis minime. qz talis ꝓtritio nō esset sufficiēs. Et Quan sic fit finis hui⁹ qōis. Cō tiras cō clusio tertia q̄ tractabit ō q̄ tritōis titate ꝓtritionis talē ꝙ licet ꝓtritio mentis nimia esse ñ possit. tm̄ dolor sensibilis meras transcēdere pōt. Hec cō clusio duas habet ptes.

tho. i4 Prima est ꝓtritio mētis. i. di di 17 q splicentia q̄ est in mēte ō pec 2. a. 3. q catis cōmissis illa nō pōt eē i. ar. 2. nimia. Ratio h⁹ ē ꝑm durandū in summa. qz sic amor caritatis dei intens⁹ nō potest esse minus. ita displicentia ꝓtra pctm̄ in q̄tū ē offensa dei principalr nō pōt eē nimia z iste talis dolor. i. displicentia pcti in rōne posita est de essentia ꝓtritōis. Scōa pars ꝓclusionis dicit ꝙ dolor sensualis pōt transcēdere meras. Ista particula sic declarat ꝑm duran. z bona. in. 4. di. 16. ꝙa dolor sensual est passio resultans in sensualitatē ex illlo discensu p quē prumpit hō in lachrymas. z talis passio vocat effect⁹ illius discensus p quo hō affligitur aliqñ lachrymis rieiunijs tm̄ ꝙ transcendit meras sue potentie. z tūc tēperād⁹ est talis. Iuxta illō apo. ad ro. 12. Rationabile obsequium vr̄m. Si aūt nō tēperare tur vel p affectionē gaudij vl̄ per ꝓsolationē spei tūc trāscēderet meras: sed paucis. dic̄ bona. hoc ꝓsiliū ē necessariū Et ad melius declarādū.

Notandū ꝑm bona. in loco allegato ꝙ displicētia tōis mensuratur sic̄ clare supius tactū est ꝑm ordinē caritatis et ei⁹ q̄ritatē Quātitas aūt caritatis dupl̄r pōt accipi. i. in se vel in cōparatōe ad alios amores. in se sic dico ꝙ est p

ua et maior. z maxima. in cō
paratione ad alios dico q̄ sē
per vendicat sibi dñiū z ptā
tem in corde q̄ diuē. nec vn⁹
q̄ibi est nisi sit dñiū. Unde
ad h̄ q̄ aliqs habeat carita
tē necesse ē q̄ dili gat deū su
per oīa ita q̄ nullo dāno l̄
comodo velit offendere deū
sic intelligendū ē ō displicē
tia rōnis. vnde pctm̄ debet
tantū displicere rōni q̄ nul⁹
lo pacto velit in ipsū consen
tire vel consensisse. qm̄ volū
tas q̄ ex aliq̄ causa i pctm̄ cō
sentit iusta nō ē. vñ sic nō op
tet habentē caritatē mori p
xp̄o sed in casu in q̄ optet ip̄z
caritatem vel vitā amittere
optet poti⁹ vitā amittē. sic i
ppōsito intelligendū est q̄ nō
teneor p satisfactione peccati
mortis penā sustinere. qz ōs
nō exigit: nisi essem in tali ca
su in quo vl deū mortal̄ of⁹
fenderē vel vitā pderē. Ex qb⁹
concluditur ex his oīb⁹ q̄
dolor mētis excedere debet.
sed dolor sensus nō trāscēde
re debet metas virtū. De do
lore mentis loquit aug. 21. ō
ciui. dei. Necesse ē vt tantus
vrat dolor q̄tū desit amor.

Descdo. s. de dolore sensus p
phēta in ps̄ 117. sic dī. La⁹
stigauit me dñs z morti n̄ tra
didit me. i. dñs dedit mihi g̃
tiā vt p̄meis pctis penitētī⁹
am agerē. q̄a nemo dicit dñe
nisi in spū sancto sed dedit
mihi vt intelligerē me in pe
nitentia nō debere interficē
hīc apo. pau. 2. ad cor. 6. ait
Ut castigati z nō mortifica
ti. Et hec sufficiant de pclōe

Iuxta istā ꝓclusionē mo⁹ vtr̄ eq̄
uetur tal̄ dubitatio. si in cō⁹ lit ō oī
tritione requirit magis do⁹ bꝰ pctis
lor de vno pctō q̄ ō alio. Ad sit do⁹
q̄ō respondet p̄m duranduz lenduz
q̄ duplex ē dolor ꝓtritionis
Quidā g̃nalis q̄ est imedia
ta dispositio ad iustificatōez
qui ē de oīb⁹ pctis inq̄tuz
sūt offensa dī. h̄ dolore magz
dolet q̄s de maiori pctō bi⁹ tho. i 4
tual̄ n̄ actual̄. Alius ē dolor d. 17. q
spālis. z h̄ ē duplex. Quidā 2. a 4. q
spūal̄ h̄ dz ee maiorē maiori 12.
pctō eo q̄ hz maiorē rōnē do
lēdi. Alter sensibil̄ h̄ et ꝓue⁹
niēs ē vt sit maior ō maiori
pctō: qz maiori offēse maior
pēa et sēsibil̄ ōbet. sz tn̄ n̄ est
necē q̄ sit maior. qz sine ea p̄t
ee p̄a ꝓtritio. q̄ ꝓtritō hz hu
de sctō vi. dz durare sp. saltez
in habitu. qz licet dñs absolue
rit hominē a vinculo pctī p
ꝓtritionē z ꝓfessionē z satis⁹

factiõe tñ ligat eũ vinculo p petue|detestatiõis ei⁹. vt sem per sic dictũ ẽ pctõr sit saltẽ i habitu male ꝓrent⁹ de pctõ cõmisso. Nñ notandũ q̃ dia bolus q̃tuor modis conat illos q̃ dolent cõmisisse pctã impedire. q̃s modos reduco ad quartuor picula. Pri mũ piculũ ẽ vent⁹ diabolice aduersitatis. de q̃ vento scri bitur Jahan. 6. Erat eni vẽ tus ꝓtrari⁹ eis. s. aduersitatẽ de q̃ ꝛr Job. i. c. Vent⁹ vehe mens irruit a regione deserti et cõcussit q̃tuor ãgulos do mus q̃ sũt q̃tuor ꝓtutes aie s. prudentia. iustitia. tpantia z fortitudo. Tunc isti q̃tu or angeli ꝓcutiunt z domus cadit q̃n hõ graui tẽtatione aduersitatũ ipsius nõ hz vsũ istaꝝ ꝓtutũ. Nñ cadit prudẽ tia q̃n hõ nõ pcauet a futurꝫ periculis. Cadit iustitia q̃n nõ satisfacit de culpis pteri tis. Cadit tẽpantia q̃n intẽ perant vtĩ ꝓsperis. Cadit fortitudo q̃n nõ habet pati entiã in aduersis. Secũm pi culũ est stimulatio ꝓprie car nis q̃ stimulo z ipulsione de monis stimulat aiam ad gaꝛ s. Caro concupiscit aduers⁹ s pm. q: caro istãmak per iraz

Esa. 54. Ecce ego cremaui fabrũ sufflantẽ in igne. ẽmo nẽ sufflantẽ in carne. Tertiũ piculũ est ipulsata a demone aduersitas mũdi. au. Emas seculũ absorbebit te: armato res suos nouit vorare ñ por tare. Et q̃dõ clamabat. Nõ me demergat tẽpestas aq̃ ne q̃ absorbeat me, pfundũ neq̃ vrgeat sup me pu⁹ os su um. Illi demergunk a sec'o tempestuoso q̃ cadũt in mor talẽ culpãsed tñ possunt ad huc liberari Illi absorbenk a'pfundo q̃ p longã ꝓsuetu dinẽ sũt pfundati i pctõ. Et isti maria ðí miserecordia li berank. ps. Dirit dñs et ba sã ꝓuertã cõuertã in pfundũ marꝫ. Sed putẽs os suũ tũc vrget z claudit. q̃n pfũditas pctõꝝ aniam in desperatõez deiecit. Quartũ piculũ ẽ status pñtis miserie p quam mala nra cognoscere nõ pos sum⁹ vnde dolea⁹ z ꝓtri tionẽ habeam⁹. Ideo dauid ꝓpheta dicebat. Delicta q̃s intelligit? ab occultis meis mũda me. Cũ g̃ tot sint ipe dimenta dz pctõr tanta vim in ꝓtritione hre vt pos⁹ de beat velle esse i iferno q̃ pec care. Nñ anselm⁹ in li. de si

mílitudínib⁹ ait. Aliqs debet magis eligere esse in iferno sine culpa q̄ in paradiso cū culpa q̄a innocēs in iferno nō sentiret penā z peccatoz in paradiso nō gauderet de gloria. Sed hō nō tenet descendere ad illas ꝑticulares penas. nec ꝓ esso: de hīs interrogare debet. Et sic magnifice dñe z ciues incliti expedite sūt bui⁹ fructus ꝓtes ꝓpositē. quē fructū obsecro ꝓ vris peccatis accipe vt in futuro ad gl̄iā valeat⁹ ꝓtingere. amē

Dñica q̄rta q̄dragesimē elemosina Sermo. XVIII.

Abijt ies⁹ trās mare galilee q̄ est tyberiadis et sequebat eū mltitudo magna. Jo. 6. Pro bui⁹ sacri et sancti euāgelij hīstoriali ō claratione. Notandū q̄ tria debent ineſſe cuilibet volēti moraliter viuere.

Virtus pietatis erga indigentes.

Virtus humilitatis erga conuersantes.

Virtus gratuitatis erga benefacientes.

Dixi ꝓmo q̄ q̄ vult moraliter viuere debet esse pi⁹: q⁹ sine pietate politicuz viuere cōseruari nō pōt. qō ꝓbatur quia politicū z morale viuere stat circa ꝓtures q̄ ꝓdimē tū imo spēm z pulchritudinē a iustitia possident iuxta sniaz Phīlo. q̄ ad demedria dē sic inquit. Omis ꝓtutum spēs vno iustitie voto ꝓtinētur. sed iustitia sine pietate crudelitas reputat fm sniaz aug. in quoda ſmone q̄ ait. Equitas sine bonitate seuitia est. Et iustitia sine pietate crudelitas reputat. Igit̄ restat q̄ ad morale immo ad oīe bonū pietas necessaria tenet: quā ambro. sup Beati immaculati laudādo docebat. Pietas amica penibus. grā deo dñm ꝓciliat necessitudines fouet. dei cultura merces parētū. filioz stipendiū pietas inclīt iustoz tribunal. egenoz partus. miseroz suffragatio. indulgentia pcōz. hec ille. Et ēplum habet in ōrto volumie. Regū. 4. c. Quō helise⁹ pie cōpassus ut vidue debitis obligate. z augmētauit ei modicum oleū quod habebat. Dixi scdo q̄ qui vult moraliter viuere debet habere humilitatē: q⁹ viuere moꝛ nō

pōt nisi ꝑtutes ꝙseruet: q̄ humilitate dempta. mīne conseruari pñt. vñ Hiero. super Mat. 9. Humilitas sola est obseruatrix custosq; ꝑtutu. et nihil est qđ ira deo⁊ gtū faciat z hominib⁹: q̄ si vite merito nō magni: sed humilitate infimi videamur: quā ꝑtutem Aug. in li. de ꝑbis dñi laudans aiebat. O medicinā oīm ꝙsulentē. oīa tumentia ꝙprimentē. oīa reficientē oīa superflua resecantem. oīa deprauata corrigentem. O q̄ superbia sanari pōt si humilitate filij dei nō sanatur: hec ille. Exemplū habetur Jo. 2. c. de Jo. ba. qui cū tante extitisset sanctitatis vocem se dignat⁹ est ꝙappellare

Dixi tertio q̄ qui vult moraliter viuere debet eē gtus vnde señ. Nullū officiū eē referenda gra magis necessarium. ⁊ infra. Quid ꝺbem⁹ facere ꝙuocati bñficio. Imitari agros fertiles q̄ mlto pl⁹ reddunt q̄ acceperūt. Exemplū habet dañ. 2. q̄ cū accepisset gratiā interꝑtandi sōniū nabuchodo. regis laudauit deū dicēs. Sit nomē dñi benedictū. q̄ sapia z fortitudo eius sūt. De ꝙclusiones magnifice domie z ciues reuerendi in sacro euāgelio ⁊hodierno denotant qđ in tres ꝑtes diuidit. Cum in ꝓma ꝑte ponit xp̄i pietas erga indigētes. In secunda ꝑte ponitur xp̄i humilitas erga ꝙcōuersantes sibi. Dixit ad⁊ philippum In tria ꝑtepōit ppñ gtuitas erga benefacientes sibi. Illi ergo. Et vt clarius hec pateant videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fruct⁹ ē opus misericordie. Et cū oīa opa misēdie reducant ad elemosinā ꝙñs est vt de ipa in p̄senti ꝓmone mentionē faciamus. de q̄ loq̄ndo tres ꝙclusiones cū tribus dubijs more solito declarabim⁹ quarꝫ sit ꝓma talis. Conclio ꝓma qđ q̄ ē de qđitate elemosyne talis est q̄ elemosina ꝑm durā sinadum ē onus q̄ dat aliquid indigenti ex cōpassione xp̄terū. In qua diffinitione cō ꝓhendunt tres ꝑfectiones elemosine. Prīa ipi⁹ ꝑfectio ē radicatio caritatiua. Secūda est radicatio iustificatiua. Tertia ē radicatio sacrificatiua. Prima ꝑfectio sic ꝑbat. Dare elemosinā ē actus misericordie: misēdia ē actus caritatis. ex q̄ñti a ꝓmo advl

tho. 2e. q 2. ar

elmū dare elemosinā ē actus caritat. ℏ volēs explicari gre. ī mora. dicebat. ille pfecte tri buit q̄ cū eo qō tribuit vl' por rigit afflicti quoq; animū in se sumit. vt ꝑmū i se dolētis passionē trāsferat. z tūc ꝓtra dolorē illius p̄ misteī cū con currat. Scōa pfectio sic oñ ditur. q̄a miseratio inq̄tum ordinat in defectū patientis ad satisfaciendū p̄ culpa sic est actus iustitie z inter opa satisfactoria computat. vnō scribit ℣ Dañ. 4. pctā tua ele mosinis redime. Tertia āt pfectio est radicatio sacrifi catiua q̄ elemosina inq̄tuz ordinat ad placandū deum habz rōe sacrificij. Unde apo stol⁹ paul⁹ ad hebr̄. scribēs ait. Beneficiētie eoīonis no lite obliuisci. talib⁹ enī hosti is ꝑmeretur de⁹. Ut hec suf ficiant de p̄c̄one. Iurta quā mouek qō. Utrū elemosinaz dare ca pat sub p̄cepto. Rñ deretur scōm. sniam p̄dicti do ctoris durandi. q̄ elemosinā dare ꝑmo est sub p̄cepto le gis nature q̄a lex natura di ctat subueniendū primo in necessitate. Itē scōo ē sub p̄ cepto leg⁹ diuine q̄ hāc omit tentē iudicat eternaliter puniē dum. Mat. 25. Esuriui z nō dedisti mihi māducare. Cū enī dilectio ꝑimi sit ꝑ p̄ce pto: necesse ē oīa illa cade re sub p̄cepto sine quib⁹ dile ctio ꝑimi non obꝑuak. Ad dilectionē aūt ꝑimi ꝑtinet vt ei nō solū velim⁹ bonū. sz eriā operemur ꝑm illō apostō li. Jo. 3. Nō diligamus ꝙ bo neq; lingua: sz ope z ꝙritate. Ad ℏ q̄ velimus z operemur bonū alicui requirit q̄ ei⁹ ne cessitati subueniam⁹. vñ eriā Jo. 3. Qui fiderit fratrē su um necessitatē habere z clau serit viscera sua ab eo: quō caritas dei manet in illo.

Item ē sub p̄cepto iuris ca nonici. di. 86. Nō satis. 2. ca. Pasce vbi dicit. Si enī pa scendo hoīem ꝙare poteris si nō paueris occediſti. Et. 7 q. i. ois. z sūt ꝙba pelagū vbi dr. Qui negāt mīaz faciēdā necessitatē patientib⁹ ipz̄ cri stū negant q̄ est miscōia. Et necitat in his ꝓcordat Ric. Non ekyne cl'io scōa q̄ ē ēt ō necitate eli tal' ē. q̄ lz ekyna cadat sb̄ p̄ce pto. tñ q̄ p̄ceptū ē affirmati uū z de lege positiua: lz obli ge: semp: tñ nō ꝑ semp: iō ꝑm durādū a quo accepi talē cō clusionē videnda sūt aliqua

ex parte dantis. z alīq̄ ex p̄te illius cui elemosina dāda est: vt melius ꝑclo declarek Ex pte quidē dantis ꝑsiderandū ē vt id qō est in elemosinas erogandū sit ei supfluum nō solū respectu sui ipi⁹ qō est supza id qō est de necessitate nature seu vite ꝓprie. sed etiā respectu alioꝝ quoꝝ sibi cura incūbit. qz pri⁹ oꝑtz q̄ vnusq̄sq; sibi ꝓuideat z his quoꝝ sibi incūbit rōne quorū dicit necessariū. z postea de residuo alioꝝ necessitatibus subueniat. Et dak exemplū vt meli⁹ intelligak materia. Nā illud ō: esse necessariū alicui ꝑsone ꝑm q̄ ꝑsona dignitatē optinet. qz aliud ē necessariū vni pricipi aliōmilitis: z sic de singulis. sicut natura prio accipit sibi ad sustentationē ꝓpriū corpis potutē nutritiuā qō ē necessarium. supfluū vero erogat ad generationē alteri⁹ p ꝓtutez generatiuā. Ex parte vero recipientis reqritur q̄ necessitatē habeat alioquin nō eēt rō quare darek sibi elemosyna si tñ nō possit aliq̄ vno oibus necessitatē habentib⁹ sb uenire: tñ oīs necessitas obligat ad ꝓceptum. sed illa sola cū his q̄ necessitatē patik sustentari nō ꝓt. In illo ei casu locū habet quod dic̄ Ambro. Pasce fame morientem si nō pauisti occidisti. Sicut ergo dare elemosinā de supfluis est in ꝓcepto. Ita dare elemosinā ei q̄ est in extrema necessitate alias aūt elemosinas dare est in consillo sicut z de q̄libet meliori bono dantur consilia: z dico q̄ supflua de necessitate ꝓcepti sūt erogāda. qz z si istius sūt q̄tū ad ꝓprietatē. tñ etiā aliozuz sūt q̄ ad vsum illa bona si q̄ ex eis sustentari ꝓt. vnō basilius. Si fateris ea diuitus tibi puenisse. s. tqlia bona. an iniust⁹ est de⁹ inequaliter res nobis distribuens. Cur tu abūdas ille vero mē dicat. nisi vt tu bone dispensationis merita ꝓsequaris. ille vero patientie corona decoretur. Est famelici panis. quez tu tenes: nudit tunica: quā in ꝓclaui cōseruas. discalciari calce⁹ q̄ penes te marcescit. indigentis argētū qō possides humarū: quo circa tot facis iniurias quot dare vales. Nec oꝑtet q̄ ꝑsideret hō oīs casus q̄ possent ꝓtingere in futurū. Hoc eni essz

2.2e.q. 32.a. 6

vid. 4 2.di.c. q̄ etiā⁹ l glo.

2.2e.q. a. 5. ad 3m.

de crastino cogitare: qđ dñs prohibet. Vnde Hiero. sed debet iudicari necessariū z supfluū sm ea q̄ probabiliter zvt ipsi uribus occurrunt. Ira etiā intelligendus est cas extreme necessitatis qñ apparent signa probabilia extreme necessitatis future nisi ei subueniatur. nec expectanda ē vltima necessitas. qa tūc forte ñ posset iuuari natura cū fame esset consumpta vñ Io. Chrys. Nō oportet pauperē vtulantē deceptorē vocari: quid dicis o homo? ppter vnū panē decem prionē qs complicat. vt tu dicis: Que circa hec omia q̄dicta sūt in conclusione z in q̄one notant elemosine q̄ditātē ad necessitatē. Sed tñ p maiori declaratione mouet iuxta hanc conclusionē talē q̄. Utrū de quolibet bono sit elemosina facienda. Ad qđ breuit respondet sm doctoz nostri Richar. sniam q bonoz tria sūt genera. s. anie corpis z bona exteriora. De bonis anie pōt fieri elemosina vt cū aliquis oret p alio: vel peccāti in se parcit et corde quod est maxima elemosina vñ Aug. in enche. 4. ca. Et elemosina nihil maius qua ex corō dimittim? qō in nos ḋscz peccauit. De bonis corporis ēt vt cū aliquis fuit infirmis. de quo dr̄s in iudicio dicet bonis. Infirm? fui z visitastis me. De bonis ātē exteriorib⁹ distinguendū q: aut sē male acquisita. aut bene. Si male. aut licitū ē ei qui acquisiuit eā rē retinere. aut non. Si sic ō illis pōt fieri elemosina vnde meretrix de pecunia quam per meretritium acquisiuit potest elemosinā facere: z illud quod sic acquirit licite tenere potest. q̄uis i eo q: meretricat turpit agat: z cō legem dei. q propt istud qđ accipit turpe lucrū vocatur tñ in accipiēdo pecuniā p eo q dānificata p̄tra legem dei nō facit vñ. 14. q. 5 c. Qui habet? dic. Iu. Sz de pctō aliq̄ nō nūq̄ acquirunt q̄ pauperib⁹ iuste erogāt De acquisito tñ p meretricium tñ it sacrificiū l'oblatio ad altare. ppter scandalū z reuerentiā sacramēti. vñ dicitur Deut. 23 Non offeres mercedē p̄stibuli in domo dñi dei tui. Si aūt nō ē licitū ea retinere aut illis a q̄bus acceptā sūt p̄petitus illa repetēdi q̄lia sūt bona acquisita p

2. 2e. q 32. a. 7 a. 8. 2m 2. q. 62 a. 5. ad 2m. q. 87. ar. 2. ad 2m.

vsurā. vel furtū vel rapinam de talib⁹ ñ debet fieri elemosina: ꝫ restitutio ex. de iu. iu. Itate vbi dr ꝙonus ñ remittitur sed augef: cuz cuidā in prouide soluit qđ alt ex debito est ꝑstandū. Sic etiam intelligit qđ dicit. l. q. i. Nō est. vbi dicit. Nō est putāda elemosina si ꝓ pauplb⁹ erogef vel dispensef ꝙ ex illicitis rebus acqrit. Et. 14. q. 5. Nolite ꝛ sūt ꝓba Augu. in lib. de verbis domini. in ꝓmone. ꝛ ante medīū vbi dicit. Nolite velle elemosings facere de fenore ꝛ vsuris. Aut nō competit ius illa repetendi. quā le ē bonū acqsitū ꝑ symoniā quod bonū ille ꝙ acquisiuit retinere nō pōt extra de simonia. Ihe hoc aūt dā ꝓtra legem accepit. nec ꝙ dedit pōt repetere. dā ꝫ iustitiā dedit. et talis pecunia in elemosinis debet erogari. Sed si datur soli ꝑlato ita ꝙ cōitas ñ est in culpa debet dare ecclie inc⁹ ſgmniā data fuit. vt habetur. c. ꝑdicto. in rer. ꝛi glo. Si aūt cōitas ē in culpa pecuniā debet restituere alteri monasterio: si ille ꝙ dedit intrauit: ī alleuatōnē monasterij. Et sic intelligi pōt illud qđ dicit extra. de symonia veniens. Si aūt nllū monasterīū intrare voluerit alīs pauperib⁹ eroganda ē. De bene aūt acqsitis distinguēdū est qr aut sūt necessaria illi qui acqsiuit ad sustentationē nature: aut nō. Si sic de illis ñ debz elemosynā facer. qz magis tenet ꝫm legē caritatz ꝙ alī nisi forte in casu in ꝙ subtrahēdo sibiipi daret alicui solēni ꝑsone de cui⁹ remotione imineret notabile detrimētū rei publice: ꝛ ꝓfectui aiarū. ꝛ tūc nō esset necessitatis sed ꝓfectionis. Si non. Aut sūt necessaria sibi ad decētiam sui stat⁹. aut nō. Si non tenetur de illis elemosinā facere etiā pauperib⁹ nō ꝓstitutis in ꝑiculo necessitatis extreme. Si sic. nō tenetur ꝫ illis facere elemosynā ꝑ quam reddere se in potentē ad viuēdū ꝫm decentiā sui stat⁹, nili pauperib⁹ in tanta ꝫ indigentia ꝓstitutis ꝙ appareāt probabilia signa extreme necessitatis ꝙsi pūctis vl de ꝓprio īmmentis. Alīs ꝫo panperib⁹ tenet loco ꝛ tpe facere elemosinas ñ derogantes notabili modo viuēdi ꝫm decentiam sui status. Talis enim

decentia indiuisibili non cō
sistit. sed habet magnam la
titudinē. Et hec sufficiāt de
qōne. ¶ Circa tertia q̄ erit
de conditiōib⁹ elemosine ta
lis est. q⁹ elemosina tria deb⁹
habere ad h̄ q̄ sit bñ condi
tionata videlicet. (te dantis.
Debitā aptitudinē exparte
Debitam aptitudinē mo
Prima pars ſm doctrinam
doctoris irrefragabilis Alex.
de ales i tertio z etiā ſm do
ctrinā. Ric. de media villa. i
4. di. 15. sic declarat. q⁹ donū
elemosine breuiter duobꝫmo
dis ꝓsiderari pōt. Est eni do
nū muneris elemosyne a ma
nu intelligēdo p̄ tale donū
id quō dat māu bōis exteriori
by sbuenientēdo: aut viribꝫ cor
poralib⁹ fuiēdo. Est et donū
eccline qđ dr donū ꝓpassiōis a
corde. Vel pt dici z clarius
qđ ē donū mūeris a manu. do
nū ꝓpassiōis a corde. donū cō
solatiōis ab ore. donum obse
quij ab ope. Ista distinctiōe
ꝑmissa dr q⁹ natural⁹ ordo h̄
exigit vt inferiora a superiorib⁹
regulent. Et iō illi q̄ sunt sb
aliena ptāte ꝓstituti. de eisi
dbus alīs subīt iunt ordia
re ñ debēt alr q̄ ꝑa superiorib⁹
fuerit cōmissū. loq̄ndo igit p̄
mo de dono mūeris a māu:
et dono obsequij ab ope. 2do
no verbi cōsolatōnis ab ore
omnib⁹ licet p̄cipiat genera
liter. tñ particularit exceptio
fit d aliqb⁹ ꝓpt subiectiōem
sic dictū ē. Ad⁹ oib⁹ p̄cipiat
gñaliꝫ phat. Tā d prio dono
scribit Deu. 15. Precipio ti
bi vt aptas manū tuā egeno
et paupi. De scdo scribit. 5.
de dono obsequij in ope. ero.
22. Nō videris asinū odien
tis te iacere sub onere ñ pretā
sibi: sed subleuabis cū eo.
De tertio. s. dono ꝑbi ꝓsola
tōrij ab ore scribit. Eccl. 28.
Q̄ne ardorē refrigerabit ros
sic z ꝑbū meli⁹ q̄ datū. Ecce
quō gñaliꝫ oib⁹ p̄cipit vt ta
les elemosinas faciat. tñ non
oēs ꝓpt subiectiōem pñt obe
dire. iō videam⁹ q̄ sunt illi q̄
ñ pñt. Prio monach⁹ q⁹ p
prīū nō h̄z de bōis exteriori
by ñ pt eccliā facere sine abba
tis lnia exꝑssa l ꝓbabiliꝫ p̄sū
pta. nisi dispēsatio aliō ꝓ bo
noꝫ mōasterij sit sibi ab ab
bate ꝓmissa. de ill eni potest
elemosinā facer. moderate tñ
ſm ꝓportionē bonoꝫ que sūt
sibi cōmissa ad dispēsanduꝫ.

2.2. q. 32. a. 8 ad prū.

Quia etiã viro administratoꝛ bonoꝝ tranꝯ mulieris caput ideo ñ debet dare mulier elemosinas sine ꝓsensu viri expꝛesso vel ꝑsumpto. exceptis cõibꝫ elemosinis ꝛ quis ꝓ cõparationẽ ad passiones eoꝝ nisi õter dotẽ q̃ ordinat ad sustendãda mꝛimoꝛũ onera habeat res alias vel exꝓrio lucro vel ꝓ aliũ licitũ modũ rũc eĩ de illis irreq̃sito assensu mariti põt facere elemosinas moderatas. Filij etiam familias ꝓꝛias possessiones nõ habentes. Nec etiã serui. ĩmo serui sũt possessio dñoꝝ ꝛ ideo facere elemosinas nõ debent. nisi forte aliq̃s modicas de quibꝫ possunt ꝑsumere q̃ ꝑri vel dño placeat. nisi aliquoꝝ bonoꝝ esset eis a ꝑribꝫ vl dñis dispẽsatio cõmissa. Oms tñ ꝓdicti licite possunt ꝛ debent in casu necessitatis extreme indigentibus subuenire etiã consensu supꝛioꝝ nõ habito vl ꝑsũpto Et sic patet de his tribꝰ elemosinis qui possunt. Et qui nõ. Sed loquẽdo ỏ aliꝫs elemosinis s. coꝛdis omnibꝫ ꝓcipitur sine aliqua exceptõe ꝫ habet in decre. di. 86. Nõ satis. Et sũt ꝛba Abꝛo. in li. ỏ officijs dicentis. Nõ satis ẽ bene velle: sed etiã benefacere Neq̃ satis est iteꝝ benefacere nisi id ex bono fonte ꝓcedat: hoc ẽ ex bona voluntate ꝓficiscat Et in eadẽ di. i singulis quoq̃. hoc clariꝰ ỏclaratur. ꝛ sũt etiã ꝛba Ambꝝ. sup Lucã dicentis. Miseri coꝛdie ẽ cõis vꝰ. Nõ cõe ꝓceptũ est omnibꝫ etatibꝫ. omnibꝫ officijs necessaria. ꝛ ab omnibus ỏferenda. Nõ publicanus. nõ miles excipit. ñ agricola. vl vbanꝰ. diues ꝛ pauper oms in cõe admonent. vt ꝓferant nõ habentibꝫ. Misericoꝛdia ei ꝛturũ plẽitudo est. Et etiã ibidẽ Hiero. ait Qui clemẽtiã nõ habet nec ĩ ductus est viscera miseꝛie: et lacꝛymaꝝ. q̃uis spũal sit ñ adimplet legẽ xpi. Et Aug. in quodã sermõe dicit. dedi ligẽdis inimicꝭ. Nemo vnq̃ se poterit excusare ꝙa de coꝛde hãc elemosinã implere iubemur. Et sic patet ꝓma ps huius tertie cõclusionis.

Scõa vero pars ꝓclusionis dicit aptitudinẽ ex parte recipientis vbi videndũ ẽ cui sit danda elemosina. Ad qõ bꝛeuiter ỏꝛ. sm Alex. ꝛ Richar. i loco ꝓallegato q̃ elemo

2. ꝛe. q. 32. ar. 7. adꝛ

vbi. s. a. 8. ad 3m.

vbi. s. a. 7. ad 3 m a. 8 ad. i. ꝛ 2m.

Cu dar

q syna oīb⁹ est facienda in casu necessitatis vt natura sustētet sp dz dari elemosina. Tertia pars ꝓclusiōis dicit q̄ sit modus in dando. i. q̄ mō tres ꝯsideratōes debēt esse. Prima ex pte dantis. Secūda ex parte dati. Tertia ex pte recipientis. Ex pte dantis ꝑmaꝯsideratō mītas retinet ꝯditiones. Prima vt in dante sit cōpassio primi. Esa. 54. Nū effudeꝝ esurientē tuā ꝛc. Secūda est vt in dante sit begnitas ꝯ bi Eccle. 28. Nōne ardorē refrigerabit ros: sic ꝛ melius ꝯ bum q̄ datū. Tertia ē vt in dante sit hilaritas facti. secūde ad Cor. 9. Nō ex tristitia aut ex necessitate hylarē enī datorē diligit ds. Quarta ē discretio dandi. Eccle. 12. Des iusto ꝛ ne dederis peccatori. Quinta est recta intentio ani ꝑ Mat. 6. Nū facis elemosinā nesciat sinistra tua quid faciat dextra tua. Sexta ē vt in dāte sit pietas cordis. ꝑme ad hb. 4. Exercitatio corꝑis ad modicū valet. Pietas aūt valet ad oia

modus elemosine.

Ex parte dati secūda ꝯsideratio mītas alias retinet cōditiones. Prima ē abūdātia dati. Tho. 4. Ꝑ: multū

affuerit multum tribue. vel abundanʒ tribue. vñ secūde ad Cor. 9. Qui parce semi/nat pce z metet. Secūda est distributio dati, vt ita detur q̄ alter hr̄e possit. in ps. Di/sperſit dedit pauperibus et iu. Tertia est ordo dādi 1.2e. q vt homo. s. sibi ip̄i elemosina 3. ar. 1. lit̄ puideat spūalit̄ circa ani ad. 2m mā Eccle. 3. Miserere anīe 2. q. 32. tue placēs deo. z postea prio a. 9. ad rib⁹ l. marie aūt ſm sentētiaz 3m. 2. q p̄ uli ad domesticos fidei. 106. a. Quarta ē humilitas dati. 3. ad p. Pro. 28. Qui despicit dep̄/cantē sustinebit penuriā. Quinta ē acceleratō dati. pro uer. 3. c. Ne dicas amico tuo vade z cras dabo tibi. cum tn̄ possis dare. Sexta ē p̄/ptieras rei. 1. q. 1. Nō est putā da elemosina si pauperib⁹ di spensetur qō symoniace ex il licitis reb⁹ acquirit̄: q̄ hac i tentione male accepit vt be ne dispenset: q̄atur potius cp̄ iuuetur. Ex parte reci/pientis tertia p̄sideratio mt̄ tas alias retinet p̄ditiones P̄ima est locus recipientis vt. s. in necessitate. q̄ diuiti nō est facienda elemosina. Secunda est eras. s. si recipi ens est senex q̄ nō possit sibi acquirere victū. Tertia ē verecūdi vt si recipiens ē ſpe cundus quia magis sibi tūc debet fieri elemosina. Et hec sufficiant de ista p̄clone. Sed iuxta hanc p̄clusionem mouet qō Utr̄ elemosynaſit magʒ satisfactoria oib⁹ alijs pribus satisfactiōis. Ad qō breuiter respondet ſm sentē tiā Ricar. in. 4. di. 15. Nam sicut iste doctor narrat. Alij qui dixerūt volendo istā du/bitati onē decidere q̄ in satiſ factione tria sūt. s. vitatio cul pe ad quā maxime valet ora tio. Augmentū gr̄e ad quā maxime valet elemosina. Solutio pene ad quā maxie valet ieiunium. Et q̄ augmen tū gratie nobili⁹ ē cp̄ vitatio culpe. q̄a nō vitat malū ni ſi ꝓpter bonū z q̄libet istoꝝ me lius est cp̄ solutio pene. ideo inter ptes satisfactionis vti lior est elemosina oratione oratio cp̄ ieiunium. Pp̄t tn̄ z ista du/bitatio alit̄ declarari isto mō Elemosina ei debita ir̄etiōe ferā, aliq̄ mō fruteꝝ trinet ora tionis z ieiunij. nā ecclia eū cui dat̄ obligat ad orādū z ieiu nandū: z aliq̄ bona faciendū si adest facultas p dantē: ele/mosina etiā incp̄tum datur

vtr̄ satiſ ctor

ꝑpter deū est quasi quedā oblatio ab eo facta: ⁊ ideo aliq̄ vim habet oronis .i. ꝯtuz etiā bona exteriora sūt ad sustentationē corporis de quibus fit elemosina ideo aliq̄ modo continet vim ieiunij. Oro etiā ꝑtute ꝑtinet ieiuniū aliq̄ mō: qz in orone anima regimini corporis mitti⁹ intendit. ⁊ exꝑsequēti corp⁹ debilitat. Sicut g̃ ꝑtuosior est anīa intellectiua ꝯ sensitiua ꝯ vegetatiua: ꝯa ꝑtinet eius ꝑtutē ⁊ ampli⁹, sic magis satisfactoria elemosina ꝯ oratio, ⁊ oro ꝯ ieiuniū. ꝯ quis elemosina ñ tm excedat oronē ⁊ ieiuniū in eē moris. ꝯtū anīa intellectiua excedit sensitiuā ⁊ vegetatiuā in esse nature. Vñ Salomo. Eccle. 3. Ignē ardentē extinguit aq̄: et elemosina resistit peccatis Et thob. 3. Elemosia a morte liberat. Et sic magnifice comes ⁊ ciues dilecti expediēt sūt huiꝰ fiuctꝰ ꝓtes quas ꝓmisimus. quē obseero vos deuote pauꝑib⁹ dare. vt hic gratiā ⁊ in futuro gloriā habeatis. Amen.

Dominica de passione Sermo de pessimo vitio blasphemie. Sermo. XIX.

Quis ex vobis arguet me de peccato Joh. 8. ℟. Pro huius sacri ⁊ sancti ſeuāgelij historiali declaratione. Notandum q̄ blasphemi ꝓpter tria dominis suis inter alias blasphemias ⁊ iniurias faciunt q̄ ꝓtinentur in trib⁹ conclusionib⁹ videlicet.

Cōtemptū ꝑtuose instructionis.

Excessum ꝓtumelioſe obiectionis.

Et aggressum male operationis.

Dico ꝓmo q̄ pessimi homines blasphemi ꝓtemnunt ꝓcepta dei ⁊ aliorū eos redarguentium de quib⁹ Salomon Eccle ꝓmo. Peruersi. s. blasphemi difficile corriguntur. Tales quia corrigi non possunt in tātam demētiam deueniunt ꝙ vt cristum iterum crucifigant: de quib⁹ Augustinus sup illud ꝑbuz Habei. 26. Blasphemauit Non min⁹ peccant qui blasphemant christum regnantē in cel: ꝯ q̄ crucifixerit ābulātē in terris. Dixi scō q̄

blasphemi post premptū do
ctrine iniurias dicūt docto
ribꝫ. siue a deo corripeantur
siue ab hoibꝫ: nescientes mi
seri q tūc semetipsis faciūt i
iuriā. Iurta sniam sene. i
puer. dicetis. Iniuria iuste
irrogata infamia est ei q fec
Sed ōmentes id qō Sap. 2
scribit dicunt ad inutilē. Cō
tumelia z tormento interro
gemus illū. s. nos redarguē
tem. Ideo scribit infra. Ex
cauit enī illos malitia eoꝝ
Dixi tertio q blasphemi pꝰ
contumelias irrogatas eos
redarguentibꝫ adhuc operi
bus ōriantur. sic scribit. sap.
2. Circūueniamꝰ igit iustuꝫ
qniā inutilis est nobis: z ꝰ
rius operibꝫ nostris. z ipe
rat nobis petā legis z diffa
mat in nos petā disciplie no
stre. Et q tales ira mali sūt
pmo cogitatione: scdo ꝓbo
tertio ope malo redarguētes
ostendere conant: cō satiꝫ dif
ficile est eos redarguere. Cō
tra ero. aiebat. Inter cetera
mandata. peccātes posse ar
guere maxime liberrtatis est.
Hec conclusiones magnifice
domine z cliens dilecti in h
sacro euangelio ptinēt. qō i
tres partes diuidit. Quoni
am in pma pte ponit ꝓtemꝰ
ptus virtuose instructionis
quā. s. xpus iudeis faciebant
Unde ipe dicebat. Quis ex
vobis arguet me ō petō. In
scda pte ponitur excessus cō
tumeliose obiectionis. s. iuō
orum ibi. Nonne bñdicimꝰ
nos q samaritanꝰ es tu z c
In tria pte pōit aggressꝰ ma
litiose opationis. ibi. Tule
runt g lapides. Et vt clariꝰ
hec pateant videamꝰ histori
am. Declarate historie fructꝰ
est blasphemia: q prauī iuōi
vt ptinent in pdicto euange
lio de q talis historia visa est
xpm offendūt. de q loquēdo
tres ꝓclusiones cū tribꝫ dubi
is more solito declarabimus

Conclusio pria q est de q qd
dirate blasphemie talis ē. q bla
blasphemia fm Aug. ē cum
aliqua mala dicunt de deo t
de sanctis. Hec aūt fm dura
dum infama pōt fieri quar 2.1
tuor modis Et cō blasphe i4
mia est quadruplex. s. cordis ad
oris. scripture. z operis. Pri
ma ergo blasphemia est que
in sola cordis cogitatōne cō
sistit de qua dicit Math 15
de corde exeunt cogitatiōes
male blasphemie. Quicūq
enī negat de deo qō ꝓuenit

vel asserit de deo qđ ei nō cō
uenit derogat diuie bonitati
qđ quidē pōt contingere du-
pliciter. Uno mō ꝑm solā
opinionē intellectus. Alio
mō adiuncta q̄dam detesta
tione affect⁹. sicut ecōtrario
fides de deo ꝓ dilectionem
ipsius ꝓficit. Hmōi g̃ dero-
gatio diuine bonitatis: vel
ꝑm intellectū vel ꝑm affectū
si consistit tm̄ in corde ē cor-
dis blasphemia Scōa est
blasphemia oris q̄ ex cordē ꝓ
greditur. in ꝑba ꝓtumeliosa
ꝓta deū vñ Ysa. 37. Uer
bis supbie. blasphemasti.
Et mat. 27. Blasphemabāt
eū mouentes capita sua. Ite
Luc. 23. Unus de his q̄ pen
debāt latronib⁹ blasphema-
bat eū Tertia est blasphe
mia scripture. vt in libris he
reticorū z in alchorano ma-
chometi zc̄. de quib⁹. Esa. 10
dicit. Ue vobis q̄ conditis
leges iniq̄s. Et h̄ etiaz pōt
dici de his q̄ breuesq̄ fabz̄es
faciūt zc̄. Et hec vidit Joh.
apo. 13. vbi. dicit q̄ bestia ascē
debāt de mari ꝓ quā heresis
significat. z habebat septem
capita in quib⁹ erant scripta
nomina blasphemie. ꝓ septē
capita significat hereſū vni-
uersitas z diuersitas. q̄ scri-
bunt z tendūt blasphemosa
de deo blasphemos. s[libz̄]z
scriptis. Quarta est blas-
phemia operis. quādo aliq̄s
vsurpat sibi qđ solius dei est
vt cum facit se ranq̄ deum
adorari. t vsurpat sibi hono
res diuinos vt Nabu. q̄ pre
cepit holoferni vt oms deos
terre extermīaret vt ipe sol⁹
ds diceret. Ju. 3. Et herodes
agrippa cui aclamabāt boies
dei voces z nō hominis: q̄ ꝓ
cussus ab āgelo vermes sca-
turies expirauit act. 12. Ite
blasphemia opis est cū aliq̄s
aliū ad idola cōlenda īcitat
vl cōpellit. vt Nabuch. dañ
3 Ite blasphemia opis ē qñ
aliquis aliqđ factū fac turpe
ꝓ qđ alīs dat occasionē rui
ne z colloquēdi ꝓta deum
vel ꝓta bonos. vt cū q̄s apo
stat a fide vel a bonis mo
rib⁹ ꝓ cuius exēplū alī scan-
dalizant. z ꝓta deū aut bo-
nos obloquūtur. vt dauid ī
casu suo de q̄ 2. Reg. 12. f
Blasphemare fecisti inimi-
cos nomē dñi ꝓpter verbum
s. ꝓpter pctm̄ ꝓdītōis z adul mltis
terū z hic patet zc̄o. Iurta modis
quā zc̄onē posset q̄ri an alīs blasph̄
modis blasphemet. Ad qđ matur

breuiter mñdek ſm durandū q̄ ſūt quattuor modi vulgares blaſphemie nimis apud homines aſſueti. Prim⁹ eſt paſſum ſine cauſa deū negare: qđ ad ſingula ꝛ q̄ſi pro nihilo fit a iurāte. Secūdus ē diabolo ſe reddere ſic iurando. Tertius ē turpiter aſſumere ſacra membra q̄ xp̄s p nr̄a redēptione ſuſcepit. ipm̄q̄ ſi in membrati enormiter lacerare. Quarto eſt actū illū fediſſimū deo attribuere. q̄ nefādiſſimū iuramentū multū ē aſſuetū apd multos hoīes. Iſtis quattuor modis blaſphemie martima pars xp̄ianitatis horribiliter ē corrupta. Vñ beat⁹ Jo. apoc. 17 de hoc loquens ait. Vidi mulierē ſedentē ſr bestiā coccineā plenā noīb⁹ blaſphemie. Pulr iſta ē mundi malicia q̄ ſedet ſuper diabolū infernalē. qr tū er mundi. tū er diaboli malicia fere oīs iſtis q̄ttuor modis blaſphemie ſunt repleti. Et hec ſufficiant de iſta ꝑma ꝑte.

vtr̄ ſit ſp̄i mor tale

Circa ſcđa de q̄litate huius pcti blaſphemie tale ē q̄ blaſphemia diuerſimode ꝓſidera q̄ſ̄ eſt pcm̄ mortale. q̄ ſ̄ nō. ꝑ cui⁹ ꝓclonis declaratione pono vnū ꝓpoſitū: ꝑ qđ declarat qđ ē pcm̄ mortale vbi dicit. Q3 pcm̄ mortale vt dicit durand⁹ ꝛ tho. eſt ꝑ qđ homo ſeparatur a ꝑncipio ſpūal vite qđ ē caritas. 72. Vñ quecūq̄ repugnāt caritati ſunt pcā mortalia. Iſto ꝓpoſito declarato dicit q̄ blaſphemia ſm genus ſuū repugnat caritati dī qr̄ rogat diuine bonitati q̄ ē ob iectū caritatis: ꝛ iō blaſphemia ex ſuo gr̄ie ē pcm̄ mortale: vñ eni ponit pena q̄ non ponit niſi pctō mortali. Leuit. 24. vbi dicit. Qui blaſphemauerit nomē dñi morte moriat. Pōt tñ cōtingere q̄ quis abſq̄ deliberatōne pferat verba blaſphemie. Et h dupl̄r. Vno mō q̄ñ nō aduertit id qđ dicit eē blaſphemiam. puta q̄ñ ſubito ex aliqua paſſione ꝑrūpit in ꝟba ima ginatiua nō ꝓſiderās ſignificationē ꝟborū. ꝛ tunc eſt veniale pcm̄ ꝛ nō habet ꝑprie nom̄ blaſphemie. Alio modo q̄ñ ſcit ꝛ aduertit hoc eſſe blaſphemiā: ſignificatōz verboz ꝓſiderās: ꝛ tūc nō excuſatur a pctō mortali maxime ſi ex ꝓſuetudine peſſima imo execrabili corruptela in

vbi dicit ad.

hmõi ꝓba sine deliberatõe ꝓ
rũpit. Sed iuxta hoc ꝑt que
ri. vtr ois blasphemia sit cõ
trade. Ad qd breuiter rñdẽ
tur ꝑm sñiam alex. durãdi. q
blasphemia ꝑz Aug. ẽ triplex
. Affirmatiua. Negatiua. et
. vsurpatiua. Affirmatiua est
cũ deo attribuit qd ei nõ cõ
uenit. Et in h ꝑm Aleran. d
ales laudat falsitas qd ẽ cõ
tra misdiam. Negatiua est
cũ a deo remouet qd ei ꝯue
nit. Et in h vitupatur ꝓtas
qd est ꝓtra iustitiã. Vsurpa
tiua ẽ cũ creature attribuit
qd dei ẽ. Et in h falso attri
buitur creature qd solius est
creatoris: qd ẽ ꝓtra maiesta
tem diuinã. Põt ergo dici q
ois blasphemia aut ꝫ sãctos
aut ꝫ deũ semp põt reduci
sit ꝫ deũ qr cũ sctus aliquis
blasphemat: blasphemat ẽr
deus q ẽ in eis z sic ois blas
phemia ẽ ꝓtra deũ. Horã
dũ tñ tã ꝓ ꝓcione q̃ qois h
q licet ois blasphemia sit ꝫ
deũ. tñ qñq ꝓfertur z fit spã
liter ꝫ deũ. qñq ꝫ sctos. Si
est de sanctis aut g̃ fit ex cer
ta malitia. sic ẽ ꝑtm mortle
Aut ex infirmitate z ꝑter ele
ctionẽ pura ex impetu ire vl
tristicie sine deliberatõe. sic
est veniale vt expressũ ẽ supi
us. Si blaphemia ẽ de dõ
aut aliquis h facit ex infirmi
tate z sic ẽ blasphemia pris
qa est ꝑtm ꝫ appriatũ pris
qd est potentia. Aut ex igrã
tia. vt q dixerũt in beelzebub
ꝓncipe demoniorũ eicit dmo
nia sic est ꝑtm in filiũ. qr ap
ꝓpatũ filij est sapiẽtia. aut
ex certa malitia. sicẽ ꝑtm in
spm̃sanctũ z ẽ idẽ qd finalis
ipenitentia Ihñ Aug. de ver
bis dñi c. 12. Qui blaspho
mauerit in spm̃sanctũ nõ re
mittet ei ꝛc. Hõc do tertia
q ẽ dq̃ tritate h9 ꝑti hoibꝫ
blasphemie tal'ẽq ꝑtm blas
phemie tãte malignitatis ẽ
q ex eo sit z semel hõ offẽdit
seipz. offẽdit priuz. z offẽdit
deũ. Dico ꝓmo q hõ blas
phem9 offẽdit seipz: qr ꝓter
blasphemiã efficit infidẽ. vñ
Pau. ad thi. 2. ait. Prius fui
blasphemus z ꝑsecutor. Po
stea subdit Ignorãs feci i in
credulitate. Et qua auctori
tate comphendit. q blasphe
mia opponit confessioni fidi

De dq̃
tritate
blasph
mie.

2. 2e. q.
13. ar. 3.

Dixi scdo q blasphemia
offendit proximum tum ex
malo exemplo. tum ex mala
obligatione. quia audiens
blasphemias tenet resistere

vbi. §.
ad ꝑ.

tum etiã. qr ſub aliq̃ ꝓdítio
ne grauí⁹ peccatũ ẽ blaſphe
mia ꝙ̃ aliqõ aliud pctm̃. vñ
glo. ſup illõ Eſa. 28. dicit.
Oñe pctm̃ blaſphemia cõ
paratũ leui⁹ ẽ. Nã tante vt
dicímus malignitatꝭ ẽ blaſ
phemia vt piuriũ cõparatiõe
ſui minus ſit Vñ glo ſup il
lud. Blaſphemia tollat a vo
bis ad epheſ. 4. dicit. Deius
eſt blaſphemare ꝙ̃ piurare.
cũ periuriũ tot mala eueni
ant. Conſiderandus eſt q̃ q
ſit ꝓ̃ue peccatũ blaſphemie
2.2 eq. 14. a. 1. Dixi tertio q blaſphemia
offendit deũ. nã doctores ã
tiqui. ſ. athanaſius hylarius
hiero. ambro. ꝛc. dicunt eſſe
peccatũ in ſpm̃ ſanctũ qñ ad
litterã aliquod blaſphemia
dicit ꝓtra ſpm̃ ſanctũ: ſiue. ſ.
ſanctus accipiat ꝑm qõ ẽ no
men eſſentie ꝙueniẽs toti tri
nitati: cuius q̃libet ꝑſona ẽ
ſpiritus ſanctus. ſiue ꝑut eſt
nom̃ ẽ ꝑſonale uni⁹ in tri
nitate ꝑſone. Et ꝑm hoc di
ſtinguit. Mat. 12. Blaſphe
mia in ſpm̃. ſ. Q̃ blaſphemiaꝫ
in filiũ ꝓ̃us. ei oꝑatus eſt q̃
dam humanit⁹. ſ. comedẽdo
bibendo z alia hmõi facien
do z opat⁹ ẽ q̃dam diuinit⁹
demones. ſ. eiciendo. mortu
os ſuſcitando. q̃ quidem fa
ciebat z ꝑ. ꝓtutẽ diuinitatꝭ
et ꝑ oꝑationẽ ſpũs ſancti q̃
ꝑm humanitatẽ erat replet⁹
Iudei ãt ꝓmo dixerũt blaſ
phemiã in filiũ hois. cũ di
cebant eũ vorace potatorez
vini. publicanoꝝ amatorem
vt habet mat. 22. Poſt mo
dum blaſphemauerunt in. ſ.
ſan. dũ oꝑa q̃ ipe oꝑabat vir
tute ꝓꝓie diuinitatꝭ ꝑ oꝑati
onẽ. ſ. ſancti attribuebãt pri
cipi demõioꝝ et ꝓpt̃ h̃ dicũt
in ſpm̃ ſactũ blaſphemaſſe.
Vndeex his clare ꝓcipi põt
q̃ grauit̃ ex tali pctõ de⁹ of
fendat. cũ ex peccato in ſpiri
tũ ſanctũ ſequãtur tot mala
ſ. finalit in pnia. qõq̃dẽ ẽ pctm̃
i. ſ. ſ. ꝑm aug. i li. de ꝓbis do
miniſtrõ Jeſus Mat. 12. ad
monuit iudeos ne talit blaſ
phemantes ad hec venirent
vt finalit in. ſ. ſ. peccantes eſ
ſent finalit impenitẽtes. Di
xit eni ibi textus. Oñe pec
catũ z blaſphemia remittet
hoib⁹ ſpũs aũt blaſphemie
nõ remittet. Sed ne q̃s dice
ret q ex hoc ter. poteſt ꝓcipi
blaſphemiã nõ eſſe peccatuꝫ
in ſpiritũ ſanctũ ſed ſpm̃ bla
phemie tõ videndũ ẽ quomõ
blaſphemia eſt peccatũ i. ſpi

ritū sanctū. z quō nō. z q̄ differentia est inter blasphemiā et spm̄ blasphemie. q̄ declaratur fm dominū bona. in. z di. 44. vbi sic ihr. Blasphemia sic dixit hugo quātū ē ō se nec est pctm̄ in spm̄ sanctū nec nō sz ē indifferēs. Alij ei blasphemāt ex infirmitate z coactōe z hi peccāti p̄ez vt dictū ē. Alij ex ōceptōe: z hi peccant in filiū Alij ex certa malitia z hi peccāt in. s. s. z ꝟ est in sceleratissimū genus petī in vitupis dei delectari. Et post subiūgit. q̄d ē spūs blasphemie nisi affectus z desiderium vitupatōis diuine: Spiritus ei blasphemie sic spirat ad odiū dei sic. s. s. ad amorez dei. Q̄n ergo ꝟz qui blasphemat in. s. s. zc. Hath. 12. nō intelligit de quacūq. sz de spū blasphemie. vñ nō dicit qui blasphemat in. s. s. sed q̄ blasphemat. i. s. s. peccādo i. s. s. z p hoc pz rñsio ad interrogata. Sed pōt dici id qō dictū est super. s. q̄mis blasphemia aut de sanctis: aut de deo est in deū q̄z cum sancti blasphemant erūt blasphemat deus q̄ est in eis. z tunc vltra cum dicit est pctm̄ i. s. s. accipit nomē s. s. essentialr̄ put ꝓuenit tō trinitati. Vl melius q̄ p blasphemiā hō pōt deuenire in finalē ipenitētiā q̄ est peccatū in. s. s. Et sic fit finis hui⁹ ꝓclusionis. Juxta quā mo Sīgvi uetur qō vl̄ pertio cū mltoti dicte ens imo ferevt plurimū blas huius phematores ꝓter neq̄tiam petī dominoꝝ z suoꝝ officialiuz nō corrigant nūq̄d deus nō ostendit in p̄senti seculo aliq̄ quod signū vidicte. Ad qō breuiter resp̄detur q̄ sic nā legit Leui. 24. Q̄z filius mulieris israelitidis ꝓcepto dñi lapidat⁹ fuit in deſto p eo q̄ nomē domini blasphemasset. Legit etiā. 2. Reg. 12. q̄ nathā ꝓpheta multū exaggerauit petm̄ dauid. eo q̄ blasphemare fec inimicos nomē dñi. Vñ dixit ei nathā. 2. regū. 12. Qm̄ blasphemare fecisti nomē domini ꝓter verbū hoc filius q̄ natus ē tibi morte morietur. Legit etiaz in tertio Reg volumie. 29. Q̄z vnus vir dei dixit ad regē israel q̄a dixerūt syrī deus montiū est dñs. z nō valliuz dabo oēm multitudinem hanc in manu tua. Legit ēt in q̄rto reg. volumie. c. 19. Q̄z pueri senacherib regz assyriozū blasphemauerūt deuz

israel. quã obrẽ dixit deus p esaiã. Ecce ego imittã ei spiritũ z audiet nunciũ z reuertet in terrã suã z deijciã eũ gladio. z bene audiuit nũtium qa angel⁹ dñi in nocte percussit de exercitu suo. 185. milia. z ipe reuersus in terrã suã in tẽplo. s. niniue ciuitatis a filijs suis in tẽplo percussus est Quia nabuchodonosor blasphemauit deũ dicẽs: Quis est deus q eripiat vos ỗ manu mea? Quersus ẽ in bestiaz daũ. 3. Obsidente iuda machabeo quoddã psidiũ: quidã gentiles int⁹ existẽtes ꝟba blasphema z nephãda iactabãt q citoꝛ cremati sũt macha. 10. Judei acrit a xpo sẽ rep hensi qa in eũ blasphemauerũt Lu. 11. Beat⁹ Greg in li. dialogoꝛ ponit exẽplũ de puero dñi blasphemãte: q ỗ manu pris arreptus ẽ a dyabolo. Ecce qỗ vindictas terribilis xpc pctm blasphemie in pñti seculo de⁹ oñdit. Et plures alie i sacrabiblia reperiuntur qs longũ esset enarrare. Quã g vindictã i alio seculo ostẽdet de⁹ de tali pecatoꝛ certe terribilẽ. Et ideo satis rõnabile esset vt tã patres z mres qs spuales z tẽporales plati sup ỗ vigilarẽt.

Nã anticꝛtus mlti punitores fuerũt sup ỗ ordinati. pũres vitẽrũ

Prim⁹ z legalis punitoꝛ. vñ leuit. 24. Educ blasphemuz extra castra. z ponẽt illi q audierũt man⁹ suas sup caput eius z lapidz eũ omis populus. Secũdus ẽ imperial punitoꝛ. nã fm leges; decapitand⁹ ẽ. vt habetur in auc. vt nõ luxu. contra naturam circa medium. Tertius ẽ spual' ecclia. de maledic. catatuim⁹ vbi ỗ. Statuimus vt si qs ꝓtra deũ vl aliquem sctoꝝ suoꝝ z marie ỗ beatã ꝟginẽ linguã in blasphemiaz relatare psũpserit. p epm suũ penes ỗdak infern⁹ ãnotare. videlicet vt septẽ diebꝫ dñicis pfotibꝫ ecclie. in manifesto dũ agunt missarum solẽnia blasphem⁹ existens. vltio illoꝝ die dñice palliũ z calcia menta nõ habeat. ligat⁹ coꝛrigia circa collũ: septẽq; pcedentibꝫ septẽ ferijs i pane ieiunet z aqua ecclam nullatenus ingressur⁹. quolibet pdictoꝛũ diez tres si poterit. alioquin duos pauperes sue vnũ reficiat: z si nec ad ỗ suppetũt facultates id in pnã aliã cõmutek: cui etiã si re nuerit recipe ac pagere penitentiã supradictã ecclie iter

dicatur ingress⁹. z in obitu ec
clesiastica careat sepl'tura p
tempale p̄terea ptātē coactō
ne: si nccē fuerit epi dioceſa/
ni adhibita ꝯ eū. Blaſphe/
m⁹ si diues fuerit. 40. solido
rū alioquin. 30. siue. 20. vel si
ad id nō sufficiat. v. solidorū
vsual'monete pena mulctet
nl'ā in h̄ miscōiam habitur⁹

Quart⁹ est in idē. Dañ.
30. Nabuchodonosor. viſo
miraculo triū pueroꝝ decre/
tū edidit q̄ q̄cūq; locut⁹ fuiſ
set blaſphemiā ꝓtra deū eoꝝ
deperiret, z dom⁹ ei⁹ deua
starctur. Idē habet. 9. di. ca.
quicunq;. Machomet⁹ etiā
infidelissimus canis suo al/
torano p̄cepit. q̄ q̄cunq; deū
et cristū z beatā ꝟginē blaſ/
phemaret medius diuidere
tur. Quint⁹ hui⁹ pcti pu
nitor ē diuinal'cā de⁹ terri/
bil'r punit tale pcm̄ eccli. 20
Qui maledixit p̄ri l'mr̄ p̄ri. i
xp̄o z deo mr̄i. i. ꝟginī ma/
rie vl'glorie triūphāti. extin/
guetur lumē ei⁹ in medio tre
nebris. i. in puncto mortis.
Sextus punitor est infernal'
nā in mūdo isto diabol⁹ fec̄
punitionē de isto peccato.
Unde miles quidē in dioce
si remēsi eū quadā die incena
ludendo blaſphemaret deū
statim pcussus caduco mor/
bo corā astantib⁹ cadens p
totā seq̄ntē diē horribilr se di
scerpēs z ad terrā allidēs ex
ore spumā euomēs miseram
aīam exp̄rādo diabolo cō
mendauit. Ita etiā, z nauta
quidā q̄ deū in natādo blaſ
phemauit subito submersus
est: quē frat⁹ ei⁹ inuenit auul
sa lingua. Iuxta illud sap. ii.
ca. Per q̄ quis peccauerit p
hec z torq̄tur. Ali⁹ beatā ꝟ
ginē blaſphemās infelicē aīā
man⁹ diaboli exp̄rauit. Et
sic magnificedñe z ciues di/
lecti expedite sī h⁹ fruct⁹ tres
pres quē fructū vos obsecro
declarari vt h̄ grām z futu
ro gloriā habeatis. Amen

Dñica in ramis palmarū
Sermo de vitio pessimo su/
perbie. Sermo. XX.

Cum appro/
pinquasset ie
sus iheroso. z venis/
set ad mat. 21. ꝓpo h⁹ sacri z
sctī euā. historiali declaratō
ne. Notādū q̄ ad h̄ aliq̄s
ciuis possit moraler viuere z
euitare vitium pessimū sup
bie tria debet habere que in
his ꝓclusion. h⁹ ꝓtinent. vz.

Carnis mortificationē vt vitijs dominet.

Mentis claritatōez vt vilia opet.

Mundi vilificationē ne nimis glorietur.

Prima ꝛcō pōt p ratōem probari nā cū corpus in delitijs viuit minime pt moraliter viuere. Vñ greg. li. 12. mora. Hi frequenter maiores tribulationes carnis suscipiūt qui carnis voluptatib⁹ delectant. Et Amb in q̄dā epla Quicūq; a pueritia dederit se delicijs manebit in futuro: vt viuēs mortu⁹ sit. Relī quit ḡq; caro debet oppmiz mortificari. ḋa dicit aug. de diffinitōib⁹ carnis. Afflictō est p quā lasciue mētis semina castigatio ne discreta cōprimunt. Hec ille. Que st voluptates oīs nisi semina carnis. Vnde sene. 66 epla hoc ꝓsiderās aiebat. Maior sū z ad maiora genitus ḡ vt mancipiū sim corporis mei. cōtemptus corporis sui certa libertas ē. z ne videamur tm poetica dicere sumam⁹ exēplū a sacra biblia exo. 24. Moyses acceptui⁹ reuelationes diuinas z legē. 40. dieb⁹ z noctib⁹ in monte ieiunauit. Dixi scdo q̄ hō debet hre mentis claritatōez vt vilia opet. i. vt cognoscendo seipz z suū ꝓditōnē i statu ꝑpio pmāeat. z ne altiora ſq̄rat. qđ pbatur sic rōne. Naz si homo est discretus debet habere intra se. cuius filius sū ego: quā artē exercuit pater meus q̄ fuit faber. nunq̄d ego debeo q̄rere regni dñiuz Hoc nō ē verisimile nisi ex ḡtia spāli. sicut legit de dauid in ps. De post fetātes accepit eū. hoc volebat dicere augu. in pemio q̄rti libri ō trinitate q̄ sic ait. Laudabilioz est anim⁹ cui nota est firmitas ꝑpria: q̄ ea nō respectā mentia mūdi. vias syderū. fūdamēta terraz. z fastigia celoz scrutat tō Ber. scribens ad eugeniū ait. Spūalis hō oīme opus suū terna q̄dā cōsideratione pueniet. prius q̄ dem an liceat: deinde an deceat postremo an expediat. Exemplū habet de dauid. Qui ne supbiret nec se intelligere affirmabat q̄ gra spūs sancti ꝑpio ore suo loqbat. vñ dicebat in ps. Da mihi intellectū z scrutabor mādata tua. Dixi tertio. q̄ hō debet habere mūdi vilificationem

spāl' respectu honorū ipsos nō querendo nec in in ipis se gloriando: qđ etiā rōne pbatur. Si hō est fructuosus stari honores ipm sequūtur: quos sc̄ipe quereret nec haberz fortasse. z se vitiosū z supbū oñderz. Hinc Aug. s. lib. de ci. dei air. Gloriā z honorē ñ oportet sequi fructus: sed ipam fructē. Unde honores quos mūdi expetunt cito petere nō debuit. sed eos cūctos ob eius fructē nō petenti accidisse dicūt. Et quib⁹ elicit morales honores huj⁹ mūdi debere ō spicere. cū pm rectū iudiciuz tunc exaltent. Unde Grego. in registro. sup altitudies celi z terre sustollit q etiā ipa q alta z gl'iosa pntis videntur seculi. p mentis despectū calcat. Et emplū habem⁹ de beato frācisco. dñico. z alijs q seculi huius vilitate eop honores despexerūt. z tñ ad taz altitudines magnas deuenerūt. Hę ꝯclusiōes magnifice comes atq amantissimi ciues in sacro euāgelio hodierno denotant. Qm in pma parte ponit carnis mortificatio vitijs ꝓdestinās. qđ notatur p hoc q xp̄s sup asinam ascendit. asina ei est caro nostra supza quā ascendim⁹ cū ea rōni subijcimus z eā mortificam⁹. In 2a pte pōit mētis clarificatio villia ꝯcoperans ibi. Alij ramos. vbi oñditur q q̄libz ꝯopabat pm cōditionē suā. In tertia pte ponit mundi vilificatio ibi. Videns Jesus citatē fleuit sup illā q̄si volens exprimere mūdi ꝓemptus dicit. Lu. 19. qui consequēs ē huic euāgelio Et vt meli⁹ hec pateāt videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fructus erit vitiuz pessime supbie: quā homies ꝓpter honorē solent habere: qđ vitiū xp̄s hodie ad nostr̄ exēplū detestatus fuit super asinā ascendendo nō i curru aureo vel eq̄ magno. vt dicit crisō⁹. Et inter honores flendo. z nō se extollendo: ō quotres ꝯclusiones cū trib⁹ duj⁹ pūs more solito ōclarabim⁹

Concio pma ē de q̄ditate supbie talq supbia ē appetitus querse celsitudinis ꝼz augu. Et hac descriptiōe supbie tria mala apparet hominem opari p supbiā. offensionē sulipius. offensionē primi et offensionē dei. Primū notatur cū dicitur supbia. s. ima lo subiecto. Secundū notat

diffinitio supbie. 2.2e.q. 162.a.i ad.2m

D r

cū dicit appetitus. s. ꝺ̄ ꝓriuꝫ Tertiū notatur cū dicit per uerse celsitudinis. i. ꝺ̄ deum.

Circa ꝓmū notandū ꝙ superbia tria nocumēta pessima dat subiecto. s. ipam habenti. inflationē i vite ꝓncipio. infelicitatē i vite medio cecitatē in vite termio. Quāti nocumēti sit vt iunenes vl quod pei⁹ ē adolescētes. vel qꝺ deteri⁹ est pueri sint superbi oñditur ꝑ salomonē. sap. 4. ꝙ ait. Disrūpet dñꝫ iflatos s. ꝙ tā cito eerert ceruicē contra me. Darēt superbiā infelicitatē in vite medio: ꝙa cum aliquis in principio incipit superbire. cū puenerit ad maiorē etatē et mala ꝓsuetudine vitꝫa tali vitio poterit se abstinere. vix erit vt ex vitys nō superbiat suis. z de hoc dicebat Greg. Difficile ē valde vitare pctm. qꝺ de victoria nascit vitioꝫ. Dat eti am superbia cecitatē i vite termino. Un de eo pōt dici illꝺ qꝺ scribit apo. z. Dicis qꝛ diues sū z locupletat⁹ z nulli⁹ egco. z nescis ꝙa miſ es z miserabil⁹ nud⁹ z pauper z cec⁹

Nocumenta superbie

Circa ſm notandū ꝙ superbus offendit ꝓmū triplicit. vꝫ corde ore z ope. De ꝓma salon puer. 22. Arma et gladij in via superbi. custos ānie sue longe recedit ab eis

De ꝓo salon puer. 22. Ubi fuerit superbia ibi erit z cōtumelia. De tertio ait. Ber. Nec solū superbi molestāt ꝓximos imo sunt occasio vt ab alijs molestēt. Hinc dicebat dō. ps. Superbi iniq agebāt Et iterū. Cōfūdant superbi qꝛ iniuste iniqtate fecerūt in me. Circa tertiū notandū ꝙ superbus offendit deū triplr vt principiatorē. vt rectorē. z cōsumatorē. De ꝓmo notandū ꝙ deꝰ ē ꝓnciꝑiatoꝛ oium bonoꝝ. Ipi aūt superbi attribuūt oīa opa eoꝝ sibi ꝛis dicentes illꝺ qꝺ scribit i ipſs Linguā nostrā magnificabimus labia nra a nob⁹ sūt z̄c.

Offendit superbus deū vt rectorē qꝛ deꝰ regit z gubnat oīa. dēpto superbo ꝙ se regit ad suū velle. z̄ solū ñ vult regi a dō: imo se oppōit dō. vñ aug. Superbia insidiat bonis opib⁹. i. factis a deo vt peāt Et greg. clari⁹ ꝺ̄ explicat. Qū oia vicia fugiāt a deo: sola superbia deo se oppōit. Offendit superbus deū vt ꝓsumatorē. qꝛ deꝰ vellet oīa ꝓsumare in bono fine. sed superbi

vellent dia ꝓsumare in malo fine. sed ad superbiā. Unde deis dicit illud qđ scribit marh. 23. Omnia opa sua faciūt vt videant ab hoibꝫ. Et ita vi sū ē q̄ superbia offendit subiectū ꝓximū. offendit primū. offendit deū. Ūñ cū tante malignitatis sit sīc appet ex sua descriptōe bñ merito ꝑt dici illud eccli. 10. Initiū omnis peccati superbia. qz p̄ eā natura hūana de paradiso electa ē: natura angelica a celo dissipata ē. natura dina ab istis ꝓtempta ē. Et ꝛō cūcta vitia a superbia ꝓcedūt. Hinc tho. 14. dicebat filio suo. Superbiā nūq̄ in tuo sensu aut in tuo ꝓbo domiari ꝑmittas. De ista ꝛclone satis dixim⁹. sed mouem⁹ qnē vt eā meli⁹ declarem⁹. Iurta ḡ istā conclusionē potē an tal offensio q̄ per superbiā fit semp sit peccatū mortale. Ad qđ breuit respōdet. Q, cū superb⁹ appetat excellentiā seu celsitudinē ꝑm sentētiam sancti tho. 2 duādi. aut enī appetit aliq̄s celsitudinē sub deo cū tñ illā nollet nisi mō licito. vel cū gloriat ō honoribꝫ: nō tñ vt a se habitꝫ. sz sicut a deo: nec tñ despicit ceteros. cū talis motus sit ipfect⁹ tale pctm̄ ē veniale. Aut appetit celsitudinē ꝛ deū: cui⁹ quis p̄ phas 2 nephas honorē vellet obtinere. 2 tūc ē pec catū mortale: 2 rō huius ē qz humilitas q̄ ꝓtriat superbie respicit subiectionē hois ad deū: superbia ꝓ o ei⁹ opposita hui⁹ obiectionis respicit defectū. qa per ipaz q̄s extollitur supra id quod ē sibi ꝓfixum a diuina regula ꝓtra id quod apls dicit. 2. ad cor. 10. Nos aūt nō in immensum gloriamur. Et ideo dicit eccli. 10. Initiū superbie homis est apostatare a deo. Apostatare q̄ppe superb⁹ a deo. quia est ꝓtrarius caritati diuine per superbiā de q̄ dicebat augu. in secūdo ꝓfessionū. Superbia celsitudinē imitatur. Et hec sufficiāt in pñti pre Hūc sup est vt trāseam⁹ ad alia. Conclo secūda q̄ ē de q̄litate h⁹ pctī talis ē. q̄ superbia ex sua malignitate tres habet pessimas qualitates. de q̄litate superbie

Prima est superbia aliorum malorum generatiua.

Secūda est superbia oim vitiorum dominatiua.

Tertia ē superbia oim vitiorum superatiua.

2.2e.q. 162. a. 2. 2.i.2 q. 84. ar. 2.

Q3 aūt superbia generet alia vitia duob3 modis patz p exemplū. 2 p auctoritatem per exemplū sic. Nā si quis ē superb3 nō vult videre parez quē cū habet ei inuidet. Et inuidia nascit postea ira 2 cū est iratus efficit accidios9 cū est accidiosus vellet habere aliqua cōsolationē. 2 tūc delectatur. i cōedendo 2 luxuriā do. 2 sic efficit gulosus 2 luxuriosus. Et quia pecunie ō ficiūt: efficit auarus. Et ita patet q̄ ex superbia alia capitalia pcā pcedunt. Iō dicebat sapiēs eccle. 10. Initium omnis pcti est superbia. Et certe ita ē. qa cū alia vitia habeant p̄tutes oppositas distributiue. ipa sola superbia omnib3 simul opponit. Vnde dicit aug. in. 4. li. de ciu. Cetera vitia solas illas p̄tutes impediunt quib3 ipa destruunt. vt luxuria pudicitia. ira patientia. sola vero superbia ꝺ omnes p̄tutes se erigit. 2 q̄si generalis ac pestifer morbus omnes corrūpit.

2.2e. q 132. ar. 4. 2. q. 162. a8

Secūda q̄litas mala hui9 vitij ē. qa dñatur et est caput alioꝝ vitioꝝ. nā teste ysidoro. 2 cassiano. Superbia dñat inf vicia capitalia. accipiēdo spāliter superbiā 2 nō vlr̄ put hz influētiam in omnia pcā. Verbi gra accipiendo superbiā p̄ appetitu dei. qa isto mō repit superbia in oi pcō. qr in pcō repitur. p̄ temptus dei. sed vt ē distinctum ab alijs sicut loqtur Aug. i libro de natura 2 gra dicēs Queret hō 2 inuenier p̄m lege dei. superbiā esse pcm̄ multum distinctū ab alijs vitijs Et de h̄ dat exemplū. nā si quis incideret pedē alicui9 hois adhuc ille talis viuere posset. sil̄r de māu. sed si quis incideret caput nō amplius esset vita eius. Ita mō sil̄r si qs inciderz auaritiā. adhuc pcā caput haberēt. nō si superbia incidit cetera vitia ñ caput haberēt. Vñ greg. i mo. Vitiū superbie ab ipa radice secandū ē vt cū latenter orit tunc vigilanf abscidaf. ne p fectu vigeat ne vsu roborez Tertia q̄litas hui9 pessimi vitij ē superatio in malū oium vitioꝝ. nā p nullū vitiū ita offendit deus sicut p superbiam. qr in alijs vitijs hō a deo auertit. vel p̄pter ignorātiā vl̄ p̄pter infirmitate. vl̄ p pter desideriū cuiuscūq; alterius boni. sz superbia hz auersionē a deo ex h̄ ipo q̄ ñ vult

2.2e. q. 162. a. 6.

deo z ei⁹ regule subiici, z Jō dicit Jaco. 2. Superbis deus resistit. Et clarius hoc dicit q̄dā glo. sup ps Superbi iniq̄ agebāt ꝛc. q dicit. Duplex pcm̄ in homie ē superbia. Et ita p̄ter ista ꝓcō scōa. Ju xta quā mouet qō vel petitō quedā q̄ talē est. Quot sūt g̃/ dus h⁹ pessime q̄litatis q̄ superbia noiatur. Ad quā. q. breuit rn̄det fm durandum in sūma sic dicentē. Q3 beatus Ber. ponit. 12 grad⁹ superbie in li. de. 12. gradib⁹ humilitatis. Prim⁹ ei⁹ g̃d⁹ humilitatis ē corde z corpe se per oñdere humilitatē de fixis in terrā aspectib⁹ cui opponit curiositas p quā alīqs curiose z inordinate circūspicit. Scōs grad⁹ humilitatis est vt pauca ꝓba z rōnabilia loquat aliqs nō clamosa voce. cui opponit leuitas mentis p quā aliqs leuiter et superbie se hz in ꝓbo. Tertius ē gradus humilitatis vt vt nō sic facit in risu cui opponit inepta leticia. Quartus gradus humilitatis est taciturnitas vsq ad interrogationē: cui opponit iactantia. Quintus gradus hūilitatis est tenere qō hz regula monasterij cui opponit singularitas p quā vult aliquis sanctior apparere. Sextus g̃/ dus hūilitatis est credere et pnūciare se oīb⁹ viliorē cui opponit arrogātia p quā hō se ꝓfert alijs. Septimus g̃/ dus hūilitatis ē ad oīa se inutilē ꝓfiteri cui opponit ꝓsuptio p quā. s. hō reputat se sufficientē ad maiora. Octauus grad⁹ ē ꝓfessio pcōrum cui opponitur pcō p̄ ōfensio. Nonus grad⁹ humilitatis est in duris z aspis patientiam plecti. cui opponit simulata cōfessio p quā. s. aliquis nō vult subire penitētiam p peccatis q̄ simulare ꝓfitetur.

Decim⁹ g̃dus ē obedientia cui opponit rebellio. Undecim⁹ grad⁹ humilitatis est q hō nō delectet facere p ꝓpriā voluntatē cui opponit libertas peccandi. p quā hō delectat facere qō vult.

Duodecim⁹ grad⁹ hūilitatis ē timor dei cui opponit peccandi ꝓsuetudo q̄ multiplicat dei ꝓtemptū. In his vero gradib⁹ breuit ꝓtinent oīs filie spūs p̄ superbie. vt si quis vellet de superbia per ordinē tractare z pticulariter posset satis bñ p istos grad⁹

incedere: sed nūc ꝑticularit de eis nō intēdo tractare cū ꝓsens ꝑdicatio sit de superbia in generali. tñ istos ḡd⁹ spāl̄r ꝑ alios auctoritates ꝓbando. De ꝑmo gradu loquēs Ber: in ope ꝑallegato reꝓhendens sic ait. Et motibus exteriorīs hois interiorē agnoscas Curios⁹ aūt vbi cunq; stat. ābulat. sedet oculi vagatur caput erectū z aures portat suspensas. Elir quoq; puersus ānuit. octo terit pede digito loquit. et in solēti corporis mota moribꝫ aīe ꝑhendit. ꝑ ḡdiu ei adsui circūspectionē rorpescit i curia sui curiosā i alios facit. De scdo ḡdu loq̄t Ber. vbi supra dicit. Qui sui negligēs ē alios circūspicit dū q̄sdā supicit superiores. quosdā despicit inferiores in alios q̄dē videt qō inuidet. in alios qō irridet. inō fit vt mobilitate oculoꝝ leuigatus aius nulla vtiq; sui cura agit modo ꝑ superbiā ad alta se erigit: mō ꝑ inuidiaz in ima sedemergit nūc per inuidiā nequiter rabescit: nūc ꝑ extollentiā puerilit̄r hylare scit. in altero neq; In altero vanus vtrobiq; superbus existit. q̄a z q superari se dolet, et q superare se gaudz. amor ꝓprie excellentie facit. De tertio ḡdu loquit Ber. vbi supra sic dicēs. Proprīū ē ir borū lera semp appetere. tristia deuitare: dū eni superbꝫ percuriositatē ad ani leuitatem puenit q̄a gaudiū qō sē per appetit frequēti videt i terpolari tristitia quā de bonis alterius contrahit ipatiens sue būiliatiōis fugit ad ꝓsiliū vane ꝓsolationis. Et ideo bñ dicit inepta letitia. Conditiōes quattuor hñs ꝓpter quas vocat inepta hec ei letitia annexā habet fatuitatem. sociā ipuritatē admixtam anxietatē adiunctā per uersitatē obfuscat fatuitas ꝰ turpat ipuritas. ꝓturbat anxietas. fermētat ipietas De quarto ḡdu loquit glo. pro. to. Quicūq; tribuit sibi bonū qō facit. li nihil mali viꝰ atur manibꝫ operari cordis i nocentiā ꝑdit. in quo largitori bonorū se ꝓtulit. Et tō talem abominat de⁹. De q̄n to gradu ait. Ber. vbi supra Turpe ē ei qui se sup cūctos iactat si nō plus ceteriz agat per qō vltra ceteros appareat. Et infra de tali etiā loquēs ait. Singularis pl⁹ sibi blā-

dítur de vno ieiunio qđ ceteris prandentib⁹ facit q̄ si cū ceteris septē dies ieiunauerit. melior sibi videt vna oratiūcula peculiariq̄ tota psalmodia vnius noctis. ad oia sua strenuus. ad cōia piger. vigilat in lecto. dormit i choro. hic oēs iudicat. Ď oium facta corrodit. Inde ps̄. Singularis vere depastꝰ est eam s. vineā. De sexto ḡdu loquit btūs Greg. 26. mo. c. 6. dicens. Quattuor sūt spēsq̄ bus ois tumor arrogantiūđ mōstrat: cū bonū aut a seipō habere existimāt. aut dū sibi datū desup credūt: prior suis Ď se accepisse meritis putant aut cū iactāt se hre qđ nō habent. aut cū ōspectis ceteris singulariter videri appetūt habere qđ nō hnt. De septimo gradu dr Judith. 6. Presumētes de se et de sua p̄ute gloriātes humilias. De octauo ḡdu loquit Ber. vbi supra sic di. Multas faciunt aliq excusatōes in pctis ut enī dicit q̄ excusat: se nō feci. aut feciq̄dē sz bñfici. aut male ñ mlt̄ū male. ñ mala intentōe feci. Si aūt de illo agit ada et eua quincū et alia excusatiōe se excusare nitur. de q̄ etiā dicebat Gre. 22. mo. Ulsitatū humani generis est vitiū et ludendo peccatū cōmittere et cōmissū negando abscondere. et quicrū defendēdo mltiplicare. De nono gradu loqt Ber. vbi s sic dicens. Periculosior est fallax et supba pfessio q̄ pertinax et obstinata pfessio. De decio ḡdu loqt moyses Nu. 9. sic dicens. Nolite rebelles esse ptra deū. Et. 5. c. Ilia q̄ per supbiā aliqđ peccati fecerit. qm̄ rebellis fuit ptra deū ꝓbit de popło. Et emplū euidentissimū hēm⁹ Nu. 16. De chore dathan et abyrō p crimina synagoge quos terra deglutiuit et viui descenderūt in infernū. De vndecimo ḡdu loquit Job. 22. Qui vanꝰ i supbiā erigit et q̄si pullū onagri se liberū natū putat. De duodecimo ḡdu loquit Bern. vbi supra dicēs qposteq̄ timoris ōi iudicio pria flagitia impunitas sequta voluptas cito repetit frepetita blandit ꝓcupiscētia reuiuiscente. sopit rō. ligatur ꝓsuetudo. trahitur miser in pfundum malorū. tradit tyrānidi pessimoꝝ ita vt carnaliū voragine pessimorum desideriorꝝ absorbꝰ. sue rōis diuinicq̄ timoris oblitꝰ dicat

Insipiens in corde suo nō est deus: tā indifferēter libit; p licitis vtik iā ab illicitis ex cogitandis ppetrādis z inue stigandis anius man⁹ z pe des mie detrahūtur. Et sic sit finis huiu⁹ pclonis. Con clusio tertia q̄ est de cōtrarie huius pcti talis ē q̄ vtiū su perbie tra in malo intēdit q̄ ex ipo tres offensionis gūes sequātur cōtuis tales z offēsi ones alio mō ex sua diffinitō ne supius tetigim⁹. vz offen sio dei. offensio primi. offen sio subiecti. Offenditur. eni triplicīter de⁹ ex superbia. s. vsurpatio glorie. vsurpatiōe figure. vsurpatione gratie. Offendit aūt de⁹ pmo vsur patōne glorie. In bonis opi bus nostris duo sūt. s. honor et vtilitas. Honor debet dō attribui. si volum⁹ vt ipe no bis tribuat vtil t. tē. Nā ipe dicit p Isa. 42. Gloriā meaz alteri nō dabo. Offenditur deus scdo p superbiā vsurpa tionē figure. Nā supbo pōit signū diaboli in ania sua: qđ superbia est ꝓpter quā tollit signū dei qđ est gra humili tatis. Ideo dicit pma pe. s. Superbis deus resistit. hūi libo aūt dat gram. Offen ditur deus tertio p supbia vsurpatiōe gre. dā superbus credit p suā ꝓtutē oīa ob tinere, z nō xpi gratia contra illud apli. i. ad cor. 15. c. Gratia dei sū id qđ sū. Secūda offen sio ē offensio primi. Nā offē ditur prius ex supbia tripli citer. s. coangustatione: depꝛs sione: ꝓturbatione. De pꝛio patet rō. nā cū aliqs vult se di latare coangustat primū te stāte Salomone puer. 24. z dicēte. Qui se supra modū extulerit pmere ac deprimer alios videt. Deistis supbis loquebat ies⁹ Mat. 23. Dis latant eni filacteria sua. De scdo patet rō. dā supbi volūt supesse ceteris vñ de vno su perbo tale dicit puerbium. Iste sedet mihi sup collum. De tertio loquit sap. puer. 24. Qui se iactat z dilatat iurgia pcitat. Tertia offēsio est offensio subiecti. q̄ triplex est. Expulsio boni: puatō bo ni. z inquinatio boni. nā vi tiū supbie bona q̄ sunt in sb iecto expellit. vñ Ezech. Sic humiliras oīa vitia coa ceruat: sic supbia oīes ꝓtu ties destruit z enervat. Etiā supbia bona intrare. in sub iecto nō ꝑmittit. vnde dice

¶ Tres offēdit supbo

bat Ber. Supbia siue exñs siue nō sp ē cā subtracte gre Etiā supbia pauca bōa q̄ expellere nō pōt ō subiecto co inānat. Unde quidā poeta Inquinat egregios adiūcta supbia mores. Et hec de ista cōclusione sufficiant. Juxta hanc cōclonē pōt q̄ri q̄s punitiones legim⁹ a deo datas pter peccatū supbie. Ad qō breuit rñdetur. q licet deus ostenderit varias punitiōes expctō supbie tñ ad pñs nō uē enumerabo z nō pl⁹ causa breuitatis. Quar sit prima tal in ordine. Lucifer p̄mus angelus proppter superbiā de celo deiectus ē. z cū fuisset in p̄mo ordine primus si stetisset. ifim⁹ postea factus est. de q̄ loquit Esai. 14. Quō cecidisti lucifer qui mane oriebaris. Et Luc. 10 Videbā sathanā q̄si vulgur de celo cadentē. Scōa punitio facta ē in hoīe q volēs esse sciens vt de⁹ ē fact⁹ insciens vt pecus vñ Ber. Puto bruta iumēta dicerent si loq̄ fas esset. Ecce adā factus ē quasi vnus ex nob. Et dō. in ps. Homo cū in honore eēt nō intellexit zc. Tertia punitio facta ē in saule. q cum humilis esset sublimat⁹ est i regē. vñ p̄mi Reg. 15. Nōne cū parvulus esses in oculis tuis caput in tribub israel factus es. supbus aūt fact⁹ a regno deiect⁹ est. vñ subdit ibidē. Quia p̄iecisti sermonem dñi p̄iecit te dñs ne sis rex sup israel Quarta punitio facta est in roboā filio salomōis. 3. Reg. 12. q in supbia positus dixit pplo. Dimimus digitus me⁹ grossior est dorso p̄ris mei. pr meus aggrauauit iugū vr̄m. ego vo addā iugo vro. et reliq. ex q̄ supbia sic humiliatus ē. qa cū misisset. Aduca q̄ erat sup tributa adpplm post istā responsionē lapidat⁹ ē a populo. z mortu⁹ ē. Rex aūt fugit z pdidit regnū. Quinta punitio facta ē i nabuch. qui vt legit Dani. 5. Depositus ē de solio regni z conuersus in bestiā proppter superbiā suā Sexta punitio facta ē in antiocho de cui⁹ [superbia legit 2. mach 20. vnō pcussit eū dñs plaga insanabili z hūiliat⁹ ē. Septima punitio facta ē i pplo iudaico q̄ pter minimā supbiam gentilē pplm q̄si stillā situle reputabat. Esa. 40. Ecce gē

tes quasi stilla situle. z quasi momētū stater reputate sc̄t et rn̄ dn̄s gentilē populū iudaico populo superbo p̄tulit.

Octaua punitio facta est in superbo pharisco q̄ vt habetur Luc. 10. ꝓpter superbiā suā dicebat. Gras tibi ago dn̄e quia n̄ sūt sicut cereri homines ⁊c. q̄ ꝓpter de⁹ p̄tulit ei publicanū petōrē. Nona punitio facta ē i petro q̄ p̄ ceteris p̄esūpsit di. Mat. 26. Et si om̄s scandalizati fuerit ē ꝓpter plus ceteris cecidit cū ad vocē vni⁹ ācille ter deum negauit. Jō dauid i ps̄. Oculos superbo⁹ humiliabis Et sic magnifice comes ac dilectissimi ciues expedit esse huius fructus pres quas p̄misim⁹: quē obsecro vos deserere vt h̄ gr̄atiā ⁊ in futuro gloriā habeatis.

Dn̄ica resurrectōnis dn̄i nr̄i ihesu cristi. Sermo. XXI.

Maria magdalene et maria iacobi ⁊ salome emerūt aromata. Mar. 16. Pro hui⁹ sacri ⁊ sancti euangelij historiali declaratōe Notādum q̄ moraliter ⁊ spūaliter viuere querūt post mortē suoꝝ tria debent eis ipendere vesti

Obsequiū honorificū vere pietatis.

Judiciū directiuū sue voluntatis.

Testimoniū nūciatiuum sue qualitatis.

Diri prio q̄ moraliter viuētes debēt suis post mortē honorē impendere sepulture. h̄ videt rōnabile apud om̄s p̄ viā nature. imo odio habet ille q̄ p̄re vl mre mortuo vel prio mortuo n̄ fac ei hōdecētē honorē. Un̄ h̄r i. 2. Pa. q̄ infecto amasia rege iude t̄ portauerūt eū sup equos ⁊ sepelierūt eū cū p̄rib⁹ suis i ciuitate dauid. Adhuc vltra rōꝝ p̄batur exemplo h̄ ee nō solū rōabile sz ꝯopus mie. Un̄ legit in lib. Tho. quō ⁊ c̄tum ipe sollicitus erat ad sepeliendū mortuos c̄tuis arguerunt a suis. Jdeo hic Ambrosius nobis p̄suadens in libro de viduis aiebat. Necessitudini generis diuie religiōis metus anteferē. Nulla ei⁹ merces deo melior c̄ ea q̄ habet pietatis munera. Diri scdo q̄ moraliter imo spūaliter viuētes debēt ad iplere de directo iudiciū volūtatis suoꝝ defunctorū ponēdo in executionez

testim̄ p ipos factū. ō hereds qui nō adiplent volūtatē testatoris. s. defūcti tota hereditate puari dñr. licz legitima reseruet. extra de voto licet. Ihñ pau ad heb. ix. scribens dicebat. Testamētū in mortuis firmatū ē. Ista talis auctoritas sic pōt intelligi. q testamētū post mortem firmat p executionē. Et ō dauid dat nobis exemplū in ps. vt. s. scūs ipm docebat sic dicēs. Disposui testamentū dilectis meis. s. in quibus fiduciā habebat. vt executōi ipm mādarent. Dixi tertio q volētes fm moses imo fz deū viuere suis mortuis dñr fm qualitatē reddere testiōniū: potissime hereds q tenētur satisfacere in oībus p defūctis extra de vsu. tua. i tex. et in glo. vñ beat⁹ Ambō ad id ꝓpositū in quodā fmone dicebat. Lauda post vitam magnifica post ꝓsumationē duplici ei ex causa vtili⁹ ēho mini magis laudē, dare mēorie q vite: t illo potissimum tpe extollas merita sanctitatis qñ nec laudantē adulatō nocet; nec laudatū tz elatō. tñ testimoniū debet eē verū vt saltē certis signis apparētibus qō dicit pbari possit. ꝙa aliter testimoniū non est ꝓdecēs t venit in ꝓsecundā dicentis t defūcti. vñ cassiodo. sup ps. Beati imaculati ait. Sepe p malis bonū testimoniū damus. t de bonis mala dicim⁹ nescientes. t necesse est vt ꝓsecundū incurrat q ignorat: t aliquid asserit Hec conclusiones magnifice dñe cruciq; ornatissimi i hoc sacro euāgelio hodierno denotant: qō in tres ptes diuidit. Ihñ in ꝑma pte ponit tur obsequiū bonorificū vere pietatis. s. Marie magdalene t Salome dominaq; q tā deuoto t feruēti anio q̄siuerūt aromata vt vngerēt gl̄iosum corp⁹ eaq; magistri oīumq; dñi. In secūda pte pōit iudicīū directiuū sue volūtatis. s. dñi nr̄i iesu xp̄i q pditurus erat suā resurrectionē p⁹ passionē fiendā t q̄rēdā ab istis mlieribus fm volūtatē ip̄i⁹ ibi. Et respicientes. In tertia pte ponit testimoniū nūciatiuū sue q̄litatis. s. dñi r̄surrectōis quā pdicādā t annūciādā dixit. Ihesu futurā p sctōs discipulos ibi qñ dr. p āgelū. Ite dicite discipulis ei⁹ t Pe. Et vt hec clari⁹ pateāt videam⁹ histo

riã. Declarate hystorie fructꝰ erit resurrectio dñi. de q̃ loq̃n do tres ꝓclones cũ tribꝰ duꝫ bꝫs more solito ꝺclarabimꝰ

ꝺd ẽ re surrẽtõ

Conclo pria q̃ est de ꝺdita te resurrectionis talis est .q de resurrectõe q̃ttuor assig̃n tur diffinitões varie atq; diꝫ stincte ꝑm Ale. de ales in .3.c. Quar ꝓma est ꝓmunissima Secunda est ꝓpria. Tertia est appꝛopata. Quarta ẽ particularizata dñi. Prima ꝓmunissima est ista. Resurrectio ẽ corꝑis z aĩe iterata copulatio ꝫ rõ ꝓuenit suscitatõi sicut Lazaro suscitato ad vitam mortalẽ q̃ nullo mõ conuenit xp̃o ꝺ amplius nõ est moritur. iuxta illud ad ro. 6. xp̃s resurgẽs ex mortuis iã nõ moꝛiꝫ mors illi vltrã dñiabiꝫ.

3. ꝑ. q. ꝓz ar. 1. ad pri.

Propria ꝓ talis est. Resurrectio ei est quod cecidit. i. ꝺd mortuũ ẽ z dissolutũ ẽ aĩa. Scõa resurrectio. z appellaꝫ ꝫ casus mors que ꝓsequiꝫ ad pcm̃. nec stare põt cũ natura recta. ꝫ mõ oms resurgem. dissolutio ꝫ capiꝫ ꝑ incineratõne. Scõa ponit ad differentiã suscitatoꝝ ꝑ miracula. illa. n. ꝺr pria qz ẽ resurrectio ad corꝑ corruptibile z iterꝝ casurũ et moꝛituꝝ. Et xp̃istas duas particulas talis diffinitio ñ ꝓuenit xp̃o qz corꝑ xp̃i non poterat icinerari. vñ. Dauid in ps. Nõ dabis sanctũ tuũ videre corꝛuptionẽ. Appꝛpriata ꝫ ꝺ diffinitõ talis. Resurrectio ẽ eius quod cecidit Scõa resurrectio: ꝫ ꝑt ꝓuenire Beate ꝫginj ꝑm quod de se credit a quibusdã q̃ iã surreꝛerit. nec ponit ibi dissolutũ. q; nihil de corꝛe eius inuenit. vñ nõ credit incineratũ: sed bene ponit casꝰ qui refertur ad mortem. Et scõa ponit eodẽ mõ sicut supius. Particularis z ꝓpria diffinitio talẽ. Resurrectio ẽ corꝑis facti incoꝛrupti. i. ipassibilis iterata vnio. Nec ponitur ibi casꝰ. qz mors xp̃i non fuit casꝰ oppositꝰ nature recte. i. q xp̃us nõ est moꝛtuus ꝓpter obligationẽ pene ꝓprie consecute ex pcõ ade. sed ꝓpter nos cũ ipe fuerit conceptus de spũ sancto. Hec oẽs diffinitões a doctoꝛe. irrefragabili Alexandro de ales i tertõ posite sũt originaliꝫ dã. 4. li. Et ꝑ istas diffinitões apparet q̃stit dria inter nrã resurrectionẽ z xp̃i. Et hec sufficiant de ista ꝓclone.

Juxta hanc ꝛelusionē queritur an resurrectio xpi fuerit necessaria Ad qđ breuiter respondendū ꝑm Ale. de ales in tertio q resurrectio xpi fuit necessaria triplr vz. superioribꝫ. viatoribꝫ ꝛ ꝓhensoribus. Prīo enī resurrectio xpi fuit necessaria supioribꝫ et hꝰ ꝓpter tria. Prīo respectu ꝑscientie. Scđo respectu sbsistentie. Tertio respectu efficientie. Respectu prescientie. Nā sicut ipe. Ale. dic necessitas ē dupler. ꝑm causam supioꝛē. s. ꝑscientie ꝛ iustitie. Necessitate ꝑscientie resurrectio xpi fuit necessaria ab eterno qa aboeterno ita fuit ordinatū. licet necessitate iustitie fuerit solū nccaria pꝰ petm̄. Et ideo hꝰ pōt dici illđ qđ scribit Jo. 22. Nondū ei sciebā scripturā: qꝛ oꝛtet eū resurgeꝛ a moꝛtuis. Scđo fuit necessaria resurrectio xpi superioribꝫ respectu subsistētie. qa nō decebat carnē quā cristus assumpsit incinerari iuxta illud ps. Nō dabis sanctū tuū. i. xpm videre coꝛruptionē. Et ideo qꝛde ꝰ ꝛ homo vna erat ꝑsona i xpo necessariū erat coꝛpus eiꝰ resurgere Tertio respectu efficiētie qꝛ resurrectio xpi fuit inicium resurrectiōis nre. vñ apls paulus. i. ad Corin. xv. Si xpus resurrexit ꝛ nos resurgemus Et ita apparet q resurrectō xpi fuit supioribꝫ necessaria

Scđo resurrectio xpi fuit necessaria viatoribꝫ. ꝛ maxie ꝓpter tria. Prīo ꝓpter iustificationē. Scđo ꝓpter reconciliationē. Tertio ꝓp ampliationē. s. grāꝝ. De prīmo ait apls ad Ro. 4. c. Resurrexit ꝓpter iustificationeꝫ nrām Et iteꝝ. v. c. ait. Nos saluati sumꝰ ab ira ꝑ ipm̄. Scđo resurrexit ꝓpter reconciliationē. vñ apls. ad heb. 9 xps introiuit in ipm̄ celum vt appareat vultui dei ꝑ nobis. s. cū coꝛpe ꝛ ania vt oꝛet patrē ꝑ nobis. ꝓterea quidā dicūt q ipe quodā mō causa meritoria est vt omipotēs pater miseriaꝝ nrī. Tertio resurrexit ꝓpter ampliatiōeꝫ gratiarum ꝓpterea aduertendum est q ipsa humana natura copiosioꝛē grāꝝ suscipere pōt nūc cꝫ angelica. qa incarnis assumptōe hmōi dispositiōeꝫ accepit. In passiōe ꝙo maioꝛē dispositionē accepit. sꝫ in resurrectiōe etiam ampliοꝛē recepit. Et hꝰ ꝓbatur

per exēplū vt habet Apo. 19 Cū enī loquētē angelū Johannes vellet adorare: ait angelus ei. Vide ne feceris. ꝯseruus tuus sū z fratꝝ tuorū habentiū testimoniū Jesu. Hinc ē q̄ natura hūana dispositio generat ampliorē ad gratiā ex natura eiusdem speciei q̄ resurrexit in xp̄o. eo q̄ facta ē gratiosior deo. Preterea in credēte ē dispositō p̄ sonal p̄m q̄ aplꝰ .4. ad Ro. ait. Resurrexit ꝓpter iustificationē nr̄am. mortuꝰ ē ꝓpter delicta nr̄a. qō quidē ꝓpter fidem atq̄ dilectionē. dictuz est. Intelligendū tantū q̄ resurrectio iustificat sil'r z passio Sz passio iustificat i adultꝭ solūꝑ fidē z ēt amorē. h ēt credita z dilecta. qz exigit hoc vt habeat iustificatiōes effectus. vñ sufficiens cā iustificatōis est passio. sz efficiens nō nisi credat etiā deus passus ad quod quidē maxime resurrectio ꝑtinet. vñ supillud ꝓphete. Que utilitas in sanguine meo. glo. ait. Si statim nō resurgo corruptum q̄ fuerit corpꝰ meuz. nemini ānūciabo. nullū lucrabor. et ita ꝑibit confessio. i. testimonium diuinitatis. z ōr. Actuū 2. Quē deus suscitauit solutis doloribꝰ inferni. glo. assertio ē resurrectiōis hꝰ z sic necessaria ē resurrectio via doribꝰ. Tertio resurrectio fuit necessaria cōprehensoribꝰ et maxime vt tribꝰ accrescat gloria. Primo beatis āgelis. Scdo beatis aiabꝰ. Tertio beatis corporibꝰ. Primo vt cū crescat maior gloria beatis angelis etiā in p̄ncipali. qa glorificata hūanitate xp̄i in eo duplex delectatio repitur vna in contemplatōe diuinitatis. alia in cōtēplatiōe humanitatis in quā desiderant angeli ꝓspicere, vt dicit prima pe. i. ca. Scdo vt crescat maior gloria beatis aiabꝰ sic ō angelis dictū ē. Tertio vt crescat maior gloria beatis coporibꝰ. nā ad resurrectiōez corporꝭ sua resurrectio erit cā future resurrectōis: z h in futuro. vñ in ps̄. Ad vesperuz demorabit fletus z ad matutinū letitia vbi. glo. Dñs mane resurrexit idē nobis p̄mittēs p̄ suā resurrectionem que ē efficiēs causa nr̄e resurrectionis: z anie z corpis. ambo ei delectabūtur i gl̄ia Jesu xp̄i sicut Jo. 10. ca. ipe ait. Ego sum hostiū. p̄ meſi qs

introierit saluabit. s. in gloriam sempiternam, et igredit. s. ad fruendum gloria que erit in anima mea cū diuinitate coniuncta. et egredietur scilicz ad contemplandū humanitatē meam. et pascua inueniet id est delectationes immensas reperiet in vtriscz. et sic soluta est presens dubitatio, vna cum conclusione pma. Cōclusio scda q̄ est de cōtinuatione: s. temporis huius resurrectōis talis est q̄ ista gloriosa resurrectio fuit temporalr poptime disposita. Et hoc ppter tria sm enī Alexan. de ales i tertio. Tempus resurrectōis fuit optime dispositū respectu residentie. respectu festinātie. et respectu condecentie. Primo respectu residētie. nā voluit dulcis Jesus tribulationib⁹ vsq; in diem tertium expectare et ñ statī resurgere. Primo ppter significationē

Scdo propter probationē

Tertio propter ostensionē

Primo dico propter significationem vnde super illud Luce. 24. Oportebat resurgere a mortuis tertio die gloait. Merito vna die et duabus noctib⁹ in sepulchro iacuit. quia lucem id est gratiam sue mortis: que tantum in carne erat tenebris nostre duple mortis que in carne et anima erat. opposuit. et ꝫ ad significandum q̄ lux sue mortis duplam nostram mortez curauit. Scdo ppter probationem. quia sicut duorum vel trium testiū stat oīe verbum: ita in trib⁹ diebus⁹ experitur oīe factū Mathe. 18. hec rō lrāl. s. vt ꝓbaret veraz mortem tangitur sm glo. predictā. Tertio ppter ostensionē. i. sue magnifice prātz. nā si statim resurrexisset non videret habere prātem resumē diuaniam suā sicut et ponendi sicut ipe Jo. io. c. ait. Prātez habeo ponendi aiam meā et iterz sumendi eā Hoc māda tū accepi a pfemeo Et hec rō tangit in glo. i. ad corin. 15. Quoniā xps mortuus est ꝛc. Rō inqt de morte pmittitur vt sicut ꝫa mors ostenditur ita ꝫa resurrectō oñdat. Fuit etiam ista gloriosa resurrectio optime dispositu respectu festinantie non enim conueniens fuit resurrectionem suam christum vsq; ad generalem resurrectionem omniū corpoꝝ retardare ppter tria. Primo ppter corporis di

gnitatē. Scdo ꝓpter firdi firmitatē. Tertio ꝓpter nre resurrectiōis exemplaritatē. Prio ꝓpter corꝑis dignitatē. Cū enī illd corpus essz dignissimum ex eo q erat diuinitati vnitum nō fuit dcēs vt tā diu sepultū iaceret. Jō dauid in spū. s. in ps. dicit. Surge dne in requiē tuā tu et archa sanctificatōis tue. z vocat archa sanctificatōnis corpus quod fuit ꝓtentiuuz diuinitatis. Scdo ꝓpter fidei firmitatē. si enī tūc nō resurrexisset: fides perisset: nec vez deū alicꝫ eū credidisset quod paret et h ꝗa in passione excepta ꝓgine oīs fidem amiserūt. sed cognita resurrectione ipam recuꝑauerūt. i. ad corī. xv. Si xps nō resurrexisset vana esset fides nra. Tertio ꝓpt nre resurrectōis exemplaritatē que exēplaritas consistit in duob. s. in spe. et in caritate. Primo de spe. qz raro iueniret q resurrectō nē futurā speraret nisi iā preexistisse videret. Et ꝓpter h dicit aplus q si xps resurrexit z nos resurgem⁹. Et gre. Exemplo dns mōstrauit qd promisit in pmio: vt sicut ipz resurrexisse fideles cognoscerent ita inseipsis in fine mūdi pmia resurrectionis speraret. Scdo de caritate. nō et possem⁹ ita allici ad amorez glorie sempiterne nisi daret nobis forma z exemplar resurrectionis nre vñ. i. ad cor. xv. Primitie xps. Tertio respectu ꝺdecētie qz ex h q r resurrectio xpi ante nram facta fuit. tres vtilitates nob aduenerūt. Pria ē nouitas morū de q apls ad Ro. 4. sic dicit. Sic xps resurrexit a mortuis p gliā pris ita nos in nouitate vite ābulem⁹. Scda ē ablutio pcōz. ad ro. 4. Traditus ē ꝓpter delicta nra. Tertia ē spes remunerādoz. i. pe. i. c. Qui pm magnā misericordiā suam regenerauit nos in spē viuā. Sed qz in de ista ꝓclone mentio facta ē ō ra f tpe resurrectionis merito h rect queri posset ō hora resurrectō nis. z quō vez xpm fuisse tribus diebꝫ in sepulchro. Ad tho quā interrogationē rndeo ꝑz. ꝑ. doctrinā Alex. de ales. prin a. 2 cipal istō mō. Et pmo ad ꝓz. mū de hora qz i sacro euāge si. a lū. Ter. nihil de hora tangit ad. Ideo sacre doctores varie opinant. Quidā dicūt q surrexit in aurora quidā ꝓ in

media|nocte. ꝓme opinionis fuit Aug. sup ꝓlio macha. 3. Elegit lisias Ptolomeū vbi glo. Ab hora mortis xpi vsq; ad diluculū resurrectionis cōstāt horae 4. si ipa nona numerek, cū ergo dicit ibi g surrexit diluculo. videtur q non surrexerit ante lucē. 2 ꝓ h mlt̄ facit q eccl'ia cātat laudes in aurora. Sūt alij q dicūt xpm resurrexisse in media nocte. 2 ꝓ his plurimū facit. ꝓmo id qđ habet traditio antiquoꝝ. vicz q apli in vigiliis sācti pasce xpianū populū vsq; ad noctis mediū retinentes: 2 illa. s. hora laudes cū populo iubilātes: post ad ꝓpria ꝓpm dimittebāt.

Tertio cū hoc ꝓcordat figura samsonis iudicū. 6. vbi dicit' q dormiuit Samson vsq; ad mediū noctis. s. in gaza. 2 inde surgēs apphendit ambas fores cū postib' suis et sera. ipositisq; humeris suis' portauit ad ꝓticē mōtis: vbi glo. Sāson media nocte solū exiuit. sz 2 portas secum tulit. qa redēptor noster non solū de inferno liber exiuit: sz et de inferni claustro portas destruxit. Et ad h facit officiū serotinū vbi fit mentio ō nocte eo q antiquit' celebratur de nocte. sicut ꝓphetatū Nox sic dies illuminabit. 2 nos illuminatio mea in delicijs meis. Etiā ad h facit exitus iudeoꝝ de egypto. exo. 11. c. Media nocte egrediak egyptū Sed h facit' ꝑm. ale. pōt ꝓcordari nā qn̄ dr q ante lucē surrexit respicit illud quod Io. 2. c. inch̄t. Una aūt sabbati Maria magdalena venit mane cū adhuc essent tenebre ad monumētū. sic q; intelligit illud quod Luce. 24. dicit. Valde diluculo. i. anteq; dies esset clara.

Et sic apparet q dñs resurrexit inter mediā noctē 2 clarā diē. Et h mō vtraq; opinio est vera. Quō aūt vez sit cristū stetisse trib' diebꝫ in sepulchro. Notandū q trib' diebus 2 trib' noctib' in sepulchro fuisse dicit ꝑm Aug. ꝑ synodochē. vt ꝓma dies accipiak ꝑz partē suā postremā Secūda dies ꝑm se totā 2 integrā. Tertia ꝑm partē sui primā. 2 sic erūt tres dies. 2 q̄libet haz diez suā noctē habuit p̄cedentē. Tunc enim ꝑm bedā mutat' ordo 2 cursus diez ac noctiū. antea enī dies p̄cedebant 2 noctes seq̄

Tho. 3 p. q. 53. a. 2. ad 3m. 2. q. 51. a. 4. ad pri.

bant. post passionē aūt hō mo/
do mutatus ē. ita q̄ noctes
precedūt z dies sequūtur. et
hoc mysterio ꝓgruit: qm̄ hō
primo de die gre cecidit i no
cte culpe: p xp̄i aūt passionē
et resurrectionē de nocte cul
pe redijt ad diē gre. Et hec
sufficiāt p declaratōe scōe p
tis. Nonclō tertia z vltia
Qlitas resurre que ē de Qlitate resurrectōis
ctionis talis est q̄ xp̄s quicq̄ qualita
tes nobiles in sua resurrectō
ne habuit ꝺbus reddit excel
lentissima: quaq̄ ꝑma tal' est
Dñs ihesus resurrexit primo
potenter q̄ virtute ꝓpria et ñ
alteri⁹. hic Jo. 10. ipe ait.
Potestātē habeo ponēdi ani
mam meā z iterū sumendi eā
zc. Jtē Jo. 2. Soluite tēplū
hoc z in trib⁹ dieb⁹ excitabo
illud. Dñs ihesus scōo resur/
rexit felicit. ꝺa deposita oīa
miseria. Jo. 20. Postq̄ aūt
resurexero precedā vos i ga
lileā. galilea interp̄tat trans/
migratio. q̄ xp̄s qñ resurrexit
in galileā p̄cessit. q̄ ō misē/
ria ad gloriā. z de corruptio
ne ad incorruptionē trāsiuit.
Un̄ leo papa sic inqt. Post
passionē xp̄i ruptis vinculis
mortis infirmitas i virtutem
ꝓtumelia trāsiuit i gloiam.
Dñs ihesus resurrexit tertio
utilit' ꝺa capta p̄da Jerē. 4
Ascēdit leo de cubili suo. zp̄
do gentiū se leuauit. Jtē io.
12. Ego si exaltatus fuero a
terra aniam meā. s. educēdo
de limbo. corpus de sepl'chro
oīa trahā admeipm. Dñs
Jesus resurrexit 4. mirabilit
vez remanēte clauso sepl'chro
sicut. ei existēte mr̄is vtero
clauso exiuit z ad discipl'os
ianuis clausis intrauit. sic'ni
mir̄ existente clauso sepl'chro
inde exire potuit. Dñs ie
sus r̄surrexit. r. facit. i. imor
taliter: ꝺa nūcq̄ de cetero mo
ritur⁹. Un̄ ad Ro. 6. aplūs
ait. Xp̄us resurgens ex mor/
tuis iā nō moritur neq̄ mors
illi vltra nō ꝺominabit. Sz ꝑba
iurta hanc ꝺcl'onē pōt moue resur
ri tal' ꝺdiroāt' dubitatō quō ctōi
ꝑbari posset xp̄m vere resur/
rexisse. Ad qō breuit' respon
deri pōt q̄ ser modis vere cri tho.
stum resurrexisse ꝑbari potest p. q.
Primo p āgelū qui ñ men ar. 6.
tit vt babet Mat. vl. Un⁹
aūt angel⁹ dixit mlieribꝫ no
lite timere vos. s. n q. y. q. c.
est. q. n. est. hic. s. nrs. d. Scōo
ꝓpter cōmestionē p qō z ba/
uit q̄ nō arte magica. Jo. 20
Tertio p palpationē. Jo. 21.

per qđ ꝓbauit ꝙ vero corꝑe
Quarto ꝑ circatricū oñ/
sionē. Jo.21.ꝑ qđ ꝓbauit qđ
in eodē corꝑe in q̄ mortu⁹
fuit. Quinto ꝑ domus
ianuis clausis ingressionem
Jo.21.per qđ ostēdit qđ glo
ficatus surrexit. Sexto ꝑ fre
quentē apparitionē Nā in
ipso die resurrectōis ꝺnq̄z vi
cib⁹ apparuit.ꝓio marie ma
gdalene q̄ tpū gerit penitē
tiū. Voluit aūt ꝓmo ma/
gdalene apparere quinq̄z de
causis. ꝓmo ꝺa ardentius
diligebat. Luce.6. Dimissa
sūt ei pcā mlta qz dilexit mlt
tū. Secōo vt oñderz se mor
tuū ꝙ petōrib⁹. Mat.9 Nō
veni.vo iu.sed. pe ad.pe.
Tertio quia meretrices
p̄cedūt sapientes in regno
celoꝝ. Mat.21. Amen dico
vobis:qz publi.z pe.p.v. in
regnū dei. Quarto vt si
cut mulier fuit nūcia mortis
ita esset nūcia vite ꝑm glo.
Quinto vt ybi abūdauit de
lictū supabundauit.z grā si
cut ꝺz ad Ro.5. Secōo ap
paruit mulieribꝫ redeūtib⁹ a
monumēto qñ dixit eis aue
te q̄ accesserūt z tenuerūt pe/
des ei⁹ Mat.vl. Que typū
gerit hūl.u. qđ dñs appet. tū
rōe sex⁹ tū rōe redit⁹. tū rōne
effectus. qz renuerūt pedes e⁹
Tertio apparuit symoni:sed
ybi aut qñ nesciꝫ nisi forte
quādo redibat a monumen
to cū iohāne. potuit enī esse
ꝙ petr⁹ a iohāne alicui diuer
tit z sibi dñs apparuit. Lu.
vl. Petr⁹ aūt interp̄tat obe
diēs z gerit typū obediētiuz
qđ dñs appatet. Quarto
apparuit discipl̄s euntib⁹ in
emaus:qđ interp̄tat deside
riū ꝙsiliū:z significat paupe/
res xpi q̄ volūt illud ꝙsiliuz
adimplēr. vade z vēde oīa
q̄ habes z da pau. z se.me.
Mat.21. Quinto appa/
ruit discipl̄s congregatis in
vnū z significat religiosos.
cū foꝛib⁹ ꝺnq̄z sensuū clausis
Jo.20. Hę quinq̄z appari
tiones ip̄a die resurrectionis
facte sunt z has repꝛesentat
eccl̄ia sacdosq̄z in missa quin
quies se vertens ad populū
sed tertia repꝛsentatio ē cum
silentio q̄ significat tertiam
apparitōnē factā petro q̄ ne
scit ybi vl qñ facta fuerit.
Sexto apparuit octauo die
discipulis congregatis pꝛe/
sente thoma q̄ dixit se nō cre
dere nisi videret. z significat
hesitantes in fide: Joh.20.

Septimo discipul' piscanti/
bus. Jo. vlt. significat p̄dicā
tes q̄ sūt piscatores hoīum.
Octauo discipulis in mōte
tabor. Ma. vltimo z significa
t p̄templatōes: qa in p̄di/
cto mōte trāsfigurat⁹ fuit.
Nono vndecim discipul' ce/
nantib⁹ i cenacło vbi icredu
litatē eoꝝ z duritiaz cordis
exp̄rauit. Mar. vl. per q̄s
intelligim⁹ p̄cātores in vnde
nario trāsgressionis positos
quos aliq̄n misericordie vili
tat. Decimo z vltimo ap/
paruit discipulis existentib⁹
in mōte oliueti. Luc. vltimo
p quos significat misericor/
des z misericordie oleū dili
gentes de h̄ loco ascendere i
celū. qa pietas ad oīa valz
p̄missionē hīs vite que nūc
est z future. i. ad thīmo. 4. c.
Sed z alie tres apparitiōes
sunt q̄ referūtur in ipa die re
surrectōnis facte: sz he ex ter.
non habentur. Prīa appa
ruit Jaco. iusto. i. iacobo al/
phei de q̄ habet in legenda
sua. Secūda q̄ ipa die di/
citur apparuisse. Joseph sic
legit in euangelio nichode/
mi. Tertia est q̄ ante cet⁹ or
ginī gl'iose apparuisse cre/
dit licet h̄ ab euāgelistis ta/
ceat h̄ romana eccl'ia p̄bare
vidēt eo q̄ statim ipa die i sā
ctam mariā maiorē celebrat
statiōnē. si. n. h̄ ideo nō credi
tur q̄ nullus euāgelista testa
tur p̄sequēs ē vt post resurre
ctionē nūq̄ sibi apparuit: q̄
vbi vl' q̄n null⁹ euangelista
edisserit: sed absit vt talē ma
trē talis filius tali negligen
tia dehonorauerit. ideo for
sitan hoc euangelist e subti/
cuerūt. q̄ eoꝝ fuit officiū so/
lūmō resurrectiōis inducere
testes. Matrē āt ad testificā
dum p filio inducere eis nō
licuit. Hoc ergo scribere no/
luerūt: sed p constanti reliq̄/
runt. tñ Ambro. in li. 3. de v̄
ginib⁹ ait. Vidit maria re/
surrectionē dominī z p̄mavi
dit z credidit. vidit maria ma
gdalena q̄ huīs adhuc ista no
taret. hec ille merito. z ōbuit
enī matrē plus letificare de
resurrectiōe quā ampli⁹ cete
ris constat doluisse de mor/
te. Et sic magnifice comes
atq̄ ciues mei dilecti expe/
dite sūt hui⁹ fructⁱ sacre do
minī resurrectiōis p̄tes quā
obsecro diutius p̄meditari
vt h̄ ex ipsa gaudiū: i futuro
vero gloriā habeatis. Amē.

Dñica in octaua pasce ō

vitio infidelitatz. Ser. XXII.

Cum esset se/ro die illo vna sabbatorū z fores essent clause vbi erant discipuli congregati xpc metū iudeox venit ihc9 z stetit in medio discipulox suorū z ait illis pax vobis ꝛc. Jo. 20. Pro hui9 sacri z sācti euangelij historiali declaratione notādū q ꝙ vult moraliter viuere z bonā fidem alioꝝ mentib9 sue vite gnār tria inter alia debet habere videlicet.

Pacis fortitudinez vitijs resistendo.

Pacis rectitudinez iuste ministrando.

Pacis aptitudinem prudenter operando.

Dixi primo q ꝙ vult moraliter viuere z bonā vitā sue vite alioꝝ mētib9 generare debet esse fortis vitijs resistēdo et vocak fortitudo pacis. ꝗa qui fortis repugnat vitijs intus in pace requiescit. Hec ratio confirmak p dictum cristi. Luc. xi. vbi ait. Cū f. arcu. a. s. in pa. s. oīa q̄ possidet. De hac virtute Aug. scribēs ad Hiero. sic ait. Qui vera virtute fortz ē nec temere audet nec incōsulte timet. Huius magne virtutis exemplum habem9 de milite virilit dimicante: qui quātūcūqz in pugna ad dextrz z a sinistris pcutiak tū vitib9 cunctz resistit. hic. Hiero. in epla q̄dam ait. Per bonā z malā famaz a dextris z a sinistris xpi miles gradik nec laude extollitur nec vituperatōe frāgitur nec diuitijs tumet. nec pfunditur pauptate. z leta premit z tristia hec ille. Hec virtus maxie valet ad resistēdū vitio infidelitatis. Dixi scdo. q qui vult moralr viuere z bonā fidē sue vite alioꝝ mentib9 generare debet esse rect9 z iust9 i mistrādo. hec virtus iustitie vocak iustitia pacis. Nō hui9 est: ꝗa cū iustitia sit reddere debet vnicuiqz qd suū ē. z cū ex oppositō sequak discordia z odiū ergo ex ipsa sequt pax z amor. De hac virtute. Tulli9 in li. d officijs ait. Iustitia virtutis splendor ē maxim9 et quavi boni nominant. Exēplū huius virtutis habemus in dauid. i. Reg. 25. qui vt iustos nolens ponere manū suā sup saulez xpm dñi dixit ei. dñs

retribuit vnicuiq; ꝑm iustitiam suã. Dixi tertio q̃ qui vult moraliꝫ viuere z bonã fidem sue vite aliozꝫ mẽtib⁹ generare debet habere aptitudinẽ tẽperantie z ꝓdentie in opando q̃ vocant ꝑtutes pacis. Ratio hui⁹ ẽ qm̃ q̃ tẽperatus ẽ in suis opib⁹ iloqndo .s. in ꝙuersando in comedẽdo in bibendo zc. atq; q̃ ꝓdẽt opaf oĩa recte coꝛp⁹ zanimã i pace possidere põt z iõ voco tẽperãtie ꝑtutẽ aptitudinẽ quãdã: ꝙa qui tẽperat⁹ est apt⁹ z dispositus bñ agere ad oĩa valet. De hac ꝑtute temperãtie loquif ꝓsp. in 3. de vita ꝙtemplatiua vbi sic ait. Tẽperãtia facit abstinentẽ: parcũ: sobriũ: moderatũ pudicũ. tacitũ. z verecundum: hec ꝑtus si in anio habitat libidies frenat. affect⁹ tẽperat: desideria sctã multiplicat. vitiosa castigat. oĩa intra nos confusa ordinat. cogitationes ꝓuas remouet sctãs inserit ignẽ libidinose voluptatis extinguit: mẽtez tacitã trãquilitate ꝓponit. z totã ab oĩi isup prãtevitoꝛ repellit. De ꝑtute ꝓudẽtie ait Hene. in li. de q̃ttuoꝛ ꝑtutib⁹. Si ꝓudentiã amplecteris vbiq; idẽ erꝛ z put rerũ ac tpis varietas exigit sicte accõmodes tẽpoꝛi. nec te i aliqb⁹ mutes: sed poꝛi⁹ aptes sicut man⁹ q̃ eadẽ est cũ i palmã extendit z cũ in pugnuꝫ astrigit. De his duab⁹ ꝑtutib⁹ simul exẽplũ habem⁹ gene. 32. vbi dicit q̃ iacob volẽs obuiari frẽ suo irato ñ vt intẽperatus: sed vt ꝓudẽs misit ei munera z res minus dilectas maioꝛi exposuit periculo. Ad tertiũ Reg. 3 habet. q̃ Salomõ ꝓudenf iudicauit inter mulieres de vnico filio ꝙtendẽtes. De cõclusiones magnifice dñe z ciues incliti in sacro euãgelio hodierno denotãf qõ in tres ꝑtes diuidit. Quoniã in ꝓma ꝑte ponit pacis fortitudo vitiꝫ resistẽdo. q2 ꝝpus ꝑ fortitudinẽ pacꝫ marimã resistentiã fecit vitio increduli tatis discipulozꝫ cũ ianuis clausis venit z stetit iter eos ostendẽs eis man⁹ z latus pacẽ etiã eis annũciando. ꝛ fortitudinẽ in fide in sup eã donando. In scda parte ponitur pacis recritudo iustitiam ministrãs: ꝙa ꝝps vides q̃ thomas q̃ durioꝛ ad credẽdum ceteris erat. nõ erat cũ

dili. pulis qñ̄ma vicevenit cul. s. tho. debeb̄ maior rōis certitudo: iterp̄ dies octove nit ostendens ip̄i thome ci/catrices quas palpauit. z in hoc ip̄erp̄s oñdit p̄tutē iusti tie: qz vbi est maⁱ piculum ibi debeb̄ fm iustitiā maius remediū. In tertia pte po nitur pacis aptitudo p̄udē ter operās accipiēdo aptitu dinē p̄ temperātia sicut iam exp̄ositū est. ḡa euāgelista vt prudens z tpatus tot testes resurrectiōis posuit quot suf ficiebāt ad fidē nr̄am. reliq̄s quos mūdⁱ tot⁹ capere non posset dimittēdo. Scōa p̄s est ibi. Et post dies octo.

Tertia pars ibi. Volta qui dem zc. Et vt meli⁹ hec p̄a/teant videam⁹ hist̄oriā. De clarate hist̄orie fructus erit vtilis infidelitatis cui rp̄s re tulit multis apparitiōib⁹ p̄ ut in euangelio p̄tinet vt ipa pessima infidelitate dimissa certius credat sua resurrectō sanctissima. de q̄ infidelitate noq̄ndo tres p̄clones cū trib⁹ dubijs more solito declarabi mus. Quar̄ p̄ma erit de cā/litate. Scōa de q̄litate.

Tertia de q̄litate hui⁹ pec/cati vitij. Conclio p̄ma ē lis in ordine. q̄ noue sūt i/pedimēta fidei q̄ p̄sequēter cānt infidelitatē: quor̄ tria p̄tinent ad intellectum tria p̄tinent ad volūtatē. tria ve ro p̄tinent ad memoriā. Et ista p̄cipaliter z p̄ maiori par te notant in sūma de vitijs z p̄ceptis in tractatu de fide.

Tria q̄ p̄tinēt ad intellectū sunt illa. s. ignōrātia. malitia vel̄ auersio ip̄ius intellect⁹. z cu/riositas. Primū ḡ cātiuū h⁹ vitij ē ignōrātia. capacitaz intellectus hūani. Qui ei cre dit intellectū hūanū ee capa cē oīuz ñ credit illō qđ ab eo ñ capit. Si q̄s credēz circulū solis oia p̄tinere ip̄e crederet illa nō ee q̄ infra circulū ñ cō tinēt. Silis error ē i illū q̄ nō credit ñ posse ee sciaz ō ma/gnitudie solis z lūe z stellar̄ qz nō bñt eā. Hec igit cā ēpter quā q̄dq̄d intellect⁹ coz ñ ca/pit ñ ee credūt. Cec⁹ ei ē intel lect⁹ nr̄ respectū supioz. qz sic ocul⁹ vesp̄tilionis ad lucē so lis: ita intellectus nr̄ ad ma/ximū intelligibile. er. 2. meth. Et iō iurta illō Isa. 17. Ce cus si ceco ducatū p̄stet ābo i fo ca. Prio cadit ductor p̄ stea z ad hoz secutor. ig̈r̄ ḡ rantiā z fūdēdam Eccle. 11 c. Quō ignoras que sit ma/teria spūs z aq̄ rōne cōpigā

cāntia ifideli tatem

Impe dimen ta ex p̄te itel lectus

tur ossa in ventre pgnantis. sic nescis opa dei q̄ fabrica/ tor est oīm. nā intellectus est limitatus. Vñ in ps. dr. Terminū posuisti ꝛc. Se cundū causatiuū hꝰ vitij est malitia vel auersio intellectꝰ a credendis. z ab his q̄ pos/ sunt hominē inducere ad cre dendū z quersio ad errores. Quidā enī sic amāt suos er/ rores vt ōnia eis nō velint co gitare vl audire de quibus haberur Prouer. 28. Nō re cipit stultus ꝓba prudentie nisi ea dixeris q̄ versank i cor de suo. Nō enī hominiꝫ da/ tū est se videre p tergū: nec videre sine intuitu. Vñ hi sunt de qbꝫ ps: ait. Noluit i telligere vt bene ageret. No luit tales audire. vl credere dictis sanctoꝝ vel scripture sacre. O infelix malitia et cecitas prerua. a ceco de via credit catulo. z de pfundita te fluuij baculo. z de aiaꝝ salute nō credit xpo. Ter tium causatiuū huiꝰ vitij re/ spectu intellectꝰ ē curiositas dicit enī Aug. de san. vi. l. i. p. terria. q̄ circa credenda: q̄/ dam sūt ex rōne vt necessaria quedā ꝑm rōnē vt ꝓbabilia quedā supra rationē vt mira bilia: quedā ꝓtra rōnē vt in/ credibilia. Duo extrema fidē nō capiunt: que enī sūt ex rō ne oīno nota sc. z credi ñ pos sunt q̄m sciunt: q̄ aūt sūt con tra rōnē simiꝫ credi ñ possūt quia eis rō nō acquiescit. er/ go q̄ ꝑm rationē sūt et supra tantūmodo fidē suscipiunt Et in ꝓmo quidē genere fi/ des adiuuat rōne nā fide p/ cipitur q̄m ꝑm rationē sunt q̄ credunt: q̄rū ꝑitatē z si rō nō cōprehendit: fidei tñ illo rū nō ꝓtradicit. In his autē que supra rōnē sūt. ñ adinua tur fides rōne vlla. q̄m nō ca pit ea rō q̄ fides credit. sz ex diuina reuelatōe ꝓdita sunt Hec ille. His igit annota tis aniaduertēdū ē q̄ aliter curiose querere ꝓbationes i pedimētū maximū ad fidē. p stat. Tales. n. ꝓbationes ve luti scala sunt quiꝫ attingi tur ad ꝓbata. Qui ꝙ ad ea que fidei sūt scala hmōi non ꝓtingunt. z tō credere nolūt. errāt. q̄ ꝑm Dama. li. 4. ca. 3. Fides est nō inquisitꝰ vel scrutatꝰ consensꝰ. Et datur exemplū. Sicut enī sol. nō so lū ipe in lumīe suo videt. sed et oīa alias res z sine lumi/ ne suo videri nō pōt. Ita sol

iustitie videri nō pōt si lumine suo nō illumiet ipm z eaq̄ ptinent ad fidē suā videre volentes: z maxima differentia reperiť inter ista. Hā sol materiale bonis z malis diffundiť ita z ignis. Sol aūt iustitie nō nisi bonis: z ideo nunq̄ curiosis diffundiť q̄rū oculus curiositate obumbratur immo fere obcecatur Sed de his satis diximus. Tria vero fidei impedimenta z infidelitatis cātiua ista sē ptinētia ad volūtatē. videlicet. Affectio inordinata. Insania deprauata. Negligentia opinata. Primum est affectio inordinata. cū ei hoies deueniūt ad statū de quo dauid in ps aīt. Transierūt in affectū cordis. hāc modo credūt ad q̄ trāsit affectus eorū. Hi quidē ceptē affectionib⁹ ad ptraria naturā fidei plurimū attrahunť vīdelicet amore. odio. desiderio. spe. timore. gaudio. z dolore.

Pria affectio ē amor inordinatus hui⁹ seculi. sicut ē amor diuitiaꝝ voluptatū. z magnitudinū q̄ dē cecat vt nō videant pctōres pctā q̄ faciūt p auariciā p luxuriā. z p superbiā immo nō credant dicta z facta sanctoꝝ his petis p̄ria. z totū hō p̄cedit p affectionē inordinatā. De his oib⁹ dicitur. Pro. 21. Lucerna impiorum peccā. s. Auaritie. Luxurie. z Superbie. Et hoīes sūt de quib⁹ in ps. dr. Oculos suos statuerūt declinare in terrā. z. Jo. 8. Quō credere poteritis qui gloriam ab inuicem recipitis. Secūda affectō ē odiū. sicut faciūt populi q̄ p̄ctā p̄laros z dominos petā eoꝝ ponderādo z ꝓpria leuiando z in eis potestatez dei illis datā minime aduertendo. sic de eis scribiť. Hiere. 7. tertio. ca. Iustiť cauit aīam suā auersatrix israel i cōpatiōe suarū carnificū suō Tertia affectio ē desiderium. facile. ei vbi dēsiderū regnat credit z sperat hō q̄ optat: q̄ est valde vsus. Sed ei dic t ps. Desiderium eoꝝ attulit eis. Quarta affectio est spes cōmodi tēporalis lucroꝝ. diu viuēdi z vane obtinēdi. Hā illi q̄ sic sperāt sūt de quibus ps aīt. Ecce hō q̄ non posuit deū adiutorē suū. Quinta affectio ē timor: sic mulieres nō abiciūt pompas z vanitates timētes despici a maritis. Sed iuxta sententiā

ambrosij. Hũ metuũt mari/ tale iudiciũ pdidere suuz. sic iudi q̃ tioze synagoge vt io/ 9. Nolebãt credere xpo. Hñ Jo. v. Dedi vobis sensũ vt cognoscatis vez deũ. Et sap̃ i. In simplicitate cozdis q̃ri rite illũ qm̃ inuenit ab his q̃ nõ tẽptant illũ. Audiendi sũ igit̃ pdicatozes z doctozes z eis debet credi. ꝗa ad ro. io. Aplus ait. Fides ex auditu auditus aũt p verbũ xpi. Et hiere. s. dicit. Queritis si iue niatis viz querẽtẽ fidẽ z pro pitius ero ei. Sexta affe/ ctio est gaudiũ. s. tpaliũ qbꝫ intantũ afficit mens huma/ na vt sepe nõ credat aliã esse vitã: z ex hoc psens seculuz sibi ꝓstituat paradisuz. Et iuxta illud Job. 21. Tenẽt tympa/ nũ z cythara z gaudent ad sonũ organi. z ducũt in bõis dies suos: z in pũcto ad iferna descendũt. Septima af/ fectio est dolor. s. infirmita/ tũ malarũ z hmõi. z iõ recur rũt ad incantatrices z ad a/ riolos scripturz sacris nõ cre dẽres. iõ ꝓtra eos prouer. 30. Oculũ q̃ subsanat pẽm. id est deũ z despicit ptũ matrz sue z determinatiões ecclie. effodiant eũ corui de torren tibus. i. demões infernales. z comedẽt eũ filij aqle. i. post psentẽ vitã a demõib⁹ eterna/ liter puniẽtur. Scõm cau sariuũ ptinẽs ad voluntatẽ ẽ insania: qz magna insania est velle videre siue de colozib⁹ iudicare siue oculis. pfomi ter de his q̃ volũt scire z alic̃ nolũt credere ea q̃ sũt supi itel lectũ. Tertiũ causatiuũ in fidelitatz ptinẽs ad volũta/ tẽ est negligẽtia opinata. nã vt 8z de con. di. iij. Gra non est liberi arbitrij tm̃ sz doni dei. si em̃ fides naturalis eẽt eadẽ eẽt apud oẽs ꝯsobrẽ de bet eẽ solicit⁹ hõ ad petendũ a deo iurta illud Math. 7 et. Luce. 22. Petite et dabit vob sic etiã faciebat ille qui Math. 9. ad dñm ait. Cre/ do dñe adiuua in credulita tẽ meã hinc. ad ephe. 3. apo. ait. Gra saluati estis p fidez z hoc nõ ex vobis dei. n. do/ nũ est Qui ergo negligẽs est ad pedendũ: merito dei iudi cio lumẽ diuine gre nõ i gre/ dit suo clauso hostio itellect⁹ cor ipsius. Tria vero alia cã tiua ifidelitatis ad memori am ptinentia ista sũt. rez sb tilitas distantia a credẽdis. peccati obstaculũ. Primũ est

rez subtilitas. q turbidū habet visū pilū q ab alijs videtur nō videt. nec iō contendere debet ibi eū nō esse. non videt visus humanus q̄cq̄d videt aq̄linus z iō sine p̄rentione homines credere debent. Hinc. Esa. ait. Nisi credideritis nō intelligetis. hinc ē 24. q. i. Nō turbatur. in fine dī. Licet mēs diuina neq̄at humana plena rōnis inuestigatione cōprehendere: fidei tñ plenitudo cōplectit: quia s. ipsa supplet qđ humana rō nō cōprehendit. Secundum ē distātia a credēdis. i. lōgin q̄tas mētis: z ē imperitia z ī exercitatio i eisdē. Nā sicut Aristo. testat ipiti veluti longe distātes speculāt. distant vero satis a longe q tñ pmanēt in istz sēsibilib. vt qđ supra tactū ē nō videāt. iō ad fidē sūt q̄si cecī. Hinc Ber. supcāti ait. Quō lux ī casu circūfūdit oculos clausos vel cecos. sic anialis hō. nō p̄cipit ea que sūt spūs dei. Et Aug. Nec lux est nō corpoꝝ. sz mētiū. hāc aūt lucē q nō videt ē q̄si cecus i sole Ylā. Gre. 24. q. i. c. Quia dixit Nisi q̄s solidit atē fidei renuerit diuinā p̄nitiā nō agnoscit. Et i libro dialogoꝝ ait Quisq̄s in credulitate īuisibiliū solid⁹ nō est debet maioꝝ dictz fidē p̄bere. Et ponit ibi exēpluz de puero incarcerato: q matrē de luce nō credit eo q ipse nō nisi tenebras nouit. Tertiuz z vltimū causatiuū infidelitatis est obstaculū pcci z maxime pcci supbie. q. s. hō ñ vult credere nisi sibi. Supbia interioris faciei q̄da tumorem Ylā aug. 7. cfessionū de seipso ait. Tumore meo sepabar a te z nimis iflata facies claudebat oculos meos. Et Ber. supcāti. Supbo oculo ueritas nō videtur. Et Gre. Tumor mētis obstaculū ē veritatis. z Jere. 49. Arrogantia tua z supbia cordis tui decepit te. Ubi glo. Omnis hereticus arrogās q̄ supbia fac hereticū nō ignorantia. Et Gre. Tāto a dei luce lōge sūt q̄nto apud se būrles ñ sūt. Et aug. ait. Superbia merek illudi. Et abacuch. 2 ca. dic. Quō vinū potātē ōcipit. sic erit oīs supbus. Hec tria supradicta valde impediūt mēoriā hoīs vt nō recordet credēdis. Et hec sufficiāt ō pclusiōe. Jurta q̄ mouek qđ vl dubitarō rat. Utrūq̄ q̄libet infidelitas s. r pcm

Utrumque libet infidelitas sit peccatum

Ad istā petitionē rñden/ do ꝑm doctrinā ſācti thome in.2a.2e.q.10.vbi dicit. Q3 infidelitas dupl⁹ accipi pōt Uno mō ꝑm purā negatiuā vt dicat infidelitas ex h̄ ſo/ lo q̄ nō habet fidē. Alio mō pōt intelligi infidelitas ſecū dū ꝓrarietatē ad fidē quia. ſ. aliqs repugnat audirui fi dei vel etiā ipm̄ ꝓtenit ꝑm il lud Eſa. 52. Quis credidit auditui nr̄o? qli dicat null⁹ et in h̄ ꝓpie ꝓficit rō infideli tatis. Prīo mō infidelitas nō eſt pctm̄. ſz poti⁹ eſt pena. quia tal ignorātia diminuorū ex pctō ꝑmi parentis ē ꝓſecu ta quod patet tali rōne. Nul lus peccat in eo quod vitare non pōt qz teſte Augustino oīe pctm̄ ē voluntariū. ſz nō eſt in prāte hois q̄ infidelita tē vitet quā vitare nō pōt ni ſi fidē habēdo. dicit ād apo. ad ro. 10. Quō credēt ei quē nō audierūt. quō aūt audiēt ſine p̄dicatiōe. q̄ tal infideli tas nō videt eſſe pctm̄. Et ſi argueret ſic. infideles dam/ nant. ergo talis infidelitas ē peccatū. Reſpōdet q̄ nō dā nant ꝓpter infidelitatis pec catū. Unde dñs dicit. Jo. 15 Si nō veniſſem z locut⁹ eis nō fuiſſem pctm̄ nō habe/ rēt: qđ exponēs aug. ait. Q3 lo/ quit de illo pctō quo nō cre/ diderūt in xp̄m. Sc̄ō mō in fidelitas ē peccatū qa ꝓtrarī/ atur fidei. nā oē pctm̄ forma liter ꝓſiſtit in auerſione a dō vnde tāto aliq̄d ſ. pctm̄ ē gra/ ui⁹ quātūcūq; ipm̄ homo a dō magis ſeparat. q; infidelita/ tem aūt marie hō a deo elōgatur. qz nec verā dei cogni/ tionē habet. q; falſam aūt co gnitionē ipſius nō appinq̄t ei ſed magis ab eo elōgatur. Nec pōt eſſe q̄ quātū ad q̄d deū cognoſcat q̄ falſā opinio nē de ipō habet. q; id qđ ipe opinat nō eſt de⁹. Unde ma nifeſtū ē q̄ infidelitas nō ſo/ lū eſt pctm̄. ſed ē maximum peccatoꝝ oīm q̄ ꝓtingūt in q̄ uerſitate mozū hinc eſt q̄ in/ fidelis ꝓ pctō infidelitatis grauius punit q̄ alī pctō ꝓ quocūq; alio pctō ꝓſiderato peccati genere licꝫ ꝓ alio pec cato puto ꝓ adulterio ſi com mittat a fideli z ab infideli ce teris paribꝫ grauius peccat fidelis q̄ infidel. tū ꝓpter no ticiā ꝛitatis ex fide. tū etiaz ꝓpter ſacramenta fidei qui bus eſt imbutus: qbus pec cando ꝓtumelīā facit. Unde

ad hebre. io. aplus ait. Quã to magis putatis deteriora mereri supplicia q̃ filiuz dei conculcauerit z sanguinem testamenti pollutũ duxerit in quo sanctificatus ẽ. z hec sufficiant de ꝓma ꝑte. Cõclusio scõa q̃ ẽ de q̃litate huius peccati talẽ q̃ infidelitas ẽo displicet dyabolo placet ꝓrio subiecto nocet. Q3 infidelitas displicet deo ꝑz hoc mõ. Nã fides multũ ẽo placet eccli. i. Beneplacituz est deo fides z mãsuetudo. Et aplus ad heb. ii. Sine fide impossibile ẽ placere deo. g̃ꝑ locum a ꝓrio infidelitas mltũ deo displicet. Itẽ scõo. infidelitas diabolo multuz placet. quia fides ei displicet. quia cũ diabolus videt aliqõ vas signatũ fide ñ audet eũ tangere. z sibi multuz displicet. Exemplũ habek ẽ iudeo qui de nocte ꝓmanẽs in quodã tẽplo idolorũ z se munies signo crucz audiuit diabolum sic dicentẽ. Vas vacuum est. sed signatum. Hinc Bernhardꝰ ait. Nullus demonũ ꝑpe stare potat ergo ꝑ locũ a ꝓtrario infidelitas multũ sibi placet. Tertio infidelitas ꝓprio sbiecto nocet: qa cũ oĩe pctm̃ mortale tollat a gr̃a z infidelitas sit quodãmõ g̃ue pctm̃ mortale. g̃ tollit a gr̃a. vñ ad ro. 14. apostait. Oẽ qõ nõ ẽ fide pctm̃ ẽ. z glo. sup illud ꝓbum ait. Omis infidelitũ vita est peccatũ. z sic patet ꝓclusio. Juxta istã ꝓclusionẽ põt q̃rt quot modis hõ tali vitio ꝑt offendere deũ placere diabolo nocere sibiipi. Ad qõ rñdetur ꝑm doctrinã sancti thome in. 2a. 2e. q. 10. Q3 q̃libet virtus consistit in. h̃ q̃ attingit regulã aliquã cognitõis vel operationis hũane. Attingere aũt regulã ẽ vno modo circa vnã virtutẽ. sed a regula deuiare ꝓtingit multipliciter: z iõ vni ꝓturi multa vitia opponunt. diuersitas ãt vitiorꝫ q̃ vnicuiq; ꝓture opponit põt ꝓsiderari dupl̃r. Uno mõ ꝑm diuersam habitudinẽ ad ꝓturẽ. z ꝑm h̃ determinate sũt quedã spẽs vitiorũ que opponunt virtuti morali. Opponit ei vnũ vicium ꝑm excessum ad ꝓturem et aliud vitiũ ꝑm defectuz a virtute. Alio mõ põt ꝓsiderari diuersitas vitiorũ oppositorũ vni ꝓturi ꝑm corruptionem diuersorꝫ q̃ ad ꝓturem

qt modis ꝑ infidelitatẽ offendit deũ.

puta tēperātie vel fortitudi
ni opponūt infinita vitia ſm
q̄ infinitis mōis diuersas cir
cūſtantias corrūpi contingit
vt a rectitudine virutis rece
dat. Vñ z pittagorici malū
poſuerūt infinitum. Sic igit
ad ꝓpoſitū dicēdū eſt q̄ ſi in
fidelitas attendat ſm cōpa
rationē ad fidē diuerſe ſunt in
fidelitatis ſpecies nūero de
2a 2e terminate. cū n. pctm̄ infide
q.u.ar. litatis ꝓſiſtat i renitēdo fidei
i. 2. q hoc ꝑt cōtingere dupl̄r. quia
94. a. aut renitit fidei nōdū ſuſcep
1. ad ꝑ te z talis eſt infidelitatis pa
mum: ganoꝝ ſine gentiliū. aut reni
tit fidei xp̄ianę ſuſcepte vel
in figura. z ſic eſt infidelitas
iudeoꝝ. vel in ipſa manifeſta
tiōe veritatis. z ſic eſt infide
litas hereticoꝝ. Vnde ſic in
gñali poſſūt aſſignari tres p̄
dicte ſpēs infidelitatis q̄ ſūt
iſte ſ. Infidelitas paganoꝝ
vel gētiliū. infidelitas iudeo
rū. z infidelitas xp̄ianoꝝ nō
ꝓfecte credentiū. z iſto modo
p̄dicto infidelitas trib⁹ p̄dictis
mōis diſplicet deo placz dia
bolo et nocet ſubiecto ꝓprio.
Si vero diſtinguant infideli
tatis ſpēs ſm errorē in diuer
ſis q̄ ad fidē ptinēt ſic nō ſūt
determinate infidelitatis ſpēs
poſſunt n. errores in infinitū
multiplicari. vt patet ꝑ aug.
in li. de hereſib⁹. z tali mō in
fidelitas infinitis modis diſ
plicet deo placz diabolo. no
cet ſubiecto. Sed ſi q̄s vlte
rius peteret. q̄s magis vl̄ vt cō
gruenti⁹ dicat: q̄s graui⁹ deū vel
offendit. diabolo placet. ſub an
iecto ꝓprio nocet pagan⁹: an del
iude⁹: an heretic⁹ z incredu
lus xp̄an⁹. Ad hoc breuiter fen
rīderi pōt ſm eundē docto
rē in loco p̄allegato q̄ infide
litate duoꝝ ſiderari poſſūt ſic
tā ſupius dictū eſt quoꝝ vnū
eſt cōparatio ei⁹ ad fidem: z ex
hac ꝑte aliq̄s gui⁹ ꝓtra fidē
peccat: q̄ fidei renitit quā ſu
ſcepit: q̄z qui renitit fidei nō
dū ſuſcepte ſicut graui⁹ pec
cat q̄ non ipleꝝ qđ ꝓmiſit q̄z
ſi nō ipleat qđ nunq̄z ꝓmiſit
z ſm hoc infidelitas hereticō
rū q̄ ꝓfitent fidē euāgelij z ei
renitunt corrūpentes ipſam
gui⁹ peccāt q̄z iudei: q̄ fidem
euangelij nō ſuſcepunt. Sed
q̄ ſuſceprūt ei⁹ figurā i vete
ri lege quā male iterp̄tantes
corrumpūt. Jō et iā ipoꝝ eſt
gui⁹ pctm̄ q̄z infidelitas gē
tiliū q̄ nullo modo fidez euā
gelij ſuſceperūt. Aliud nō so
nat id qđ petr⁹ in ſcōa cano.

Vbar

2.2.c.alt. Deū erat illis nō cognoscere viaz iusticie q̄ p⁹ cognitā retrorsum conuerti. Aliud q̄ in infidelitate cōsiderat est corruptio eoz q̄ ad fidē ptinēt. et sm hoc cum in pluribz errēt gētiles. q̄ iudei z iudei q̄ heretici q̄ eoz est infidelitas gentiliū q̄ iudeoz z iudeorūz q̄ hereticoz nisi forte q̄rūdā pura manichecorūz q̄ etiā circa credibilia pl⁹ errāt q̄ gentiles. Harum tñ duarū grauitatū prima p̄pō derat quantū ad rōnez culpe q̄ infidelitas habet rōnem culpe mortalis vt supradictuz est: magis ex hoc q̄ renitit fedei q̄ ex hoc q̄ nō habet ea q̄ fidei sūt: hoc enī videt magis ad rōnē pene ptinere. vñ simplr loquendo infidelitas hereticoz est pessima. Et per hoc patet scōa ps p̄dicatōis

Cōclusio tertia q̄ est de q̄ntitate z magnitudine punitionuz huius pcti q̄s deus iuste dedit incredulis talis est: q̄ iustus deus terribiles punitōes misit z inflixit humanī gñi rōi ppl̄ pctm infidelitatis iudeis gētilibz z xp̄ianis. añ le gē. et p⁹ lege. tpe legis scripte. z tpe legis gre. Prima punitio iflicta ē pmis parentibz q̄ nolētes credere deo comedentes de fructu vetito incurrerūt maledictionē. Und dicit eis deus z potissime ade. genē. 3 Quia audisti vocem vxoris tue z comedisti de ligno ex q̄ p̄ceperaz tibi ne comederes maledicta terra in opere tuo in laboribz comedes ex ea cūctis diebz vite tue spinas z tribulos germinabit tibi. et comedes herbas terre. in sudore vultus tui vesceris pane tuo. donec reuertaris i terrā de q̄ sumptus es. q̄ pulvis es z in pulverē reuerteris. Secūda punitio iflicta est vxori loth que q̄ ñ credit in statuā salis cōuersa ē Genē. 19. Tertia punitio iflicta est moysi q̄ nō credidit deo totalit. p aliq̄lit hesitauit. z quāuis esset tam scūs bō. tñ p̄ter paruā infidelitatē suā quā ostēdit saltem verbis dixit ei deus. Nu. 20. Quia nō credidistis mihi vt sanctificaretis me coram filijs isrl̄ non introducetis hos pplos in terrā quā dabo eis Quarta punitio iflicta ē zacharie Luce pō. Unde dixit ei āgelus gabriel Lu. 1. ca. Ecce eris tacens et non poteris loqui vsq̄ in diem q̄ hec fiant pro eo q̄ non credidisti meis

verbis. Quinta punitio inflicta est petro qui ābulās supra mare statim cepit mergi vbi cepit dubitare. Da. 14. Merito z nō ꝓpter positū ꝗs dubitare pōt et ꝗ tot z tantas punitiōes ꝓpt vtꝫ ifi infidelitatē hominib⁹ dat ō deꝫ sit us. si p fideles cogend⁹ sit in cogēd⁹ fidelis ad fidē. siue sit gentil' ad fidē siue iudeus siue xp̄ianus.

Ad qō breuiter rñdet ꝑmodo 2.2.e.q. cōmunam doctoris ꝓallegati. 10.ar.8 Q⁹ infideliū quidā sūt ꝗ nū q̄ fidē suscepерūt sic gētiles et iudei: z tales nullo mō sūt ad fidē cōpellēdi vt ipi credant: z hoc patet rōne z auctoritate. Rōne sic. Credere est volūtatis. ſ volūtas non pōt cogi imo de⁹ ipam non cogit. ꝺa sp dimittit libratez liberi arbitrij. igit Hinc augu. dicit. Cetera pōt hō nolens. credere nō nisi volens. Et in matthei euāgelio. 13. c. habetur. Q⁹ cū seminata fuisset zizania in medio tritici. serui dñi illi⁹ ipm interrogauerūt. vis imus z colligim⁹ eā. Qui respondit. Non. ne forte colligentes zizania ēradicantis simul z triticū. vbi dicit. Crisosto. Hec dicit dominꝰ ꝓhibens occisiones fierinec enī oportet interficere hereticū. ꝺa si eos occideritꝫ necesse ē multos sanctorum simul sumi. Et in decre. di 45. Qui sincera sic dicitur. Qui sincera intentōe extraneos a xp̄iana religione ad fidem cupiūt adducere blādimentis debent nō asperitatibus suadere. nā quicūq; aliter agunt suas illic magis q̄ ōi probant causas attēdere. Sūt tñ cōpellendi a fidelib⁹ si facultas adsit vt fidē non impediant. vel blasphemijs vel malis ꝓsuasionib⁹. vl' etiam apertis ꝓsecutionib⁹. Et ꝓpter ħ fideles xp̄i frequēter contra ifideles bellū mouent nō quidē vt eos ad credendū cogant ꝺa si etiā eos vicissēt et captiuos haberēt in eoꝝ libertate relinquerēt an credere vellent sed ꝓpter ħ vt compellāt ne fidē xp̄i impediant Alij vero sūt infideles ḋcunq; fidē habuerūt sicut heretici vel quicūq; apostate. z tales sūt etiā cōpellendi vt impleant qō ꝓmiserūt. z teneāt q̄ semel susceperūt iuxta illud Lu. 14. Exi i vias z sepes z cōpelle intrare vt impleat dom⁹ mea. Domus dei ē ecclia. vbi istī intra

re debent p fidem. Et hoc ēt habetur in decre. di. 45. de iudeis. Sed queri pōt vltra Utrū rit⁹ eoꝝ sint tolleran di. Ad qō breuit dici pōt ꝑ eūdem doctorē q humanuꝫ regnū deriuat a deo z ipsum debet imitari deū. deus aūt cuius sit omipotēs z summe bonus ꝑmittit tñ aliq̄ mala fieri in vniuerso q̄ prohibere posset ne eis sublatis maiora bona tollerent. vel etiam maiora mala seqrētur. Sic igitur z in regimine humāo illi qui pūt recte aliq̄ mala tollerāt ne aliq̄ bona impediā tur: zne aliq̄ mala peiora īcurrant sicut Au. dic. Aufer meretrices de reb⁹ humanis turbaueris oīa libidinibus.

Sic igit cuius infideles i suis ritib⁹ peccēt tolerari possunt vel ꝓpter aliqd bonum qō eis eꝝ puenit. l. ꝓpter aliqd malū qō vitat. Et hoc ātqō iudei. nitos suos obfuant in quib⁹ olim ꝑfigurabatur veritas fidei. vt de agno asso zc. quā fidē nunc tenemus h bonū puenit q testimonium fidei nostre habem⁹ ab hostibus. z quasi in figura nob⁹ pesentatur qō credim⁹. z iō in suis ritib⁹ tolerant. Alio rūvero infideliū ritus qui nihil vtilitatis aut utilitatis afferūt: nō sūt aliquali toleranda nisi forte ad aliqd malum vitandū. s. ad vitandū scādalū vel discidiū qō ex h posset puenire vel impedimētū salutis eoꝝ q paulatim sic tolerati cōuertunt ad fidē ꝓpt hoc enī hereticoꝝ z paganorum ritus aliqn ecclia tollerauit qn erat magna multitudo infideliū. Et hec oia cō firmant ꝑ illud qō habetur in decre. di. 45. c. Qui sincera vbi dicit Greg. de iudeis Oīs festiuitates suas sicut hactēnus ipi z pres eoꝝ per longa tolentes rpa tenuerūt liberā habeant obseruandi celebrandiq̄ licentiaz. Hec quidē dicta sufficiant de tertia pte pdicatōis. Et sic magnifice dño ciuesq̄ dilecti expedite sūt huius fructꝰ pfimi tres partes quas ꝓmisimus. quē fructū hoztor vos detestari vt h gratiā z in future gloriā habeatis Amen

Dominica prima post ocrauam pasce. Sermo de officio pastoris spiritualis tēporalis z de conditionibus familie eis commisse.

Sermo. XXIII.

Bo sum pastor bonus Jo. 10. Pro huius sancti et sancti euangelij historiali declaratione. Notandum quod bonus pastor et presidens alicui familie tres conditiones habere debet vt moraliter nec non et specialiter talem familiam sibi commissam regere valeat videlicet.

Presidere debet verbo ad bonam instructionem.

Presidere debet exemplo ad vite informationem

Presidere debet subsidio ad vite sustentationem.

Dicit primo quod bonus pastor et presidens alicui familie debet ipsam familiam instruere verbo. i. sana doctrina. Hinc dicit deus per hieremiam. 3. c. Dabo vobis pastores iuxta cor meum qui pascent vos scia et doctrina. Ratio huius conclusionis talis potest esse quia si presidens dominus inhoneste loquitur. vel etiam non arguit cum oportunum fuerit. tunc familia in peiora incedit et paulatim ad peiora vadit. Hinc ad Thimo. i. secunda epla 2. 2. c. scribens apls ait Argue obsecra increpa in omni patientia et doctrina Boni enim sunt obsecrandi. mali arguendi et increpandi. Omnis autem cum discretione et patientia tolerandi. Exemplum huius conclusionis habemus in epla. Pauli ad Hebr. 9. vbi dicit quod in archa testi erat manna. virga et tabule testi. vbi significat quod in plato et presidente alicui familie qui est archa dei debet esse manna dulcis exhortationis quod ad bonos. et virga seuere correptionis quod ad duros. et tabule discretionis. quo ad omnes Aliud exemplum habet etiam tertium regum. 7. ca. vbi dicit quod salomon fecit sculpi in basibus templi boues et leones et cherubin. i boue mansuetudo siue maturitas in leone ferocitas. in cherubin scia designat. Prelatus enim quod debet esse basis. i. sustentamentum ecclie debet esse quantum ad bonos mansuetus. quantum ad malos seuerus. quantum ad omnes sapiens et discretus. Dicit secundo quod bonus pastor et presidens alicui familie debet presidere exemplo ad vite informationem. Ratio huius conclusionis talis est. quia subditi quilibet opa in capite vident talia conant exercere. ergo si presidentes bona ipsi opa faciunt et omnes dunt. subditi paria facere conant Hinc paulus ad titum. 2. c. scribens ait. In omnibus te ipsum pre

be exēplū bonoꝝ operum. Et Gre. Non debet hominū ducatū suscipere qui nescit hoies bene viuendo pīre. Exēplū legit p̄mi. Reg. io. q̄ saul fuit altior oī pplo ab humero et sursuz. q̄ plat⁹ sic eminet officio sic debet eminere exēplo. Sed pchdolor. q̄ multi sūt hodie q̄ habēt vocē iacob p bonā doctrinā. ꝑ ¦man⁹ esau p opationē malā. De talib⁹ loq̄t Job. 41. Ossa beemoth q̄si fistule eris. sūt ei ossa diaboli inquātū carent sensu bene viuendi sed videnť esse fistule dei in q̄tū habēt sonuz bene docendi. Tales non vnificāt animas. sed occidūt hinc Hiero. adnepotianum scribēs ait. Non cōfundant opera p̄monē tuū mecum in ecclesia loquentis tacit⁹ quilibet rīdeat. cur ergo hec dicz q̄ ipse nō facis. Dixi tertio q̄ bonus pastor et p̄sidens alicui⁹ familie debet p̄sidere subsidio p vite sustentatiōem Ratio hui⁹ pclusionis talis pōt esse. quia subditi aut sūbiiciuntur quo ad spiritualia z temporalia. aut quo ad spiritualia soluz. Si ad vtrumq̄z sic de iure pastor alere tenet. Si ad spiritualia soluz quo ad spiritualia tenet de iure z quo ad tpalia respectu pfectis. Hinc aug. ait. Talis debet esse rector q̄ ꝓponat verbum. doctrine ignorātib⁹. et mensam suā cōicet indigentibus. libenter audit eius linguam loquentem cuius expectat dextera z porrigentē. Et Greg. Qui non dat pro oui bus subam suam q̄n pro his datur⁹ est aiam suam. Sed multi sūt qui sua subditi nō tribuunt sed potiꝰ ab eis bona sua auferūt. Tales videntur eē diabolo peiores cū enī homo habeat tria. s. res temporales corpus z animam. diabol⁹ non curat de rebus nec de corpe sed tm̄ de anīa occidenda. Unō diabol⁹ ait Da mihi aniam cetera tolle tibi. q̄uis aut̄ aliq̄n res auferāt. z z corpus primo ledat hec nō facit nisi ꝓter animā vt. s. p rerū ablationem z corporis lesionez animā trahat in desperationez. Presidens aūt auarus z res aufert inde bite rapiedo czechie. 34. De pastorib⁹ qui pascebāt semet ipsos z greges meas ¦non pascebāt. Et corpus ledit iniuste opprimendo vt ex tali oppressione possent pecuniam extorq̄re. Michee. 3. Si q̄s non dederit in ore eorū quip

pfam sanctificant sup eos p̄lium. Et anias occidūt pra-uū exemplū prebendo. Zach xi. Pasce peccora occisiōis. glo. Quicūq; doctores mōs scandalizant ip̄i peccora occisionis nutriūt. De ꝯclusiōes magnifice dñe z ciues dilectissimi in sacro euāgelio hodierno denotant cō in tres partes diuidit. Quoniā in prima parte ponit p̄sidentia pastoris. s. xp̄i p bonā instructiōnē. In scōa pte pō t p̄sidētia pastoris. s. xp̄i p vite informationē. s. pra mercenariū ibi. Mercenarius aūt. In tertia parte pō t p̄sidētia pastoris. s. xp̄i p vite sustentatiōnē ibi. Ego sū pastor bonus Et vt melius hec pateāt videamus hystoriā. Declarate hystorie fructus erit officium pastoris spūalis z tepalis et obligatio eius familie circa ip̄m de quo mō loq̄ndo tres cōclones cū trib⁹ dubijs more solito declarabim⁹. Quarū p̄ma erit de q̄litate pastoris circa se ip̄m. Secūda erit de qualitate pastoꝛ circa familiam. Tertia erit de qualitate familie circa pastorem Sit igf p̄ma ꝯclo talis ordie vicz. Conclo p̄ma sit talis pastoꝛ z p̄sidens alicui⁹ familie tā in spūalicīb⁹ in tēpali conditiōe trib⁹ excellentijs ō bet vigere q̄ si defuerit nūcīb⁹ bon⁹ pastoꝛ vel p̄sidens erit. s. Populo se cōem z amabilem reddere. Rem publicaz debet zelare Leges quas cōdidit seruare. De p̄mo ait salomō eccle. xz. Rectorē te posuerūt noli extolli. esto in illꝭ quasi vnus ex illis. Vñ dicitur in polliciato. q tulinꝭ ce sar nūcīb⁹ dixit militib⁹ suis. Ire. sed venite vt se sociū nō dominū eis ostēderet Vnde sene. Nō est opus regi altas edes nec muris z turrib⁹ sese munire ierpugnabile ei municipiū est amoꝛ ciuiū. De scōo ait señ. in ludo augusti cesaris. er quo cesar ozbi terrarū se ōdicauit se sibi eripuit: z siderū moze q̄ cursus suos semp explicāt nūcīb⁹ sibi licebat subsistere: nec ḋcīb⁹ suū facere. oim domos illi⁹ vigilia defendit: oium ociū illi⁹ labor. oim delicias illius industria. oim vacatōes illius occupatio. In rantū etiaz rē publicā debet zelare q̄ p ea saluāda morti se debet exponere vñ refert valeri⁹ q̄ cū codrus rex athenien sīū ab ho-

stib⁹ vigerek accepit ab apol
line responsū q exercit⁹ su⁹ vi
ctoriā obtineret si ab hostib⁹
suis se occidi pmitteret. qđ
responsū cū etiā hostib⁹ ino/
tuisset statuer̄t ne quis cod⁹
trāgerz: tūc ille mutato hītu
ad hostes pcessit trānsā hītu
ibi militē falce pcussit. q pcus
sus mox in eū ruit z occidit.
cognito ꝙ corpe codri ꝑti
nuo hostes oracli memores
territi fugerūt. In tm̄ respu
blica debet celari q nec fili⁹
patri debet parcere si videt
eū ꝑtra rē publicā aliq̄d age
re. Unde tull⁹ in li. de offi/
cijs inquirit. si p̄ patriā vult
perdere vtrū fili⁹ debet silere
Et rūdit q filius debet pa/
trē rogare vt desistat. z si nō
vult p̄ces audire debet mi⁹
addere q ipm̄ pp̄lo publica
bit si nec p̄ces nec minas vlt
recipere debet salutē p̄te sa/
lutis p̄ris anp̄onere. De ter
tio d. cit exemplū qđ potit va
leri q cū Seleucus p̄ceps
legē statuisset q q̄cūq; thor
alterius violaret abos oculos
p̄deret. Et cum filius ei⁹ in
adulterio dēp̄hensus fuisset
pat⁹ r z legē seruare voluit zni
hilominus filio ꝑdolebat. sz
inuenit remediū p quē z legē
seruauit z filio visu aliq̄t ha
sibi vnū z filio aliū eruit fecit
Et hec sufficiāt de ꝓclusiōe.
Iuxta quā posset q̄ri q sunt
que faciūt p̄sidentē z rectō/
rē hec q̄dicta sūt habere. Ad
qđ breuit̄ respōdet q sūt tria
inter alia vez fides formata
scientia cognitiua. Et exerci
tatio actiua. De p̄mo habet
exemplū a romanis vñ cū q/
dam ab anibale capt⁹ romā
venire fuisset p̄miss⁹ z iura
set se rediturū si p̄cū habere
nō posset z vlteri⁹ redire nol
let. senatus eū ꝓprehendi fec̄
et ad carcerē anibal destina/
ri. Sic fides postoꝛ ergo sb̄i
ditos debet eē cum caritate
vt subueniat in coꝛ necessita
tib⁹. ideo ōz. 1. Jo. 3. Qui ha
buerit sbam hui⁹ mūdi z vi
derit frem suū necessitatē ha
bere et clauserit viscera sua
quō caritas xp̄i est in eo. De
z s. ō sciētia ōz eccle. 34. Vir
in multis exp̄tus cogitabit
multa. z q̄ mita didicit enar
rabit intellectū. Jō in euan/
gelio hodierno xp̄s dic̄ ego
cognosco oues meas. De
tertio dicit Judic. 3. ōrelinq̄t
dñs gentes vt eruditet i eis
israelē. z postea discerēt filij
eoꝝ certare cū hostib⁹. z ba

bere ꝫ suetudinē ꝓliandi. Et hec sufficiāt ꝓ ꝑma pre ꝓdicatiōis. Qualitas circa familiam

Conclusio scda ē de q̄litate pastoꝝ circa familiā postq̄ dictū est ō q̄litate pastoris circa seipsuz. q̄ tal est q̄ bon⁹ pastor tria iter alia debet hēre circa regnū suoꝝ sc̄ditoꝝ vitz sollicitudinē corrigendi vt a lupo. i. a diabolo prudēter caueat. auctoritatē dominādi. ne vilis appareat honestatē ꝓponēdi. ne in honesta ꝓponat. Primo debet esse sollicit⁹ in correptōe ne a familia a lupo. i. a diabolo ꝺcipiat. Legit. n. q̄ lup⁹ aliq̄n latratū canū fugit. Aliq̄n voces hūanas emittit vt sic pastores et oues decipiat. Sic diabol⁹ aliq̄n suggestiōem ī mittit q̄ habet spēm boni: vt sic hoies ꝺcipiat. Vnde pau. scda ad corīn. 10. ca. ait. Ipse enī sathanas trāsfigurat se ī angelū lucis. Et iō dicit ibi dē paul⁹. Timeo ne sicut serpens euā seduxit astutia sua ita corrūpant sēsus vr̄i a simplicitate q̄ in xpo iesu ē. Ꝫdo pastor debet quoq̄mō corrigere ꝫ ad monere ne ꝺcipiāt vt hr̄ in de cre. 43. di. Ephesis. vbi sic ait gre. Elenantio epo. epbesis paul⁹ dic. Vnde sunt man⁹ mee a sanguine oim vr̄m. i. nō. n. sc̄terfugi q̄ min⁹ anūciare vobis oē ꝫsiliū dei. mūd⁹ q̄ a sāguie eoꝝ nō eēt si eis dei ꝫsiliū ꝓnūciare noluissz qz etiā cū increpare deliquētes voluerit eos ꝑcul dubio tacēdo pastor occidit. Dixi scdo q̄ pastor debet hre auctoritatē dñandi ne vilis appeat. maxime ī scia qz nō excusat plat⁹ si lup⁹ cōedit ouē ꝫ ipse ī gr̄at. extra de. re. iu. c. q̄uis. Etiaz si alio mō plati nimiū suāt hūilitatē frāgūt regēdi auctoritatē vt habet in decretis. 86. di. c. q̄n. vbi dic aug. ō vita clericoꝝ. Qn̄ necessitas disciplīe moꝝb coercendis discere vos dura ꝛba cōpellit si etiā ipi modū vos excessisse sētitis nō a vobis exigit vt vos a subditis venīā postuleris ne apō eos q̄s oportz eē sc̄tos dū nimiū suaā hūilitas regēdi frāgat auctoritas. ꝫ tm̄ petēda ē venia ab oībus dño q̄ noverit eos q̄s pl⁹ iusta forte corripitis q̄nta benuolētia diligatis. Dixi tertio q̄ plat⁹ debet sp ꝓponere sc̄dit⁹ suis ꝓpo honesta nā sp ꝑbi viri ap̄li⁹ que rūt honestatē q̄ vtilitatē. vñ narrat Amb⁹. in li de offi

eȳs. q cū macedones ꝓtra a/
thenienses magnaꝫ classem
direxissem. venit q̄dā de exer
citu ad eos dicēs. q clanculo
si classem aditēt totā incēde
re possēt: ille nullatenꝰ acq̄e
scere voluerūt dicētes. hmōi
victoria z si eēt vtilis nō tñ
esset honeste q̄sita. Vñ dicit
Am. Valuerunt minꝰ posse
honeste q̄ꝫ plus turpit. Reci
tat etiā am. in li. ō officiȳs q
cum medicus pyrri regis ad
fabriciū ducem romanoꝝ ve
nisset asserēs q pyrro medici
naꝫ toxicatū daret. z sic rege
mortuo ipe victoriā obtinerꝫ
iussit eum fabriciꝰ ligari z ad
dñm suuꝫ remitti. Vñ dicit
ambro. Re vera p̄clarū vt q̄
frutis certamē suscepat nol
let fraude vincere. Tūc pyr/
rus dixisse fertr. Ille est fabri
ciꝰ q̄ difficiliꝰ a legalitate q̄ꝫ
sol a suo cursu auerti posset.
Et sic cū eo ad libitū cōposu
it. Et hec sufficiāt ō ꝓcēōe. sꝫ
iuxta has ꝓclusiōes posset q̄/
ri an malꝰ plat⁹ possit cor
rige z iudicare iuste sōditos
suos. Ad istā. q. rñdet sm do
ctrinā nr̄i irrefragabilis do/
ctoris. Aler. ō A. i 3. vbi ipe
assignat istā pulchrā rñsionē
Quod iudicare et corrigere
dupl̄r accipi ꝑt vicz est iudi/
care z corrigere de officio po
testatis. z est corrigere z iudi
care de idoneitate et merito
potestatis. Primo mō mali
plati z pastores pñt sōditos
iudicare z corrigere qō ꝓbat
m̄tiplicit. Primo q̄ cū saul
esset reprobatꝰ dei pp̄lm iu/
dicabat: z eiꝰ iudiciū vniuer
sus pp̄s expectabat. Vñ di
xit dō ꝓ reprobatiōem ꝓpri/
tēs ipsū esse iudicē a dño xpi
cius fit mihi dñs non exten/
dam manum meam in xp̄m
dñi. i. Reg. 24. Item dō cuꝫ
esset adulter et homicida in
terrogatus a pp̄ha snīam in
diuitē ōdit q̄ouē pauꝑis ra
puit dicēs. Iudiciū mortis
est viro huic: z ouē reddet in
q̄druplū. Item salomō cum
amore mlt erū deos gētilium
coleret vt hr̄. 3. Reg. ca. 2. tñ
vniuersus isr̄ ad eiꝰ iuditiū
cōfluebat. Item Math. 23.
direrat de malis platꝫ iudeo
rū dñs. Quōcūq̄ dixerint vo
bꝫ facite Item. i. petri. 2 c. Ser
ui subdit estote i oīi timore
dñi. nō tñ bonis z modestis
sed etiaꝫ discolis. Secōo mō
non pñt qō ꝓbat etiam mul
tipl̄r. Primo sic brūs Am/
bro. sup̄ ps. Bti imaculati

ait. Judicet ille de alterius erroze q̄ nō bz q̄ in seipō odē net. Judicet ille q̄ nō agit ea dem q̄ in alio puauerit pu nienda. ne cū de alio iudicat in se ferat sententiā. Item Greg. in mo. exponens illud Jo. q̄ sine pctō est p̄m⁹ in eā lapidē mittat ait. Ad aliena quippe pctā punienda ibant et sua reliquerāt. Reuocank itaq̄ ad ꝓscientiā vt prius p pria corrigant z tunc aliena ꝛprehendant primū igit sic ne. Secō dānabile ē iudicā ti nīsalubze ē subdito obtem peranti. Et hec quidē sufficiant de scōa pte p̄dicatiōis.

Conclusio tertia q̄ est de q̄li tate subd toꝝ z fam l e talis est. q̄ in quolibet subdito debent esse ea que sūt i oue cui assimilatur in euāgelio vc̄z.

Pura simplicitas.
Peccati alienitas.
Boni fecunditas.
Obedientie ꝑnitas.
Modestia z sobrietas.
Cu erudo z sinceritas

Dixi primo q̄ in quolibet subdito ad modū ouis debz esse pura simplicitas: quam simplicitatē q̄uliber bonus debet habere. alr sine ipa hō fraudulentus z prau⁹ reputatur Jstā dns rōnē confirmat Mat. 10. di Estote prudentes sic ꝑ z simplices sicut colūbe qd dictū ēt declarās anastasius papa dicit vt habet i decre. 6. q. i. Et merito. Habent oēs simplicitatē colūbe ne cui q̄ machineris dolos et ꝑpentis asturiā ne alioꝝ supplanteris insidijs. Hoc ēt declarat Hiero. ad heliodorū. z allegat in decre. 16. q. i. Si cupis vt ipse sic ait. Habeto simplicitatē colūbe ne cui q̄ machineris dolos z ꝑpentes asturiā ne alioꝝ supplanteris insidijs nō multū distat a vitio vel decipe vel decipi posse. hec simplicitas trib⁹ modis debet oñdi. aspectu. affectu. actu ꝛ corde. ore. ope. Primo aspectu deo dare intelligendo p aspectū sensus exteriores de quo dns loquitur. Mat. 8. Si oculꝰ tuus scā. re. e. eū et ꝓbabꝫ. Quod dictū declarās noster doctor Ale. de. A. in. 3 dicit Nullus membrū erui p̄cipit sic habetur in glo. Mat. 5. Sed p̄cipit dns remouere occasionē peccādi q̄ occasio pōt esse ex nobis duob⁹ modis. aut cuz bona intētiōe. aut cū mala intentiōe. si cū bona intētiōe. z

Virtutes subditorum

oc
p
d

tūc sī ē oculꝰ vl manꝰ vel pes vel intentio sꝫ vocat ps dextra. ꝓbi gra si oculus cogitationis vellet ꝑscrutari pctā carnis. vt in cōfessiōe facilī videat z interim scandalizat qz cū bona intētiōe fit vocat tūc octs dexter. de qb octis dr in ps. Defecerūt octi mei in eloquiū tuuz. Et Job 39. Oculi eiꝰ lōge ꝓspiciūt Itē si fit cū mala intentiōe tūc vocat octus vl manus z sic de alijs membris. Sinister de q oculo sinistro pōt dici illud qđ scribit Job. 41. Tūc octs videt te meꝰ. Pōt ee occasio peccādi et alio z hꝰ adiutorio q dicit octs. vl ab amico vel adiutorio q dicit manꝰ. i. ad cor. 12. Nō pōt dicer octs manui opa tua nō indigeo: hoc aūt certū ē. qz sine te i te peccatū nō pōt fieri. Ideo amouenda z abijciēda ē ps illa q te solo aut alio adiuuāte scādalizat. Hinc xps Mat. 10. Nō veni pa. mit. sꝫ gla. Veni. n. separe filium aduersus patrē suū z filiā aduersꝰ matrē suā: z nurū aduersus socrū suā Et inimici hois domestici eiꝰ. In oibꝫ tñ his casibꝫ discernēdū ēviciū a natura Virtū aūt mēbri cuiuscūqꝫ abiciendū ꝑ disciplinā z ꝓtinentiā qz ꝑm ordinē caritatꝫ uullus debet habere ꝑciosiꝰ corpus suū qꝫ aiaz Quanda ꝓ o est ipsa natura q̄ bona est. et nullo mō abscidenda: vt habet in decre. di. ff. Si qs. Et hr etiā in canōibꝫ apl'oꝝ. vbi dicit ter. Si qs abscideritꝫ se metipsuz. i. si qs ꝑpurauerit sibi mēbra ñ fiat clericꝰ quia sui ē homicida et dei ꝓditiōi inimicꝰ. Que autē legunt in ꝓtrariū in vitis patrū nō debent imitari qz spiritu scō in spirāte fecerūt sic ait. Aug. li de ci. dei. de Sāsone qui se occidit iudic. 16. Et ideo excusāt oīs q spūscō latēt ispirāte talia fecerūt Sed q talia vellēt et se imitari qꝫ ꝓ ea viuerēt ꝑm canōes irregulares essent. Jā nūc redeamus ꝓpria vbi in ꝓncipio dixim9 q debemꝰ habere in ꝓspectu simplicitatē iusta illō. Mat. 6. Si oculꝰ tuꝰ fuerit sim. to cor. tu. lu. erit. Scōo ōbemꝰ hr simplicitatez i affectu vt simplici corde nō duplici ꝓximum diligamus. i. petri. 1. c. Siplici ex corde inuicē diligite attenti. Ista simplicitatē nō hñt illi q i ore hñt dilectōz sꝫ in corde suāt rācorē. Eccl. 12. In labijs suis indulcat inimicꝰ z i corde suo insidiat

vt subuertat te in voueā. Ter
tio debem⁹ hīe simplicitatez
i actu vt simplici itētōe prio
fuiam⁹. ad Ro. 12. Qui tri
buit in simplicitate. Istam
simplicitatē ñ habēt illi qui
ideo alicui tribuunt aliqua
vt surripiāt sua. vt dicit salo
mō eccle. 12. Subridēs spē
dabit narrās tibi oia bōa z
dicz qd op⁹ē tibi. Et ō fūdz
te in cibis suis. donec te exi
naniat bis zter: z i nonissimo
derideat te. Scōm q eē debz
in sōdito ē petā alienitas ad
mōm ouis q fugit lupū iuxta
illō eccle. 21. Quasi a facie co
lubri fuge petm. Et h̄ ꝓpter
tria. Primo qz peius ē cūctz
petm q sūt infra terrā. Scōo qz pe
pei⁹ est ius est cūctis q sūt sup terrā.
oib⁹ q Tertio qz peius est cūctis q
sunt sūt in aere. Nā pei⁹ infra terrā
est serpēs pei⁹ q sūt sup terrā
coluber. pei⁹ q sunt in aere est
draco. Et tñ ista tria iducūt
a pha vt laudēt deū. lauda
te inq̄t dūm dracones z oēs
abyssi. Et infra. Ser. 2. vo.
pen. Iussit aūt ꝓpheta dicit
vt petm laudet deum ergo se
quit q petm est oib⁹ his pei
ius nec mirū qz ifern⁹ laudat
dei iusticiā. terra dei potētiā
aer laudat dei sapiam. sz pec
cator sol⁹ nomē dei blasphe
mat ad. Rō. 2. Nomen dei p
vos blasphemat potissime
p supbos auaros z luxurio
sos hec eni vicia totū mūdū
maculāt. Hic ōmocrit⁹ phs
vt narrat Aul⁹ gellius oc̄s
sibi eruit. zhui⁹ causa triplex
ab alīs phis assignat. Pri
mo qz vsus ipm a meditatōi im
bus interiorib⁹ impediebat. di
Scōo qz mulieres sine con
cupiscētia videre nō poterat
Tertio qz malos flores nū
mis i pariēter videbat. et sic
a sua phia eum ipediat visio
rez delectabiliū. visio rez sb
limiū. Sodē mō impedit q̄s
ne oc̄os sōleuet ad deū. Prio
qñ nimis occupat circa sen
sibilia. i. terrena. iuxta illud
ps. Oculus suos statuerunt
declinare in terrā. Scōo qñ
occupat circa delectabilia. i.
circa ōlitias carnales. qz tūc
oc̄s excecatur igne ꝛcupiscē
tie. ps. Sup cecidit ignis et
nō viderūt solē. Tertio qñ oc
cupat circa sblimia id ē circa
ābitōes mūdans. qz tūc oc̄s
occupat fumo supbie Apoc.
9. Ascendit fum⁹ putei abys
si z obscurat⁹ est sol z aer et ō
fumo putei exierunt locuste.
Iste fum⁹ ifernalis ē supbia

q̄ p̄mo ascēdit i celū z ibi ob
scurauit solē. i. āgelū: deinde
descēdit in aerē. i. in paradisuz
trestrē. zibi obscurauit p̄mos
parentes Zereni ſm ysidoz
p̄tim ad celestē. p̄tim ad na
turā terrenā p̄tinet. sic para
disus terrestris medi⁹ est iter
celestē z terrestrē regiōez. De
inde ipe fum⁹ supbie descen
dit ō paradiso trestri z venit i
mūdū. z sibi generauit locu
stas. i. longas hastas. i. sup
bos qui nō solū de ꝓpe sz etiā
de longe feriūt. Et his oib⁹
clare ꝓcipi pōt q̄ p̄cm relin
quēdū est marie cū inducat
mortem iuxta illud. Ezc. 18.
Ania q̄ pecca. ipsa mo. Et h̄
idē hr̄ in decretz. i. q. 4. Jam
itaq̄. Dixi tertio q̄ in quo
libet subdito ad modū ouis
debz eē boni fecūditas iuxta
illō apli. ad gal. vltimo Dū
tps habem⁹ operemur bonum
ad oēs marie aūt ad dome
sticos fidei. In trib⁹ q̄ mtai
me debem⁹ operari vel op⁹
nr̄m i n trib⁹ debet ꝓsistere. s.
in dei honore in primi edifi
catōe z in nr̄a gratificatiōe.
De honore dei habek. Ꝓuer. 3. Honora. d. ō. t. sbā. Et
habek in decretis. i. q. i. Nō
est putanda. De primi edifi
catione ait dōs. Mat. 5. Si
offers mun⁹ tuū ad altare z c̄
Ibi oñdit q̄ pl⁹ placet sibi
edificatio ꝓpri q̄ honor sui
fui Lze. io dic Mat. 5. Lu
ceat. lu. v. c. ho. vtvi o. pe. bo.
z gl. pa. ve. q. in. cc. est De no
stra gratificatiōe et vtilitate
ait. Jo. baptista. Mat. 3. Fa
cite ergo fruct⁹ di. pnie. Dixi
q̄rto. q̄ in q̄libet subdito de
bet esse obedientie pn̄i as q̄
obediētia ſm durādū i sum
ma in trib⁹ ꝓsistit. In reuerē
tia. iudicio z p̄cepto. Reue
rētia debet ei q̄ p̄cedit ordie
vel antiq̄tate. Inferiorn. in
talib⁹ debz superiori reuerētiā
vt assurgat. cedat ei dando
primum locum in choro. in
mensa. in eundo in sedendo.
dicebat salomō eccle. 3. Qui
honorat patrem. s. (aut ratio
ne iniquitatis. aut ratione
honoris aut ratiōe cure. aut
ratione geniture) iocundabi
tur in filijs. et in die oratio
nis sue exaudietur: Qui ho
norat patrem suum vita vi
uet longiore. zqui obedit pa
tri refrigerabit matrem. Ho
nora patrē tuū vt supueniat
tibi benedictio a deo z bene
dictio illi⁹ in nouissimo māet
Et leui. 19. corazcano capite

Obe
diētia
in trib⁹
cōsistit

2a. 2e
q. 104.
ar. 3. ad
pri.

assurge et hō.p.se. Consistit scōo obediētia in iuditio superioris sic in gradu eccliasti. vt hr in decretz di.25. plectz Tertio ysistit obediētia in p̄cepto.qz subditi tenenk obedire p̄lato suo in oib⁹ his in quib⁹ subdunk illi:z nō sunt ꝓtra deū vl superiorē p̄latū. vt habek extra ō app.z i glo.z i ter.z inde.li.q.3. Quid g̃ mirum si p̄cto hō obediētie in p̃ntis vite breuitate se subiicit.qñ hanc mediatoꝛ dei.et hominū etiā cū obedientes remūerat nō reliquit. Sciēdū tñ est nūcz p obediētiā debere malū fieri. Aliqñ aūt dz p obedientiā bonū qō agit inmitti.necz.n.mala in padiso arboꝛ exist̄it:quaz deꝰ hoi ne ꝓhibere iterdixit sz vt meliꝰ p obediētie meritū hō bñ cōditꝰ cresceret dignū fuerat vt etiaz a bono ꝓhiberek q̄tenꝰ tanto verius h qō ageret virtus esset q̄to z a bono cessās auctoꝛi suo se subditū.z būilez exhiberet hec Gre. Dixi q̄nto q in q̄libet subdito ad modū ouis dz eē modestia et sobrietas q̄ in trib⁹ q̄ maxie debet ysistere. In coꝛde quo ad affectū. In oꝛe q ad ꝓbū. In ope quo ad actū. Primo dico q modestia debet esse i coꝛde q ad affectū vt hō non desideret superflua nociua. qz animꝰ distēꝰ in mltā multz lacerek curis necesse ē. Nēpe in moderata exētio extenuatione.z extenuato nimia scissione facit. Ideo ait salomō Proue.16. Ān ruinā exaltatk coꝛ Secōo debet eē modestia in oꝛe q ad ꝓbū. Est enī modestia rēperātie virtꝰ q ponit modū in dictz z factis. Ideo hō debet moderate loq. Hic ait Ber. Bene medium si nō vis ꝓdere modū. Nā i mltiloqo nō deest pcm̄ reste. Salomone. Tertio debet esse modestia in ope q ad actum. vt actꝰ sint bene moꝛigerati ad h vt q̄libet sit bñ edificatus. Hinc ait Paulꝰ ad phi. 4. Modestia.v.no.sit oibus ho. Dixi sexto q in quolibet sbdito sicut oue debet eē q̄rudo z sinceritas. Ista q̄rudo debet esse i trib⁹ In honoꝛib⁹ q̄rendis. In diuitijs acq̄rendis. In iniurijs desistēdo. Primo dico q hō ōbet q̄escere ab honoꝛib⁹ desiderādis. qz deꝰ talib⁹ ꝺicit. vñ Gre. i registro. Deiecisti eos dū alleuarent:cū alleuak deꝰ cik qui honoꝛib⁹ ꝓficit z mo

sobrietas in trib⁹ cō sistit

2a. 2e. q. 60. ar. 2

ribus cadit. Re. vera miruz q̄ hō q̄rat honozes z ñ respi ciat suas miſias: q̄s si respi ceret honozes nō q̄reret. hinc est q̄ Innocēti⁹ dū hūane cō ditiōis modū respiciebat la crimabilē ſaiebat. Quis det mihi fontē lacrimaꝝ vt fleā miſerabilē hūani generꝭ ꝓdi tiōis ingreſſum dānabilē hu mane diſſolutiōis egreſſum. Conſideremꝰ igit cum lacry mis de q̄ factꝰ est hō. quid fa cturꝰ ſit hō natꝰ ad penā agit praua q̄ nō licēt. turpia q̄ nō decent vana q̄ nō expedeūt. Et his oīb⁹ clare videre pōt q̄libet ſi licet hō inſupbire z honozes q̄rere. Secō dico q̄ hō debet eſſe quietꝰ in diui tijs acq̄rendis. ſicut ait dñs Jo. 17. Hec locutꝰ ſum vob vt i me pacē habeatis. in mū do preſſurā habebitis. hinc Gre. Quid q̄ritꝰ q̄ nil in h mundo appetere. q̄d laboꝛio ſius q̄ frenis deſiderijs eſtu are. Hinc dicebat Aug. Di uitias inueniſti. req̄em ꝑdidi ſti. cū vigilas de his cogitas cuz dozmis latronis ſōnias. in die ſolitꝰ. in nocte pauꝛ dus ſemꝑ mendicꝰ. Tertio dico q̄ homo debet eſſe quie tus ad nō faciēdum alteri in iurias nec facto nec verbo. q̄ ſi ad ꝓtumeliā venit q̄s iniu riā fecit. Hinc caſſiodoꝛ ait Grauiſſimuz genꝰ iniurie eſt vſq̄ ad pedē ꝓtumelie pue nire. Tales rep̄hēdit tullius in li. de amicitia dicēs. Tur pe eſt maxime hōi virtuoſo recitare iniurias. Et h̄ ſuffici ant de ꝓcluſiōe. Juxta hanc ꝓcluſionē pōt q̄ri ſi filij tenēt obedire patri p̄cipiēti de ma trimonio ꝯhendo: vel de vir ginitate. aut aliq̄ hmōi. Ad q̄s reſpōdetur ꝑim ſnlam ſci. Tho. z duran. q̄ nō. Ratio 2a. 2e. huiꝰ est. q̄ in his q̄ pertinēt ad q. 104 interiozē motū voluntatis nō ar. ſ. tenēt hō obedire hōi: ſz i his q̄ exteriꝰ p corꝑ ſūt agenda. Hinc sene. in. z. de beneficijs ait. Erat ſi q̄s extinat ſeruꝭ tutē in torū hoiez deſcēdere tñ adiungit q̄ in his q̄ ſunt ad naturā corꝑis homo hoi nō tenēt obedire ſed ſolū deo q̄ oīm̄ homies natura ſunt pares. Ideo de matrimonio ꝯhendo vl̄ de virginitate, ſer uāda z hmōi filius nō tenēt obedire patri. ſz in his q̄ pri nēt ad diſpoſitōm actū z rez humanaꝝ tenēt nō tñ filius p̄ri. ſed etiā ſubditꝰ ſuo ſupo ri obedire ſzm rōnem ſuperi

tatis: sicut miles ducī exercitus ī his q̄ ptinēt ad bellū suum dño in his q̄ ptinēt ad suilia opa exercēda hūl⁹ pī in his q̄ ptinent ad disciplinā vite z curā domesticā: z sic ō alijs. Et sic magnifice dñe z ciues in xp̄o charissimi expedite sūt hui⁹ fruct⁹ tres ptes q̄s pmisim⁹: quē fructū vos hortor bñ fm grad⁹ vestros opari vt h̄ gr̄am z in futuro gl̄iam habeatis Amen

Dñica scda p⁹ octauam pasce. Sermo d excellēti ꝑtute spei. XXIIII

Dicum et nō videbitis me z iteruz modicū z videbitis me: qz vado ad pr̄es. Jo. 18. Pro hui⁹ sancti z sci euangelij historiali declaratōe Notandū q̄ licet alicūs in h̄ mūdo sit tribulatus z angustiat⁹. tñ ne i via mor̄ deficiat z viam salutis amittat debet spei ꝑtute sp adherē cū eripa tres effect⁹ ꝓfortatiui z i soliditate fundati ꝓcedant: o em̄ spiritum tribulatū z amaricatū ꝓfortare z i dño roborare valentes. q̄ in his trib⁹ ꝓclusiōib⁹ continentur videlicet.

Est virtutū anchora spes valde secura.

Spondens nobis p̄mia summe regnatura.

Vertitq̄ in gaudia dolores cum pressura

Dixi ꝓmo q̄ spes ē secura ꝑtutū anchora. qđ oñdit sic rōne: sicut ait Bt̄us Bona uentura in 3. di. 23. Nā sicut fides facit assentire p̄me ver̄itati z caritas facit adherē p̄mo bonitati Ita spes facit aiam vacillantē spare sūme potestati. Hic apl̄s ad Ro. 8. ait. Spe salui facti sum⁹. Et dñs in ps̄ dicebat Bene placitū ē dño sup timētes eū z in eis q̄ spāt sup mia eius. Istā anchorā spei habebat ille symeon iust⁹ z timerat⁹ q̄ spabat redēptōz isr̄l Luce 2. Hoc firmās Greg. li. 5. mo. ait. spes i eternitatē aiaz figit z idcirco n̄lla mala exteri⁹ q̄ tollerat sētit. Dixi scdo q̄ spes spōdet nobis p̄mia i eternū regnatura. Rō hui⁹ ē quā ponit dñs Bonauē. in loco pallegato. qz spes habz certitudinē p̄mij vite eterne n̄ solū eā quā vendicat a fide. sed etiā ꝑtiā q̄ distinguit a certitudine fidei q̄ distinctio cognosci p̄t ꝑ duplicē diffe

Th 2a. q. 17 6. 2 di. q. 2 3. q

rētiā videlicz rōe oblecti cir
ca qō hz illa certitudo ꝓsa
ri: z rōe oppositi: cui hz ꝓtra
riari. Primo rōe obiecti: qz
bo. 1 fides z ei⁹ certitudo ferr supō
.26. ipam cōplexionē rōe totalis
. 4. compositōis ē. n. circa vez z
sm. falsū. z vez ē circa cōpositōz
vt dic phs. spes aūt z ei⁹ cer
titudo nō ē circa cōplexiōz rō
ne toti⁹: sed rōne rei tribute.
vñ cū dr spero me habiturū
vitā etnā: nō sequitur hoc dictū
totale. sz sequit vita etna: z ita
certitudo spei respicit ipam
attributionē vltrem ad tribu
tā. sz certitudo fidei ipaz cō
plexionē. Rōe etiā oppositi
cui hz ꝓtrariari cadit ibi di
stinctio: nā certitudo fidei re
pugnat errori z dubitationi
certitudo aūt spei repugnat
diffidētie z hesitatōi licet āt
iste due certitudines sint di
uerse tñ in hoc comunicāt: q
vtrūcz est firmitas q̄dā. Fir
mat enī intellectū ipsa fides
ne diffidat spes aūt firmat
affectū ne diffidat. Et sic ap
pet q istā rōnē q spes spōdet
ōmia i eternū regnatura hic
Pau. ad Ro. 8. Certꝰ sum q
necz mors necz vita necz cre
atura aliq̄ poterit nos separ
a caritate dei. Ista certitudo
erat expectatōis z nō phēlo
nis. Hinc etiā mgr sētētiaz
in. 3. di. 26. ait. Spes ē expe
ctatio future beatitudis. Exē
plū habes in libro Tho. 2. c
vbi dr q parētib⁹ thobie irri
dētib⁹ eum z dicētib⁹ vbi est
spes tua ꝙ q elemosinas z se
pulturas faciebas. ipe tho
bias spē firmā tenēs de dōis
eternis aiebat. Nolite ita lo
qui filij sc̄i sum⁹ z vitā illā
expectam⁹ quā dabit⁹ ē de⁹
his q fidem suā nūcz mutāt
ab eo. Dixi ētio q spes ꝑfit
in gaudia dolores cum pssu
ra. Rō hui⁹ ē: qz cū deus sit
iust⁹ remunerator nō pmit
tit in se sperantes aliquo mo
do decipi. ergo qui mala pa
tiuntur ꝓpter christum nō
decipiuntur. z per ꝓsequens
ꝑfunt in gaudia dolores cū
pssura. Hinc Sen. i ꝓuer. dicebat. Spe bonoꝝ dc
q̄d idignitatz iponit ferre cō
uēit remediū malorꝝ futura
spes ē nec inocētē ōbilitat cō
scia cū i aduersis solatiū ē nō
meruisse q̄ patit. fortuna ino
cētē ōbit sepe. at bōa spes nū
cz hec ille. Exēplū hr̄ i li. iob
q̄ afflict⁹ corpe orbat⁹ filiꝫ s.
ōrisq⁹ ab amicz. tñ sciēs q sui
dolores in gaudia ꝑfi debe

bant dicebāt. Job.iz. Etiaz ſi occiderit me in ipo ſperabo. Hec cōcolnes magnifice dñe ciueſcz cariſſi in ſacro euāgelio hodierno denotanf: qō i tres ptes diuidit. Qm in p/ma pte ponit quō xps ſuis ſacris diſcipul dedit ſpē ſue reſurrectiōis in qua qſi in anchora ſpturū tenebanf z rege banf in multa triſticia ꝓpter receſſū eoz mgri poſiti ne ō ſparēt. hic dic eis. Modicū z ñ videbitz me z iterū modicū z videbitz me: qz vado ad patrē zc. In ſcda pte ponit q̄mōꝛbōs eis pmiſit ſpē de futurz bonz ibi. amē dico vob zc. In tertia pte ponit quō mala preſentis vite vertunf ſpe mediante in gaudia alteri⁹ vite ibi. Mulier cū parit zc. Et vt meli⁹ hec pateāt vi deam⁹ hiſtoriā Declarate hiſtorie fructꝰ erit ſpes de qua loquēdo tres ꝛcluſiōes cum tribus dubijs more ſolito declarabim⁹: quaz erit. Prima de q̄ditate ſpei. Scda de q̄ſtitate ſpei Tertia de q̄litate ſpei Circa primā ſit talis i ordine. vicz. q ſpes in q̄ntū ē nomē virtutis z nomiat habitū ſpturz triplr pōt diffiniri ſicut clare oñdit dñs. Bo/naūtura in tertio ſniaz. di. 26. ſup lra. Primo mō diffinit q actū ſuū in q̄ntū cōparat ad obiectū. ſic diffinit eā magr ſniaz in eodē libro z i eadē diſtinctiōe ſic dicendo. Spes eſt virtus q ſpūalia. z eterna bona ſperanf. hic. n accipit ſpes p re vt obiecto. i deo quēſpam⁹ videre ſicuti eſt Iuxta illō Pau. ad tituz 2. Exſpectātes beatā ſpem z aduentū glie magni dei. Secūdo mō diffinit q actū ſuū in q̄ntū cōparat ad obiectū et ad p̄incipiū. ſ. a q̄ p̄incipio p/cedit talis act⁹ et ſic diffinit ab haymone. Spes eſt certa expectatio future beatitudis veniēs ex grā z meritis. Pro qua diffinitiōe notandum q mu/ſpes aliqñ noiat habitū ſpturū noti/tis. aliqñ actū: aliqñ ſtatum aliqñ t̄minū ſiue obiectum. Secundū autē q ſpes noiat habitū ſpturis. ſic non habet ortū ex meritis: ſed potꝰ merita hābēt orta ex ea. Scōm aūt q noiat actuz. ſic oriri hz ex meritorū intuitu nullꝰ n ſperat recte eternā bētudinē niſi q deo fuit vel ꝓponit do fuire. Scōm aūt q noiat ſtatū ſic ortū habet ex meritz p/cedentibz z comitātibz. z hoc

Diffinit ſp

Spes

Th 3.d. q.2. ad

modo accipit ad Ro.v. Tribulatio opat patiētiā patiā pbatōez; pbatōspē .ſm glo. certitudinē ſpei. ad quā certitudinē puenit p bona meri/ta, z maxime p tolerātiā z ſuſtinentiā tribulationū. Se/cūdū aūt q ſpes noiat ipam rē ſpatā ſic ortū habet ex meritis p̄cedenb⁹. Et ſic patet q ſpes ſm p̄mā acceptionez ſimpliciter p̄cedit merita tā q̄ meritorū p̄ncipiū. Sedm vltimā acceptionē ſimplr ſequit tanq̄ meritoz p̄mium Sedm duas medias medio modo ſe habet qz quodāmō p̄cedit. nā ſpes, put noiat motū ſpei p̄cedit ex meritoz intuitu: z ſm ꝓritatē ē p̄ncipiū meritoz ſequētiū. Prout aūt ſpes dicit q̄dam certitudo et ſtatus ſic ſm veritatē ex meritis habet ortū. z eſt nihilominus adminiculum ad pfectius merendū. Illa. n. certitudo ſpei cōſurgit exp̄ſſione tribulationū: z vehemenſ cōfirmat z pfortat vt a tribulationum inſtātia nō recedat. Tertio mō diffinit p actum ſuum inq̄tū cōparat ad obiectū et habitū p̄ambulum. Et ſic diffinit eā. Aug. in li. de ci. dei. Spes eſt virtus q̄ ds ſe ad illud qđ credit quē tuz p̄ſumit. Et ſic patet concluſio. Iuxta q̄ p̄ot moueri dubitatio. vtz cū phs dicat q peccat q̄ diffinit qđ eſt in motu p id qđ eſt in quiete z econuerſo. z expectare eſt q̄eſcere. ſpare quodāmō eſt tendere in rē ſperatā. g̃ male diffinit ſpes p expectatōez. Ad hoc rñdet ſm Bona. in loco ſupi⁹ allīgato. q cuius expectatio ſit quies corpis tñ eſt q̄dā ſollicitatio mētis: q enī expectat aduētū deſiderat expeccati. expectatio vero ſm qđ ponit in diffinitiōe ſpei n̄ eſt expectatio corporalis: ſed magis mētalis q̄ eſt q̄dā inuaſio z p̄ſio reſpectu finis aſſequēdi. Et ſic patet rñſio ad obiectuz. Et eſt hic finis p̄me p̄tis ſermonz. Concluſio ſcđa que eſt de quantitate ſpei talis eſt: q iſta virtꝰ tāte ē excellētie vt ex ipa tres vtiliſſimi fructꝰ ſequant: q:

Defendit vt galea ſpes nos in aduerſis.

Dic dat nobis gaudia in rebus iocundis.

Eſtq̄ vt ianua in rebus fruendis.

De vtilitate ſpei.

Diri p̄mo q ſpes ē vt galea. vt. n. galea defende ca/

put exterius ita spes defendit caput interi⁹.i.intentionem illesam. Hinc paul⁹ ad ephe.6.ait. Galeā salutis assumite.i.spem. De hoc habetur in libro Reg.i.c.ie.de Dauid q armatura tali armat⁹ philisteo Tu venis ad me cuz gladio z clipeo:ego aūt venio ad te in nomine dñi. Hinc Ber. tali galea armatus dicebat Si mihi p̄mia p̄mittuntur per te obtinēda sperabo. si ī surgunt aduersum me plia:si seuiat mūdus.si fremat malign⁹.si p̄mat carō:q aduersus spiritum cōcupiscit:in te ego sperabo. Dixi sc̄dō q spes iocunde nobiz dat gaudia in hoc mūdo. Hinc salomō Prouer.io.ait. Expectatio iusti letitia. Et pau.ad. Ro.12.dicit. Spe gaudētes Si aūt alic̄s ita tribulatus esset q gaudere nō posset saltem spe cōsolari posset. Pro quo notandū q gaudiū z cōsolatio nō sūt omnino idem qui.n ꝓsolatiō ex toto est, immunis a tristicia:sed quasi mixturā in se patiē dum mala cor ei⁹ nūc pungūt nūc bona vngūt sic ait Gala. Prouer.22 Unguento et variis odoribus delectatur cor.s.propter spem. Exemplū hui⁹ cōsolatiōis habetur Dañ.13. De susanna que cum esset ī ꝯ quorū p̄sbyteroz testimonio ꝯdemnata attamen propter spem ꝓsolabat Unō ibi dicitur. Erat cor eius fiducia habens in domino Tertio z vltimo q virtus spei ē vt ianua in rebus fruendis.

Ideo dicebat Greg. spes ē in p̄senti tpe q̄si q̄dam vigilia solēnitatis eterne:nō ieiunat sed quasi iuge cōuiuium celebrat cum securitate vt⁹ p⁹ us ostensum est. Quod aūt ipsa sit vt ianua ostenditur tali ratione. nam cum homo habeat duo.s.corpus z animam z corpore trahatur ad infima anima subleuet ad summa necesse ē vtduas virtutes habeat. vnā qua subleuetur ad sūma. ne ꝯculcet z ista debz esse spes que dat introitū in reb⁹ fruendis. Alteraz qua ad ꝯma detrahat ne nimis spet: z sit p̄sūptuosus: z ista erit timoz. Dic habek deutronomiō Nō accipies loco pignoris īferiorē vel superiorē molaz: sup quo ꝙbo dicit Greg. Superior z īferior mola spes et tior: spes

ad alta sumpsit timor p̄mit cor̄ inferi⁹: vna sine altera inutiliter habetur. in peccatore semp debent spes ꝛ formido ziuugiqꝛ in cassum miserico:diā sperat si iusticiā nō timet. ꝛ in cassum meruit ꝙ nō confidit Exemplū habemus in Dauid qui habens illas duas ꝑtures docendo nos dicebat. Ab altitudine diei timebo:ecce timo:: ego vero in te sperabo.ecce spes Et sic patet conclusio. Sed quia hic locuti sumus de fructib⁹ spei. queri potest vtruz aliquis possit habere caritatem sine spe. Ad quam.q.respondēdo ꝑm doctrinā dñi beati Bona in.3. ꝛ in distinctione superi⁹ allegate ꝙ nō Ratio hui⁹ est: qꝛ aut volumus de istis virtutib⁹ loqui solū cꝫtū ad habit⁹ in se. s. in cꝫtū ꝑtures iste sunt in anima nostra sine actu operationis ꝛ isto modo habent simultatem ꝛ vna non potest sine altera esse: quia oms virtutes gratuite simul infundnnt. potissīe iste virtutes theologice na nullus sperat nisi credat amare potest nisi sperer. sic ꝙ nullus potest caritatē habere sine spe. Et autē volum⁹ loqui de istis virtutib⁹ cꝫtum ad habitus in cōparatione ad actus sic habent inter se ordinem. quia actus vnius ꝓparat ꝛ disponit ad actū alterius ꝛ ꝑparando ꝛ disponendo est quodāmodo eius p̄ncipiū ꝛ origo. ꝛ rōne talis ꝑparationis ꝛ originis ē ibi ordo: quoniaz ergo act⁹ spei ꝑparat ꝛ disponit ad actū caritatis tanꝫ ad ꝑfectionem ꝛ spūal' edificij cōplemētum nemo .n. diligit aliqō bonū ꝓpter se ꝛ super oīa nisi speret se ad illō bonū quenturū Hinc est ꝙ ꝑm ordinē naturę actus spei p̄cedit actū caritatis. Et ideo dicenduz ꝙ tā ꝑm habit⁹ cꝫ etiā ꝑm act⁹ caritas non pōt haberi sine spe Ad confirmatōez h⁹ adducit auctoritas Gen. i. Abrā genuit ysaac. ysac. genu. Iacob. Fides genuit spez. spes aūt genuit caritatē. Adhuc alia rōne potest ꝓbari ꝙ caritas nō possit haberi sine spe qꝛ ꝓstructio edificij spūalis similis est edificio materiali sed in edificio materiali non solū fundamētū p̄cedit edificij cōplementū: sed etiā paries ꝑm rectū ordinē p̄cedit ipm rectū. Si ergo fides as-

Diffinitio spei

similat ipsi fundamēto: teste Aug. Fides est fundamētū oīuz bonoꝝ. fundamentū dico sustentās z spes assimilatur parieti erigēti. et caritas tecto cōsumāti. ergo caritas non pōt haberi sine spe. Preterea nullus pōt habere in perfectione graduz suplatiuū sine positiuo et cōparatiuo. sz caritas in statu pfectiōis tenet gradū suplatiuū respectū fidei z spei. Juxta illud ad Cor. xiij. Maior horum est caritas. ergo caritas nō pōt haberi sine spe. Preterea nullus pōt amare ꝓpter se z supōnia bonū ad qđ non sperat posse se puenire. cū ergo caritas dilligit deum ꝓpter se et super oīa oportet q̄ pūsupponat actum spei. Et sic apte apparz q̄ spes vtilitatz z fructus sit ipsa spes cū nō solū illa bona q̄ superius tetigimus homini faciat. vez etiā ad perfectōz amoris sine q̄ deꝰ videri nō pōt nisi p ipam pdictꝰ homo puenire non valet. Et hic sit finis sc̄de partis p̄monis. Conclusio tertia que est de q̄litate huiꝰ ꝑtutis talis est. q̄ virtꝰ spei tribꝰ aliis ꝑtutibus roborari. z fortificari potest. sc̄z.

Spes potest roborari.

Dei erga nos affectionis considerationē.

Ipsius bñficioꝝ gñaliuz z particulariū collatione.

Sanctoꝝ p nobis gratiarum impetratione

Dico primo q̄ vnusquisq̄ habere pōt spem in deo cōsiderādo affectionē suaz erga nos. nā benignꝰ deus tribꝰ affectionibꝰ ergo nos afficit videlicet.

Affectione creationis.

Affectione dominatiōis

Affectione miserationis.

Prima igit affectio vocat affectio creatiōis. nā deus iq̄ntū creator amat nos. Rō huius est: quia artifex amat opera sua adeo vt vix possit audire q̄ eis detrahat. sed deus est artifex z creator noster ergo amat nos vt opera sua q̄ creauit nos ad imaginem suam Gen. z Ista ratio confirmatur. per Salomonem Sap. xi. dicētē. Dilligis enī in omnia que sunt et nihil odisti eorum que fecisti. Huius dilectionis exemplum habemus. Gen. 7. vbi habetur q̄ deus volens mundū perdere propter peccata hominum tamen vi amoris voluit: vt ex omni genere ma

Dei amanos

sculus et femina seruaretur. Unde dicit noe. Gen.6. Ex cunctis animantibus uniuerse carnis bina induces in arcam vt viuant tecum masculini sexus z femini. Sperare ergo ō deo debem⁹ qui dedit nobis vt simus q paratus sit nobis dare vt bene simus. Secunda affectio vocatur dominationis: nam deus inquantum dominus amat nos. Ratio huius est: quia regimen huius seculi deriuatur a regimine alterius seculi: sed in hoc mūdo domini diligunt seruos suos z si quos perdunt gaudent de eorum recuperatione. ergo cum deus sit noster dominus multomagis diligit z verisimile est q velit seruare eos qui boni sunt z peccatores quos amisit velit recuperare. hinc salomon hoc confirmans Sap. ii. dicebat Parcis omnibus quoniaz tua sunt domie qui animas amas. Huius amoris exemplum habemus. Gen. 18. q̄z q̄ sodomite essent tra pessimi in̄ domine benigne rūdit abrae p:o eis roganti. sic autem dicit dominus. Si inuenero i sodomis quinquaginta iustos in medio ciuitatis dimittam omni loco propter eos. Et ita non delebo propter decem Tertia affectio est miserationis Ratio huius est: quia deus est summe bonus summe misericors. ergo sibi placent derelinquentes malum et adherentes bono. ergo verisimile est: q velit eos iuuare. et per ꝓñs tales debent in eo sperare. Hinc Salomon hoc confirmans ait. Qui confidit in cogi. suis impie agit Qui vero bon⁹ est hauriet a domino gratiaz. Huius exemplū habemus. Re. 2. de Dauid. qui q̄uis grauiter peccasset tamen sperans in misericordia dei dixit. D.m.d.s.m.m.t. Et statī meruit audire a Nathan ex parte dei. 2 Re. 12. c. Dominus quoq; transtulit peccatum tuum. Dixi secundo q vnusquisq; potest in deo sperare considerando beneficia ipsius generaliter et particulariter nobis collata. Nam benignus deus cōtulit nobis beneficia generalia spiritualia. Secūdo particularia spiritualia. Tertio beneficia corporalia et spiritualia. Primo ergo debem⁹

Deus cōtulit nobis tria beneficia tribus modis

in deo sperare propter. beneficia generalia spiritualia. Ratio hui⁹ quia in eo maxime debem⁹ sperare qui propter nostraz salutem filio suo morte nō parceret. sed deus nō pepercit filio suo propter nos igitur. Hic Paulus ad Ro. 8. ait. Qui etiā filio suo non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illuz. quomodo nō etiam cum illo oīa nobis donauit. Et istud exemplum dictum de filio satis pulchrum est. Secundo debemus in deo sperare propter beneficia particularia. Nō hui⁹. Qui vni inimico statim petenti gratiam donat melius qō habet quāto magis amico qui semper in eo sperat. sed deus donauit paradisuz latroni suo inimico cū dixit: memēto mei dñe d. ve. in. r. t. dicens ei. h. m. e. in pa. ergo a fortiori nob donabit regnū suum si in eo sperabim⁹. Hinc Ber. ponit ꝯ plura exēpla simul cū auctoritate dicēs. Mino ꝓphetam suetudinē q in re p̄dicak dñe Jesu currim⁹ post te audientes ꝙ non spnas paupē. petōrem nō horreas. Non horruisti ꝓfitētē latronē. nō lachrymantē peccatricē: nō cananeam supplicantē. Nō deprehensam in adulterio. nō sedētem in theloneo: non suplicātem publicanum. Non negātem discipulum. non persecutorem discipulorum. non ipsos crucifixores tuos. in odorem horum vnguētorum currimus. Tertio t vltimo debemus in deo sperare propt beneficia corporalia et spiritualia. Ratio huius est. qui tribuit abūdanter nō solum salutem corporis verum etiā t aníme: satis in eo spes ponenda est sed deus tribuit huiusmodi. ergo Hinc Ber. Domie quid est homo quia innotuisti ei. Deniq; mittis ei angelum tuum immittis spm tuū. t pmittis etiā vultum tuum. t nequid vacet in celestibus ab opere solicitudinis nostre etiam illos ꝗs bonos facz propter nos mittis in ministerium. De his omnibus exemplū habem⁹ de egroto iacēte in pbatica pscina. Deniq; ibi deus mittebat angelum ad aquā mouendam mittebat spiritum. i. virtutem ad egros sanandū. vltimo ostendit vultū suum dicens egroto. vis sanus

De
dat
ficia
corp
lia

fieri? Ad ille hominē nō dō
zē. Et Jesus volens primo
ipsum corpaliter liberare ait il
li. Surge tol. graba. t. z am.
Postea vero inuenit ipm in
templo z volēs ipm spiritua
liter liberare dixit ei Ecce sal
fa. es iā no. pe. ne deteri9 tibi
aliquid contingat. Dixi ter
tio q vnusqsq pōt et debet i
deo sperare propter sancto
rū suffragia et specialiter pter
tria. Primo pter suffragia
beate vginis. Secdo ppt suf
fragia āgelo9. Tertio ppt suf
fragia bti francisci et oim sā
ctorū. Primo dico q vnus
quisq pōt z debet in deo spe
rare pter suffragia btē virgi
nis Ratio huius est. qz qñ
aliqs ex officio aliqd habz in
iunctum qō potest z vult fa
cere semp ex tali iniūcto effe
ctus ducit nisi aliqua circū
stātia impediat illō tale iniun
ctū. p. g. de iusticia exequēda
q̄ iponit potestati. si potestas
pt z vult iusticiā facere sp effe
ct9 iusticie producit. nisi aliqd
impedimentū sit ex pte iusti
ficādi vel ex alia parte. Btā
virgo ex officio est nra aduo
cata. Dīc cātat eccle. Eya
ergo aduocata nostra. Et pt
tale officiū exercet qz ad hoc
fuit electa a deo. Unō ea dz
Mediatrix dei z hominum
et vult. qz vt cātat ecclesia
mater est misēdie et clemen
tie Unō semp erit exaudita
nisi aliqō impedimētū sit ex
parte illi9 p quo grā petitur
maxime si ille talis nō habe
ret firmā spem in deo z i ipa
Dīc deuotus doctor Ber.
ait. Secuz habes accessuz o
homo ad deū vbi habes fili
um ante patrē. z ante filium
matrē. filius oñdit patri cica
trices z vulnera: z mater oñ
dit filio pect9 et vbera. ergo
nulla pōt esse repulsa vbi tot
occurrunt caritātis insignia
hec ille. Hui9 rei si exempla
ponerē vix vite mee z mkoz
tpa ad scribendū sufficerēt. sz
vnū ex pluribz referā. Naz le
gif ira at9 ōs semp pter multa
pcta ppli statuit mūdū pdere
z ecce ego gloriosa p misero
mūdo affectuose filiū orans.
fili mi agebat Inuenta i mū
do duos propter quoz me
rita perdere non debes. et
ostendens duo luminaria
mundi franciscum z domi
cū: ōi mitigat9 ē furoz. z mun
do pepcit: ex quo colligitur
beatam virginem semp p no
bis itercedere z apud deū p

eos effundere. hoc Ber. cōsiderans dicebat Nos quidē in ceteris virtutib⁹ o brā virgo ꝓgaudemus tibi sed i misericordia tua potius nobis ipsis laudam⁹ virginitatem sed mia miseris sapit dulci⁹ hāc amplectimur cari⁹ recordamur sepius crebri⁹ inuocamus hec. n. est q̄ toti⁹ mundi reparationē obtinuit. salutem oim impetrauit. Constat. n. ꝓ vniuerso genere humano esse sollicitū cui dictū est. Ne timeas maria inueniſti graz quaz querebas. Quis enim mie tue o bñdicta longitudinē latitudinē sublimitatē: et ꝓfundum queat inuestigare Nā longitudo eius vsqz i diem nouissimū inuocātibus eā subueniet vniuersis. latitudo replet orbem terraꝝ vt tua q̄qz misericordia sit plena omis terra. sic et sublimitas eius supne ciuitatis iuenit restaurationē z ꝓfunduz eius sedentib⁹ in tenebris et vmbra mortꝫ obtinuit redēptionē. ꝓ te. n. celū impletur, ifern⁹ instaurat euacuat ruina celestis hierlm. expectantib⁹ miseris vita perdita datur.

Suffragia āgeloꝝ

Scdo dico q̄ vnusq̄sqz pōt et debet sperare in deo ꝓpter suffragia angelorū. Ratio huis est. verisimile est vt ꝓ nobis intercedant qui de nostra salute exultant. sed angeli de nostra salute exultāt igitur ꝓ nobis intercedūt. Hic salua. Au. is. Sau. est an. dei. s. v. p. p. agente. Vñ hier. Magna est dig. a. vt v. queqz ha. ad. cu. s. ab ortu. na. an. delegatum. Exemplū habemus in thobia cui missus fuit angelus raphael. q̄ dixit thobie et filio thobie iz. Ege sum raphael angel⁹: vnus ex septem qui astamus ante deum. Tertio dico q̄ vnusquisqz potest z debet in deo sperare ꝓpter suffragia beati Francisci z omniū sanctorū. Ratio huius est. quia verisimile est q̄ sancti qui in hoc mundo tantū amauerūt pcōres q̄ꝓ salute eoꝝ morti se exposuerunt multū sint parati adiuuare eos in his que ad saluti eorum ptinēt. ergo multū possumus et debem⁹ habere fiduciā in eis marie in illis quoꝝ pieratis plura argumēta habem⁹. Nā hi ad modum ꝓcessionis ordinate corā deo fiducialiter ꝓ nobis orant. Stat enī primo btūs Franciscus signifer stigma

tum xpi cū vexillo crucis cuz beato Anthonio Ludouico z mltitudinē eiusdē pfessionis beatoz. Stat ibi sancta clara cū multitudine sanctarū virginū ad intercedenduz p nobis. Stat etiā multitudo martyrū frm q̄ apō maorchiū z alias infidelium partes p xpi fide z p exemplo alioz tanta sustinuerūt. Hinc de his cantat ecclia. Sacra frāciscī germina nos moniant fr̄utibus. Ludouicus. Anthonius z clara suis precib⁹ Vñ Ber. Nō ambigo quoniā apli z aplici viri tanto in morte potenti⁹ spōsam. id ē aiam pregant z custodiant quāto in ipa. s. morte ampli⁹ p̄fortatus. est p̄ncipatus eoz. Exemplū habem⁹ de boc ō aplico viro francisco z de suis sequacib⁹ q̄ veri aplici appellari p̄ñt. cū ipi vitā euāgelicā z aplicā elegerint. sicut i p̄ncipio regule p̄tinet vita z regula fratrū minoz hec est. scz dñi nostri Jesu xpi sanctū euāgeliū obseruare. q̄ regla a tot sūmis pōtificib⁹ approbata. ē. Nā lem sūm⁹ pōtifex vidit in somnis lateranensem basilicā ruinare quā quidaz pauperculus z despectus p prio dorso sustentabat. Hac aūt facto intellexit p̄dict⁹ summ⁹ pontifex q̄ ille pauperculus qui retroacto die petierat regulā approbari esset qui totā ecclesiā z fidē xpiānā sue vite merito z exemplo deberet sustentare. z extunc erga sanctū frāciscū magnaz deuotōem habens copiosius gr̄as ministrabat. Unde credendū est q̄ talis visio perfecta sit in effectu. qz ibi suis precibus nos miseros in boc exilio positos protegit z gubernat. Dictū est q̄ p̄pter multa in deo sperandū est. Hūc p̄ñter queri pōt. vtrū in solo deo sit sperandū: an etiam in creaturis. Ad qō breuit rñdetur sm sniam scti Tho. et alioz q̄ aliqd p̄t sperari tripl'r. Uno mō sub rōne cause finalis. Alio mō sub rōne suffragii z cause efficientis. Alio mō sub ratione cause formalis. Dico primo q̄ aliquid sperādum est sub ratōe cause finalis z illud est vita eterna que consistit in fruitione ipi⁹ dei. Et q̄ hoc sit sperādum a deo probatur tali ratione. Non enim a deo minus sperandū est q̄ fit ipe cum non sit minor eius bonitas per quā bo

Utrū in solo deo sit sperandū. 17. aq. 1. se. se. q.

na nature cōicat q̄ eius essē/
tia. ergo pprīū ꝓncipale qđ
homo debet spare est ipa be
atitudo. Hinc est qđ aplus
ad Hebre. 6. dicit Habem⁹
spem incedentē. i. inceder fa
cientē ad interiora velamis
id est ad bitudinē celestē. vt
exponit glo. bidē. Hinc etiā
dauid in ps. dicebat. In te
dñe speraui. supple. z non in
alio. z ideo nō confundar iete
nū. Dicit scđo q aliqđ spe/
randū est sub rōne cause effi/
cientis z suffragij. z h modo
sperare possumus in sanctis
z in seruis dei. sicut ecclesia
cantat. Oēs sancti tui q̄sus
mus dñe nos vbiq; adiuuēt
qđ pbatur tali rōe. Qđo re
giminis istius mūdi deriua
tur ab ordine regimis alte/
rius mundi. sz in hoc mūdo
sunt aduocati apud domios
tpales. g̃ a fortiori z in alio
mūdo sūt apud deū aduoca
ti in quib⁹ sperare possum⁹.
vt p nobis deū exorent. Et
plū habemus quotidie ofh.
vñ cantat eccia. Oci dei oēs
intercedere dignemi p nostra
oim; salute. Dicit tertio
q aliquid sperandū est rōne
cause formalis. s. qñ spamus
in aliquib⁹ nō vt intercedāt
ad deū p nobis. nō vt adiu/
uent nos reb⁹ tpalib⁹. sed vt
doceant nos vitā bonā. i. bo
nū modū viuendi. z q̄liter in
deo sperare debemus. Isti ta
les dicunt pres spūales. pdi
catores. pfessores z hmōi. Et
q in istis sit sperandū. pbatur
tali rōne. qz si cecus spem po
nit in catulo vt ipm p rectuz
iter ducat. g̃ a fortiori z ho/
mines ignari qui in via dei
sunt ceci sperare dñt in istis
q̄ sciunt z possunt exēplū cuz
auctoritate ostendere. vt ha/
bet in aplis qui speranteſ in
xpo dixerūt, Doce nos orare
Luce. xi. Sed circa h̄ no
tandū q aliqñ spes est dete
stabilis. aliqñ ꝓmēdabil. de
testabilis est tripler: Prima
est maledicta z psumptuosa
Scđa est vana z defectuosa
Tertia est falsa z mēdaciosa
Prima est maledicta z pre/
sumptuosa. scz qñ aliqs psu
mit de diuina misericordia
z iō peccat. Et q illa dici de
beat maledicta apte apparz
tali rōne. Sicut ille qui hu/
militer in domino sperat. a
domino benedicit. Ita qui
superbe z presumptuose pec
cans sperat in dño maledici
tur ab illo. g̃ talis spes male

tripli
spes
testa
da

dicta z pſumptuoſa nomi/
ri debet. In iſta ſpe peccant
quari. ſuperbi. z luxuriosi q
nimis ſperãtes nolũt bñ face
re z emendari. Hinc Bern.
dicit. Infidel fiducia ſoliuſ
vtiq; maledictõis pax cuz in
ſpe peccamus. Hec̃a eſt va/
na z defectuoſa. z iſta eſt qñ
aliq̃s totaliter z finaliter ſpat
in hoie: que ſpes merito va.
na dici debet. Ratio huius
eſt. Quicq̃d nõ durat vanuz
eſt. ſed hõ nõ eſt durabilis g̃
eſt vanus. z p ꝓñs ſpes in eo
poſita vana noiari dz. Exẽ/
plum habem⁹ in his qui to
tam coꝛ ſpem in filiꝭ z i pa
rentib⁹ ponunt. qui aut liti/
gio. aut morte decipiuntur.
Hinc dauid in pſ. Maledi
ctus homo qui confidit ī ho
mine. z bene merito. q: deus
cetera animalia aliq̃ arma/
tura munita creauit. tñmo/
do hominẽ non fortem. ſz de
bilẽ fecit. Unde Crisꝭ. ſuper
Mattheũ. Omnẽ creaturã
ſenſibilem deus armatã cre/
auit. Alios veloci pedũ cur
ſu. alios vnguibus. alios pẽ/
nis. alios cornibus. hominẽ
ſolum ſic diſpoſuit: vt virt⁹
illius ſit ipe deus. z in eo q
infirmiorem euz fecit in ipo
fortiorẽ eſſe voluit. vt neceſſi
tate infirmitatis coact⁹ ſem
per neceſſariũ habeat domi
nũ ſuum requirere. Tertia ẽ
falſa z mendacioſa. quando
ſcz aliquis promittit ſibi qõ
futurum nõ eſt. ſcz longam
vitaz. diuitias. z hmõi. De
rito autẽ talis ſpes menda/
cioſa nominari debet. quia ſi
cut mẽdacio homo hominez
decipit. ita qui talem habet
ſeipm decipit. Hinc Hiero.
li z. ſuper Amos ait. Nihil
fugacius ſeculo rebuſq; ſecu
li quas dum tenemus amit
timus. z per infantiã. pueri/
ciam. iuuentutem. ac virilem
z ingraueſcentem ac matu/
ram etatem annoſq; vltimoſ
ſenectutis vtiq; ſeptem ſpa/
cio filo vitam deſcribit hu/
manam. muramur z curri/
mus. et neſcientes ad mor/
tis terminos peruenimus.
Quam falſa ꝙ miſera ſit vi
ta noſtra ſanctus Auguſti/
nus explicat dicẽs. Vita hec
eſt vita dubia. vita ceca. vi/
ta erumnoſa. quaz humores
tumidant. dolez extenuant
ardores exiccant. aera mor/
bidãt. eſce inflãt. ieiunia eti

marcerant loci soluūt. tristi/cie ꝓsumūt. solitudo coartat securitas ebetat. diuitie ia/ctant. paupertas deiicit. Iu/uentus extollit. senect⁹ icur/uat. infirmitas frangit. me/ror deprimit. z post hec oīa mors interimit. z vniuersis gaudijs finē imponit. ita vt eū esse desierit nec fuisse putē/tur. Exemplū huius hr̄i di/uite mīra sibi bona ꝓgregan te: cui dictū eū. Lu. 12. Stul te hac nocte rapiet anīa tua.

Commēdabilis spes est tri/pler. Prima est in debito ob iecto posita. Secūda a debito ꝑncipio deriuata. Tertia in bono fundamento collocata

Dixi primo q̄ prima spes ꝓmedabilis est in debito ob iecto posita. scz in deo. Rō ē huius. in eo solo sperandum est a quo solo adiutoriū hr̄e possibile est. scz a solo ō posi/sumus hr̄e adiutoriū. ergo i ipō solo sperandū est. Iō da/uid ꝓpheta h̄ ꝓsiderans spū sancto repletus dicebat. Ad iutoriū nostrū i noie domini Ipīc. Gre. li. 29. mora. dice/bat. De spe incassum p̄sumit qui timere deum in suis ope ribus renuit. Exemplū hui⁹ habet Hester. 14. c. Que pe

tens eraudiri ꝑ tribulatione iudeoꝝ tm̄ in dño sperās di cit. Eraudi vocē eoꝝ q̄ nul/lam aliā spem hñt Dixi se cundo q̄ alia spes ꝓmenda/bilis est a debito ꝑncipio de riuata. s. a iustis meritis. Rō huius est. qz si vnus sperādo malū ageret potī⁹ esset p̄sū/ptio q̄m spes. oportet g̃ q̄ ali/qua merita ꝓcedant. Hinc Ber. ait. Integra cecle ꝓso/latio cū nō solū vñ sibi sit ex pectandū. ꝑ vñ sit p̄sumēdū nouerit. Exēplū hui⁹ habe/mus in vitas patrū de beato Hilarione q̄ appropinquās morti z ex sensualitate timēs morī. virtus tm̄ rōne anīe sue dixit. Octuaginta z quattu or annis deo seruisti z mori times? In h̄ firmā spē ex su/is meritis in deo habere oī debat. Dixi tertio q̄ alia est spes ꝓmendabilis in bo/no fundamento collocata. i. in caritate. que mediante in tribulatōibus nō deficiat. Rō hu.⁹ est. qz domus in tuto fū damento collocata q̄m q̄m avē tis vndecūq; ꝓcutiat firma tm̄ ꝑmanet. ergo a simili quāq; spes que in tuto fundamēto id est in caritate sita est a tri bulationū ventis ꝓcutiatur

firma tamē permanet. Hinc Ber. dicebat. Tu es patientia mea si tribulatio infertur per te supbo Tu es spes mea si p̄mia p̄mittant̄ p te obtinendo. si insurgat hostis nō nisi in te sperabo. Exemplū huius hr̄ in bō Job. Qui cū a tribulatōibus tā fortit̄ pcuteret̄. tñ firmus in spe dñi dicebat. etiā si occiderit me in ipo sperabo. Et sic magnifice dñe z ciues carissimi expedite sunt huius fructus tres partes quas p̄misimus in q̄ hortor vos firmiter p̄manere vt hic gr̄az et i futuro gloriam habeatis. Amē.

Dñica tertia post octauā pasce. De excellenti fructu caritatis. Sermo. XXV.

Quado ad eū qui me misit et nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Jo. 16.

Pro huius sacri z sancti euāgelij historiali declaratōe Notandū q̄ cū aliqs in vera caritate diligit amicū suum tres effectus caritatis qui in his subscriptis cōclusionibus continentur sibi ostendit. videlicet.

Consolatur in aduersis ne tristicia succumbat.

Reprehendit i querelis ne peccatum retineat.

Docet etiam in expertis ne falsitatem credat.

Dicit p̄mo q̄ qui in ista caritate diligit amicū suū ostendit sibi vnum effectū caritatis perfecte qui est consolari afflictos. Hō huius effectus p̄cedit per vim p̄cepti legis et nature lex p̄cipit. Diliges p̄ximū tuū sic teipm. Matth 22. Sed q̄ in caritate fundatus est tenet̄ obseruare p̄cepta. q̄ tenet̄ diligere amicus z p̄ximus suū sicut seipsum. Tunc vltra qui diligit proximum suum sicut seipm vult proximo sicut pro se. sed cum ipe tribulatur vellet consolari: ergo oportet q̄ consolando monefaciat amicum z p̄ximū ne tristicia succumbat. Hinc Grego. in pastoralib⁹ ait. Tunc ad alta caritas mirabiliter surgit cum ad ima proximorum se misericordit attrahit. scz eos p̄solando. et que benigne descendit ad infima valenter recurrit ad sūma. Huius exemplū dedit nobis dominus Josue 1. ca. vbi dicit. Q⁹ moruo moyse ne iosue tristaretur cum ō

morte. Postsi. tum de diui/sione populi dominus appa/ruit ei dicens. non dimittaz te nec dereliquam. confor/tare et esto robustus. Dixi se/cundo q̄ qui in veritate dili/git amicum suum ostendit si/bi secundū effectum charita/tis qui est reprehendere ipm̄ in peruersis nec peccatum re/tineat. Ratio huius est. Ā/to res est magis diligenda. quanto p̄ciosius est extimā/da. sed anima multa p̄recio/sior est ipso corpore. ergo mul/to plus est diligenda. Cū igi/tur amicus ex caritate tenea/tur amicum suum consolan/do admonere ne tristicie suc/cumbat. que potius desiccat ossa et corpus. potius q̄ ani/me noceat. Iz quandoq; vtrū q̄ faciat. ergo; multo magis ex caritate tenetur ipm̄ cum peccat arguere ne ania dam/netur p̄incipaliter licet secū/dario peccatum noceat cor/pori sicut tristicia anime. hic Grego. docebat in quadam omelia. Caritatis cum sit p̄/prium nutrire concordiā. ser/uare composita cōiugere dis/sociata. dirigere praua z vir/tutes ceteras perfectiōis sue munimine solidare. quisq̄s ī

di. 38. c. sedu/le. z. 12 q. i. p̄re/cipi.

eius radice se inserit nec a vi/riditate deficit nec a fructu ī/anescit. Huius exemplū ca/ritatis ostendit Noth sodo/mis. cum angelos puros ho/mines cogitantes suppone/re vellent. dicens eis Gene. 29. Nolite queso fratres mei nolite malum hoc facere. ha/beo duas filias que nec duz cognouerunt virum. educaz eas ad vos z abutimini eis sicut vobis placuerit. dūmo/do viris istis nihil mali faci/atis. q̄ ingressi sunt sub vm/bra culminis mei. Dixi ter/tio q̄ qui in vera caritate di/ligit amicū suum ostendit si/bi tertium effectum caritaz perfecte qui est docere ipum in expertis ne falsitatem cre/dat. Ratio huius est. Cha/ritas requirit amicum z p̄o/ximum a quocunq; nociuo retrahere. sed maximuz noci/uum anime et corporis ē ipa falsitas anime. quia obscu/rat intellectum ne veritatez credat corporis. quia ipsum ad multa nociua inducit. er/go p̄m ordinem caritatis de/bet amicus amicum a falsi/tate retrahere. Hinc Augu. super epistola Jo. 7. c. Si nō vultis in ista hereſi mori. id

est in falsitate. bibite caritatem. quā supple docebit̄ p̄ primum ne falsitate cadat. et sequitur. Fons est quem voluit deus ponere ne deficiamus z abundanti⁹ bibam⁹ eum qui ē veritas. supple cū ad patriā venerimus. In huius exemplū habem⁹ esayaz qui seip̄m reprehendens. qa nō arguebat populum post visionē dicit. Ve mihi quia tacui. Ideo dn̄s precepit vt doceret populum ne in falsitatem veniret dicēs. Clama ne cesses q̄si tuba exalta vocem tuā z annuncia populo meo scelera eorum Hec conclusiones magnifice dne z ciues charissimi in sacro euangelio hodierno denotantur. qō in tres partes diuiditur. Prim̄ in p̄ia parte ponit xp̄i consolatio in aduersis. i. ī tristicia discipulorum ne tristicia succumberent. In scōa parte ponitur reprehensio spiritussancti de peccato ne mundus ipsum retineat. In ēcia parte ponitur doctrina spiritussancti in discipl̄os ne falsitate deciperent. Scōa est ibi. Cum venerit ille. Tercia est ibi. Cum autez. Et vt clarius hec pateant videā⁹ hystoriā. Declarate hystorie fructus erit altissima virtus caritatis. De qua loquēdo tres ꝓclusiones cum tribꝰ dubijs more solito ōclarabimus. Quarū prima erit de quidditate. Secūda de quātitate. Tercia de q̄litate huius excellentissime virtutis.

Conclusio p̄ma sit talī ordine p̄m Bona. in 3. di. 27. q. hec virtus est triplicit̄ diffinibilis. Primo mō per respectum ad obiectum. Secūdo modo p̄ respectū ad p̄opūactū. Tertio modo per respectum quodāmodo ad p̄ncipium. Primo modo diffinit eam magister sīaz. in. 3. dis. 27. sic dicens. Caritas est dilectio qua diligit̄ deus propter se z primus propter deum. veli deo. Hec habz duo mandata. vnū p̄tinēs ad dilectionez dei. qō est mandatum in lege maximū. sicut dicitur Mat. 22. Et alterum pertinens ad diligendum p̄ximum illi simile. Primum est. Diliges dn̄m deum tuū ex toto corde z ex tota mente z ex tota aīa. qō scr̄ptum est in libro Deutero. 6. c. Secūdum ē. diliges p̄ximū tuū sicut teip̄z. In his duobꝰ tota

Quid est caritas.

lex pendet z ppheteDath
22. Hinc Pau. ad Thym.
1. Finis precepti est charitas
Et notandū qz cū mgr dicit
Caritas est dilectio zc. Po-
nit distinctōem inter amorē
dei z primi Nā deus diligi
tur ppter se ex caritate. qōsta
tū est dicere q caritas faciat
circa ipm dilectū deū pōere
affectōem z finē. Prorim ait
si bonus est diligit in deo.
idest cōsiderādo sibi summū
bonū z velle sibi bonū qō p
se vult ponēdo in eo affectio
nē. sed nō finalē. z in hoc quit
peccant pres z matres z alij
qui ita diligūt suos filios et
parētes vt in eis finem finalē
ponāt. Contra qs Aug. ō vti
litate credendi loquit dicēs
Sordes animi sunt amor q
runcūq; rez p̄ter aiam z deū
a quib; sordib; cōto quisq; ē
purgatior tāto verū facilius
intuet. Qui aūt primus ma-
lum agit. z malus est nō pro
pter hoc odiendus est. Iz vicia
sint detestanda. sz diligend
est ppter deum qui eum crea
uit. semp in oīb; in deo fi-
nē faciendo. Ad hunc amo-
rem ammonet Aug dicens.
Ama amorem illius q amo
re tui amoris descendit in te
rū virginis z tibi amorē suū
amori tuo copulauit. hūiliā-
do se. sublimādo te. ꝓiungen
do lumē sue eternitatz limo
tue mortalitatz. Secūdo
modo. scz p respectū ad ꝓxi-
mū actū q̄ est venire z adhe
rere z copulare amantē cum
amato. i. affectū nr̄m cū deo
z cū ꝓximo. Sic diffinit eaz
Aug. in li. de spū z anima. d.
Caritas est vita copulās a-
mantē cū amato. Hec diffi-
nitio satis habuit experētiā
in incarnatōe filij dei cuz in
illa amās. scz diuinitas ꝓxi-
cta est cū amata. i. cū huma-
nitate de quo loquēs Hugo
de laude caritatz ait. Nescio
si in laude tua quid maius
dicere possum q̄ vt deū ō ce-
lo traheres z hoiem de terra
ad celū eleuares. magna vir-
tus tua vt p te vsq; ad hū
miliaret ds z vsq; ad illud
exaltaret hō. Tertio modo
scz p respectū q̄dāmō ad ꝓxi-
mū diffinit apo. i. ad Thy.
i. sic dicēs. Finis p̄cepti ē ca
ritas de corde puro. ꝓscientia
bona. z fide nō ficta. ista dif
finitio ptz. quia cū caritas
teneat p̄cipatū inter virtu-
tes theologicas. ꝑm illō apli
i. ad Corin. iz. Maior horū

est caritas. Ꝯ mouet eas et informat z terminat siue cōsumat. z ex hoc dr finis precepti. Nā nō solū est finis p̄cepti: imo est p̄ncipium medium z finis cuiuscūq; bone operatōis. Principium. qr a deo. mediū. qr per deū. vl atr principium. qr mouet ad idvñ Gre. Caritas operat magna si est. Mediū. qr sic dirigit fidem z spē informat. Hinc Pau. i. ad Cor. 13. ait. Caritas oia credit. omia spat Et supra ostendit. q sine caritate fides nihil prodest. dicēs. Si habuero oēm fidē itavt montes transferā. sine caritate supple. nihil sum. Dicit finis. qr opera dirigit z ad finem debitū pducit. Et hec nobis insinuat Gre. in ome. Ut mlti arbor̄ rami ex vna radice p̄deunt. sic multe virtutes ex vna caritate generā tur. Nec habet aliqd viridi tatis ramus boni op̄is: si nō manet in radice caritat̄. Id circo in p̄dicta diffinitōe ad dunt tres particule. Prima est q caritas est de corde puro. Et p hoc tangit cōditio ipius caritatis cuius est depurare affectum cordis ab omni terrenitate. Secunda est de conscientia bona z per hoc tangit conditio spei Tertia ē de ꝺditiōe fidei cū dicitur. Fide non ficta. bas omnes diffinitōes Aug. considerans in sui laude omnia Laus que dixim⁹ quasi cōnectit. caritas dicens. In caritate pauper tis. diues est. sine caritate oīs diues pauper est. hec in aduersitatibus tolerat. in prosperitatibus temperat. i duris ꝓssionibus fortis est. in bonis op̄ib⁹ hilaris est. i tē poralibus ditissima in hospitalitate latissima. inf bonos fratres letissima. inter filios patientissima. In abel p sacrificiū lata. in noe per diluuium secura. in abrae peregrinatōe fidelissima. in moyse inter iniurias leuissima. i dauid tribulatōibus mitissima. in tribus pueris blādos ignes innocēter spectat. i nabuchodonosor ignes fortiter tolerat. Casta in susanna supra virū. In maria p̄ter viz. In anna post virū. libera in paulo ad arguendum. humilis in petro ad obediendum humana in xp̄ianis ad confitendum diuina in christo ad ignoscendum. Quid dicam de caritate? Si linguis

hominum loquar z angelo rum: caritatē aūt nō habeaz nihil sum Ipā est em̄ anima litteraz. prophetie virtus. sa cramentoz sal⁹. scientie sta bilimentū fidei fructus. di uitie pauperum. vita mortē tium. Hec ille. Et hec sufficiant pro caritatis diffinitiōe

Utrū caritas sit amicicia creata

Sed hic posset queri ōclarando amplius quidditatez caritatis. vtrum caritas sit amicicia virtualis in anima creata. Ad istam petitionez respōdendo tria mēbra facie mus vt tres articulos declarabimus. Primus articul⁹ erit videre et declarare si est amicicia. Secund⁹ articul⁹ erit videre si est virtus. Tertius articulus erit videre. si est virtus creata. Quantum ad primū articulum dicitur ꝑm sanctū Thomaz in se. se. q 23. ar. 1. q. ꝑm pbm in 8. ethymo. Nō quilibz amoz est amoz amicitie sed amoz qui est cum benuolentia. qñ scilicet sic amamus aliquez vt ei bonum velimus. si aūt rebus amatis non bonū volumus. sed ipsum q̄rum bonum velimus pro nobis. sic dicimus amare vinum aut equum aut aliquid huiusmodi non est amoz amicitie sed cuiusdam concupiscētie Ridiculum est enim dicere q̄ aliquis habeat amicitiaz ad vinum vel ad equū. Sed nec benuolentia sufficit ad rationem amicitie. sed requiritur quedam mutua amatio. quia amicus est amico amicus. talis autem mutua benuolentia fundatur sup aliqua cōmunicatione. Cuz igitur sit aliqua communicatio hominis ad deum ꝑm q̄ nobis suam beatitudinez communicat super hac communicatione oportet aliquā amicitiam fundari. ō q̄ quidem communicatione dicit prime ad Corin. 10. Fidelis deus per quem vocati estis in societatē filij eius. Et ita talis amoz est caritas que ē amicitia. Hinc Johannis 15. Iam non dicam vos seruos sed amicos. quia seruus ne scit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos. q: oia. zc. sed hoc non dicebatur nisi ratione charitatis igit est amicitia. Quantum ad secundum articuluz dicitur ꝑm istum doctorem in loco p: allegato. q̄ talis amicitia est virtus. Ratio

2. 1. 3. di 27. q. 2 ar. 1. et p. se. q. 66. a. 6 ad. 2m 2. se. se q 24. arti. 2.

ar. 3.

but⁹ est. quia humani actus bonitatem habent ꝑm ꝙ regulantur debita regula ⁊ mẽsura. ⁊ ideo humana virtus que est principium omnium humanorum actuum bonorum consistit in attingendo regulam humanorum actuum que est dupler. scz humana ratio. ⁊ ipse deus. attingere autem deum est de ratione virtutis. vnõ cũ caritas attingit deum et coniungit nos deo. sicut ait Augustin⁹ in libro de moribus ecclesie sic dicens. Caritas est virtus que cum nostra rectissima affectio est cõiungit nos deo qua eum diligimus. ergo talis amicitia caritatis est virtus. Quantum ad tertium articulum dicitur ꝑm nostrum doctorem magistrum Petrum de aquila ꝙ est donum et virtus creata. quod sic probatur. deus non acceptat peccatorez ad vitam eternam nisi post conuersionem. sic ergo oportet ꝙ sit ibi aliqua alteras. quia nunc acceptatur. ⁊ prius nõ acceptabatur. Hec autẽ alteras non potest assignari ex ꝑte dei. quia est immutabilis ergõ ex parte peccatoris. sed hoc non est ratione fidei vel spei. quia ista erant in peccatore ante conuersionem. ergo est ratione caritatis create que inheret nunc. ⁊ prius nõ inherebat. Preterea sic nihil dicitur formaliter agere aliqua actione quod nõ est in actu formali. id est quod non habet formaliter illud quod est proxima ratio agẽdi. sed assistentia spiritussancti non dat actuz anime formalem ergo per assistentiaz spiritussancti anima non agit opera meritoria. sed anima agit ista opera formaliter ergo principium est in ea formaliter, sed hec est caritas ergo caritas est aliquid creatum in anima. Probatur patz per philosophum ꝑn secundo de anima. per hoc enim ꝙ anima est qua viuimus infert philosophus ꝙ anima inest formaliter corpori. Et hec sufficiant de ista prima parte predicationis. Nõ clusio secunda de quantitate excellentie huius virtutis talis est ꝙ ex tali virtute nouem vtilitates procedunt que in tribus conclusionibus continentur subscriptis. vz. Iusto dit legẽ. pctm̃ expellit. mẽtẽ

ꝑ magistruz sniaz. i. i. di. 17 vbi ibi tho. q. 1. ar. 1. ⁊ se. q. 23 ar. 2. et in. q. õ ꝑfitate q. 2. ar. 1. ⁊ 12.

vtilitates caritatis

virtutibus ornat. In pfectiõne transit. deo ꝓiungit. securus vadit. famã relinqt. gloriam tribuit. semp ꝓegnat. Hay vtilitatũ tres donat ĩ vita. tres in morte. tres post mortẽ. Dicenduz est ergo de tribus pmis vtilitatibꝫ ꝗs caritas donat in vita. secundo de illis tribus quas donat in morte. tertio de illis quas donat post mortem.

Caritas vtilitates in vita vide Tho. i opuscu sculo. 4.c.2.

Dixi ꝓmo q caritas in vita facit seruare legẽ. Rõ hꝰ est. quia qui aliquẽ diligit ꝛiet ne faciat qõ illi displiceat. sz ex caritate diligendꝰ est deꝰ atqꝫ proximus. sicut dr ꝓme Jo. 4.c. Hoc mandatũ habemus a deo qui diligit deũ diligat z fratrẽ suum. ꝯ timẽdum est ne deo quẽ amare dꝫ bemus displiceamus. et iõo ex caritate eius ꝓcepta obseruari debent. Hinc apo. ad Ro. iz. Qui diligit ĩqt legem impleuit. Et. i. Jo. 5.c. ait. Hec est charitas dei vt mã. e.c. Exemplũ habemus de moyse Deute. 10.c. qui dixit populo dei. Et nũc ISrael quid dominus deus tuꝰ petit a te nisi vt timeas dominum deũ tuum z ambules in vijs eius. et diligas eum. In his verbis innuit Moyses quõ ꝑ caritatẽ deꝰ timetur z diligitur z eius mãdata seruant. Dixi scõo q charitas ĩ vita expellit peccatũ Ratio hꝰ est. quia duo ꝛria non pñt simul stare. cũ ꝯ charitas z pctm̃ sint cõtraria. ꝯ nõ pñt simul stare. Hinc Rabanꝰ ait. Si vis pfecte purgari a vicijs accẽde ĩ te ignẽ diuini amoris quẽ ꝗ ꝑfecte gustaueris de rꝑali dulcedine nõ curabis. Exemplũ habet Luce. 7. de maria magdalena. que cũ diligeret mltũ: mlta pctã ab ea expulsa fuerũt. Tlñ dictũ est ei. Dimissa sũt ei peccata multa qm̃ dilexit multũ. Dixi tertio q caritas in vita mentẽ virtubꝫ ornat. Rõ huiꝰ ẽ. quia caritatẽ habet que sup oẽs virtutes est: ꝙsequẽs videt: imo necessariũ vt z minores virtutes possideat. z ꝓpter amorẽ timens offendere deũ z proximũ oĩa recte agit. Hic Apo. i. ad Corin. iz. Caritas patiens ẽ benigna est: charitas nõ emulat. nõ agit perperaz non inflatur. non est ambitiosa. non querit que sua sunt. non irritat. nõ cogitat malũ non gaudet super iniquita-

te. cōgaudet aūt ꝓtati. oīa
suffert. oīa credit. oīa sperat.
oīa sustinet. Exemplū hr̄
3. Re. 3. de salomōe cui chari
tas ornauit mentē ꝓtutib⁹.
Et ideo ibi de eodē dr. Dile
xit aūt salomon dn̄m ambu
lans in p̄ceptis dauid patr̄
sui. Postq̄ dictū ē de vtri
litatib⁹ caritatis ꝫs donat
in vita. dicēdū est nūc d illis
quas donat in morte. Pria
est q caritas in pfectiōe trā
sit. qz qd̄ amat zex amore de
siderat in morte sibi subuēit
vt meliorē viā perambulet.
Hinc apl's ait. Adhuc excel
leriorē viam vobis demo
stro. qz cū in isto mūdo stet i
pctis inuolut⁹ ipa charitas
in morte est oium criminum
mors z pfortat vt ipe talis i
caritate existens pficiamur
z bene disponat facta sua vt
pfectiori mō ad aliā vitam
transeat. Hinc Cassiod. ait.
Caritas est mors criminuz
virtus pugnantiū. palma vi
ctoꝝ. concordia mentiū: socie
tas electoꝝ. qua fidel ꝑcipit
ad quā spes currit. cui profe
ctus omniū bonoꝝ seruit.
Secunda vtilitas in morte
est. qz deo ꝓiungit. Hic Io.
in cano. sua. i. 4. c. ait. Deus
caritas est z qui manet in ca
ritate in deo manet z de⁹ in
eo. Tertia vtilitas i mor
te est: qz securitatē donat. qz
q̄uis in extremis ania pro
pter demonū multitudinē ti
meat. tn̄ ipa caritas si comes
fuerit oēs demones z oēs tē
ptatiōes superat. Hic Aug.
de doctrina xp̄iana ait. Sola caritas est que vincit oīa
z q̄ vbicūq; fuerit trahit ad
se oīa. Nunc restat dice
re de vtilitatib⁹ que ipa cari
tas donat post mortē. Qua
rū ꝓma est fama bona. Quis
em ignorat q sicut homo ex
odio z crudelitate relinquit
malū nomē. ita ecotrario ex
caritate relinquat bonam fa
mā. Hinc Aug. de laude ca
ritatis dicebat. Nō numero
sitas operū. non diuturnitas
temporum. supple bonā fa
mā relinquit. sed maior cari
tas meliorē reddit. Exēplū
huius habetur libro Thob.
qui famosus vsq; ad hodier
num diem extitit ex caritate
qua corpora suorum defun
ctoꝝ sepeliebat. Secūda
vtilitas post mortem ipius
caritatis est tributio glorie.
Nemini dubium est nullu
extra caritatem salutē posse

consequi. ḡ per ꝺrium in statu caritatis impossibile ē aliquem posse damnari. Hinc Jo. 14. c. ait Si quis diligit me sermones meos seruabit z pater meus diliget eum z ad eū veniamus z mansionē apud eū faciemus. Magnū signū saluris reliquit nobis ille monach⁹ de quo legitur climachus. qui existēs factor mōasterij ex mlta sua caritate quā circa monasteriū et q̄ cunq; habebat: cū mortu⁹ et sepultus esset magnū z imēsum odorem sui pedes respirabant. vñ illi pedes emanabant vnguētū sicut z abbas z monachi tandē viderūt q̄ propter odorem ſmmēsuz nescientes vñ veniret vl exiret corpus inhumauerūt. vnō ex caritate sua qua suis pedib⁹ ambulauit toto rpe vite illud p̄cedere intellexerunt.

Tertia z vltima vtilitas caritatis. post mortē videt esse in gloria perpetuitas. in hoc eni est differētia inter gaudium hui⁹ mūdi z alterius regni. quia hui⁹ mūdi gaudiū cito transit. sz gaudiū alterius regni semp durat. vñ quis quis ꝓpter caritatem semel illud intrauerit nunq; exide ab illo exibit. Hoc ostendēs iesus Jo. 14. dicebat. Pacez meā do vobis pacē relinquo vobis nō quō mūd⁹ dat ego do vobis. Et clarius h̄ idez insinuat Jo. 16. Itez inquit videbo vos z gaudebit cor vestrū. z g. v. n. to. a. vobis

Sed iuxta hāc ꝯclusionē q̄ri potest. ex quo caritas ē tāte vtilitatis vt supra dictuz est q̄ sine ea eterna salus nullo mō consequi potest. vtruz aliqua virtus possit haberi sine caritate. Ad qō breuiter rñdetur ſm doctrinā scti Tho. in se. se. q. 23. ar. penul. sic dicētis. q̄ virtus ordinatur ad bonū. Bonū aūt ꝓncipaliter est finis. Et idcirco ea que sūt ad finē nō dicunt bona nisi in ordine ad finez sic ergo duplex est finis. vn⁹ vltimus. z alius primus z ad p̄mū ordinatus. ita etiā est duplex bonū. vnū quidem vltimū. z aliud primū z particulare. vltimū q̄dem z p̄ncipale bonū hominis est dei fruitio. ſm illud ps. Mihi adherere deo bonū est. Et ad h̄ ordinatur homo p caritatē. bonū aūt huic primū vel secun

z. qu. .108. 2. ad 23. z se. q. ar. 2. in ō tate. 14. a

dariū pōt esse dupler. Unuz quidē quod est vere bonū vt pote ordinabile cōtum se ad principale bonū qđ est vltimꝰ finis. Aliud est bonū apparens z nō verum qz abducit a finali bono. Et h̄ ptz q virtus vera simpliciter est illa q ordinat ad principale bonū bois. vt dicit phs in .8. phi/sicoz. Virtus est dispositio perfecti ad optimū. z sic nulla vera virtus pōt esse sine cari/tate. Un dicit apls. i. ad Co rin .13. Si distribuero omnes facultates meas i cibos pauperū. z si tradidero corpꝰ meum ita vt ardeā. caritatē autem nō habeā nihil mihi p/dest. cū ḡ virtutes prosint. ꝫz illud Sap̄. 8. Sobrietatē et iusticia docet sapia z virtutē quibus in vita nihil ē vtilꝰ hominib⁹. Et si multitudinē scie cōsideraret qs scit p̄terita z ō futis estiaret. ḡ sine caritate vera virtus esse nō pōt. Sed si accipiat virtus sm qđ est in ordine ad aliquē particula rem finem. sic pt dici aliqua virtus sine caritate in cōtum ordiat ad aliqđ particulare bo num. Sed si illud particula re bonū nō sit verum bonuz. sed apparens virtus etiaz q ad h̄ ordinatur nō est vera vir tus. sed falsa similitudo vir tutis. sicut prudentia auaroz quā excogitant diuersa gene ra lucroz. Et eozum sollicitu/do de cibus ait Ozatiꝰ. Per mare pauperē fugiūt. p saxa per ignes. Si vero illud par ticulare bonū sit verū bonuz puta ꝓseruatio ciuitatis. vel alicuius huius: erit tunc vir tus. sed imperfecta nisi refe/ratur ad finale bonum. Un de dici potest q tripler est vir tus. Una falsa que virtus di ci vere nō debet sed similitu do falsa virtutis. vt prudentia auaroz. Et hoc pt habe/ri sine caritate. immo cū caritate nō potest stare. Alia vera sed nō perfecta nisi referat ad vltimū finem. z ista pt haberi sine caritate. Tertia perfecta que habet ordinem re/ctum ad vltimum finem. et ista nullo modo: sicut proba tum est potest haberi sine caritate. z pro tanto dicitur fo/rma aliarum virtutum. quia virtutes per charitatem or/dinantur ad vltimum finez Ideo egregius doctoz Am/brosius ait. Caritas ē forma

tripler est virtus

Tho. vbi. s. ar. vlt.

virtutū. imo qđ maꝯ est caritas est excellentior aliis ꝑtutibus theologicis. q̄ omnibus aliis sunt excellentiores. qz̄ inter ipas ꝑtutes theologicas illa est potior que magis deum attingit. semp aūt id qđ est per magis est vt maius ē eo quod est ꝯ aliud. fides ār z spes attingunt quidem deum ꝑm qđ ex ipo ꝓuenit nob vel cognitio veri vel adeptō boni. sz caritas attingit ipm deum vt in ipo sistat non vt ex eo aliquid nobis ꝓueniat Et ideo caritas est excellētior fide z spe. z ꝓpōs omnib aliis virtutib. ¶ Exemplū de hoc hr in virtutib moralib Nā ꝓudentia est excellētior ꝯ alie virtutes morales. qa attingit rōem ꝑm se. Alie vero attingūt rōnem ꝑm quaz q ex ea medium ꝓstituit i operationib humanis vt passionibus. Q, autem sit excellentior aliis virtutibus theologicis adhuc Dau. explicat i. ad Cor. 13. d. Maior horū ē caritas. Et hec de scda parte pditatōis sufficiūt. ¶ Cōcludendo qualiter charitas utilior est nobis ceteris aliis virtutibus sicut ostensum est Est etiā clare ostendit egregius doctor Aug. in quadam glo. dicēs. Attende inqt ꝯ ra est caritas que si desit frustra habent cetera. que si adsit habēt omnia. quā cū qui habet spm̄sc̄m habet. z si nō habuerit sine spiritu sctō erit. Et sicut corꝑ mortuū est sine ania. sic z ania mortua est sine caritate. Cōclusio ter dicia de qualitate hui⁹ virtutis caritalis est q tria requiruntur ritad qualitatis pfectionē huius virtutis. videlicet.

Q, sit vera sine fictione.

Q, sit recta sine abusiōe.

Q, sit firma sm̄ titubatōe

Primo dico q caritas ōbet esse vera si de fictiōe. iuxta sētentiā apli Jo. 3. c. ꝑme epla dicentis. Filioli diligamus nō ꝓbo nec lingua. sed opere veritate. supple deū z ꝓximum. quia dilectio est ꝓp signus actus caritatis. sperare ē cari actus spei. z credere est actus fidei. Talis veritas caritatis in quinq signis cōsistit quibus cognoscitur quando caritas est. Primum signum ē patientia que custos est omnium virtutum. scdm illud Luce. 21. c. In patientia vestra possidebitis animas vestras. id ē cū patiētia erit ꝓsi

vbi. s. ar. 6. z ꝑ. se. q. 66. a. 6

ꝑ. se. q. 112

sessores et dñi aiaꝝ vraꝝ q̄ patiētia tūc vera ē qñ est signū charitatꝫ. i. qñ ē cū caritate. Hic Greg. ait. Vera patiētia ē q̄ ipm amat quez portat. Nā toleraret odisse nō ē ꝑfus māsuetudis. szve lamē furorꝫ. Hoc signū charitatꝫ Paul⁹. i. ad Cori. 13. oñdit dicēs. Caritas patiēs ē, Scōm signū est benignitas. qz malū ꝑ malo nō reddit: imo bonū ꝑ malo retribuit. sic dñs ait Mat. 5. Bñfacite bis qui odernut vos Et Prouer. Salomon ait. Si esurierit inimic⁹ tuus: ciba illū. si. s. da ie a. bi. prunas eñ congregabis super caput ei⁹. i. bñficia ex forma ce amorꝫ ꝓcedētia. q̄ cor ei⁹ iflāmēt ad diligēdū. vt carbo viu⁹ accendit carbonem mortuū. Ꝯ caritas ōr benigna. h̄ signū caritatꝫ paul⁹ oñdit ibidē vt supi⁹ diximꝰ dicēs. Caritas benigna est Tertiū signū ē dilectio boni alteri⁹. qz eā caritatē nō ꝓtristat felicitas aliena. sed ipa amat bonū alteri⁹ sic suum. Iuxta h̄ Dauid in ps. ait. Particeps ego sum oim timētiū te, z cu. m. tua. Hic Aug. ait. Tolle inuidiā z tu um ē bonū q̄ habeo. Hoc signū oñdit Pau. ibidē di. Caritas nō emulat. Quartū signū ē directio opis ad bonū finē. q̄ finis est debite posit⁹ ad sūmū bonuz. Hic est ocul⁹ dexter q̄ sp respicit dilectū. qz vbi amor ibi oculus. Ih̄ Cant. iiij. Vulnerasti cor meū in vno oculo tuo z. i. in dilectōe. Alij⁹ enī ocul⁹ ē ignitio. Hoc signū oñdit Pau. ibidē di. Caritas nō emulat perperā. i. peruerse. Quintū signū ē i opib⁹ bonis hūiliatio. qz i ipis opib⁹ repmit superbiaz. Ih̄ i. Cozin. viij. Scia iflat: caritas aūt edificat. Hic dē Bern. Sūt q̄ scire volūt vt sciant. Turpis vanitas ē. z sūt q̄ scire volūt vt lucrētur z turpis q̄stus ē. Et sūt qui scire volūt vt edificēt: z caritas ē. Et sūt q̄ scire volūt vt edificent: z prudētia est. Hoz oim solū vltimi duo ñ inueniūt in abusiōe scie. hoc signū oñdit Pau. ibidē. di. Caritas nō inflat. Dixi secūdo q̄ caritas debet cē recta sine abusiōe. Ih̄ Paul⁹ apls ad Ro. 12. Odientes malū. supple i q̄cūq; sit amico vl inimico. qz iuxta dēm

Caritas debet cē recta.

pphete. Qui.d.mi.q o.a.s. z sequit apls. Adherentes bono. Diligere enī bonū p̄ximi z odire eī malū ē p̄fecta dilectio z p̄fectū odium q̄ duo et eodē fonte caritaz ꝓcedūt. Hic pphera in ps. Inimicos odio habui. Et in alio loco p̄fecto odio oderam illos. Vñ glo. Perfectū odium ē p̄ximi diligere natu rā z odire culpā.

Rectitudo caritatis.

Ista rectitudo caritaz ḡnēz signifi oñdit. Primū signū ē amor subiectōis. q. p̄esse nō appetitus subesse. Vñ Aug. Oc̄ium scīm q̄rit caritas negociū sanctuz suscipit necessitas caritaz. quā sarcinā si nullꝰ iponit ꝓcipiēde atq; intuēde vacādū ē ꝓpter caritaz. si aūt iponit suscipiēda ē ꝓpter caritaz necessitatē. hūc amorē subiectōis xp̄s iesus appetijt qñ honorari noluit vt hr̄ Jo. vi. Ne rex ostitue ret̄ in montē fugit. Hoc signū caritaz oñdit Paulus i. ad Cor. xi. di. Caritas nō est ambitiosa. Scōm signū ē studiū cōis vtilitatis. q. caritas nō req̄rit ꝓpria. ō qua Aug. ait. Cōia ꝓpriis nō p̄pria cōibꝫ añponit. ō qō ō q̄ busdā apls ait. Oēs enī q̄ sua sūt q̄rūt nō q̄ iesu xp̄i. H signū oñdit Paul. ibidē di. Caritas nō q̄rit q̄ sua sunt. Tertiū signū ē māsuetudo. qz in tribulatōibꝫ nō irritat Jurta sniam Treñ. iij. Dabit ꝓcurīēti se maxillā. Naz vt dic̄ sap̄. Prouer. xz. Qui increpatōes odit ipiens est Hoc signū Pau. oñdit ibi dē di. Caritas nō irritatur Quartū signū est innocētia vñ nō cogitat malū in cor. ne dñi q̄ noceat ope. Unde Zacharie. iij. Unusquisq; amicū su. nō cogit. in cor. v. H signū oñdit Pau. ibidē di. Caritas nō cogitat malu. Quintū signū est dolor de lapsu p̄ximi. Jurta snīaz hie remi. iij. di. Sup ꝓtritōne filie populi mei ꝓtrit⁹ sū et ꝓtristat⁹. H signū oñdit paulus ibidē di. Caritas non gaudet sup iniq̄tatē. Dixi tertioq; caritas dz esse firma sine titubatōe. sic hr̄. p̄ma Petri. v. Estote benigni fr̄nitatis amatores. z dicit estote ne forte tpe tēptatiōnis a caritate recedāt. Ad hoc tal firma caritas quīq; alijs signis oñdit. Quoruz p̄mū est gaudiū de p̄fectu alteri⁹. sic Jo. z. canoca. ait.

Maiorē hoꝛ nō habeo gratiā cū vt audiā filios meos in vitate ambulāteſ. Et ad Thi.3. Filium⁹ ſi vos ſtatis in dño. Hoc ſignū oñdit Pau.ibidē di. Congaudet aūt vitati. Scōm ſignū eſt ſufferētia aduerſoꝛ. Unde Pau.ad Ro.viij. Quis nos ſeparabit a caritate xpi z dei. fames z. Hoc ſignū oſtēdit ipe ibidē di. Caritas oīa ſuffert. Tertiū ſignū eſt pfectio credendoꝛ. q; p caritatē fides implet. Hic Pau. ibidē ait. Charitas oīa credit. Quartū ſignū eſt expectatio pmiſſoꝛū. Un Pau. ad Ro.v. Spes nō confūdit q; caritas dei diffuſa eſt in coꝛdib⁹ nr̄is. hoc ſignū paulus oñdit ibidē di. Charitas oīa ſpat. Quintū ſignū eſt lōganimitas pſeueratie. q; ꝓpter nulla deſiſtit ab inchoato bono. Hinc ſap. Eccle.ij. ait. Ue ip̄is q; ſuſtinētia pdiderūt: q; pdiderunt coꝛonā. Jo. Apo. Apoc.2. ait Eſto fidel vſq; ad moꝛtez. z dabo tibi coꝛonā vite. H ſignū Pau ibidem oñdit di. Caritas oīa ſuſtinet. Cum mlta i iſta ꝯcluſiōe dicta ſit q; nō ad neceſſitatē: ſz ad pfectionē ſaluris req̄rūt. ſatis vtiliter queri poſſet. vtrū pfectā caritatē hītes teneantur ea q; ſūt pfectōis imple re. Ad qđ dubiū rndet ſm doctrinā doctoꝛis nr̄i beati Bona.in.iij.di.30.q; nō tenent poti ſſime ad oīa. Pro q; norandū q; mltiplex eſt genus pfectōis. z mltiplex eſt genus obligādi. Quinq; ei perfectionis genera ꝓſueuerunt diſtingui. Una ē perfectio ſufficies que conſiſtit i adimpletōne mandatoꝛuz. Et de hac dicit Matth.v. Eſtote perfecti ſicut z pater veſter perfectus eū. Secunda eſt perfectio religionis q; conſiſtit in obſeruantia conſiliorū z de hac dicit Mat. 19. Si vis perfect⁹ eſſe vade et vende omnia z da paupe ribus. et veni ſeqre me. Tertia perfectio eſt p̄lationis q; conſiſtit in regimine ſubditorum. z de hac dicitur Luce.vi. Perfectus omnis erit ſi ſit ſic magiſter ei⁹. Quarta eſt perfectio ꝓparatōis q; conſiſtit in oſtenſione exemploꝝ. Et de hac dicit Heñ. ix. Noevit ioſu⁹ atq; pfect⁹ in generationib⁹ ſuis. Quinta eſt pfectio trāſlitatis q;

ꝓsistit in ꝫsummatõe difficillimoꝝ z optimoꝝ. i. Jo. z perfecta caritas foras mittit timorẽ. z pbs dic. Perfecta viri optimoꝝ est opatiua. Silr itelligẽdũ ẽ qñ cꝫ mõis obligat aliqs ad aliqd. Primũ genꝰ obligatõis ẽ ꝓpter mandatũ diuinũ. Secõm ẽ ꝓpter votũ emissum. Tertiũ ẽ ꝓpter officiuz susceptũ. Quartũ ẽ ꝓptervitandũ scandalũ. Quintuz ꝓpter cõscie iudiciũ. Cũ ergo qrit vtꝝ bõ in pfecta caritate erns teneat ad opera pfectõis. Dicendũ q si pfectio accipiat prio mõ vicz p pfectõe iusticie qsistit in ꝛpletõe mandatoꝝ sic obligat ad illã pfectõem sicut z alij et eo magis de bono cr eq̃ q magis ꝓcepit donũ p qđ possit iplere dinũ mãdatũ. Si aũt loqmur de alijs generib⁹ pfectõis. dicẽdũ q nõ obligat bõ erns in pfca caritate ad illa cꝫtũ ẽ ex obligatõe dini mãdati. nec aliter obligat nisi interueniat aliqđ vinculuz seqns. valet votũ p qđ obligek ad pfectionẽ religiõis ꝑlatõis officium susceptuz. p qđ obligek ad pfectõez ꝑlatõis. vl scandalũ: p qđ obligek ad perfectõem opatiõis. vl ꝓscie dictamẽ p qđ obligat ad pfectõem trãqllitatz. His emz iteruenientib⁹ supinducit nouã obligatio ad hꝰ gña pfectionũ ꝓdictaꝝ. sz statꝰ caritatz cꝫtũ ẽ desse nccariam obligatõez ñ adducẽ. Et sic magnifice dñe ciuescꝫ dilecti expedite sẽ hꝰ fructꝰ tres ptes qs supiꝰ ꝓmisimꝰ qs obsecro vos pfecte hre vt h gram z i futuro gloriam habeatis. Amen.

Utrꝫ pfectꝰ in caritate teneatur ad opa pfectõnis.

Ñica quarta post octauam pasce. De efficaci virtute oiõis. Sermo. xxvi.

Amen amẽ dico vobis si quid petieritis pr̃ez in nomine meo dabit vobis. Jo hã. xvi. Pro hꝰ sacri z sci euãgelij historiali declaratõe. Notãdũ q si qs aliqd petẽs cupit exaudiri. tria in sua petitiõe deber hre. vicz.

Cause dignitatem iusta petendo.

Feruoris oportunitatez iuste orando.

Querentis idoneitatem iuste viuendo.

Dixi ꝓmo q. si qs in sua

petitõne exaudiri cupit dí/gna z iusta petet dz. Rõ hꝰ est. qz tm illa petenda sũt q̃ sint vel ad salutẽ ꝓpriaz vel cõem. sz in iusta necz ad pro priã necz ad cõem salutẽ ꝓficiũt. imo qõ peiꝰ ẽ ꝓria sũt q̃ nõ nisi iusta z digna queri dñt. Dic Aug. ait. Nõ petit in nole saluatoꝛz q̃cquid petit ꝓ rõem salutis. q̃si dicat. si xp̃s dic in nole suo qõ est nomẽ iusticie ẽ. petendũ. q̃ q̃ iniuste petit nõ petit in nole suo. Huiꝰ exẽplũ ponit Valeriꝰ maximꝰ de socrate di. Sacrates nihil vltra a dijs imortalibꝫ petẽdũ dixit q̃ vt bona tribuerẽt.

Dixi scõdo q̃ si q̃s in sua petitione exaudiri cupit feruoꝛis opoꝛtunitatẽ dz tenere. Tã in oꝛõe z in petitõe dẽbet fieri ꝓncipiuz mediocriter. mediũ feruẽt. finis pseuerant. ꝙ volebat ĩuere salomõ Eccl. vij. Melioꝛ ẽ finis oꝛõis q̃ ꝓncipium. Et ista dꝛ recta opoꝛtunitas. i. q̃ sit recte oꝛdiata ĩ ꝓncipio medio z fine. i. q̃ sit assidua in feruoꝛe vt dic Jaco. vltra. Vltũ enĩ valet deprecatio iusti assidua. Dic Aug. ait. Dixi in nouitate ꝙuersionis sue feruẽt oꝛãt: postea lãguide. postea vero frigide q̃si securi fiãt. sz tm cũ videꝛz depcatõez tuã nõ amotaz a te securꝰ esto. qz nõ ẽ amotamĩa eiꝰ a te. Et de istis q̃ ñ obtuãt tpis opoꝛtunitatez in suis petitõibꝫ eo mõ q̃ dicũ ẽ dare exẽplũ chimere cuius caput est leo qõ est aial callidũ. mediũ ẽ caniꝭ qõ est aial tpatũ. finis ẽ serpes qõ ẽ aial frigidũ. Dic Greg. li. xx. mo. ait. Virtutꝫ pondus oꝛõ nõ hꝫ quã neq̃ꝫ pseuerãtia ꝓtinui amoꝛz tenet veracit oꝛare ẽ amarioꝛes compunctõe gemit z nõ ꝓposita ꝓba resonare. Dixi tertio q̃ si q̃s in sua petitõe exaudiri cupit dz hẽ iusticiã vite. Rõ huiꝰ ẽ. Tã xp̃s in p̃senti euangelio dic. Si q̃d petieritꝫ pẽm. q̃si dicat. illi q̃ petũt dñt filij dei ẽ ꝑ gratiã: nõ filij diaboli ꝑ culpã. Hinc saluatoꝛ ait Mat. v. Estote pfecti sic z pr vr ce. pfe. ẽ. qz alit deꝰ nõ exaudit. Et Jo. ix. Scimꝰ qz deꝰ peccatoꝛes ñ exaudit. Dic crisosto. sup Mat. ait. Nõ voce clamosa pulsandꝰ est deꝰ sz ꝓscia recta placandꝰ. qz ñ est vocꝭ sed coꝛdis auditoꝛ

huius exemplū hꝫ Exo.xvij vbi dꝛ q̄ in bello qđ habuerūt filij isrl̄ ꝯ Amalech plus fecit Moyses orādo q̄ ioſue pugnādo. Hec exclusiones magnifice dñe zciues carissimi in sacro euāgelio hodierno denotāt q̄ diuidit ī tres partes. Quā in pma pte ponit cause dignitas. vt iustū petat cū dꝛ. Amen dico vob si qđ petieritis.cū dic̄ qđ. põit aliqđ cēntiale.p qđ bonū et iustū dꝛ intelligi. In scđa pte ponit tpis opportunitas. vt assidue petat ibi. Vsq̄ mō nō petistis q̄q̄ zc̄. In tertia pte põit peten̄tis idoneitas vt a iusto. vl si ab iniusto vt p iusto querat. ibi. Nec i puer. zc̄. Et vt clarꝫ hec pateāt videam⁹ hist̄oriā. Declarate hist̄orie fructus erit oꝛō p quā hō celū penetrat. de q̄ loq̄ndo tres exclusiones cū trib⁹ dubijs more solito declarabim⁹ quaꝫ pma erit ō q̄ditate. Scđa de q̄litate. Tertia de quātitate ipi⁹ oꝛōnis. quib⁹ declaratis erit finis. Conclusio igit pma sic tenet ī ordine. q̄ Oꝛō est pius mētis affectus in deū tendēs et pcrūq̄ ne animus pigritet in voce prūpens. hec Hosti. Pro declaratione hui⁹ diffinitōis notādū q̄ hō tāgit debita pparatio oratōis q̄ in trib⁹ exclusit ꝑ tres ꝓticulas in diffinitione positas. In cordis ab exterioꝛib⁹ reuocatōe. In suipi⁹ perfecta cōsideratōe. In oꝛōis debita exhibitōe. Primū notat cū dꝛ. oro est mentis. per qđ notat intrinseca reuocatio mētis ꝑm illud Mat. vi. Tu aūt cū oraueris intra cubiculū tuū. z. c. h. o. p. tuum Secūm vero cū dꝛ. pius affectus. p qđ notat q̄ affectus oratis nō debet esse crudel z superb⁹. Iuxta illud Eccli. xxv. Oro humiliantis se celū penetrat. Tertiū notat cuz dꝛ. tendēs in deū. Iuxta illud Lu. xi. Cū oratis dicite pater noster q̄ es in celis zc̄. Prima pars debite pparationis ad oratiōnē est ab exterioꝛib⁹ cordis reuocatio q̄ ꝛuocatio in trib⁹ cōsistit. in loco tpe. z gestis. Prio in loco. qꝛ locus oratōis dꝛ esse templū in q̄ templo est oratiō ꝓpter. sex. Prio ꝓpter significatiōem. p qꝛ locus ille significat cor fidele. Vñ Pau. i. ad Cor. z. Nescitis qꝛ templū dei estis et spūs dei habitat in vob. qꝛ

Diffinitio oratōis.

Pars ad

sicut tēplū materiale mundak. illuminak. ornak. thurificak. Ita fidel aīa mūdari debet. vicz p ꝓtritōem z cōfessionē. illūinari p electiōez z p̄dicatōem. ornari p bonā opationē. thurificari p oratōnē. Hic dauid in ps. Domine dilexi decorē domus tue. z lo. ha. g. t. Secūdo est orādū in tēplo ꝓpter deuotionē. qz ibi ituitu crucifixi maior excitat deuotio z feruētior est oō. Un̄ Pau. ad Heb. xij. Aspicientes in auctorē fidei z ꝓsummatorē ihesū. Et Ber. Cū astat orāti sacra imago dei aut nascētis aut morientis aut resurgēt̄ aut ascēdentis. vt astringat necesse ē animū i amore virtutū. Tertio ꝓpter ꝓximū. qz bn̄dictio z oro ep̄i maiorē efficaciā ꝓfert oīoi ad ipetrādū. Un̄ i collecta. Oz. Quisq̄s h̄ tēplū bn̄ficia petitur⁹ igredit cūcta se impetrasse let ek. Quarto ꝓpter fideliū societatē q̄z vota cōuenīūt ad ipetrādū. Ioe. ij. Vocate cetū ꝓgregate populū: z Isa. Impossibile est multoꝝ pces nō exaudiri. Et Prouer. xxviij. Ff q̄ adjuuatur a ffe q̄si ciuitas firma. Quīto ꝓpter dīnā habitationē. qz deꝰ domū sibi dedicatā z orātes in ea q̄dā gra spāli custodit z visitat. Un̄ ait Eze. 43. Fili hois locus solij mei z locꝰ vestigioꝝ pedū meoꝝ vbi habito in medio filioꝝ isrl. Sexto ꝓpter frequētiā āgeloꝝ z effugationē demonū: qz locū bn̄dictū z orātes in eo angeli fugāt z demones abhorrent. Un̄ de angel ait ps. Preuenerūt ꝓncipes ꝓiūcti psallētib⁹ ait Ber. O q̄ felix ecclesiā spūalib⁹ ocul semel itueri posses quō p̄ueniunt ꝓncipes ꝓiuncti psallētib⁹. videres ꝓculdubio q̄ cura q̄ tripudio iterfūt cantātib⁹. assistūt orātib⁹. assūt meditātibus. Hos ꝓtēplabat David di. In ꝓspectu āgeloꝝ psallā tibi. De demōis ait. Crisō. Nō audent accedere vbi repōit corpus xp̄i z celebrāt dīna mysteria. hīc demōes ō tali loco dicūt illud Gen. 28. Quā terribilis ē locꝰ iste. ꝓfecto ē h̄ aliud nisi domꝰ. d. z. p. c. Cōsistit secūdo reuocatio corꝺ ab exteioribus i tpe. qō tps p̄t tripl̄r ꝓsiderari aut ꝓz cāz orōis. aut ꝓm ipaz orōz. aut ꝓz ꝓgētioē hoīoīs

Cā o/ratōis

Causa orōis ē desideriū caritatz ex q̄ procedit orō. z ꝑm istud desideriū oportet sp hr̄e mentē vl actu vl virtute. De h̄ desiderio loquit Paul. taliter. i. ad The. v. Sine intermissiōe orate. Et Lu. i8. Oportet sp orare z nūq̄ deficere. Dic Pern. aiebat. Caritas tot mōis in orōne vel grāz actiōne in deū se fugit refundit q̄r in suis necitatibus vl ꝓsolatōib⁹ ꝓximi vl ꝓpassiōib⁹ vl ꝓgratulatōib⁹ iuenit affect⁹. Sed ipa orō ꝑm se ꝓsiderata nō ꝑ esse assidua vt dic̄ sc̄us Tho. qz oportet alīs opibus occupari. sz dz esse breuis z densa. Vñ Aug. Dicūt fres i egypto crebras q̄dēh̄r orōes. sz eas breuissimas z raptī q̄dā mō iaculatas. ne illa vigilāter erecta q orāti plīmū necessaria ep̄ ꝓductioz̄ moras euanescat atq̄ haberet irrentio. Sz hora ꝓgruētioz orōnis appbeta assignat q̄ septē horas assignat. Vñ i ps̄. Septies i die. l. d. t. In q̄b⁹ horis dñs magna mysteria operat⁹ ē potissime passionis. Sz qz nō oēs h̄ facere pñt. iō Per. tres horas congruētiores ad reuocādū mētes ab exteriorib⁹ assignat. Dño mane ꝑm q̄ dauid in ps̄. ait. Mane astabo tibi z videbo. s. pcā mea examinādo. q̄m nō vis volēs iniqtatē tu es. Exēplo xp̄i q̄ vt scribit Mar. i. c. Diluculo valde surgēs egressus abijt i desertū locū ibiq̄ orabat. hoc xp̄s satis ad reuocādū mētes ꝓgruū est. qz a curis exteriorib⁹ adhuc sum⁹ ieiuni. Secūdo hora vesprina: qz ab ipedimētis inuenimur digesti. Exēplo xp̄i q̄ hora vesprina dimissa turba ascēdit i mōtē sol⁹ orare Mar. xiiij. Et in eodē loco dr. Vespe autē facto sol⁹ erat ibi. Tertio hora medie noctis. qz tūc est hora maxime silētij. Vñ david in ps̄. Media nocte surgebā ad ꝓfitēdū tibi z Job vij. Si diluculo ꝓsurrexeris ad deū. z omnipotentē deprecat⁹ fueris. si mūd⁹ z rectus incesseris statī euigilabit ad te z placatū reddet habitaculū iusticie tue intm̄ vt pri ora tua fuerit pua z nouissima tua mltiplicent nimis. Exēplū h̄r de māna qñ colligebāt iudei media nocte. Exo. i6. q dr significat gr̄am spūsancti q̄ tali hora ipetran-

se. se. q. 83. ar. 14.

da est. Hic Salamō Sap. 16. Oportet p̄uenire solem ad bñdictōem tuā. Sz q̄ fortē sūt aliq̄ mētis occupationib⁹ impediti his tribꝰ horis mentē reuocare nō p̄nt l' nolūt. ō ecclia sctā tāq̄ discretionis z pleratis mr̄ tria tpa ordinauit ꝓgruētiora in anno. s. tps passiōis. q̄ tūc hō dz esse bñ dispositꝰ a reuocādū a mūdanis. tū q̄ xps dedit regnū latroni. z corpꝰ et aiam in redēptōem hūano gn̄i. tū q̄ eccia illo die p̄o oīb⁹ orat. tps ascēsiōis. tū p̄pter p̄cessiōes. tū q̄ aduocatus nr̄ ꝰ celū ad ipetrāduz ꝓ nob accessit. Et tps aduēt⁹ spūs. s. q̄ grās nob donabit. Sz si q̄ sūt q̄ talibus tpib⁹ nollēt mentē reuocare saltē i p̄cipio cuiuslibz eoꝝ opatōis dicāt dñicā orōnez z signet se signo crucis. sicut Hiero. ad Paulā scribit di. In p̄ncipio cuiusliber opis p̄mitte dñicā orōez z signū crucis i frōte. q̄ ipe ēt ait Sicut milite sine armis ad bellū ire nō ꝓuēit ita hoi xp̄iano p̄cedere q̄libz die sñ oratōe. Si tñ illis horis supius dictis. vl' tribꝰ saltē illis tēporib⁹ ꝓgruētia nō esset eiꝰ mentē ab exteriorib⁹ reuocare supest vt saltē vna diei hora determinata sit dignū z ꝓgruū mētē reuocare z orare. sic Hiero. ait. Si forte aliq̄ tpe decepti fuerimꝰ ipm tps. s. determinatuz nos ad orandū moueat. Cōsistit tertio reuocatio cordis ab exteriorib⁹ in gestis. Nā more Hester fidel' aia orōis tpe i tribus debet gesta mutare. Pūo vestimētoꝝ ornatū deponere: z habitū p̄nialē assumere. sic Hester fecisse legit. q̄ habitꝰ supbꝰ nō ipetrat nec recta de se facit credi. Hic est q̄ xps ꝓ bñ iduitos a foris z intus maculatos fordib⁹ ait Matth. xxiij. Ve vob q̄ estis siles sepulchris dealbatis q̄ a foris parēt hominib⁹ p̄ciosa: intꝰ vero plena sūt ossib⁹ mortuoꝝ et oī spurcitia. Scōo debet caput cinere supaspgere i mēoria p̄sie i q̄tatis p̄ vnguēto q̄ vane mulieres vtūt. de q̄ Isa. lvij. c. ait. Ornasti te regio vnguēto z mltiplicasti pigmēta tua. Et Sap. xv. dr. Umbra picture laboris sñ fructus effigies sculpta per varios colores. cuiꝰ aspectꝰ insensato dat ꝓcupiscētiā z

Pa ōis / anno

Festa i orōe.

diligit mortue imaginis effigiē sine aīa .i. sine deo q̄ ē vita aīe. his minak dē per Ezech. ix. dī. Cōplebo indignatōem meā in plete et in his q̄ liniūt cū absq; tpamento. paries ē caro q̄ in aq̄s delicias resoluit: sz ad solē aflictōis ꝓsolidat. hūc absq; tpamēto liniūt q̄ īmoderate z ihoneste facies suas cōponūt. ꝝ quos ōr Actuū. 12 Pereuntes te deus paries ō albate. Tertio debet ieiunium z elemosynā assumere: Jxta illud Tho. ix. Cōa ē ōō cū ieunio z elemosyna. Un Aug. Si vis ōrem tuam ad deū volare. facias ei duas alas. .i. ieuniū z elemosynā. z ascendet celerē z exaudiet. Hec oīa fec Hester sīc in eī libro legit. Cōsistit scdo ꝑncipalr oratōnis ꝑparatio in suuꝑi ꝙfecta cōsideratōe. Nā certe si hō se ipm ꝓsideret: vilē z būilem se reputabit ꝓpter tria vicz qz est limꝰ in sua creatione. vmbra in sua duratōe. pulvis z cinis in sua dissolutione. Dico ꝑmo q̄ si hō bene ꝓsideret ꝓditōem suā tenebit se vilē eo q̄ sit limꝰ in sua creatōe. vñ Jnno. ō miseria ꝓditōis humane aīt: Cōsideraui cū lachrymis ō q̄ factꝰ sit hō. q̄d faciat homo. q̄d facturꝰ sit hō. Sane formatꝰ est de terra. concepcus in culpa. natꝰ ad penā Un ille ꝑdictus Jnno. tīa ꝓsiderās in eodē libro aīt. ponens exēplū Job q̄ dicebat. Quare de vulua eduxisti me. q̄ vtinā ꝓsumptꝰ essē ne oculꝰ me videret. vt videre labōrē z dolorē vt ꝓsumerent nūc in ꝓfusione dies mei. Si talia locutꝰ est de se ille quē dñs sanctificauit īvtero. q̄lia loquar de me quem mr mea genuit in pctō. heu me dixerī q̄d mr genuisti filiū amaritudis z doloris q̄re nō in vulua mortuꝰ sum egressus de vtero nō statim periī. Hec etiā ꝓfirmantur p illud Sen. .i. Fecit deꝰ homīnē de limo terre. nō ꝓpter aliud nisi vt in būilitate staret Dixi scdo q̄ si hō bñ cōsideret ꝓditōem suā tenebit se vilē eo q̄ est vmbra in sua duratōne. Un Job. ix. ait. Hō na. de mu. bre. vi. tē. re. mul. mi. q̄ q̄si. f. e. z cō. t. f. vm: z nūq̄ in eodē statu ꝑmanet. et. 14. c. ait. Breues dies hois sūt. z. n. m. a. te. est

Cōsiderativa suuꝑi

Dixi tertio q̄ si hō bñ cō sideret cōditōez suā renebit se vilē eo q̄ ē pulus z cinis in suā dissoluōe. Hinc da uid ꝓpheta dicebat. Iliam meā in puluerē deducat. et filius su⁹ Salomō Eccl. 12 Reuertat̄ pulus in terraz suā vbi erat. Hic Job. 30. di Cōparatus sum luto z assi milat⁹ sum fauille z cineri. Verūdem sapiēs ait. Intui tus sum vt viderē cadauer Nota cesaris in sepulcroz vide cū liuido coloze ornatū. putre dine circūdatū. aluū ei⁹ di ruptū. caterue vermiū p illō trāseūtes discurrebāt. duo famelici angues pascebant̄ in foueis oculoz. crines nō adherebāt capiti. dētes pa tebāt labijs ꝓsumptiz. dixi vbi est nam nunc cesar cho rus puellaruz. Magnitudo diuitiaz. acies militū. cater ua baronū. vbi sūt canes ve nātes. equi veloces. aues ra paces. thalam⁹ depictus. lect⁹ eburneꝰ. aureū atri tū. vbi sūt nūtatoria vesti mēta. diuersa cibaria. cāti cū lira. organoz. sonꝰ. odoz aromaticus. te verebant̄ bo mines timibāt ꝓncipes. co lebant reges vbi est tāta po tentia z tam ꝑclara magni ficētia. Et rñdit. he coīa mi hi defecerūt quādo i me de fic spūs meꝰ. dereliq̄t me i hoc misero repulchro circū uolutum putredine carnis mee. Hec ille. Cōsistit ter tio ꝓncipalit oroīs ꝓpara toi in ipius oroīs debita exhi exhibitōe. Nam ꝓncipalit bitio deo dirigenda est trib⁹ cir oroīs. cūstātijs adhibitis videlz.

Cum voluntate cōtrita et bene disposita.

Cum bonitate ignita ver bo apposita.

Cum dignitate intra o pere composita.

Primo oratio est dirigē da deo cū volūtate ꝓtrita z bñ disposita. q̄ pipam ds acceptat oroēm. Vñ Greg. Ante dei oculos nūq̄ ē va cua manus a munere si ara coꝛdis plena est bona volū tate. nil quippe offertur deo carius bona volūtate. Vñ Dauid in ps. In me sūt de us vota tua que reddā lau dationes tibi zc. Ista volū tas in oratione dz eē ꝓtrita Hic dauid in ps. Sacrifi cū. deo spiritus ꝓtri. Se cundo oroio est deo dirigē da cū bōitate ignita ꝙbo ap

posita vt ipm deū ꝓbis nostris laudem⁹. oīa qdē ꝓba orātis dñt ee in laudē dei z nō in laudē sui. Juxta illud Heb. vlti. Offeram⁹ hostiā laudis sp dño. i. fructū labiorū ꝓfitētiū nomi ei⁹. Tertio orō ē deo dirigēda cū dignitate inita ope ꝓposita. i. q opa corrspōdeāt verb. et oīa mēbra in vnū sacrificiū orōis bn aptata. Un Pau. ad Ro. 12. Obsecro vos fratres p miaz dei vt exhibeatis corpa vra hostiā viuētez sanctā deo placentē rōnabile obsequiū vrm. Tūc ei rōnabilr erit orō qn sensus iteriores z exteriores erūt concordes. Et hec sufficiāt d paratōe orōis. Sed iuxta hāc ꝓclusionē pt qri vtz oratio sp sit dirigēda ad deū vl etiā ad sctōs. Ad qd breuiꝰ rndet ꝑm Durandū nostrū in sūma. q orō pt poni gl alicui dupliciter. Uno mō qi p ipm iplenda. Alio mō sic p ipm ipetrāda. Prio qdem mō soli deo orōem ponrigimus. qz oēs orōes nre ordiari dñt ad gram z gliam ꝺse quēdā quā sol⁹ de⁹ dat ꝑm illud ps. Gram z gliam dabit dñs. Secūdo mō orōes ponrigim⁹ sanctz z angelis z hoib⁹ nō vt de⁹ p eos orōnes nras ꝓgnoscat. sz vt eorū meritz z pcib⁹ orōes nre sortiant effectū. Et ideo dr Apoc. 7. Ascēdit fum⁹ aromatū. i. orōes sctōr de manu āgeli corā dño. Et h etiam ptz ex ipo mō q ecclia vtitur in orādo. Nā a sctā trinitate petim⁹ vt nri misereat. Ab alijs aūt sctis petimus vt orēt p nob. et q̄uis mortui ex sua naturali ꝓditōne nō ꝓgnoscāt ea q in h mōdo agunt. z sic nec aie sctōr orationes nras vident vl ꝓgnoscāt pcipue iteriores motꝰ cordis. tn bōis deo manifestāte note sūt. sic Grego. 12. moza. dic. Eoz aūt. s. sctōr itelligētiā maxie decet vtpetitōes ad eos vl vocē l cord directas in orādo ꝓgnoscāt z ō petitōes q̄s ad eos dirigim⁹ deo mānistante ꝓgscūt. Hec ēt ponit sctus Tho. z Rich. de me villa. in. 4. di. 45. in fi. Cōclusio scda ē de q̄litate orōis i q est āmodo videdū ꝑmo quō sit orādū. q ꝓclusio sic format. Orandū ē ꝑmo hūilr. Secundo fidelit. Tertio feruent. Quarto patient. Quinto

se. se. q. 83. ar. 4.

Orōis q̄litas

vocalit. Sexto mentaliter. Dico pmo oratū ē hūilt. qz deꝰ tales oratēs exaudit. vñ Dauid ppheta in ps. Tes. in oza. hūiliū z nō spze. p. eo rū. Exēplo centurionis dicētis Mat. viij. Dñe nō sum dignꝰ vt intres sub tectū meum. sz tm dic ꝙbo z sanabit puer meꝰ. q de cā a xpo dictū ē ei. sic credidisti fiat tibi. Et exēplo publicani Luce. 18. Qui nō audebat oculos ad celū leuare. Vñ ō eo dictū ē Descēdit h iustificatꝰ in domū suā. Et exēplo filij ꝓdigi Luc. 15. Qui hūlt pcm suū oras dicebat. Pr pec. i ce. z c. te z iā nō sū di. vocat. tuꝰ. sz fac me si. v. de mer. r. Vñ pr statī itulit. Cito pmo ferte stolā pmā z date anulū in manu eiꝰ. zc. Dixi secūdo q oratū ē fidelt ne impediamur a pusillanimitate spūs z timore imoderato dū cogitamꝰ ppriā idignitatē. imo ꝙsiderare debemꝰ dñi pietatē. Vñ Jaco. i canonica ait. Postulet in fide nihil hesitās. Exēplo dauid q in ps. dicebat. Dñi. m. d. q i te ꝙfidit aīa mea. z exēplo apostoloꝝ q cū fide pseuerantes in oratōe meruerūt accipe spūm scm. Actuū. i c. Dixi tertio q oratū ē feruēt. qz te pida oratō lāgescit z deficit Vñ Aug. ait. Plerūq hoc negociū plꝰ gemitibꝰ z fletu q̄ ꝓmonibꝰ agit. Exēplo dauid in ps. In meditatione mea exardescit ignis. Et in alio ps. ipe dicebat. Lauabꝰ per. la. me. Exēplo Ezechie regis q in oratōne sua ꝙcussit ad pietē. fletu magno et feruenti orauit. Vñ dixit ei deus ꝓ Isa. 4. Re. 20. Audiui orationem tuā z vidi la. tuas

Dixi q̄rto. q orandū ē patienter. qz q̄uis aliq̄n non exaudiat deꝰ tñ p meliori semp facit. Vñ Aug. ait. Si aliq̄d ꝺ q̄ oramꝰ acciderit patient ferēdo z in oib gras agēdo h potius oportuisse q̄ dei nō q̄ nra voluntas habuit mimie dubitare debemꝰ. Si g dura nō abstulerit nō ideo nos negligi extimemꝰ. sz potiꝰ pia patientia maloꝝ maiora amplioꝝ sperem. Non nullis em q̄ petebāt ꝙcessit iratꝰ sic israelitis: q̄z explera ꝙcupiscētia ipatiētia ē gnis castigata. Item Aug. de h ait. Si aliq̄n dñs tardiꝰ dat comedat dona nō negat. diu des

siderata auidius obtinent. cito aũt data vilescũt. Quat tibi dº qõ nõ vult cito da/re vt tu discas magna ma gne desiderare. His duab⁹ auctoritatib⁹ Aug. dak intelligi q deus aliqñ nõ dat q̃ petunt vt q̃ nõ sũt bona t vt auidi⁹ petant. tñ in oib⁹ vult q patiẽtiã habeamus Exẽplo chananee vt habet Mat. xv. Que ꝛ repulsa et iniuriata fuisset: tñ sp ꝑstanter petyt. vñ dictũ ẽ ei. O mulier magna ẽ fides tua. fiat tibi sic vis. Vñ Crisꝰ. super hec ꝓba ait Vide mlierꝫ patiẽtiã t hũilitatẽ. dñs filios vocat iudeos: t illã canẽ: tñ nec doluit in aliorum laudib⁹ nec molesta est i suo ꝓuicio. q̃si diceret si nõ sum digna vt panẽ integrũ desaltẽ filie mee da sanitatem q̃si micã in ꝓpatõe bonorũ vt beneficior̃ q̃ fecisti iudeis. Dixi ẽnto q orandus ẽ vocatr. Iuxta sniaz Aug. ad ꝓbam dicẽtꝫ. Nob ꝓba necessaria sũt quib⁹ ꝓmoueamur t ispiciam⁹ q̃d petamus. nõ q̃bus deũ seu docẽdũ seu flectendũ esse credamus. Et dauid in ps. Voce mea ad dñm clamaui. voce mea ad dñm deꝓcat⁹ sũ. Tã orõ aut ẽ cõis aut ẽ singularꝫ. Si ẽ cõis dz esse vocal. qt talis orõ fit p mistros ecclie t p ipos offert deo in ꝑsona toti⁹ ppli fidel. t iõ oportet q innotescat toti populo p q̃ offert. qõ nõ possꝫ esse nisi oratio esset vocalis t iõ rõnabiliꝫ istitutũ est vt mistri eccie. hmõi orões alta voce pnũciẽt vt ad noticiã possint peuenire. Iuxta illud ps. Cãtem⁹ dño gl̃iose. t alibi in ps. Laudate eũ in tympano t choro. Si aũt orõ est hmõi dz tm̃ plogari. sic ordiatũ ẽ ab eccl̃ia. Sed si oro ẽ singlaris q̃ deo offertur a singlari ꝑsona aut p se aut p alios orãte de necessitate nõ req̃rit q sit vocalis sz de ꝓgruo. qt tali orõi singulari adiungit vox tripli ciõe. Pmo q̃dẽ ad excitandã iteriorẽ deuotõez q̃ mẽs orãtꝫ eleuat in deũ. qt p exteriora signa siue vocũ siue aliq̃t factor̃ mouet mens hois fm apphẽsionẽ t per ꝓns fm affectõem. Vñ dic̃ Aug. ad ꝓbã. q ꝓb t alij ssignis ad augẽdũ scm̃ desideriũ nos ipos acri⁹ excitam⁹ Scõo adiũgit vox tñ orõi

Thom. i se. se. q. 83. ar. pũ.

ad redditōez debiti. vt. s. hō
do fuiat ꝑz totū illō qō ex
do hz. i. ñ solū mēte. sz ēt cor
pore. qō ꝑcipue ꝓpetit oīoi
q̄ ē satisfactoria. Un ōr ose.
vlti. Dēm aufer iniq̄tatē z
accipe bonū z reddem⁹ vitu
los labioꝝ nr̄oꝝ. Tertio ta
li oīonis vox adiūgit ex q̄dā re
dūdātia aie ad corp⁹ ex vehe
mēti affectiōe ꝑz illō ps. Le.
ē. c. m. z exu. l. m. His trib⁹
rōib⁹ ꝓtēdū ē. hīs signis in
oīōe. Un sciēdū ē q tm faci
ēda ē vocal oīo q̄tū ꝓfic ad
excitādā iteri⁹ mētē. cū mēs
p h̄ distrahit aut aliq̄l ꝑ ipe
dit: a tūb⁹ cessādū ē. qō ꝑci
pue ꝓtigit ī illā q̄ mēs sine
h⁹ signis ē sufficiēt ad devo
tōez pata. vñ dō dī. ī ps. Ti
bi. d. c. m. ex. te. fa. m. exēplū
dō h̄ hr̄. i. Re. i. vbi dr. q ānā
loqbat ī cōde suo. Un si ex
voto l ex pnīe ipositōe aliq̄s
ad oīōez vocalē obligat tē si
bñ ipediret mētē faciēda ē.
Oīo vocalis q̄ dicūt ps. si
ue credo ī ēm. siue pfr̄ siue
aue. m. In ist⁹ q̄tuor ꝑstat ef
ficacior mō oīo vocal. Haz
ps. Fcitatio oīa nccaria ad
aiaz ꝓtinet. Credo ī deū q ē si
bol⁹ aplic⁹ fidē orthodoxā
sñ q̄ sal⁹ñ ē ꝓplectit. oīo dñl
ca pr̄ nr̄ septē petitōes necca
rias aie dilucidat. q̄t ist⁹ ora
onū efficacior sit iteri⁹ de
clarabit. Dixi sexto q oīā
dū ē mētalit. qz talis oīo hoiez
de mūdo trahit. Tā plena
ē purgatōe: ꝓfessiōe. hūilia
tōe. ꝓsolatōe z dīna ꝑgusta
tōe. Talē oīoez de⁹ q̄rit sic
scribit Io. 4. Tā pr̄ tales q̄
rit q adorēt eū in spū z ꝑita
te. qz z ipe spūs ē z mltitu
dine ꝓboꝝ nō flectit sz suspi
rioꝝ z gemituū z singultuū
hic dauid ꝓpheta: Clama
ui i toto corde meo ex. m. d.
qz q solū ꝓbo oīōt a xp̄o re
darguūt Mat. 7. Populus
h̄ labijs me honorat. cor au
tē eoꝝ lōge ē a me. qz tales
sūt de natura ranaꝝ q̄ cla
māt ōre. sz ñ sūt in palude ī
mūdicie. In tali oratōe du
plici mō orātes īcedere pñt
Prio mō p q̄tuor ptes. q̄rū
pma ē cogitatio de ptis cō
missis z omissis bōis. ac fa
cere cartulā pfunctorie trās
currēdo in mēte minie. sed
morose q̄ ifra vnā septianā
ꝓpleat. z p q̄liber petō mor
me mortali dicēdo culpam
dīna mētalit ipl⁹ clemen
tia dicēdo cū Ezechia ī ps.
Recogitabo. t. o. an. m. in. a

do ps.

aie mee. Et hec meditatio i humilitate fundata timorem
icutit. z lachrymas admini
strat. z superbiā pellit. etiam
mūdū odire facit z abstinētiā
puocat. Secūda ps ē cogi
tatio i sensu virili mortis
iudicij terribilis z eternaꝝ pe
naꝝ. q̄ cogitatio cū visione
petrōꝝ facit aiam q̄si desspera
re. sz tū pmarie vtilis ē. q̄ la
crimas multiplicat z timorē
z oīa iudicia primi pellit ab
aīa. z mentē z corp⁹ mortifi
cat. z ad faciendā pniaz for
tificat vt euadat illā geben
ne pperuā pniam crimiuz
minime purgatiuā. sz puni
tiuā. Tertia ps ē icarna
tōis. passiōis. z toti⁹ xpi cō
uersatōis meditatio. ō inflā
mat aiam ad amorē z fortifi
cat ad crucē dñicā baiulā
dā. z subministrat lachrimas
z hec cogitatio p amplius
mentē hūiliat. Dic Greg.
nis. Nihil adeo gūe q̄ nō ei
q̄nimis tollere⁹ xpi passio
ad mēoriā reducat. Quar⁹
ta ps ē cogitatio celestis pa
trie ierusalē: quāta pace de
lectatōe vita salute diuitijs
spiritualib⁹ gaudio charita
te sanctoꝝ angelorꝝ z hoīm
societate z incorruptibilitate
pperuitate. q̄ oīa in visione
dīna psistūt: fruit. Dic Au
gust. Incōparabilit⁹ supna cita
clara ē vbi victoria veritas.
vbi dignitas sanctitas. vbi
vita z eternitas. Alio aūt
ordine tale oratō fieri pōt sm ordi
nē quē pōit Paul⁹ i epla
pma ad Thym. ij. dicens
Obsecro igit primo oim fie
ri obsecratōes. orōes. postu
latōes. grāꝝ actōnes. Obse
cratio eni adiuratio ē pro re
mouēdis mal⁹. siē pseru⁹ of
fendit dñm nō audet p se ac
cedere ad rogādū. sz p medi
atorē. Ytra petōr obsecrare ō
bet deū p amatōe sue ekpe
nō p se. sz p sctōs cū dic scē
Petre. sancte frācisce ora p
nob. ita etiā p passionē z cru
cē z hmōi. Ñ isti tales pec
catores dicere pñt cū dauid
Amplⁱ laua. m. d. ab iniq̄.
m z a. de. m. m. me. Etē. po.
Ber. de latrōe. Qui vicin⁹
suspēdio nec iuenies i se vñ
miam pcek: extendit pces p
xpi passionē vt circūstantes
ad pietatē moueat. Nā dō
postq̄ pperrauit adulteriū
nō p se pcat⁹ est. sz p miseri⁹
cordiā dei dī. Mi. m. d. sm
ma. m. tuā. Orō est de bōis
dādis in via. s. virtutib⁹ z bo

nis oꝝibus. qz q̄ est debit' indiget sustētatiōe. ita tā illi q̄ obsecrati sūt p remouendis mal' cū ab illis q̄ dei mscdiā purgati sūt orare dñt p acq̄rēdis ꝓfutib⁹ quib⁹ sustētari valeāt. sic sapiēs. Eccī 38. docēt di. Fili in tua infirmitate ne despicias teipm. sed ora ad dñm z ipe curabit' te. auerte a delicto z dirige manus tuas. Ex templo pauli qui post uersionē orās z optinēs scribit philipēsib⁹. 4. c. dicēs Oia possum in eo q̄ me ꝓfortat. Postulatio ē de bōis dādis in pria. qz qui a petis purgat⁹ ē z ꝓfutib⁹ adornatus gl'iam tādē petere dz tāq̄ in oꝝōe fundat⁹. sic docuit xps Lu. 12. di. Dicatis adueniat regnū tuū. Ex templo marie z marthe sororꝝ ei⁹ dicētes z postulātes p fre suo Jo. 11. Ecce quē amas infirmat'. Gratuactio ē p bōis ꝓfirmatꝝ. Hā ꝓns videt vt q̄ a mal' sūt purgati z in bonis positi respectu ꝓfutū at q̄ ad bōa gl'ie p̄destinati. Talia cū placito aio z mēte serena ꝓtēplātes gr̄am creatori referāt. Hā aliꝝ facientes ōbet rēt dicere cū Ber. Qua fronte attollo tā oculos ad vultuz tā boni p̄ris tā mal⁹ filius? Pudet indigna gessisse gn̄i meo. puder tāro p̄re uirtisse ō gener. erit⁹ aq̄z deducāt o/ cū mei. optat ꝓtusio faciē mea z. vt̄ū meū pudor suffūdat occupet me caligo. deficiat i dolore vita mea t ānī mei in gemitib⁹. Ex his ptz q̄ obsecratio ꝓperit petitiōib⁹ oratio purgatꝝ petitio firmatꝝ. gratuactio ꝓtēplatiuis. Ex h figuratū ē p illa q̄tuor atria q̄ fec̄ fieri salomō in tēplo sic legit' in 3. Re. volumic. Primū a lōge in q̄ orabāt gentiles z imūdi. 2m magis ꝓpe in q̄ orabāt mul'eres. tertium magis ꝓpe in q̄ orabāt viri: quartū p̄ncipale i quo altare erat ereū z lauatoriū i q̄ orabāt sacerdotes. Hic de istis sacerdotib⁹ Esa. 61. ait. Vos sacerdotes dei vocabimini mīstri dei n̄ri dicet vob⁹. Preter istas oꝝōis spēs ē z alia q̄ supnatural' vocat. de hac q̄dē nō loq̄r. q̄m tal' nō ēi hoie ullo mō. sz dīna gr̄a singl'ari hr̄. Qui hāc oꝝōez hz singulari dei ꝓuilegio. nō ē de hoc mūdo. sz in celestib⁹ hītat et fact⁹ ē in pace loc⁹ ei⁹. Sed bonū ē pmanere i vocali potissime in efficaciori. s. in pat

nr̄ z in ipo cogitare z demū venire ad pmā regl'am mental'. q̄ ē cogitare de petis z ex inde expectare q̄d faciat dom⁹ ds. Dz q̄ in supioribus mētionē fecim⁹ de dñica oroē gr̄i satz̄ q̄uenieē ab alīq̄ posz̄. si oro dñica iter alias orōes sit efficacioz. Ad qō volēs rñdere buic dr̄ m sniam nr̄i doctoz̄ Richa. de media villa in. 4. di. 15. Q, sic. z h̄ ꝓpter tria vicz. Prio propter suam dignitatē. Scdo ꝓpter suā breuitatē. Tertio ꝓpter suā vtilitatē.

Vtrū dñica oro sit efficacioz ceteris.

Tho. vbi. s. ar. 9.

Dico pmo q̄ oro dñica ē efficacioz cūct̄z aliis orōib⁹ ꝓpter suā dignitatē. Rō h⁹ est ille effect⁹ ē nobilioz z efficacioz ceter̄z aliis q̄ a nobiliori cā pcedit. sz oro pr̄ nr̄. pcessit a nobilissima oim causaz. s. a xpo. g̃ nō solū ē efficacioz aliis imo ē efficacissima Q, a xpo pcedat hr̄ Mat. c. vbi dr̄. q̄ xps discipul' dic̄. Sic g̃ vos orabitz̄. Pr̄ nr̄ q̄ es in cel' zc̄. Fec̄ aūt xps talē oroēm oze ꝓprio trib⁹ d causis efficacissimis videlicet.

Vt magz̄ tal'oro honoraret.

Vt in ea maioz diligentia haberet.

Vt in ea maioz confidentia poneretur.

Dico pmo q̄ xps oze prio ꝓprio fec̄ talē oroēm: vt magz̄ tal'oro honoraret. Rō h⁹ est q̄z teste Aristo. in pmo posteriozz. Si de q̄ min⁹ vidr̄ esse z ineste. g̃ de q̄ magis. sz si ds posset hr̄e xpi vestē eā satis honorarer. g̃ mltomagis honorari dz su⁹ ꝓpri⁹ pmo. Hic Aug. in q̄dā pmoe ait. Quid vob⁹ pl⁹ ee vr: ꝓbū dr̄ aut corp⁹ xpi? Si vultz̄ verū rñdere h̄ vticz̄ dicere debetz̄ ire q̄ nō sit min⁹ re⁹ q̄ ꝓbuz dei negligēt audit q̄ ille qui corp⁹ xpi i re tā negligēcia sua cadere pmisit. De h̄ hēmus exēplū de bto Fracisco q̄ tanto honorez ꝓba dr̄ honorabat Dñi z in testamto suo frib⁹ dixit. Volo q̄ vbicūq̄ inueniunt ei⁹ noīa scpta colligāt̄ z in honesto loco colloceē

Dixi scdo q̄ xps fec̄ talem oroēm oze ꝓprio: vt in ea maioz diligencia haberet. Rō h⁹. q̄ ibi dz attribui maioz diligēcia vbi repit maioz sapiēcia. sz in tali oroē repit sapiēcia xpi q̄ ē maioz ceteris. g̃ dz attribui maioz diligēcia. Hic Aug. ad ꝓbā scribens aiebat. Si recte z ogruēt oram⁹ nihil aliud dicere posz̄

sum⁹ ꝫ q in ista oꝛõe dñica posuit ẽ. Dic ẽ q bꝛũs franciscꝰ dãdo exẽplũ z reglam ꝺ sapia q in ista oꝛõe ꝓtinek: dixit socio suo q ab assissio vsq; pusiũ nõ diꝛerat nisi semꝫ pr̃ nr̃. Dixit tertio q xp̃us fec̃ talẽ oꝛõem oꝛe ꝓꝓrio vt in ea maioꝛ ꝓfidẽtia poneretur. Rõ hꝰ ẽ. ibi fides ẽ ponẽda a q̃ scia pfecta hr̃i p̃t. qꝛ aliꝛ nullꝰ aliqd addiscere valeꝛ qꝛ reste Aristo. Q̃ pret addiscẽtẽ credere. Sz in xp̃o ẽ pfecta scia z p̃ris sapia. g̃ i eo. z ip ꝓñs suis dicꝛ fides ẽ ponẽda. Vñ Jaco. i. ca. ait. Si q̃s vr̃m idiger sapia postulet a deo q̃ dat oibꝫ affluenꝫ z ñ ip̃roperat. z dabit ei. postulet aũt i fide nihil hesitans. Exẽplo ꝺ q̃ oꝛãdo dixit. Dñe. m. d. q. in. t. c. a. mea. Scõo oꝛõ dñica ẽ efficaciꝭ ceteris alijs ꝓpter suã buitatẽ. ista ẽ illa buis oꝛõ de q̃ ꝓpheta loquit dixit. Verbũ abbreuiatũ fec̃ dñs sup̃ terrã. Fec aũt xp̃s istã oꝛõez bꝛeuẽ ꝓpter tria valde notanda videlicet.

Vt facilꝰ ꝓicellẽꝰz capeꝫ

Vt abilius per voluntatẽ gustaretur.

Vt melꝰ q memoꝛiam recoꝛdaretur.

Dixit ꝑmo q xp̃s fecit istã oꝛõem bꝛeuẽ: vt facilꝰ per intellectũ caperet. Vñ Augu. ꝑsideras dicebat. Absit i oratõe mꝭta locutio intellectũ habet obfuscare. sz mꝭta ꝑcatio habet aiam excitare. Et ideo mꝭta locutio ẽ cauẽda. sz mꝭta ꝑcatio ẽ hñda. Dixit secũdo q xp̃s fec̃ istã oꝛõez bꝛeuẽ. vt abilꝰ q volũtatem gustaret. Vñ ꝺ in ps̃. diccebat. Sicut adipe z pinguedine repleat aia mea. s. in ista oꝛatõe: z labijs exultatijs laudabit os meũ. Dixit tertio q xp̃s fec̃ istã oꝛõem vt melꝰ q memoꝛiã teneret. Hinc Dauid in ps̃. dicebat Memoꝛiaz. f. m. s. m. z. m. d. qꝛ in ista sacratissima oꝛõne vt in seq̃ntibꝫ demonstrabit nr̃e salutꝭ necessaria ꝓtinent. Et ideo opteꝛ q vires potẽtiaꝫ aie in ipa exerceantur. Dic Ber. potissime de ista oꝛõe dicebat. In oibꝫ actibꝫ nr̃is z obseruatijs mꝭta opꝰ est ani vigilãtia. sz p̃cipue in oꝛõe. Tertio oꝛõ dñica ẽ efficaciꝭ z excellẽtiꝭ cũctꝭ alijs ꝓpt̃ suã vtilitatẽnã rãte excellẽtie ẽvt isiꝺ. ꝺ sũ. bo li. i. c. 22 ꝺ ipa dicat. Fidei symbolꝰ. et dñica oꝛõ ꝓ tota lege quid

ecclie ad celoꝝ regna sufficit capelsenda. Et Aug enche. 4. c. dic. De q̄tidianis breui busꝫ pctis sñ qb⁹ hec vita ñ ducit q̄tidiana oꝛō fideliuꝫ satisfac. eoꝝ ci ē dicere pr̄ nr̄ ꝛc. sꝫ cū vir lingua hūana huius oꝛōis fruct⁹ exp̄mere pas ser: tñ buiratꝫ cā tres vtilitates in sua ꝓtinētia pmanentes succincte disponā q̄ sunt

Dei beniuolētie captatio

Cūctoꝝ bonoꝝ adeptio.

Cūctoꝝ maloꝝ remotio.

Dico primo q̄ in ista oꝛōe sanctissima dei captat beniuolētia. ꝛ ħ tribus modis.

Dño ex ꝑsona auditoꝛis.

Scđo ex ꝑsona oratoꝛis.

Tertio ex rebus ipsis.

Dño. vbi. s. ar. 9.

Dñ̄ primo captat beniuolentia ex ꝑsona auditoꝛis. cū dr. pr̄. nā de⁹ ē pr̄ nr̄ trib⁹ mōis scz p creatōem. p redēptōem ꝛ p glificatōem. De primo ait Pau. ad Heb. 3. Qui āt creauit oīa ds ē. Dic dr deut. 32. Nōne ipe ē pr̄ tu⁹ q̄ fecit ꝛ creauit te. De secūda ait Jo. 3. c. di. Sic de⁹ d. m. vt. f. s. daret vt. o. q. c. in eum nō pe. sꝫ ha. vi. eternā. De tertio loq̄t dauid i ps̄. dicēs Glia ꝛ diuitie in domo ei⁹.

Scđo captat beniuolentia ex ꝑsona oratoꝝ cū dr. nr̄ qz nō debem⁹ dicere me⁹. qz sol⁹ xps dicer̄ pr̄ me⁹ p natura. nos ꝯo dicim⁹ nr̄. est enī

Rōne nature crea (pr̄ nr̄. ture spiritualis.

Ratione nature creature rationalis.

Ratione nature creature sensualis ꝛ corpalis.

Dico primo q̄ nos debem⁹ dicere pr̄ nr̄ rōe creature spiritual. s. āgelice. qz āgeli sunt filij dei quēadmodū ꝛ nos. Unde Job. 38. c. ait. Quis dimisit lapidē angularē ei⁹ cū me laudarēt astra matutina ꝛ iubilarēt oēs filij dei. lapꝫ āgularꝫ xp̄s ē quē ds pr̄ i mūdū misit. vt pietē nature diuine āgelice ꝛ hūane ꝓiūgeret de q̄ dr i ps̄. ait. Lapi. q re. e. ħ. f. ē in. c. anguli. ꝛ dño f. ē i. ꝛ ē m. in. o n. q̄ sine cl̄pa exūtes sum⁹ fres āgeloꝝ. vñ dicit āgel⁹ Johāni Apocalipti. Conserv⁹ tu⁹ ego sū ꝛ fratrū tuoꝝ ꝓpetaꝝ: ꝛ eoꝝ q̄ seruāt ꝓba ꝓphetie h⁹. Unde ħ ouk magna beniuolētia cū nos mificozdit ds eīles angel' facere sit dignat⁹. Dirisćdo q̄ nos debem⁹ dicer̄ pr̄ nr̄ rōe creature rōnal. qz scriptura oēs hoies fres appel-

lat. Un Jo. 2. c. sue cano. ait Qui. d. f. s. in lumine pmāet. z cā. in eo nō ē. z infra Qui o. f. s. hic ē. Dic dō in ps. dice. Narrabo nomē tuū frib⁹ meis. Dixi tertio q⁹ nos ōbemus dicere nr. rōne creature sensual' z corpal'. Un Boet. li. de pso. Dē hoim gen⁹ sili in terris surgit ab ortu. Un⁹ em ē pr rex vn⁹ q cuncta mīstrat. Exēplo bti frācisci q cūctas creaturas fratres z sorores vocabat. Et ex his oib⁹ beniuolētia capiat ex rebꝰ ipis cū dr. Qui es in cel. Nā in trib⁹ cel' habitat ds vicz. in empyrreo. cristallino z stellato. Primus significat eminētiā. scdm fulgētiā. tertiū influentiā. Primū significat dei potētiā de q dō i ps. ait. Magn⁹ dns z laudabilis nimis in ci. dei. n. in. mē. san. ei⁹. Scdm significat dei sapiam q fulget in cūctꝫ creaturis. ō q apls Jac. i. c. ait Dē datū optimū z oē donū pfectū de sursū ē descēdēs a pre luminū. Tertius significat dei dilectiōem q in nos a mor̄ē influit. de q i. Jo. 4. c. ait. Deꝰ caritas ē z q manet in caritate in deo manet z deus in eo. Et hec de bnuiolētia. Dixi scdo pncipaliꝫ qi ista sacratissima orōe ptinet Adescda vtilitas q vocat cūctoꝝ ptio oī bonoꝝ adeptio. q: oia bona um bo q p nos sparꝫ pñt. aut sūt bo noruz. na glie. aut bona gre. aut bona nature. Et ista bona rdu ci pñt ad duo. q: oia bōa mū di. aut sūt ad finē. ant respectu coꝝ q sūt ad finē. Et in ista sacratissima orōe ponūt q tuor pme petitiones qb⁹ petunt bona glie. bona gre. et bona nature z petūt bona q sūt ad finē. z bona q sunt respectu coꝝ q sūt ad finē. Prima istaꝝ petitionuz q tuor. Sanctificet nomē tuū i qua petit finis vel bonū glie q ē finis nr. petit eni vt nomen dei ab oib⁹ habeat vt sanctū fm qd dic Aug. scdo li. ō sermone dñi i mōte inqēs. Cū dicim⁹. sctificet nomē tuum nos admonem⁹ desiderare vt nomē ei⁹ qd sp sanctū est etiā apud hoies sāctū habeatur h ē nō pfanet. qd ñ deo sz hoib⁹ pdest. Scda petitio est. Adueniat regnū tuū i q petit finis z bonū glie. Un Aug. vbi pus ait. Desideriū nrm ad illd regnū excitamus vt nob⁹ ueniat atq regnare in eo mereamur. Un p p⁹

mā petitōez petim⁹ vt ab oī
bus gl̄ificet̄ ꝯ blaſphemātes
z icāratores p ſcōam vt ad
dei gl̄iam veniamus ꝯ gulo
ſos auaros luxuriosos z epi
curos. Et ſic hēm⁹ duas pe/
titōes reſpectu finis z boni
gl̄ie. Tertia petitio ē Fiat
volūtas tua ſic in celo z ī ter
ra. in q̄ petim⁹ id qđ ē ad finez
ſez bonū gr̄e. qz petim⁹ meritū
q̄ btūdinē meremur. qđ cō
ſiſtit i obedīcdo diuīſ māda
tis. Vñ Aug. de ſmōe dñi ī
mōte. cū dr. Fiat volūtas tua
recte itelligim⁹ vt obediam⁹ pre
ceptz tuis. ſic ī celo z ī terra.
id ē ſic ab ag̃el̄is ab hoibz.
Et ī epl̄a ad pbā. cū dr Fiat
volūtas tua ꝛc. nob ab ipſo
ꝓcamur ipam obedīētiā. vt
ſic a nob fiat volūtas ei⁹ quē
admodū fit i celeſtibz ab an
gel̄is. Quarta petitio ē
Panē nr̄m q̄tidianū da no
bis hodie. i q̄ petim⁹ bonū na
ture qđ ē ad finē. qz petim⁹ id
q̄ tāqz inſtro poſſum⁹ nos iu
uare ad meredū. ſ. vict⁹ q̄ti/
dianus ad ſuſtētatōem cor/
poriz ncēar⁹ ꝯ ſtimulatos er
ga extremā pniam. vl̄ victus
gie. i. euchariſtie ſacramētū.
Vñ Aug⁹. ſcdo li. de ſmone
dñi ī mōte. Panis q̄tidianus
aut ꝓ bis oibz dict⁹ ē q̄ h⁹
vite neceſſitatē ſuſtētat. aut
ꝓ ſacro corpis xp̄i qđ q̄ti die
accipim⁹. Et h dictū ē de pe
tionib⁹ bonoꝝ. Dixi ter/
tio z pncipalr̄ q̄ in iſta ſacra
tiſſima oꝛōe ꝓtinet tertia vti
litas q̄ vocat cūctoꝝ maloꝝ
remotio. Hā tria ſūt mala.
ſez ptīn qđ ē culpa. pēs qđ ē
pl̄iū. futuꝝ qđ ē petm̄. Et in
iſta oꝛōe ponūt tres alie pe/
titōes qbz ab illis mal̄ petī/
mus liberari. Quarū petiti/
onū ꝑma ē Dimitte nob de
bi. nr̄a. ſ. z. n. d. d. n. i q̄ petim⁹
r̄motio culpe. Vñ Aug. vbi
ſupza. Debita nr̄a pcā dici
manifeſtū ē. Et in epl̄a ad p
bā. Per id ſic z nos dimitti
mus ꝺ. no. admonem⁹ qđ fa
ciam⁹ vt accipe mereamur.
ſez remiſſionē pcōꝝ nr̄oꝝ
Alia petitio ē. Et ne noſ idu
cas in tēptatōem. in q̄ petim⁹
remotio plūꝝ iclinār̄ ad cul/
pā. qđ nec ſic itelligēdū ē vt
non ꝓmittat nos tēptari. qz
q̄ñqz tēptatōne hō ꝓbat ad
bonū ſuū. de qbz tēptatōib⁹
dr Jaco. i. Oē gaudiū exiſti/
mate frēs cariſſimi cū ī tēta
tōib⁹ varijs iciderit. Hā hō
ī tēptatōib⁹ hūiliat z ad de
um reuerti q̄ſi ꝓpellit. q̄ ꝓ

remo/
tio o/
malo/
rum.

pter nō remouit xps tēptati
onē ab aplo q̄cito aplus re
moueri petiuit. sz sibi dixit. ꝙ
Cor. xrv. Sufficit tibi gra
mea. Sz p̄dicta petitio sic i
telligēda ē vt nō deserti di
uino adiutorio alicui tēpta
tōi. vt ꝓsentiam⁹ decepti vl
cedam⁹ afflicti. vt dic̄ Aug.
in epla ad ꝓbā. Et q̄ ptz ꝙ
nō idē ē tēptari. z i tēptatio
nē iduci. Alia petitio ē Sz li
bera nos a malo. In q̄ petit
remotio mali futuri. Haz in
ista petitōe fm Aug. ad pro
bā. Admonem⁹ nos cogita
re nōdū nos eē i eo bonovbi
nullū patiemur malū. Et
sic i totū sūt septē petitōes in
ista ozōe: ut
tē
utes
ōe
ica.
qlib⁹ ꝓtinēt septē
ꝑtutes. In p̄mis trib⁹ ꝓti
nēt tres ꝑtutes theologice.
In q̄tuoꝛ reliqs ꝓtinēt q̄rtu
oꝛ ꝑtutes cardinales. In
p̄ma petitōe cū dr. Sanctifi
cet z̄c. ꝓtinet fides. qz tunc
nomē dei in nob sanctificat
qñ noticiā ipius habentes
cū opatōe optima opamur.
qz Aug. dic. Fides sine ope
moꝛtua ē. In scda cū dr. Ad
uēiat regū tuū z̄c. ꝓtinet spes
q̄ ad illud regnū puenire spe
ram⁹. qz spes est q̄ pes adve
ta. vñ Ysi. Spes vocata ē q̄
sit pes ꝓgredīdi q̄si pes.
In tertia cū dr. Fiat volun
tas tua z̄c. ꝓtinet caritas. qz
p amorē z caritatē fit volū
tas dei in cel q̄ petit sic fieri
i terꝛ. de q̄ Bre. ait. O q̄ bo
na ē caritas. q̄ ab eēntia per
imaginē p̄ntia sibimetipsis
exhibz p amorē. diuersa vnit
ꝓfusa ordinat. ieqlia socias. ip
fecta ꝓsumit. In q̄rta petitio
ne cū dr. Panē nr̄m z̄c. ꝓtine
tur tpantia q̄ hz modificare
z recte disponere appetitum
nr̄m. vt solū necaria deside
rem⁹. vñ Prosper li. z. de vita
ꝓtēplatiua ait. Tpantia fac
abstinētē parcū. sobriū: mo
deratū. pudicū. tacitū: pecū
dū. Hec ꝑtus si in aio bitat
libidines frenat affect⁹ tem
perat. Desideria serā multi
plicat. viciosa castigat. oia i
tra nos ꝓfusa ordinat. cogita
tōmes p̄auas' rēouet. serās
iserit ignē libidiose volupta
tꝛ. mētē extinguit tacitā trāql
litatē ꝓpōit. z ipaz ab oi sp
tāre vicioꝛ defendit. Hāc
petitōem faciebat sap. Pro
uer. z. sic inq̄ēs. Dēdicitatē
z diuitias ne deder mihi. Sz
victui tm̄ meo tribue necari
a. Et bñ i ꝑ ꝙ ꝑmit petitio
temperantie quia postea dr

Panū nr̄m. ḡ nō alienū ōbe
mus querere. Scdo dr da.
ad tollendū arrogātiā. qz nō
dēm⁹ hr̄e ꝓfidētiā necꝫ ī no
bis necꝫ in hoie aliq̄. sz ī deo
sic dauid in ps̄ Maledict⁹
hō q̄ ꝓfidit in hoie. Tertio
dr. nob. ad tollēdū remissa
rē. qz ꝑ te solū nō debes q̄re
re. Quarto dr hodie. ad
tollendū ifinitatē. In q̄nta
petitōe cū dr. Et dimitte no
bis debita &c. ꝓtinet iusticia
qz sic alīqs petit ꝓditionaliꝝ.
vt si ipe nō idulget in se pec
cātib⁹ de⁹ nō misereat eius.
Hic Sen̄. loq̄ndo d iusticia
ait. Ab alio exp̄ectes qđ alij
feceris. p̄stab parētib⁹ pietas
tē cognatis dilectōem pacem
cū oib⁹ hēbis bellū cū vicijs
p̄stabis amicis fidē. oib⁹ eq̄
tatē. De hac ipemet ꝑtute ī
li. de q̄tuor ꝑtutib⁹ loq̄t dī.
Quisqs iusticiā sectari desi
deras pus deū time z ama.

In sexta q̄dē petitōe cum
dr. Et ne nos &c. ꝓtinet pru
dētia ꝑ quā valeat hō a tem
ptatōib⁹ defendi q̄bus sine
adiutorio prudētie succūbe
rem⁹. Vnde Hiero. ait. Pru
dētia dei oia gubernāt et q̄
putat pena medicia ē. Per
istā prudētiā s. ē ait Pitha-
goras. excludēda sūt oīb⁹ mo
dis lāguor a corpe. impitia
ab aīo. luxuria. a vētre. a ciui
tate seditio. a domo discor
dia. a cūctis reb⁹ itēperātia

In septima petitōe cū dr.
sz libera nos a malo. ꝓtinet
fortitudo q̄ hō defēdi possit
ab oi malo supuenīēti. nā ꝑ
fortitudinē liberat vr hō a
q̄cūq̄ via nociua. Vñ Hie.
ait. Fortitudo atꝫ ꝓstantia
via regia est. a q̄ declinat ad
dexterā q̄ temerari⁹ est z au
dax. ad sinistrā q̄ formidolo
sus ē et pauid⁹. De hac etiā
loq̄t Amb. in li. de officijs.
Fortitudo inuicta ē ad labo
res. fortis ad picula. rigidior
aduersus voluptates. dura
aduersus illecebras. Et hec
sufficiāt de ista ꝓclusione.

Cōclusio tertia ē de cōtinate fru
h⁹ sacratissime ꝑtutis dōis. ordi
vbi vidēdū ē q̄t fruct⁹ ab o
ratōe p̄cedāt. p q̄ dr. q̄ nouē
fruct⁹ iter alios ab oratōe p̄ce
dūt q̄ sūt marie excellentie.

Quoꝝ p̄m⁹ ē corpal' ifirmi
tatis liberatio. Secds est vite
corpal' plōgatio. Tertius est
a mortis piculo liberatio. et
isti tres fruct⁹ sūt ī spectu bo
noꝝ corpaliū. Tres alij sunt
respectu bonoꝝ exterioꝝ. q̄ꝝ

ꝑm⁹ ē bonoꝝ tpaliū ipetra/
tio. Scōs ē amicoꝝ acq̄siti/
o. Tertiꝰ ē inimicoꝝ liberatio
Tres alij sūt respectu bono
rū aie. Primꝰ ē mētis illūi
natio. Scōs est gr̄a ꝑ ipetra
tio. Tertiꝰ ē mētis ad bonum
supmū iflāmatio. Dicamꝰ
igit ꝑmo de ꝑmis tribꝰ ꝑm
rectū ordinē. s. de fructib⁹ re/
spectu bonoꝝ erteriorꝝ. quo
rū ꝑmus ē bonoꝝ tpaliū ipe
tratio. qz si q̄s reb⁹ tpalib⁹ i
diget z eas a deo in oꝛōe ex/
petit. si ꝛria aie saluti vł cor
poris nō sūt obtinet ꝙfidēter
petēdo. Vñ Aug. ait. Fide/
liē supplicās deo ꝑ necessari
bus hꝰ vite z miscdiē audiē
z misericordiē nō audiē. q̄d
ei ifirmo sit vtile magis no/
uit medicꝰ q̄ egrotꝰ Dic ad
meliorē ꝙfirmatōis ꝛō Mat.
22. Quecūq; petieritis i oꝛōe
credētes accipietis. ḡ petēdo
tpalia q̄s eraudiē si in eis fi
nē nō pōit. sz tāq̄ necessaria pe
tit. Sz Aug. in li. de ꝑmone
dñi in mōte ait. Prio q̄rēdū
ē regnū dei. qz hꝰ tpale bonū
posterꝰ q̄rēdū ē nō tpe: sz di
gnitate. illō tāq̄ bonū meuz
hꝰ tāq̄ necessariū nr̄m. Extēplo
sap. Prouer. 30. dicētis. Vi
ctui meo tm̄ tribue necessaria.
Secōs fructꝰ ē amicoꝝ acq̄si
tio. Hā ꝑfecta amicitia cōsi/
stit actu caritatis in q̄ oꝛō de/
bet fundari. cū ḡ ex q̄libz ef/
fectu caritatis debite oꝛdina
to respectu subiecti z obiecti
acq̄rat amicicia. q̄ est amoꝛ
beniuolētie z nō ꝓcupiscētie
mutue vtilitatis z nō solꝰ. et
oꝛō sit effectꝰ caritatis. sequit
q̄ acq̄rat amicos. Hoc ire/
ligēs Jaco. apls. 5. c. ait. Oꝛ/
rate ꝓ inuicē vt saluemi. Vñ
xps nob⁹ insinuās q̄ ꝑ oꝛōem
acq̄rūt amici ait Mat. 5. Di
ligite inimicos vros. be. h. q̄
o. v. z. o. ꝑ ꝑse. z calū. vos.
Tertiꝰ fructꝰ ē inimicoꝝ li/
beratio. qz ꝑ oꝛōem vitā trā
q̄llā cū oib⁹ ducere q̄s ꝓ-
Vñ Pau. i. ad Thy. 2. c. ait.
Obsecro ꝑmo oium fieri ob
secratōes. postulatōes. oꝛōes
gr̄aꝝ actōes ꝑ oib⁹ hoibus
ꝑ regib⁹ z oib⁹ q̄ in sublimi/
tate sūt vt q̄etā z trāq̄llā vi
tā agam⁹. Hoc eccia insinua
uit qñ oꝛauit ꝑ petꝛo: vt libe
raret a man⁹ herodis. Vñ
ꝛō Actuū. 12. Petꝰ q̄de⁹ fua
bat i carcere. z oꝛō fiebat ab
eccia sine itermissiōe ad deū
ꝑ eo. Extēplū hr̄. i. Machab.
10. vbi ꝛō q̄ Jonathas vidēs
se derelictū in manib⁹ inimi

eoꝝ scidit vestimenta ꝛ ora/
uit.ꝛ sic obtinuit victoriã:et
ab inimicis liberat⁹ ē. Tres
alij fruct⁹ sũt respectu bono
rũ corpaliũ. Quoꝝ ꝓm⁹ ē. in
firmitatꝫ liberatio. vñ Jaco.
vlti. Oro fidei saluabit infir/
mũ. Hic Salomõ Eccl. 18.
Fili in tua infirmitate vl tpe
infirmitatis tue oñde ꝙuersio
nẽ tuã nõ ipediaris orare sp
Exẽplũ hr̃ in. 4. Re. volũi/
ne. 2. ca. vbi dr ꝙ Ezechias
oꝛe facta certificaf de sani/
tate sua. Secõs fruct⁹ est
vite corpal' plõgatio. Unde
Isa. 8. Audiui. oꝛi. ꝛ. v. l. tu.
Ecce ego adij. s. d. t. q̃ndecim
ãnos. Sic mediãte oꝛõne ex
ꝙsilio Raphael ãgeli fuit p
lõgata vita Thobie ne a de
mone interficeret. Thobie. 8.

Tertij fruct⁹ est a mortis
piculo liberatio. vtz de Su
sanna. Dañ. 13. Sic Paulus
cũ eẽt i piculo ꝓpter infideles
scribit ad Ro. 15. c. di. Obse
cro. v. f. p. d. n. y. x. ꝛ p caritã
tem spiritus sancti. vt adiu. me.
in. o. v. p me ad deũ: vt libet
ab ifi. q̃ sũt in iudea. Tres
alij sũt respectu bonoꝝ spũa
liũ. Quoꝝ ꝓmus ē mẽtis il/
luminatio. vñ Aug. Sẽtiẽs
q̃tũ egregie mẽs oꝛõe illũi/
nat dicebat. Oꝛõe meli⁹ sol
uũt dubia q̃ iq̃sitione alia.
Exẽplo illi⁹ q̃ vacabat adeo
lectõni ꝙ oꝛõem dimittebat
vñ apparuit ei dñs d. Quid
tibi pr melius soluere dubia
mgr̃ an discipul⁹. ꝛ q̃ ꝓposu
erũt libꝛos nõne fuerit mei di
scipuli: ꝛ sic eũ increpãdo pce
pit ꝙ oꝛõi vocaret. Secõs est
gr̃aꝝ ipetratio. nã p oꝛõem
hõ pr obtinere istã gr̃am. scz
vt liberet ab hostib⁹ spũali/
bus. vñ Isi. Hoc est remedi
um ei q̃ vicioꝝ tẽptamẽtis
estuat. vt q̃tiẽs q̃libet tãgit
vicio totiẽs se ad oꝛõem sub
dat. qr̃ feruẽs oꝛatio vicioꝝ
ipugnatõem extinguit. sic em
hr̃ Mat. 17. Oꝛõ expellit ꝺ
mones. vñ dic Jesus disci/
pul' suis. Hoc gen⁹ demonio
rũ nõ ejcit nisi p oꝛõem ꝛ ie
iuniũ. vnd demones dama/
bãt btõ Bartholameo dicẽ.
Bartholomee apl'i dei incẽ
dũt nos oꝛões tue. Etiã tã/
te gr̃e ẽ ipa oꝛõ vt deũ i ptã
te sua teneat. Unde dixit dñs
moysi Exo. 32. Dimitte me
vt irascaf furoꝛ meus ꝰ eos.
Hic Sic. ait. Quid ẽ fuo di
cere. dimitte me nisi fiduciã
depcandi ꝓbere. q̃si diceret
Pensa q̃tũ apud me valeaf

z cognosce. qz obtinere pote
ris q̃cq̃d p ppko oras. Ter
tiꝰ fructꝰ é mẽtz ad bonũ su
premuz iflãmatio. Vñ ad ħ
denotãdũ dr. 4. re. 10. c q ad
orõem helie ignis descẽdit.
de celo q̃ significat iflãmati
onẽ orõis q̃ pfortat fuos ds
ad bona supma obtinenda.
Hic Bern ad fres de mõte
dei ait. Ad amorẽ dei orõ il
lumiat z pfortat. Vñ mar
mas pfolatões recipiũt ami
ci dei in orõe. sic ait sap. Ec
cle. 38. Qui adorat deũ i ob
lectatõe suscipiet z deprcatio
illiꝰ vsq; ad nubes ppiqua
bit. Sz iuxta pclusionem
q̃rit' vtꝝ orõ facta cũ oib; cir
cũstãtijs de q̃bꝫmẽtõem feci
mꝰ supꝰ i scõa pte fmõis sp
recipiat istos fructꝰ z exau
diat. Rñdet fm Rich nrm
in di. is. q orõ debito mõ fa
cta sp exaudit. Iz nõ sp statiz
sz p illo tpe q̃ dina mia pspi
cit exaudirõem vtiliorẽ esse.
Vñ Aug. omelia centesima
scõa sup iohannẽ ait. Que
dã nõ negant. sz vt pgruo dẽ
tur tpe differũt Et ħ ẽ qđ di
cit rps Mat. 7. Omis q pe
tit. i. debito mõ accipit. Nã
saltẽ oportet q in orãte sit ista
q̃tuoꝛ vicz. q iste q̃ petit pe
tat bũiter. feruẽt bona intẽ
tõe. z pseuerãt. Tales sic pe
rẽtes deũ timẽt z iõ exaudi
unt. vñ dr in ps. Volũtatez
timẽtiũ se faciet z deprcatio
nẽ eoꝝ exaudiet. Et si pctõr
faceret orõem isto mõ adhuc
exaudiret. q ī pctõre duosũt
psiderãda fm Tho. z Durã.
sez natura quã diligit ds. et
culpa quã odit. si g̃ pctõr pe
tit aliq̃d ex clpã. i. fm õsidẽ
riũ pcti ñ exaudit nisi advin
dictã petorẽ. q ds aliq̃ negat
ppiciꝰ q̃ pcedit iraꝰ. Sic in
telligit illd dictũ Io. 9. Sciꝰ
q pctõres ds nõ exaudit. q
dictũ psoat ei qđ dr Prouer.
28. Qui. d. a. s. ne. a le. o. e. e.
etc. Sz orõez pctõrz ex bono
nake õsidio pcedẽtẽ ds exau
dit. vñ au. sr Io. Si pctõres
ñ exaudit. d. frustra publicaꝰ
dirisz. dñe. p. e. m. pec. z ipse
ẽt Aug. d. Orõem ꝑo pctõ
ris ds audit ex bono nature
õsidio pcedẽtẽ. ñ q̃ ex iusti
cia. q pctõr ħ nõ merek. sz ex
ipa mia. Petite g̃ isto mõvt
gaudiũ vr̃m sit plenũ magni
fice dñe z ciues dilecti. vt ħ
orationibus his trib; pclusioni
bus ordinata deuote facta
gratiam acquiratis z in fu
turo gloriam. Amen.

vbi. s. ar. 16.

Dñica infra octauā ascensionis domini nostri iesu xpi De ꝑtute fortitudinis. Sermo. XXVII.

Cum venerit paraclit' quē ego mittā vob a pre spm ꝓitat' q a pre procedit ille testimoniū p hibebit de me. Jo. 15. Pro h' sacri' z scti euāgelij historiali declaratōe. Notādū q q cūq vult eē fortitudis virtute ordiat' tria iter alia dz Gradū pseuerātie (hēvicz ne a veritate recedat.

Gradum patientie ne iniurijs succumbat.

Gradum confidentie vt magnifice duret.

Dico prio q quicūq vult eē fortitudis ꝓtute adornatus dz hāc gradū pseuerantie ne a ꝓitate recedat. Ratio h' ē. q2 pe iste fortz dici dz q a bono ichoato nō recedit. Unde Gre. in mo. In casum bonū agit si añ vite terminū deserat. q2 frustra velocit' currit q pus q ad metas puenerit defic. fz h' fac pseuerātia q ps est ipi' fortitudis Nā ipa ē ꝓt' in rōe boni stabil' z ꝓpetua ꝓmāsio. q oportz ad h' vt aliqs sp in ꝓitate p maneat. q sit pseuerātia adornat'. Hic gre. in q̄dā epla ait Perseuerātia ēvnica filia sūmi regis. finis ꝓtutū eaq ꝓpuatio. totiusq bōi reposit totiū z ꝓtus sū q nemo videbit deū. q2 vt ipe dic in q̄dā smōe Bona vitā ego puto mala pati z bona facere. z sic pseuerare vsq ad mortē. Exemplū de h habem' de illo ceco nato Jo. 9. c. Qui cū ipius plies a iudeis iterrogaretur an a dño iesu fuisset illumin atus ꝓstank pseuerauit' ꝓitatē ꝓfitendo z defendēdo. vt ibi ptz. Dixi scdo q q cunq vult eē fortitudis virtute adornat' dz hāc grām' patientie ne iniurijs succumbat iz Rō huius ē. q2 ille pe fortis dicī debet q aduersa valēt z iā turbatōe sustinet. vñ Aug. i epla ad pbā. Facile ē vestez ꝓceptā hāc. iclinato capite i cedere. velū sup ocios dimittere. Sz verū hūilē patientia oñdit iniurie. g oportet ad h q aliqs succūbat iniurijs pec cādo q hēat gradū patientie Hic Gre. li. 20. mo. ait. Nullus pfect' ē q iter mala primoz patiēs nō ē. q eni eqnim. t aliena mala non tolerat

Depe. di. 3. in. cassus.

se. se. q 137. ar. 2.

ſpē ſibi p ipatiētiā teſtis eſt. q̄a boni plenitudie lōge diſtat. Et pōit exēplū ibīe. ſic dī. Abel q̄ppe cē renūit quē cayn malicia nō exercet. ſic i tritura aree in paleis ḡna p̄munt ſic flores iter ſpinas p̄cedūt: z roſa q̄ redolet creſcit int̄ ſpinas q̄ pūgit. Et h̄ mātiſeſtat tullius i rhetorica veri dī. Patiētia ē hōeſtas ac vtilitas cā rep arduaq̄ ac difficilīū volūtaria ac diuturna p̄ peſſio. Dixi tertio q̄ q̄cunq̄ vult eē fortitudis ꝑtute adornat⁹: dz hīe p̄fidētiam atq̄ magnificētiā vt p̄ſeuerare poſſit in bono. Rō h⁹ ē. q̄ ille ꝑfecte fortis dici dz q̄ in maiorib⁹ rebus tenet aīm firmū et ſpe certa. Vñ ait Tullius. Cō fidētia ē certa ſpes animi p̄ducendi ad finē rē ichoarāz q̄ oportet q̄ q̄ vult i magnis rebus durare q̄ hēat p̄fidentiam. talē aūt p̄fidētia nō ōbet eſſe in viribus ꝓp̄rijs. ſz in deo Vñ Caſſio. ſup illō ps. q̄m hū liāra cī pulere. a. n. Magna ē diabolū arma ſunt in ſuis viribus fiduciā nō hīe. ſz deū rogare q̄ aduerſariū poſſit opp̄imere. Talē p̄fidētiā cū magnanimitate hūit illa mīier vidua Judith cum caput holoferni āputauit. vnō tēc hū in ea fuit magnificentia. q̄ ſm tullīū ē magnarum z excelſarū rez cū ampla q̄dā animi appoſitōne cogitatio atq̄ adminiſtratio. Hic Señ in li. de q̄tuor ꝑturbationibus cardinalibus ait. Si magnanimus fueris nūq̄ iudicabis tibi cōtumelīā fieri de inimico dicens ñ nocuit mihi. ſz aīm nocēdi hūit. z cū in p̄rē tuū videris: vindictā putabis vindicare poſſe ſcito ei magnū z honeſtū vindicte cē genus ignoſcere. Hec ille. Ipe concluſiones magnifice dñe ciueſq̄ dilecti in hodierno euāgelio denotāt q̄ in tres ptes diuidit. Cū in p̄ma pte pōitur ḡdus p̄ſeuerātie diſcipulorū in teſtimoniū reddenduz veritatī. z h̄ ḡra ſpūſſcti mediante In ſcōa pte pōit ḡdus patiētie diſcipulorū ne iuriis ſuccūberēt ibi. Hec locut⁹ ſū vob vt nō ſcādalizemini abſq̄ ſynagogis ꝛc. In tertia pte ponit ḡdus ſi cōfidētie diſcipulorū vt magnifice durarēt in doctrīa ꝑtis ibi. hec facīēt vob ꝛc. Et vt clarius hec pateāt videam⁹ hiſtoriaz. Declarate hiſtorie fructus erit ꝑtus fortitudi

nis quã xps ꝓmittit apostolis eos ꝙfortãs ꝙ aducẽtũ spiritusscti. Ꝺe q̃ ꝑtute loq̃ndo tres ꝙclusiões cum tribꝫ dubijs more solito declarabi⁹. Quaꝝ ꝓma erit de sua q̃d/ditate. Secũda de sua q̃litate Tertia ꝺ sua q̃titate. Cõclusio ꝓria ẽ ista ꝙaccipiẽdo fortitudinẽ ꝙ ꝑtute politica id ẽ ꝙ fortitudie animi. z nõ ꝙ potẽtia corpali facili agẽ/di z difficile a ꝓrio partiẽdi. triplr̃ hz declarari. Uno mõ genelr̃: put ẽ resistẽtia ꝺ q̃libet viciũ. vt ꝓtinẽtia ꝺ luxuriã. z sic de alijs. de q̃ ꝺr ꝓ/uer. vlti. Accirit fortitudine lũbos suos. Et isto mõ diffinit eã Macrobi⁹ de somno scipiõis sic di. Fortitudo est animi supra periculi metuꝫ agere. nilq̃ sibi turpia metuere ꝓspera ꝛ aduersa fortr̃ tolerare. Ꝯsto mõ ꝓt ee i q̃libꝫ hoie ne q̃d min⁹ sit in oibus arduis. sic ꝛpat⁹. nã ꝺz ee nimis in oib⁹ ꝓsperꝫ. Secũdo mõ hz declarari nõ ita generalr̃ sic ꝓus. sz magis stricte. scz ꝓut ẽ resistẽtia ꝺ passiões interiores z exteriores. Exteriores passiões sũt ꝓtumelia dãna rerum z molestie corꝑoꝝ ab aliq̃ illate. Passiões

se. se. q. 123. ar. 2.

interiores sc̃ille ꝺ q̃s certaim hz ꝛpantia. vt sapores gustui. De his passionibꝫ dic ꝓbus ꝙ difficiles sũt etiã ꝛpare vlte. De tali fortitudie q̃ his passiõibꝫ resistit loq̃r̃ sapiẽs ꝓuer. vlti. Mulierẽ fortez q̃s inueniet? Uter fortꝫ ẽ ecclesia. z aia deuota q̃ ꝙ amore leta ꝓtemnit z tristia. Et isto mõ diffinit eã Aug. in li. de libero arbitrio di. Fortitudo ẽ afflictio aie q̃ ola ico moda: z dãna reꝝ nõ in ptã te nr̃a ꝓstituraꝝ ꝓtenimus. Res aũ nr̃i ptãte nr̃a ꝓstituẽte sũt ea q̃ nob⁹ inuitꝫ auferri ꝑñt. Tertio mõ hz declara ri stricti⁹. s. put ẽ resistẽtia solũ ꝺ passiões ext̃iores z ñ cõ ꝑhẽdit ꝛpantia. Et sic diffinit i q̃dã glo. Fortitudo est animi firmitas ꝺ molestias secli. Et Aug. ait. Amor ille ꝺ q̃ loq̃mur quẽ tuta sanitate istãmatũ oꝑtet ee in deuꝫ i nõ appetẽdis ist; ꝛpalibus z amittẽdis fortꝫ. Hec oim̃ia ꝙsideras Aug. ait Fortitudo ẽ amor facile tolerãs oia ꝓ/ꝑter id qđ amat. Sz sc̃ hꝫ bo q̃ri ꝑt an ꝓpt amorẽ dei facile suppoꝛtãdo ad aduersa sit actꝰ fortitudis. Ad qđ breuit r̃ndet. q ad ꝑtutẽ fo/

vl. ar.

vl. ar.

titudis ptinet remouere ipe
dimtū q̄ trahit volūtas a seq̄
la rōis. vñ Grego. 7. mo. ait.
Justoz fortitudo ē carnē vi
cere: ppzis voluptatib⁹ ꝫ ō
lectatōem pñtz vite extingue
re. Etiā ad fortitudinē perti
net susceptio piculoz z ppes
sio laboz. vt ait Tulli⁹ i rhe
torica. et h̄ oia finalit dñt pa
ti amoze dei. lz ēt fm viā mo
rū talia sustinēt nō tm̄ fina
lit. Et h̄ oia sustinere ēt ē act⁹
fidei fm illud. i. Pe. vlti. di.
Resistite fortes in fide. Et ē
act⁹ spei fm illō Pau. ad he
bre. vi. Fortissimū solaciū hē
mus q̄ ꝓfugim⁹ ad tenēdā p
positā nob⁹ spē glo. Que nos
in oi aduersitate fortes faci
et volētes ad hoīa patiūt ie
ternū regnem⁹. Etiā ē actus
caritatz. i. ad Coz. 13. Cha
ritas oia sustinet. ēt ē act⁹ timo
ris. vñ Job. 4. Ubi ē timoz
tu⁹: vbi ē fortitudo tua? glo.
Has ꝑtutes ꝓgruo ordine
pōit. sic ī via seculi audacia
fortitudinē timoz debilitatē
ira ī via dei timoz fortitudinē
Et sic sūt q̄truoz alia q̄ hñt
supportare aduersa. ppt̄ a
moze dei. tm̄ alit. z alit. qz forti
tudo fac̄ hoiem fortē actua
liť z formaliť. sz illa q̄truoz fa
ciūt h oiez fortē originaliť. qz
ab illť mouet hō ad portādū
ardua. sic̄ qñ ī certamie mū
dano pōit ꝓtauiū: vt dū vide
tur a certātib⁹ virilibus cer
tet. Ira p̄miū eternū p fidez
aspicit. p spē sperat. z p cari
tatē desiderat. Et ista sūt ori
ginalia fortitudis. Sz ipsa
fortitudo actualit z formaliť
fac̄ hoiem fortē. Ūñ Amb.
sup Lu. Fortitudo animum
corpusq̄ ꝓfirmat nec pertur
bari sinit timoze aliq̄ vl dolo
re. Timoz aūt filiale cui⁹ cau
sa ē amoz duz timet separi a
deo quē amat fortz ē. z ex h̄
ipe pi⁹ deo ꝓiūgit z forti⁹ ei
adheret. Et his dictz ꝑt no
tari q̄ ānq̄z sunt q̄ faciūt ho
minē aduersis resistere. Et h̄
sufficiāt. p ꝓia ꝑte Cōclu
sio scda est tal. in ordie. q̄ q̄li
tas h⁹ ꝑtutz i ānq̄z ꝓsistit. p ꝓsistit
mo i aggressiōe arduoz. scdo fortitu
i ꝓcēptu ꝛrenoz. tertio in su
stinētia tribulationū. q̄rto i
ipugnatōe vicioz. q̄nto i ꝛsi
stētia cēptationū. Dico ꝓio
q̄ fortitudo ꝓsistit i abgressi
one arduoz. qz q̄ ꝑe fortz ē in
āore nlla res ita ardua eē ꝑt
quā n̄ aggrediat. Tā ꝛbie.
sr ioe. Justi z fortz viri ē nc̄i
aduerst frāgi n̄ q̄ ꝑsperz lerari

sed in vtroq; eē moderatus
Ad hāc viriliterē dō iuuat
fortē in ps. di. Viriliter age et
confortet cor tuū & sustine dñz

Dixi scdo q fortitudo cō
sistit in pceptu terrenoz. nā
vt ait Amb. in libro de offi/
ciis. Fortitudo spectat ani/
mi vt exteriora corpis p mi/
nimis bēat & q̄si superflua de
spicēda magis q̄z expectan/
da ducat & q alr faciūt eoz
fortitudo reprobā vocat. vñ
Eze. li. 7. mo. Reproboz for
titudo ē trāsitoria sñ cessatōe
diligere. ꝯ flagella pditoz/ i/
fēsibiliter pdurare. ab amore re
rū tpaliū nō ex aduersitate q
escere. ad inanē gl̄iam ēt cuz
vite detrimēto puenire. ma/
licia augmēta erārere. bono
rū vitā nō solū ꝓbis ac mor
tibus. sz etiā gaudijs ipugna
re in semetipis spē pōere. in i
q̄tē q̄tidie sine vllo desider
rij defectu ppetrare. Dixi
tertio q fortitudo ꝓsistit in
sustinētia tribulationū. hinc
Cassio. sup ps. Vir vocat a
viribz q̄ nescit in tolerādo dē/
ficere. Vñ sequit q hō ppt tri
bulatōnes nō debet terreri.
Vñ Aug. 79. epla ait. Quē
admodū hostis ē pnitiosior
fugētib? sic oē fortitudō inco
modū magis īstat cedēti. et
aduerso para ē tibi par. sed si
in aliq̄ certamīe debellata ē
fortuna corp? qualitudo tel
net nō aim Hāc fortitudinē
habuit moyses q̄ pot? volu
it affligi cū pplo dei q̄z filiū
filie Pharaonis appellari.
Dixi q̄rto q fortitudo cōsi
stit in ipugnatōe viciorz. naz
cū vita hūana sit sp in h mū
do in continua militia teste
Job. 7. c. di. Militia ē vita
hois sup terrā. inde sp hō dz
ē par? ad resistēdū demoni
& carni. Hiero. ait. Nihil eo
fort? q̄ vicit diabolū nihil
ibecillius q̄z q̄ a carne supat

Dixi q̄nto q fortitudo cō
sistit in resistētia tēptationū,
qz cū vita nr̄a teste Aug. sup
ps. Nō possit trāsire sine tē/
ptatōe: oportet q simus for
tes ad resistendū ad hūt per
cipiam? coronā. Hinc apls
ad Thi. 2. Nemo coronabit
nisi qui legitime certauerit
Unde aug. in sermone. Del
lectat mentē magnitudo p/
mioz. sed non terreat certa/
men laboz. Sed cum ista
ꝯ q̄ habet fortitudo p̄liare
ardua sint & fragilitas hūa/
na satis deficiat in tali ꝓtra
petendū eēt q̄b adiutoriū

Sed

ponit adiuuari. Ad qđ bñ rñdet q̄ duodecim sūt q̄ iuuāt hoiem ad hanc q̄litatē fortitudis hñdā. Primū ē sermonū exhortatio. Vñ legit Deutero. 20. q̄ appropiquāte p̄lio stabat sacerdos ante aciē z sic locut⁹ ē ad pplum. Audi isrl. vos hodie p̄ amicos nr̄os pugnā p̄mittitis. nō ptimescat cor vr̄m. Sic Pōpei⁹ suos p̄ cesarē allocut⁹ ē. vtz p̄ Lucanū di. Non mea vos terreat etas. Sic legit de iuda machabeo q̄ nō clipeis armauit socios suos. sz p̄mōlb⁹ optimis. Secūm adiutoriū ē exēpla robustop̄. Nā h̄ de samsone legit. h̄ de Eleazaro. 2. Macha. 6. q̄ sic dicebat adolescētib⁹. Exemplū aūt fortē reliquā si ptomptu aīo ac forti ḡuissimis et sctissimis legib⁹ hōesta ꝓmorte p̄fungar. Tertiū adiutoriū ē exercitatio. Vñ Ber. ad frēs de mōte dei. Rusticus duros hz neruos fortes lacertos. exercitatio h̄ fac. sine ea mollescit. volūtas facit vsū. vsus exercitiū. exercitiuz vires in oi laboze subministrat.

Quartū adiutoriū ē fides mercedē opi nr̄i oñdēdo. vtz 2. Para. 5. Cōfortami z nō dissoluāt man⁹ vr̄e. erit enī merces op⁹ vr̄o. Quītū adiutoriū ē timoz. vñ Salomō Prouer. 14. In timore dñi fiducia fortitudis. Et h⁹ rō ē. q̄z expellit p̄ q̄ ē timēdū. scz pctm. Eccl. 5. Timoz domini expellit pctm. ō reddit hominē securū. q̄z cū timoz pene faciat hoiem i se deficere. ō oꝑet q̄ i deo roboret p̄ fortitudinē. vñ Ber. air. Optata ifirmitas q̄ rp̄i ꝓtutē ꝓpensat. q̄s dabit mihi ñ solū ifirmari. sz penit⁹ destrui et deficere a me ipō. vt dñi ꝓtute stabiliar. Sextū adiutoriū ē spes. Isa. 30. In silentio z spe erit fortitudo vr̄a. Et q̄ spes fortē faciat audi Paul. ad Phil. 4. di. Oia possum in eo q̄ me ꝓfortat. Septimū adiutoriū ē caritas q̄ adiuuat duplici mō. Prio mō p̄prio adiutoriū dādo. Pro. uer. 18. Frē q̄ adiuuat a frē q̄si citas firma. Et Eccl. 4. c. Melio⁹ ē duos ee sic⁹ vnū. hñt ei emolumētū societatis sue si vn⁹ ceciderit ab altero fulciet. Secūdo mō vnitatem mistrādo. Vñ Oze. Quivnitati iheret vanitati nl̄o mō succūbit. q̄z dū forti pcde cogitatōis intus itērōem fir-

rit omne qđ foras mutabit ordõe mẽtẽ ꝓtigat. Octauũ aduitoriũ ẽ sapia. Prouerb 24. Ubi sapia fortitudo est Hic Gre ait. Valde fortitudo destruit nisi p ꝓsiliũ fulciat. Nonũ aduitoriũ est tpantia q in prosperẽ fuat. Gre. Nulla aduersitas ꝺñi cit quã ꝓsperitas nulla corruperit. Et idẽ. Qui nulla in hac vita pspera appetit nlla aduersa timescit. Primũ pti net ad tpantiã. Secũ ad fortitudinẽ. Decimũ aduitoriũ ẽ corꝑis disciplia q̃ hostẽ domesticũ debilitat. Unde Bernñ. Quid mirũ si hoste debilitato tu fortior efficer̃

Undecimũ aduitoriũ est elemosyna. Prouer. 22. Uitoriã z honorẽ acq̃ret q̃ dat mũera. i. elemosynas. Et Eccliasti. 29. de elemosyna dicitur. Cõclude elemosynam i corde pauꝑis z hec p te exorabit z liberabit ab oi malo Et tra sup scutũ porẽt̃ z super lãceã aduersus inimicuz tuũ pugnabit. Duodecimũ aduitoriũ ẽ orõ. q̃ mltuz valet ad fortitudinẽ. Hic ꝺr i. Dacha. 23. c. De celo eni fortitudo ẽ. Ubi supple orõ ascẽdit. Et Exo. 22. ꝺr. Cũ leuaret man̄ moyses vincebat isrl. Et hec sufficiãt p se cũda gre ꝑmõis ꝺ fortitudie

Cõclusio tertia q̃ ẽ dei fortitate hꝰ ꝓtutis talẽ. Q̃ ex hac nobilissia ꝓtute sex fructꝰ ꝓcedũt. Quoꝝ ꝑmꝰ ẽ humane vite auxiliatio. Rõ hꝰ fortitudinẽ ẽ qz mũdꝰ iste ẽ mõs laborꝝ z certamis. q̃ i vita pñtis val de neccaria ẽ fortitudo. Hic Ber. ait. In mõo isto q̃si in stadio certamis positi sum⁹ Et Job. 7. Milicia est vita hois sup terrã. Ecclẽplũ habem⁹ i eccliã q̃ in terr̃ ẽ que vocat eccia militãs. q̃ decor ꝺz eẽ fortitudo. vñ Salo. puer. vlt. ꝺi. Fortitudo z ꝺcor indumẽtũ eiꝰ. Et Isa. 52. ꝺi. Induere fortitudie tua syõ.

Secũs fructꝰ ẽ hostiũ triũ phatõ. vñ gre. i q̃da omel. lo q̃ns ꝺ fortitudie q̃ martes vicerũt hostes ait. Fortes facti sũt scti. carnẽ domãt. spm̃ rogorãt. ꝓtutibꝰ corruscãt. tꝛena ꝺspiciũt: celestia appetũt occidi pñt. flecti ãt neq̃t. nec sustinere falsa p ifirmitatem metuũt. nec lesi vnq̃ a ꝓpitate ꝺticescũt. Ecclẽplũ bẽmꝰ i ꝺ 2. Re. 22. q̃ libatꝰ de manu Saul ꝺño dicebat. Accinxisti me fortitudine ad plium. curuasti resistẽtes mihi subtus me. Tertiꝰ fructꝰ ẽ bo

nor ꝓfuatio. Vñ salua. Lu. 22. di. Cũ fortꝫ armatus custodit atriũ suũ ī pa. s. o. q. p.

Quartꝰ fructꝰ ē hois dīratio. Vñ Salo Prouer. 20. Danꝰ fortiũ diuitias pat. Et. ii. c. ait. Robusti hēbūt diuitias. Et. 31. ait. Cogitatões robusti in abūdātia.

Quintꝰ fructꝰ ē hois gl̃ificatio. s. in hm̃o. qz si ō ignauia hoiem vilescat, ita fortitudo ip̃m gl̃ificat. Vñ Salomō Prouer. 21. Danꝰ fortium dñabit. q ātremissa ē tributis fuiet. i. q nō roborat fortitudiē ꝓcta fuiet pctis. qz Jo. 8. dr. Qui. f. p. f. e. p.

Sextꝰ fructꝰ ē regni celorꝫ violētatio. qz q fortitudiē a pctis ptis recedit z futurꝫ resistit vi regnū celorꝫ capit. z h ē qđ dr Mat. 11. Regnuz celorꝫ vī patit z violēti rapiunt illō. Sꝫ h pōt q̄ri ad hūanū rectū viuere ꝑm deuz z ꝑm istū mōm reqrat fortitudo. Ad qđ huic rñdet ꝑm doctrinā sci Tho. i scđa se. q 123. q rectū viuere nr̄m ē viuere ꝑm bonū ratōis, qđ ē bonū hois, ꝑm Dionisiū. 4. ca. de dīnis noib. Hoc āt q̄tu ad mōis dispōit ꝑz ꝓtutes. qz

Prudentia ē boni ratiōis retentiua.

Justicia est boni rationis operatiua.

Fortitudo est boni rationis defensiua.

Temperantia est boni rationis conseruatiua.

Dico ꝓmo q prudētia est bōi rōis retētiua. Rō hꝰ est. qz ꝑm Jsiō. in. li. ethymolo. Prudēs dr q̄si, puidēs. ꝓspicax eni ē z icertoꝝ videt cauꝰ g prudētia, ꝓprie ē ī rōe z ad vi cognitiuā ptinet. Hic est qđ Aug. 83. qonū ait. Prudētia ē cognitio rez appetēdaꝝ z fugiēdaꝝ. Dixi secūdo q iustitia ē bonī rōnis opatiua. Rō hꝰ ē. qz iustitie ꝓpriū ē iter alias ꝓtutes vt ordiet hoiez ī hīs q̄ ad alterū. ipoꝛtat ei eq̄litatē vt q̄ndā vt ipꝫ nom̄ ōmōstrat dic ei vlgarꝫ ea q̄ adeq̄nk iustari g opak iustitia vt hoiez ordinet ꝑz bonū rōis z h ē qđ phs dic ī. 5. ethi. Oēs tale hituz volūt dicer iustitia a q opatiui iustoꝝ sr. Dixi. 3. q fortitudo ē bōi rōis ōfēsiua. rō hꝰ. qz fortitudo sac hoiez ꝑz rōez ꝓcedere rollēdo ipedim̄ta q̄b volūtas a rōe duiare pt. g ꝓfuat z ōfēdit bonū ratōis. vñ apo. 2. ad corī. 12 ꝓtꝰ s. fortitudiſi i infirmitate pfic

Dixi.4.q̄ tpātia ē bōt rōis cōsuatiua. Rō hꝰ ē. qz dicit Tullꝰ i sua rhetorica. q̄ tem perātia ē rōis i libidinē atq; in alios ñ rectos ipetꝰ animi firma z moderata dñatio. q̄ ꝓsuat bonū rōis ne p aliquē modū a vicijs ꝓculceť. Et hꝰ ē qđ dicit Amb. i ꝑmo li. de officijs. z Tullꝰ i ꝑmo d̄ ofꝯficijs. Ad tpantiā ꝑtinet oīs sedatio ꝑturbationū animi z rez modꝰ. Et Ysid. dicit i li. Ethi. Tpantia ē q̄ libido ꝓcupiscentia q; refrenaťr. Et dicť oibꝰ ptz q̄ fortitudo re qrit ad hūanū rectū viuere z ad resistēdū passiōibꝰ ē maꝯ ior iter alias ꝟtutes. i. meliꝯ or. qz ꝑm Aug. in. 6. de trini. In his q̄ nō mole magna sc̄ idē ē eē maꝰ qđ meliꝰ. Et hꝰ voluit dicere Amb. in li. priꝯ mo de officijs. Est fortitudo velut ceterꝫ excellentioꝛ. Et sic magnifice dñe z ciues in cliti expedite sunt tres ꝑtes fortitudis q̄s supiꝰ ꝓmisi mus: quā ꝟtutē ꝑcorꝫ latere crucifixi vos a dño postulaꝛ q̄ vꝛoꝛ minimcoꝛ tribulatiꝯ onibꝰ valeatꝫ resistere: vt hic gr̄a in dño valeatꝫ viuere z i futuro in ipo z cū ipo gl̄iose valeatis quiescere. Amen.

Dñica ꝑt hecostes ō spi ritusancto. Ser. xxviii.

Q̄ quis diligit me sermonem meū ꝟuabit. Jo. 14

Pro hꝰ sacri z scti euāgelij hystorialē ōclaratōe Notādū q̄ tria dñt ieē alicui gr̄am spūssancti volēti recipe q̄ in his ꝓclusiōibꝰ ꝓtinēť. Q; in amoꝛe dessundaꝛ p̄ ꝑceꝯ ptoꝛ obꝟuatōem. Q; sit in amoꝛe primi donaꝰ ꝓpteꝯ tis exhibitōez. Q; sit i amoꝯ re sui ditaꝰ p furoꝫ remotiꝯ nē. Dico ꝑio q̄ qđvult graꝯ tiā spūssancti recipe dzeē i amoꝯ re dei fundaꝰ p̄ ꝑceptoꝛ obꝯ ꝟuatōem. Rō hꝰ ē. Nemi de us donat gr̄az nisi dñ dispoꝯ sito in eꝰ amoꝛe p iugū hūiꝯ litatꝫ. Jurta illō. 2. Pe. 5. ca. Deꝰ supbis resistit hūilibꝰ aūt dat gr̄am. sz in tali iugo hūilitatꝫ oēs ꝑmanere dñt p ꝑceptoꝛ obꝟuatōem Jurta illud ps̄. Hūiliasti me vt discā mādata tua. alr oēs sunt maledicti a dño. Jurta illō ps̄. Maledicti. q. d. a. m. t. q̄ q̄ vult recipe gr̄am spūssāncti opteť q̄ sit fundaꝰ i hūiliꝯ te p ꝑceptoꝛ obꝟuatōez. vñ Leo papa in apparitiōe dñi

aīe. Nihil arduū hūilib⁹ nihil asperuz mitib⁹. Et facile oīa p̄cepta veniūt in effectū qñ z gr̄a p̄tēdit auxiliū. z obediēcia mollit ip̄eruz nec dura ibi necitate fuit. Exēplū hēm⁹ in scīs ap̄lis q̄ neq̄ spm̄ s. recepissent. si in bi mādatz non stetissent. Hinc x̄ps dixit eis. Jo. 14. Si q̄s d. me. s. m. ꝑ. z pr̄. m. d. et z ad e. v. z. m. ā. e. f. Dixi scōo q̄ q̄ vult spūs. s. gr̄am recipe dz eē in amore primi fundat⁹ p pietatz exhibitōem. Rō h⁹ ē Lux z tenebre sūt ꝯria. sed q̄ nō amat frem z primū suuz est in tenebris. Juxta illud .i. Joā. Qui odit fratrem suū i tenebris ē. Et gr̄a spūs sācti ē totalr lūinosa. q̄ oportet de necessitate ad gr̄am spūs sancti recipiēdā q primi dilectio exerceat p pietatz dilectōem. Et h̄ significat p oliua in q̄ reqeuit colūba p noe extra arcā missa. Gen. 8. Colūba significat spm̄ spm̄ qui missus ē sub spē colūbe. Oliua significat miaz qđ nō est aliud dicere nisi q colūba. i. spūs sctūs venit ī eos q̄ sūt erga p̄rios misericordes. Et h̄ significat in ꝓbis suis Bre. di. Amor dei opat magna si est. i. gr̄a spūs sancti. Si autez opari renuit amor nō ē. Exēplū hēmus in btō Pau. qui añ aduētū gr̄e spūs sancti in enz x̄pianos ꝓsequebat. q̄tūcunq̄z eēnt ei primi. sz gr̄a spūs sancti aduenīēte dicebat bulliens in caritate. Quis infirmat et ego nō infirmor. q̄s scādalizat z ego nō vror. Dixi tertio q̄ q̄ vult gr̄am spūs sancti recipere dz eē in amore sui diligentis p furoz remotōem. Rō h⁹ ē. Cōsuetudo z pax ꝯria ē discordie z furori. Sz spūs sctūs ē spūs pacis. q̄ n̄ digna turve intre illi q̄ sūt furore repleti. Hic Isa. 8. c. ait. Sup quē requiescit spūs me⁹. nisi sup humilē. i. māsuetū z pacificuz Exēplū hēmus in Paulo q̄ dū fuit furore repletus ꝯ x̄pianos vt lup⁹ rapax nūc̄ mansuetus spūs. s. gr̄am recipe. sz effect⁹ agn⁹ māsuet⁹ stati ip̄az meruit hr̄e. De ꝯclusiones magnifice dñe z ciues dilecti i isto sacro euāgelio hodierno ꝓnūcīat. Qm̄ in p̄ria prepōit quō q̄ vult spūs sancti gr̄am recipe oportet q sit fundat⁹ i amore dei p p̄ceptoz ob seruatōez ibi i pncipio. Si q̄s diligit z̄c. In scōa pte ponit quō q̄ vult spūs sancti gr̄am rec

pere oꝑtet q̄ sit donatus in amore primi p̄ pietatis exhibitōem. ibi. Paraclit⁹ āt cē. q̄ interp̄tat ꝓsolatoꝛ. z significat ꝓsolatōem quā dꝫ ille talis ꝓximo suo q̄dere p̄ exhibitōem opis. In tertia parte pōit quō q̄ vult gr̄am spūs scī recipe. oꝑtet q̄ sit ditat⁹ in amore sui p̄ furoꝛ remotiōnē. ibi. nō turbet̄ coꝛ vestrū cē. Et vt clari⁹ hec pateant videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fruct⁹ erit ōclaratio visiōis z missiōis visibilis spūssctūs hodierna die celebrate solēnit̄ ab eccīa de q̄ loq̄ndo tres ꝓclusiones cū tribus dubijs more solito ōclarabim⁹. Quaꝝ ꝓma erit de mōꝛ q̄litate missiōis. Scōa ē ō tpe missiōis. Tertia ē de fine missiōis: quib⁹ declaratis erit finis. Cōclusio ꝓma ē tal in oꝛdie. q̄ hodie. s. scūs sub triplici spē missus ē vidz sub spē tonitrui sonātz. Scōo sub spē ignis ardētis. Tertio sub spē linguē loquētis. Dico ꝓmo q̄ hodie. s. scūs missus ē sub spē tonitrui sonātz. z h̄ ꝓpter rōnem plenitudis quā plenitudinē dedit aplis. Cū ip̄i apli habuerūt tria signa plenitudis. Primū signū plenitudis fuit in aplis nō resonare. s. p̄ impatientiā vt furoꝛē. Job. 6. c. dr. Nūq̄d mugiet. b. cū añ. p̄ p. s. q̄si dicat cū p̄sepe coꝛdis plenitudinē hꝫ gr̄e locū non hꝫ mugit⁹ ipatiētie. Exemplū ptz in dolio qō cū plenū ē nō resonat. Hoc signū fuit in aplis: q̄ iter tribulatōes nō resonabāt p̄ ipatientiam ymo gaudebāt. Iurta illud Actuū. 5. Ibāt apli gaudentes a. cō. con. qm. di. ha. s. p. n. y. cō. pa. Scōm signū ē non pl⁹ recipere satietatē hr̄e. q̄ēni vas aliq̄ liq̄re plenū est aliud recipe nō p̄t. sitr hō satur nō appetit ampli⁹. sic sctī apli q̄ hāt plenitudinē spūs nō p̄nt recipe aliquē liq. oꝛē delectatōis terrene. Cū au. Qui biberit de fluuio gadi si c⁹ gutta maioꝛ est oceano restat vt in eo sitz h⁹ mundi exterminata sit. Hoc signuz demōstrauerūt apli. q̄ nihil ꝓpriū volebāt hr̄e. Tertium signū plenitudis in apostol fuit supfluere ad moduz fluminis inundātz. vt pet⁹ solus cepit effluere z tria mila hoim ꝙuertit. Secundo ꝓncipalit̄ missus est sb̄ spē ignis ardētis triplicis tōne:

Tri sunt gna plen tudi apl

Prīa ē rōe gre. Scōa ē rōne excellētie. Tertia ē rōe mīltiplicis efficacie. Dico ꝑmo q̄ spūssctūs missus ē sb̄ specie ignis rōe gre. spūs ei ad modū ignis septē grās dōat Prio alta hūiliat q̄ donū timoris de q̄ dauid in ps̄. di. Timor dñi initiū sapie. scilz ad humiliandū cor superbuz:

Scōo mollit dura q̄ donū pietatz q̄ hoies efficiunt bti. Un Mat. 7. Bti miteſ qm̄ ipi mi. ꝓsequēt Tertio illumiat q̄ sciaz q̄ custodiriva leāt mādata dei. Hāc sciam petebat dō in ps̄. di. Da mihi itellectū. vt discā mādata tua. Quarto restrigit fluida q̄ ꝓsiliū. Illō ꝓsiliū petebat dō in ps̄. di: Lege ponc mihi. d. v. iu. tu. z ex. e. s.

Quito ꝓsolidat mollia q̄ fortitudinē. Hoc volebat explicare Salo. Prouerb. 24. di. Ulr sapiēs. s. q̄ timorē dei in q̄ stat ꝓncipiū sapie fortz ē. qz mediāte tiore hz donū fortitudinis. Sexto clarificat meralla rubiginē tollēdo q̄ donū itellect⁹. quē itellectū petebat dō di. Da. m. in. v. s. le. tuā. Septio surſū tēdit q̄ donū sapie. Sap̄. 7. di. Inuocaui z venit in me spūs sapientie z intellect⁹ ꝛc. Secūdo ꝓncipalr fuit missus sb̄ specie ignis rōne excellentie Ignis excellit oia elementa trib⁹ mōis. s. specie. ordie. virtute. Specie rōne pulcritudinis in luce. Ordine rōe sublimitatis in situ Virtute ratione vigorositatz in actōne Sic z spūssanct⁹ in his oīa excedit. Propter ꝓmū dr spirit⁹ incoīqnat⁹. ꝓpter scōm dr spūs incōprehensibil. ꝓpter tertiū dr spūs inuicibil. Tertio fuit missus sub spē ignis rōne mltiplicis efficacie. nā ꝓpter triplicē efficaciam sic missus est. Primo qz perfectos spirituales viros illūinat ad cognitiōem vitatis. Johan. 16. Docebit vos omnē veritatē. Secundo qz inflāmat ad amorem caritatis ad Ro. 5. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris q̄ spūsanctum qui datus ē nobis. Tertio ꝓsolidat ad amorem z tollerantiā passionis. Luce vltimo. Sedete in ciuitate quoadusq̄ induamini virtute ex alto Tertio missus fuit spūsanctus ꝓpter tria sub specie lingue ignee. Primo ad linguā cor rigēdā. scōo ad linguā dirigēdā.

missus in spē linguarum

Tertio ad linguā inflammādā. Tertio missus ē ad linguā corrigēdā q̄ p̄ ceteros mēbris dīsecta recta erat. Un̄ Ja. 3. aīt. Omnis enī natura bestiaꝝ z volucrū z ꝑpētū z ceteroꝝ domāt z domita sūt a natura hūana. Linguā aūt nullꝰ hoīm domare pt. Tertio cūdo missus ē ad liguā dirigēdā potissime p̄dicatoribus vt p̄dicarēt feruēt. Un̄ Ber. Venit spūsctus super discipulos ī liguis igneis vt ꝑba ignea loq̄rēt. z legē ignem lingue ignee p̄dicarēt ꝑfidēt. Actu. 4. Repleti sūt oēs spūsctō. z cepēr loq̄ cuz fiducia ꝑbū dei. Intelligit ō h illō Ysa. 62. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxerit me. Tertio missus ē ad liguā inflāmādā. vt cum caritate loq̄rēt. q̄vt aīt Pau. ad Corīn. 13. Si lingas hoīm loquar z angelorū. ba. f. s. v. e. f. aut. ci. s. Sz iuxta hec dicta pt dubitari a q̄ spūsctus missus ē. Ad qđ buiꝰ mōdi tur ꝑm doctrinā nr̄i doctoris Petri de aq̄la q̄ i suo ꝑmo sr̄m̄as. 15. di. duas de h opiō. narrat z dimittit vltimā tenēdo se cū ꝑma. q̄ ē opi. magri di. Q, spūsctus missus ē a pr̄e a filio z a seipō. Et rō hꝰ ē. q̄ cū datio sīue donatio. s. scti sit opatio. di. z opa trinitatis ꝑm Aug. sūt indiuisa. sequit q̄ tal ab oibꝰ tribꝰ ꝑsonis ꝓcedat. Q, ꝓcedat a patre hr̄ Jo. 14. Paraclitꝰ aūt spūsctus quē mittet pr̄ i nomine meo. Q, ꝓcedat a filio hr̄. Jo. 16. Si āt abiero mittā eū ad vos. Q, tal missio etiā ꝓcedat a seipō spūsācto hr̄ Jo. 16. Cū aūt venerit ille spūs ꝟitatis ꝛc. Hoc ysinuat Leo papa in ꝑmōe hꝰ festiuitatis di. Btē trinitatis īcōmutabilꝭ diuinitas. vna est i substā. indiuisa i ope. cōcors in volūtate. par in potētia. equalis in glia. Et Aug. in. 15. li. de trinitate di. q̄ spūsctus seipō ꝑm. pat. Et pōit exēplum illud. Sic corꝑ carnis nihil ē aliud q̄ caro sit donū spūsancti nihil aliud ē q̄ spūsctus intīm q̄ donū dei ē inq̄tū datur eis ꝺbꝰ dar. apud se aūt ē deus. Nō em̄ dici pt nō esse sue ptātis de q̄ dictū ē. spiritꝰ vbi vult spirat. nec mirū est qđ dr. s. q̄ spūsctus missus est scz. tpaliter. q̄ pr̄ misit filiū iuxta illud apli. Misit ds filiū suū. Misit spōnscm̄. iuxta illud Jo. 16. Spūsctus q̄em mittet pr̄ in noie meo. Misit

Ad 3ū missus est.

Tho. i. p. q. 43. ar. vltio.

sit scīpm. Iuxta illud Hier. 23. Celū z terrā ego impleo hoc satz nob demonstrat sua mia. vñ Aug⁹. Dilit nob filiū suū in pciū nre redēptionis. s. san. i pūlegiū nre adoptōis. z se pm totū fuat in hereditatē adoptatz Et hec sufficiāt p pma pte pmonis.

Spūs dat⁹ mis/ is est odie.

Conclusio scda ē tak in ordine q spūsctūs dat⁹ z missus ē. so. die a pascha. z h̄ p/ pter tria. Prio qz ab eo ē legz pfectio. Scdo qz ab eo ē eterna remūeratio. Tertio qz ab eo ē pcōz remissio. Dico prio q spūsctūs missus ē. q/ qgesima die post pasca eo q ē legis pfectio. Tā pm glo. a die agni imolari. so. data est lex in sublimi mōtz loco. spi/ rituscūs in igne lex in mō te sinay. spūsctūs i mōte syō lex in sublimi mōtz loco. spūs/ ctūs dak in cenaculo. Vñp h̄ insinuak q ipe spūsctūs ē p/ fectio legis. Hic ait apls ad Ro. 13. Plenitudo legis ē di/ lectio. s. spūsctūs. Dixi se/ cūdo q spūsctūs missus ē ho die. qz ab eo ē eterna remūe/ ratio. Vñ glo. 40. dies q̄b⁹ post resurrectōem cū disc pu l' quersat⁹ ē pūtē ecclīam de/ signāt. Ita q̄nq̄gesim⁹ dies q̄ spūsctūs dak demarkū eter ne remūeratōis exp̄mit. Di xi tertio q spūsctūs. so. die dat⁹ ē. qz ab eo est pcōz re/ missio. Vñ glo. ibidē. Ideo in. so. qz idulgētia fiebat i iu bileo. z p spm pcta remittūk Et secūk ifra In spirituali iu bileo rei mortz soluūk ōbita dimittūk. exules in pr̄iam re uocāk. hereditas redditur a missa. fui. i. homines pcō ve/ nūdati a fuitutz iugo libe/ rank. De pmo. s. rei mortz sol uūk ait Pau. ad Ro. 8. De scdo ait Pe. 4. c. sue pme ca/ nonice. Caritas opis multi tudinē pcōz. De tertio ait dauid in ps: Spūs. t. d. me. in terrā rectam. Degrto ait Pau. ad Ro. 8. Ipe spirit⁹ reddit testimoniuz spūi nro q sum⁹ filij dei. si filij et heredes. De q̄nto ait Pau. ad Corin. 4. Ubi spūs dei ibi libras. Sz iuxta hec p/ ba satz ꝙueniēt q̄ri p̄q hora h⁹ sacratissime diei spūsc/ ctus missus ē. Ad qd breui/ ter rñdet̄ p̄m doctrinā nostri doctorz Fr̄aciscī de maro. q/ hora tertia missus ē. Et h̄ p/ pter tres rōes. Prio rōe pfe/ crōis. Scdo rōe similitudinis. Tertio rōe exemplificatōis.

Quā hora

Lc r

Dico ꝓmo q hora tertia fuit ꝙueniēs missiōi spūssancti rōe ꝙfectōis. Nā in sacra scriptura iuenit triplex status. Primꝰ ē nature. z iste fuit bonꝰ z durauit vsq; ad moysen. Secūs ē legis scꝑte. z iste ē melioꝛ. z durauit vsq; ad xpm. Tertiꝰ ē legis gre. z iste ē ꝙfectꝰ. et durabit vsq; ad iudiciū. Et q spūssc̄us venit ī tertio statu q ē ꝙfectōis ō hora. z. fuit ꝙueniēs missioni. Dixi scōo q hora tertia fuit ꝙueniēs missiōi spūssci rōe sitis tudis. Nā in btissima trinitate reꝑit tres actꝰ ad sitis tudinē sol. z isti actus dicūt actꝰ hierarchici. quoꝝ ꝓmꝰ ē purgare. z ꝑtinet ad ꝑsonā ꝑris. scōs ē illūinare z ꝑtinet ad ꝑsonā filij: tertiꝰ ē iflāmare. z ꝑtinet ad ꝑsonaz spūssci. Et q sol in ꝓma hora purgat vapoꝛes eos resolūendo. in scōa illūinat. in tertia iflāmat. ō cōueniēs fuit ip̄i spūssc̄o tertia hora mitti.

ꝑ. i. ꝑ q. 108. i ar. i.

Dixi tertio q hora tertia fuit ꝙueniēs missiōi spūssc̄i rōe exēplificatōis. s. vt doceret nos reddere bōa ꝓ malis. Nā hora tertia xps baculās sibi crucē ō citate fuit eleeꝰ. Ihe ꝓo hora tertia misit in ciuitatē spūscm̄. Dis tribꝰ rōibꝰ hora tertia tali missiōi fuit ꝙueniēs. Et hec sufficiant ꝓ scōa ꝑte. Occasio tertia ē tal in oꝛdie. q spūssc̄us missus ē ꝓpter sex cās q notāki ctꝰ in hac aucte. Paraclitꝰ āt spiritussan. zc. Prio ad ꝙsolādū mestes. qō notak cū ōꝛ. la. Paraclitꝰ. qō idē ē qō ꝙsolatoꝛ. Unde. Isa. 61. ait. Spiritꝰ dñi sup me zc. z sequit in fine. z bonoꝝ ꝙsolatōem ingentibus syon. Hic Greg. ait. Cō solatoꝛ spūs ōꝛ q de pcti per petratōe merētibꝰ dū spē venie ꝓparat ab afflictōe tristicie mētē leuat: Secōo ad viuificādū mortuos: quod notak cū ōꝛ. spūs. qz spūs ē q viuificat. Unde Isaye. 37. ait Ossa arida audite ꝙbū dñi zc. Et infra. Ecce ego mittā in vos spm̄ z viueris. Tertio ad scificādū imūdos qō notak cū ōꝛ sctūs. sic enim ōꝛ spūs qz viuificat: ita sctūs q scificat z mūdat: vñ scūs idē ē qō mōs. Hic in ps: di. Flumis ipetꝰ. i. mūdās z abūdās gra spūs: letificat citatē dei. i. ecclam dei. Et ꝓ illud flumē scificauit tabnaculū suū altissimꝰ. Quarto ad ꝙfirmādū amoꝛē inter

discordes et odiosos. qđ notat cū dr. pr. Pr eius ē q̄ naturaliter diligit nos Ihc dr Io hā. 14. ipe ei pr amat nos. si pr. et nos filii ei⁹ et fres adiuicē. et inf fres. pfecta pcordia pseuerat. Quito ad saluādū iustos. qđ notat cū dr. in noie meo qđ ē ihesus. et salu⁹ i⁹ terp̄tat. In noie igit ihesu. id ē salutē. pr misit spm̄. vt oste dat q̄ ad saluādas gētes venit Sexto ad docēdū ignaros qđ notat i eo qđ dr. Illevos do. o. xc. Sexta iusta hec dicta satis pueniēt ḡri pt. q̄ dñt ineē alicui vt ḡras spūssancti a q̄ tot bōa pcedūt valeat hre Ad qđ huiꝰ rñdetur. q̄ requrit ista iferi⁹ sōscri

quis pt hre spūm̄ scm̄

bi. Q. sit vere mun(pta yiz dat⁹ p veram pfessionem.

Q. sit vere fundatus per veram humiliratem.

Q. sit vere ornatus p veram oratione.

Q. sit illuminatus p veram predicationem.

Q. sit quieratus per veram pacificationem.

Q. sit eleuatus per veras contemplationem.

Dico pmo q̄ q̄ vult ḡras spūssancti recipe dr eē mūdat⁹ p verā pfessionem. Rō hui⁹ ē. Duo ꝓria ñ pñt eē sīl eodē subiecto. s. ḡra et petm̄ sūt ꝓria p̄uarie. ḡ ñ pñt eē sīl in eod̄ subiecto. et p ꝓns dr q̄ illō petm̄ purget ab illo tali q̄ vult gratiā recipe ad hoc q̄ illa ḡra in illo valeat hitare. qđ ñ pt fieri nisi p pfessionē. Dic Ambro. sup Dti ūmaculati ait. qui se excusat si petōr sit iust⁹ eē incipit. et Au. i li. de pnia Cōfessio ē sal⁹ aiar. dissipatrix viciorū. restauratrix fortitudinis oppugnatrix demoniū. quid plā? obstruit iferni portas aperit paradisi. Exēplū hr de hīs actib⁹ apl̄oꝝ. 7. c. vbi dr. q̄ apl̄is ponētib⁹ man⁹ accipiēt spūm̄ scm̄. qđ signū ē absolutōis q̄ fit i pfōe. Dixi Io. q̄ q̄ vult ḡram. s. san. recipe dr eē mūdat⁹ p̄ p̄am hūiliratē. rō hui⁹ ē. q̄ neo libēt māet i domo suo ūnim cor. s. superbi gratia spūssancti non dignatur descēdere. et p ꝓrium in mente humilis dignatur descendere. Hinc Dauid pphēta dicebat in ps. Qui emittit fontem in cōuallib⁹ id ē gratiā spūssancti dōat hūmilib⁹. Exemplu habemus in apostol⁹ q̄ vt dr in actibus

erāt sedētes. z p ꝟ significat ꝙ erāt hūles. Dixi tertio ꝙ q̄ vult recipe grām spūssā cti dz eē ornat⁹ p verā orōz Rō h⁹ ē. qz cū in euāgelio dicak. Petite z accipietis. g q̄ i orōe deuote petit talē grām vim sniam euāgelij obtinebit ipam. Dic Salomō Sapi. 7. ait. Inuocaui z venit i me spūs sapie z intellect⁹. Erem plū de ꝟ hēm⁹ in aplis q̄ vt ōz in actib⁹. Erāt vnanimit pseuerātes i orōe. Dixi q̄r tot⁹ q̄ vult grām spūssti recipe dz eē illūinat⁹ p veram p̄dicatōem. Rō h⁹ ē. qz ignorātia z scia nō pōt sit stare in eod⁹. sz sine p̄dicatōe cōit homines efficerēt ignari. z grā spūssti ē grā scie, g nō dignabit ventre ad ignorātē. Dicit in actib⁹ aplōz z est pulcrū exēplū. Actu. 10. Adhuc loq̄nte pe. cecidit. s. scūs. Dixi q̄nto ꝙ q̄ vult grām spūssti recipe dz eē ditat⁹ p verā pacificatōez. Rō h⁹ ē grā pacis nō vadit vbi ē guerra z discordia. sed grā spūssancti ē grā pacis, g nō vadit litigātib⁹. sz q̄escentib⁹. hic Isa. 66. ait. Sup quē requiescit spiritus meus. nisi. s. h. z q̄e. Exēplū hr̄ in actib⁹ aplōz vbi ōz Dū cpleret dies pentheco stes. i. dies requietōis. Dixi sexto ꝙ q̄ vult grām spūssti recipe debet eē eleuat⁹ p verā cōtēplatōem Rō h⁹ ē. qz q̄ vult capē celestia dz deserere terrestria. qđ nō fit nisi p cōtē platōem. sz gia. s. scti ē celesti ale donū. igit. ꝟ explicat gre go. r. moza. di. Dēs nr̄a ad cōtēplādū deū non ducit nisi ab alijs q̄ exteri⁹ iplicār studiose inbrabak. mēs nostra nullo mō ad vi itime cōtēplatōis rapit nisi studiose pūsa terrenoz desiderioz rumkru sopiak. Exēplū de ꝟ hr̄ i apostol⁹ q̄ accepert spūscm̄ in superiori cenaculo. vt i actibus legit ad significādū altitudinē cōtēplatōis Merito igitur hec oia ad nr̄am pparatiōnē facere debemus cū oia bona. oia meliora. oia optia cū tali grā. z cū tali gia nob cōicent. Ilū Gre. sup Ezechielē talē grām cōsiderās di. Cōsidero pres noui z veteris testamēti. z Dauid Danielem. Amos Petrū Paulū Matheū. aptis ocul⁹ fidei iueniz z scūs spūs q̄t sit artifex cōsiderare volo. sz i ipa mea cōsideratōe ōficio. Implet nā q̄ spūssti gia cyrbat edum z

psalmistā fac. Implet obstiⁿ
nētē puer z iudicē senū fac.
Implet pastorē armēratuz
z pphetā facit. Implet pⁱ
scatorē z pncipē aplorz facit.
Implet psecutorē z doctorē
gētiū fac Implet publicanū
z euāgelistā fac. cū g in sani
tatibus z q hūc spm nō queri
mus. Et sic magnifice dñer
ciues amātissimi expediti sⁿt
hⁱ fructⁱ tres pres qs supⁱ
pmisimⁱ. quē obsecro vos ō
uote ptēplari vt ꝺ sctⁱ spiritⁱ
gra eruditi in futuro ad glo
riam valeatz ptigere. Amē.

Dñica pma post pēthecoⁿ
stes de mia. Ser. xxix.

Estote miseri
cordes sicut
z pr vr mⁱsricors ē
Luc. vi. Pro hⁱ
sacri z sancti euāgelij histori
ali declaratōe. Notandū q
misericors ille ꝺr q prio suo
tres effectⁱ efficacit dirigitz
Cor suū nō iu (oñdit vicz
dicendo nec continendo.
Per oim copiā subueniē
do z tribuendo.
Exemplum bonum mala
primo a se tollendo.
Dico primo q ille ꝺr ee mi
sericors q erga primū hz cor
piū. nec eū iudicat nec eū dā
nat. Nō hⁱ ē. qr nllⁱ mⁱsricors
putari ꝺz q ꝫ motū nake ꝫ p
rimū agit. hec natura homa
prona ē ad clemētiā ꝑm bea
tū Hiero. Ergo nullⁱ miseri
cors putari ꝺz nisi erga pri
mū cor piū z clemēs exhibe
at z oñdat. Hic Augⁱ. nono
de ciuitate dei ait. Misericor
dia ē aliene miserie i nostra
corpi ꝑpassio. Et si viderit p
rimū pauperē infirmū z ali
as miserias bñtem nō ꝺz il
le talⁱ q misericors ee vult eū
iudicare q ꝑpter suos defe
ctus in ꝺ deuenit z ꝫ ipm ō
spicere. z ei nō subuenire.
Ꝺz totis viribⁱ eū debet sⁱ
leuare dūmō in malⁱ opibus
eū nō foueat. sic discrete vtna
tura ꝑfuer. z si vicia i eo sūt
qbⁱ ad miserias deuenit pro
pter tale auxiliū nō foueant
Vñ xps ait in euāgelio ho
dierno. Estote misericordes
sic z pr vr misericors ē. No
lite iudicare z nō iudicabi
mini. Exēplo Esa. lviii. q tali
misericordia icitatⁱ erga pec
catorē sic ipe dicebat. Cū ef
fuderis esurienti supple vt fa
me corpis vt ait. aiam tuā z
aiam afflictā repleueris orie
tur in tenebris lux tua z rene

bre tue erūt sic meridies.
Dixi scdo q̄ ille dr ee miseri
cors q̄ prio suo idigēti copi
am rez. i. fm idigētiā pri et
possibilitatē sui sbmistrat. rō
hr ē. qz vana ē pietas cordis
si ipi nō correspōdet exhibi
tio opis. g̃ oportet q̄ ille tal̄q
vult ee miser cors fōdat ope
qb hz in corde. et h̃ itelligit
si pt. Et h̃ explicabat Aug⁹.
in libro de diffinitōib⁹ dicēs
Dia ē aīi pdolēt̄ affectus
cū additamēto bñficij vt cō
patiamur prio z largiamur
de prio. Exēplo thobie vt ī
li. suo māifestū ē q̄ cord zope
primis suis ppatiebat Di
xi tertio q̄ ille dr ee miscors
q̄. et bonū exēplū donat prio
p bonā vitā. z malū qb agit
aggūādo alteri⁹ malū mio
rādo. Rō hr ē. qz mia nō tm
ptistit i cordis pietate z ope
ris exhibitōe. cū et in viciorū
expiatōe. qb melius miserico
dia fieri nō pt cū p bonū exē
plū fm exhibitōem miscor
die. hic Raban⁹ sup Mat.
ait. Dia ptistit in elemosy
nis largiēdis. in mal̄ tolerā
dis. in quibus remittēdis vl̄
iniurijs z quibus castigan
dis. exēplū hr de. 19. d̄ loth
q̄ miscordia z pietate mot⁹
dicebat sodomitis z vno ex
emplo vt ab illo pctō desiste
rēt De pclusiones magni
fice dñe z ciues carissimi in
hodierno sacro euāgēlio de
notant̄: qb in tres ptes diui
dit. Nā i pma pte pōit erga
primū cordis miseratio ñ iu
dicādo nec pdēnādo. In
scda pte pōit erga primū re
rū oiz abūdās dōatio dulcis
sbuenīdo ibi. mēsurā bonā
ꝛc. In tertia pte pōit erga
primū boni exēpli exhibitio
malū remouendo ibi. Dice
bat aūt ille ꝛc. Et vt clarius
hec pateāt videam⁹ hist̄oriā
Declarate hist̄orie fruct⁹
erit mia primi ad quā inui
tat nos hodie saluato⁹ nr̄ p
euāgelicā lectōem. De q̄ lo
q̄ndo tres pclusiones cū trib⁹
dubijs more solito declara
bim⁹. Quar pma erit d̄ mi
sericordie q̄ditate. Secun
da erit de sui q̄litate. Tertia
erit de sui quātitate. quibus
declarat̄z erit finis. Con
clusio pria sit tal̄ in ordie. q̄
mia fm Damascenū. ē tristi
cia in aduersitatib⁹ bonorū.
vel sic. Dia ē pr⁹ p quam se.
anim⁹ sup calamitate affli
ctor̄ mouet. Hec diffinitio ē
mgr̄al. vl̄ sic fm Aug. in lib.

9. de ciui. dei. Mia ē aliene miserie in nostro corde conuenio. Ide oēs diffinitōes sic sonāt. q misericors ē q̄ hz miserū cor in alienis miserijs. Nā fm Ysid. istud vocabolū sic appellatū ē. q̄ mia miserē facit cor de aliena miseria. Et sic sūt tres diffinitōes scōm q̄ sūt tres mot⁹ nos inducentes ad hāc misericordiā habē dā. Mot⁹. s. nature diuinalis Mot⁹ nature hūanal. Motus nature bestial. Dico primo q̄ ad misericordiaz habendā inducit nos mot⁹ nāe diuinal. Nā natura diuina inuitat nos ad miam hūdā trinitr. Rōe auctoritate. 2 exemplo. Prio rōe sic. Filius dz imitari vestigia pris. sz ego sū pr̄ rōe creatōis. rōe gubernatōis. rōe adoptōis. 2 sum misericors. ḡ 2 vos debetz eē misericordes. Auctoritate sic Lu. 6. Esto. mi. s. 2. p. v. m. est Exēplo sic. Nā ipe benignus dns septē misericordias nob oñdit q̄hz inducimur ad ipm imitādū. Et istaz septē. prima ē lōganimis expectatio pctōris. Unde Ysa. 30. ait. Expectat dñs vt misereat nr̄i. Ne aūt illiq̄ diuitias tāte bōitatz patientie. tāgelū peccantē nō expectauit: sz statī d̄ celo p̄cipitauit. p̄mos q̄z parētes de paradiso statiz eiecit. et pctōrē expectare dispōit. Et q̄tū expectat idē p̄pheta. 46 oñdit di. Usq̄z ad senectam ego ipe 2 vsq̄z ad canos ego portabo. ego feci: 2 ego ferā. 2 ego portabo2 ego saluabo

Scda mia ē collatio bōitatis cū pctōr sit indignus pane q̄ vescit. tñ deus ex sua mera bōitate hostē sibi rebellem pascit 2 porat. Unde Ire. Deꝰ tribuit pctōri felicitatē rez. tranq̄llitatē tpm. sanitatē corpoz panē ad vescendū. lucē ad videndū. aerez ad spirandū. 2 hec ingratz imo retribuētib⁹ mala p̄ bonis 2 odiū p̄ dilectōe. Hic q̄queritꝰ de⁹ de talib⁹ p̄ Osee. 2. ca. di. Ego dedi eis frumentū vinū 2 oleū 2 argētū multiplicauī eis argentum 2 aurū que fecerunt Baal: qui iterpretatur deuozatoz. quia bonis temporalibus peccatoz abutitur in vanitate 2 voluptate. Tertia misericordia est conuersio prauē voluntatis. quia benignꝰ dns ispirādo sua gra pctōrē conuertit

ibouū. ipm reuocādo a malo i q̄ erat. de quo Salomō Prouer. 12. ait. Uerte impios z nō erūt. Quarta misericordia est remissio totius iniquitatis. de q̄ Berū. ait. Sic ex toto indulsit. tā liberalit donauit oēm iniuriam vt iā nō dānēt ylciscēdo. nec ꝓfundat impꝛoperādo. nec minus diligat ipuādo. Et Ezech. 18. c. ait. Quacūq̄ hora peccatoꝛ igemuerit oīm iniq̄tatū eiꝰ nō recoꝛdaboꝛ. Nō ait si biennio vel triennio ante mortē. sed quacūq̄ hora. nec ait. 10. vel. 100. sz oīum iniquitaruz. Ecce q̄ mltum deꝰ est benignꝰ ad ignoscendū. Nec tamen ꝓpter hō moꝛandū est in pctō. quia maledictus oīs. q̄ peccat in spe. Un Aug. ait. Age penitētiā dū sanus es. si vis agere pnias q̄n iā peccare non potes: pcā dimiserūt te nō tua illa. Hinc Salomon Eccli. 17. ait. Uiuus sanus cōfiteberis z laudabis deū z gloꝛificaberis in miseratiōibus illi⁹. Quinta misericoꝛdia ē adiutoꝛiū nre fragilitatis ad satisfaciendum sustinendū ad resistendū. vñ Apo. ait. Data sunt illi ut de ipso qui me ꝓfoꝛtat ad Phi. 4. z ad Ro. 8. Si deus ꝓ nobis q̄s cōtra nos? vbi dicit exposiꝛ Pōt mūdus iste seruire sz hō erit seruire. poterit vrere tundere dissecare. sed hō erit coꝛonas fabꝛicare. deus enī est ꝓpugnatoꝛ potēs. gubernatoꝛ prudēs. ꝓsolatoꝛ clemēs remuneratoꝛ affluens. securus in eo ꝓpicio oēm sollicitudinē cui⁹ nec potētia vincī nec sapia falli. nec beniuolentia poterit fatigari. Sed ta misericoꝛdia ē ꝓsolatio eterne iocunditatis q̄ ē ara quedā spūssancti. Un Eccl. 24. ait. Spūs me⁹ sup mel dulcis. q̄ deuotio spūal erecdit omnē delectatōem gaudiū carnal. De qua beatus gre. ait. Hec est virtus ex alto que andreā fecit amplecti crucē. laurētiū deridere carnificē. Stephanū pro lapidantibꝰ flectere genua ad oratiōnē. Ultima misericoꝛdia est collatio regni celestis. q̄ ꝓpter nostra merita patrū tenet nobis. imo de cōdigno nihil. Nā si q̄d boni facimus plus tamen debem⁹ deo. Itē q̄ bonū q̄ facim⁹ nō est purū. Item q̄ si esset bonū: nō tamen nobis sz do

est tribuendū. Ñ Esa.26. Dia opa nra opat⁹ es i nobis dñe. Ber. Si nati essem⁹ et q̄ fact⁹ ē hō sup terrā vsq; ad centū milia annoꝝ vita nra extēderet nō eēt ꝝ digna passio tpis d⁹ ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit i nobis. Hec mia plena oīm miſericordiaꝝ ꝓtentiua. De q̄ Hiere. ſ. ait Deuteram⁹ dñs q̄ dat nob pluuiā tēpoꝛaneā z ſeroti-nā. i. gr̄am p̄uenientez z ſubſeq̄ntē. q̄ ꝓſiſtit in ſexp̄ dict; mōis. z plenitudinē a/nime meſſis cuſtodientē nob. ſcz vitā eternā i q̄ ē plenitudo gaudioꝝ fertilitas oīum bonoꝝ Dixi ſcō q ad miſericordiā nos induc motus nature hūanal. nā lex natu/re exp̄ſſe tenebat illud fieri ō bere p vnū hoiem alteri hoi q̄ ſibi optabat fieri. ſz q̄libz optat ſibi miam fieri. igitur Preterea mēbza naturalia ꝓpatiūt ad inuicē. g̃ a fortio riz tota corpa q̄ꝝ ſūt mēbza dñt adinuicē ꝓpati. hic pau. i. ad Corī. 12. ait. Si q̄d patit m̄bz vnū ꝓpatiunt oīa membza. Dixi tertio q ad miam hūdā inducēnos motus nature beſtial. cū tanta mia z pietate mouēt adiuicē aues z beſtie q̄ ſolūmō calamo explicare ſatz vī. nā aues vt dī in libro de natura aialiū. hñt iſtā miaz q nū q̄ vna eiuſdē ſpēi comedez aliā eiuſdē ſpēi. Dī ēt de leonib⁹ q parcūt ꝛſtratz ēt hoinibꝰ coꝛā eis. Ñ meritō de iſtis beſtijs dici p̄t illud p̄s. Pertrāſibūt. ſ. p miam oīs beſtie ſilue. Sz h̄ poſſz q/ri vtz ſint alij motus p̄ter iſtos hoieſ erga ꝓxios ad miſericordiā mouentes Ad q̄ buit rñdet. q preter iſtos ſu pradictos ſūt z alij tres miro mō ad ipam miam mouētes vicz. Amoꝝ magnitudo patrētis nobilitas. patrētis benignitas. Dico p̄mo q ad miam hūdā mouet hoieſ amoꝝ magnitudo. q; inter fratres maxim⁹ amoꝝ dz eē cū g̃ oēs hoies ſint frēs in h̄ mōo. q; ſūt filij d̄ iz filij ade. g̃. dñt hr̄e maximū amoꝛē. z q ꝓpīs adinuicē ꝓpati. iuxta illud Deute. 15. Si vnus d̄ frib⁹ tuis q moꝛat ſitra portas citatz tue i terra quā domin⁹ de⁹ tu⁹ dat⁹ eſt tibi ad pauptatē venerit. ñ obdurabis coꝛ tuū. nec ꝓbes manū. ſz apies eā paupti et dab mutuū q̄ cū idigere ſperet;

Ad miam mouē tia.

DD

Hec causa fuit in bta ygie cū ppter magnū amorē quē hēbat ad filiū suū gladiū p trāsiuit aiaz ei⁹ Lu.2. Tertio ꝺ ad miam hīdā mouet homines patiēt nobilitas. Maior dolor ē qñ pdit vl destruit vna res pui minie valoris. sz pciosa nimis qñ pdit vl destruit res alie pui z modici valoris. z p consequēns maior ꝺpassio debet illi rei ira magni valoris. Cū hō iuste sit tā pciosi valoris. qz fact⁹ ē ad imaginē dei. ad fruendū deo. redēpt⁹ pciosō sanguine filij sui. Iuste cū in necessitate venerit debet ei maior ꝺpassio. Tertio ꝺ ad miam hīdā mouet boies patiēt benignitas vel innocētia. Dagis enī solēt homines ꝺpari alicui q benigne vl innocēt sustinet q̄ econtrario. Et hoc ē qꝺ Amb. in lib. de officijs ait. Hec miam vitam efficiūt trāq̄llitas pscie. i benignitas z securitas innocētie. Et hec sufficiūt p ꝓma p te. Cōclusio scꝺa sit tal in ordine. q i mia q̄nq; p ordinē sunt attēdēda. vi⁹z. materia psona. modꝰ. iterio. et ordo. Primo dico q in mia q̄rendā l attē dēda ē materia. vt sz fiant elemosyne de ꝓpria substātia nō de rapia vel de vsura. qz illa nō erogāda sūt Ihī Sala. Eccī. 34 ait. Donū iniq; nō ꝓbat altissim⁹. nec respicit oblatiōib⁹ iniq; nec in mltitudie sacrificiorū eoruz ꝓpiabit⁹ peccatis. Qui offert sacrificiū ex suba paupis q̄si q̄ victimat filiū in cōspectu pris sui. Ihī mirū est de vsurarijs q̄ ita para sunt erogare z nūq; volūt restituere. Secꝺo dico q in mia attē dēda ē psona cui dāda sit qz idigēti nō diuiti nō histriōi. Ihī Sala. Eccī. 4. Fili elemosynā ne defraudes. z oculos tuos ne trāsuertas a paupere. aiam esurientē ne despexeris. z nō exaspes paupem inopia sua. cor inopis ne afflixeris. z ne ꝓtrahas datū angustiati rogationē ꝓtribulati ne abūcias. z ne auertas faciē tuā ab egeno. Hic gre. ait. Nōnulli hoc mō diuites cū fame cruciēt xp̄i pauperes ꝓfusis largitatib⁹ nutriunt histriones. Elemosynā ei ad modū semis ꝓmittēda ē bōe terre. i: iustis paupib⁹. Salomō ad hāc miam ait. Ecclesiastici. 12. Fac iustis z inuenies retributōem magnā. et

in mia dūr attendi quicq̄.

si nō ab ipo: certe a deo. Tertio dico q̄ in mia attēdēd⁹ ē mod⁹. s. q̄tū sit dādū. Hoc determinat apo. 2. ad Cor. 8. di. Nō vt alīs sit remissio nob ār tribulatio. sz vt ex ēqlitate in p̄nti tpe vr̄a abūdantia illoz inopiā suppleat. vt z illoz abūdātia vr̄e inopie sit supplemētum vt fiat eqlitas. sic scr̄tū ē. Qui mltū nō abūdauit. zq̄ modicū nō minorauit. Hinc Thob. 4. ait Si mltū fuerit tibi abudāter tribue. si exiguū fuerit tibi: ēt exigū ipartiri stude libēt. Quarto dico q̄ mia attēdēda ē ītētio. vt nō fiat p̄ hūano fauore. vl̄ p̄ tpali retributōe. sz pure ppter deum. Hic dīs Mat. 6. c. ait. Ne sciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. nō se imisceat apperit⁹ hūane laudis cum facis op⁹ virtutz. Quīto dico q̄ in mia attēdēdus est odor vt p̄rio teip̄m offeras deo z demū mūera. sic Abel de q̄ Gen. 4. dr. Respexit dominus ad abel z ad mūera ei⁹. Un Eccle. 35. dr. Sacrificiū salutarz ē attēdere a mādatz z discede ab oi iniq̄. Primo q̄ dēt hō ee misericors in seipo deinde i alio. vñ Salomon Eccle. 30. ait. Miserere anie tue placēs deo. ōmo anie. secūdo corpi. vñ Gre. ait. Nō ē mia sz crudelitas. nō ē caritas sz iniq̄tas. nō ē discretio sz ōfusio sterilē q̄ ñ p̄cit pascere. i: carnis iutil⁹ ocupiscētijs deburere. z vidue nihil boni facere: i. aīe. vicz excolendis fructib⁹ nullaz operam dare. Qualei mia ā cillā fficere z dñam īterficere? q̄lis caritas carnē amare z spm negligēr q̄lis discretio torū dare cor⁹ pori. z aīe nihil? Et hec sufficiāt ō ocl̄sione. Tertia quā posset dubitari vr̄z mia ī q̄litate dicat actū tuosū z laudabilē z ñ ō iusticiā. Ad qō huic rndet p̄m doctrinā scti Tho i sc. se. q. 30. q̄ mia p̄t tripl̄r ōsiderari. qz cū sit ipa mia ō passio q̄dā aliene miserie vt dcm̄ ē ī p̄ria ōclusiōe. aut dicit motū appetit⁹ sēsitiū z p̄m ħ mia dic passionē z ñ ħ vtutē puta cū aliq̄s patit̄ p̄ malū alt̄i⁹. aut dic motū appetit⁹ itellectiū ħz q̄ alicui displiceat malū alt̄i⁹. z iste talis mot⁹ āt ē rōe regl̄at⁹ āt ñ si ñ sic mia ñ dic ħ vtutē. ō q̄ mia ait Salu. oēs homines q̄ ō reb⁹ dubijs ōsultāt ab ira z mia vacuos ee deez. ñ ei aīm⁹ facile verū

Tertia mia s. e act⁹ ħ tuosus

Ar. 3.

quot sunt opera mie

Vtilitas mie

ꝓuidet vbi ista afficiūt. Si ille motꝰ appetitꝰ intellectui ē rōe regulat⁹. vt dic̄ Aug⁹ de ciuitate dei q̄ iste motꝰ animi sz mia seruit rōi qñ ita ꝑbetur mia vt iusticia ꝓfuerit. siue cū subuenit indigenti. siue cū ignoscit penitēti. tūc dic̄ iste talis motꝰ ꝓfuturꝰ. Et de tali mia loquit sa uator. Mat. 12. Miam inq̄s volo z non sacrificiū. et Pau. i. ad Thim. 4. ait. Pietas ad oia vtilis est ꝓmissiones hūs vite q̄ nūc ē z future supra q̄ꝫba ait amb. Dis sūma xp̄iane discipline in mia z pietate ē. Et sic ptz quō mia ex sui q̄litate dicit ꝓfuturꝰ. Cōclusio tertia q̄ ē de cōsiderare mie talis. q̄ opera mie sūt q̄tuordecī. q̄ꝫ septē sūt corpalia. z septē spūalia. Corpalia sūt. hospitari peregrinos. potare sitibūdos. cibare famelicos. redīere captiuos. vestire nudos. visitare infirmos. sepelire mortuos Et hec ꝓnūcīat in h̄ ysu. Talīq̄ potu cibo redimo rego visito odo. Spūalia opa mie sericordie sūt. Cōsulere ignorātes. reprehendere praues. consolare afflictos. indulgere peccātib⁹ patienter ferre iniurias. orare ꝓ oib⁹ z ꝓnūcīat in hoc ysu. Cōsule castiga solare remitte fer ora. Sz iuxta hec dca dubitare aliqs posset cū i his opib⁹ exequēdis magn⁹ labor sit. cōsiderā ē merces q̄ ꝓpt̄ h̄ hī possit. Ad qd̄ breuit rndet. q̄ ex mia tres mirabiles vtilitates procedūt. s. Prīa vtilitas ē dine maiestatis amicicia. Scda ē diaboli displicētia Tertia ē aie rōnal⁹ complacētia Dixi prīo q̄ ex misericordia procedit vna vtilitas q̄ ē dine maiestatis amicicia. Nā mia deo tm̄ placet q̄ ꝓpter ipam efficit nob⁹ amicus. placet ei misericordia deo ꝓpter tria. Prīo qz ꝓ ea sibi creature assimilāt. Scdo qz ꝓ eā creature sustētāt Tertio qz ꝓ eā sibi mūera dāt. Dico prīo q̄ mia placet deo qz ꝓ eā sibi create assimilāt. Nā dr ē sume misericors. vñ de eo dr in ps. Miserationes ei⁹ sup omnia opa ei⁹. Hinc dr Lu. Estote misericordes. s. z. p. v. m. ē. qz supple si ita eritis ꝙpi deo siles effecti eritis. Dixi scdo q̄ mia placz deo qz ꝓpter eā creature sustētāt vñ misericordia nō cēt q̄ creatura cēt cū ꝓ misericordiā dr mūdū creauerit regat z cuncta gubnet. Quō ēt creata

subuēīret alīī creare si mia nō eēt. Hinc ad laudem sui Leo papa in q̄dā ſmone ſic ait. Die ſtus tāta ē vt ſine illa cetere ēt ſi ſint ꝓdeſſe nō pñt. cuius eni fidē ſit z cau tus z ſobri⁹ z alīs maoribꝫ adornat⁹ inſignib⁹ ſi miſeri cors ē tamen miſicordiā nō merek. Dicit tertio q̄ miſe ricordia placet deo. q: p eā ſi bi mūera dāt. Nā cū aliq̄s ꝓ ximo ſuo miſicordiā fac de⁹ talem miam ſibi appꝛopꝛiat Ihñ Petr⁹ rauēnas in q̄dā ſmōe exponēs illō Mat. 25 Eſurīui zc. ait. In regno ce licoꝛā āgel in ſuctu reſurgē tiū q̄ abel paſſus ſit. q̄ mun dū noe ſaluauit. q̄ abraaz fi dē ſu auit. q̄ moyſes legē tu lit. q̄ petr⁹ crucē reſupinus aſcēdit. de⁹ tacet. Et clamat ſolū q̄ pauꝛ comedit, dicens Eſurīui z dediſtis mihi mā ducare. Dico ſcō q̄ et mi ſericoꝛdia ꝓcedit ſcā vtili tas q̄ ē diaboli diſciplicētia Diſplicet eī mia diabolo ꝓ pꝛia. Pꝛio q: p eaz a ſuis māib⁹ petōꝛ erīpit. Scō q: p eā ipe ſupb⁹ vīcit. Tertio q: p eā dom⁹ ei⁹ deſtruit. pꝛio dico q̄ mia diſplicz dia bolo. q: p eā petōꝛ a ſuis ma nib⁹ erīpit. ſic ptz de filio ꝓ digo. q̄ q̄uis fu⁹ ei⁹ eēt eſſe ctus. tñ dei mia a ſua prāte fuit liberat⁹. Ihñ Pe. ra. in q̄ dā ſmone ait. Ite ꝓferte ſto lā pmā. Nō dicit vñ venis: vbi fuiſti. vbi ſūt q̄ tuliſti. q: tātā gl̄iam in tantā turpitu dinē ꝓmuraſti. ſz ꝓferte ſto lā z induite illā. Videt. q: delicta nō videt vis amoꝛiſ z tāta mia ptz delicta neſcit

Scō dico q̄ mia diſpli cet diabolo q: p eā ipe ſup bus vincit. vñ q̄dā glo. ait. De nullo ſic vincit diabol⁹ ſic de miſicoꝛdia. Tertio dico q̄ mia diſplicet diabo lo. q: p eā dom⁹ ei⁹ deſtruit. Nā dom⁹ diaboli. i. iferni⁹ mlt̄ū deſtruit ꝓtritōez. mlt̄ū p deuotōez. ſz magis per miam. vñ Ber. ait. Bonū ē vuguētū ꝓtritōnis qō ꝓficit de ꝛgnitōe peti meli⁹ deuo tōis qō ꝓficit de recoꝛdatōe bñficioꝝ dei. vꝛ vincit vn ctio pieratz. Dico tertioꝛ ꝓncipalr q̄ et mia ꝓcedit et alia tertia vtilitas q̄ ē aime rōnal⁹ placētia. Cōplacet ei miſicoꝛdia ipi hoi ꝓpꝛ tria.

Pꝛio q: p eā mōs a petis efficit. Scō q: p eā in hac vi ta tꝛalib⁹ reb⁹ abūde ꝓducit

Tertio q̄ p eā in gr̄a future gl̄ie sub spe ꝓducīt. Dico ꝓmo q̄ p miam hō mūd⁹ a pctis efficīt. Vñ Salomō Eccle. 43. Ignē ardentē extinguit aq̄ z elemo. re. pctis

Dico scōo q̄ p miam hō tē porālib⁹ bonis abūde ꝓducīt. Vñ Luce. Terrene substātie p h̄ q̄ pauperib⁹ distribuunt. multiplicant. Vñ legīt de q̄dā bonifacio epo in lib. dyalogor. q̄ cū esset puer or reū matris in vsū pauperū ꝓsummauit. qō cū mat̄ perpēdisset stari eū increpādo pugnis faciē suā p̄cutiebat. ora cōe aūt a bonifacio facta or reū plenū inuentū ē. Dico tertio q̄ p misericordiā hō in gr̄a future gl̄ie ꝓducīt. Vñ or Dece. 36. Elemosyna viri q̄si saccul⁹ cū ipo. z gr̄az hominis q̄si pupillā ꝓtuabit. Et postea resurget z retributōem retribuet. Vñ Pau. i. ad Thy. 4. vt supradictū est air. Pietas ad oia valet ꝛc. Et sic expediti sūt magnifice dñe comes z ciues deuoti h⁹ fructus ꝑtes q̄s superius enumerauim⁹. quē obsecro erga pauperes vos hr̄e. vt h̄ gr̄am z in futuro gl̄iaz valeatis a deo misericordie ob tinere.

Dñica scōa post Penthe. De iusticia. Sermo. xxx.

Homo quidaz fecit cenaz magnā z vocauit multos Lu. 14. Ꝓ h⁹ sacrī z scī euāgelīj historiali declaratiōe. Notanduz q̄ ille vere iust⁹ vocari debet q̄ tres actus virtuosos a iusticia p̄cedētes opat z ꝓtinētur in tribus ꝓclusionibus.

Debet esse iustus ad se p peccati remotōem.

Debet esse iustus ad ꝓximum p animi ꝓpassionē.

Debet esse iustus ad deū per veram dilectionez

Dico ꝓmo q̄ ille debz vocari iust⁹ q̄ ē ꝓmo iust⁹ q̄ ad se p peccati remotōem. Ratio h⁹ ē. q̄ ille ē iust⁹ q̄ nō nisi sua retinet. cū ꝑm suiaz ph̄i in. 2. Ethicor. Justicie, sit reddere vnicuiq̄ qō suū est. sed pctm̄ semp debet esse alienū a natura hois. q̄ ē ōpatiuatio ipius nature. g̃ q̄ vult esse iust⁹ debet a se remouere pctm̄. Et qō pctm̄ sit alienū a natura hois. pbat. q̄ oīa q̄ sūt in hois natura fec̄ de⁹. ꝑm sn̄iam Esa. 26. Dicētis

oīa opa nra opat⁹ es dñe. et Jo. i. Oia p ipm facta sunt. sz nūcz deus fecit vt creauit petrm vt ēt dr Job. i. Et sine ipo factū ē nihil. i. petrm sm Aug. igit agre ptz ex his oībus q ad actū pmū iusticie hois ptinet remouere petrm Et hoc ē qđ ait Paulus. i. ad Cor. ii. Si nosmetipos dī iudicaremus nō vtiqz iudicaremur. s. a dño. qz apud eū inuēti essem⁹ iusti. Exēplū habef in dauid q cognoscēs petrm suū volēs ipm expellef z se iustificare dicebat in ps. Ampli⁹. la. m. d. q ini me. z. a. p. m. mū. me. Dirit scdo q ille dr vocari iust⁹ q est scdo iust⁹ ad primū p ani passionē. Nō h⁹ ē. qz q iustus est dr hre miscdiam i affectu. z largitatē in effectu. sz q talia hz vt clarū ē primo patik. igit dō in ps. Dum rabik petrē z nō soluet. scilicet auar⁹ q qsi mutuum negat cuz dīuitias sibi datas necessitatis tpe non cōicat. Just⁹ āt miseref. z tribuat p largitatz effectū. Ad h ēt inducit sap. Eccle. 4 di. Declina paupi sine tristicia aurez tuā z redde debitū. Exēplū pōit Her. de vinea dicens. Bona vinea iusti. imo bōa vinea iust⁹. cui⁹ xp̄us vitis. cui⁹ actio palmes. cui⁹ vinū testimoniū pscie. cui⁹ lingua torcular expssionis z lachrymę pie tribulatoę. Et alibi ait. Quecūcz terrena sūt terrigenis cōicanda sūt. z filijs hoim qbus vnā oibus terram dedit ab initio deus Dono spūalia eis solumodo coicāda sūt cū qbs ē societas spūs. vt gram quā accepim⁹ in alterutrū mistrem⁹ si qs eni inosceret certissime nob alien⁹ ab hac gra nec odū nec pdicādū ei nec qcq gre spūal eēt ipartiēdū qđ pie psidātib z amorē frnitatz z letā qndā fiduciā pareт. dū electoę oiz oīa sf nec iterī merita z pmia nihilomin⁹ i fuko. Dirit ēt tio q ille dr vocari iust⁹ q ē tio iust⁹ q ad deū p dilectōez. rō h⁹ est. Ad xm iustū ptiet seq viā naē. p via naali fili⁹ dr diligere patrē. z ds ē nr pr creatōe. rdē ptōe z gl̄ificatōe. q ad xm iustū ptiet deū diligef. vñ Bene. in li. d qru. xp̄u. cardinalibus ait. Quisquis misericordiam secrari desideras p us deuz time et ama vt ameris a deo. amabis enim deū

sti in ꝟ illū imitaberꝫ vt velis oibꝫ ꝓdesse nulli nocere. ⁊ cē re virū iustū appellabūt oēs seqnt venerabūt ⁊ diligēt. iustus em vt sis nō solū nō noceb. sz ēt nocētes ꝓhibebis. Exēplū hr in illa peccatrice maria magdal. q̄ iustificata fuit nimia dilectōe dei. vñ ō ea dr Lu. 8. Dimissa sunt ei pcta mlta. qz dilexit mltum Sz aduertēdū q̄ hec iusticia aliqñ ē exil. aliqñ sufficiēs. aliqñ abūdās. De exili ait salo Si pcta tua cognoscēdo tm ⁊ ꝓfitēdo tibi reddideris si primis de abūdātia terre ne substātie q̄si micas tm ex tolli timuerꝫ modica ē iustitia. ⁊ moriēs ad purgatoria loca trāsibis. De sufficienti ait. Si dignos fecerꝫ penitētie fructꝰ. si nccitate ꝓtētus ex duabꝫ tunicis alterā dederis nō hnti. ⁊ de istis silr feceris si gliam dñi in oibꝫ ptuleris. sufficiēs ē iusticia ⁊ moriēs mortrāsibis ad locū refrigerij ⁊ qetz. de hac dr ps. Justi. r. si m. d. De abūdāti ait. Si iusticias tuas putaꝫ velut pānū mēstruate ⁊ iuriē fuū ce reputās arguis ⁊ castigas. si de tua tibi ēt sōrra bas nccitate et vnā tunicaz partiar exēplo bti Martini. si nullam reputans gliam tuā vl iniuriā ne gliam tuā iniuriā dei patet tibi regnū celorū. De ꝓclusiōes magnifice dñe ⁊ ciues dilecti in ꝟ sacro euāgelio denotāt. quod in tres ptes diuidit. Cm i ꝓma pte pōit munificentie largitas ad expellēdū quaricia cū dr. Dō q̄da ⁊c. Nam iste tal hō hūit ꝓmū actū iusticie in se. qr fec cenā magnā ad ꝟ. vt in eo nō esset pctm auaricie. In secda pte ponit iusticie erga ꝓios suauitas ibi. Et vocauit mltos. In tertia pte pōit iusticie erga deū sinceritas ibi. Amē amē ⁊c. Et vt clarꝰ hec pateant videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fructꝰ erit iusticia quā demōstrauit iste tal hō in sua cena. tū ex pte sui. tū ex pte primi. tū ex pte dei de q̄ lo q̄ndo tres ꝓclusiones duz trib⁹ dubijs more solito declarabim⁹. Quaꝝ prima erit de iusticie q̄ditate. Secūda de iusticie q̄litate. Tertia de iusticie q̄ntitate. quibus declaratz erit finis Cō ꝓclusio ꝓma sit tal in ordie mi iusticia fm ei triplicē acce ptōez triplr hz diffiniri ꝓ

mo mō iustícia accipit large ſez ꝓ q̄cūq; bōitate ſic ſuit mat. 6. Querite ꝓmū regnū dei z iuſticiā ei⁹. glo. Juſtícia regni ē oia q̄ xp̄s docuit obſuari. Ūñ de talib⁹ obſeruātib⁹ ait Dat. iz. Juſti ſul gebūt ſic ſol in re. pa. e. z tali iuſticie ꝓ bonitate accepte ꝑt attribui diffinitō illa Iſi do. ſit di. Juſticia ē ordo et ęqtas q̄ hō cū vnaq̄q; re bñ ordinat. Et ꝑt ē attribui diffinitio ſencce di. Juſticia dīna lex ē z vinculū ſocietatis hūane. Secūdo mō accipi tur iuſticia mín⁹ large. ſ. pro ꝓtute reddente vnicuiq; qđ ſuū ē. Et ſic ſub iuſticia pie tas vī ꝓtineri. z iſti iuſticie ꝑt attribui diffinitio Cice rōis quā pōit i rhetoveri. di. Juſticia ē habit⁹ aī cōi vtili tate ꝓſuata ſuā cuiq; tribuens dignitatē. Et Aug. ait. Juſticiā q̄d dicā ee niſi ꝓtu tē qua ſua cuiq; tribuūt. Et glo. ſup illud Dat. ſ. Beatiq; eſurīūt z ſitīūt iuſticiaz ait. Juſticia ē ſua cuiq; tribuere ſibi primo z ꝺo. Tertio mo do ſumit iuſticia ſtricte ꝓ in flictōe penaz ſm qđ accipit Ber. q̄ ait. Nullū nomē dei ē quod nō ſonet aut iuſticiā aut pietatē. z iſti iuſticie ꝑt attribui diffinitio vl̄ deſcri ptio q̄dā Tullij in li. de offi. di. Juſticia eſt q̄ tribuit patriēti. z ſi nolit qđ ei⁹ me rito debet. In iſto ꝓo ꝓmō nō loq̄mur de iuſticia ꝓmo mō accepta. q̄z nō loq̄mur ꝺ q̄cūq; bōitate. puta de ieiu nio. elemoſyna. oꝛōe. z ſic de alīs bōitatib⁹ in ꝓticulari. neq̄ēt loq̄mur de iuſticia vl tio mō accepta. q̄z ñ loq̄mur de vindicta z pena tribuenda mal. ſed loq̄mur de iuſtícia ꝓut ē ꝓtus moral. q̄ ē vir tus gñal. q̄ ad impiū. ꝑt em impare opa ceteraz ꝓtutz lz nō poſſit ea elicere vel ad executōem ponere. ſic prudē tia ē ꝓtus gñal. ad dirigendū opa ceteraz ꝓtutū. Sz ꝫ aliq̄s ꝑt dubitare. ſi iuſtícia iſto mō accepta ꝑe ſit ꝓtus. Ad quod ꝫuideri ꝑt ꝫm ſcm Tho. in ſe. ſe. q. 58. q̄ ſic. Rō hui⁹ ē. q̄z ꝓtus hūana ē q̄ bonū reddit actū humanū. z ipm hoiem bonū facit ſed ꝫ ꝓuenit iuſticie igit Et q̄ ꝫ ꝓueniat iuſticie ꝓbat. Nā act⁹ hois ſō bonus reddit inq̄tū attingit regulā rōis ꝫm quā humani act⁹ rectificant. ſed iuſtícia opa

Arrū iuſticia ſit ꝓtus

Ar. 3.

tiones humanas rectificat vnde tulli⁹ i ꝓmo de officijs ait. Q⁹ iustica ꝓcipue viri boni nominatur. Et ibidem. ait. In ea aũt iusticia ꝑtus splẽdor ẽ maximus. Igit ex his oĩb⁹ deducit ꝙ iusticia sit ꝑt⁹ moral. hoc confirmat Hie. in. 2. mo. di. Q⁹ in ꝗtuor ꝑtutib⁹. s. trantia. prudẽtia. fortitudine z iusticia. tota boni operis structura consurgit. Et hec de ꝓma parte sufficiãt. Cõclusio scõa sit tal' in ordie. ꝙ ꝗlitas h⁹ ꝑtutis tripl'r ẽ ꝓmẽdabil'. rõe nature. rõe scripture. rõe ordis

Justici⁹ acom⁹ mẽdat

Dico ꝓmo ꝙ iusticia ꝓmẽdabil'ẽ rõe nature z h⁹ tripl'r ꝓmo ꝓmẽdabil' ẽ ꝙ naturã corꝑalẽ. Scõo ꝙ naturã spũalem. Tertio ꝙ naturã brutalẽ. Ꝓma duo sũt ad ꝗtum ad hoiem Tertia ẽ ad ꝗtũ ad alia aialia ꝙ naturã corꝑalẽ. sic oñdit Ber. sup Cant. ꝙ ait Rect⁹ dñs deus nr rectũ hoiez fec. et idẽ. Scõo naturã ondit deus hoi rectã. fortitan vt ista corꝑea rectitudo exterioris ꝗ figmẽti hoiem illũ iteriorez ꝙd imaginẽ dei fact⁹ ẽ spiritual' sue ꝑfãde rectitudis admoueret. z decorũ corꝑis deformitatẽ argueret animi

Quid enĩ indecẽti⁹ ꝗ curũ recto corꝑe gerere aium. De ista rectitudine loqbat Salo. Eccle. 7. di. Hoc inueni ꝙ fecerit de⁹ hoiem rectũ z ipe se infinitis miscuerit ꝗstionib⁹. Per naturã spũalez sic. Nã iusticia in ania hois naturalr repit. Ũn Au. ait. Furtũ certe pũit lex tua domine. z lex scꝑta in cordib⁹ hoim quã nec ipa ꝗdẽ delet iniqtas. Quis em̃ fur equo aio furẽ patit? Hic tullius ait. Justicia ẽ a natura ꝓfecta: deinde ꝗdã in ꝓsuetudinẽ erutilitatis rõe venerũt. postea res z a natura ꝓfectas z a ꝓsuetudie ꝓbatas leguz mer⁹ z religio sanxit. Per naturã brutalẽ oñdit. ꝙ a natura brutis aialib⁹ indita sũt ꝗdã ꝗad iusticiã ꝑtinent. vt pietas. ꝓcordia z hec similia Ũn Solin⁹ de memoralib⁹ mõi ait. Leonũ clemẽtie indicia mĩca sũt. pstratis ꝑcunt in viros poti⁹ ꝗ in feias seueiunt. ifantes ñ nisi magis fame ꝑimũt. Dixi scõo ꝙ iusticia ꝓmẽdabil'ẽ rõe scripture. et h⁹ ẽt tripl'r. Ꝓmo sub rõe ãmonitõis. Scõo sb rõe dilectionis. Tertio sub rõne beatificatõis. De ꝓmo ait dãũ ꝑs.

Sacri.sa.iu.z.s.i.d. De scdo Sap̃. i. Diligite iu. q̃ iu. terrã. De tertio hr̃ Mat. v. bti q̃ esu. s. si iu. Dixi tertioq̃ iustitia ꝓmẽdabilẽ rõne oꝛ dis. Justitia ei vl̃ finis alia rũ ꝑtutũ cardinaliũ dr̃ nobiliozi ordie triplici de cã. Primo q̃ ẽ ꝑpinquioꝛ mercedi. scdo q̃ ẽ ꝑpiq̃oꝛ saluti. ẽtio q̃ ẽ ꝑpiquioꝛ coꝛone. De pmo ait dñs in ps. Retribuet mihi ꝑm iu. me. Nõ dixit ꝑz prudẽtiã nõ ꝑm fozti tudinẽ ꝛz ꝑm iustitiã. De scdo ait salo. Eccle. 30. Salꝰ aie in sẽti tate iustitie. De. ẽtio ait paul̃. i. ij. ad Thi. 4. In reliq̃ reposita ẽ mihi coꝛona iustitie quẽ reddet. m. d. ĩ. d. illa. In his tribꝰ vr̃ iustitia eẽ digniozi ordie alijs ꝑtuti. ordia.

Utrũ faciẽs iustici. ampec cat.

Sed h̃ posset dubitari ex q̃ ista ꝑtꝰ ẽ ita ꝓmẽdabil̃ si q̃cũq̃ facẽs ꝓpam peccat mortaliꝛ. Ad qd̃ buic rñdet ꝑm scm̃ Tho. ĩ se. se q. 99. ar. vlt. q̃ sic. Nõ hꝰ ẽ. pcm̃ mortale vt doctoꝛes dicũt. ẽ illud qd̃ ꝓriaꝫ caritati ꝑ quã est vita aie. Qẽ aũt nocumẽtũ alteri illatũ ex se charitati repugnat quẽadmodũ ad nolendũ bonũ alteriꝰ. z iõ cũ iustitia sꝑsistat ĩ nocumẽto alcuiꝰ seq̃t clare q̃ facẽs iustitiã ex gñe suo ẽ pcm̃ mortale. Pterea q̃cũq̃ facẽs legẽ dr̃ peccat mortaliꝛ. Sz q̃cũq̃ facit ꝓ iustitiã facẽs legẽ dr̃. q̃ vl̃ reducit ad furtũ vl̃ adulteriũ. vl̃ homicidiũ vl̃ aliꝺ huiusmõi. igit̃. Et hec de scda ꝑte sufficiãt. Cõclusio tertia ẽ taliꝛ ordie. q̃ ex iustitia tres fructꝰ iter alios mire cõtitatz magnitudis ꝓcedũt vicz. Primꝰ ẽ dine dilectionis positio. Scdꝰ ẽ cũctoꝝ malorꝝ remotio. Tertiꝰ ẽ cũctoꝝ bonoꝝ adeptio. Dico ꝑmo q̃ iustitia ponit hoiez in dina dilectõe. Et h̃ ꝓbatꝫ tribꝰ auctoritatibꝰ. Prima ẽ Salo. Prouer. ix. Qui seq̃t iustitiã diligit a dño. Scda ẽ dauid in ps. di. Justꝰ. d. et iu. dilexit. Tertia ẽ ẽt ipius dauid di. Dñs. d. iu. Dixi scdo q̃ iustitia rẽouet ab homine cũcta mala. Nã triplex ẽ malũ. s. malũ pene. malum culpe. z malũ dãni. z ab his oibꝰ remouet hoiem ipa iustitia. Pzio liberat hoiem a malo cl̃pe ꝓpt̃ qd̃ vocat̃ loꝛica ipa iustitia. hic pau. ad ephe. 6. State. ĩ. lo. iu. Scdo libat iustitia hoiez a malo pene sic̃ pz̃ dañ. vt habetur

Utilitas iustitie

Dañ. 6. vibi dr. Cōclusit dominꝰ ora leonū z nō nocerēt mihi. qz cora eo iu. inuēta ē īme. Tertio liberat iusticia hoiem a malo dāni. Tā maximū inter alia dānū ē mors z tñ ab īpa liberat hoiem iusticia. Un Prouer. 10. Justiciavero liberabit a morte. Dixi tertio q iusticia dōat hoī cūcta bona. Tā tripler ē bonū in h mūdo. s. bonū fortūe. bonū nature. z bonū gre z oīa ista bōa īpa iusticia donat hoī. Prio donat bonū fortune. vñ ait sap Prouer. 24. Justicia eleuat egentē. Secūdo donat bonū nature. vñ illis gaudebit z in ilꝰ exultabit. sic Dauid in ps. canit. Justus vt palma florebit. s. in bonis nature. z sic cedrus libani mltiplicabit. Tertio donat bonū gre q propter dauid ait in ps. Oculi dñi sup iustos. s. ad ifūdēdū gram. Immo ēt deꝰ donat iustis bonū glie. Un dauid in ps. ait. Letabit iustus in dño zc. Ecce igit quāti fructus quātaq; utilitatis ē īpa iusticia. Sed iuxta hec dicta q̄rere posset aliqs. ex quo tot bona ex īpa iusticia pcedūt. qbꝰ remedijs qbusue adiutorijs ea acqrere poss. Ad qō rndet. q tria iter alia sūt adiutoria iusticie. scilz fides. hūilitas z oro. De pmo ait apls ad Gala. 3. Credidit abraā deo z reputatū est ei ad iusticiā. De secūdo ait saluator Mat. 3. Sic em decet nos īplere oēm iusticiaz: glo. Perfecta iusticia ē subdere minori in cruditōe. De tertio ait dauid in ps. Clama. iu. z. d. et. eos. Et sic expediti sūt hꝰ fructꝰ magnifice dñe z ciues dilecti q̄s superꝰ pmisimꝰ declarandū. quē fructū obsecro vos hagere vt h gram z in futuro gliam valeatq; obtiere. amē.

Quō acqrit iusticia.

Hūica tertia pꝰ pēth. De ꝑture trantie. Ser. xxxi:

Erant autem appropin quātes ad iesum pubicani z pctores vt audiret illū. Luce. 15. Prio hꝰ sacri z scti euāgelij historiali declaratōe. Notanduz q ille trarꝰ vocar pt q ē ornatꝰ hiꝰ tribꝰ rebꝰ subscriptꝫ

Oportet illum in sermōe ornari modestia.

Oportet illum in furore ornari continentia.

Oportet illum in dulcore ornari clementia.

Dico primo q̄ prat⁹ debet esse ornatus in sermone modestia. Rō h⁹. q̄ sm tullū in prima rhetorica. Modestia ē p quā pudor honestat⁹ purā z stabilē p̄parat auctoritatē. sed tal' pudor honestatis maxime consistit in primoe. igitur. Ām Ambro in libro de officijs ait. Sermones p̄feramus libra iusticie examinatos. vt sit gr̄uitas in sensu. in sermone pondus. atq̄ in verbis modus. Exemplū habek. i. Reg 2 sc̄ vbi dr̄ p eo q̄ abigail vxor Nabal carmeli modeste locuta fuit cor̄ā dauid irato p̄ dictū suū viruz inuenit gr̄am cor̄ā eo z obtinuit q̄ vir su⁹ nō i terficeret. vñ dic̄ ei dō. Benedictū eloquium tuū z benedicta tu q̄ prohibuisti me hodie ne irem ad sanguinē. z vlciscer me manu mea. Dixi secūdo q̄ prat⁹ debet esse ornatus p̄tinētia ne p̄turbek. Rō h⁹ ē. q̄ p̄tinētia est sm Tullū vbi supra virt⁹. p quā cupiditas cōsilij gubernatōe regit. sed talis gubernatio marie est necessaria prato ad mitigādū furorē. igit Ām Bre. in mor. ait. Quotiēcūq̄ ira animū inuadit. s. furor mētē edomat vince te ipm. differ ps furoris. cū trāq̄lla mēs fuerit q̄d placet iudica. Exēplū habetur Nume. 16. De moyse quidā murmurauit cū tm̄ irat⁹ de⁹ pp̄m p̄cutere ret ait fratri suo aaron. Perge cito ad pp̄lum vt ores p eis. Et sequit q̄ plaga cessauit. Dixi tertio q̄ prat⁹ debet esse ornatus clemētia. vt dulciter in oib⁹ opet. Rō h⁹ ē. q̄ sm Tullium vbi supra Clemētia est ptus p quam animꝰ in odiū alicui⁹ p̄citatus temere benignitatē retinet. sz hmōi benignitas dr̄ eē in prato. igit sm h benignitas dr̄ eē cū discretōe. Unde ait Bre. in mo. Ioh q̄ p̄est ea se circa subditos mēsura moderet q̄tenus z arridens timeri debeat. z irat⁹ amari. vt eū nec nimia letitia vilez reddat. nec īmoderata seueritas odiosum. Exēplum hab Gen. 45. In ioseph q̄ fratres suos nihil mali egit. sed facin⁹ q̄d p̄tra eū p̄miserant clemēt indulsit. nec tm̄ ira cito clemētiā oñdit. sz cū opus fuit dixit eis. Ego sum Ioseph adhuc p̄ me⁹ viuit. nec

poterant rñdere ffres nimio terrore prerriti. Ad qs ille clemēt. Accedite ihūc ad me Cūqz accessissent ppe. Ego sum ihūc ioseph frat vr quē vēdidistis in egiptū .nolite pauere.nec durū vob ēe vi/ deat q vēdidistis me in his regionib.p salute eni vestra misit me dñs añ vos in egy/ ptū ꝛc. De pclusiones ma/ gnifice dñe ꝛ ciues deuoti .i euāge.ho. declarāt.qō i tres ptes diuidit. Cm in pria pte pōit saluatoꝛis modestia. qz ita erat modest9 sermo su us q pctōres accedebāt val de libēter ad audiēdū eum. In scda pte pōit saluatoris ptinentia.qz Cuis phariseī murmurarēt.rñ nō fuit ptur bat9.ibi. Et murmurabant ꝛc. In tertia pte ponit salua toꝛis clemētia.qz cos benigne cepit p exēpla ꝛ sit.itudines docere ibi. Et ait ad illos.ꝛ vt clarꝰ hec pateāt videā9 hystoriā. Declarate hystorie fructꝰ erit ptātia. de q loqn do tres pclusiones cū tribus dubijs more solito declara/ bim9. Quaꝛ pma erit ō qd dicitate. Scda de qlitate. Et tercia de quātitate ipi9.

Cōclusio pma sit tal in or/ dine q ptantia sm triplicez ei9 acceptōem tripliꝛ pt diffi niri. Pri9 mō ptantia acci/ pit large.ꝛ vocat ptātia ge/ neral ad eā ptinet cauere oē opus fetuꝛ ne qd pauꝛ vl mi nus fiat.ad eā ēt ptinet mo/ derare op9 fetuꝛ. Illo mō lo quit Gꝛati9. Ut mod9 in re sūt certi deniqz fines. Ultra qs citraqz neqt ꝓsistere rectū Ad hūc sensum videt loqui Ber. de ptanti dicēs. Tepe rātiꝛ est nō solū iusticie sed et fortitudini ꝛ prudentie mo dū ponere. Ut ita large ꝛ ge neraliter accipiēdo ptantiaꝛ et pōt assignari diffinitio Au. in li. de libe. arbi. di. Ptan/ tia ē affectio coercēs ꝛ cohi/ bēs appetitū ab his rebꝰque turpit appetūt. Ista tal affe ctio ꝛ modus in reb9 tripler pt esse. Prim9 modus hui9 affectōis ꝛ moderatōis ē re/ strictio appetit9 vl in vi pci piscibili q prona ē ad pcupi scēdū delectabile ptale. vel in vi irascibili q ipetuosa est ad repellendū nociuū vl co rūpens. Scōs modus ꝓside ratōis ꝓsistit in puatiōe ei9 qō ē nimis ꝛ parū. Tertiꝰ in hꝰ q opus debitis circūstan tijs induat.ꝛ pt esse. Quar

tus q̄ est modestia. Scō modo accipit tpantia non ita large q̄ ē ꝑtus animi īpetus nō rectos cohibens. Et isto mō pōt assignari diffinitio Tullij in ꝓma rhetorica di. Tpantia est rōnis inlibidinē atq; alios animi impetus nō rectos firma z moderata dñatio Libido ḃ intelligit cupiditas carnal' delectatōis. Alij imper' sunt cupiditas habēdi. vel ꝓsequendi. His cupiditatib' ratio dñatur. nō q̄ in eis non surgāt. sz cū insurgūt non fit pressus ad ꝯsensum. Et notandū ꝑm Tullīū. q̄ duplex est vis aīe. vna est rō. altera appetitus que animū rapit rōnis ē dñari appetit' obtēperari. Tertio modo accipitur tpantia put est ꝑtus animi regēs delectatōes carnales q̄ntū sensuū. Et isto modo habet diffiniri. ꝑm glosā sup Dat. di. Tpantia ē refrenatio cupiditatis ab his q̄ tpal' delectāt. Et Hu. ait. Tpantia est in coercēdis delectatōib' ꝓhibitis. Et hec acceptio est stricta. Dīb' istis modis ꝑtus moral' est. sz tm magis ꝓprie ꝓmo modo accepta. Sed iuxta hec dēta pōt queri an tpātia tali modo accepta sit ꝑtus distincta ab alijs ꝑtutib' cardinalib' z si est distincta ad quid iuuat hūanū viuere vltra istal' alias. Ad quā dubitatiōnē rūdeo ꝑm doctrinā sc̄i Thome. se. se. q. 14. ar. 2. Et etiaz ꝑm aliū doctorē. Q, ꝑm consuetudinē hūane locutōnis aliq̄ noīa coīa restringunt ad ea que sūt ꝑcipua int' alia q̄ sub tali ꝯmunitate ꝯtinētur sicut nomē vīs accipit antonomasici ꝓ roma. Sic igit' ad ꝓpositū nomē tempantie dupl' accipi pōt. vno modo ꝑm cōmunitatē significationis. sic tempantia nō est ꝑtus spālis. sed general'. quia nomē tempantia significat quandā temperiē. id ē moderatōem quā rō ponit' īhumanis opationib' z passionibus qō ē cōe in oī ꝑtute morali. Differt tali rōne temperantia a foztitudine etiaz ꝑm q̄ vtraq; sumit' vt virtus cōmunis. Nam tempantia retrahit ab his que rōnalem appetitū allitūt. Foztitudo aūt impellit ad ea sustinēda vel aggredienda ꝓpter q̄ hō refugit bonū rōnis. Si ꝯo antonomasice capitur tem-

Vtrū tpātia sit ꝑtus?

perantia ꝑm q refrenat appetitū ab his que marie allicium hoiem sic est spālis ꝑtus vtpote habēs spēalem materiā sic ꝛ fortitudo. ꝛ sic accipit in ꝑmo mēbro cū ꝓclusionis posito. Hinc dic phūs in.2.ꝛ4.ethicoꝝ.q temperantia ē spēal ꝑtus.q ꝑtus circa humanū viuere iuuat satis ac sarꝝ ad refrenandā vanā voluptatē hois que duodecī dāna intulit hoi Primū est.q voluptas mktociens est corpi actio mortꝝ. vñ ait Sen. Voluptatib⁹ maior ps perit corpoꝝ. Idē corpus suggerit vanas voluptates breues penitēdas ac nisi magna moderātia tēperēt in ꝛrium habituras. Secundū damnū ē.q voluptas hoiem in seruitutē ponit. vñ Sen. Qui voluptatib⁹ se iimergunt quib⁹ in ꝓsuetudinē deductis carere nō possūt ꝛ ob h miserrimi sunt. voluptas amantib⁹ se.q nqꝫ iuga supponit.s. ꝓsuetudinē delectationū que sūt q nqꝫ sensus Tertiū dānū ē q ex voluptate corp⁹ ꝛ spm ꝓtumax reddi tur: Prouer.29. Qui delicate nutrit a pueritia seruū suum postea sentiet illū contumacē. Quartū dānuz est nutrimentū infirmitatis. vñ Gre. in mo. Ipm medicamē in vulnus rejcit. q exquisito remedio paulo diutius iberētes ꝛ ex eo grauius defecimus q ꝓpinde ad refectōez paramꝰ. Septimuz damnū est impedimētū salutis. Nā in ipa est quasi forte gremiū. Luce.14. Uxorē duxi: ꝛ ideo nō possum venire. hec vroz est voluptas carnis. Sextū dānū est obliuio boni. Eccli.v. Non satis recordat die vite sue eo q deus occupet delicijs coꝛ eius. Septimū damnū est impedimentū sapientie. Job.38. ait. Sapia nō inuenit i terra suauit viuentiū. Octauū damnū ē sterilitas bonorū operū. Esa.48. Uenient tibi hec duo subito i die vna sterilitas ꝛ viduitas. Nonū dānū est loquacitas ꝛmkitudo verboꝝ. Prouerb.21. Nullū secretū est vbi regnat coꝛteras Decimum damnū est crudelitas. sic patet i diuite epulone. Luce.16. Undecimū damnū ē bonorum spiritualiū priuatio. vñ Ber. Delicata est diuia cōsolatio ꝛ nō dat nisi admit-

tentib⁹ alienā. Duodecim mū dānū ē pene eterne ꝓmutatio. Lu.16. Demto q̄ rebo.in.vi.ter.la.si.ma. Nūc aūt ō ꝓsolak.tu ꝓo cruciaꝛ. Et sic ptz quō tpātia marie valet ad hūanū viuere. Vñ ōr q̄ fuit q̄dā plat⁹ q̄ cū viueret satꝛ splēdide ex nimia sua voluptate mltꝛ infirmitatib⁹ occupat⁹ fuit. z volens ire ad balnea vt a p̄dictꝛ infirmitatib⁹ liberaret̄ capt⁹ ab aliq̄b⁹ latronib⁹ fuit q̄ꝛvn⁹ eoꝝ ductoꝛ z p̄ncepstāc̄ exptus i malo curā istius plati accepit. z ponēs eū i q̄dā loco victū panē z aq̄m dieb⁹ plurimis ei mīstrauit. deinde paululū fabaꝛ. z ita ille paup plat⁹ fame cruciatus sanitate coꝛpis diues est effect⁹. vñ assignans p̄dicto latronū p̄ncipi pecunias q̄s ad balnea ꝓ expensis portabat iurauit vt q̄scūq̄ platos egrotos iueniret ad ipm latronē ꝓ recuperāda sanitate mitteret. Et hec ꝓ ꝓma parte sufficiāt. Cōclusio secūda ē tak in ordie. q̄ q̄litas h⁹ ꝓtutꝛ triplr ē ꝓmēdabil'. via nature. via scripture. via oti⁹ vl'oīs creature. Dico p̄mo q̄ hec ꝓtꝰ ꝓmendabil' est via nature. z ꝫ triplr. Prīo p oris qcitatē. Scōo p solacij breuitatē. Tertio p cibi coꝛruptibilitatē. Dico p̄mo q̄ oris modicitas suader nobis tpantiā z modicitatē z sobrietatē cibo z poꝰ. Haꝛ vt dic̄ Aristo. in li.ō natura aialiū. Hō rōe sui coꝛpis p̄ui oris ē. Dic ait. oris vero vnitate natura suader nob⁹ raritatē i sumēdo cibū z potū. vnū os hēm⁹. cū duos oculos z duas aures hēam⁹.

Dico scōo q̄ solacij huitas suader nob⁹ tpantiā z sobrietatē. q̄ solacīū nō ꝓꝛ nisi in trāsitu cibi. Vnd⁹ Bern⁹ ait. Dui⁹ tā modice ptis. s. gutturis tam exigua delectatio q̄ta pax sollicitudie. q̄ tā ōr inde molestiā parit. Dic ēt morbi varij gñank. z alibi. Nobis ē coꝛruptio cibi ꝛpotus q̄ fit posq̄ in stomachū descēderit. Hō sic ē in alijs sensib⁹. Dic Johel. i. ait. Ululate q̄ bibit⁹ vinū i. dulcedine q̄m p̄ꝛt de oꝛe vr̄o. Dico tertio q̄ cibi coꝛruptibilitas suader nob⁹ tpantiaꝫ sic oñsum ē supꝛ⁹ p dictū Ber. dicē. Nob⁹ ē coꝛruptio cibiꝫ poꝰ q̄ fit posq̄ i stomachū descēderūt. Dixi scōo p̄n⁹

cipaliꝛ q̄ hec ꝑtus ꝓmēdabilis estvia scripture. nam ipa sacra scriptura tripliꝛ nob cōmendat tpantiā ꝛ sobrieta/tē. s. regla. āmonitōe. ꝛ exemplo. Regla ꝑ Pau. ad Thes. 5. Vigilem⁹ inq̄t ꝛ sobrij sīmus. Admonitōe. i. Pet. 5. Sobrij estote ꝛ vigilate. Et ēplo dō. i. de ipo ꝛ ō bt̄o nicolao q̄ sep̄ die alebat q̄rta ꝛ sexta ferijs Dixi; tertio ꝓn cipaliꝛ q̄ hec ꝑtus ꝓmēdabilis ēvia oīs creature. q; sīn oī creatura ē mod⁹ ꝛ mensura. Sap̄. 11. Oia in mēsura ꝛ numero ꝛ pōdere dispositi. et hec de ꝓlusiōe sufficiant.

Suadentia tpātiā

Sz ꝟ merito aliq̄s posset q̄rere q̄r sūt illa q̄ nob pñt sufficiēter ꝑsuadere tpantiā et dissuadere voluptatem. Ad q̄ dūt rñdeo q̄ sūt. 12. Quorū ꝓmū ē loc⁹ in q̄ sum⁹. q; i valle miserie. in q̄ nō ē nobis licitū facere q̄disum. Unde Aug. Nescim⁹ i q̄ sina clandunt in ꝟ exilio. ds nō eiecit hoiem de q̄diso. vt ꝟ faceret aliū. Scōm ē tps in q̄ sum⁹. Vita siue tps pñs vigilia q̄dā ē solennitatis magne ꝛ eterne sabbati q̄ ꝑsto lamur. Vigilia nō ē tps deliciarū sed festū. Tertium est exēplū xp̄i ꝛ alioꝝ scto;uz Uñ Ber. Crist⁹ q̄ nō falsū elegit q̄ corpi molesti⁹ ē. Id q̄ meli⁹ id vtili⁹ id magꝛ eligēdū. Et q̄sq̄s aliud docet ꝛ suadet ab eo tāq̄ a seductore cauēdū ē. Hic Pau. 2. ad Eorin. 11. ait. In fame ꝛ siti i ieiūijs multꝛ. Quartū ē exēplū eoꝝ q̄b⁹ amor voluptatꝛ nocuit; vt exēplū mīs nīe eue de q̄ Be. 3. 6. Vidit mlier q̄ bonū eēt lignū ad vescēdū. Quintū ē sumpt⁹ deliciaꝝ in acq̄rēdo. Mlrocies ei acq̄rūt cū mltis pctis. aut per mortē ꝑsōā aut ꝑ mortē alteri⁹. Uñ dō noluit aq̄m bibere quā viri fortes cū eorū piculo attulerāt di. 2. Re. 23 ꝓpici⁹ sit mihi dñs ne faciā ꝟ vt sanguinē horū istoꝝ q̄ ꝑ uecti sūt ꝛ aiaꝝ piculū bibā Sertū ē labor q̄ ē in ꝑparādo. Uñ epicur⁹ cū suis seq̄cibus q̄ tātā in ꝑparandis cibis curā habuerūt ad martimā demēriā deuenerūt vt animā cū corpe iterimi iudicarēt. ꝛ ō ad iferna descēderūt. Uñ poeta vlgarꝛ ō ipis ait. Elroto cimiterio da questa pte bāno epicuro ꝛ turi sui seq̄ci. La aia con. lo. cor po. morta. fan. no. Septi/

mū est voluptatū vanitas. qz hmōi voluptates pauꝯ durāt Vñ Señ. Voluptas inquit fragilē z breuis fastidio obiecta q̄ auidi⁹ hausta ē citi⁹ i ꝓriū recidēs. Octauū est eoꝝ ignitas. vñ Señ. In voluptate nihil ē magnificū aut q̄ naturā ꝓmā deo deceat. Nō ē ani virilis. sz puerilis voluptates carnales amare

Nonū ē penuria fratrum nr̄oꝝ z filioꝝ dei. Nō decet xp̄ianū ōlicias q̄rere cū sciat xp̄m in tot mēbris suis necessaria nō hr̄e. Vñ Ber. ait Clamāt nudi. clamāt fame lici z ꝙrūt. nob fame z frigore miſabiliꝫ laborātibꝫ q̄d ꝓferūt tot mutatoria vel extēsa in plures. vel plicata in māticis. nr̄m ē qđ effunditz. nobis crudeliꝫ subtrahit qđ inutiliꝫ expēditz. Vñ iniq̄ ē p titio iter filios ōi vt alij superflua hēant alij necessarijs indigeāt. Et ī idē Bern. ait. Inueniūt curiosi q̄ delectēt z nō iueniūt ifirmi q̄ sustentent. Decimū ē voluptatz ipuritas. voluptates ei hūt mixtā amaritudinē anexā. vñ Boe. ait. Dulcedo vilitatis hūane mixtz amaritudinib⁹ ē imixta. Undecimū ē voluptatū vanitas. Jō Hier. ait. Voluptas hīta famē nō satietatē pit. Jōo Eccles. z. ōi. Adolescentia voluptas vana sūt. Duodecimum ē nobilitas ō qđ⁹ satz ditiū⁹ supi⁹. q̄re ibi Cōclusio tertia ē tal⁹ in ordine in qua tractatur de quātitate vtilitatz istius ꝑtutis quot ex ista ꝑtute vtilitates aduenīūt volētib⁹ eā z bene z recte ꝓ posse seq̄. quaꝝ tres sūt ip̄i⁹ aie vicz vna z ꝓria est vani appetit⁹ circūcisio. Scōa ē sui domicilij domatio. Tertia manifestati dīne suꝫp⁹ donatio. Utilitates ꝑtutis

Dico ꝓmo q̄ ista ꝑtutia circūcidit vanos appetitus ira q̄ aīa ab ip̄is nō ē ira tribulata z tēptata. Hic Sen. ō q̄ truoꝝ ꝑtutib⁹ ait. Continētia. i. ꝑtātia si diligis circūcide superflua. Hic ōi tpanto. Circūcidet dñs cor tuuz Deute. z. Dixi scōo q̄ temperantia domat suū domicilū. q̄ ipsa est frenū quo corpus humanū a spiritu regit sine quo spūs periculose ꝑsidet corpori sicut aliquis periculose insidet equo sine freno z indomito. z alicui periculo ꝓpinquo. Hic Señ. ait. Prepone ꝓcupiscentie tue frenū.

Dixi tertio q̄ ista tpantia donat aiam ipi deo. q̄vt dr Prouer. 6. Incorruptio' facit aiam primū deo. sz tēpantie est vt amor i deo i corrupt⁹ atq; integer custodiat. qz sz au. in li. de moribz eccl'ie. Ipsa deo suat integrū cor q̄ nil aliud ds requirit Prouer. 23. Fili p̄be cor tuū mihi. ḡ. Hic ait Señ. in li. de q̄tuor ptutibus. c. de ptinētia. Desidia tua praua redime. q: h̄ tantū curare debes vt desinant atq; ita q̄si ad exēplar dīnū ꝓposit⁹ a corpe ad spm̄ q̄pottes adducere. Tres alie vtilitates hoium ex ista ptute aduenientes sūt corpis. q̄ sūt honorz exhibitio. debilitatz fortificatio. z vasis sctificatio. Dico primo q̄ tpantia donat z fac corpi hūano honorē. qz sm̄ ipa ē brutale. Vñ Hiero. ait. Qui post carnez ambulāt in ventrē z libidinē proni q̄si irrōnabilia iumenta reputāt. hic ds in ps. ait. Hō cū in honore eēt nō intellexit. ꝓpatus ē iumētz insipientib' z silis fact⁹ ē illis.

Dixi scdo q̄ tpantia corpus hūanū in ea pte in q̄ debile ē fortificat. s. respectu sensuū vt in vanū nō discurrat. Vñ Sen. ait. Si ptinēs es z animi z corpis mot⁹ obstua.

Dixi tertio q̄ tpantia corp⁹ hūanū sanctificat q̄ nō sinet ipm̄ coinq̄nari. qđ mltū placet deo. Juxta illd' Pau. ad The. i. z. 4. di. Hec ē volūtas dei sanctificatio vestra. Tres alie vtilitates ex ipsa ptute tpantie pcedūt q̄ tam aie q̄ corpi psunt venientes a reb' exteriob' q̄s breuissime tāgo. Quar̄ pma ē diaboli ce fraudis expulsio. qz tpantia fac hoiez aridū hūiditatib' voluptatū. z loca arida sūt inimica demonib'. Hic ait dñs Mat. 12. Cū immūdus spūs exierit ab hoie ambulat p loca arida z inaquosa q̄rēs requiē z nō inuenit. Scda ē fortūe fraudz assecuratio q̄tē fortūa ōcipe pt q̄ñ ē pspera. sz tūc tpantia mitigat fraudē pspitatz. vñ hō eavtēs ab ipa fortuna nō decipit. iō Bre. ait. Cū ois fortuna timēda sit magz timēda pspera ē q̄ aduersa. Hec em̄ seuiēdo erudit. illa blandiēdo decipit. Tertio est pcī assecuratio qđ est extra nos. qz ds cū non creauit in nob. E q̄p tpantia expietur oñdit auct'. Aug. de moribz

ecclie dī. Ē officiū tpantie est expuere veterē hoiem z ī nouari. Et isto mō sūt nouē vtilitates. Sz ḃ meritoaliqs posset q̄rere ex q̄ tāte ē excellētie ipa vt⁹ tpātie volo ꝓ posse eam seq. sz peto an regla ipius sit sumēda ꝑz nccitatē pītis vite. ī. si licez tpato accipe ꝓgrue necessitatē suā vl' min⁹. Ad qō rūdet ꝑm scm Tho. in se. se. q. 141. ar. 6. q. sic. Rō h⁹ ē q: bonuz ꝑtutz moral' pcipue ꝓsistit in ordie rōnis. ēt bonū hois est ꝑm rōem esse. vt dīc Dyoni. 4. c. de dīnis noīb⁹. Sz precipuus ordo rōnis ꝓsistit oīa ordinare in finē. q̄ ordo ē bonū rōnis. q: bonū hz rōnē finis z ipe finis ē regla eoz q̄ sūt ad finē. oia q̄ veniūt ī vsū hois ordināt ad aliquā vite h⁹ necessitatē sīc regla eoruz quib⁹ hoies vtunt. z ꝓfrmat ꝑ Aug. in li. de moribꝫ ecclie q̄ sic ait. Habet vim tēperās in rebꝫ hui⁹ vite regl'am vtro q̄z testimonio ꝓfirmatā vt eo rū nihil diligat nihil ꝑ se appetendū putet. sz q̄d vite h⁹ atq; officioz necessitatē q̄z tū satz ē vsurpet vtrentz modestia nō amāt; affectu. Et sic expedite sūt hui⁹ fructꝰ partes declarāde magnifice domine z ciues carissimi quez obsecro vos in cunctz tenere vt ḃ gram z in futuro gloriā habeatis. Amen.

Dñica quarta post Penthe. Sermo de ꝑtute Prudentie. Sermo. xxxii.

Cum turbe irruerent in Jesum vt audirēt verbum dei. z ipi stabat secus stagnū genezareth Luce. v. Pro h⁹ sacri z sci euāgelij historiali declaratione. Notādū q̄ ille q̄ vult eē prudēs debet esse ornat⁹ hīs tribus que in subscriptis cōclusionibus ꝓtinentur.

Preclara intelligentia ad alta capiendum.

Profunda memoria ad ꝑterita recordandum.

Mentalis prouidētia ad futura prouidendum. Et hec sī ꝓres ꝑm tullīū ipius puidētie. Dico pīo q̄ q̄vult eē prudēs debet habere pclarā itelligētiaz ad alta capiēdū. Rōh⁹ ē. q: ꝑm Tullīū in scda rhetorica. Intelligētia ē ꝑ quā anim⁹ pspicit ea q̄ sūt. sz ḃ ptinet ad prudētē g̃ prudēs dz eē ornat⁹ ītelli-

gentia Ulñ Pitha. in ꝓceptꝫ suis loq̃ndo de agendis per ꝓudentẽ iter alia ꝓnumerat itelligentiã dicẽs. Excludenda sũt oĩb⁹ mõis languor a corpore. Impitia ab aio. Luxuria a ventre. A ciuitate sedi tio. a domo discordia. a cunctis reb⁹ intꝛantia. duo ꝫ tẽ poꝫ maxime hũda est cura mane ꝫ vespi. in altero gerẽda ꝓspice. in altero q̃ gessisti Exẽplo dõ q̃ ꝓsideras i pñtib⁹ vt ꝓudẽs perꝛit. ꝓ meliorꝛ ad meliora faciẽda itelligentiã in ꝑs. dicẽs. Da mi. intel. vt scru. le. tuã. Jõ Gre. in mora lib⁹ ait. In ħ mõo dũ viui/mus tũc ꝓfecte q̃ scienda sũt scim⁹ cũ ꝓficiẽtes ꝓ intelligentiã nihil nos ꝓfecte/scire cognoscim⁹ Jõ dauid vt dicti est a deo petꝛit itellectuz.

Dixi scõo q̃ vult esse ꝓudens dz hãre ꝓfundã memoriã ad ꝓterita recordãdum. Rõ h⁹ẽ. q̃ ꝛ tulliũ. Mẽoria ẽ ꝓquã repetit q̃s ea q̃ fuerũt. ſz ħ etiã ꝓtinet ad ꝓudentẽ. q̃ nõ suffic̃ ei scire solũ de pñtia. sed etiã dz recordare ꝓterita. igit̃ ꝓudẽs dz hãre memoriã ad ꝓterita recordandũ q̃ fuit ꝛclusio nostra. Hĩc dicebat Señ. Qui nil de ꝓteritis cogitat vitaz ꝑdit. Et de ħ dat nõb exemplũ Aug. in li. õ trinitate dicẽs. Mihi vtile est vt memineri viaꝫ meaꝫ frẽsq̃ meos/admonẽs vt memnerit suaruz nevltra q̃ꝫ rutũ sit ꝓgredi aꝫ hũana ifirmitas. Dixi tertio q̃ q̃ vult esse ꝓudẽs debz hãre ꝓuidentiã ad futura ꝓuidendũ. Rõ h⁹ est q̃ ꝛ Tulliũ vbi supra. Prouidẽtia est ipsius ꝑ quã videt aliq̃d futurũ añq̃ factũ sit. sed hec ꝓtinet ad ꝓudentẽ. g̃ q̃ ꝓudens nõ solũ dz intellige re pñtia ꝫ recordari ꝓterita ꝫ etiã futura ꝓuidere Hinc ait Señ. de q̃tuor ꝓrtib⁹. Si ꝓudẽs ẽ aius tu⁹ trib⁹ rtib⁹ dispẽsek. pñtia ordinatura ꝓuide. ꝓterita recordare Nã q̃ nil de ꝓteritꝫ cogitat vitã ꝑdit. q̃ nil de futuro ꝓmeditat in oĩa incaut⁹ icidit. Exẽplũ hr̃ i pr̃iarcha Jacob q̃ sentiẽs furorẽ fratris sui mũera ꝓudẽt ei misit. ꝫ res mĩ⁹ dilectas maiori exponẽs piculo ab alĩs mltũ dilectis diuisit. q̃si ꝓudens ꝓsideras futura dicẽs Señ. 32. Si ꝑcusserit ꝛc. ob hãc causam ait Señ. in loco supi⁹ allegato. Si ꝓudens esse cupis i futura ꝓspectuz itende. ꝫ q̃ eueníre pñt anio

tuō cūcta ꝓpone. nihil tibi sō
ditū sit. sed totū añ ꝓspicias
Nā q̄ prudens ē nō dic̄ non
putaui hec fieri. q̄ no dubi
tat. sz expectat. nō suspicat. sz
cauet. De ꝯclusiones ma
gnifice dñe z ciues carissimi
in sacro euāgelio hodierno
denotant qō i tres ptes di
uidit. Qm̄ i ꝓia pte ponit
saluator̄ itelligētia in vtili
mō docēdi. In scōa pte pōi
tur petri memoria i ꝓsidera
tōne xp̄i z sui. ibi hec oīa in
cludūt. Et ait ad sym̄onem
vsq̄ ibi z vltra. Exi a me q̄
hō pctōr sū. In tertia pte po
nit saluator̄ prudentia i ad
mirabili mō attrabēdi. s. a
pōstolos ad pdicatōem futu
rā z ē ibi. Et ait ad sym̄onē.
Et vt clarī⁹ hec pateāt vide
am⁹ histoziā. Declarate hi
storie fructū⁹ est ꝓprius prudē
tie. De q̄ loq̄ndo tres ꝯclusi
ones cū tribꝰ dubijs more so
lito declarabim⁹. Quaꝝ ꝓ
ma. erit ō q̄ditate. Scōa ō
q̄litate. tertia ōp̄itate ipī⁹
prudētie. z sic erit finis. Cō
clusio ꝓia sit tal̄i ordie. Q,
prudentia triplr̄ ē diffinibil̄
ꝑm triplicē ei⁹ variā accepti
onē. Nā aliq̄n sumit̄ iarge. ꝓ
cognitōe oīum rez̄. s. bonaꝝ
z malaꝝ i gñali. Et isto mō
describit eā Tulli⁹ i rheto
sic di. Prudentia ē bonaꝝ z
malaꝝ z vtraꝝ q̄ scīa. q̄ pru
dentia discernit bōa a mal̄ z
bōa adiuicē oñdēdo q̄ sit me
li⁹. z mala adiuicē oñdēdo
qō sit pei⁹. sz a liq̄n tali ꝓu
dentia vtūr hoies i malū. et
tūc icōgrue dr̄ prudentia. sic
q̄n̄ aliqs valde astut⁹ ima
gibilib⁹ mōi ad acq̄rēdu q̄
carnis sūt. tūc illa tal̄ astutia
apparet esse prudētia z nō ē
de q̄ loquit̄ Pau. ad Rom̄.
8. dicens. Prudentia carnis
mors ē. glo. Prudētia carnis
hz q̄ cū studio q̄ carnis sūt i
pler. aliq̄n sumit̄ prudentia
ꝓ sapia. Qm̄ Salo. Prouer.
10. ait. q̄ sapiēs cor̄ō appella
bit prudēs. Et ista sapia seu
prudētia sic accepta ōscripsit
a tullio i li. ō. offi. prudētia ē se. se. q
appetēdaꝝ fugiēdaꝝq̄ scia 47. ar
Adhuc ista prudētia ꝓt esse ti. i.
cū pctō. q̄ illa aliq̄n capit̄ ꝓ
sapia apparēti. s. ꝓ sapia car
nis. ō q̄ pau. ibi ō vbi dixim⁹
ait. Sapia carnis inimica ē
ō. z ad Col̄. 3 sapia h⁹ mōi
stulticia ē apō deū. z aliq̄n ca
pit̄ ꝓ ꝯgnitōe z scia diuinaꝝ
hūanaꝝ rez̄ q̄ scia diuidit̄ i
moralē naturalē. z rōnalem

ſm tullīū ⁊ Señ. Et aliquā do capit ꝑ ſapida ſcīa ſeu ſci entia ſapore ꝓtutū ꝺdita ,de q̄ loquit Salo. Eccli. 6. Sa pīētia doctrine ſm nomē ei⁹ ſapida ē. ſic nomē ei⁹ a ſapo re dictū vī. Et de hac ſapien tia ꝓtutū videt loq̄ Bern⁹ in ſmonib⁹ vbi ait. Inueniſti plane ſapiaz ſi ꝓtis vite pec cata deleas. ſi h⁹ ſecli delide rabilia pulpēdas. ſi eternam bitudinē toto deſiderio con cupiſcas. Inueniſti ſapiam ſi tibi hoz ſingula ſapiūt p⁹ ue ſūt. Tertio ⁊ vltio mō ſu mit prudētia ꝑut ꝯbendit oēs ꝓtutes cogniſtiuas cum opatōe. Sic deſcribit eā tul li⁹ di. Prudētia ē rex diui narū rhūanaꝝ cū rōne bñ vi uēdi certa cognitio .⁊ iſta eſt optia prudētia q̄ ꝯſiſtit i co gnitōe ⁊ opatōe .q̄q̄ ⁊ ſecun da vltio mō .ſ. ꝑ bona opatio ne accepta bona ſit. q: beat⁹ Hiero. in ꝓlogo Biblie ait. Seīā quippe ruſticitas ſibi ſolū ꝓdeſt ⁊ q̄tū edificat ec vite merito eccīam xp̄i tan tū nocet ſi deſtruentib⁹ nō reſiſtit Sed h̄ merito poſ ſet aliqs dubitare. cū prudē tia ſit tia ſm deſcriptōnes ſupius virtus aſſignatas dicat eſſe ſcīa. q̄ rit quō ē ꝓtus. ⁊ poſito q̄ſit ꝓtus. quō ē ꝓtus moral. ad qō rñdet ſm ſnīam plurium marieſci Tho. ſe. ſe. q. 47. ar ti. 4. Q3 ꝓtus ōz illa q̄ bonū fac̄ bñ ⁊ opus ei⁹ bonum reddit. Sz bonū ꝑt dici tri plr. Uno mō materialr. ſci lz q̄ in ſe ē bonū. ſic actus ali qs q̄ ita ē bon⁹ q̄ non ꝑt eſſe mal⁹. ſic ē obiectū appetitꝰ ꝓtut⁹. Alio mō bonū ōz for malr. ſ. illud bonū qō ē bonū ſm rōem. q: ſi nō eſſet factuz cū bona volūtate ⁊ cū bona intētōe nō eſſet bonū ſic ſcīa nīū. Nā intrīm ē bona abſtinē tia inq̄tū fit cū bona inten tōe. q: ſi vna mulier ēet apta adpinguedinē ⁊ ſcīāret ad h̄ vt pulchrioz appareret tūc nō eſſet ſibi meritoz ū. Alio mō bonū ōz qō eſt bonū ma terialr ⁊ formalr ita qō ē bo nū in ſe. ⁊ ſm rōnem boni. ⁊ iſto mō bonū eſt in meliori g̃ du ſic patz. Dō ad ꝓpoſitū Prudētia iſtis trib⁹ mōis ꝑt ꝯſiderari. Uno mō inquan tū ē cognitio q̄dā q̄ hzdiſcer nere bonū a mal. ⁊ ſic ē ꝓtus ſcīellectual. ⁊ ꝑt dici q̄ pru dentia ē bona materialr.

Sōco mō inquātū dicit ap plicatōem recte rōis ad op⁹

z sic ē ꝑt⁹ moral. z est dñia
tātā iter vnā z alīā quāta est
iter ognitōem quā habz ali
ḳs legēs musicā in scol' z ne
scīēs applīacre artē ad vsum
z cātare vnū rñsoriū. z ognī
tōem quā bz alīḳs ex practi
ca. z nō ex theorica. Tertio
mō inquātū dīc vtriūḳ. Et
notādum ꝙ alīḳs nō dz dici
prudēs eo ꝙ hz habitū pru
dētie in intellectu. qz nō pōt
esse vn⁹ fatu⁹ z effevalēs hō
Sz dz dici prudēs qñ ē pru
dens ꝙfecte in itellectu. quia
habet scīam z ognitōem. et
in affectu. qz appetit appli
care scīam ad vsum. z in o
pere qz opat. Nam cognitio
quā habent mali mortua et
inualida est ad mouēdū volū
tatē vt bono ꝓsentiat. sed co
gnitio bonoꝝ ꝑtus ē gratui
ta vt radi⁹ viuus a vero sole
ꝓcedēs nō solū illumīnāt in
tellectū fatalē factēs affectū
qz nō solū oñdit ḳd qñ z ḳli
ter sit agēdū. sz ēt mouet vo
lūtatē vt appetat bonū p⁹
iudiciū z fugiat malū. sic ope
tur. Vñ Paul⁹ ad Rom. 8.
Prudētia aūt spūs vita et
pax. Et tō dīc phs in. 6. ethi
coꝝ. Prudētē est bñ posse cō
siliari. Cōsiliū aūt ē de his ꝙ
sunt ꝙ nos agēda in ordine
ad finē aliquē. Rō aūt eorū
ꝙ sūt agēda reḳrit theoricā
ꝓmo ḳo voluntatē directam
ad ꝓpriū. z tertio ipam ꝓ
ticā. Et sic ꝓz quō ipa pru
dētia ē ꝑt⁹ itellectual' z mo
ral'. Et hec de ꝓma ꝑte suffi
ciāt Cōclusio ſcda sit talis
in ordie ꝙ ē de ḳlitate h⁹ ꝑtu
tis prudētie, ꝙ tūc prudēt'e
ḳlitas laudāda ē qñ ē sepa
ta z impfecta a mōi astutia.
a carnis mollicia. a diaboli ꝑ
sutia. z ē ornata sīlītudie ser
pētina. Dico ꝓmo ꝙ pru
dētia laudada ē qñ nō ē mū
dana. qz prudentia mōi est
astutia acḳrēdi tpalia ḳcun
ḳ mō. z delectandi i eis. vñ
dīc istud poeticū. Vēde ani
mā lucro. mercare atḳ excu
te solers. Ō ē lat⁹ mūdi. nec
sit pstātior alter. In hui⁹ sco
la maledicta sūt mercatores
vsurarū. cābiatores. z pau
perū oppressores. de ḳbus dz
Baruch. 3. Filī agar ḳ iter
ptat solēnitas vigiliaꝝ. qz i
hac vita ḳ ē ḳsi vigilia solen
nitatē erue volūtipī solen
nisare. ḳ exḳsierūt prudētiaz
ḳ de terra ē. z negociatores
terre themā qō ī erptat hau
ster ꝓspitatis. s. tpal' fabula

prudē
tia est
laudā
da.

tores. sabricatores z exq̃sitores itelligẽtie. viã sapie neſcierũt neq̃ ꝓmemorati ſunt ſemitas ei⁹. De iſtis dr Sap. v. Extimauerũt ꝙuerſatõez vite ꝓpoſitã ad lucrũ z oportere vñcũq̃ etiã ex malo acq̃rere. vñ di. ſap. 2. Oppmam⁹ paupem iuſtũ z ñ pcam⁹ vidue nec veterano. nec vereamur canos mlti tpis. ſit ãt fortitudo nra lex iuſticie. ſcz fortitudie. p lege vtamur. de iſtis talib⁹ maledictꝫ et deo odioſis. dr Lu. 20. Filij huius ſcli prudẽtiores ſũt filijs lucis in gñatõe ſua. ſ. ſollicitus z ardẽti⁹ q̃rũt iſta tpalia q̃ illi eterna. Dixi ſcõo q̃ prudẽtia tũc laudãda ẽ quãdo nõ ẽ carnis. qz prudentia carnis ẽ electio carnaliũ voluptatũ. vt delicate comedere. molliter iacere. pciosis veſtibus indui. toto tpe ociari. Vñ de illo q̃ ſic viuit loquitur ſap. Prouer. 7. Intexui funib⁹ lectũ meũ vt matorez molliciẽ hẽat. ſtraui tapedibus pictis ex egipto: vt pulcer appeat. aſpſi cubile meũ mirrha. z aloe z cinamomo. vt odorẽ ſpgat. Põit duas ſpẽs amaras z vnã dulcẽ. qz in ope carnali pl⁹ ẽ amaritudinis q̃ delectatiõis. Vent inebriemur vberib⁹. i. delectationib⁹ ipleamur z fruamur cupitꝫ amplexib⁹. Et ſeq̃ de ſeducto iuuene. ſtatim eã ſeq̃ q̃ſi bos ductus ad victimaz z q̃ſi agn⁹ laſciuiẽs z neſcit q̃ ad vincula ſtulti⁹ trahat. donec ſagitta. i. acuta ſnia iuditis trãſſigat. ſic iecur ei⁹ ſ. velut auis feſtiet ad laqueũ z neſcit q̃ de piculo aie ei⁹ agit. De iſta prudẽtia dicebat apoſtol⁹ ad Ro. 8. Prudẽtia carnis mors ẽ. In h⁹ ſcola ſt luxuriosi. guloſi. ebriosi q̃ ſtudent calicib⁹ porãdis. Prouer. 21. Venite fruamur bonis q̃ ſũt. ſ. tpalib⁹. qz alia bona nõ erũt z vtamur creatura tãq̃ in iuuẽtute celerit⁹ vino pcioſo z vnguentis z electuarijs nos ipleam⁹. nõ pretereat nos flos tpis. i. iuuentus in q̃ floret hõ. Coronemus nos roſis añq̃ marceſcũt. nullũ pratũ ſit q̃ nõ pertrãſeat luxuria nra. Dixi tertio q̃ tũc prudẽtia laudãda ẽ q̃n non eſt diabololica. Prudentia diaboli ẽ ſeducẽ di hũanũ gen⁹. Vñ dr Ge. 3. Serpẽs erat callidior cunctis aiantib⁹ terre. vñ paulus plen⁹ caritate dicebat. z

ad Cor.xi. Timeo ei⁹ ne sic cō/
pes Euā seduxit astutia sua
ita corrūpāt sens⁹ vr̄i z excī/
dāt a simplicitate sua q̄ ē in
xp̄o ihesu vbi dic̄ ber. Nō ē q̄
nob timeam⁹ frēs nr̄i a viri/
bus sathane z satellitib⁹ ei⁹
cū noueri illi⁹ fortitudinē tra
ductā p vlnera saluatoris z de
ductā ad nihilū. A fraudib⁹ z
astutijs ei⁹ timeo. i q̄b⁹ p̄ti sub
tilitatē nāe. p̄ti experientiā tē/
por⁹ sb̄ tot ānor⁹ milib⁹ eru/
dit⁹ fragilitatē hūane nāe
q̄b⁹ se fraus ꝓpere nō ignorat.
In h⁹ scola sūt tracūdi. ipati
ētes z iuuidi. q̄ dicūt Prouer.
3. Veni nobiscū insidiemur sā
guini absc̄dam⁹ tēdiculas.
Ꝑ isōtes frustra deglutiam⁹
eū sic infern⁹ viuētē i regrū q̄si
descēdētē i lacū. p̄ciosā substā
ei⁹ rapiem⁹ i plebim⁹ domos
nr̄as spolijs. Isti tales faciūt
put scribit Puer.4. Nō ẽni
dormiūt nisi malū fecerit. et
nec capit ab eis son⁹ nisi sup
plātauerit. Ab oib⁹ mal' ist⁹
prudētijs cauere dēm⁹. Di
xi q̄rto q̄ tē prudētia laudā
da ē q̄n ē ornata simplicitate ser
pētia. si ei prudētes ornant
q̄nq̄ astutijs spētis. q̄ vt di
cit dñs Mat.io. Estote. p.s.
Prīa ḡ astutia spēt⁹ ē capi/
tis custodia. vñ n curat' si ḡs
duū corpis ei eruerēt dūmō
caput ꝓfuet. Sic si prouden
tes p xp̄o q̄ ē caput eor⁹ se et
sua expōere tiere n dēt. q̄ tē
iusti sūt Prouer. 12. Qui negli
git damnum ꝓpter amicum
iust⁹ ē. Quomagis p xp̄o q̄ ē
amic⁹ z caput nr̄m; ad phi. 3
Crist⁹ caput ē eccie. Et nec
mirū si si prudētes exponūt
oia p xp̄o. q̄ i eo salua fcā sē
oia. Mat.io. Capilli. ca. ve.
om nu. sūt. Scda, astutia ser
pēt⁹ ē loci tutela. q̄ i tā arto
foramine se pōit vt pellē vētr⁹
q̄ plies ōponat. Sic si pru
dētes i arta via q̄ duc ad pa
triā se locare dēt. q̄ via ē pnie
Iurta ꝓsiliū Pau. ad ephe.
4. di. Deponite vos fm̄ pristi
nā q̄uersatōem veterē hoiem
q̄ corrūpit fraudes erroris
Renouami ār spū mētis vre.
z induite nouū hoiem q̄ fm̄
deū creat⁹ ē i iustitia z sctitate
veritat⁹. Et no. q̄ duo req̄rūt
ad hoc q̄ spēs pellē deponat i
foramine. s. foramis stabilitas
z āgustia. q̄ si latū eēt i trās
eūdo pellē n ōponeret. fr si n
eēt foramē stabile secū portā
ret. pellēq̄ n ōpōeret. sic pel
lē veter⁹ ꝓsuetudis nō depo
nūt in clausto vel in via pe/

nitētie q̄ in eadē libertate volūt viuere q̄ viuebāt, z q̄ manētes in secło nullā hñt ꝓpositi firmitatē i penitētijs q̄s agūt ō facili secū dispensant

Tertia astutia ꝓpētis ē auriū ꝯobturatio, qz vnā terra aliā cauda obturat. Vñ dō in ps̄. canit. Sic aspi. sur. et obtu. au. su. z nō au. vo. incā. Sic ꝑi prudētes aurē vnaz claudūt memoria mortis et aliā ꝯsideratōe ꝓprie fragilitatz. ne suggestioni diaboli acquiescāt. Iuxta illud Eccli. 7. Dēorare nouissima tua et in eternū nō peccab. Quarta astutia ꝓpētis ē calcanei mlierz insidiatio. Sic ꝑi prudētes mlieribz insidiant dicētes cū Iob. ii. Quasi vna ō stultaz mlieribus locuta es. z de dilictis carnis dic̄ Aug. Delicie carnis ꝟ nō saciant. in futuro dānant. Quīta astutia ꝓpētis ē deserti habitatio. qz ꝓpter inimicitias q̄s hz cū hoie fugit. Sic veri prudētes cognoscētes huiꝰ mōi inimicitias dñt ipm fugere. Vñ Iob. xv. alt Nolite mirari si mōs vos odit z̄c.

Utrū prudētia sit ad ꝟ

Sz ꝓ meliori declaratōne et positōis fundamentū

Querit vtr ꝓ prudētia possit ee in pcōribus. Ad qō rñdetur ſm sctm Tho. in loco supius allegato. z ar. iz. q ꝓ prudētia ō triplr. Est enī quedā prudētia falsa vt ꝓ silitudinē dicta: cū prudēs sit qui bñ disponit ea q̄ sūt agenda ꝓpter aliquē bonū finē. Ille q̄ ꝓpr aliquē malū finē alia q̄ disponit ꝯgruētia illi fini hz falsā prudētā incōpetū illō qō accipit ꝓ fine nō ē ꝑe bonū. sz ſm silitudinē. sic ō dr aliqs bonꝰ latro. ꝟ em mō pōt ſm silitudinē dici prudens latro q̄ ꝓuenientes vias adiuenit ad latrocinādū. Et hec ē prudētia de q̄ dic̄ apo. ad romo. 8. vt allegatū est supius Prudētia carnis mors ē. qz sez finē vltimū in carnis delectatōe cōstituit. Scda aūt prudētia est vera. qz adiuenit vias accomodatas ad finē nature bonū. sed ē imperfecta duplici rōe. Uno modo qz illud bonū qō accipit ꝓ fine nō est cōis finis totiꝰ hūane vite. sed alicuius spāl negocij. puta cū aliqs adinuenit vias accomodatas ad negociandū vl nauigādū ō dr prudens negociator vel nauta: Alio mō qz deficit in ꝓncipijs

Querit vtr ꝓ prudētia possit ee in pcōribus. Ad qō rñdetur ſm sctm Tho. in loco supius allegato. z ar. iz. q ꝓ prudētia ō triplr. Est enī quedā prudētia falsa vt ꝓ silitudinē dicta: cū prudēs sit qui bñ disponit ea q̄ sūt agenda ꝓpter aliquē bonū finē. Ille q̄ ꝓpr aliquē malū finē ali q̄ disponit ꝯgruētia illi fini hz falsā prudētā incōpetū illō qō accipit ꝓ fine nō ē ꝑe bonū. sz ſm silitudinē. sic ō dr aliqs bonꝰ latro. ꝟ em mō pōt ſm silitudinē dici prudens latro q̄ ꝓuenientes vias adiuenit ad latrocinādū. Et hec ē prudētia de q̄ dic̄ apo. ad romo. 8. vt allegatū est supius Prudētia carnis mors ē. qz sez finē vltimū in carnis delectatōe cōstituit. Scda aūt prudētia est vera. qz adiuenit vias accomodatas ad finē nature bonū. sed ē imperfecta duplici rōe. Uno modo qz illud bonū qō accipit ꝓ fine nō est cōis finis totiꝰ hūane vite. sed alicuius spāl negocij. puta cū aliqs adinuenit vias accomodatas ad negociandū vl nauigādū ō dr prudens negociator vel nauta: Alio mō qz deficit in ꝓncipijs

pall actu prudentie. puta cū alīqs bñ ꝯsiliat. z recte iudicat etiā de his q̄ ꝓtinent ad totā vitā: sed nō efficaciť p̄cipit. Tertia prudētia est bona z pfecta q̄ ad bonū finez totius vite recte ꝯsiliat iudicat z p̄cipit. Et hec sola dicitur prudentia simplr q̄ i pec catorib⁹ esse nō ꝑt. Prīa aūt prudētia est in sol pctōribus Scōa est cōis bonis z malis. tertia illa q̄ est ipfecta ꝓpter finē ꝑticularē. Illa q̄ ipfecta est ꝓpter defectū ꝓncipaliť etiā nō ē nisi i malis Tertia ē solū in bonis. qz ꝑ t⁹ ē q̄ bonū fac hñtē. Et pb̄s dic in. 6. Ethicoꝝ. Impossibile est prudentē esse nō nisi bonū. itelligēdo d̄ ista tertia prudentia. Et hec sufficiant de scōa pte. Cōclusio tertia est talis in ordine. Q, ꝑt⁹ prudētie ex sua quātitate ꝑfectis triplr est ꝯmēdabile. licet ad totalē ei⁹ ꝯmēdatōez vir sufficeret hec scriptura. Prīo est ꝯmēdabile q̄ viā spiritualē. Scōo est ꝯmendabilis q̄ viā virtualē. Tertio est ꝯmēdabile q̄ viā ꝯmodalem

Dico ꝓmo q̄ si bñ ꝯsiderať cētras h⁹ ꝑfectis ꝯmendabile est q̄ viā spūalem. Nā triplex spūs repiť. s. diabolus angelic⁹ z būanus. Primo prudētia ꝯmendat q̄ spm̄ diuinū. vñ ait Sap̄. Prouer. 2 Dñs dat sapiam z ex ore ei⁹ prudentiā. Hic est q̄ cristus Mat. 10. dic. Estote prudentes. Scōo prudētia ꝯmēdatur q̄ spm̄ angelicū. Hinc d̄r Prouer. 9. Scia scōz scz angeloz prudentia. Hōne satz ꝯmēdat spūs angelic⁹ ipuz prudentiā. q̄ d̄r q̄ eoz scia est prudētia? Nec mirū quā do deus creauit eos dedit eis ornatū prudentie marie bonis in ꝯfirmatōe. Vñ ꝑt dici illud qđ scribiť Hiere. 10. Deus prudentia sua extēdit celos. i. angelos. Tertio prudentia ꝯmēdabiliť ē q̄ spm̄ būanū. qz ipa ē pfectio nobilioris potētie spūs būani. Nā in ipo būano spū tres potētie sūt. pma est rōnalis. scōa est concupiscibile. tertia ē irascibile. z hanc nobiliorē est rationalis cui potentie assignat prudentia. cū ꝯcupiscibili assignetur temperantia z irascibili fortitudo. Vnde merito dicebat sapiēs Prouerbio. 16. Acquire prudentiā qz ꝑciosior ē argēto. Prouer. 4. Attendite vt sciatis

tripler spūs.

ꝓudentiã. Dixi scõo q̃ si bñ ꝓsiderat quãtitas nõ mo lis. sz ꝑturis ꝓudẽtie ꝓmen dabilẽ ꝑ viã ꝑtualẽ. z h̃ tri plr. Prio via ꝓzitatz. Secũ do via sublimitatis. Tertio via regularitatz. Prio ꝓu dẽtia ꝓmẽdat iter oẽs virtu tes via ꝓzitatz. Nã ipsa est ꝓz ceterꝫ ꝑtutib⁹. Rõ ẽ. q̃ ꝑ tus cognitiua ꝓz est ꝑtute actiua. Vñ Aug. Sic ma⁹ ẽ volũtatẽ dei facere q̃ nosse Ita ꝑus ẽ nosse q̃ facere. sz ꝓudẽtia ꝑtinẽt ad vi cogni tiuã. g̃ ipa ẽ ꝓz oĩb⁹ s. cardi nalib⁹. Jñ dic̃ Aug. Jniriũ obedietie ẽ q̃d p̃cipiat velle cognoscere. z ps est obsequũ didicisse q̃d faciat. q̃ supple ipa ꝓudẽtia q̃ ẽ in cognitõe dirigit op⁹. q̃ sui ẽ dirigere ꝑtutes. Scõo ꝓudentia ꝓmẽdat iter ꝑtutes via sub limitatz. Rõ ẽ. q̃ digni⁹ est ꝑtinẽs q̃ ꝑtentũ. sz ꝓuden tia ꝑtinet oẽs alias ꝑtutes cardiales. q̃ q̃ hz ꝓudentiã hz alias. igit. Et h⁹ signũ est q̃ ad h̃ sũt ꝑtutes cardina les vt vita nra recta ordinet z q̃ hõ nec decipiat nec deci piat. sz hec fac̃ ꝓudẽtia. igi tur. Vñ Señ. in li. 4. ꝓncipaliũ ꝑtutũ ait. Prudẽs fal ler nõ vult. falli nõ potest.

Prudẽtia ẽ ꝓz alijs ꝑturi bus.

Tertio ꝓudẽtia ꝓmẽdat i ter oẽs ꝑtutes via regularita tis. q̃ ẽ regla z magistra oĩ um ꝑtutũ. vñ Ber. sup can ti. ait. Est discretio nõ tã vir tus q̃ moderatrix ꝑtutum z auriga ordinatrixq̃ affectu um z moꝝ doctrix. tolle hãc z ꝑtus nõ erit. Ad ipam pti net illa discretio de q̃ dic̃ san ctus Antho. Discretio ꝓser uat oẽs ꝑtutes z fit genitrix z custos z moderatrix ꝑtu tũ. z ꝓducit fixo gradu intre pidũ monachuz ad dñm. q̃ ipa discretio vt ꝓudẽtia do cet monachũ frem. vt etiã se culariẽ q̃d agere ꝺbeat. quia plerũq̃ op⁹ qꝺ vno tpe erit bonũ alio tpe erit malũ. hic ait Gre in moza. Plerũq̃ cũ ꝑtus indiscrete tenet amit tit cũ discrete itermittit pl⁹ tenet. Et idẽ. Nõ eadẽ sp est res ꝑtus. q̃ ꝑ mõnta tpum sepe. merita imutant actio nũ. vñ fit vt cũ q̃d bñ agim⁹ plerũq̃ ab ei⁹ actiõe cessem⁹ z laudabili⁹ ad tps deserat qꝺ in suo tpe mẽs laudabili ter tenebat. Dixi tertio et fruct⁹ vltimo q̃ ꝓudẽtia ꝓmenda ꝓuda bilis est ꝑ viã ꝓmodabilẽ. Nã tie. ex ipa ꝓudẽtia tria spẽalia

ꝓudẽtia est digni oz.

ꝓudẽtia ẽ regla aliꝝ.

ꝯmoda sequũt. Bona ista z ꝯmoda sũt hec. primũ bonoꝝ nature mltiplicatio. scõz bonoꝝz fortune accumulatio. tertiũ ẽ bonoꝝ gre donatio.

Dico ꝙ primũ ꝯmodũ ipius prudẽtie ẽ bonoꝝ nature mltiplicatio. qz facit sapiẽtẽ in aduersis puidũ: z in ꝓsperꝝ tpatũ. Hinc Salomõ Prouer. 17. ait. In facie prudentꝝ relucet sapia. qz vt ipe ait Eccĩ. 25. Et visu cognoscit vir z ab occursu faciei cognoscit sensatꝰ. Dicit scõo ꝙ secũdũ ꝯmodũ ẽ bonoꝝ fortune accumulatio. quia prudẽs bñ dispẽsat negocia sua Vñ dr Mat. 24. Quis putas ẽ fidelis ꝟnus z prudens quẽ ꝯstituit dñs sup familiam suã vt det illis cibum in tpe? Et Lu. 12. Quis putas est fidelis dispẽsator z prudẽs Vñ Salo. Sap. 5. Melior est sapia ꝙm vires. z prudens ꝙm fortis. s. ad acqrendũ bona tpalia. Dicit tertio ꝙ tertium ꝯmodũ ipius prudẽtie est bonoꝝ gre donatio. nã prudẽtes. bñt graz doctrie. Vñ salo. Eccĩ. 21. Ornamtũ aureũ prudẽtia doctria. bñt ẽt gram ipam doctrinã ꝓnũciandi. Vñ sap. ibiõ. Os prudentꝝ qrit ĩ eccia z ꝟba illius cogitabũt ĩ cordib⁹ suis. Habent gram etiã se ꝓducendi ꝓ viã salutis. Qz sine prudẽtia omnis scia vana est. Vñ Aug. ait sup illud. i. ad Corin. 8. Scia inflat. Preponẽda est prudẽtia scie. vbi vult dicere ꝙ melior est prudẽtia ꝓ quã hõ cognoscit seipm ꝙm scia ꝓ quã cognoscit cursus sideꝝ. Sz h qrit ꝓt vtrum aliqs nõ conãs se ad hñdaz prudentiã peccet. Ad qõ bre viter rñdet. ꝙ aliquẽ nõ bre prudentiã tripl⁹ põt ꝓtinge re. Prio mõ negatiue. Scõo mõ ꝓuatiue. Tertio mõ cõtrarie. Negatiue aũt dr ĩqntũ iportat solã carentiã prudentie. z h põt esse sine pcõ puta in pueris. aut ĩfantib⁹ hĩsfatuis nõ ꝓpter defectũ ꝓprium ad fatuitatem veniẽtibus. Priuatiue dicitur inquantum aliquis caret prudentia quam nactus est et debet habere. et scõm hoc non habere prudentiam est peccatum ratione negligẽtie: qua quis nõ adhibet studium ad prudentiam habẽdam. Contrarie vero dicitur secundum ꝙ ratio contrario mõ mouetur vel agit

Vtrũ nõ cõnãs bre prudẽtiã pec cet.

contra prudentiã. puta si recta ratio prudẽtie agit. psiliando z imprudẽs psiliũ spernit. z sic de alijs q̃ actu prudentis pfuãda sũt. z h mõi prudẽtia ẽ pctm ꝑm rõem ꝑ priã iprudẽtie. Nõ ei ꝑt hoc ꝓngere q̃ hõ ꝑ prudẽtiam agat nisi diuertẽs se a regul' q̃b⁹ rõ prudẽtie rectificatur vñ si hꝫtigit ꝑ auersionẽ regul' diuis est pctm mortale cũ q̃s q̃si ꝓtẽnẽs z repudiãs diuina documẽta ꝓcipitanter agit. Si vero ꝑter eas agat absq; ꝓcepru z absq; ỏtrim to eoꝝ q̃ sũt de neccitate salutis ẽ pctm veniale. Ira q̃ in sũma ꝓcludit q̃ ꝑter ꝑmãli⁹ prudentiã q̃. s. est ex defectu nature q̃libet alia ẽcuz aliq̃ pctõ: qõ ẽt oñdi ꝑt per illud Prouer. 12. Thesau⁹ desiderabil' z oleũ inhabitaculo iusti z hõ iprudẽs dissipabit illud. Et sic expedite sunt magnifice dñe z ciues oprimi ꝑtes q̃s supius ꝑmisim⁹ huj⁹ fructus prudẽtie quẽ in omibus obsecro vos hꝫre vt cum gratia moraliter viuere et in futuro cum gloria eternaliter valeatis. Amẽ.

Dñica quita post penthecosten. De vicio ire. Sermo. XXXIII.

Si abũdauerit iusticia vestra plusq; scribarũ z phariseoꝝ nõ intrabitis in regnũ celoꝝ. Da. s. Pro hui⁹ sacri z sancti euangelij hystoriali declaratõe. Notandũ q̃ iusticia ꝑut ꝓtus ẽ generalis regulãs hoĩes in omibus agẽdis z declinãdis recte rit neccario q̃ hõ nõ trascatur ꝑ primũ neq; aĩo neq; signo exteriori. ꝑ iusticiã scribaꝝ z phariseoꝝ q̃ dicebãt, ira vl aliud malu ꝑ primuz aĩo timmõ factũ nõ esse pctm ad qõ faciendũ iurta sniam saluatoris tria sũt neccaria q̃ in his ꝓclusionibus continẽtur subscriptis.

Cordis mitigatio ira sedata.

Oris responsio dulcis et grata.

Operis exhibitio beneficio sociata.

Dico ꝑmo q̃ q̃ vult perfectã iusticiã erga primũ ꝓuare z ipm nõ ꝓturbare. vel si ꝓturbatus ẽ ipm mitigare debet hꝫre cordis mitigationẽ sedata ira. Rõ huius est quia q̃ sine ratiõe et generali-

iustícia est seipm fortis refre/
nare nō pōt vt aliqō signum
pturbatōnis nō demōstret.
qō marie habet primū pturbare. sz cordis furor puat ho
minē tali iustícia z rōe. igit.
zc. Hinc Gre. li. 5. mora. ait.
Per iraz iustícia relinqt. qz
dū pturbata mēs iudiciū si
ne rōe eraspat oē quod furor
suggerit rectū putat. p iram
gra vite sociat amittit. qz q
se et hūana rōe nō tempat ne
cesse ē vt bestiaīr viuat. Per
irā māsuetudo amittit. p irā
pcordia rūpit. p irā lux veri/
tatz amittit. qz cū mēti iracū
dia ofusiōis tenebras icurit
Hic ōs radiū ognitōnis ab
scōdit. Ecclīplū hr. i. Reg. 2.
vbi ōr q cū Jonathas p da
uid locut⁹ esset cozā saule pa
tre suo irat⁹ est saul ꝛ filium
suū. zintm obcecatū erat cor
et⁹ vt lanceā acciperet ad iter
ficiendū eū. z h qz puat⁹ erat
iustícia z rōne. hic dic Au.
in qdā epla. Sic acerū cor/
rūpit vas si diut⁹ ibi fuer t
Sic ira corrūpit corsi in a/
nimo diu durauerit Dixi
scōo q q vult pfectā iustíciaz
erga primū seruare. z ipm non
pturbare vl si pturbat⁹ fue/
rit ipm mitigare oz hec oris
missionē dulcem z gratā. Rō
h⁹ est. Qz sc dup⁹ motus occē
dit furorē. ira a ꝛrio dulcz h/
mo furorē extinguit. vñ sapi.
Prouer. 15. ait. Mollis respon
sio frāgit irā. dur⁹ motus suscī
tat furorē. Vñ legit in vitis
patrū ō abbate Macharío
q cū iret ad quendā locū. vi
scipul⁹ ei⁹ pcedēs ipz obuia
uit cuidā idoloz sacdoti por
tanti lignū grande. cui disci
pul⁹ Macharij. Quo vadz
demon? At ille irat⁹ pcussit
eū: z fere mortuū reliqt. Cui
postea obuiās macharius ait.
Saluer labozator saluerīs.
At ille. Quid ī me boni vi/
disti vt me ira salutares? cui
Macharius. Qz te vidi labo
rantē. Cui sacerdos. Et ego
et tua salutatōe ognoui fuū
magni dei. qdaz monachus
me male salutauit quez ego
plagis affeci. statīqz pūctus
est sacerdos dolorz: perūtqz
mīs cordi[illegible] durity ineratū
vsq ad c[illegible] z effect⁹ est mo
nach⁹ v[illegible]. Hiero. Vidi
qd lenitas motis fecerit et
qd austeritas. ira q q male
loquit z iracundo assimilat
olle bullīēti. Vñ de eodē oz.
illō qō scribit prouer. 15. Os
fatuoz ebullit iusticiam.

Dicit tertio q̄ q̄ vult perfectā iusticiā erga primū seruare. z ipm nō turbare. vl si cō turbat⁹ fuerit ipm mitigare dz hr̄e opis exhibitōem bñficio sociatā. Rō h⁹ ē. qz cōtrariū p aliud cōtrariū dz expelli. sz bñficiū ē cōtrariū ire. igitur Vñ sap. Prouer. xxv. ait. Si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illi si. da ei. a. bi. prunas enī super caput ei⁹ congregab. z dom̄in⁹ reddet tibi. Exēplū hr̄ Gen. 41. de Joseph. Etiā legit invitis patrū de q̄dā heremita q̄ in egypti heremo morabat. cui latrōes auferebāt panes. ipe vo volēs bñficiū aliq̄d eis ponere. p̄cepit duob⁹ draconib⁹ vt custodirēt ostiū celle sue. q̄ venientes more solito cū more magno percussi sūt. q̄s heremita deinde a timore liberauit. Illi p bñficio pcucti quersi sunt ad dñm. qz bñficiū ligat hominē z compellit inimicū recōciliari. Vñ ait Gen. li. 6. de bñficijs. Erat ñ q̄s bñficiū accipit libēt⁹ cp̄ reddit. hilariorē eē dz q̄ solutr cp̄ q̄ mutuat. z letiorē eē dz q̄ ere alieno accepti bñficij exonerat cp̄ q̄ obligat. He pclusiones magnifice dñe z xtiues dilecti in sacro euāgelio hodierno denotant. Qm̄ in p̄ma p te pōit p̄ceptū iusticie de cordis mitigatiōe. In scda p te ponit p̄ceptū iusticie d operis locutōe ibi. Qui aūt dixerit fratri suo racha. In tertia p te ponit p̄ceptū iusticie d operis exhibitōe. qz q̄ in aliq̄ fratrē suū offendit dz ipi reconciliari vl exhibitōe bñficij si offendit ipm in reb⁹ vl exhibitōe ꝓbi si ipm offendit in ꝓbo. ibi. Si offers ꝛc. Et vt meli⁹ hec pateāt videamus hist̄oriā. Declarate hist̄orie fruct⁹ erit viciū ire de q̄ intendim⁹ loq̄ cū in serie cuāgelij de tali tāgat spēat materia de q̄ ira more solito tres pclusiones cū trib⁹ dubijs declarabim⁹. Quar⁹ p̄ia erit de q̄ddītate. Scda de q̄litate. Tertia erit d cp̄itate ipius. Cōclusio p̄ma sit talis in ordie. q̄ ira triplr hz diffiniri ꝑm triplicē ei⁹ variā acceptōem Uno mō ira pōt Ira
psiderari in se vl ꝑm ꝓba A ptr
lexā. de ales in scdo. ꝑm esse finu
nature. z isto mō ei p̄t attribui diffinitō assignata a durādo in sūma quā recolligit ipe ex ꝓbis phi in. 2. rhetori cor. di. Ira ē mot⁹ potentie

trascibil' ex ascēsione sangui/nis circa cor fact' ab apparē/ti pulsione ꝓpter appeti/tū pene in vindictā. z aliquā/do nō tñ ꝓcedit ira vsq; ad/ vindictā. z tūc dz dimitti vl/tima ꝑticula. z ista ira est pe/na nō culpa ꝑm se loq̄ndo.

Scdo mō ira pt ꝓsiderari ꝑz q̄ pulsēsio ꝓpter quā homo/ trascit ē dei. z ista vocat ira/ ꝓpter pctm̄. qz irat' trascit ꝑ/ ꝓpter pctm̄. sic Moyses ꝓtra/ idolatras. Exo. 32. Et Helyas ꝯ sacerdotes Baal. 3. Re/gū. 18. Et ēt rps ꝯ vendētes/ z emētes. Mat. 21. Hec ira/ q̄ ꝓprie vocat ira ꝑ zelū non/ ꝑhibet. cū sit ꝑtus q̄ vindica/tur iniuria dei. tñ si nō est ꝑ/ ꝓxus terminis ꝓtēta. sz ꝓce/dit ad vindictā: tūc ē distin/guendū. qz aut trascēs est iu/dex ad quē spectat penā infli/gere. aut nō. Si sic dz corri/gere. qz vt hꝫ di. 83. Error. ne/gligere cū possit ꝑturbare ꝑ/uersos nihil aliud ē q̄ꝫ faue/re. nec caret scrupulo societa/tis occulte q̄ mānifesto facino/ri desinit obuiare. Si nō ē/ iudex sic peccat infligēdo pe/nā. qz pena nō debet infligi/ nisi ꝑ iudicē. 33. q. 2. s. in ꝫ ca/pitulo. vbi dz. Pena nulli in/ferēda est nisi ꝑ iudicē. tñ ꝫ/ ē intelligēdū gñaliꝫ. qz in alio/bus casib⁹ lz q̄s tacco. tū qz/ nō ꝑtinet ad pñtē materiam/ mētū. tū qz ꝑiculosū ē narra/re ꝑplo. cuz pauci sint hodie/ q̄ hēant irā ꝑ zelū. Hec sic dz/ diffiniri ꝑm Duran. in sum.

Ira ꝑ zelū ē mot⁹ potentie/ trascibil' ex ascēsione sanguis/ circa cor fact⁹ ab apparenti/ pulsēsione dei ꝓpter appeti/tū pene in vindictā dei. De/ ista loq̄t Sap. Eccī. 7. We/lior ē ira risu. qz ꝑ tristiciā vl' tus corrigit' alius delinquēt.

Tertio mō ira pōt ꝓsiderari/ ꝑm q̄ pulsēsio ꝑ quā hō ira/scit ē hois z nō dei. z ista est/ ira ꝑ viciū. vñ Gre. i mo. li. 5. ait. Alia ē ira quā ipatiētia/ excitat. alia quā zel⁹ formac/ Ista ex vicio. Hec ex ꝑtute/ gñat. Ira ꝑ viciū oculos mē/tis excecat. ira ꝑ zelū turbat/ vñ aūt mēs turbat ne videat/ ip̄m ꝑficit vt videdū verꝫ cla/rescat. Sic infirmāti oculo cū/ collirio imittit' lux ꝑmitt⁹ ne/gat. sz in eā post paululū ꝑfa/cit recipit. vñ hāc ad rps sa/lubriter amittit. Hec diffinit/ a glo. sup euāgelio hodiernū/ vbi dz. Ira est omnis mal⁹/ motus animi ad nocendum

Ut sic ſm ꝓba durādi. Ira ꝑ viciū eſt motꝰ porētie irascibilꝫ ex accēſione ſanguinis circa cor factꝰ ab apparenti ꝓpēſione ꝓpter appetitum pene in vindictā hois. Et ō iſta loquit aplꝰ ad Ephſe. 4. dī. Sol nō occidat ſup ira cūdā vrām. De iſta q̄ dē erit ſmo pns. quā etiā durāduſ melioꝰ ſic diffinit Ira ē motꝰ porētie irascibilꝫ ex accēſiōe ſanguis circa cor factꝰ ex apparēti ꝓpēſione ꝓpter appetitū pene in vindictā ꝓpter am.

Utrū ira ſit mortle

De q̄ loq̄udo ꝓmo q̄rit q̄n ē ꝑcm mortale et q̄n veniale. Ad q̄ rn̄det ſm sententiā Durādi. q̄ ira ꝓviciū ē duplex. vna q̄ cito trāſit et vocat ꝓpaſſio. alia que diu retinet z ō passio. Ira ꝓpaſſio culpe venialis ē. q̄ ſic etiam dic Alex. ꝓmi motꝰ non ſūt in ptāte nra. Et iō primi motꝰ in ira z ī a ꝭs ꝑcīs nō ſūt ꝑcā mortalia. ſz tm̄ venialia. Et h̄ tāgit dō in ps. dī. Iraſcimini z nolite peccare. glo. Venialē ē ira q̄ nō ꝓducē ad effectū. Et alia glo. Dō ꝓſuetudis ē ꝓmittit q̄ vero vicij ꝓhiber. Item ira passio duplex ē. Aut eni q̄s nō appetit ſe vidicari. aut appetit

se. ſe. q. 13. 8. ar. 3

Si nō appetit. ſz tm̄ ꝓturbatōem ani patit ex ꝓmotōe cordis q̄ nō cito ceſſat ſic venialē ē. vt nullū ꝑcm̄ aliq̄n. ſed pena. vt q̄n aliq̄s ipatiēs eſt z ſtatī poſtea peniteat. nihilominꝰ tm̄ adhuc ſentit ꝓturbatōem ani ꝓpter accēſionē ſanguis q̄ nō dū refriguit. ſi aūt appetit ſe vidicare. aut vidicta leui ſic venialē ē. aut graui. ſic mortale ē ſi fiat ex deliberatōe z ꝓſenſu. Unde Aug. dic. q̄ ira diu retenta mortle ē. Et iō dic idē au. q̄ melioꝰ ē ille q̄ cuis ira ſepe tētet tm̄ ipetrare feſtinat. vt ſibi dimittat cū ſe feciſſe iniuriā agnoſcit. cū q̄ tardius iraſcit z adventā petēdā tardiꝰ inclinatur. Qui aūt nūq̄ petit ſine cā ē in monaſterio z ſi nō inde ꝓficiat. Et notandū q̄ ſicut ebrietas eſt ꝑcm̄. z tm̄ ꝑcm̄ in ebrietate ꝓmiſſum minuit. ſic ira ꝭz ſit delictū. tm̄ delictū in ira commiſſum minuit. vñ q̄ nō iratus ꝓcurat peiorē cū ſi iratꝰ ꝓcurlat. q̄d eni faciat in paſſione eriꝰ ignorat. 7. Ethi. Cōcluſio ſeda q̄ ē de deteſtatiōe q̄litatꝭ hꝰ ꝑcī tal ē. q̄ q̄litas hꝰ ꝑcī ē deteſtabilꝫ ꝓpter tria. Prio q̄ ē ſubiecti ō

Ira ſ. bil

structiua. Scõo qz ẽ ꝓrio nociua. Tertia qz ẽ õo displicitiua. Dico ꝓmo q̃ q̃litas hꝰ petĩ ẽ detestabilẽ. qz ẽ subiecti destructiua. Nocet ei ira subiecto suo .s. tratõ tribꝰ modis. Prio bõa fortune aufedo. Scõo bona nature ꝺuastãdo. Tertio bona gr̃e maculãdo. Prio ira aufert bona fortune. t. possessiones. pdia. pecunias z huiꝰ a suo sõiecto. Vñ Eccĩ. 20. ꝺr. Obsurgatio z iniuria ãnullabũt substãtiã. Hic ẽ q̃ Cassiodꝰ. sup ps̃. ait. Melior ẽ q̃ vicit irã q̃ q̃ capit citatẽ z merito qz iratꝰ in vna hora ꝑ amittere ea bona sua si in eã non vincit. Scõo ira aufert et ꝺeuastat bõa nature in subiecto suo. qz aufert sanitatez fortitudinẽ z hmõi. Vñ sap̃. Eccle. 30. ait. Felꝰ ziracũdia minuet ꝺies. Tertio ira maculat z dissipat bona gr̃e i sõiecto suo. Nã destruit z dissipat iusticiã aie. Vñ Jaco. in sua canonica. i. ca. ait. Ira viri iusticiã ꝺei nõ opat. Et Cassiodorꝰ sup ps̃. ait. Ubi est feruida vidicta nõ ẽ rpa ta iusticia. Etiã ira dissipat sapiam aie. Vñ Grego. li. .v. mo. ait. Per irã sapia ꝑditur vt q̃ ꝺ q̃ ve ordie agendũ sit nesciat. et dissipat mĩsericordiã aie. Vñ Sap̃. Prouerb. 27. Ira nõ hz misericordiam nec erũpẽs furor. etiã aiam cecat. Vñ Job. 27. ait. Caligauit ad ĩdignatõem oculus meꝰ. Et ꝺauid in ps̃. ait Supcecidit ignis z nõ viderũt solẽ. Et in breui ira oĩa mala ifert aie bona dissipando. Vñ sup illõ Prouer. 29. Vir iracundꝰ puocat rixas. dic̃ glo. Janua oĩm viciorũ iracũdia. q̃ clausa ꝓturibus ĩtrinsecꝰ ꝺabit rcḥes. q̃ aperta ad oĩm̃ facinꝰ armabitur animꝰ. Dixi scõo q̃ q̃litas hui⁹ petĩ ẽ detestabilẽ. qz ẽ ꝓ nociua ꝓmo nociua ꝓpter tria. scilz ꝓpter amicicie dissolutionẽ. Scõo ꝓpter inimicicie puocatõem. Tertio ꝓpter maloꝝ deductõem. Prio ira nocet ꝓmo ꝓpter amicitie dissolutõez. qz ꝑ irã maxime amicitie dissoluũt. qz cũ alĩq̃ ad inuicẽ rurbãt. ꝯlibz credit se hr̃e ius z nolũt ob hãc causã ad inuicẽ pacificari. sic amicitie dissoluũt. Vñ Aug. ad Dyoscoꝝ ait. Nulli irascẽti ira sua videt eẽ iusta. Et iõ sap̃. dic̃ Prouer. 22. Noli eẽ amicꝰ hoi iracũdo. nec si non

ꝑseruāt amicitie. Scdo ira nocet ꝓrio ꝓpter inimicitie ꝓuocatōem. qz iracūd⁹ sp q̄rit inimicitias. vñ sap. Prouer. 30. ait. Vir iracūd⁹ ꝓuocat rixas. q aūt patiēs ē mitigat suscitatas. Tertio ira nocet primoqz mltā mala ei inducit. Vñ mala q̄ ira ꝓrio īducit sapiēs, ꝑsiderādo Prouer. 27. d. Graue ē saxū z onerosa ē arena. sz ira stulti vtroq; grauior. Et Eccle. 22. ait Arenā z salē z massam ferri facili⁹ ē portare q̄m hoiem īprudētē z fatuū z īpiū. q qui dē in irato reputat. Nā ira⁹ fatu⁹ z īprudēs z impi⁹ efficit. Dixi tertio q̄ q̄litas h⁹ peti ē detestabil. qz deo ē ira dis plicitiua. Nā ira displicet deo ꝓpter tria. Prio qz ē sue imaginis extinctiua. Scdo qz sui hospitij ē destructia. Tertio qz sue psone ē ꝓreptiua. Prio ira extinguit imaginez dei. vñ sup illud Job. 5. Virū stultum interficit iracūdia. Dic Gre. Cōsuetudo īnobis imaginez dei fuat. sz ira dissipat q̄ mltis ꝑturbꝫ puat. Et Aug. sup illō ps. In cīrate. r. ima. ip. ad. n. r. Deniro inqt imaginē ipoz ad nihilū rediges ōs ꝓpter celestē ciuitatē. qz ipi. s. irati in sua terrestri citate ad nihilū rdt gerūt. et quātū malū sit hoc facere puta p hō exēplū. Ut si qs in ecclesia imaginē crucifixi destrueret z poneret ibi imaginē diaboli. Scdo ira destruit hospitiū dei. Vnde Pau. ad Ephe. 4. ait. Nolite ꝓtristari spm scm. Grego. Dū ira animū pulsat sācto spiritui habitatōem suā turbat. imo q̄nqz ira z spūmsanctū de hospitio suo expellit z diabolū introducit. qz sic in pace fact⁹ ē loc⁹ dei. sic i ira loc⁹ diaboli. Tertia ira ꝓhibit deū. vñ ad hoiem iratuz videt ꝓtinere illud Job. 15. Tetēdit aduersū deū manū suā z ꝙ deū oiporētē roborat⁹ ē. cucurrit aduersū eū erecto collo z pingui ceruice armat⁹ ē. Et hec de ꝓclusione sufficiāt. Sz ex q̄ ira ē ira mala z detestabil. q̄ nō solū nocet irato. sz ēt ꝓrio alīqs qui in tali petō cēt defectuosus z excusare se vellet q̄ ab alio ira ē ꝓuocat⁹ possz q̄rere qs pi⁹ peccet. an ille q̄ ad iram ꝓuocat. an ille q̄ ꝓuocat. Ad qd rñdet ꝑm Durā. cū distictōe qz aut qs ꝓuocat aliū ꝓter ī tētōez. puta aliqd fac simpli

Ut ꝓ
cās
irā
gis
cet.

ꝙ dis
plicet
deo.

et anīo. vł dīc. vñ ille tał ira scit. sic nō peccat puocans. qz est magz acceptio accepta q̄z data. nisi forte dictū vł factū de gñe actꝰ eēt minꝰ rectuz Aut ḳs puocat aliū ex itentōe. z tūc magis peccat puocās q̄z irascēs. qz sic ōz. Ethico. ſ. Ille ḳ aliq̄d agit ex ira nō ōz ex electōe facere. ſz ex impetu passionū. Vñ magz videt peccare puocās aliuz ad irā q̄z ille ḳ puocat. Vñ si puocās pbabiłr p̄sumit ip̄m eē ꝓmouēdū leuit. sic prouocās peccat venialr et si puocatꝰ nō ꝓtineat a ꝑbere. Si aūt puocās pbabiłr p̄sumit ip̄m ꝓmouēdū ḡuiter nō tm ad ꝑba ꝙuicū. ſz et ad ꝑbera sic puocās ip̄m ex deliberatione peccat mortalr. qz sic dīc Ber. Quātū malū itendis tm malū facis. Et hec de secūda pte suffīciāt. Cōclusio tertia q̄ē de quātitate hꝰ peti tal ē. ḳ ex maledicto peccato ire tredici mala sequūt ſcz indignatio. mētis tumor īpatiētia. clamor. litigiū. contūelia. maledictio. blaſphemia. rixa. crudelitas. seuitia bellū. homicidiū. Dico ꝓmo ḳ ex ira ꝓcedit indignatio q̄ ſm Duran. ē displicentia q̄dā cū inflatōe cordis elati. vñ dicūt homines īdignati vł indignātes ḳ by|oia q̄ fiunt ab alīs displicēt. znihil ḳō fiat ab alīs reputāt bene factū. Et quātū malū sit hec ptz. qz iudei ꝓpter hoc petīm insurrexerūt ꝯ xp̄m. Vñ dicit Mat. 21. Videtes aūt ꝓncipes sacerdotū z scribe mirabilia q̄ fec̄ z pueros clamātes īteplo z dicētes osāna filio dauid. īdignati sūt z dixerūt ei. Audis ḳd isti dicunt? Et istud ē ꝑmū malū. Dixi secūdo ḳ ex ira ꝓcedit tumor mētis ḳ ē deputatio ꝓprie ꝓ sone cū inflatōe spūs. z ō tali tumore mentis tūore Hest. 16. loḳt dī. Tantū arrogātie sue tūore sublatꝰ ē. ſ. amō vt nos regno p̄uari niteret. Ecce q̄z tū malū ē tūor mētis. Et ibī dīce. Au. sup illō dictū. Bti pauperes spū. Paupes spū sūt vt dicūt humiles ñ hītes inflatū spīritū. Dixi tertio ḳ ex ira ꝓcedit īpatientia que est ꝓpria virtus q̄dam ꝑtutis patientie sancte. q̄si homo nō pōt tollerare. Et quantū malum sit Sap. Prouer. 8. ostēdit dicens. Qui īpatiens est erat stultitiā suā. Dixi q̄rto ḳ ex ira clamor ꝓcedit ḳ ē

Ex ira ꝓcedit tumor mentis

Impatiētia.

ex ira ꝓcedit clamor

qñ bō er aio ꝑturbato ꝓrūpit in vocē ꝓfusam ꝛ clamorosam. sic ait Gre. s. mo. Ire sue stimul' accēsum cor palpitat. corp⁹ tremit. lingua ꝓpedit. facies igneſcit. eraſcrank oculi. ꝛ neq; recognoſcunt noti. ore q̄ dē clamorez formant. ſz ſenſus q̄d loquat ignorat. Et q̄ tū malū ſit apoſtol⁹ cogitās ad Ephe. 4. dicebat. Omis clamor tollat a vob. Dīri q̄nto q̄ er ira

Litigium. ꝓcedit litigiū qđ ꝓſiſtit īverbis ꝑm q̄ alīs ꝓbis alteri⁹ ꝺdicit. Ulñ ꝓb⁹. 4. Ethicoꝝ dic. q̄ illi q̄ ꝓriank ad oia diſcoli ꝛ litigioſi vocāt Et quā tū malū ſit. 26. Prouer. ſapi. oñdit. Iracūdus incēdit litē

Dīri ſexto q̄ ex ira ꝓcedit ꝓtumelia q̄ eſt inhonoratio alic⁹ cū ꝓuatōe dignitat' vl excellētie q̄ fit ꝓbis tm. Ulñ Iſiđ. li ethymol. ait. Contumelioſus ꝺ alīs q̄ ꝓn⁹ ꝛ velox tumet ꝓbis iniurie. Et q̄ tū malū ſit audi ſapiē. Eccī. 18. di. Hō aſſuet⁹ iverbis ī ꝓperū. Oib⁹ diebus vite ſue nō erudiet. Jō idem Eccī. 32. dic. Uerba ꝓpe rū nō dices. Dīri ſeptio q̄ ex ira ꝓcedit maledictio q̄ ē

Male dictio malū ꝓaliq̄ē refe. re vel per ꝓba ſiudicare. qđ ꝓxie pertinet ad maledicentē. ꝛ cū mala intentōe. q̄ ſi alīs optaret īfirmitatem alicui malo pcōri vt bon⁹ efficeret non eēt maledictio. Et q̄ tū mallū ſit maledictio audi ꝺ īps. dicen. Mors fiāt labia doloſa. Et Jaco. 3. c. dic. Ex eodē fonte nō ꝓcedūt aqua dulcis ꝛ amara. Sic nec ex eodē ore ꝺz ꝓcedere bñdictio dei: ꝛ maledictio hois. Dīri octauo q̄ ex ira ꝓcedit blaſplemia q̄ ē maloꝝ ꝓnūciatio. aut de deo aut ꝺ ſanctis q̄ fieri ꝑt corꝺ. ore. ꝛ opere. ꝛ ſcriptura Et q̄ tū malū ſit ꝓz ꝑ mltā exēpla. ꝓmo de Goliath. q̄ ipe deū blaſphemauit ꝛ fortes iſrl. a dauid ī frōte ꝓcuſſus eſt. ꝛ ipi Dauid mltū iputatum fuit caſu ſuo ꝓcīm blaſphemie. Unꝺ dictū ē ei. 2. Re. 12. Qm̄ blaſphemare feciſti inimicos nomē dei ꝓter ꝓbum h: filius q̄ natus ē tibi morte morief

Dīri nono q̄ ex ira ꝓcedit ira q̄ eſt qđā ꝓuarum bellū qđ inter ꝓuatas perſonas agit ꝛ nō er aliq̄ publica auctoritate. ſz ex mala volūtate ꝛ ioꝺinata. Ulñ glo. ſup illud pau. ad Gal. s. Ire

rire. defensiones dic. Rire sūt qñ ex ira se inuicē pcutiunt. Et quātū malū sit patz p exēplū. qz mlrociēs p eam interficiunt hoīes. Dixi decio q ex ira pcedit crudelitas q̄ fm Sen. in li. de clemtia. Est atrocitas animi in exigēdis penis. E. q̄tū maluz sit fama audiam⁹ sap. Prouer. 12. di. Qui crudel ē pximū ab ȳcit. Dixi vndecimo q ex ira pcedit seuitia q̄ est fz durandū. gñ aliqs in penis ferēdis nō ꝓsiderat aliquā culpā ei⁹ q̄ punit. sz solū qđ delectat in hoiem cruciatu. vñ cōtinet sub bestialitate. Et ipa eni mlra iniq̄tas sequit Et quātū malū sit pz. qz pprie p illā hoies ꝓpanf bruttis. Nā bestiaz pprie est seuire. Dixi duodecimo q ex ira pcedit bellū. z inde homicidiū q̄ sit vadūt. qz vt pluri mū in bello iter ic unf homines. Et homicidiū nihil aliud ē q̄z hoīs cessio. Et q̄tuz malū sit bellum oñdit dñs Dar. 26. di. Oēs q̄ acceperit gladiū. s. i bello. gladio peribunt. In q̄bus ꝓbis pōt attendi pena homicidij. Ecce igit q̄t z quāta mala pueniūt ab ira q̄ mala sapi⁹ explicata noiauf filie ire. Sz iurta hec dicta pt q̄riuz ira sit cā oim maloz. Ad qđ ndetur fm doctorez irrefragabile Alexā. q ira ē ianua omnium vicioz fm glo. sup illud Prouer. Vir iracūdus puocat rixā. q̄ glo dic. Janua oium vicioz ē iracūdia. q̄ clausa ꝓrumpi intrisecꝰ dabitur via. cū ꝓ ē apta ad oēs facin⁹ armabit aīus. Sz fm doctorē p dictū h̄ ē itelligēduz cū duplici adiūctiōe. vna qz itelligit de ira q̄ bz pgressuz ad actū. qz tūc ē ianua apta. Alia est. qz itelligit q sit ianua illoz vicioz q̄ pcedunt in nocumentū primi: q̄ vita noiat apls ad Ephe. 4. z eo rū opposita cū dic Omis amaritudo z ira z indignatio z clamoz z blaspbemia tollantur anob cū oi malicia. Estote aūt inuicē benigni misericordes. donātes inuicē. sic z deus in xpo donauit nobis. Nec obstat q supbia sit mr oium vicioz. qz supbia ē mater gñaliter: ira specialr. Et qz tā pessimū est h̄ viciū mlis punitōes ds hūano gñi ꝓpter ipm dedit. Quaruz et mlis vna est. qz cayn iratus est ꝓ fratrē suū z occidit euz.

Ira ira sit cā oim maloz

se. se. q. 158. ar 6. ad 3

reprobat⁹ z maledict⁹ est a dño ad despatōem venit. Gene.4. Alia ē. qz Heliu amicus Job trat⁹ ē ꝫ ipm. iniustus appellat⁹ ē. Alia est qz pncipes iude cū eoz rege sedechia. qz irati sūt ꝫ Hieremiā. z cū ex ira posuerunt in carcerē: traditi sūt in captiuitate in man⁹ regis babilonie. Et sic magnifice comes z ciues egregij expedite sunt h⁹ fructus tres ptes q̄s supius pmisi⁹ a q̄ cauete vos obsecro vt hic grām in futuro gloriam hre valeatis. Amē.

Dñica sexta post Perhe. De sacro ieiunio seruando.

Ser .xxxiiii.

Cum turba plurima esset cuz iesu nec haberent qđ māducarēt: ꝓuocatis discipulis ait illis. misereor supturbā. Mat.8. Pro h⁹ sacri z sctī euāgelij hystoriali declaratōe. Notādū q̄ q̄ est vere ieiun⁹ tam cibi q̄ vicij tres spēales grās a dño recipit q̄ ꝓtinenť in his suscriptz conclusionibus videlicet.

Consortium dignificum diuine maiestatis.

Subsidium mirificuz diuine pietatis.

Refugium clarificū diuine bonitatis.

Dico ꝓmo q̄ ex ꝑtute ieiunij sacri a dño ꝓsortiū dignificū sue maiestatz diuine recipit. Rō h⁹ ē. qz ille hz cōsortiū diuinū q̄ mētē hz eleuatā ab istz reb⁹ terrenis purgatā carni q̄ dñantē. ꝫ h fac ieiunij. igit. Vñ Aug. in sermo. ait. Jeiūiū purgat mētē subleuat sensū. carnē spiritui subijcit. cor facꝫ ꝓtritū z hūiliatum. ꝓcupiscētie nebulas spargit. libidinē ardoris extinguit. castitatz verū lumē accēdit Exo.24. dak exēplū de moyse q̄ q̄dragita diebus z noctib⁹ nō māducauit neq̄ bibit dū eēt in mōte cum dño ad ꝑtutē ieiunij. Exemplū etiā hr̄ Dañ.ii. q̄ tres ebdomadas panē desiderabile nō ꝓmedit z caro z vinum īrroierūt in os ei⁹ z tūc ei domin⁹ visionē mirabilē secuz loq̄ndo oñdit. Dixi scdo q̄ ex ꝑtute ieiunij suscipit sc̄z sidiū mirificū dine pietatis Rō h⁹ ē. qz ille hz z suscipit adiutoziū z subdiū a deo q̄ si ē in statu salutz meditāte dei gra in ipo pmaneat. si āt nō est in ipo veniat ꝓ excidium

delictoꝝ z mortē culpe. sz hec
fac ieiuniū. igit. Vñ Amb.
loqns de elemosyna ait. Je-
iuniū ē mors culpe. excidiuz
delictoꝝ remediū salutz. ra-
dix grē. fundamētū castitatz
Hoc gradu citi⁹ ad deū que
nit. Ad q̄ currit helias asce-
dit. Ex̄plū hr̄. i. Re. 7. c. vbi
dr q̄ post q̄ filij isrl debella-
ti fuerūt a philisteis z arcaz
dñi pdiderāt. ieiunauerunt
vno die z statī habuerūt sub
sidiū dine pietatz. Vñ dr in
eode capło. Intonuit domi-
nus fragore magno die illa
sup philistīm z exterruit eos
z cesi sunt a filijs isrl. Dixi
ktio q; hō ex fture ieiūij fce
pit a dño refugiū clarificum
dine bōitatz. Rō hꝰ ē. qz illō
donat nob refugiū q̄ passio-
nis coꝛpis z mētz pcā pellū
tur. sz h fac ieiuniū. igit. De
ꝑmo. s. q̄ ieiunio coꝛpis pas-
siones pellank ait Hiero. su-
per Mar. Jeiunio passiones
coꝛpis. oꝛōe pestes sanande
sūt mētz. De secūdo. s. q̄ ie
iunio mētz pcā pellank. ait
Ber. Bonū z salutare ieiu-
niū q̄ redimūk eterna suppli
cia. q̄ redimūk pcā. nō soluz
āt ablutio ē pcōꝝ. sz extirpa
tiovicioꝝ. nō solū delet pcā
p̄terita q̄ ꝑmissim⁹. sz ēt expel
lt futura q̄ ꝑmittere potera
m⁹. Ex̄plū hr̄. 3. Re. 19. c. de
Helya q̄ afflictus labore z
passione coꝛpis ꝑpter iter et
passiōe mētz ꝑpk̄ riore cū a fa
cie iezabel fugeret. qz ieiun⁹
habuit refugiū dine bonita-
tis. qz sibi dormiēti sub vm
bra iunipeti dixit angel⁹ dñi
Surge z ꝑmede. Erat aut ē
ad caput ei⁹ subcinericij pa-
nis z vas aq̄. He ꝓclusiōes
magnifice dñe zciues dilecti
in sacro euāgelio hodierno
denotāk. qō i tres ptes diui
dik. Qm̄ i ꝓma pte pōik ꝓsoꝛ
ciū dine maiestatz. s. xp̄i qui
erat cū ppło ieiuno z ñ bñte
qō māducaret. In scōa pte
pōik subsidiū mirificū diuie
pietatz ibi. Dixioꝛ sup. tur.
zc. In ktia pte pōik refugiū
clarficū dine bōitatz. ibi. Et
accipiēs. Etvt fri⁹ hec pate-
ant videam⁹ histoziū. Decla
rate historie fruct⁹ erit sacrū
ieiuniū ō q̄ loq̄ndo tres ꝓclu
siones cū trib⁹ dubijs decla
rabim⁹. Quaꝝ ꝑma erit de
q̄ditate. scōa ō q̄litate. ktia
ō quātitate. Cōclusio igit ieiuni-
ꝑma sit talis. in oꝛdine. q̄ ie um tri
iuniū tripl̄r est diffinibile sz p̄r dif
triplicē ei⁹ variā acceptionē finik.

se.se.q. 147. ar.1.ad 3m.ar. 3.2 3.p q.80. ar.8. ad 4.

Est enī qōdā ieiuniū natu/re.z istud sic p̄t describi. Je/iuniū nature ē carētia omis/cibi z pot⁹. Tale ieiuniū nō ē ꝑtutz abstinētie nec alteri/us ꝑtutz. Rō h⁹ ē. qz qō cōi/ter ꝙuenit bōis z mal'nō est ꝑtus. sz hmōi ē rale ieiuniuz Hā ql̄bet ē ieiun⁹ añ̄ꝑ ꝙme/dat. Est aliud ieiuniū absti/nētie qō ē act⁹ ip̄ius ꝑtutis abstinētie. Sic cī ieiunare ē refrenare delectatōes c̄ꝑtum ad cibū z potū ꝑm regłaz ra/tōis. siue hō plies ī dic ꝙme/dat siue nō. Et ad h̄ ieiuniū oēs tenent. Tale ieiuniū dif/finit Jsiō. di. Jeiuniū ē par/simonia victꝰ abstinentia c̄ cibo. Est tertiū ieiuniū isti/tutū ab eccia ad satisfactōez pctō. in q̄ reqrit q̄ non solū q̄s abstineat ab illicitz. verū ēt ab ill'q̄b alis licite posset vti. Vñ q ꝙmittit illicita sa/tisfactiōdo debet etiā a licitz abstinere. Et sic ieiuniū eccle/sie actū ꝑtutz ip̄ortat. Et ad/dit quēdā modū abstinentie spēalem. Primū licz vocetur ieiuniū nature. nō tñ est ō p̄/cepto nature. lz rale ieiuniuz ad cōe ē reqrat. qz corpus xp̄i a te unis debet sumi. 7. q. i. Nihil. de ꝙse di. 2. Liq/

Tho. 4. dist ſſ. q. 3. ar. 1. q. 1. ad. 2 z se. se q. 147 ar. 1. 2

do. Scōm z tertiū inc̄ꝑtum dicūt necessitatē cohibitiōis pcti vl̄ satisfactōis in penitē/tia vl̄ eleuatōis mētis a spū/alia sic in cōi ē in p̄cepto le/gis nature. sed determinatio/tpis z modi ieiunādo cadit sub p̄cepto legis positiue. q̄ ab ecclesia. i. a plat⁹ ecclesie sic ē ꝓstitutū. Nec tñ ql̄bet trāsgrediēs peccat mortalit̄ sic clari⁹ declarabit̄ iferius. De tali ieiunio p̄t assignari hec descriptio. Jeiuniū eccle/sie ē regłaris abstinētia cibi z pot⁹ ad satisfaciendū ꝓpec/catis cadēs sub p̄cepto. Ro/randū q̄ triplex ē ieiuniū. vi/delz corpis a cibo materiali Afflictiōnis a gaudio tpali. Voluptatz a pctō mortali. Primū dñs instituit in pa/radiso. sed postea sanctifica/uit in deserto. Mat. 4. z Lu/ce. 4 Sz iurta hec querit vtrū ad ieiuniū eccie oēs te/neant. Ad qō breuit̄ rñdet ꝑm Richar. nr̄m in. 4. di. ix. z ꝑm durandū in sūma. q. ū. qz intētio legislatoris esse nō debet obligare hoīes ad ob/seruatōem alicui⁹ iuris hñ/tes legittimā z rōnabilē cāz nō obſuādi illud. Vñ erra/ta de obſuatōe ieiunioꝝ. Con/

ſſliū. ðz. q legi nō ſubiacet neceſſitati. Sūt aūt plēs pſone hñtes cām legitimā. quare melius ē eas nō obligari ad ieiuniū q̄ obligari. ſ. pueri. mlēres pgnātes. egrotātes nimiū ſenes. cū gui laboreviū necēſſariū lucrātes. z ad loca ſancta pegrinātes. z victū neceſſariū oſtiatim mendicāces. Pueri nō tenenť pter q̄tuor rōnes. Una ē in eis caloris magnitudo q̄ mlt̄ū ꝓſumit. Alia ſua hnmiditas quāuis mala ſit ſpiſſitudinis ðfect⁹ ꝓpter qð facilius ꝓſumptibil̄ ē. Alia q̄ nutrimēntum eſt in eis materia operōis duplicis ꝓtutis. ſcz nutritiue z augmentatiue. Quarta q̄ nō eſt in eis ſic i pueritis neceſſaria ꝓſſio vicioz ad quā natie ꝓſtituťū eſt ieiuniū: Hmōi etas eſt vſq̄ ad finē tertij ſeptēnarij. h̄ eſt duodecimi āni. q̄vſq̄ ad hāc etatē vt in plib⁹ eſt stat⁹ augmenti. Addit ēt Durā. q̄ pueriēs ē vt etiā in h̄ tpe ſe ad ieiuniūdū exerceāt pluſ vl̄ min⁹ ꝑm modū etatis ſue q̄ntitatē magna imminēte in ſignū pnie artioz z pueris ieiunia ꝓponunť. ſic etiā legit ꝓ de iumētis. Jone. 3. Et boies z iumēta nō guſtēt quicq̄z nec aquā bibāt. A vigeſimoꝑmo āno z vltra compellēdi ſūt ad ieiuniū. q̄ tenenť. nec tñ oēs. q̄ aliq̄ ſunt debiliores. in. 21. vel. 22. āno q̄z aliq̄ in. 19. ſz h̄ debet cē ad arbitriū boni viri. Mulieres pgnātes nō tenenť ꝓpter duas rōnes. Una quia oportet eas accipe cibū non tm̄ ꝓ ſe: ſz etiā ꝓ ſuſtentatōe fetus. Alia ē. q̄ pgnātes cō ſueuerūt hr̄e varia z inordinata ðſidia diuerſoz cibōz z q̄ntitatū intēſa q̄ niſi aliq̄ mō poſſent appetitui ſatisfacere poſſz cē piculū piclitatōis fetus. Egrotātes nō tenentur: q̄ in eis natura ðbilit̄ eſt. Et ideo ſi daret eis ſimul totū qð eſt neceſſariū ſuſtentōni nature q̄uaret. et ſi dat pluribꝰ vicibꝰ ꝓportatur natura. z ideo in illis infirmitatibꝰ in quibꝰ ꝓferť abſtinētia etiā ad ieiuniū nō tenenťur. q̄ z ſi ꝓferat abſtinētia a mltō cibo. nō tñ cōfert eis totū qð accipe dñt ſumere ſimul. ſz magis pluribꝰ vicibꝰ Et p̄terea q̄ntitatē ꝓpter ordinatōem nature valde paruz pñt accipe vna hora z residuum ſufficiēte alia hora. Pro

e. q. 7. 4. 2m

quãta aũt infirmitate possit
solui ieiuniũ arbitrio bonivi
ri etiã credo cũ ꝯsilio medici
poti⁹ limitãdũ esse q̃ ꝑ ali⁹
quã doctrinã gñalẽ. Jd etiã
ꝺz debilib⁹. Nimiũ senes nõ
tenenť. qz eis calor z ẏtus ꝺ
bilẽ. z q̃uis sint sicci siccita
te opposita hũiditati natu⁹
rali. supabũdat tñ in eis hu
miditas accidẽtalis ex indi
gestione causata. Uñ si tot⁹
cib⁹ quẽ eoꝝ natura req̃rit
ꝑ die naturali ab eis sumere
tur vna vice. nimiũ obtũde⁹
tur in eis. z ꝙuareť naturaľ
calor. z nõ possent ꝓuenienter
se. se. q. cibũ digerere. Cũ ꝙui la⁹
147 ar boze victũ necessariũ lucran
ticu. 4 tes. qz in talib⁹ magna fit hu
ad 3m midi ꝓsumptio nec cũ ieiunio
pñt efficaciť opari. z iõ nõ te
nenť. Dñt tñ si adsit facul⁹
tas a suo sacerdote peteꝛ dis
pensatõem. z ille ꝺz eis cõce
dere. Qui tñ opartos ꝓduce
re nolũt dieb⁹ ieiunij nisi sub
hac ꝓditõe q̃ nõ ieiunẽt. non
excusanť a pctõ. Si aũt vi⁹
ctũ necessariũ possũt acq̃rere
cũ labore. quẽ ꝓuenienť exer
cere pñt cũ ieiunio. tũc a fra⁹
cto ieiunio nõ excusanť. Ad⁹
dit ad hec Durã. q̃ ẽt fui vť
villani colẽtes ꝑdia dñoꝝz
suoꝝ. vť alia ꝙuia faciẽtes z
alit nõ possent viuere. non te
nẽť pariformit. qz dic Greg.
vt hr̃ de ꝯse. di. ſ. Jeiunium
q̃dragesime ẽ solueꝺũbi ne
cessitas vť ifirmitas cogit.
Addit ẽt ad h̃ sctũs Tho. v
Q⁹ si ex pte opanꝝ ẽ itẽtio
maioꝝ lucri nõ necessarij nõ
excusať. Ad loca sctã pere
grinãtes nõ tenẽť. tñ si sit ta
lis ꝑegrinatio q̃ ꝓmode dif⁹
ferri nõ posset vltra vť anticí
pare. z tãti sit laboꝝ q̃ cũ il⁹
lo ꝓmode ieiunare nõ possit
Addit ad hec Durã. q̃ illi q̃
ꝓpellũť etulare vť ire in exer⁹
citiũ vel ad p̃ceptũ eccłie ire
vltra mare tpe passagij imi⁹
nẽte z cursores etiã dñoꝝ q̃
nõ pñt currere z ieiunare oẽs
istiexcusanť. Si q̃s aũt ꝓtra
p̃dictã formam lz peccet iter
aggrediẽdo. tñ dũ ẽ in via si
ex cã soluat ieiuniũ ñ peccet
lz ex culpa suavenerit tenenť
tñ alio tpe recõpensare z als
satisfacere ad ꝓsiliũ eccłesie.
maxie frãgere pñt postq̃ in
itinere sint si iminẽt dies fe⁹
sti idulgẽtie ad quã vadunt
qz nõ ẽ itẽtio eccłie statuẽtz ie
inniũ vt ꝑ h̃ ipediant pie et
alie cause magis necessarie.
Victũ necariũ ostiati mẽdi

cantes nō teneñt. qñ sīl' rātū
hre nō pñt de elemosyna ho
ra pmestionis q ad victū di
ei pmode sufficiāt vl'ex pce
dēti inedia debilitari ieiuni
um sufferre nō pñt De ser
uiētib ad mēsam. z de legē
tib iter religiosos z de illis
q̄ hñt pgustare ferculū z alia
dños cā veneni. z de medicꝰ
pgustātib medicias. oēs isti
ꝑm Burā. nō soluūt ieiuniū
lz pax tpis illi pmi iterponāt
in pmestiōe. qz totū dz ppu
tari ꝓpna mēsa. Et isti alīꝫp
pter puitatē cibi z ꝓpter pfue
tudinē. Jdē iudiciū ē de coꝰ
quis q̄ pgustāt carnes z alia
Alīt tn̄ eēt dicēdū si vellent
cōicare. z añ pmunionē h̄ fa
cerēt. De nouicijs z iuue
nib iter religiosos faciēduz
ē ꝑm dispositōez suoꝝ ꝓlato
rū. Et hec sufficiāt dicta qō
ne z pria pte. Cōclūio scda q̄
ē de q̄litate ieiunij. i. q̄le de
bet eē ieiuniū ral'ē. q̄ recto
z ordiato ieiunio ꝑm ritū ec
clesie tria dñt eē q̄ ꝓtinēt in
tribus pclusionibus.

Debet esse ieiunium vna
ꝓtentum refectione.

Debetq̄ z ipm protendi
quasi ad horam none.

Debet esse ciborum et po
tus moderate annone.

Dico ꝑmo q̄ ieiuniū dz eē
vna ꝓtentū refectōe. qz ieiu
niū ab ecclīa istitutū ē ad cō
cupiscētiā refrenandā ita q̄
saluet natura. Et ad h̄ vide
tur sufficere vna pmestio per
quā ieiunās pt satisfacēre na
ture. z tn̄ aliq̄d detrahit con
cupiscētie. Lz aūt ad pcupi
scētiā refrenandā tm̄ valeat
moderatio q̄titatis cibi siē
pmestiōis nūer' tn̄ eadē cibi
q̄titas nō pōt oib tarari ꝓp
pter diuersas corpm pplexio
nes et ḡb ptīgit q̄ vn' ma
iori. ali' mīori q̄titate cibi
nosciī idigere. sz vt plimum
oēs p vnā pmestionē pñt sa
tisfacere sustētatōne nature.
Nā ꝑma etas semp tm̄ oī tpe
pmedebat in die. Hic Boe.
in li. de cōsol. dic. Felix nimi
um por etas ꝓtēta fidelibus
aruis. nec inerti pdita luxu.
facilicꝫ solebat sera ieūia sol
uere glāde. Tn̄ idigētes i se
ro facere pñt collatōem. duz
mō nō faciāt p gula que sol
uit ieiunium. possunt facere
non accipientes panem. sed
tantum potum. et ad plus
aliquod electuarium: quia
potus non est tantum ad su
stentationez solī nature nec

se. se. q. 147. ar 6.

vbi. s. ad 3m

est electuariū. sz ad digestiō
nē ciboz. tñ si nimis accipe/
rēt in fraudē ieiuniū soluūr.
qz ait Aug. sup epl'am Joh.
z hō. dist. 4i. Delicie etiā vi
les cibi appetēris accepti i/
pediūt pfectū abstinētie.

Dici scdo q ieiuniuz debet
pendi vsq ad hozā none. et
vbi. ā. ar. 7. h ppter tres rōes Quaz pri
ma est. qz sic dictū ē ieiuniū
ordinat ad deletōem culpe
cohibitōz ei⁹. Igit oportet
q aliq̄d supaddat supra cō/
munē ꝓsuetudinē. ita tñ q p
h natura nō mlt̄ū grauetur.
Est debita z cōis ꝓsuetudo
edendi hoib⁹ circa hozā sex/
tā. tum qz videt esse ꝓpleta
digestio nocturno tpe natu/
rali caloze iteri⁹ reuocato p
pter frigus noctis circūstās
z facta diffusio humoz⁹ p mē
bza coopante ad h calozē di
ei vsq ad summū sol' ascen/
sum. tuz etiā qz tūc precipue
natura coꝛpis hūani idiget
iuuari ꝑ exteriozē aeris calo
rem. ne hūozes interi⁹ adurā
tur. Et ideo vt ieiunās ali/
quā afflictōem sentiat p cul
pe satisfactōe ꝓueniēs hora
ꝓmedendi tarat ieiunantib⁹
circa nonā nec oportz stricte
accipe illā hozā. qz nō mlt̄uz
refert si ꝓpter infirmitatē vel vbi
aliā rōnabilez cām p̄ueniat ar
aliquātulū illa hora. Secu/ ad
da ratio ē. qz ista hora ꝓue/
nit mysterio passionis xp̄i q̄
ꝓpleta fuit qñ inclinato ca/
pite tradidit spm̄. Jeiunan
tes em̄ dñ suā carnem affli/
gūt passioni xp̄i ꝓformantur
fm illud ad Gal. 5. Qui xp̄i
sunt carnē suā crucifigūt cuz
vicijs z ꝓcupiscēcijs. Tertia
rō est. qz ita fuit ordinatum
a ꝓcilio gabilonense. qđ con
ciliuz dicit. In q̄dragesima
nulli credendi sunt ieiunare
q̄ ante maducauerūt antecq̄z
vespertinū celebret officiuz.
qđ quadrigesimali tpe post
nonā dz. Et ita est de ꝓsueru di
dine etiā q circa hozā nonā di
vel tunc ꝓprie ꝓ ieiunio mā so
ducetur. Dici tertio q ie/
iuniū debet esse cibi z potus
moderate ānone. i dnq̄ mo
dis peccare potest q̄ in his
ꝓsibus ꝓtinentur. Et habe/ Ti
tur de ꝓse. di. 5. Quinq̄ mo 4.
dis gula damnat edacem. 15
Qui nimiū ꝓmedit. l' edēdi ar
preuenit hozā. Querit deli/ 3.
cias vel parat delicioſa. Vl'
sumit cupide qđ nō est deli/
cioſum. Primo peccat in
ieiunio qui nimiū ꝓmedit

Vñ 81. C. de legi. l. nō dubi
um ē in legē ꝓmittere euz q̄
ꝑba legis ampler⁹ ꝫ legz ni
tik volūratē sz ille q̄ dieb⁹ ie
iunalib⁹ semk tm comedit. z
tñ tm q̄tū comederet duab⁹
vicib⁹. q̄uis ꝑuet lram statu
ti. qz nō comedit semk nō tñ
ꝑuat statuti mētē q̄ ē vicium
carnis repmere. ḡ tak peccat
ꝫ statutū. Hic 81 de ꝫse. dis.
5. Sit tibi. Nihil ꝓdest tibi
biduo vl triduo. transmisso
vacuū pozrare ventrē si ꝓter
obstruak. Sz tñ necāriū su
mendū ē qđ ꝓtinet ad ꝫfuā
dā valitudinē corꝑis Et qz
in h̄ dz esse discretio. Ydo no
randū q̄ valitudo in triplici
statu ꝑt ꝫsiderari. Prio ꝑm
sufficiētiam habito respectu
ad ea q̄ incūbūt ex officio vl
societate illoz ad qđ cōueni
unt necāria agenda. Et tale
necāriū subtrahi nō debz. qz
esset de rapina hostiā ieiunij
offerre si aliqđ ꝓpter ieiuniū
ab illis ipediret ad q̄ alīs ob
ligak. Vñ Hiero. de rapina.
Holocaustū offert q̄ vl cibo
rū nimia egestate vl māducā
di vl sōni penuria imoderas
re corꝑ affligit. Secdo ꝑt cō
siderari vilitudo ꝑm sufficiē
tiā habito respectu ad vti
liora q̄ ieiunās facere posset.
q̄uis ad ea nō teneak ex neces
sitate. qz oppositū facere indis
cretū ē ieiuniū. z si nō sit illi
citū. Vñ Hiero. dic. Rōnak
hois dignitatē amittit q̄ ie
iuniuz caritati vl sī vigilias
sensus integritati ꝑfert. Ter
tio mō accipik valitudo cor
poris ꝑm optimā dispositio
nē corꝑis. Et qz caro in suo
roboze ꝫsistēs difficili⁹ spūi
subdik. nō necessariū ad valī
tudinē sic acceptam sic licite
posset accipi. tñ laudabiliꝰ sū
trahi ꝑt. nec ꝓ hoc moꝛs ac
celerak. qz ex abūdātia plēs
moꝛiunk q̄ ex defectu. Secū
do peccat in ieiunio q̄ ꝑuēit
hozā. Hoc dz itelligi norabi
liꝰ sic dictū ē. Quasi oīa hec
Durā. ponit: lz alio oꝛdie.
Tertio peccat in ieiunio q̄ q̄
rit delicias vl ꝑat delicioſa.
Nā Rich. in. 4. di. 15. Ieiu
nū abstinētie a voluptatib⁹
z inēchratb⁹ sect frāgik ꝓ qđ
cunq; ꝑtm mortale. Aliō ie
iunū qđ ē ex⁹ ꝑtutis absti
nētie frāgik ꝓ regłam q̄ ē pec
catū mortale. Aliud ieiuniū
institutū ab ecclia de q̄ in pn
ti loqk frāgik ꝓ qualibet gu
lā. Prio ꝓ illā q̄ ē ꝑtm mor
tale: inq̄tū tale ieiuniū iclu

dit illud qđ est ꝓtuis abstinẽtie. Scđo p gulã q̃ est i comedẽdo pl⁹ q̃ sufficit vl in comedẽdo cibos q̃ interdicũtur in oĩb⁹ ieunijs. i. cuiuslibz tẽporis interdicit esus carniũ qz magis delectabiles ẽ. et ad hũores luxurie magis ceteris cooperat. Qua z oĩa lacticinia in q̃dragesima interdicũtur Sz in alijs diebꝫ ieunalibꝫ faciendũ ẽ scđm dispositõem z ꝓsuetudinẽ ꝓuie. Vñ Hieron⁹ loq̃ns de ieunio dicit Una quęq; ꝓuincia abundat in suo sensu. Et etiã frãgit ꝑ imoderatã potatõez vini. Vt hꝫ in decre. di. 4. Vinũ ita bibere ꝓmittit vt ebrietatẽ oĩno fugiam⁹. alioquĩ restat vt oĩa q̃ corpib⁹ libent sĩlr faciam⁹. Et hic text⁹ loquit de tpe ieunij. vt ibi pz. Cũ g ad ꝓpositũ q̃rere delicias vl deliciose pare pertineat ad gulã. q̃ ꝑ hec offendit in ieiunio Quarto offendit in ieiunio q̃ sumit cupide. vñ dr in decre. di. 4. Delicie. viles cibi appetẽtꝫ accepti impediũt ꝓfectũ abstinẽtie da uid enĩ aq̃m male ꝓcupitam effudit. Et helyas carnes comedit. Vñ inferi⁹ dr de nobilib⁹ Non coganꝫ diuites paupes cibis vesci: vtãt cõsuetudĩe ifirmitatꝫ sue: sz doleant se alit nõ posse sustẽtari: si ꝓsuetudinẽ mutãt. egrotãt vtanꝫ superfluis. dẽt inopib⁹ necessaria: vtanꝫ ꝓciosis. dẽt pauperib⁹ vilia Hec Augu. in li. de ꝟbis dñi. Sz hic aliqs dubitare. cũ aliqs magis delectet in esu pisciuz q̃ carniũ. q̃re pot⁹ esus carniũ q̃ pisciũ frãgit ieiunium Ad qđ rñdet ꝑm Richar. et Tho. Q⁹ eccl̃ia ieiuniũ instituens itendit ad id qđ ẽ cõ⁹ esus aũt carniũ cõiter est magis delectabile q̃ esus pisciũ quãuis in q̃busdã alr se habeat. ꝓterea esus carniũ est maioꝛ nutrimẽti. Et iđo ecclesia magis ieiunãtib⁹ ꝓhibuit esum carniũ q̃ piscium

Cõclusio tertia q̃ est de q̃titate fructuũ sacri ieiunij e. tal. q cũ ieiuniũ nõ sit solum ꝓtus. sz fundamẽtũ z radix aliaꝝ ꝓtutũ. teste Hiero. ad Demetriadẽ di. Jeiuniũ nõ solũ ꝓfecta ꝓtus. sz ceteraruz ꝓtutũ fundamẽtũ est. Iđo ex ista radice tres rami vtilitatis ꝓcedũt. Primꝰ ramꝰ vtilitatꝫ vocat ramus subleuatõis. Scđs ramus vtilitatꝫ vocat ramꝰ ꝓfectatõis. Tertius ramꝰ vtilitatꝫ vocat ramus adornatõis. Dico ꝓ

se. se. q. 147. ar. 8

vbi.

vtilitates iunij

mo q̄ ex radice aliaꝝ ſ̄rutū q̄ ē ſacrum ieiunīū p̄cedit ramus quidā vtilitatē q̄ vocatur ramꝰ ſubleuatōis. Nā ieiunīū ſubleuat hoiem a q̄cūq̄ malo. Ideo in tali ramo q̄tuor fructus inueniuntur

Primus vocat refrenatio
Scōs vocat declinatio
Tertius vocat placatio.
Quartꝰ vocat ſatisfactio

Primꝰ fructus vocat refrenatio. Nā hō infirmꝰ p̄ peccatū habet corpus diſſolutū ita q̄ ieiuſt in q̄cunq̄ peccato cadit. ſi ḡ vult ſubleuari a tali infirmitate oportet q̄ refrenet corpꝰ ſiue carnē ſuam. Exēplū Pau. i. ad Corin. 9 di. Caſtigo corpꝰ meū. & in ſeruitutē redigo. ne cū aliis p̄dicauero ipe reprobus efficiar. Talis refrenatio & caſtigatio carnis ſiue corpis maxime ſacro ieiunio fit. ad q̄ō p̄cipaliꝫ eccl̄ia ip̄m inſtituit Vnde Hieron. ait. Ieiunio paſſiones corpis. oꝛōne ſanā de ſūt peſtes mentis. Vnde xp̄s volens oſtendere q̄ ſolo ieiunio caro vincitur. & ſola oꝛōne c̄p̄ maxime mēs ad deum eleuat. Dar. 9. c. di. hoc genus in nullo pōt exire niſi in oꝛōne & ieiunio. Hinc domīnus in p̄ncipio q̄dragēſime que eſt tp̄s maceratōnis & refrenatōis carnis ait. nos inuitando p̄ Ioheleē pphetā in. 2. c. ſue pphetie dicentem Conuertimini ad me in toto coꝛde veſtro in ieiunio. Et infra. ad p̄fectōem ieiunij ait. Egrediat ſponſa de cu. ſ. 2. ſ. de tha. ſ. q̄ſ. n. eſt ita luxuriosꝰ qui p̄ ieiunīū non efficiat caſtus. quis ita ſuꝑbus q̄ p̄ ieiunīū nō officiat hūlis. Iuxta dictū ſapiēcis Prouer. 26. dicentis. Cū defecerit ligna extinguit ignis. q̄ cū defecerit caloꝛ cibi & potꝰ caro nō erit ita audax & ſuꝑba. Secundꝰ fructꝰ vocat declinatio. nā cū mēs humana ſit nimis ſuꝑba i cogitando. nociua. in appetēdo p̄ana. tāq̄ febꝛicitans oportet ip̄am ob hāc cauſaz humiliari. quod optime fit p̄ ſacrū ieiunium Iuxta exemplum Dauid pphete dicentis i pſalmo. Humiliabam in ieiunio animā meam. De tali purgatione & humiliatione mētis ait Auguſtinus in ſermone de ieiunio. Ieiunium purgat mentem. ſubleuat ſenſum. carnez ſpiritui ſubiſcit. et ieiunium facit coꝛ contritum et hu-

milliatū. Tertiꝰ fructꝰ vocatur placatio. nā si ḋs deus p̄ctm offendit. z ad furorē p̄citauit si eum vult placare oportet q̄ faciat cū ieiunio. Exēplo ninive citaris super qua cū iratꝰ esset dꝰ ppt̄ populi mltitudinē pctoꝝ z vellet eā submergere ieiūio placata ē ira eiꝰ. nā ex hac causa fec̄ edictū rex ninive sic dicēs Jone. 3. Boies iumēta z boues z pecora nō gustēt quicq̄. Quartꝰ fructꝰ votak satisfactio. Hā satisfactio tribus mōis fit sic cōiter ponūt doctores. Oꝛōe. elemosynaz ieiunio. vt hꝫ in decretꝫ. ō penitē. di. 6. Et q̄ ieiuniū sit ps satisfactōis. ptz p̄ rōem quādā quā assignat Rich. in. 4. quē tō sumit tū ex pte bonorū. tū ex pte maloꝝ z causaꝝ pctī. Bona enī de ḋb̄ oportet satisfacere deo z primo tria sūt fm pbm. i. Ethico. Bona fortune. bona corpis z bona aie. De bonis fortune. i. de bōis exteriorib̄ satisfacimus p̄ elemosynā sub q̄ cōp̄hēdit totū qđ ipediat ad p̄ximoꝝ vtilitatē. De bonis corpis satisfacimꝰ p̄ ieiuniū sub q̄ ꝓphendit q̄cquid pertinet ad corpis afflictōnem. De bōis aie satisfacimꝰ per oꝛōem sub q̄ ꝓphendit quicq̄d deo exhibet p̄ latrie ꝓtestē. Cause maloꝝ sūt tres q̄s pōit Johā. in. 1. cano. z. c. di. Oīne qđ est in mūdo aut ē ꝓcupiscētia carnis. aut ꝓcupiscētia oculoꝝ. aut superbia vite. Cōtra ꝑmā causam est ieiunīū. ꝑra secūdā ē elemosyna. ꝑra tertiā est oꝛō. Et ita ptz q̄ ieiuniū ē ps satisfactionis. vñ Ber. i p̄mōe. 38. sup Canti. ait. Dignū reor alīq̄ tenuſ exp̄ere q̄ fructu z quē admodū opteat ieiunare. primū q̄dē p eo q̄ ab ip̄is quoq̄ licitis abstinem⁹ ea nob̄ q̄ p̄us ꝓmisim⁹ illicita ꝓdonātur. q̄d est cōdonare cōmissa nisi ieiunio breui ieiunia redimi sempiterna. Dicit secūdo q̄ ex radice aliaꝝ ꝑturū q̄ est sacrū ieiuniū. ꝓcedit ramus q̄dā ali⁹ vtilitatis q̄ vocatur ramꝰ ꝓfortatōis. nam cū caro hūana sit pestis ḡuissima z ifirmitas mortalis. q̄ hz nimiū ōbiliraꝫ hoiez si nō aliq̄ remedio adiuuak. nisi medela ira ē ꝓuenīēs huic infirmitati sic sacrū ieiunium. Vñ oēs q̄ sentiūt stimulum carnis: si nō hnt vxoꝛē occasione tenenk ieiunare. Vñ pu

Tho. i 4. di. 15 q. 3. ar. 1 q. 1. et ar. 2. q. 2. ad 3m.

ella que hz tredecim annos z hz stimulū carnis dz ieiūa re. qz illud sacrū ieiuniū confortat mētū sentiētes temptationē carnis. Un ex illo secūdo ramo sūt .iij. ttuoz fructus. Prim⁹ vocat clarificatio. secūdus vocat cibatio tertius vocat sanatio. .iiij⁹. vocatur fortificatio. Prim⁹ fructus h⁹ rami vocat clarificatio. Hinc dr̄ satz manifestū exēplū. Videt enī q ad speculādū itellectus nō est ita clar⁹ dū hō comedit sic añ. Hinc dicebat Hieto. Modic⁹ ac tparus cibus carni z aīme vtil est. Scōs fruct⁹ hui⁹ rami est cibatio. nā benign⁹ deus cibat eos q̄s suo amore maceratos ieiunio cōspic. Un btā ꝑgo maria ħ in spū ꝓsiderās ait. Magnificat aīma mea dñm. et infra. Esurientes ipleuit bonis. Et hoc ptz exēplo tpi. q cū ieiunasset .xl. diebz z noctibz z postea esuriēs satiat⁹ ē p manus āgelōz Mat. 4. Tertius fruct⁹ ē sanatio. Nā qui ieiunat corp⁹is sanitatē acq̄rit z ecōtra. Qui gulam suā ponit in gula z satietate. infirmitati hostati plen⁹ erit. vñ sap. Eccli. 37. dic. Propt̄ crapulā mlti ꝓierūt. q aūt abstinēs est adiciat vitā. Quart⁹ fructus huius rami est fortificatio. z de ħ dr̄ exemplū de q̄dam abbate ifirmo qui cū iret ad balnea puteoli q̄dā ꝓnceps latronū q vocabatur ghinas. cui⁹ filius fuit frater nr̄ cepit eū z sciēs a predicto abbate causā suī itineris pcepit vt nō daret ei nec⁹ mā ducare nec⁹ bibere p tres dies. z postea paz z sic fecit fortem z sanū illū. ita vt p̄dict⁹ abbas ꝓmitteret isto p̄dicto latronū ꝓncipi vt q̄t egrotos iueniret marie prelatos ad ipm eos destinaret p valitudine recipiēda Dixi tertio q ex radice aliaz ꝑturū que est sacrū ieiuniū procedit ramus terti⁹ vtilitatz q vocat ramus adornatōis in q̄ sunt .iij. ttuoz fruct⁹. Prim⁹ vocat eradicatio. Scōs vocat satisfactio. Tertius vocat triumphatio. Quart⁹ vocat glorificatio. Prim⁹ fruct⁹ vocat eradificatio. nā si q̄s cōsiderat fragilitatē hūane pcōditōis q̄ prona sit ad peccā dū p̄t dicere. q securis posita est ad radicē arboris Unde nō suffic abstinere tantū ab illicitis. sed etiā a licitis. Et

ideo dicebat Gre. Solus in illicitꝫ nō cadit qui se aliqñ a licitꝫ caute restringit. qđ deniqꝫ facit ieiuniū. Secundꝰ fructꝰ est sacrificatio Nā antiqtꝰ ad purgandum pctā sacrificabāt aialia. modo nosmet debemꝰ sacrificare p duo. s. p dolorē pctōrū z p abstinētiā ne ad alia pctā cadamꝰ. Uñ deo satꝫ placet cor habēs ista duo. Hic dauid in ps. di. Cor ꝓtritū et humiliatū. cē. s. p ieiūiū. Tertiꝰ fructꝰ vocat triūphatio. Nā nihil ita vigorose triūphat de diabolo sicut ieiunium. qđ facit corpꝰ aridū in q̄ diabolus habitare nō pt. Juxta illud Mat. 12. Cū imūdus spūs exierit ab hoīne ambulat p loca arida q̄rens requiem z nō inuenit. Exēplo christi q̄ ꝓpletō suo sacro ieiunio vicit diabolū. Quartus z vltimꝰ fructus vocat glorificatio. Nā vt eccl̄ia canit. Tēpus ieiunij aperit ianuas paradisi. Uñ Gre. ait. qui a paradisi gaudijs p cibū cedimus ad hoc inqꝫ tū possumus per abstinentiā resurgamꝰ. Sed audiēs ꝗ quedā deuota domina bñs viruꝫ ꝓhibentem ipm ieiunare stati petit. vtꝫ mlier ꝓpter ꝓhitōem virī debeat dimittere ieiunia indicta ab eccl̄ia. Rñdet sm Duran. q non. sꝫ ieiunia voluntaria soluere dꝫ. Rō ꝑmittalis ē. qz nō dꝫ obedire minori in ꝛiū ꝓcipienti maiori. Ratio scōi ē. qz vir in oib⁹ est caput mulierꝫ excepto debito ꝓiugij. Et iō vota abstinētie pōt mulier vouere viro ꝓmittente que tñ nō pōt implere co ꝓhibēte. qz viro in omnibus dꝫ subesse. xx. q. ſ. Dāfestū ē ita voluisse legē feiaz subesse viro vt nulla eiꝰ vota que abstinētie causa vouerit reddant ab ea nisi auctoritas viri fuerit ꝓmittēdo. nā cum ad pctm̄ euisdē viri ꝑtinere voluerit lex si ꝓpus ꝓmiserit z postea ꝓhibuerit. tñ hec non dixit vt faciat mlier qđ vouerat. Et sic expedite sē ꝓtesthꝰ sacri fructꝰ ieiūij magnificēs ciuesqꝫ dilecti quē obsecro ꝛpibus debitis obseruare vt hic ecclesie sancte ꝓceptis obedientes gratiam acquiratis. et in futuro glorią habeatis. Amen.

Dominica septima post festum Pēthecostes. De peccato hypocrisie.

Sermo. xxxv.

ATtēdite a falsis prophetis Mat. 7. Pro hoc sacri et sancti euāgelij hīstoriali ōclaratōe notandū q̄ ille hō est recte hipocrita et simulator qui.

Est falsus in opere subveste humilitatis.

Est falsus in ore sub verbo sanctitatis.

Est falsus in corde sub p̄tauitate voluntatis.

Dico p̄mo q̄ hypocrita ē falsus in ope subveste hūilitatis. Rō hoc ē. q̄ ille ē falsus in ope sub veste hūilitatis q̄ sub spē vil' vestis malū conatur opari. Iste hmōi ē hypocrita. igit. vñ Amb. in q̄dā ser. ait. Latet plerūq̄ sub tristi amictu lasciuia et deformis horror tali veste subtegit vt secreta petulātiū tegāt aiox Et Gre. in mo. sup illō. Nō induas vestē ex lana linoq̄ p̄textā. dic. Vestē ex lino lanaq̄ p̄textā induit. q̄ in locutōe vt actōe q̄ vtit itus subtilitatē malicie cooptt et simplicitatē fortis inocētie ostendit. Hui⁹ rei hī exemplū. 3. Re. 14. vbi dr. q̄ vxor Jeroboā mutato habitu veīt, ad achiā p̄phetā. cui ille dixit. q̄ re te alia esse simulas. Dixi scdo q̄ hypocrita ē falsus i ore sō p̄phe sctitatis. Rō hoc. q̄ ille ē falsus in ore q̄ qđ loquit mēte ipugnat. Iste hmōi est hypocrita. de q̄b dñs ait mat. 15. Popul⁹ h labijs me honorat: cor aūt eox lōge est a me. Vñ in die iudicij tales dicere poterūt illō dictū gre go. in registro. Quid dicturi sum⁹ q̄ inīq̄ op̄ib⁹ docem⁹ et sola voce q̄ sūt iusta p̄tēdimus. Ossa iustōꝝ atterunt et mēte tui gem⁹. cox⁹ despectis vestib⁹ tegit et elatōe cordis purpurā supam⁹. Hui⁹ hī exēplū. 2. Re. 13. vbi dr. q̄ amā filia⁹ dō voce simulabat infirmitatē vt posset decipere Thamar sororē suā quā libidiose adamabat. q̄ dr cā mortu⁹ ē absolō fr suus. Dixi tertio q̄ hipocrita ē falsus i corde sō p̄tauitate volūtatis. Et rō hoc ē. q̄ ille ē falsus i corde q̄ eū nō dirigit p̄m volūtatē dī. Iste hmōi ē hypocrita. igit. vñ crisos. loq̄ns d hypocrita ait Nulla res sic exēmiat bonuz sic simulatio. nā malū sō spē boni celatū dū nō p̄gscitur non

cauek. Exemplū huius hr̄ in phariseis de quib⁹ ip̄e Crist. ait. Phariseor̄ iustitia erat i ostentatōe opis ñ i rectitudine intentōis. He ꝯclusiones magnifice dñi z clues carissimi in sacro euāgelio denotant. qō in tres ptes diuidit̄. Om̄ in pria pte pōit hypocritaꝝ falsitas. in veste hūilitat̄. In scōa pte ponit hypocritaꝝ falsitas. in ꝓbo sanctitat̄. In tertia pte ponit hypocritaꝝ falsitas i pfectione volūtat̄. Pria in principio. Scōa ibi. Nō ois qui dic̄ dñe. Tertia ibi. Qui fac̄ volūtatē. Et vt clarius hec pteant videam⁹ hist̄oriam.

Declarate hist̄orie fructus est pessimū viciū hypocrisie. de q̄ petō fac̄ mētōem scīm euāgeliū hodiernū in gñali. De q̄ loqndo tres ꝯclusiones cum trib⁹ dubijs declarabimus. Quaꝝ ꝑma erit de sua diffinitōe. Scōa de sua detestatione. Tertia de sua fit̄ rudie. z conditōe. z sic erit finis.

Cōclusio pria ē tal⁹ in ordine q̄ hypocrisis ē simulatio boni qō nō ē sub vmbra alterius ꝑsone. Propter qō notandū ꝑm alexan. ꝑ ales in scōo z Duran. in sum q̄ tal⁹ hypocrisis vl simulatio q̄tuor mō fit. Primo mō q̄ aliq̄s simulat se hr̄e qō nō hz z tuor facere qō nō facit. sic illi qui modi facies suas exterminant pallore aliq̄ vt appareāt hoib⁹ ieiunātes cū tñ nō ieiunent. de q̄ Pau. ad Thymo. in prima epla sua. 4. c. dic̄: In nouissimis tpib⁹ discedent quidā a fide attēdētes spiritib⁹ erroris z doctoris demoniorū in hypocrisi loq̄ntiū mendaciū. Scōo mō q̄ aliq̄s bonū facit. sz eū fedat mala intentōe z corrupta de q̄ dominus ait. Mat. 6. Cū facis elemosynaꝝ noli tuba canere añ te sic̄ hypocrite faciunt. Tertio mō q̄ aliq̄s bonis obumbrationib⁹ mala sua ꝺ pingit. ꝺ q̄s dñs ait Mat. 6. Ve vob hypocritis qui similes estis sepulcris dealbatis. Et hmōi sūt q̄ sumūt habitū sctitatis z nō actum. Quarto mō q̄ aliq̄s simulat se velle occkrare bona sua cū tñ desideret ea esse manifesta vt melior appar hoib⁹. ꝺ q̄s dñs ait Mat. 6. Amāt hypocrite orare in āgul⁹ plateaꝝ stantes in plateis vt appareāt. Et q̄st de oib⁹ ist̄ loquit̄ Gre. 13. mo. c. 4. di. Hy

pocrita q̄ latine dr̄ simlator iustus nō esse appetit. sz videri. z ideirco auar⁹ z raptor ē q̄ dū iniq̄ agit de sanctitate desideras venerari. laudē vitę rapit alienę. hipocrita⁊ vero studiū esse solet vt qđ sūt supprimāt. z qđ nō sunt esse se hoibꝫ inotescāt. refugiūt videri qđ sūt. z añ oculos hoīum sup inducta inocentie q̄dā honestate seuestiūt. Hec ille. Ex his oībus ꝓcludi pt q̄ hypocrisis ex his hz origiñ. videlz ꝓmo ex ꝓtaua simulatōe. q. idē est simlatio z hypocrisis. nā hypocrita grece latine dr̄ simulator. sz ꝯz Isido. scdo ex supbia intētione tertio ex maligna malor ob umbratōe. Et q̄rto ex vana ostentatōe. Sz ad declarationē eor q̄ dicta sūt queri pt vtr hipocrisis sit pcīm mortale. ad qđ rñdet ꝑm sanctū Tho. z doctorē irrefragabilē Alerā. dicēs in scdo q hypocrisis aliqñ dicīsimulatio nē cū defectu sctitat⁊ z bonitat⁊. sic qñ hypocrita non curat sāctitatē hre. sz solū scūs apparere sic ꝓ ueu t accipi i sacra scptura. sic manifestuz ē q̄ est pcīm mortale. Rō est qr nullꝰ ꝑuak oimoda sancti tate nisi p pcīm mortale. ꝺ q̄ bus ait Job. z. Simlatores z callidi ꝓuocāt irā dei. quia nihil ꝓuocat irā dei nisi pec catū mortale. Vñ Aug. oñdens q̄ hypocrisis ꝑ mō accepta sit pcīm mortale ait in libro de ꝓflictu viciorꝫ z virtutū. Ostēdite hoibꝫ qđ nō est q̄d aliud q̄ damnatio. sz dānatio nō dat nisi p peccatū mortale. igit. Aliqñ vero hypocrisis ē simulatio vtilis tē ratio sanctitat⁊. nō cū oīmoda carētia. sz ab ea deficit p pcīm mortale. tūc q̄uis talis sit in pctō mortali ex q̄ ꝑuak sctitate. nō tñ sp ipa simulatio ē pcīm mortale. sz aliqñ veniale. qđ discernēdū ē ex fine. q̄ si repugnat caritati dei vl̄ primi erit pcīm mortale. puta cū simulat sanctitatem vt falsam doctrinā dissemiet. vl̄ vt acq̄rat eccl̄iasticam dignitatē indign⁹ vl̄ q̄cūq̄ alia tpa bona in q̄bus finez ꝓstituit. Si ꝯo finis intent⁹ nō repugnet caritati erit peccatū veniale. puta cu aliquis in ipa fictōe delectat. ꝺ quo ꝑs dic. 4. Ethi. Q⁊ magꝫ videt vanus q̄ malus. eadē ni rō est de mēdacio z simulatōe Et hec de ꝓma pte suf

GG 5

hypocrita est detestabilis.

ficiāt. Cōclusio scda ē talis in ordine. q̄ ꝯ pctm̄ ē detestabile ꝓpter tria. Prīo ꝓpter cōuersionis tardatiōez. Scdo ꝓpter fatuitatis occasionem. Tertio ꝓpter vidicte ipositionē. Dico ꝑmo q̄ hypocrisis ē detestabilis ꝓpter ꝙuersionis tardatiōem. nā hypocrita tarde ꝙuertit ꝓpter tria. Prīo ꝓpter spūssctī fugatiōz Vñ Sap. i. scribit. spūssctūs discipline fugiet fictū. i. hypocritā. q̄. s. fingit se amicuz dei cū nō sit. Scdo ꝓpter diaboli inhabitatiōem. Nā diabol⁹ habitat in hypocritis. imo dormit z ḋescit in eis. Vñ de eis pōt dici illud qd̄ scribit Job. 41. Sub vmbra dormit in secreto calami in locis hūentib⁹. Et recte sic ē. q. d. ē aliud hypocrita q̄ vmbra q̄ ñ repsentat rē. sz siditudinē rei. sic hypocrita qui nō ē ꝓtuosus. z demonstrat se ꝓtuosū. Stat ēt in secreto calami. i. in secreto ꝙscie sue q̄ ē loc⁹ plen⁹ hūoribus vane gl̄ie. Tertio ꝓpter sui ideuotiōnē. Nā ita se reputāt q̄ se cōmēdare bōis viris nolūt. q̄ rū oꝛōib⁹ adiuuenk. z ipi licz aliq̄d bonū faciāt. q. non ad laudē dei faciūt nō ꝓdest. Vñ Ber. Faciūt fructū. sed nō suū hypocrite. q̄ cū symone cyreneo crucē ferūt. sed nō suā. q̄ amorē gl̄ie q̄ nō amāt facere ꝙpellunt. Dixi scdo q̄ hypocrisis ē detestabilis ꝓpter fatuitatis occasionē. Nā spēaīr tres fatuitates faciūt hypocrite. Prīa vana est eoꝝ cogitatio. nā carnez sanguine ꝓprio pascunt oculos hoiz. vñ ōr de eis Dar. 6. Exterminat enī facies suas vt appeant hoib⁹ ieiunantes. Scdo ē alioꝝ vulnez et nō ꝓprioꝝ meditatio. vñ reprehendit eos dñs Dat. 7. di. Hypocrita eyce ꝑmū trabē de oc̄lo tuo ꝛc̄. Tertia ē aiarum z nō suaꝝ saluatio. Nā ipi sūt ad modū lucerne seu cādele q̄ seipam ꝓminuit et ꝙsumit: z alys lumē tribuit Vñ btūs Job desperās de salute eoꝝ ait. Job. 8. Spes hypocrite pibit. Dixi tertio q̄ hypocrisis est detestabilis ꝓpter vidicte ipositionem. Nā inter alias vidictas tres spēales legunt. Quaꝝ ꝑma ē ōi maledictiō. vñ dñs maledicēdo eos ait Dat. 23. Ve vob⁹ scribe z pharisei q̄ claud̄itis regnū celoꝝ añ hoines: vos aūt nō intratis nec intro-

eũtes sinitis intrare. Scđa est corpal' occisio. Hã sic suꝫ pius tactũ ẽ. Amon p hypocrisim fallens sororẽ suã interfect⁹ est ab absolõ fratre suo Tertia ẽ spũal' dãnatio. qa hypocrita nũq̃ videbit deũ Vñ Job. 13. air. Nõ venietũ ꝓspectu ei⁹ ois hypocrita. et ideo dãtes alloq̃t quosdã in 23. c. Inferni q̃s ibidẽ inuẽit hypocrita di. Ha vui chel sete a cui tãto distilla. Quã to yo vegio dolor sop̃ le guãce. Eche pena e in voy chese faulla. Eluno rispose a melle capperãce. Son de piumbo si grosso che lor pes. Fanno cosi cigulare le lor balãce

Sz̃h q̃ri p̃t vtꝫ aliq̃s hypocrita possit esse nõ ꝺicendo veritatẽ. Ad qđ rñdeꝺ ꝑm scm̃ Tho. q. nõ. qz hypocrisis est oĩno ꝓria ꝑtati. qz oĩis hypocrisis ẽ mẽdaciũ cuz demõstret id qđ nõ ẽ. z oẽ mendaciũ ẽ ꝓriũ ꝑtati. igit̃. Et sic ptz scđa ps ꝑmonis hui⁹.

Tho. se. se. q. iii. ar. 2 ad 2m

Cõclusio tertia ẽ tal' q hypocrisis tribꝰ pessimis rebꝰ ꝓpat. ꝓout ꝓbat̃ p sacram scripturã. Pzio ei ꝓparatur lupo. Jxta illud Dan. 7. Et ẽ ꝓncipiũ h⁹ ꝑmois. Artẽdite tẽ. Scđo ꝓpatur vulpi feride et dolose. Jxta illud Ezech. 13. Quasi vulpes in deserto pphe tu⁹ isr'l erat. Tertio ꝓpatur arundini. qz hypocrita puicer est foris. intus vero omni ꝑture vacu⁹. Dan. 11. Quid existis in desertũ videre. arundinẽ vento agitatã. i. hypocritã. Sz̃h ꝑt queri. qz ꝓcõiter h̃ vicium potiꝰ tribuit religiosis q̃ alijs. vtꝫ religiosus nõ obseruãs statũ suũ sit hypocrita. Ad qđ rñdeꝺ ꝑm Duran. q si religiosus assumpsit habitũ intẽdẽs se ad statũ pfectionis trãsferre. si postea p infirmitatẽ ꝺficiat ab opibꝰ que tenet facere ꝑm hitũ quẽ assumpsit nõ ẽ hipocrita. qz nõ tenet manifestare pctm̃ suuz hitũ illũ vl' clericatũ l' alteri us religiois deponẽdo. Si aũt assumeret vt se iustũ ostenderet. vl' vt ꝑpter h̃ melius luctari possit. vl' aliquod malũ sub vmbra illi⁹ habitus ꝓmitteret evaleat hopocrita ẽ. Et sic magnifice dñe et ciues dilecti expediteſũt h⁹ fructus tres ptes q̃s ꝓmisim⁹. quẽ obsecro tot zviribꝰ euitare vt h̃ graz et in futuro

hypocrisis cõpatur.

Dñica. viij. (gliaz beatz. p⁹ Pentbe. De iprudentia.

Sermo. XXXVI.

Homo quidaz erat diues qui habebat villicum hic diffamatus est apud illū. Luce. 18. Pro hoc sacri z sci euāgelij hystorij declaratōe. Notanduz q ab hoie imprudēti stulticie tres repiunt q sūt cā efficax sue dānatōis z ptinēt in hīs pclusionib⁹ subscriptz. vicz.

In cautela ad prouidendum pro futuris.

Imprudentia ad respicīēdum in futuris.

In circūspectio ad eligēdum de futuris.

Dico pmo q incaut⁹ ē imprudēs ad puidendū futurz Rō h⁹ ē. qz imprudēs habz mentē obtenebratā z ignorātia plenā. Nā vt dīc Tullius. 2. rhetoricoz. Imprūdētia ē obtenebratio mētz qua ḡ min⁹ puidus est in prouidenda pterita vt futura. sed ex ignorātia pcedit incautela. igit. Ulñ Hiero. in li. vel tractatu de hoie pfecto ait. Oēs sum⁹ z i minimis cauti z in maximis negligētes. Hoc itaq fit. qz verā vitam sic ignoramus. H⁹ rei exemplū hr Josue. 9. vbi dr. Et p dicari pt apte imprudentia adonisedech regis. ex q fuit incaut⁹ ad puidendū ne per man⁹ Josue mozerek sic prouidere gabaonite sibi. sic hr Josue. 9. Dixi scdo q imprudēs ē etiā improuid⁹ ad respiciēdū i futurz. Et ista ē rō qre nō puidet sibi q cōclusio dz esse pma in ordīe. sz propter pcordātiā euāgelij posita est in scdo loco. Rō h⁹ cōclusionis ē. qz teste pho. Cōtrariox eadē ē disciplina. sz p solā puidentiā ḡs respicit in reb⁹ futuris. ḡ p suū priuz sz p imprudentiā nō respicit z p ons ē improuid⁹. Ulñ socrates in suis sentētijs ait. Prudentz ē neq ē casum icidat cauere. z si qs forte acciderit fortik nemo pt iudicare nisi prudēs fuerit. Virt⁹ eni sñ sapiētia temeritas p iculosa putāda ē. Exēplū h⁹ hr. i. regū. 25. de Nabal q vt ip prudens nō fuit puidus ad donandu qs petierat diuid. sciens q regnare deberet super isrl in futurū. Dixi tertio q imprudens ē incircūspectus ad eligendū de futuris. Rō h⁹ est. qz ille q nō psiderat q litates rpm z pcauet sibi. et eligit tutorē partē circūspe

etusē. sed hmōi imprudēs. igit. Jōo ait Gre. Cū omis fortuna nob timēda sit. magis timēda sūt pspera q̄ aduersa. Uñ si hō non est prudens tpe pspitat̄ z respicit q̄ sibi pñt obesse magis sibi casus inopinat⁹ nocebit. vñ Salo. in Prouer. ait. Grauius nocet qōcūq; inexpū accidit. Jra fuit circūspect⁹ ille miserabil' Cato censorin⁹ q̄ nescies eligere rutiorē pcm seipm interfec ne deueniret in man⁹ cesar̄. Hec pclusiones magnifice dñe z ciues carissimi in sacro euangelio hodierno denotant. qō i tres pres diuidit. Cū in pma pte ponit incautelavillici ppē qō fuit diffamat⁹. Jn secunda pte ponit improuidētia villici. qnō didicerat aliquā artē q̄ viuere possz. ibi. quid faciā zc. Jn tertia pte ponit incircūspectio villici. qz prudens fuit circa corp⁹. z n̄ circa aiam. z vt clari⁹ hec patebunt videam⁹ hystoriā Declarate hystorie fructus erit viciū imprudentie. de q̄ loquēdo tres pclusiones cū tribus dubijs declarabim⁹. Quarū pma est de sua q̄ditate. Scōa erit de sua causalitate. Tertia erit ō sua malignitate. Cōclusio igit pma sit tal in ordie. q̄ imprudētia tripl̄ p̄t accipi. Uno mō negatiue. alio mō p̄uatiue. tertiō mō p̄rie. Negatiue aūt dicitur incp̄tū impotrat solā carentiā prudētie. z hec p̄t eē sine pcō. vt in pueris aut in furiosis z fatuis. non ppter defectū ppriū ad fatuitatem venientib⁹. Pruatiue vo dicit. iquaūtū aliq̄s caret prudentia quā natus ē z debet hr̄e. sm h nō hr̄e prudentiā est pcm rōne negligentie q̄ aliq̄s nō adhibet studiū ad prudentiā hñdam. Contrarie q̄dem accipit imprudentia sm q̄ ratio p̄rio mō, mouetur vl agit prudētie. puta si recta rō prudentie agit cōsiliando z imprudens consilium spernit. z sic de alijs que in actu prudent̄ hñ quanda sunt. z h mō est ḡuius pcm sm rōez ppriā imprudentie se. se. q. 53. ar. 1.

Sz hic stari aliq̄s p̄t interrogare. vtrū imprudētia sit pcm mortale. Ad q̄ rñdet sm doctrinā sancti Tho. in 2a. 2e. q. 53. h vltio mō p̄t eē pcm pcm mortale. qz hō nō p̄t ptra prudentiā agere nisi diuertens a regulis quibus rō Vtrū imprudētia sit

prudentie rectificat. Unde si
ꝺ ꝓtingat ꝑ auersionem a re
gulꝰ diuinis ē pctm̄ mortale
puta cū ꝺs q̄si ꝓrēnēs z repu
diās diuina documēta p̄cipi
tanter agit z ꝙ hoc modo sit
pctm̄ mortale oñdit rali rōe
spūalis thesaurꝰ gr̄e nō tolli
tur nisi ꝑ pctm̄ mortale sz bu
ius thesaurꝰ tollit ꝑ imprꝛu
dentiā. Unꝺ sap. Prouer. 21.
di. Thesaurꝰ desiderabilꝰ et
oleū in habitaculo iusti. i. gꝛ
tia z mia z bō iprudēs diſſi
pabit illud. Si ꝺo iprudēs
agit ꝓtra prudētiā absq; cō
temptu in detrimēto eoꝝ que
sūt de necessitate salutis est
pctm̄ veniale. Cōclusio se
cūda est ralꝰ ꝙ tria potissime
faciūt hominē iprudentem
vl causant imprudētiā. scilz
ignorātia. psumptio. z inor
dinata ꝓcupiscētia. Dico
ꝓmo ꝙ ignorātia. z Aug. di.
Est aūt ignorātia ꝛviciosa si
adsit affectio nesciēdi q̄ agē
da sūt vl vitāda vl negligen
da sciēdi. Et Ber. de. 12. gra
dib⁹ hūilitatꝭ ait. Frustra si
bi de infirmitate vl ignoran
tia blādunt q̄ vt liberi⁹ pec
cēt libent ignorāt vl ifirmā
tur. Et Gꝛge in mo. ait. Ne
scire ignorātia ē: scire noluis
se superbia. Dixi secōo ꝙ pre
sumptio causat iprudentiā.
Unꝺ Aug. sup illō apl̄i. Di
cētes se esse sapiētes stulti fa
cti sūt. ad Ro. 3. ait Si dicē
do te sapientē stultus factus
es: dic te stultū z sapiēs eris
Hic sap. Prouer. 26. ait. Vi
disti hoiem sapiētē sibi vide
ri. magꝭ illo spē habebit stul
tus. Et ꝙ magꝭ his oīb⁹ ē sal
uatoꝛ Mat. 12. Cōfiteoꝛ ti
bi ꝺñe pr̄ celi z terre q̄ absco
disti hec a sapiētib⁹ z prudē
tib⁹ z reuelasti ea paruulis.
Dixi tertio ꝙ ꝓcupiscētia in
ordinata causat iprudētiā. z
facit hoiem iprudētē. Unꝺ
Aug. in li. ꝓfessio. ait. Spar
gis ꝺñe penales cicatrices
illicitas cupiditates. quia
qñ deus respic hoies deside
rātes iprudentiā in volupta
tib⁹ facit eos cecos z impru
dētes. sic dauid in ps. dicit
Supcecidit ignis z nō vide
rūt solē. marie si ille ralꝰ q̄ est
voluptatib⁹ donatꝰ hēat so
cieratē insipientiū. Unꝺ sap.
Prouer. 13. ait. Qui cū sapi
entib⁹ gradit sapiēs erit ami
cus aūt stultoꝝ efficiet simꝭ.
Unꝺ Sene. in epl̄is suis ait.
Rē facillimaz rō erigit ꝑm
naturā suā viuere. sz hāc dif

tria faciūt hominē iprudētem.

ficiē facit cōis insania. Cō/ munis insania vocari pt. qñ ples iprudētes siī associant

Sz hic merito z nō pter p positū queri pt. qđ istoz tri ū est magis ptinuū iprudētie. id est p qđ hō magis efficit i prudēs. aut p ignorātiā. aut p psumptōem. aut pvolupta tē. Ad qđ rñdetur sm doctri vl. nā sancti Tho. in loco supi allegato q pvoluptatē citi amittit prudētia q̄s p ignorantiā. aut p psumptionem. Rō huī est. qz perfectio prudētie z cuiuslibet itellectua lis ptus ysistit in abstractōe insensibilib. sed voluptas z maxime illa delectatio que ē in venereis: sic dic phs in. 6. Ethicoz. corrūpit existimationē prudētie. z totā aiam absorbet z trahit ad sensibi lē delectatōez. igit. Hic gre. zi. moral. ponit iprudētiā et vicia que oriunt ex ipa oriri et luxuria. Preterea prudentia maxime ysistit in vsu ra/ tōis. sz delectatio z voluptas carnis lōge abducāt quēcū/ q̄ a rōne. igit. Vñ sap. Pro uer. 20. dic. Quicūq; his de o. lectat nō erit sapiēs. Et hec s. de scda pte sufficiāt. Con 4. clusio tertia est talis q huī vicij tria mala iter alia pro/ cedūt. vicz. pcipitatio. incon sideratio. z incōstātia. Dico pmoq; ex iprudētia pcedit p cipitatio. Rō huī ē. qz preci pitatio in actib; anie merha phoristice dr p similitudinem a corpali motu acceptā. dr aūt pcipitari sm corpalē motuz q a superiori in yma quenit sz impetū quendā motus pro/ pri vel alicui impellenti nō ordinate incedendo per gra dus. Summū vero anime ē ipa ratio. ymū autē est opera tio p corpus exercitata. gd aūt medij p quos oportet ordi nate descendere sūt. memo/ ria preteritoz. intelligētia pre sentiū. solertia in ysiderādis futuris euentib; ratiocina/ tio yferens vnū alteri. docti/ litas per quam aliquis acq escit sententijs maiorum. per quos quidem gradus alia vis ordinate descendit recte consiliando. Si quis autez feratur ad agendum per im petum voluntatis vel passio nis pertransitis huius gra/ dibus erit precipitatio. Cū ergo inordinatio consilij ad iprudentiā ptineat manife/ stū ē viciū pcipitatōis ex im prudētia oriri. vñ sap. 4. di/

cit. Via impioꝝ. i. imprudē tum tenebrosa. nesciunt vbi corruūt. Dixi scdo q ex imprudentia ꝓcedit inconsideratio. Rō hꝰ est. in hoie prudente debet esse cōsideratio z inquisitio ꝑfectaꝫ q est actꝰ intellectus. vñ ōr ad imprudentē illud Prouer. 4. Oculi tui recte videāt z palpebre tue ꝓcedāt gressus tuos Sz ꝯriū hꝰ agit ꝙ imprudētem. g̃ ex imprudētia ꝓcedit inconsideratio. Dixi tertio q ex imprudētia ꝓcedit iconstantia. Rō hꝰ ē. qz iconstātia importat recessum quendā a bono ꝓpositō diffinito Huiꝰ aūt recessus ꝓncipiuz habet a vi appetitiua. Non enī aliqs recedit a ꝑpozi bono ꝓpositō nisi ꝓpter aliqd qō sibi ordinate placet. sed iste recessus nō ꝑsummatur nisi ꝓpter defectū rōis quefallit. in hꝰ q repudiat id qō recte acceptrauerat. z qz cum possit resistere impulsui passionū si nō resistit. hꝰ est ex debilitate ipius q non tenet se firmiter in sui ꝑfirmationez ꝓtinet ad defectū rōnis. sed sic oīs rectitudo rōnis ꝓprie ꝓtinet aliq̃liter ad ꝓudentiā. ita oīs defectꝰ eius dem ꝓtinet ad imprudentiā Et ideo iconstātia ꝑm sui cō summatōem ad ipudentiaz ꝓtinet z ex ipa ꝓcedit. Et sicut p̄cipitatio ex defectu circa actū consilij z iconsideratio circa actū iudicij. ita iconstantia circa actū p̄cepti. exhēni ōr esse aliqs iconstans q ratio defecit in p̄cipiēdo ea q̄ sunt consiliata z iudicata. Et nūc pōt queri vtrū negligentia oriat ex ipudentia. Ad qō rñdetur ꝑm sanctuz Tho. i 2a. 2e. q. ꝙ 4. q liez negligentia nō directe oriat ex ipudentia tamē aliq̃ mō ex ipa ꝓcedit. Et rō ē. qz negligentia de directo opponitur sollicitudini. sollicitudo aūt ad rōem ꝓtinet. Et hoc etiā ex ipo noie apparet. qa dic̄ Ysid. ethymo. Negligēs ōr q̄si nec eligēs. electio aūt lecta eoꝝ que sūt ad finez ad prudentiā ꝓtinet. Vñ negligentia ꝓtinet ad ipudentiam Hic dic̄ sap. Eccl. 2. Lasciuus z imprudens non obseruat tempus. Et sic expedite sunt huius fructus tres partes quas supius ꝓmisimus declarandas magnifice dñe z clues dilecti quē obsecro vos deferere vt hꝰ grām

et in futuro gloriam valeat habere. Amen.

Dñica nona post Pentb. De gratia fletus vel lachrymar. Sermo. XXXVII

Cum appropiquaret Jesus hierusalē videns ciuitatē fleuit sup illā dī. qr si ognouisses ꝛc. Luce. 19. Pro huius sacri z sancti euāgelij historiali declaratōe. Notandū q̄ sex sūt q̄ hīt impedire grām lacrimar z fletus q̄ in his ꝓclusionib⁹ trib⁹ ꝓtinent. videlicz

Ignorantia cum peccati amplificatione.

Superbia cuz pietatz abnegatōe.

Auaritia cum nimia occupatione.

Dico ꝑmo q ignorantia z amplificatio pcī seu magnitudo impediūt fletū. s. ne alīq̄ bona rōe lacrimas fundat De ꝑmo. s. de ignorātia ait dñs in euangelio hodierno. Lu. 19. Si ognouisses et tu ꝛc. supple fleres. De scō. scz pcī magnitudie q̄ petōr obcecak z idurak. ait Ber. Si doles cōdoleo. Si nō: cōdoleo tm. z maxie sclēs a salute longt⁹ absistere mēbrū qđ obstupuit. z egrū se nō sentientez piculosius laborare. Et Grē. loq̄ns de magnitudie pcī illi⁹ pharisei q̄ xp̄m iuitauerat. z ꝓpter magdalene tact⁹ de ip̄o murmurauerat ait. Inter duos egros medicus aderat. sz vn⁹ eger in febre integrū sensum tenebat. Alter vero in febre sensuz p̄diderat. q̄ hīpm qđ a salute lōge esset ignorabat. Dixi scō q superbia z impietas impediūt ne aliq̄ bona rōne lacrime fundant. De ꝑmo. s. đ superbia q̄ est sic terra q̄ ē sine aliq̄ būiditate. Ait dauid đ seipo q̄rimoniā faciēdo. Ania mea sic terra sine aq̄. De secūdo. s. de ip̄ietate hr illđ qđ scribit Gen. 29. Os eius. scz putei grandi lapide claudebak. qđ ē qñ hō claudit pietatis viscera fr̄i suo. Vñ ꝓpter tale lapidē et eo aq̄ non pōt hauriri. qr q̄ nō bz pietatem ad ꝓximū nō iuenit sibi dominū misericordē. q̄ indurat ꝓpter vindictā coz. impij z lacrime aliq̄ mō non p̄nt erire Hinc ait scūs Job. 12. Si ꝓtinuerit aq̄s oia siccabunt Qr si ōs ꝓtinuerit grām lacrimaz. nec vna poterit erire

q̄ nō faciet nisi impijs. Di/
ci tertio q̄ amoz terrenoz vl
auaricia z nimia occupatio
impedit̄ lacrimas. De p̄mo s.
de amoze terrenoz datur fi/
gura talis Cayn occidit fra
trem suum Abel. Cayn in/
terp̄at possessoz q̄ significa
re p̄t quelibet hō amorem
terrenoz. Abel significat lu/
crū Vñ Cayn occidit abel
q. d. q̄ amat terrena omno extī/
guit luctū. De scō. s. ō oc
cupationib⁹ mūd⁹ p̄t dici il/
lud qđ scribit Isa. 22. Rece
dite a me amare flebo. Q.
nisi varie occupatōes a cor/
de recedāt ipm cor ad deuo/
tionē lacrimaz nō p̄t p̄parā
ri. De ꝯclusiōes magnifi/
ce dñe z ciues carissimi in sa
cro euāgelio hodierno deno
tant. qđ in tres ptes diuidit
Qm̄ in p̄ma p̄te p̄mit scriba
rū z phariseoz ignorātia. et
magnitudo peti. Vñ ōno eo
rū ꝑpassione flente tāq̄ cece
z magnitudie peti inebriari
nō flebant. Jō dic̄ ihesus. Si
cognouisses z tu z̄. In se
cūda p̄te p̄mit scribaz z pha
riseoz ip̄etas z superbia q̄ ce
cati erāt. Et ō nō futurā eo
rū miseriā aduertebant ibi.
Q. venient dies z̄. In ter
tia p̄te p̄mit scribaz et pha
riseorum auaricia z solertia
quā redarguit dñs dū vēdē
tes z emētes eiecit de tēplo
ibi. Et ingressus in templū.
Et vt clarius hec pateāt vide
amus historiā. Declarate
historie fructus erit btūdo
luctus; quā tps suo sacratissi
mo ore p̄nūciauit dicendo
Btī q̄ lugēt qm̄ ipsi. Mat. 5
Et ope adipleuit. sic ꝑ in
euāgelio hodierno. Q. q̄ p̄/
dicabat ope adiplebat. Lu
ca illud Accu. 1. Cepit ihūs
facere z docere. De q̄ btūdi/
ne z de q̄ luctu loquendo
tres ꝯclusiōes cū tribus dubijs
more solito declarabimus.
Quaz p̄ma erit de sua q̄d/
ditate. Secūda de sua varieta
te z q̄litate. Tertia de sua q̄n
titate vl̄ vtilitate. z sic erit fi
nis. Cōclusio p̄ma sit talis luctus
q̄ luctus q̄ lugēres efficiūtur ōsen
bti. Est grā vehemens dolo/ tur.
ris de malo qđ accidit vel ō
bono qđ defic. Et iuxta hāc
diffinitōem magistralem data
sūt tria notāda. P̄mo notādū
q̄ luctus sic sumptus nō p̄t esse
in his q̄ in cēlo mortali sūt.
Vñ Gre. ait Nisi a reatu cul
pe q̄ nos ligauimus miseriçor
dis dimittāt gfecte flere nō

possum⁹ qđ in nobis ipis ꝫ nosmetipos dolem⁹. Secũdo notadũ ꝙ malũ in descriptõe posita nõ itelligit ꝓ illo malo qđ malũ vocat mundus. s. ꝓ pena tpali q̃ medicinalis ẽ. sz itelligit ꝓpo malo. s. culpe. z ꝓpena futura q̃ ẽ ei⁹ sequela. Tertio notadũ ꝙ bonũ in descriptõe etiã positũ nõ intelligit ꝓ bono piculoso. vt ẽ bonũ corpoz vl fortune. sz dz itelligi ꝓ bono gre vl gle. doloz h⁹ signũ ẽ salutz. Vñ Gre. Argumtũ salutz ẽ vis doloz. Sedh nõ curiose imo satz vtilr q̃ri pt iurta rectũ euãgelij. cum xps flere nõ potuit fletu malo: neq; inutili seu indifferenti. s. neq; bono neq; malo. de qb⁹ dicet ifra. Neq; etiã flere potuit ꝓpt malũ clpe qđ in eo nõ erat. Neq; ꝓpt bonũ. gre vl gle. qz sibi nõ deficiebat. imo erat plen⁹ gra Johã. i. Quare g fleuit. Ad qđ sciẽdũ notare debem⁹. ꝙ xps qnquies fleuit. sic in sacra scriptura legit Primo in die natiuitatz. sic alij nascẽtes pueri. Vñ Salo. Sapien. 7. in sui psona dic. Primã vocẽ silem omnib⁹ emisi plorans. Inde ẽ qđ canit ecclesia. Vagit infans inter arta posit⁹ psepia. Vñ Bern. Plorat xps. sz nõ sicut ceteri in alijs sensus in xpo puale bat affect⁹. illi lugent ex passione. xps ex ꝓpassione. Secũdo fleuit in suscitatõe lazari. Jo. 11. Et lacrimat⁹ est ihesus. Tertio fleuit sup ierusalẽ. vt ptz in euãgelio hodierno Quarto fleuit in oratõe in nocte q̃ traditus fuit.

Quinto fleuit in cruce beatã aiaz ei⁹ emissur⁹. vñ pau. ad Heb. 5. Preces z supplicatões cũ clamore valido et lacrimis offerẽs exaudit⁹ est ꝓ sua reuerẽtia. In ꝓmo fletu instituit nos flere misriã ꝓditõis hũane. qz mia ꝓsiderãs sap. Eccle. 40. a. t. Jugũ graue sup filios adaz a die exit⁹ a vẽtre mris eoꝝ vsq; in diẽ sepulture in matrẽ oim. vbi dic Gal r Quẽ non hũiliar pcipus in pcipio z lugubris ort⁹. aut vnõ ei gaudiũ i vita sua ꝙ iciput a merore. nascit ad laborem dura oino ꝓditõ q̃ ꝙdñ est nob⁹ excurere a ceruic⁹ ꝗue iugũ dõec igrediãur sepulcr̃n. euadere h⁹ vite laborẽ misip mortis horrorẽ. E h iugo nobis immer fames z sitz ardor febriũ z doloz viscerũ

Xp̃us suo fletu nos docet.

z multiplíciū egritudínum. Jnde bō insipiēter extollit. Jmpatiēt attrit. Jñ succendit ira. tabescit inuidia. ebrietas mergit. crapula suffocat. inānat luxuria. auaritia famulat. Jnde voluptas illicit. curiositas angit. timor ꝯbit. meroz ꝓsumit. vñ Gre. Hec vita diligit in q̄ etiam q̄s ḡuissime ḡdit. sepissime labit. leditur z cassat. misa vita q̄ sic ꝓdit sic ꝓcedit quesic ozit. sic ꝓcedit. Hec ille. Jn scō fletu mouet nos dolere mortē aie nre. lazar⁹ ei⁹q̄ driduan⁹ iacēs in monumēto. ligat⁹ istiz. sudario opertus lapide supposito p̄ssus significat aiam in pcō mortuā q̄ iacet in ergastulo conscie. ligata vinculis pcōz. De q̄ vinculo loquit sapiēs Prouer. 5. Funib⁹ pcōr suoz rū q̄sq̄ ꝑstringit. optro desiderio ꝛpaliū. de q̄ desiderio loquit Job. 15. Operuit faciē crassitudo. Opit enī faciem crassitudo cū desiderata rez abūdātia oculos mētz ꝑmit. iacet etiā p̄ssa pōdere obstinatiōis. Vñ Job. 38. loquēs ō pcōribz ait. Jn similitudie lapidis aq̄ durant. Aq̄ sunt pcōres qui de pcō in pcīm ruūt. Quatuoz dies fūt cogitatiō. s. locutiōis. opatiōis. z ꝓtractꝫ suetudis q̄b⁹ dñs reuocat dicēs. Cant. 6. Reuertere. re. su. re. Quicq̄ aūt fecisse dñs legit in suscitatōne Lazari. Fremuit sp̄ū. turbauit seip̄m. lacrimatus est. p̄ri gras egit. z magna voce clamauit. Jn oīb⁹ notāt q̄n cꝫ necessaria pnie. Prio enī oz fremere ꝓ tritōne pcōr. qz offēdit deū creatorē suū z benefactorē. Vñ de eo p̄t dici illud qđ scribit Eccli. 30. Sicut fremit⁹ leonis. ira et ira regis. Rex ē q̄libet q̄ hz regere aiam suā: cui⁹ fremit⁹ oz esse sic fremit⁹ leonis. qz sic ad fremitū leonis sistūt ḡdū oīa aialia. Jta ad ꝓpunctiōnē penitētz motus carnales.

Scōo penitēs oz turbari in ꝓfessione. vñ Eccli. 30. Super oēm vocē turbabunt⁹ viscera ei⁹. Tertio oz lacrimas fundere in oꝛōe. qz sicut ait Aug. Plerūq̄ h negociū pl⁹ gemitib⁹ z fletu cꝫ ꝑmonib⁹ agit. Quarto debet gras agere ꝓ cordis duotōem ne tepescat a feruoꝛe ō uotōis. sic illi q̄b⁹ ait aplus ad Gal. 3. Sic stulti estꝫ vt cū spū ceperitꝫ carne ꝓsūmami-

Quito debet magna voce clamare. i. intenso affectu se ipz ad exercitia bonoz opez exercitare di. Lazare veni foras. s. ad faciendū bona opa Jo. xi. In tertio fletu de q hr in h euangelio docet nos flere mala prauitatz aliene. Vñ Ezech. 9. dr q pcepit dominꝰ ser vir' ad interficiēdū patis q trāsirēt p media ciuitatē hierlm z interficerent oēm virū sup quē nō inuenirēt T. s. tau. q erat signū gementiū z dolentiū sup cunctz abominatōibz q fiebant in medio eiꝰ. er q dak intelligi q p alienis pctis nō dolet spū alr interficit. Ezech. 3. Mānsi septē dieb' merēs i medio eoz. Vñ dauid inps. Vidi puaricātes z tabe. zc. In q̄rto fletu monet nos flere cōtra horroꝛē gehēne. vñ pt dicit illud Jaco. 4. Miſi eſtote lu-ri. v. i. lu. cōuer. z gau. in me. Vñ Ber. Contremisco a dentib' bestie infernal. a vētre inferi. a rugiētib' preparatz ad escā. horreo vermē rodentē. ignē torrentē. fumū z vapoꝛē sulphureū z spm p cellaz. horreo tenebras exteriores. q̄s dabit capiti meo aq̄m. z oculis meis fontē lacrimaz. vt pueniā fletib' fletū. z stridoꝛē dentib'. z pōdꝰ cathenaz pmētiū stridentiū vrentiū z nō psumētiū. Heu me mater mea: vt q̄d me genuisti filiū doloꝛis: filiū amaritudis z indignatōis z ploratōis eterne. Cur exceptus genib' cur lactatꝰ vberibus natꝰ in pbustionē z cibum ignis. Hic ait dñs Luce. xi. Vigilate oi tpe orantes. vt digni habeami fugere oīa ista q̄ futura sūt z stare añ filiū hois. In q̄ fletu docz nos flere p dilatōe prie. sic dauid q̄ dicebat. Q̄n veniā z apparebo añ faciē deiz q̄si dicat. Tupio dissolui z esse cū xpo vt dic Rich. de scō victoꝛe. O quātꝰ amoꝛ q̄ta fiducia amoꝛ pulcritudinis diuine. fiducia forme p̄prie. Sciebat em aia illa casta. q. ome genꝰ ad suū sile puertik. Si eni ois hō silem sibi q̄rit. et deus p facto suā silitudinez diligit. Dis z tu diligi a deo tuoz. Repara in te imaginez z silitudinē suaz z pcupiscet rex decoꝛē tuū. q. vero interi spes eterni boni differt ania desiderātz affligit. vñ sequit Fuerūt mihi lacrime mee panes die ac nocte dū dr mihi

quotidie. s. ab impijs insultantibus: vbi ē deꝰ tuꝰ. Sic z Thobie cognati eiꝰ irridentes dicebāt. Vbi ē spes tua p q elemosynas z sepulchra faciebas? Thob 2. Lacrime vero ad modū balnei lauāt aiam celestis regis cubiculū ingressurā. Vñ sequitur. Trāsibo ad locū taberna culizē. Et sic ex oibus dictis apparet q xp̄s plorauit ad ō monstrādū ereplū z ñ ad suā necessitatē. Et hec de prima pte. Cōclusio scda ē tal q luctus gñaliꝫ sub triplici spē triplex diuidi pōt. Nā aliqs luctꝰ ē bonus, aliqs malꝰ, aliquis indifferēs. Dixi pmo q aliqs luctus ē bonꝰ. z iste luctus ē triplex. Nā aliquis luctus ē bonus: vt luctꝰ ex timore ifemi pcedēs si caritate fuerit associatꝰ alr nō. Vel tus ḡ luctus pritōis bonꝰ est. Luctꝰ factus ex ꝓsideratōe petrōꝝ inḡtū q ipa petā offensus ē deus. z de tali luctu aia recipit pacē z ꝓsolationē exemplo petri z marie magdalene q plorātes ħ mō receperūt venīā z gram. Et ideo dic Ber. Illas lachrymas in vinū mutari diceriz que ffne ꝓpassiōis affectu inseruozē pdeūt caritatē. Est alius luctꝰ bonꝰ q vocaꝫ luctus ꝓpassionis marie quādo ḥs hz ꝓpassionē de miserijs q spūalr occurrūt alieni. Ad hūc luctum sap. inuitat Eccle. 22. Sup mortuū plora. defecit eni lux eiꝰ. z super fatuū plora. defecit eni sensus. Sic plorabat Hiere. vt habet. 13 c. sue pphetie di. Plorās plorabit aia mea z ōduc̄et oculi mei lacrimā q2 captus est grex dñi. Vñ. 14. ca. Lacrimas petēdo dicebat. Deducāt ocli mei lacrimas p die z nocte z nō taceāt qm̄ pritōe magna pcrita est virgo filia populi mei. Sic plorabat brūs ambrosius audiens petrm̄ primoꝝ in. ꝓfessione: vt illos ad pritōem vi pduceret. Pro tali luctu ꝓsolatio inuenit marie qñ fit ex ꝓpassione passionis xpi. Et de tali luctu bono sic diuiso in luctū pritōis z ꝓpassionis dedit ereplū xp̄s. De pmo qñ petā nra plorauit in cruce. De scdo qñ plorauit sup hierlm. Adhuc ē tertius luctus bonꝰ qui vocatur luctus deuotōis. qñ aia ex desiderio spōsi iā pregustati ō flet eiꝰ abstinētiā. Vñ Aug.

Modū vis hr elacrimarum meaz cū miseor mee modū nō videā ipariēs ē amori debitur qō amat. Aliqñ aīa habet lacrimas deuotionis qñ scz p magnitudine gaudij et visitatōe spōsi plorat. Vltī scdō q iuēit vn⁹ luct⁹ mal⁹ zvtilis. Et iste est luctus triplex. Vn⁹ cupiditatiz. alius luct⁹ inordinate ꝓpassionis. Alī⁹ luct⁹ eterne dānatōis. Dico p̄mo q ē vn⁹ luctus cupiditatiz. de q dic ꝑ ihūs. Plorat lacrimis amissa pecūia veris. De scdō luctu falsē ꝓpassionis ait Aug. Cogebar plorare dīdonē mortuaz q occidit se ob amorē cum interea nō ipm in his a te morientē. de⁹ me⁹ vita mea sic eis oculis nō flerē miserrim⁹. De tertio luctu dānationis ait dñs. Mat. 8. di. Ibi erit fletus z stridor dentiū. Vltī tertio q ē vn⁹ luct⁹ indifferēs qñ aliqs ex amore z rei nec studio carnali plorat. vel ꝓmodū vl damnū alterius. nō tñ cōtra deuz. Et de isto fletu dr Thob. 12. Cepetūt flere p̄ gaudio. Et Gen. 43. dr de Ioseph q cū vidisset beniamin frem suū crūpebant lacrime z introiēs in cubiculū fleuit. Et sic p̄z tota conclusio scda. Sz h̄ pōt quelibet qō ē p̄miū bn z vtile lugētiū. Ad qō breuit rndet ꝑ illa sniam saluatoris Mat. 5. et Lu. 6. q est hab tudo ipō dicēte. Vltī q lugēt qm ipi ꝓsolabunt. Et sūt vltī lugentes ꝓpter tria etiā in p̄nti seculo iz vltīmo ꝓmittat eis in futuro. P̄mo quia p̄uidēt claritatē dei. Vñ Bze. Fir plenū q vt in ipis p̄ns fletib⁹ gaudij claritas erūpat z mes q deleta lacuerat ad inspectionē fulgoz vegetata conualescat. Scdō sūt vltī. q sūt qsi imunes a tristicia h⁹ seculi. Vñ Ber. In op̄ib⁹ tuis memorare nouissima tua. mortis horroꝛē. iudicij tremendi valde discrimē. ardentis gehēne. met⁹ ab oculis cordis tui elongari nullatenꝰ patiaris cogita p̄ egritatōis tue miseriā. Recogita ānos tuos i amaritudie aīe tue. z cogita hūane vite p̄icula cogita fragilitatē ꝓpriā z i hmōi cogitatione si ꝑseueraueriz dico tibi q paz senties q̄d soluas vidētē molestū cū tot⁹ corde circa molestiū interiorē occupatis. z nec patiet dñs cōsolatōe te cē. q p̄mittz deus totius consolationis.

p̄mius luctus

luctus malus

z ꝓplebiſ oino qꝫ pollicetur
ꝓpitas. ſ. Bri q̄ luget. Ter
cio ſūt bti lugētes etiā in p̄
ſenti ꝓpter ſatietatē mentalē
Vñ Bze. Luctu ſuo aīa pa
ſcit cū ad ſupna gaudia flen
do ſubleuat. Cōcluſio tertia
ē talꝫ q luctꝰ tres ſūt triūphi
tres tri Primꝰ triūphus vocat ōmo
umphi nialis. Scōs vocat būanal
luctus. Tertiꝰ vocatur dīnalis. Di
co p̄mo q p̄mꝰ triūphus vo
catur demonial. Hā luctus
eſt tāte ꝓtuꝫ q triūphat de
demonio ipm ſubmergēdo.
qz ſic aq̄ mariſ rubri ſubmer
ſerunt pharaonē ita lacrime
ſubmergūt demonē. De tali
triūpho luctꝰ loquit dauid
in ps̄. d. plorāti. Cōtribula
ſti capita draconis in aquis
Draco iſte demō eſt. q habet
mlta capita. i. mltas maneri
es ad tēptādū. Et illa capi
ta vltiſte maneries tempta
tōnū lachrymis ſubmergūt

Dico ſcōdo q ſcōs triūphꝰ
luctꝰ vocat būanal. Nam
luctꝰ menti būane tres vtili
tates donat. Prīo ipam mū
dat. Vñ Caſſiod. ſup illud
ps̄. Fuerūt mihi lacrime mee
zc. Flet ꝰ cibus ē aiaꝫ. corro
borat io ſenſuū ablutio pcto
rū refectio mētiū. lauacrum
culpaꝫ. Scōo mentē clariſti
cat. Vñ Bze. Oēs lacrimiſ
baptiſata in ꝓtēplatōe videt
limpidius. Tertio mentē
hūiliratꝫ Vñ ſap̄. Prouerb.
12. Deoꝛ in corde viri hūi
liat illū. Et Bern̄. Equū in
domitū flagella domāt ani
mā imitē. ꝓtritio ſpūs. z aſſi
duitas lacrimaꝫ. Et vbi b
uiter dicat oēm ſpūalē infir
mitatē luctꝰ ſanat. Vñ ō lu
ctu p̄t ſic dici illud qō ſcribi
tur Job. ſ. Dereutes exigit
ſoſpitate. Dixi tertio q ter
tius triūphꝰ luctꝰ vtiꝫ voca
tur dīnalis. Hā luctus tria
facit deo. Prīo deū inebriat
Vñ Iſay. 33. ait dño. Adipe
victimaꝫ tuaꝫ. ſ. lacrimarū
nō inebriaſti. nec imerito. qz
lacrime ſūt vinū q̄ nō tm̄ de
us imo z angeli inebriantur
Vñ Ber. ſup Cantic. dicit.
Lacrime penitentiū vinuz ē
angeloꝝ qz in illis odoꝛ vi
te. ſopoꝛ gr̄e. guſtus z indul
gētie. ſanitas redeūtis inocē
tie. recōciliatōis iocūditas. z
ſerenate ꝓſcie ſuauitas. Se
cūdo luctꝰ deū pungit. Vn
de ſup illud Thob. 3. Tunc
thobias igemuit. dic̄ gloſa
Dīō deū lenit lacrima cogit
hec vngit. illa pungit. Ter

tia luct⁹ deo violentiã q̃dã/ mõ infert. Vñ sup illud ps. Auribꝰ pcipe lacrias meas. ait Aug. Violẽte sũt in precibus lacrime. Jñ Hiero. de lacrima loq̃ns in q̃daz epla ait. O lacrima bũa tua ẽ potẽtia. tuũ regnũ. tribunal iudicis nõ vereris. amicoꝝ tuorũ accusatoribꝰ silẽtiũ iponis. nõ ẽ q̃ te accedere veret. si sola itras vacua nõ redib magis cruelias diabolum q̃ pena infernal. Quid plura? Vincis invincibilem. ligas oipotentẽ. inclinas filiũ virginis. Hec ille. Sz b̃ que ri pt vtrũ ad pfectõem pieta/ tis reqrant lacrime. Ad qõ breuiter rñdẽ q̃ sic. qz i eis ostẽdit viscerosa dilectio. vñ basilius archiepꝰ capadocie in quadã sua admonitõe de lacrimis loq̃ns ait. Vbi fuerit lacrime: ibi spũalis ignis accendit: q̃ secreta mẽtis illuminat. z vicia cũcta exurit. Tũc auiditate celesti animus flagrãs copulat xpi amori. z in terris degẽs mediat iugiter de supnis. calcat seculi dignitates. z ad pmia futura se extẽdit. nec vlla vis/ seculi ab amore eũ segregat xpi. ꝓ vt figura q̃dã inter hoies ver/ sari videtur z tota eius cogitatio de celestib intelligit.

Dolꝛ illi pñs dulcior ẽ q̃ ipa vita. Cupit dissolui z eẽ cũ xpo. quẽ in carne viuẽs in terra suũ portauerat i tẽplũ Vide g̃ q̃tũ lucrũ afferant fletus ac lacrime. z q̃tã pernicie pparent risus z locus. Quẽ enĩ ridere delectat post modũ flebit amare. Qui ãt lugere voluerit gaudebit in posterũ. Et sic expedite sunt hꝰ fructꝰ ptes q̃s pmisimꝰ declarãdas magnifice dñe ciues dilecti. quem obsecro vos toto conatu hre vt b̃ g̃/ tam z in futuro gloriam habeatis. Amen.

Dñica decima post pent. De vicio inanis glorie.

Sermo. XXXVIII.

Jxit ieſus ad quoſdam qui in ſe ꝓfidebant tã q̃ iusti. Luce 18.

Pro huiꝰ sacri z sci cuãgẽlij historiali declaratione. Notandũ q̃ vane gliosus ille est qui hec tria facit.

Jn seipm ꝓfidit mentz elatione.

Secz ipum ostendit oris laudatione.

Suos actus p̄tendit cū p̄rimi vilipensione.

Dico p̄mo q̄ vane gloriosus p̄fidit in seip̄m mētis elatōe. Rō hui⁹ est. q̄ ille p̄fidentiā habet in seip̄m q̄ ex mentis elatōe tm̄ se existimat q̄ se sibi sufficere putat. sed hmōi ē vane gl̄iosus. igit. Unde Origenes ome. i. sup Ezeb. ait p̄tra talē. Quid sup̄b cinis z terra. vt hō arogantia subleuet obliuiscit q̄d erit et cū fragili vasculo p̄tinent z quibus erroribus imersus sit. z q̄lia semp purgamēta de sua carne p̄iciat. Un̄ de h̄ exemplū dat de Nabuchodonosor q̄ post victoriā arpharat regis medor tāq̄ insan⁹. et vane gl̄iosus in seip̄m habuit fiduciā z eleuatū ē cor ei⁹ in sup̄biā. qua de causa eiectus est de regno suo. Un̄ ō eo dr Dan. 5. Cū aūt eleuatū est cor ei⁹ z spūs illius obfirmat⁹ est ad superbiam depositus est de solio regni sui z gl̄ia eius ablata est z a filijs hoim ejectus est. 5z cū bestijs cor eius positū est. et cū onagris erat habitatio illius. Dixi scdō q̄ vane gloriosus seip̄m ostēdit ex laudatōe. nec mirū. q̄ q̄ mentez habet eleuatā verba p̄fert elationis cū voces sint signa eaz passionū que sūt in anima teste Aristo. in phemio libri enūciatōis Sed vane gl̄iosus habet mentē elatā vt dictū est igit. Ideo venerabilis hugo in li. p̄mo de aia. p̄dēnās illos qui se laudauerūt. z tn̄ ad inferna descēderunt ait. Quid profuit illis inanis gl̄ia. breuis letitia. mūdi potentia. carnis voluptas. falsa diuitie. magna familia. et mala p̄cupiscētia. vbi risus vbi iocus vbi iactantia. vbi arrogantia. de tanta letitia quāta tristitia. post tantāvoluptatē. cū grauis miseria. ō illa exaltatōe ceciderūt i magnā ruinā z magna tormenta. Et deinde dicit ad vane gl̄iosum. Q̄ illis accidit tibi accidere potest q̄ homo es. Hō ō humo. Limus de limo. de terra es z de terra viuis. z in terra reuerteris. q̄n veniet dies vltima q̄ subito venit. Et forsitan hodie erit q̄ certū est q̄ morieris. Hec ille. Exemplū huius hr. i. Regū. 17. De illo vane gloriosoo goliath philisteo qui dum se iactabat exercitus israel occisus est ab humili

puero dauid. qui non ꝓfidit vt goliath in viribꝫ ꝓpꝫis. sed fidē ꝫ fidentiā in dño habuit. Vñ de ipō ait bīssimus Hiero. ad Augustinū in epla que incipit. Tres simle eplas His condamelis rex dauid ad p̄liū. ꝫ quinq; lapides de torrente accipiēs leuigatos armatus ꝓcedebat. Nihil aspitatis est ꝫ sordiū in hui⁹ seculi turbines in sensibꝫ suis eē monstrabat habens de torrēte inuia. Idcirco ei abstrauit caput. ꝫ superbissimū goliath suo potentissimo mucrone trucauit. Dixit tertio q̄ vane gl̄iosus suos actus demōstrat ꝫ p̄tendit cū primi vilipensionē ꝓtra illud qđ ait Sze li. 6. moza. dicēs. Cū bñ viuit valde timendū ē ne mēs despectꝫ ceteris de gl̄iosa singularitate elcuet hec nō ꝓpter aliud facit vane gl̄iosus nisi vt appareat mūdo quē diligit in q̄ recipi merc. dē suoꝝ operū. nō aduertēs quid Augu. dicat. Inanis gl̄ia hui⁹ sēculi fallax est suauitas. ꝫ infructuosus labor ꝫ ꝓperuus timor. Unde tali vano gl̄oso Hugo li. de aīa ponit exemplū de amatoribꝫ secli. dicēs Dic mihi vbi sūt amatores mūdi q̄ ante pauca ipa nouiscū erant. Nihil ex eis remāsit: nisi cines ꝫ vermes. attende diligēter qđ sunt vel fuerūt. boies fuerūt sicut tu. comederūt. biberūt. riserunt in bonis dies suos duxerūt ꝫ in ꝑcto ad inferna descēderūt. Hic caro eoꝝ vermibus. ꝫ illic aīa ignibꝫ deputat. donec rursus infelici collegio colligari sempiternis inuoluant incēdijs. Qui socū fuerit i victis. socū erit i penis. hec ille Hec ꝯclusiones magnifice dñe ꝫ clues dilecti ⁊notant i sacro euāgelio hodierno. qđ i tres ꝑtes diuidit. Qm̄ i ꝓma ꝑte pōit vanē gl̄iosi ꝓfidētia. cū mētis elatōe. In scda ꝑte pōit vanā gl̄iosi operis ⁊mōstratio cū ꝑtis vilificatōe sbi. Duo boies. In tria ꝑte pōit vane gl̄iosi iactātia ꝫ cū oꝝ laudatōe ibi. Ieiuno bis i. Et vt clarius hec pateāt videam⁹ hist̄oriā.

Declarate hist̄orie fructus erit v. cū ionis gl̄ie. qđ vicio hodie i euāgelio dñi sniā dā nat dr. Qui se exal. hu. Dc q̄ vicio loq̄ndo tres ꝓpōnes cū trib⁹ dubijs ⁊clarabim⁹.

Quaꝝ ꝓma erit de sua q̄d/ditate. Secūa de sua q̄litate Tertia de sua quātitate. Cōclusio igit ꝓma sit talis in ordine. q̄ inanis glia ꝑm Hiero in q̄dā epla. Est inor/dinatus ani mot⁹ q̄ aliquis ꝓpriā desiderat excellentiaz vt alios honore precellat.

(in anis gla q̄d cit.

Pro declaratōe h⁹ diffinitio nis tria sūt notāda. Primū notandū q̄ appetit⁹ glie ō se nō est aliq̄d vicios ū. Hā glia claritatē q̄ndā significat. vñ glificari. idē est q̄ clarificari. Hinc Aug. sup Joh. ait. Claritas aūt z decorē quen dā hz manifestatōem. z ideo nomen glie ꝓprie importat manifestatōem alic⁹ q̄ ap̄ hoies decor videt siue illud sit bonū corꝑale. siue spūale Et qz illud q̄ clarū ē a mul tis ꝑspici ꝑt z a remotis. Jō ꝓprie p nomē glie designat q̄ nomē alic⁹ z bonū deueniat in mltoꝝ noticiā z approba tōem. z ꝑm istū modū glari ad vnū nō est. largi⁹ tñ acce pto nōie glie. nō solū ꝑsistit in mltitudinis cognitione. Sed in paucoꝝ vel vni⁹ aut sui sol⁹. dū. s. q̄s ꝓpriū bonū suū cognoscat z approbet ñ est pctū. Ar. Pau. i. ad Co rin. z. dicit. Nō aūt spm̄ hu ius mūdi accepim⁹. sz spm̄ q̄ est ex deo vt sciamus q̄ a deo donata sūt nob. Sz etiā non est pctm̄ q̄ alic⁹ velit bona sua ab alīs approbari. dicit eīm Mat. v. Luceat lumē ve strū coꝝā hoib⁹. Et iō appeti tus glie nō dicet aliq̄d vicio sum. sed q̄n inordinat⁹ tūc appetitus. tūc illa glia circa quā appetit⁹ inordinat⁹ vo/catur vana. Et dicit aliq̄d vi cios um. iō ōia diffinitōe po sita q̄ glia vana est inordi/natus motus. Pōt aūt tripl̄ inordinari appetitus circa glīam. Uno mō ex pterei ō q̄ quis q̄rit glīam. puta cuz q̄s querit glīam de eo q̄ nō est vel de eo q̄ nō est glia di gnū. sic de aliq̄ re fragili z ca duca. Secūo mō ex pte ei⁹ a quo quis glīam querit. puta hois. cui⁹ iudiciū nō est cer/tum. Tertio mō ex pte ipius q̄ glīam appetit qui valz ap petitū glie sue nō refert i de bitū finē. puta ad honorē ōi vel ꝓmi salutē. Illis vero q̄ talē inordinatū appetituz hñt ait dauid ꝓpheta. Filij hoim vsq̄ d diligitz vanitatē z queritis mendaciū i. glīaz vanā q̄ nō est glia. Est etiā

sē. se. q 132. a. 1.

scdo notādū q̄ inter vanam gliam z supbiā h̄ interest. qz vtrūq; ē appetit⁹ ꝓprie excellentie. tñ supbus apparet sibi magis intra. Sz vane gl̄iosus in ore alioꝝ apparet ꝓpter laudē extra. Est aūt tertio notādū. q̄ aliq̄ dicunt vanā gl̄iam eē pctm̄ capitale. aliq̄ vero nō. Qui dicūt q̄ vana gl̄ia nō ē in nūero viciorꝝ capitaliū talē rōem facere pñt. Viciū qđ sq̄ ex altero oriť nō ē capitale. Sz vana gl̄ia oriť semp ex supbia. igitur. Qui dicūt oppositū sic Gre. hñt rōem tale. Pctōrum actualiū vnū ē initiū. duplex radix. triplex fomētū. Initium ē supbia. iuxta illō. Initiū omis pcti est supbia. Duplex vero radix ē. timor male humiliās. z amor male accendēs. tñ omis timor oritū hz ab amore. Nullus em̄ timet aliq̄d ꝑdere nisi qui amat id hre. Triplex fomtū sūt tria que sūt in mūdo. f. ꝛcupiscentia carnis. aut ꝛcupiscentia oculoꝝ. aut supbia vite. vñ cū supbia sit initiū omīm pctōrum dicūt ille tales q̄ est vitium gñale. qz omia vicia aliq̄ mō ordinanť in finē supbie. Jō dic Gre. Q; supbia ē regina oīm viciorꝝ. xl. mōraliū. Vana gl̄ia ꝙ quo est excellētia q̄dā qua maxie desiderāt boies ponit vicīū capitale. Et sic de eo intēdo loq̄ non de ea tūq; spāli filia supbie.

Sz mō videndū ē qñ vana gl̄ia ē pctm̄ mortale z qñ veniale. Ad qđ dicendū fm scm̄ Tho. z Duran. in sūma q̄ ex h̄ iudicet aliq̄s peccatū mortale qđ ꝛriať caritati Pctm̄ aūt inanis gl̄ie fm se ꝛsideratū nō videť caritati ꝛriari. Ē tū ad dilectōem ꝓximi. Quātū aūt ad dilectionē dei ꝑt ꝛriari dupl̄r. vno mō rōe materie de q̄ gl̄iatur. qs. puta cuz gl̄iatur de aliq̄ falso qđ ꝛriatur dine reuerētie. fm illud Eze. 28. Eleuatū ē cor tuū z dixisti. Deus ego sum. Et. i. ad Corinth. 4. Quid habes qđ nō accepisti. Si aūt accepisti q̄d gl̄iaris q̄si nō accepis? Vel etiā cū quis aliq̄s bonū tale hz de q̄ gl̄iatur z ꝑfert illud bo qđ ꝓhibeť Hier. 9. Nō gloriet sa. in sa. sua. nec for. i fortis. nec dives in diuitijs suis. Sz in h̄ gl̄ietur q̄ gl̄iatur scire z nosse me. Vel etiā cū qs testimoniū hoim ꝑfert testimonio dei. sic ꝛ q̄sdaz ōr.

se. se. q. 132. a. 3

Job.12. Qui dilexerūt magis gl̄iam hoīm q̄ gl̄iam dī. Alio mō petīm inanis glorie ꝺr̄iat caritati dei ex pte ip̄i⁹ gl̄iantis q̄ intentōem suam referat ad gl̄iam tāq̄ ad finē vltimū ad quā etiā ordinat opera ꝑtutū. z p q̄ ꝓsequendo non ꝑmittit facere ea q̄ sūt ꝺ deū z sic ē petīm mortale. Unde Aug. 5. de ciui. dei dic̄. Q, hoc vicīū. s. hūane laudis tā inimicū ē pie fidei. vt maior sit in corde cupiditas gl̄ie q̄ timor vl̄ amor dei. vt dñs dicit. Jo. 5. Quō potestis credere gl̄iam ad inuicē spectātes z gl̄iam q̄ a solo deo ē non q̄rentes. Si aūt appetitus vl̄ amor hūane gl̄ie. q̄uis inanis nō repugnet caritati q̄tū ad id de q̄ est gl̄ia. Neq̄ q̄tum ad intentōem ip̄ius q̄rentis gl̄iam nō ē petīm mortale. sz venīale. Unā dic̄ Crisō. super Mat. q̄ cū cetera vicia locū hēant in filiis diaboli. Inanis gl̄ia locū hz etiā in filiis dei. In sctis enī ogib⁹ habēt frequenter alīqs motus vane gl̄ie. cū tñ nullo mō vellēt aliq̄d cogitare vl̄ facere ꝺ deū Et hec de ꝓma pte sufficiāt

inanis gl̄ia est detestabilis.

Cōclusio secūda s t cal in ordine. q̄ q̄litas z ꝺditio huiꝰ petī detestabilē ꝓpter tria. Primo ꝓpter petī abscōsionē. Secūdo ꝓpter augmētationē petī. Tertio ꝓpter dei imaginis destructōem. Dico primo q̄ vana gl̄ia ē detestabil ꝓpter petī absconsionē. Nā multi sūt q̄ petētes hēre nomē z gl̄iam in hīs mūdo oñdūt se esse bonos a foris. Intus vero sūt lupi rapaces. z hoc ꝑ hypocrisīā. q̄ est filia. imo soror vane gl̄ie faciūt. ꝺ quos dñs Mat. 23. dic̄. Ue vobis qui sicut estis sepulcris dealbatis que a foris appa. ho. spe. intus vero ple. sunt os. mor. Et ita vana gl̄ia ē occasio abscōsionis petōꝝ. Heu q̄t sūt hodie qui petā sua nolūt ꝓfiteri ne appareāt mali. q̄t sūt hoīes qui vadūt q̄tidie ad ecclesias ad p̄dicatōes z ad alias ꝺuotōes vt meli⁹ possint luctari vt hēant bonū nomē quo deus dē fides. Jō dñs nō imerito dixit. Attēdite a falsis ꝓphetis ꝛc. Dixi sc̄ō q̄ vana gl̄ia ē detestabil. ꝓpt petī augmētatōem. Hmōi enī vana gl̄ia illoꝝ qui laudant se cū male fecerūt petā sua iactando. z ista ꝓprie est vana gl̄ia diabolica. de q̄ ꝙsapiēs Prouer. 1. Letant cū male

fecerint, z exultant in rebus pessimis. ꝙrum vita uerse et infames gressus. Cōtra huiusmōi facientē dauid in psō dī. Quid gl̄iaris in malicia ꝙ potens es iniqtate? Dīri tertio ꝙ vana gl̄ia ē detestabil̄ pter dei imaginis destructiōz. imo ppter dei illusionē Nā viri z mlieres ornate incedētes ppter vanā gl̄iaz nō solū destruūt imaginem dei Uez etiā deludūt imaginē crucifixi ꝙ nud⁹ p nobis manet in cruce pendēs. Varie cū tales veniūt ad orandū in eccl̄ia. Idcirco Paul. Thy. scribēs pme. 2. c. Mulieres cū verecūdia z sobrietate ornātes se in habitu ornato. ñ in tortis crib⁹. aut auro. aut margaritis l̄ veste p̄ciosa. sed qđ decet mlieres ꝓmittētes pietatē p opa bona. ꝙtuma gis viri nō dēt se ornare. maxie pueri ꝙ postmodū mlieres veniūt ad abominatōs ppetrātes z facientes petrā ꝑ naturā. Idcirco pīes z matres nō dēt eos nimis ornare. Et si ip̄i quererēt eos dēt ꝓberare. vt stulticia cadat de cord eoz. Oz dicit sapi. Prouer. 22. Stulticia colligata ē in corde pueri: z virga disciplīne purgabit eā. Et sic ptz q̄re detestabil̄ est vana gl̄ia.

ꝺs illo peccatō maꝝ gꝭ peccat.

Sz iuxta hec dicta q̄ri p̄ōt ꝙ magis peccāt in vana gloria: religiosi an seculares. ad qđ rñdetur ꝑm doctrinā doctoris irrefragabilis Alexā. de ales in suo scđo. ꝙ motus vane gl̄ie tribꝰ mōis surgere p̄ōt in hōibus. Nā vno mō motus vane gl̄ie surgit ex spiritualibus bonis. puta ex sciētia z ꝓtutib⁹. Scđo modo surgit ex exteriorib⁹ corporalibus bonis. puta ex diuitijs z potētia z pulcritudine z hmōi. Tertio mō ex duobꝰ simil. Tūc ad questionē quā do dī quis magis peccat in vana gl̄ia secularis vl̄ religiosus dī. ꝙ peccare i vana gloria duobꝰ mōis dici p̄t vl̄ pl̄ibus mōis peccare. de ꝙ querit. Vel magis peccare duobus mōis accipi p̄ōt. vel ex maiori causa. vl̄ qz minꝰ habet excusatōis. Si de pluribus modis volumus loqui Dico ꝙ pl̄ibus modis peccare p̄ōt secularis. qz hz plura bona que nō hz religiosus. puta diuitias. dñatōes corporis ornamētū z hmōi. Si volumꝰ loq̄ ōmaiori fratē cū

Dico q̄ ex maiori cā pl⁹ pec
care p̄t etiā sectaris. Ex plu
res p̄t hr̄e causas. Si de ex
cusatōe loquimur plus pec
cat religiosus. q̄ minus ex
cusatur. q̄ in p̄fectiori statu
Et iō si de tali statu vāe glo
rietur magis peccat. Hic ait
Ber. Quid facit superbia sb̄
pānis būiliatis iesu? Quid
dicat mltū malū. Et hec de
scōa p̄te sufficiāt. Conclu
sio tertia ē ista. q̄ ex isto vicio
se. se. q. vane gl̄ie septē mala p̄roce/
132. ar. dunt que sūt. iactātia. p̄sum
vltimo ptio nouitatū. hypocrisi. per
tinacia. discordia. p̄rētio. in
obedientia. Et ista mala dis
cūtur filie vane glorie. Et rō
ē. q̄ illa vicia q̄ de se nata sūt
ordinari ad finē alic⁹ vicij
capitalis dicūtur filie ei⁹. Sz
bia ista vicia supradicta or/
dinātur ad finē vane gl̄ie q̄
ē manifestatio p̄prie excellē/
tie. igit. Dico igit p̄mo q̄
ex vana gl̄ia p̄cedit iactātia
Et ratio ē. q̄ ad manifesta/
cōem p̄prie excellētie duob⁹
mōis p̄t deueniri. s. verbis z
operib⁹. Et in ꝑbis p̄ncipa/
liter ponit iactātia q̄ mani
festātur bona p̄pria. Hec q̄
dem inimica ē bonis. Unde
dicit Gre. Justi bona sua nū
q̄ detegūt nisi aut eor̄ p̄ro/
ximor̄ vtilitas: aut nimis
cogat necessitas. vt in Job q̄
int flagella dei p̄ hūana ꝑba
depressus dū mentē suaz ad
desp̄atōis foueā ꝓspexit im/
pelli bona sua enūerat dicēs
Oculus fui ceco. Qui iam
cadere poterat nisi ad mēori
am sua bene acta reuocasset.

Dixi scōo q̄ ex vana gl̄ia
p̄cedit p̄sumptio nouitatū.
qō victū etiā in ꝑbis pōitur
qui tali vicio occupātur ō se
dicere p̄sumūt vanitates et
ea q̄ ad effectū ducere ñ p̄nt
de quibus Judith. 6. Presu
mēres de se z de sua virtute
gl̄iantes humilias. Dixi
tertio q̄ ex vana gl̄ia p̄cedit
hypocrisia qō vicīū ponitur
sez cū quis aliquid ore dicit
aliud ope facit. Quia hipo
crita latīe dr̄ simulator. Cō
tra istud vicīū loquit dom
nus Mat. 6. Cū facis ele
mosynā noli tuba canere. tu
ba canere est. vt dicit Crisō.
Pompā vane laudis appe/
tere. Dixi q̄rto q̄ ex vana
gl̄ia p̄cedit pertinacia. Et ido
q̄ aliquis nō solum ꝑbis p
istos tres supradictos mo/
dos nitī p̄t oīdere p̄priā ex
cellentiā. sz ēt ogib⁹ oīdēdo

se nō esse aliquo minorē. Et ꝟ q̄druplr. Prio mō cōtrū ad intellectū. z sic ē istud viciū qđ vocat ptinacia p quā ds nimis innitit ppie snie nolēs credere snie meliori. Contra ds bugo de sco victo. loqt di. Sūt q̄dē in congregatōe obstinati in suo sensu sapiētes in oculis sūt hi q̄ nō receperūt ex rōe defectū nr̄e se nr̄ alīus. sz si bi alios applicari: ptendunt z si viderīt nō obtpari statiz pmouent arcz alios perturbāt. Jō dic Sen. Mobilis esto nō leuis pstans nō pertinax. Hoc viciū detestabile ē qz q̄libet dz adherere sententijs sapiētū z nō insipientū. Sic roboā. z. Re. 12. Nec letari in ppio snia. Sic dicit sap. Pro. 15. Letat hō i snia oris sui. De alijs tribꝰ mōis dicet i istz sequētibꝰ. Dixi quito q ex vana gla procedit discordia. qz q opere vult ondere ppriā excellētiā vult facere ppriā volūtatē. Unō orit discordia. Et si ds ex intentōe a bono primi discordat peccat mortalr. Dixi sexto q ex vana gla procedit ptentio. Et ꝟ viciū licet ptineat ad ꝟba. tñ ex fit ope. sic qū ds vult defendere aliqđ litigādo nō seqndo rōez. Et ꝟ solū fac nō ppter rē mlt̄ occiens. sz vtne videat; pdere q̄ si nō ē ad defensionē rōis. vt dic Tullius in rhetorica. Cōtētio ē oro agēs ad defendē dū pitatē ad pfutandū errōres. sz solū fit ad ipugnādaz pitatē ne ille tal̄ q̄ credit videat amittere q̄stionē. Est mortale si firmit pmanet in tali ptentōe Dic Pau. 2. ad Thy. 2. dic. Noli ꝟbis ptendere. Ad nihil enī vtile ē nisi ad subuersionē audiētū. Hoc itelligit de ptentōe contra pitatē ex ppōsito q̄ vt dictū ē. ē pctm̄ mortale. Et i ꝟ debet attēdi si cōueniat contentio alicui aut ex negocio qz si nō magz peccarēt. Jstā malā ptentionem describit Ber. sic. Cōtētio ē ipugnatio pitatz cū pfidētia clamoris

Dixi septio z vltio q ex vana gla procedit inobedientia dū alicꝰ ne videat vilr z subdit⁹ nō vult exequi superioris pceptū. que iobedientia quādo fit ex ppōsito determinate plato ē pctm̄ mortale illis q̄ obedire tenēt. sm illō pauli ad Ro. 13. Qui resistit potestati ordinatōi dei resistit. Et sic quātē malignitatis sit

ipa vāa gl̄a saꝛ ex his dictꝛ apparet. Sꝛ nūc aliqs bo ne volūtatꝛ exñs q̄rere possꝛ dicēs. vellem xp̄i gr̄a comite a tali pctō me custodire. q̄ g̃ sūt remedia cōtra ipam. Ad qđ breuiter rñdet q remedia ꝓtra ipam vanā gl̄iaꝛ sūt. 8. vꝛ boni opis ꝑpetrati abscō sio. ꝑpie infirmitatis discus sio. Ignis infernalis cōsi de ratio gl̄ie eterne adeptionis dilectio. Hui⁹ pcti vilitatis pēsatio. ꝑpie fidei p hoc pec catum destructio. ꝑpio obie cto glorie attributio. boni cuiuscunq cū defectu opatio ħ qđē oia ōclarabim⁹ lꝛ alio ordine. Dico ꝑmo q ꝑmū remediū ꝓtra vanā gl̄iam est boni opis ꝑpetrati absc̄sio ħ ꝓsideras Esa. di. Erit vir sicut q absc̄dit a vento z ce lat se a tempestate. Esaye. 32. Huius rei exēplū hr̄ exodi. 40. in manu moysi q leꝑsa ef fecta ē z cū ipa eēt in sinu fa cta ē sana. Vbi ostēdit q bo nū debet celari z nūq manifestari nisi ꝑpter necessitatem vl̄ vtilitatē ꝓximi. Sicut di xim⁹ supꝛ⁹ Et cū vanā gl̄iaꝛ credas nō posse hr̄e. Hic ait Grego. Ille dꝛ publicare bo nū qđ agit q imꝑfecta humili ate tūdat. z nulla elatiōe cō tingit. Secūdū remediuꝛ est boni cuiuscūq cū defectu opatio. Naꝛ nullū bonū ita bñ ab aliq̄ pōt opari: i q non sit aliqs defect⁹. z si ħ ꝓside rat q tale bonum opat: quō inde vane gl̄iari potest. Et q inquocūq bono sit defectus ait dauid ꝓpha in ps̄. loqñs z. d. Descēderūt ocli m. in. elo t. q̄dcūq p̄cipis. supple dū il lud opoꝛ in aliq̄ deficio. Ter tiū remediū est ꝑpie infirmi tatꝛ ꝓsideratio. Et in ħ dat exemplū. Nā si q̄s pōtē picu loſū trāsire vellet z esset ma gn⁹ vēt⁹ si sapiēs esset desc̄ deret de eo. Ita cū q̄s in po testate hui⁹ mūdi ꝓstitutus sentit vane gl̄ie vētū venire ñ qñ laudat cito ōscēdat ad ꝓsideratiōnē ꝑpe infirmita tis. Et sic pot⁹ erubescet q̄s gloriet. Hic dicebat Bern̄. Qui falsa p̄dicāt necesse est vt in suis laudib⁹ erubescāt Et q̄s est q nō false laudatur ſchomis miseria ꝓsideratur.

Quartum hui⁹ pcti vane gl̄ie vtilitatꝛ pēsatio. qđ pꝛ ex ħ q vana est z adhuc nō bñ sufficit imo male ad aures ꝓauas iplēdas. Hoc insinu at dñs d. Mat. 25. Ite potiꝛ us ad vēdētes z emite vob

Quitū remediū est ignis

Remedia ꝯ vanaꝛ gl̄iam.

infernalis cōsideratio. Hec insinuat nob Act.28. Vbi Paulus viperā manui adherentē in ignē excussit. qđ spūaliter fit qñ ꝓsideratōe penę đs vanā gl̄iam a se abijcit. Septū ꝛmediū ē ꝑpzie fidei p h̄ petīm destructio. Nā cuz đs gl̄iam ꝑpzią q̄rit: gl̄iam dei defraudare videt. Vnđ Ber. Reuera famulus es si mꝛa de gl̄ia dn̄i tui nō exeunt. ex te nō trāseūt p te z ni/hil māib⁹ tuis adherere cōtigerit. Nā gl̄ia z laus quedā boīm ꝑbatio sūt vtrum sint dn̄o fideles vl infideles. hic sap̄. Prouer. 27. ait. Quō p bet in cōflatorio argentū z i fornace aurū. sic ꝑbat hō ore laudāt⁹. Septimū remediuz ē ꝑpzio obiecto gl̄ie attributio. dauid ꝓphēta dicēte. Nō nob dn̄e nō nob. sz nomi tuo da gl̄iam. Hic āgeli cantauerūt. Gl̄ia in excelsis deo

Octauū zvltimū remedium ē gl̄ie eterne adeptōis dilectio. Vñ fatu⁹ q̄ hui⁹ mōi gl̄iam q̄reret z supnā exinde amitteret: dicēte Grego. Ille scūt tpalia cū cōsiderantur eterna. Et ita spūalr vilescit vana gl̄ia si cōsideraf eterna Et idē in omel. Si ꝓsideremus fres carissimi ꝛc. Et sic expedite sūt huj⁹ fruct⁹ ptes q̄s supius ꝓmisim⁹ declarādas magnifice dn̄ez ciuef dilecti q̄ obsecro vos fugere vt hic gr̄am et in futuro veram gloriam habeatis. Amen.

Dn̄ica xr. post Pent. ō sacra cōfessiōe. Ser. xxxix.

Exiens Jesus de finibus tiri venit ꝑ syndonē ad mare galilee inter medios fines decapoleos z adducūt ei surdū z mutū. Mar. 7. Pro h⁹ sacri z scti euāgelij hist̄oziali ōclaratōe. notā. q̄ cuilibz ꝓfessori tria sūt necessaria q̄ i his ꝓcessib⁹ cōtinēt. Affectio bōa cū vite hōestate. Cognitio clara cū scie claritate. Executio recta cū clauis ptāte Dico pīo q̄ i ꝓfessore dz eē affectō bōa cū vite hōestate. i. ꝓfessor dz eē bōe vite. Rō h⁹ ē. Ille dz eē bōevite c⁹ misterio scti ficāt ip̄m. fcōciliāt rei. curāt infirmi. suscitāt mortui. Ille ēt dz eē bōevite q̄ vicē xp̄i gerit i tris q̄ arbit⁹ z medi⁹ existit inf pctōres z deū z q̄q̄d i foro pnie pnūciat claue nō errāte ds ipei celi ꝓsistorio auctoritate sua ꝓfirmat. di/

qđ oēs ꝓfesso/res sc̄ thomas in 4. dist. 17. i lit terali exposi/tione.

cente dño Dat.16. Qcūq; ligaueris sup terrā erit ligatū t in cel. t qcunq; solueris sup terrā erit solutū t in cel. Sz hmōi ē pfessor. g̃ dz esse bone vite nō solū in apparētia. qz tūc eēt hypocrisis. sed in affectōe. Jō dic̄ Augu. et hr̄ de pe. di. 6. c. i. Sacerdos cui ois pctōr offert t añ quē ois lāguor starui in nllo eorū iudicād' sit q̄ in alijs iudicare ē p̄ōptus. Judicans eni aliū q̄ iudicād' ē. sc̄ipm pdēnat. Cognoscat igitur t purget in se qđ alios videt si bi afferre caueat vt a se p̄ci ar q̄cquid in alio dānosuz reperit. Et hmōi dat exēplum sr̄e hr̄ in eodē loco decreti de phariseis q̄ sūmā sapiam suis insidijs capere cupiēres cuz mlierē adulterā adduxissēt ad iesum. Jo. 8. Dixit eis Jesus Qui sine pctō ē vr̄m p̄mus in eā lapidē mittat Et oēs recognouerūt seipos in pctō esse. Et ideo null' eā lapidare p̄sumpsit. Jgit er hr̄ exēplo dat intelligi q̄ q̄vult aliū corrigere t ei pniam imponere. Debet eē s ne peccato. qz si pfessor audit pfessiones i mortali pctō erīs mortaliter peccat. si nō ē in ꝓpositō penitētdi. Dixi scdo q̄ i cō fessore debet eē cognitio clara cū scie claritate. i. in pfessore debet esse tanta scia q̄ sciat ligare t soluere. Rō hr̄ est Nullus p̄sumere dz artē aliquā: aliquē docere nisi ipe p̄us didicerit. sed ars regendi aias ē cūctis difficilior. g̃ nullus dz p̄sumere eam exercere nisi fuerit sufficienf istruct'. Vñ dicit Greg. li. i. pastora. c. i. Nulla ars doceri p̄sumatur: nisi pus itenta meditatione discat ab imperitis. g̃ pastoralē magisteriū q̄ temeritate suscipit: qñ est ars artiū regimē aiaꝝ. Et ponit in hr̄ exemplū de arte medicine q̄ nō debz exerceri nisi a gnīs. qz aliter ē piculū in egrotis. Si g̃ ars medicādi corpa ab imperitis nō p̄ōt exerceri sine piculo corp'ū. q̄ romagis ars medicādi aias nō poterit exerceri sine piculo aiaꝝ. taz cōfessorū q̄ cōfitentiū. Vñ Greg. vbi sup. Quis cogitationuz vulnera occultiora eē nesciat vulneribz viscez. Et tñ sepe q̄ p̄cepta spūalia nequaq̄ cognouerūt: corāis se medicos p̄fiteri nō metuūt. dum q̄ pigmētoꝝ seu cōfectionū vim nesciūt videri media carnis

Tho. erubescūt. Debet igit̄ ꝓfes
di. s. sor esse sufficiēter instructus
vt sciat discernere int̄ lepr̄ā
z lepr̄ā z inter pctm̄ z pctm̄
vt faciebāt sacerdotes in ve
teri lege. Vñ Duran. ponit
in sūma. q̄ sacerdos inc̄ptuz
deputat⁹ ē ad diuinū offici
um celebrandū. tm̄ scire dz̄
grām̄atica q̄ sciat ꝓgrue ver
ba ꝓferre. z q̄ itelligat saltē
lr̄aliter ea que legit. Inc̄ptū
vero miſter ē sacrameṫoꝝ. te
nek scire q̄ sit ōbita materia
vl̄ forma cuiuslibet sacrame
ti z modū dispēsādi. Inc̄ptū
ē doctor. tenek scire fidei rudi
mēta saltē. Inc̄ptū ꝙo iudex
ē in foro ꝓscie tenek scire di
scernere iter lepr̄ā z nō lepr̄ā
z inter lepr̄ā z lepr̄ā. saltē in
his pctis q̄ sūt oib⁹ notoria.
Jn alijs ꝙo de q̄b⁹ eriā sapi
entes dubitār. simpler sacer
dos dz̄ tā discretōem hr̄e
vt sciat ō eis dubitar̄. Que
aūt sint q̄ ad min⁹ teneat scí
re sacerdos ponūt dl. z 8. vbi
ōr. Sacerdos dz̄ scire libz̄uz
sacremēṫoꝝ. lectionariū z
missalē. antiphonariū. bapti
sterū. ꝓputū. psalteriū. ome
lias p circulū āni dñicis die
bus z singul̄ festiuitatibus
ap̄tas. z canones pn̄iales. ō
quib⁹ oib⁹ si vnū defuerit sa
cerdotis nomē vix in eo ꝓsi
stit. c. Que ip̄is. Dixi ter
tio q̄ in ꝓfessore debet execu
tio recta cū clauis ptāte. id
est sacerdos ꝓfessiones audí
re volēs debet hr̄e ptātem lí
gandi z soluēdi. Hec ei ñ ꝑt
exeq̄ nisi q̄ habet claues ec
clesie z earūdē clauiū execu
tionē liberā. Vñ ad absoluē
dū in foro pn̄ie tria req̄runt̄.
videlz q̄ habeat auctoritatē
clauiū. Clauis ista fm̄ mar
muz in fm̄one ap̄l̄oꝝ Petri et
Pauli. Nō ē mortal̄ artific̄
aptata manu. sz est a xp̄o da
ta ptās in foro pn̄ie iudican
di. Vñ metha phorice dr̄ cla
uis. ad silitudinē clauis ma
terial̄. q̄ vicz ē istfm̄ ad clau
dendū z aperiendū hūano ī
genio ꝓparatū. Sz de h̄ alis
Nūc aūt scire sufficit q̄ cla
uis ē ptās iudicādi aiaꝝ um
nō'co:poꝝ in foro pn̄ie quaz
ptātez hz q̄liber sacerdos, q̄
tū ad ordinatōem nō q̄tum
ad executōem. Scōm ē q̄ ha
beat executōem ip̄aꝝ clauí
um. Tertiuz ē q̄ executio sit
libera nō ligata. Hec Durā

Hec ꝯclusiones magnifice
dñe z ciues carissime in sctō
euāgelio hodierno denotāt

qđ ist̃es ptes diuidit. Q̃m in pria pte põit benignitas ꝑuenięt̃z. s. xp̃i cũ affectõe bona erga indigẽtes nõ sine vi te honestate. In scđa pte ponit p̃tatio indigẽt̃z cũ ip̃i⁹ liberatõe facta cũ cognitõis scie claritate ibi. et adducũt ei surdũ ⁊ mutum ⁊c. In tertia pte ponit vitatio medentis cũ ip̃ius ꝓmẽdatõne ꝓcedẽs ex recta ptãte vt ibi. ⁊ ꝑcepit ⁊c. Et vt clari⁹ hec pateãt videam⁹ hist̃oriã. Declarate hist̃orie fruct⁹ erit sacra cõfessio ꝑ quã aperit os muti. s. pct̃oris ad loquẽdum ⁊ auris ad audiẽdum vt postea ꝺclarabit in ꝓcessu. De q̃ loquẽdo tres ꝓclusiões cũ trib⁹ dubijs more solito ꝺclarabim⁹. Quar ꝑma erit de sua q̃ditate. Scđa de sua q̃litate. Tertia de sua vtilitate. q̃b⁹ declarat̃z erit finis

Quid est confessio.

Cõclusio igit̃ pria sit talis in ordine. q confessio ẽ sm augu. Est ꝑ quã morb⁹ latens spe venie aperit. Ad cui⁹ euidentiã notandũ ẽ nr̃m doctor̃ẽ Duran. in sũma. q confessio fit tripl̃r. Aut i foro penitẽtie. aut in foro cõtentionis aut i foro ꝓscie

Cõfessio i cõscia.

Dico ꝑmo q ꝓfessio aliq̃n fit in foro cõscie. puta cũ q̃s in cõscia sua facẽ examinatõez suor̃ pct̃or̃ accusãdo se deo solũ. Huius exẽplũ dedit Isa. pphęta dicẽs. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos in amaritudine aĩe mee. Ista cõfessio licz sit saris vtilis maxime si oi die fit cũ deuotõe ⁊ cũ lacrimis in q̃ exercitio laborabat David in ps̃. di. Laborauí i gemitu meo lauabo p singl̃as noctes lectũ meum lacrimis meis stratũ meũ rigabo. Tñ tal̃ cõfessio nõ est in lege euãgelica sufficiẽs ad salutẽ. q̃ pcm̃ latẽs nõ aperit licz accuset se pct̃or̃ coram deo ꝓscia ꝓpria. Nã deo ⁊ conscie ꝓprie p ꝑ⁹ notũ erat peccatũ. Est tñ ista confessio dispositio quedã bona ad confessionẽ nc̃cariã faciendã. Dico scđo q aliq̃n confessio fit i foro contẽtionis. vicz coram iudice. ⁊ in illa licet q̃nq̃ vi tor̃mẽtor̃. q̃nq̃ vi testimonior̃ũ. q̃nq̃ volũtate ꝓpria ne cõfitẽs ad peiora veniat peccatũ. aptiat. nõ tñ spe venie a deo acq̃rẽde. Et iõ adhuc talis cõfessio nõ ẽ ꝓficua vl̃ sufficiẽs ad salutẽ. Dico ꝑtio q aliq̃n ꝓfessio fit in foro penitẽtie. Nã for⁹ ẽ loc⁹ exercẽ

dat̃ ultiū a fando dict⁹. siue a fozoneo rege q̄ prim⁹ gre/cis legē dedit. vt hī extra de ꝓbo. sig. Fo⁹. Et q̄ī confes/sione exercitat coꝝ iudice. i. coꝝ cōfessore lis aie q̄ dz iu/stificari p ꝓfessionē. hīc ē qō dz in foro pnie. Jn ista vero cōfessione q̄ necaria ē ad sa/lutē pcīm apīk spe venie. Et de ista cōfessione mētionē fa/cit diffinitr o supius assigna/ta. in q̄ tria p̄cipalr ad dcla/rationē z diffinitōem con/fessionis tāgūk. p q̄ describīk sat̃ bñ confessio sacralis.

Tho. ī .dist 7.q.3. 2.q.1

Prio tāgīk mozb⁹ latēs. id ē pcīm qđ ē occultū int⁹ in cō/scia. Scđo tangīk apitio. s. ipi⁹ pcti. Tertio tāgīk finis q̄ ē spes venie cōsequēde. pri/mū qđ tāgīk ē materia cōfes/sionis. qz cōfessio ē de pctis tanḡ de materia. Scđm qđ tangīk ē act⁹ z forma confes/sionis q̄ forma z q̄ act⁹ ē ipa apitio. Et in h̄ stat totū q̄si cōfessionis: vt bñ apīak pec/catū. Tertiū qđ tāgīk vt iaz dictū ē vocak finis cōfessio/nis q̄ ē spes venie. Nā ñ ꝓpt aliqđ penitēs pctā sua pan/dit nisi vt veniā cōseqūk. Et l̃z pcīm eēt notū sacerdoti cō/fessionē audiēti. non tñ erat notū vt đi vicario. cui sic pec/catū pandīk vt ipi tāḡ hoi claudak sub cōfessiōis sigillo

Sz b̄ ñ imerito p̄t q̄ri vtr̄ oēs teneank ad talē apitōez pctī. z si tenēk q̄ iure tenēk. z cui facere tenēk. z q̄ñ facere tenēk. Ad hec volēt rñdere tres articulos declarabo. p/mus declarabit q̄s tenek et q̄ iure tenek. Scđs declara/bit cui sit cōfitendū. Tertiꝰ declarabit q̄ñ sit cōfitēdū.

Quis tenek ad con/fessōez.

Quantū ad p̄mū rñdek sm doctrinā Duran. in sūma. q cōfessio ē triplex. Pria ē men/tal q̄ fit soli deo. Scđa ē vo/cal q̄ñak z indistincta. Tertia ē vocak spēak z distincta.

triplex cōfes/sio.

Cōfessio mentak q̄ fit soli deo ē de iure naturali z ad il/la tenebāk oēs homes añ oēz legē scriptā. Hāc mētalē cō/fessionē hūit cayn cū occidit abel frem suū. sz nō perfe/cram. imo nec bona. qz desperatione eam compleuit. Be. 4. dī. Maloz ē iniq̄tas mea q̄ vt veniam merear. Cōfes/sio vero vocalis z indistincta ī qua generaliter peccata cō/fitebāt̃ aliquo modo erat de lege moysaca. scilicet per determinationem sacrificio/rum. sicut patet in Leuitico

Tho. ī 4. dist 17. q. 3. ar. 1. q. 2. 2. 5.

vbi.s. q.3.

vbiō. Aia que p ignorātiā peccat. Et aia q̄ p supbiam peccat. Vel si peccauerit p̄ceps. vñ p̄m gña pctō⁹ erāt determinata gña sacrificio⁹ ꝛsic in offerēdo q̄dammō cō fitebat peccatū suū. Ire per emissionē hirci emissarij sac̄dos ꝓfitebat pctā totī⁹ populi in vniuersali nō singulariū p̄sonaꝝ in pticulari. Cōfessio aūt vocal' ꝛ distincta ꝛ in pticulari determinata. sacerdoti faciēda ē de iure diuino ꝛ in lege euāgelica promulgato. Et rō ē. q̄ in oī iudicio bene ordinato oportet aliū esse reū, aliū iudicē. In p̄nia vero q̄dāmō iudiciuz ē Jō oportet aliū esse reū alium iudicē. Judiciū aūt ꝓ reū p̄cedit aut p̄ pbatōes ꝓ inuitū. aut p confessiones ꝓprias spōte factas. Cū g̃ iudiciuz p̄nie sit spōraneū oportet procedere ex ꝓfessionib⁹ rei. non ex pbatōnib⁹ alīs. In iudicio ꝓpo ē iudex p̄ncipal'q̄ pt absoluere ꝛ ligare Et rō iudicium ꝓfessionis solū deo cōpetit p̄ncipal'r̄q̄ sol⁹ pt pctā relaxare. ipe ꝓpo. q̄ deus erat ꝛ nō hō sufficiebat ei mēral' cōfessio vsq̄ ad susceptōez hūane nature. Et tūc vocalē confessionē q̄ fit hoī requirit ab hoie. Et q̄ ipe in forma humana nobiscū p̄ns eē nō pōt vicarios ꝓstituit hoies: quib⁹ debem⁹ ꝓfessionē facere In h̄ aūt q̄ dedit sacerdoti p̄tātē suā iudiciariā ligādi ꝛ soluēdi. Jo. 20 cum dicit. Accipite spm̄sc̄m quoꝝ remiseritꝫ pctā remittunt' eis. et quoꝝ retinueritꝫ retēta sūt. ꝓfessionē eis tāq̄ iudicibus fieri insinuat. Et q̄ dēat fieri sacerdoti xp̄s h̄ p̄cipit in figura cū dicit leproso mūdato. Vade oñde te sacerdotib⁹. Mat. 8. Hic Jaco. in cano. sua. s. c. dic. Infirmat' q̄s ex vobis: inducat p̄sbyteros eccie. Et subiūgit postea. Cōfitemi alteruꝝ pctā vra. ꝛ orate p̄ invicē vt saluami. In q̄b⁹ vbis ptz. aut dic̄ Rich. in. 4. q̄ intellexit cōfessionē eē faciendā sacerdotib⁹. in h̄ q̄ p̄mo dixit. Inducat p̄sbyteros eccl̄ie. ꝛ q̄ intellexit eā eē necessariā ad salutē. p h̄ q̄ dixit. vt saluamini. Eccl̄ia etiā h̄ p̄cepit: vt infra declarabit. extra de pe. ꝛ re. Dis vtriusq̄ sexus. Nec papa pt dispēsare cū aliq̄ qō cōfiteri nō teneat. q̄ ꝓpter sacramētoꝝ necessitatē nō pōt

tollere nec imponere noua. s. sacra instituēdo. Qz sacramenta sūt posita ex institutōe diuina. Sz dispēsare pōt ō tē pore differēdo. Et q̄b dicēt pīz q̄ oēs p̄fiteri tenēnt. Et q̄ in lege gr̄e tenēnt iure diuino in euāgelio pmulgato.

Scōs articul⁹ declarabit cui sit p̄fitendū. Et h̄ nō q̄rit̄ur de sacerdote. qz iā declaratuz ē supra. q̄ q̄libet tenēt p̄fiteri sacerdoti ex iure diuino

Sz hic q̄rit cui sacerdoti sit p̄fitendū. Ad qō rñdet̄ ꝑ Duran. q̄ p̄fitendū ē proprio sacerdoti. Propriꝰ autē sacdos. vt h̄ extra ō pe. z re. in glo. Qis vtriusq; seruus.

Est q̄ hz curā illi⁹ aie ordinariā. Sic papa. epūs. diocesanus z ꝑpr̄ius sacerdos parochialis. Et addūt theologi illos q̄ hñt iurisdictōem delegatā. Sic ē ille cui aliq̄ predicto⁹ ꝑmittit auctorem audiendi p̄fessiones absoluēdi vl pnias iniūgēdi. Hoc etiā dicit Hostie. Priuilegiati ātē pñt audire p̄fessiones. Et licet aīa nō possent audire confessiones sine licētia ꝑpr̄ij sacerdotis. Tñ Aleran. papa et Clemēs determināt q̄ frēs p̄dicatores z mīores possūt audire p̄fessiones ex ꝑmissione ep̄i irrequisitis ꝑpr̄ijs sacerdotib⁹. Et illi q̄ p̄fitent eis eodē āno illa pcta nō tenent cōfiteri ꝑpr̄io sacerdoti parrochiali. Et rō ē. qz eps habz ordinariā iurisdictōz sup̄ oēs dictos sacerdotū. Illud autē q̄ ꝑuenit alicui ex ordinaria iurisdictōe ip̄e pōt ꝑmittere alij hñti ordinē cōuenientez ad illud officiū exequēdū: extra de p̄se. eccle. Aqua. Illi q̄ p̄fitent hñti auctoritatē ep̄i z absoluunt ab eodē vere sunt absoluti. Nec eadem pcta nūero tenēnt suis p̄bytēris ꝓchialib⁹ p̄fiteri. Tamē ip̄i ꝓuilegiati dñt admonere penitētes q̄tenꝰ se ad minus oñdant ꝑpr̄ijs sacerdotib⁹ maxime si sūt ꝑpetui pastores saltē in gñali. vt sint securi de p̄scientys illoz quib⁹ dñt mīstrare sacra. Et intelligit si sacerdos voluerit. Secus. si sacerdotes essent conducti ad tps. qz tūc nō oporteret. Si tñ penitētes noluerint. ꝓuilegiati pñt eos absoluere. Penitētes ꝓo dñt h̄ mō rōnabili facere. s. ꝓmo cōfiteri ꝑpr̄io sacerdoti parrochiali z postea ire ad ꝓuilegiatos q̄ h̄ facere vellent. q̄

si nolūt vł ppł ignoratiā vel ꝓpter aliā rōnabilē cām dñt petere licentiā. z obtinere vt hꝫ de peni. z re. Omis. vbi ista dr. Si āt ꝗs supple alieo sacerdoti ꝓfiteri voluerit iusta cā petat licētiā a ꝓrio sacerdote z obtineat. Cū alił ille nō posset ipm nec ligare nec soluere. Et si sacdos malicioſe denegat licentiā. tūc penitēs sine licētia ꝑt ire ad alios vł ad suū supriorem. vt ipm cōpellat. Et si diceret sacerdos volo q vadatꝫ ad talē. vł ꝓpter inuidiā. vł alia ō cā. dr q nō pōt. qz par in parē. aut minor in maiorē non hꝫ imperium. Et tū securior via z sine scādalo esset q penitentes semel in āno oñderent se sacerdotibꝫ ꝓprijs saltē in gnali si nō esset maxia cā ꝓpter quā ad ipm ire nolent. Tū ꝓpter illud qđ hr ō de. di. 6. c. Placuit. Placuit vt deinceps nulli sacerdotū liceat quēlibet cōmissum alteri sacerdoti ad pniam suscipere sine eiꝰ cōsensu cui se prius cōmisit nisi ꝑ illiꝰ ignorantiā cui penitēs ꝑius cōfessus ē. Qui ꝓ ꝯ hꝫ statuta facere tēptauerit gdus sui periculo subiacebit. Tū etiaꝫ qz hꝫ videt iustū ꝓ rōem. qz si le ꝓchiał sacerdos tenetur mistrare sibi sacra in quozū collatōe vertit si bi in ꝑiculū nisi faciat posse suuz vt sciat cui debet. z tenet de eo reddere rōem. Et iō dr Prouer. 27 Diligēter agnosce vultū pecoꝛ tui. zhꝫ dr sacerdoti q dꝫ agnoscere vultū cōscie illius cui mistrat sacra. qz ō tali tenet reddere rōem. Quā tū ad tertiuz articulū dr ꝑm Rich. q ꝗlibet tenet ad minus sel in anno postq̄ fuerit dꝫ etatis legitime. qđ si fecerit ꝓchianꝰ vt gnalius loquēdo ꝓrius sacdos suꝰ ꝑt pūire ipm talē nolētē ꝓfiteri. pena q̄ taxat extra de pe. z re. Ois vtriusq. vbi sic dr. ois vtriusq sexus fidelis postq̄ ad ānos discretōis pueniriť oia sua solꝰ pctā sel in anno fidelit cōfiteat ꝓprio sacdoti. z iūcta sibi pniaz ꝓprijs viribꝫ studeat adiplere. suscipiens ad minꝰ i pascha eucharistie sacrm. nisi forte de prio prij sacerdotꝫ cōsilio ꝓpł aliquā rōnabilē cām ad tps abeiꝰ pcepti ōe duxerit abstinē dū. alioqn z viuēs ab ingressu eccie arceat z moriēs xpiana careat sepultura. z hec de

is dz pria pte sufficiāt. Conclu/
con/ sio scōa ē tal' q cōfessio ōbet
sio. hre. 16. cōditōes ad h' q sit q̄
bo. i lificata z cōditionata. q̄ con
dist. tinēt in his ꝓsib' ifra script'
.q.3. vicz. Sit simplex hūil' cōfes/
4. q sio pura. fidel'. Atq; frequēs.
nuda. discreta. libēs. ꝓcun/
da. Intreg̃. secreta. lacrimo/
bil' accelerata. Fortis z accu
sans z sit pere pata. Dico
im/ ꝓmo q confessio dz eē siplex
ex vt plus alios accusando nec
min⁹ se excusando dicat pe/
nites in cōfessione. Nec dz eē
simplex simplicitate asinina
quā hūt alīq rudes q̄ sciunt
pctā cōmittere. z excusant se
nescire cōfiteri. Nec ēt dz eē
simplex simplicitate vulpia
quā hūt plenī malicia mūdi
q̄ in cōfessiōe mīros ōcipiūt
vl' pctā alīs iponēdo. l' occul
tādo. vl' p cōfessionē aliō in/
tendēdo. Sz isti miseri dum
putāt cōfessores illudere se/
ipos illudūt. Ūñ ō eis pōt
scribi illō qō scribit Osee. 13
Abscōditū ē pctm̄ ei⁹. s. illi⁹
q̄ sic agit. Dolores vt pturiē
tis aduenīēte ei. q̄ ex q̄ pec/
catū ñ vult cōfiteri vl' con fes
sorē imo seipm decipiendo:
addit pctm̄ sup pctm̄ Habe
bit tāto gr̄iorē punitōem q̄
to z gr̄i⁹ fac̄ suū pctm̄. z ipe
met illudit seipm. q̄ credit
se eē sapientē dū dr ei in eo/
dē. c. Ipe fili⁹ nō sapiēs.

Dixi scōo q confessio dz eē hūlis
hūilis. vt pctōr pctā humil'r
dicat. z nō iactāter confitea
tur. imo se infirmū z mirum
oñdat sacerdoti suo. Quod
scribit Eccle. 5. Presbytero
hūllia aiam tuā. Dixi t'cio pura.
q confessio debet eē pura. i.
vt sit recta cōfitētis intentio
nō ad laudē hoim facta. nec
ex cōsuetudine q̄si in ea ñ sit
cōtritio. sz pot⁹ dz pcedere
cōfessio ex dolore pctōr. sicut
dō in ps. dic. Recogitabo ti.
o. an. mei. a. a. mee Dixi. 4
q confessio dz eē fidel' z fun/ Fidel.
data in fide catholica. z ꝑm
doctrinam ecclie z sub spe ve
nie eligēdo cōfessorē fidelez
z bonū sic̄ br̄ in decret'. ō pe
ni. di. 6. vbi dr. Qui vult cō/
fiteri pctā sua q̄rat sacerdo
tē sciētē ligare z soluere. Sit
ēt fidel' z penitēs ne faciat si
cut ille q̄ cōfitebat vt īcide/
ret bursā sac̄dot' z quā vidrat
añ pecuñs plenā. Dixi. 5
q debet esse frequens. Hoc freqns
tm̄ est ō bene esse. q. tm̄ semel
in anno de debito fieri de/
bet: vt dictū est. Sed certe si

quis vult bñ cõfiteri frequẽter ꝓfiteri debet. Alr non recordabit ita bñ suoꝝ peccatoꝝ.

Dixi secto q cõfessio dz eẽ nuda nõ palliata ꝓb obscuris vl dubijs. Hic dic sapi. Prouer. 27. Qui abscondit scelera sua non dirigẽt. Qui aũt ea cõfessus fuerit z relicq̃rit illa: miſicordiã ꝓsequẽt. Et Boeti⁹ dic. Si opa medicãꝝ expectas oꝑtet vt vulnus detegas. Dixi septimo q ꝓfessio dz eẽ discreta. Primo in electõe sacerdotis. sic dictũ ẽ supi⁹. Secõo in sollicitudie. Nã q̃libet pccõr debet eẽ solicit⁹ ad ꝓfessionez faciẽdã. vñ in pñ. dr. Preoccupem⁹ faciẽ ei⁹ in ꝓfessiõe. Tertio in modificatõe. dicẽdo pcã leuia leuit gũa grauit. mediocria mediocriter.

Dixi octauo q cõfessio dz eẽ libẽs vt nõ sit necessitate coacta: vl infirmitatis. vl honoriz z hmõi. Nã tal cõfessio parũ pdest. Hic in pñ. dicit Voluntarie sacrificabi tibi z cõfitebor tẽ. Dixi nono q confessio dz eẽ verecũda. vt ppt verecundiam non dimittat penitẽs pcã. Vel melius ꝓpter verecũdiã nõ excuset se si nõ ex se z ꝓpter aliũ fecisz pccm. Vnde ius vt penitẽs nõ iactet se ꝑ pccis ꝓpter aliquã secli vanitatẽ. ꝯ quẽ dr. Hiere. z. Facies meretricis facta ẽ tibi: noluisti erubescere. Dixi decio q confessio dz eẽ itegr. vt penitẽs nõ dimittat pccm aliqꝺ. vñ penitẽtẽ admonẽdo sap. Eccli. 28. d. Ab oi delicto. m. cor. r. Nec malicia diuidat ꝓfessionem plũb⁹ sacerdotib⁹. Iõ di. Augu. Laueat penitẽs ne vtve recũdia ducr⁹ diuidat ꝓfessionẽ. Dixi vndecio q confessio debet eẽ secreta. Prior ꝓncipalr q̃ ad audiẽtẽ. Qui si reuelaret ꝓfessionẽ ea⁊ pua rek. z agere deberet pniaz oibus diebꝫ vite sue. vel pegrinãdo vl clausus in monasterio deo ſuiendo. Secõo q̃ ad penitẽtẽ. Vñ dic Criso. Nõ dico tibi vt te pdas ẽ i publicũ. Nã ẽt de manifestãꝺ cõfessio facta sub sigillo claudit in secreto. Dixi duodecio q cõfessio debet eẽ lacrimabil. Vñ Hiere. xi. Strauerti bi speculũ. ponet tibi amaritudies. d. cor. r. in vĩa recta z

Dixi decimo tertio q confessio debet eẽ accelerata. vñ sap. Eccl. 5. Ne tardes ꝑuerti ad dñm. z ne differas de

discreta

libens

verecũda

die in dic. Subito eni venit ira illi⁹ z in tpe vindicte dispdet te sic factum e illi diuiti cui dictum e Lu. 12. Stulte hac nocte rapiet aia tua. Oz sic dic Amb. Nō sūt bois q̄ secū ferre nō pt. Dixi decimoq̄rto q̄ pfessio dz ee fortis p̄ tēptatōnes. Exēplo marie magdalene q̄ nō erubuit ire iter cōuiuas. Dixi decimoq̄nto q̄ confessio dz ee accusans suip̄pius. Vñ sap. Prouer. 18. Just⁹ accusator e sui. z Job. 7. c. dic. Nō parcam ori meo. Loq̄r in tribulatōe spūs mei. z fabulabor cuz amaritudie anie mee. Et Dō in ps. Reuela dño causam meā. Et idē. Delictū meum pgnitū tibi feci. Dixi decimosexto. q̄ cōfessio dz ee parata parere. vt vere penitens cū dauid dicere possit. Paratus sum z nō sū cōturbatus Et cū pau. Actu. 9. Dñe q̄d me vis facere? Dic e qō Augu. dic. vt h̄ de pe. di. 5. Ponat se penitēs in prāte iudicis z iudicio sacerdotis nihil sibi refuās sui. Sz iurta hec dicta q̄rit. an ad integritatē cōfessiōis req̄rit q̄ penitēs dicat oēs circūstantias pctōz. Ad qō rūdet sm Hostiē. z Duran. q̄ penitēs teneť cōfiteri plene omnia que petīn aggūāt. z q̄ declarant crimis q̄litatē. Treñ. 20. Effunde sic aquā coz tuū. Naz post effusionē aq̄: nec colozz nec sopoz. nec etiā odoz remanet. Ad videndū q̄ sūt circūstātie in cōfessiōe dicende z que nō. Notādū q̄ q̄daz sūt circūstantie alleuiantes z quedā sūt aggūātes i aliō genⁿ pcti nō trahētes. z que dā aggūātes z in aliud ḡnus pcti trahētes. Circūstātias p̄o alleuiātes non oportet cōfiteri nisi cōfessoz i q̄rat. Vel nisi fiat ppt̄ h̄ vt p̄caueat scandalū cōfessoris vt si cōfitēs timeret eū propter h̄ inclinari ad casū. Vt nisi tm̄ explicat vt sint in genere venialium. vt comedere carnes in q̄dragesima ppter infirmitatē. Circūstātias p̄o trahētes i aliud genⁿ pcti dz hō necario cōfiteri vt cogscere cōiugatā z sāguinea. Teneť eni cōfitēs genⁿ pcti exp̄mere. z marie etiā circūstātias notabilr aggūantes. Circūstātie vero notabiliter aggūātes p̄ hos p̄sus designāt. vicz. Aggūat ordo. locus. p̄sona. sāa rpus. Eras

Tho. 4. dis. 16. q. 3. ar. 2. q. 5.

fortis

cusāt

rata

De cir ūstan g̃ spec uoz.

conditio. numerus. mora. copia. cā. Est mod⁹ ī culpa. status alt⁹. lucta pusilla. Ordo scz si sit diacon⁹ vl sacerdos ⁊c̄. Et ita de alijs q̄ p se itelligi p̄nt. Oēs has circūstantias tangit Aug⁹. de pe. dis. f. c. i. di. Cōsideret penitens q̄litatē criminis. in loco. tpe pseuerātia. invarietate persone. ⁊ q̄li h̄ fecerit tēptatōne. ⁊ ip̄ius vicij m'tiplici executione. Oportet em̄ penitere fornicantē p̄m excellentiā sui status. aut officij. ⁊ p̄m modū meretricis. ⁊ in modo sui opis. ⁊ q̄lit turpitudinē suā pegerit. si ī loco sacro. si ī tpe ordīni statuto. vt in festiuitatib⁹ sanctor⁹ ⁊ tpe ieiunij. Si deret c̄ptū pseueraverit ⁊ de fleat q̄ pseuerāter peccauit ⁊ c̄pta p̄tus fuerit impugnari one. c̄pta vict⁹ fuit tēptatōe Sūt em̄ q̄ nō solū nō vincūt sz vltro se pctō offerūt. nō expectāt tēptatione: sz p̄uenīūt voluptatē. Et ita ois istas varietas p̄fitēda ē ⁊ detestenda. In cognoscēdo augmentuz pcti p̄sideret cui⁹ erat⁹ sit. c⁹ sapie. cui⁹ ordinis. dolendū est nō solū q⁹ peccauit. sz etiam q⁹ se p̄trute p̄uauit. Hec Aug. Circūstātias aūt aggūuates q̄ nō trahūt in aliū genus pcti nō tenet hō p̄fiteri nisi de bono ⁊ eq̄ p̄m sanctuz Tho. ⁊ b'm̄ Bona. Et hec de scōa pte sufficiant. Cōclusio tertia ⁊ vltia est ista q⁹ effectus p̄ncipales p̄fessionis sūt tres. vicz. purificatio. iustificatio. ⁊ alleuiatio. effectus p̄fessionis. Dico p̄mo q⁹ p̄fessio hz vnū p̄mirabilē ⁊ vtilē effectū q̄ dr purificatio. Tria em̄ purificat ipa confessio. itellectū. voluntatē ⁊ memoriā. Prio em̄ purificat intellectū ip̄m illuminādo q̄ p̄us pctōr⁹ vias cogitās intellexerat seip̄m obcecādo. Ut̄ cum pctōr pctā sua confessus fuerit statim d⁹ eo poterit dici illud ps̄. Confessionē ⁊ decorē induisti amictus lumine sic vestimento.

Scdo purificat p̄fessio voluntatē q̄ sordib⁹ erat plena p̄sentiēdo pctis. Hec cōsiderās dauid ī ps̄. dicebat. Et reflorvit caro mea. ⁊ ex vo. mi. illi. Caro h̄ appellari p̄t p̄sensus carnal' q̄ in prauavolūtate fundat'. Tūc certe caro. i. p̄sensus carnal' florez cū miserijs ⁊ pctis cessat cōsentire. Sz flos q̄ illuminatōez significare vidē nō p̄manet in ea. nisi confessio subsequa

rur. Hic est qđ dauid in ps. allegato dixit. Et ex volū. m. confi. illi. scilz deo q̄ talez florem. i. illuminatōez habz donare. Tertio confessio purificat memoriā q̄ dedita erat ad memorandū vana q̄ fecerat. Postea p̄ ipam p̄fessionē disponit ad faciendā recordatōem maloꝝ p̄teritoꝝ vt fleri sic meditata veleāt. Sic recordabat Dauid in ps. di. Memor fui. d. a. Dixi sēdo q̄ confessio hz vnū secundū effectū q̄ vocat iustificatio. Cōfessio em̄ iustificat pctōrē tripl̄r. Prio p ipō veniā ipetrādo. Vñ Leo in q̄dā p̄mōe. Venia dign⁹ est q̄ de pctō excusatōem q̄rit. vbi em̄ ē p̄fessio ibi ē remissio. qz primū tenet inocētie locum verecūdia petri p̄fessio. Vnđ Amb. super Bti imaculati. Qui se accusat: z si pctōr sit iust⁹ esse incipit. Et Isido. assignādo diffinitiōem p̄fessionis ait. Confessio ē p quā aie morbi latēs spes sequēde venie in dei laudē aperitur.

Sēdo p̄fessio iustificat peccatorē ipm̄ humiliādo. Nā magnū signū humiliatiz ē cōfessio pctōꝝ. Juxta sententiam Gre. in li. 22. mo. sic dicē tis. Hec sūt vere hūilitatis insignia inq̄tē suā quēq̄ cognoscere z cognitā voce cōfessionis aperire. Hāc in cōfessione oñdit hūilitatē sctūs Job de q̄ ait Gre. 22. moza. Direnk in btō Job q̄ volūt castitatiz p̄tinētiā. Direnk i integritatē iustīcie. Direnk viscera pietatiz. Ego in eo nomin⁹ miroꝝ p̄fessionē humillimā pctōꝝ q̄ tot sublimitatū. Tertio iustificat cōfessio pctōrē p eo rp̄m aduocatū faciēdo. Vñ Cassio. super ps. ait. Jlle iudex: iz adhuocat⁹ ē rps q̄ se p̄pria cōfessione dānarūt. Dixi tertō q̄ cōfessio hz vnū tertiū effectū q̄ vocat alleuiatio. Prio em̄ cōfessio alleuiat penā. vñ Amb. in li. de ioseph ait. Plūmū suffragat rco verecūdia cōfessio z penā quā defensionē euitare nō possum⁹ pudore reuelam⁹. Secundo confessio dolorē alleuiat. vñ Gre. in pasto. c. 38. ait. Vulnera clausa plus cruciāt. naz cum putredo que exteri⁹ feruet ejcitur ad salutem dolor aperitur. Tertio confessio alleuiat timorem iducendo salutis securitatem. Vnde Cassio. super ps. ait.

Tho. i 4. dis. 17. q. 3. ar. 5. q. 2.

Dira cõpensatio. stupenda vicissitudo. dño suo propria mala dicere. z ab eodẽ pmia salutẽ accipe. Quid enim ô confessione ad sui laudẽ dicere possum? Nã sic ait Au. in li. de pnia. Confessio ẽ salus aiaꝝ dissipatrix vitiorũ restauratrix virtutũ oppugnatrix demoniorꝝ. quid plura? Obstruit os inferni. portas aperit paradisi. Sz ꝑ ꝙ queri ne tale remediu pctoꝝ nrorũ habeat aliqô ipedimẽtuz q̃ sũt ista per q̃ pctor nõ bñ cõfitẽt. Ad qô breuiter ꝓ rñderi. q̃ septẽ sũt que ipediũt cõfessionẽ pctoꝝ q̃ in his versibꝫ ꝓtinẽt. Pudor. arꝝ tior spes desperatio. fastus. Et est ꝓsuetudo pcti. estꝝ voluptas Dico ꝓ ꝙ pudor ẽ vnũ ipedimẽtũ cõfessionis. s. reuelãdi peccata. que magis fatuitas est ꝙ erubescit reuelare ô quod deo videtẽ nõ erubuit cõmittere. De hac erubescẽtia dicitur Eccli. 4. Est cõfusio adducẽs pctm̃. s. qñ ꝺs ꝑ verecũdia nõ vult cõfiteri pcã sua sz adducit pctm̃ in pñti z ig̃ minia i futuro qñ cõfitebit ea cotã toto mõdo Sicut ait dñs Nau. 3. Reuelabo pudenda tua in facie tua. Et ẽ

Cõfessio.

Impedimta confitẽtium.

confessio adducẽs gr̃iam et gr̃az. s. qñ ꝺs considerãs peccata q̃ fecit confundit in seipo z cõpungunt. nec tñ prerubescẽtia dimittit cõfiteri Hec adducit gr̃am in ꝑsenti z gr̃iam in futuro. qz ipsa erubescẽtia matia ps penitẽtia ẽ. vt ait Aug. Primã erubescẽtiã hũit Karolus. ô q̃ legit ꝙ cũ fuisset cõfessus beato egidio quoddã pctm̃ noluit reuelar qõ erat satis enorme. z brõ egidio celebrante ꝑ eo in altari aurelianẽsi angelus dñi attulit ei in q̃daz cedula scriptũ pctm̃ Karoli A. ille accersito rege notificauit ei. qui mox hũit confessus estqô nũq̃ ꝓposuerat cõfiteri. Dixi sẽdo ꝙ est aliꝰ ipedimẽtũ qõ vocat timor. s. satisfaciendi q̃ spẽ alr impedit vsurarios z raptores. de quibꝫ. Isa. 58. Venerũt filij vsq̃ ad partuz. qz tales sepe conspiciunt ꝓpositũ confitẽdi restituendi. Et ꝓpe est vt pariant fructũ salutis. sed nõ habet vires ꝓuriens q̃ ꝓter pusillanimitatẽ metuit suã z suoꝝ egestatẽ. z ita impedit bonũ ꝓpositũ ipsius. Sz si cogitaret sibi restitui bona spũalia z eterna. si ꝑs

restituit aliēs p̄ dubio pos/
set resumere vires. Sīc legit
de quodā rusco q̄ se in hospi
tali nudū duci p̄cepit. et oīa
que habebat pauperibus de
dit. z restituit q̄ erāt de vsu/
ra. Dixi tertio q̄ est tertiū
impedimentū qō vocat spes
diu viuendi que maxime im
pedit viros i temporalibus
p̄sperātes. cōtra quos dicit
Eccli. 27. Ne demoreris i er
rore impiorū. qui. s. errant lō/
gam vitā sperando. ita q̄ vix
possunt venire ad mediocratē
temporis sibi p̄fixi. Unō ait
Esa. 38. Precisa ē velut a tex
ente vita mea. duz adhuc. or.
suc me. zē. Suū remediū cō/
tra hoc est mortis incertitudo
Unde dñs Lu. 12. Estote pa
rati. Quia qua hora non pu
tatz filius hominis veniet.
Dixi quarto q̄ quartū impe
dimētū qō vocat desperatio
s. abstinēdi a peccatz que ma
xime impedit illos q̄ peccan
di cōsuetudine detinēt. Un
Prouer. 18. dicit. Impi⁹ cū
in p̄fundū vitiorū venerit cō
temnit. sz sequet eum igomi/
nia z opprobriū. Contra qō
orat Dauid i ps. dicēs Nō
claudat. s. me pu. os suū Pu/
teus est peccatū de quo Job
36. Saluabit te de ore angu
sto latissime. qz facilis est in/
gressus. sed non ita egressus.
Et nō habēte fundamentuz
subter se. ppt voraginē g. ben
ne. Pute⁹ ille tñ non claudet
sup te os suū. si in nō clauserz
tuū. Dixi quinto q̄ quitū
impedimentū est fast⁹. i. sup
bia latēs que maxime impe
dit hypocritas. Sīc dicit
Prouer. 28. Qui abscōderit
scelera sua nō dirigēt. Di/
xi sexto qō ē sertū impedimē/
tum qō vocat cōsuetudo pec
candi que est maxime contra
recidiuātes. Un tales dicūt
illud Eccli. 34. Qui baptiza
tur a mortuo. i. a pcō. z iter
tangit cū. recidiuando quid
p̄fuit lauatio illi⁹. Sed do/
mín⁹ nō solū dimittit septies
sed vsqz septuagies septies.
Dixi septimo z vltimo q̄ est
septimū impedimētū qō vo/
cat voluptas peccādi q̄ ma/
xime impedit luxuriosos. Ꝟ ē
frenū diaboli quo ducē eos ad
aquā inferni Sicut dñs ait
Esa. 30. Auferā frenū erroris
qō erat in maxillis eoruz. qō
fit quādo incipit delectari in
seruitio dei Esa. 48. Laude
mea ifrenabo te ne intereas.
Et sic expedite sunt hui⁹ fru

ctus ꝓtes q̄s superi⁹ ꝓmisi⁹ mus declarandas magnifice dñe z ciues carissimi. quē obsecro vos deuote i effectū ponere: vt hic gratiam z in futuro gl̄iam habeatis. Amē.

Dñica. 12. post Pent. De dilectione dei. Ser. XL.

Beati oculi qui vident q̄ vos videtis. Luce. 10.

Pro huius sacri z sancti euāgelij historiali declaratōe. Notandū ꝙ ꝓpter tria nos debem⁹ deū amare. vz.

Propter bona nature nos incitantia.

Propter bona gratie nos constringentia.

Propter bona glorie nos delectantia.

Amāt deū debemus ꝓpter tria.

Dico ꝓmo q̄nos debem⁹ deū diligere ꝓpter bona nature. Rō huius ē. Illud solet z debet diligi ꝑ naturā in q̄ repit intima attinētia dilectiōz. abūdātia z bñficiorum sufficiētia. sz hec oīa reperiunt i deo. igit. Pio ei repit i ō intima attinētia respectu nostri. q̄ est nr̄ pr̄ ꝑ creationez. z ē frater nr̄ ꝑ incarnatōem. Q⁹ sit pr̄ nr̄ ꝓbatur ꝑ dictū saluatoris Ioan. 23. vbi dicit Patrē nolite vocare vobis in terra. Un⁹ ē em̄ pater nr̄ celestis q̄ in celis ē. Et ꝙ sit fr̄ noster audiam⁹ Isa. 9. Parvul⁹ natus est nob. z filius dat⁹ est nob. Sz de filio incarnato nō h̄ loco p̄dicatur. Magn⁹ dñs z laudabilis nimis. sz paru⁹ dñs z amabilis nimis: ꝓpulus vticq̄ q̄ nat⁹ est nob. Et clari⁹ dauid hoc declarans in ꝑsona xp̄i ait. Nūciabo nomē tuū fratribus meis in medio ecclesie laudabo te. imo ipe xp̄s benedicit⁹ Joh. 20. dixit magdalene Vade ad frēs meos z dic eis. Ascēdo ad p̄rem meum z̄c. Sc̄o reperit in deo delitiaz abūdantia. Un̄ dauid in ps̄ dic. Delectatōes i dextera tua vsq̄ in finē. Tertio repit in deo beneficiozū sufficiētia. q̄ oīa nob necaria cōmunicauit. et seip̄m nob dare voluit. Un̄ Ber. ait. Dilectū meruit nob ds q̄ z in mitis seip̄m dedit nob. Merito ḡ ꝑ rōem bonoz nature imo ꝑ exēplū nos natura inducit ad deū amādū. q̄ si filius patrez suū carnalē diligit et si nihil ꝑter genituram ab eo recipit. Et si frater carnalis suū fratrē carnalē amat. Etiā si nullus

bñficiū ab eo suscepit. quāto magis z nos deū amare debem⁹ q̄ suā paternitatē ffrmitatēq; tāt⁹ beneficijs nob exhibuit? Ūñ Ber. Paruz ne tibi videt hō. cogita qualem te fecit. Nēpe ſm corp⁹ egregiū. ſm aiam magis. imagine creatoz insignē. rōnis ptcipem. bītudinis eterne capacē. Pozro ambo coherere sibi fecit in cōphensibili artificio. Sapia infatigabili. nc añ pmeruisti. nec spes retributōis fuit. qm̄ bonoz nr̄oz nō eget. Dixi scdō q̄ debemus amare deum ꝓpter bona gratie. Bona gratie. Rō h⁹ est. Ille dē bem⁹ amare q̄ tribuit sōmia necessaria indigētie nr̄e. sz h est deus. igit. Nam ipe benign⁹ de⁹ tribuit nob spūalit tres grās. quibus indigebat natura hūana. Quaz pma est culpe ḡuissime remissio. Scdā ē pene eterne mitigatio. Tertia ē mltaz ꝑturum collatio. Pīa gratia apparuit in incarnatōe. p eo q̄ donauit nob oēm iniuriā z vnit se nob cū pace. Ūñ in signo hui⁹ angeli in natiuitate cātauerūt. Glia in excelsis deo. Et in terra pax ho. Lu. 2. Secūda grā apparuit in passione. in qñ fili⁹ dei soluit penā mortis. p nob debitozibus mortis. z fec vt pena nostra esset tpalis q̄ erat eterna. z eā mitigauit sua morte quaz passus est p nullo ōlicto suo. Ūñ ipe dic illud ps. Que nō rapui tunc exoluebam. Hinc sap. Ecci. 29. dic. Gratiā fideiussoris ne obliuiscaris. Dedit enī p te aiam suā.

Tertia grā apparuit in resurrectōe qñ in discipulos insufflauit. z dixit. Accipite. s. spm̄. Ūñ Pau. ad Ro. 5. dicit. Caritas dei diffusa est in cozdibz nr̄is p spm̄. s. q̄ dat⁹ est nob. Ubi di. Grego. Donū dedit qō maiꝛmū erat nō celū z terrā z mare. Sz q̄ his oibus erat honozabili⁹ q̄ angelos et hoīb⁹ z filios ac fratres xpi preparauit. Dixi tertio q̄ dēm⁹ amare deū p pter bōa glie. Bona glorie. Rō h⁹ ē. qz ḡ titudīs via requirit. vt illū debeam⁹ amare a q̄ maximuz bonū recipimus. sed de⁹ creauit nos vt daret nobis tale z tantū bonū. qō vt ait apostol⁹. i. ad Cozi. 2. Nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in coz hoīs ascēdit ea q̄ ꝑparauit ds his q̄ diligūt eū. igr Deꝰ bono. imo de istis bo-

nis glie. q; ꝓla sunt. vt videbit infra loqns Ber. ait. qñ veniet tps: vt ꝓhenib; gandꝫ in ipo diuinitatꝫ fontꝛe ꝓfundi⁹ imergamur vbi nuda nudak siue intercapedine ꝛ interpellatõe ꝓtinuet. Quãdo ventũ ꝛ apparebo añ faciem dñi. qñ trãs. in. lo. ra. vsq; ad domũ dei. qñ sic audiui⁹ sic vidim⁹ in ciuitate domini. vbi gaudiũ plenũ. ꝺt illud ꝓpter plenã felicitatem corpis ꝛ aie. Erit em ibi triplex spãle bonũ Primũ erit gaudiũ incõphẽsibilitas. Secũdũ erit gandũ impmixtibilitas. Tertiũ erit gaudꝫ interminabilitas Dico primo q; ibi erit vnũ bonũ qꝺ dicitur gaudꝫ incomphensibilitas. Vñ Au. sup illꝺ Bar. 1. Intra in gaudiũ dñi tui. dic sic. Gaudebũt. s. bti toto corde tota aia vt totũ cor: tota aia nõ sufficiat plenitudi gaudꝫ. ꝛ alibi. Si sigla bõa delectabilia sũt: cogita i mẽte q; delectabile sit illud bonũ qꝺ ꝓtinet iocũditatẽ oim bonoꝝ. ꝛ nõ qlem in creaturis ⁊um⁹ exprti. ſz rãto differẽ tẽ: q;to differt creator a creatura. Si em bona ẽ via creata: q; bõa via ẽ creatrix. Si bona ꝛ iocũda ẽ sal⁹ facta: q; iocũda ẽ salus q; fec oẽm salutẽ. Si amabile ẽ sapia i cognitõe ꝺditaꝫ rex q; amabilis ẽ sapia q; ex nihilo ꝺdidit oẽm ia. Deniq; si mlte ꝛ magne delectatões sũt in rebus delectabilib: q;ta delectatio est in eo q; fec delectabilia.

Boni tas ⁊ gaudꝫ

Dixi secõo q; ibi erit vnum secundũ gaudiũ. qꝺ ꝺ: gaudꝫ impmixtibilitas qz gaudiũ illꝺ erit purũ Vñ Isa. 29 dicit. Facies dñs exercituũ in mõte hoc vinũ purificatũ oib; ꝑplis oim medullatũ: vinũ vindemie defecatũ. i. iocũditatꝫ purissime. Hinc ꝺt Apoc. 21. Absterget ds oẽm lacrimã ab oculis eoꝝ ꝛc.

Dixi tertio q; ibi erit vnum tertiũ bonũ qꝺ ꝺt gaudꝫ interminabilitas. Vñ Jo. 16. ꝺt. Gaudiũ vrm nemo tollet a vobis. Et Bern. in qꝺ. m sermone. Illud ẽ verũ ac sũmũ gaudiũ qꝺ ñ ꝺ creatura. ſz de creatore ꝓcipit. qꝺ cum acceperꝫ nemo tollet a te. cui aliunde ꝓpara oia iocũditas meoꝝ ẽ. omis suauitas dolor est. oẽ dulce amaꝫ omne decorũ fedũ ẽ. ꝺ oẽ postremũ qꝺ delectare ꝓt molestuꝫ est. Exẽplo hui⁹ gaudꝫ: cuidaꝫ

fratrisclare vallensi ad extrēa deducto apparuit angelus. dicitq; ei. Merito desideratis vos p̄sentiā dei. si cui tñ innotuisset quantuz vos ipe diligat cp̄ desiderāt expectet lōge feruētiozi ad ei⁹ amoꝛē p̄ peꝛꝛet affectu. Merito g̃ tā ꝓpter bona nature cp̄ gre et gl̃ie deū debem⁹ amare. Hec ꝯclusiones magnifice dñe et ciues dilecti in sacro euangelio hodierno denotant. qō i tres ꝑtes diuidit. Qm̃ i pꝛima ꝑte ponit affectio bōi cōsiderat p̄tialit̃ p visum oculoꝝ: p quos. s. bona nature vident: quib⁹ ad amandum deū inducim⁹ Bti oculi ꝛc. In scōa ꝑte ponit affectio p̄mū desiderati apparēter per amoꝛē p̄ceptoꝝ. per q̄. s. bona gratie acq̃rūt quib⁹ adamādū deū inducimur ibi. Et ecce quidā ꝛc. In tertia ꝑte ponit affectio mādati ꝓseruati vtilit̃ s. p qō dant bona glie quib⁹ adamādū deū inducimur ibi. At ille dixit. Et vt clari⁹ hec pateāt videam⁹ hystoriā. Declarate hystorie fructus erit amoꝛ dei. De q̃ amoꝛe loq̃ndo tres ꝯclusiones cū trib⁹ dubijs declarabim⁹. Quaꝝ ꝓma declarabit hui⁹ p̄cepti differentiaz. Scōa declarabit h⁹ sufficiētiam. Tertia declarabit huius potentiā. His trib⁹ declaratis erit finis. Conclusio igit̃ ꝓma sit talis in ordine q̃ tripler h⁹ p̄ceptū tripl̃r ꝑ exponi ꝛ exposi⁊ tres varias expositōes sic beato illine declarant Alexander ales us p̄ce et Jacob de alexā. Uno mō pri. sic. Hō ꝓpter gradū nobilē Thoquē tenet in reb⁹ habet inde 2a. q. ꝑtē vegetatiuā que ꝓpꝛie 44. viget in corde. Uirtutē sensitiuā q̃ viget in aia. Qñ aiā rū ab aiato ꝓpꝛio dignoscit sensu. Habet ēt ꝑtē rōnabilē et intellectiuā q̃ viget in mēte. Et qm̃ q̃cquid viuim⁹ quicq̃d sentim⁹. quicq̃d itelligim⁹ ad dei amoꝛē ordinare et referre debem⁹. Ideo dr: Diliges dñm deū tuū ex toto corō tuo. et ex tota aia tua et ex tota mēte tua. Uez qm̃ oēs iste ꝑtes sic collecte debent virtutit ad deū ordinari. Jō adiungit̃ ex oib⁹ viribus tuis. Debet g̃ deus amari a nobis istis trib⁹ modis ꝑm istā expositōem ꝑm potentiā vegetatiuā. ꝑm potentiā sensitiuā. ꝑm potētiā intellectiuā. ita vt oia q̃ sūt i corō hominis debeāt ipi deo. Exēplo

dauid dicēt in ps. In toto corde. m. ex. t. ne. r. me. a. mā. tuis. Ut legit q̄ semel q̄dam a diabolo vexatus dixit cui dā ipm interrogāti q̄ magis ei placēret do tria. scz Luna vacua. sol. z manicū rote. q̄ cuz iste nō intelligeret q̄d expositōe portarēt. Adiurādo iterū interrogauit de expositōe. Et ille dixit. Luna vacua est vt vnū c. sol ē sic vnū o. manicū rote ē sicut r. Iste tres litteras sil iūcte efficiūt illā dictionē cor. Et h ē qđ deo magis placet. Ut ipe dic Prouerb. 13. Fili mi pbe cor tuū mihi. sic faciebat Dauid dicēs in ps. Cor meū z caro mea exultauerūt in deū viuū. Secūdo mō pōt exponi h p̄ceptū sic: vt per totuz cor penes qđ residet appetit⁹ rei desiderabil intelligat deus sic amari ab hoīe. vt in eo non remaneat amor ad aliquicie ad res tpales. Per totā aiam apōquā residet concupiscibil pt⁹ ad delectabilia intelligatur dei amor sic occupare animā. vt nulli praue delectatōi relinq̄tur loc⁹. Per totā mentē apōquā residet quedaz eleuatio hois sup se intelligatur dei amor sic desiderari ab hoie vt in ipo solo totaliter glīet. vt sic p totū cor excludat quarticia amādo deuz sup oēs res tpales. Per totā aiam cōcupiscētia carnis amādo deuz sup oēs creaturas. Per totaz mentē supbia z vana gloria amādo deū sup oēs honores Et hec expositio insinuat in dictis sancti maximi epi sb his vbis. Cū hac igitur intentōe trinā ad deū dilectionē lex pcractat vt euellat nos a terrena mūdi habitudine q̄ respicit ad possessiones ad gl̄iam. z ad voluptates in q̄bus z temptat⁹ est xp̄s. quia p̄m apl̄m Joh. 2. c. Oīe qđ est in mūdo concupiscētia carnis est z concupiscētia oculoz z supbia vite. Tertio mō pōt exponi p̄ceptū illō sic Ex toto corde. i. toto intellectu sine erroze. Ex tota aia. i. ex tota volūtate sine contradictiōe. Et tota mēte. i. et tota mēoria sine obliuione. Ex oibus aūt viribus additur ad exprimēdū vniuersalē conatū quo et interius et exterius debem⁹ ad amorē dei ferri: g̃ tribus nostris potētijs diliged⁹ est ds vicz intellectu. volūtate. z memoria. qbus designāt tres nre affectiōes. Per p̄mā affectiōez

intellectꝰ debemꝰ subiugari fidei ad credēdū oia q̄ dicūt de eo in scriptura. Per secū/dā affectōem volūtatꝭ debemꝰ velle oia q̄ vult ds. z ꝓtērari in oibꝫ q̄ deꝰ facꝫ. Per tertiā affectōem memorie debemꝰ hre mēoriā oim opeꝝ dñi. et ista exposītio trahit ex ꝓbis Augu. Sz iurta hāc con/clusionē in q̄ visa est dif/ficultas ad ꝓpositū obiectiōis tertia expōsitōis hui⁹ ꝓcepti q̄/rit q̄ sūt q̄ spūaliꝫ ꝛ h̄ ꝓceptū pecauerunt. Ad qō rndetur q̄ tres maneries hoim repe/riunt q̄ ꝛ hoc ꝓceptū faciūt. q̄ꝝ vna ps seu maneries pec cat ꝛ ꝑmā ptē hui⁹ ꝓcepti q̄ est. Diligere deū ex toto cor de. Alia ꝛ secundā ptez que est. Diligere deū ex tota aia. Alia ꝛ tertiā partem que est Diligere deū ex tota mente

Cōtra ꝑmā ptē faciūt pes/simi incantatores z pessimi in/cantatrices q̄ toto itellectu sortilegijs z incātatōibꝫ intē/dūt q̄ ꝑm Augustinū fieri nō ꝓnt. cū aliqō pactū cum dia bolo ꝓtrahāt. Vñ apls. i. ad Corin. 10. Nolo vos fieri so/cios demoniorꝫ. Et tertiā con tra istā ptem hui⁹ ꝓcepti fa/ciūt q̄ obseruāt signa. q̄ por tāt cartas i collo z q̄ obſuāt lunaz plenā; z hmōi. Oēs q̄ talia faciūt peccāt mortaliꝫ. ꝛ quos dic apls ad Colos. z Oē qcūq; facitis in verbo aut in ope. oia i noīe dñi nr̄i iesu xp̄i facite. Gras agētes deo patri ꝑ ipm. Cōtra se cundā ptem peccant auari. vsurarꝫ. raptores. z huius/modi. Qui tota voluntatez z totū amorē ponūt circa pe cuniā. q̄ tales efficiunt po/tius amatores idoloꝝ q̄ dei Quia auaricia ſm apl̄m ad Colossen. 3. Est idoloꝝ ſuiꝫ tus. Cōtra q̄s dicit Augus Ideo vos sic amare pecu/niā: vt iubente amore pecūie labores ſuscipiatis. Jeiunia toleretis. mare transeatis vē/tis et fluctibus vos exponā tis. Et Innocentius. de mi seria conditōnis humane lo quens hoc vicium damnās ait. Quā multos seduxit cu/piditas. q̄ plures perdidit auaricia. Primo Balaā asel la redarguit. et pedem sedē/ris attriuit. quia captus cu/pidine ꝓmissoꝝ disposu erat maledicere ſsrali. Achā populus lapidauit. quia tu lit argentū z aurum de ana/themate iericho. Naboth i/terēptꝰ ē vt achab ei⁹ vineā

possideret. Giezi lepra pfundit. qz pcepit z recepit vestes sub noie heliseꝰ. Judas laqo se suspēdit. qz tradidit xpm. Ananiā z saphirā subitanea mors extinxit. qz de pcio agri defraudauerūt apl̄m. Edificauit Cyrus munitōem suā z coaceruauit aurū z argentū q̄si lutū plateaꝝ. Sz ecce dñs possedit eū z pcussit fortitudinē eiꝰ. Peccant etiā in h̄ q colūt dños suos tāq̄ deos. z amāt vxorē z filios et pentes vltra modū. Contra q̄s loquit apl̄s ad Roma. 3. Mutauerūt gl̄iam incorruptibil̄ dei i silitudinē imaginis corruptibil̄ hoīs z volucrū z q̄drupedū z serpentum ꝓpter q̄s tradidit illos deus in ōsideria cordis eoꝝ i imūdicitiā: vt ꝓtumelijs afficiant corpa sua in semetipīs. q cōmutauerūt gl̄iam dei in mēdaciū z coluerūt z fuerunt creature potiꝰ q̄ creatori q ē deꝰ benedictꝰ in scā Amen. Nō g̃ sic faciendū ē. sz obsequiū nr̄m z amoꝝ nr̄ erga deū semper dirigat. sic̄ rō dictat. Hinc Pau. ad Ro. 12. dicit Rōnablie obsequiū vestrum.

Cōtra tertiā ptē huiꝰ pcepti faciūt q nolūt recordari pteritoꝝ pcōꝝ z futuroꝝ supplicioꝝ. sz tota eoꝝ cogitatio ꝓsumit in eoꝝ amore ꝓprio. nō solū amātes p̄rem et matrē z alios attinentes vltra ōbitū. Cōtra q̄s dñs dicit Mat. 10. Qui amat patrē ꝛc. Un̄ isti tales nō sunt digni vt diligāt a dño qz sic ipe dic̄ Mat. 10. Qui nō accipit crucē suā z sequit me n̄ est me dignꝰ. sed sūt tales digni morte. Un̄ Pau. ad Roma. 8. Si ꝑm carnē viteritʒ moriemi. Et hec de ꝓma ꝑte sufficiāt. Cōclusio scōa sit talꝫ h̄ pceptū sit sufficiens ad verā charitatē habendā. Rō hꝰ est. qz illa sola sūt ex caritate diligēda q pñt ꝓticipare felicitatē eternā vel ipam hr̄e ꝓ essentiā. Cuius rō ad pñs pōt reddi ex h̄ q̄ ōr. ab apl̄o. 1. Coꝝ. 13. Charitas nūq̄ excidit. Si aūt habitꝰ ē ꝓpetuꝰ z fanorabil̄ rō eoꝝ respectu quoꝝ ē habitꝰ debet eē ꝓpetua. qz g̃ caritas ꝓpetuitatē hz: z diligibilia. Et ipa dñt h̄ hr̄e ꝓ ordinabilia sint ad eternitatē i qua possint ꝓcipe illō bonū q̄ ꝓmo caritas respic̄. sic̄ rōem ꝓmā diligibil̄. Talia aūt non sūt nisi tria. s. deꝰ q. hz bonū ū

lud p essentiã. z ipe hõ q̃ diligit. Et cõtũ ad aiam principalit. Et deinde cõtũ ad corpus qñ erit factũ incorruptibile. Tertio ille q̃ põt gratificare cũ eo illud bonũ. s. proximus. Et qm̃ sub p̃cepto dilectõis dei ẽ sufficiẽs rõ ad caritatẽ hñdã. Hinc ẽ qõ dicitur Mat. 22. Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo. et ex tota mẽte tua. z ex tota anima tua. Hoc ẽ primũ maximũ z pmũ mãdatũ. scõm aũt est sile huic. Diliges proximũ tuum sic te ipm. In his duob mãdatz tota lex pendet z prophete. Sz h videndũ ẽ quõ ordinẽt oia p̃cepta ad dilectionẽ dei z proximi. Ad qõ sciẽdũ q̃ p̃cepta decalogi sut decẽ q̃z tria q̃ in pria tabula ptinent ptinẽt ad dilectiõem dei z informãt ad fidẽ quã ẽ dicũt excellẽtiora. Et istorũ tertiũ pmũ est. Nõ habebis deos alienos. i. me solũ habebis deũ. Et istud p̃ceptũ exprimit p pmã proposita in p̃cepto de dilectiõe dei. s. Et toto corde. Hoc p̃ceptũ trãsgredit quisq̃s aliq̃d diligit plus q̃ deũ. Vñ Hiere. Qõ em q̃sq̃ colit z venerat; h illi p deo est. Vñ z auar⁹ pecunia z luxuriosus carnis delectatõem. z gulosus ventrem ꝓstituũt sibi deũ. Hinc paule istis loqtur ad philip. c. 3. Quoz dc⁹ vẽter est. Et bern. ait. Quisq̃s pl⁹ mũdũ q̃ deum diligit impius ac idolatra esse ꝓuincit. Colẽs z seruiẽs creature potiꝰ q̃ creatori. Scõm p̃ceptũ ẽ. Nõ assumes nomẽ dei tui in vanũ Hoc p̃ceptũ obligat oẽs z retrahit a mẽdacio z periurio et blasphemia. Vñ rñdet scõs mõ diligẽdi qõ est. Et tota aia. Et pt sic exponi. Nõ assumes rc. Nõ vilipẽdas deũ filiũ ad te missum. z p salute tua ppria incarnatum. q̃si dicat sic adoras deũ pro eo q̃ creauit⁹ es. ita adora p eo q̃ redempt⁹ es. Nõ em̃ min⁹ contulit: cũ redemit q̃ cuz creauit. Stauit em̃ peccãt heretici falsa sentiẽdo de filio dei z eriã blasphemi sic dictuz est Vñ Aug. Pet⁹ est blasphemare q̃ periurare. Qz periurando falsũ rei adhibẽt: testz õs blasphemãdo õipo falsa dicunt. Tertiũ p̃ceptum est, Memẽtoto vt diẽ sabbati sanctifices. Qõ rñdet tertie ptisez. Et tota mẽte. in q̃ quies p̃cipit ab operibꝫ malis. Sab

data ḡ scificat qui a fuitute
priuacat. maḡr ḡ dozept̄e
platōis q̄scit ab exercitio o
pis z actōis exteriōz. h̄ ē sab
batū pt̄ōz p qđ ad sabbatū
pueniē. ēnitat. vñ Heb. 4.
Reliq̄t sabbatismꝰ plen q̄ dr. fūctioz to
cūditas. Dī ei pfectevocabi
mꝰ gr̄a maioꝝ ffectꝫ doplēi
z sciēꝰ pfēm. q. ip̄e ē ōs. ibivoca
biꝰ z videbiꝰ. amabimꝰ z lau
dabiꝰ. videbiꝰ ad ognitiōez
imitab. l̄ vitat. amabimꝰ ad
dilcōez. sūme hōitat. laudabi
ꝰ ad appheōnē ieffabil̄e
ēnitat. Septē alia p̄cepta sē
scōe tabule ptinēcia ad dile
ctōz. pri. z p̄mū ptiet ad pa
trē carnale sic i pria tabla p
mū ad ōm p̄rez. vt p̄ncipiū di
gnitas hōrē. Eco. 20. Hono
ra. p. t. z. m. t. s. obediēdo z re
uerētiā exhibēdo. z q̄tū fac
tas suppetit. adiuuādo. mat.
7. Oia. q. v. v. fa. v. ho. z. v. f.
illi. et p p̄rez z mrez itelligūt
oēs ille q̄bꝰ hōrē z hōficiū te
nēur ipēdere. z obfuātibꝰ h̄
p̄ceptū pmittit p Pau. i. ad
Thy. 4. duplex bonū sic di.
Pietas ad. o. v. ē p. ha. vitēq
nūc ē z fu. Nō obfuātibꝰ ꝓ
mīat dñs Deu. 21. d. Si ge
nuerit hō filiū ptu. rē. z seq̄t
Filiꝰ nr̄ iste pteruꝰ rē. Ecō
tra dr. hōis. Honora p. t. rē.
vt hr̄ ibiđ. s. c. Sēz p̄ceptū
ē. Nō occidas. s. mānu l̄ corde
odiēdo siue ꝓsequendo. sb q̄ p̄
cepto itelligit. isōti manū vi
olētā ñ iferas. nr̄ vitē auferlū
sbtrahas. cui potes z debes
dar. iudex ei q̄ iuste occidit
ñ occidit ip̄e. z lex q̄ p̄cipit.
exo. 22. Maleficiū. p. v. Ro.
2. Nō sm. c. g. poꝝ. sit q̄ vi vi
repellit. vt dz z lz. qđ tm ñ est
pfectoꝝ q̄bꝰ dr. Qui p. te. rē
Sz gr̄a dfensiōis l̄ mūitōis
p̄t offēdere. Cōgruēter p̄
ceptum h̄ ad p̄cedēs seq̄t. vt
cui lōga vita pmittit alienā
vitā extīguere p̄eat. Tertiū
p̄ceptū ē. Nō mechaberis. i. ñ
misceaꝝ alicui excepto fedē
ꝓiugali. vñ Tho. 4. Artēde
ti. f. mi. ab. o. for. z p. vro. t. n.
pa. cri. scire. Hoc p̄ceptū pti
net ad cozreptōz vite ꝑpe. iu
stū ē vt i hac vita cozruptōez
sibi caueat q̄ i p̄ria vitā icoz
ruptā expectat. Sap. 2. Jn
cozruptio. f. t. eē. p. dō. Quar
tū p̄ceptū ē. Nō furtū facies
i q̄ ēt phibēt rapia. h̄ ptinet
ad itegritatē ꝓprie ex supio
ri mādato vitā illiꝰ pactāv o
lētiā ñ oppmit. ita h̄ p fraū
dē occltā i his q̄ adv̄sū viuē
di data sūt et ñ noceāt. z si no
cuit restituat. Vñ zacheus

dic Lu.19. Et si qd aliqué defraudaui reddo q̄druplum Quitū p̄ceptū ē. Non falsū testimoniū dices.i. nocentib⁹ z nocere volentib⁹ attestatiōe firmametū p̄stare nō audeas Prouer.19. Falsus testis non erit impūit⁹. In attestatiōe falsa mlta mala occurrūt. Primū ē mēdaciū. Sap.1. Os qđ mētit occidit aiam. Secūdū ē corruptio vitaz. Vñ Anselm⁹. Neq; p̄t velle mē tiri voluntas, nisi in q̄ corrupta ē vitas. Tertiū ē, q̄ no mē dei adducē in testimoniū falsitaz. Quartū q̄ iudicē decipit. Quitū q̄ primū ledit. Septū p̄ceptū. Nō concupisces vxorē proximi tui.i. non habeas volūtatē mechandi Septimū p̄cep.n̄ concupisces rē pri tui. In his duob⁹ specialib⁹ p̄ceptis cohibet volūtas. Q̄ diuitie z luxuria delectabiles sūt nature corrupte. Et iō valde alliciūt appetitū. Secus est de homicidio qđ horrendū ē humane nature. Et ideo nō fuit necesse volūtatē occidēdi phibere. Et h̄ patet quō oia p̄cepta p̄tinēt in dilectiōe dei et pri. de q̄ ē p̄mo p̄ns. Et hec de scđa p̄te hui⁹ p̄mōis sufficiāt. Conclusio tertia sit talq̄ liez h̄ p̄ceptū p̄ñti vita habeat icboatōez. in alia tñ vita hēbit impletōez. Pro h⁹ p̄clusiōis intelligētia notā duz. q̄ videt ipossibile q̄ sic hō ferat in deū. s. toto corde ꝛc. Et iō h⁹ triplr p̄t dclarari. Pmo mō ds aliqđ p̄cipit vt quando p̄cipitur : impleat. Aliq̄n vt dsideret hō esse in statu in q̄ illud possit implere. Et sic ē de isto p̄cepto Scđo mō p̄t sic declarari. nā aliqđ p̄cipit vt oī tempore obseruet. sicut sunt ea que p̄cipiunt in p̄ceptis negatiuis. Aliud aūt p̄cipit vt p̄ loco z tpe obseruet. sicut ea q̄ p̄cipiunt in p̄ceptis affirmatis. Quia ergo hoc p̄ceptum est affirmatiuū. Jō et⁹ obseruantia debet sic intelligi. i. vtp oī eo qō p̄t cogitare vel anima desiderare. l. mēs recordari. vel vires opari dī dilecto nō deserat. Tertio modo sic p̄t declarari. vt homo hic conet icboatiue ip̄z perficere. et ea que impediūt eius implectionem studeat a se abdicare. et adiutoria p̄ posse habere p̄curare. Sed hic querendum est que sunt adiutoria vtilia ad

ipletio caritatis.

se. se. q. 184. a. 2. et. q. 47. ar. 8.

ser mo uēt nos ad dilligendū deum.

eadem amōrē habendū. Ad qō rndet q̄ sex sūt in deo que mouēt nos ad ipm diligendū. Primū ē pulcrū. Hāz fm Dyoni. Omnia pulcrū z bonū desiderāt. In rpo aūt ē sūma pulcritudo. z iō est sū me diligend⁹. Vñ dauid in ps. Speciosus forma p filijs hoim. Et sap. 9. dr. Candor lucis eterne: z speculū sine macula. z imago bonitatis illi⁹. Et Aug. in li. de libero arbitrio. Tāta ē pulcritudo iustitie. tāta iocūditas lucis est ne vt si nō liceret in ea amplius viuere q̄ vnius diei mora. Propter hoc solū innumerabiles āni h⁹ vite pleni delicijs z circūfluētia bonoꝝ tpaliuꝫ recte meritoꝝ p̄tēnerent.

Tho i p. ima pte. q. 5. ar. 4 ad p. mū. et p. ma se. q. 27. ar. 1. ad 3m. et se. se. q. 145. a. 2. ad p. mum.

Scōm qō mouet nos ad diligendū deū ē bonū. Aug. de trinitate. Cū ista nō diligāt nisi q̄ bona sūt: pudeat illis inberēdo nō amare bonū ipz vñ bona sūt. Et Dama. ait. Bon⁹ z oibz: z sup bon⁹ domin⁹ z totū ens bonitatis p̄ter supabūdātes diuitias sue bonitatis non sustinuit se solū esse bonū. i. sui ipius natura a nullo p̄ticipata. Ista auctoritas ē cū diligētia exponēda. Hō sctūs est bon⁹ sed nō oi bon⁹. i. et omni pte q̄ mltos habet defect⁹. Angelus ē bon⁹. z oi bon⁹. sz nō sup bon⁹. q̄ hz supza se bonitatē diuinā. Hoies z angeli sūt boni. sz nō sunt totū ens bonitatis. q̄ nō sūt boni p̄ essentiā. Hā eoꝝ bonitas ē accidentalis. q̄ p̄t ea amittere z tñ ipi erūt bonitate in eis nō existēte. In deo ē bonitas essentialis. Tertium qō mouet nos ad diligendū deū ē se. honestū. Est em honestū qō i nos sua vi attrahit z sua delectatōe nos allicit. Sic de⁹ q̄ est sūme honestus. Sap. 7 Innumerabilis honestas per man⁹ illi⁹ trahit nos sub triplici exēplo fm aug. Primo sic ouis trahitur ad ostensionē rami viridis. Vñ dauid in ps. Sitiuit aīma mea ad deū. scdo sic puer trahit ad ostensionē nucis. Sic deus trahit ad dulcedinē glie celestis. Nux habet durū corticē intus vero est nucleꝰ. Ita patria celestis durum hz extra corticē pnie. Hinc dr Mat. 4. Agite pniam. ecce coreꝝ. intus vo est nucleus visiōis dei. Hinc est qō dr post Ap propinq̄bit em regnū celoꝝ Tertio trahit sic pellipari⁹

In p. ma p. te q. 5. ar. 4. ad p. mum.

trahit emptorē p oñsionem pellīū. Vñ dauid in ps̄. Extendēs celū sic̄ pellē. Quartū quod mouet nos ad diligendū deū ē sīlitudo. Eccli. 13. Oīe animal appetit sibi sīle. Inter nos z deū ē maxima sīlitudo. qz carnē assumpsit. ad Phil. 2. In sīlitudinē hoim facti. in xp̄o z in nobis est imago dei. sz alr z alr. Imago enī regis alr est ī filio z alr in nūmo. Quītū qđ mouet nos ad diligendū deū ē vtile. hō diligit amicū ppter vtile. a xp̄o nos recipimus vtilitatē semp nos custodit. Vñ dauid in ps̄. Custodit dñs om. di. se. Sextū z vltimuz qđ mouet nos ad diligēdū deū ē delectabile. quod figurat ín. 3. Re. 17. vbi dr. q dns pascebat helyā mittēs ei carnes vespe z mane: z bibebat de torrēte. Tādē dns subtraxit q vir portauit hr̄e panē z aquā. hñt igit homines spirituales ꝓsolatiões imꝑfectas. qz vespere z mane. z ñ in meridie. In meridie enī ē ꝑfectio lucis z caloris: z significat gl̄iam beatoz. Hꝛa aūt ꝓsolatio ēt vespere z mane in qbꝫ est calor z lux ipfecta. i. ad Colo. 13.

Cū venerit qđ ꝑfectū ē evacuabit quod ex pte est. Habet etiā solatiū spūalitū i hoc mūdo admixtionē a corpoꝛ corruptōe h̄ significat. qz bibebat đ torrēte. Isa. 1. Vinū tuū mixtū est aqua. Tertio hz interruptōem solaciū spūaliū in h̄ mūdo. quia sepe subtrahit. vt q habebat hūiliet magis z feruēti⁹ desideret. z cauti⁹ ꝓseruet. Et h̄ significat. qz dns subtrahit cibū helye q vir bēbat panē z aquā. Et sic ꝓficite sunt huī⁹ fructꝰ ptes qs pozmisimus declarādas magnificice dñe z ciues dilecte quez obsecro q̄tum in vobis erit gr̄e adimplere: vt hic feruēt bona opa cū ipo agatis z in futuro gl̄iam hēatis. Amen

Dñica decimatria post pēthecō De purgatiōe peccati mortalis. Sermo XLI

Cum ingrederetur ihesus quoddā castellum occurrerūt ei decez viri leprosi. Lu. 17. Pro hꝰ sacri z sancti euāgelij histoꝛ ali declaratōe. Notanduz q tria remedia sūt necessaria ad ꝑfectē sanantia existentem in

peccato mortali videlicet.

Cordis contritio veniam petens gemitu.

Oris confessio cum magꝫ fletu strepitu.

Nefas solutio cum lacrimarum exitu.

Dico ꝓmo qꝫ exñti in peccato mortli si ab eo vult mũ dari. ē necessaria cordis contritio q̃ emittens gemit⁹ petit veniã pctoꝝ. Rõ hui⁹ est Ibi debet eē ꝓtritio vbi sũt ples cãe dolẽdi. sz in exñti in pctõ mortali sũt tres cãe dolẽdi. igit. He tres cãe sũt defect⁹ gre. Vñ legit Gen. 37. Ruben. i. penitẽs q̃ iterptat fili⁹ visiõis ꝓsiderãdo pecca ta sua venit ad puteũ cordis sui. z nõ inuenies ioseph significantẽ grãm scidit vestimẽta sua p dolorẽ cordis bonorũ opeꝝ amissio. Vñ Job audita morte filioꝝ p ventũ tẽptatõis q̃ irruit a regiõe deserti. i. diaboli. z pcussit q̃tu or ãgulos domus. i. ꝑtes cardiales z oppressit eos scidit vestimẽta sua. dãnatio gehẽne. Vñ. 4. Re. 22 Cũ audisset Josyas ꝙba legꝫ dñi scidit vestimenta sua z ait. Magna ira dei succesa ꝓtra nos. s. pena eẽna. Per ꝓtritiõnẽ ꝓ inuenit gra. recuperant bona pdita. z mitigat ei ira Vñ Gre. 21. mo. Spe qꝫ roꝛ pẽtes latuit fletib⁹ inoescit z afflicta mẽs certi⁹ inuenit malũ qđ fecerit. z reatũ suũ cui⁹ secura nõ meminit hũc in se ꝓmota deꝑhendit q̃ nescit lugere qđ grauat. nescit ꝓ ferre qđ subleuat. qs ꝓfũditõis pozos cordis aplt. z pẽnas ꝑturũ fundit. Cunctꝫ se studiosa mẽs de pigra veritate redarguit. alacri nouitate iuuenescit. Exẽplũ ñ pono. qz sũt tria supi⁹ posita.

Dixi secũdo qꝫ exñti in pctõ mortali si ab eo vult mũdari ẽ necẽsaria oris ꝓfessio q̃ debz fieri cũ fletu vt sit acceptꝫ deo. Rõ h⁹ ẽ. Illud ẽ necessariũ pctõi sine q̃ nõ põt hẽre veniã pctoꝝ. nec mitigare. iudicẽ iratũ. sz hmõi ẽ confessio. igit. Vñ Sen. epistola. 29. Initiũ salutꝫ notitia peti. Naz q̃ peccare se nescit corrigi nõ vult. Jõ cẽtũ potes teipm argue inqre in te. accusatoꝛ ꝓmũ ptib⁹ fungere. Deinde iudicꝫ. nouissime deꝑcatoris. Exẽplũ h⁹ põit in scõo Re. volũine. vbi dicit. 12. c. Q⁹ cũ dauid. rephẽsus eẽt a nathan ꝓphera sup

excessum quē ꝓmiserat in vi
am z in vxorē eiꝰ pctm̄ suuz
hūilit recognoscēs ꝓfessus ē.
z dimissū ē ei: cū diceret pec
caui dño Dixi tertio q̄ ex
istenti in pctō mortali si ab
eo vult mundari est neces
saria nefas solutio. i. satisfa
ctio. Rō hꝰ ē. Illud ē neces
sariū ertīti in pctō mortali p
qō ei ꝓficiat deꝰ. pctā redi
munt. z tota ꝓcupiscētia car
nis extinguit. ſz hmōi ē satis
factio. q̄ ꝓsistit in tribꝰ. s. oro
ne. ieiunio. z elemosuna. qui
bus illa tria bona dicta effi
ciunt. igit. Vñ Leo papa in
ꝑmōe de ieiunio dic. Oro
ꝓficiatio dei querit. Jeiūio
ꝓcupiscētia carnis extinguit
Elemosinis pctā redimūtur
siq̄ p omnia dei imago reno
catur in nob. Exēplū hꝰ hr̄i
2. Paralip. vbi dr in. 33. ca. q̄
cū manasses rex iuda fecisset
satisfactōem. penitentiā iaz
mītā faciēdo pro pctō idola
trie. Cū eēt cathenis vinctꝰ
i babylonia dimissum est ei
pctm̄. z dñs restituit sibi re
gnū. He ꝓclusiones magni
fice dñe z ciues carissimi de
notātur in sacro euāgelio ho
dierno. qō in tres ꝑtes diui
ditur. Oīm i ꝑma ꝑe ponit
leprosoꝝ ꝓtritio. lepre. i. pcti
ventā petendo cū magno ge
mitu. In scda ꝑte ponitur le
prosoꝝ oris ꝓfessio. lepra. id
est pctm̄ sacerdotibꝰ ꝓpositō
ondēdo. ibi. Ondite. ꝛc. In
tertia pōit leprosi nefas solo
debitas grās p oblōem referē
do. ibi. Vnꝰ aūt ex illis. Et
vt clariꝰ hec pateāt videaꝰ
hystoriā. Declarate hysto
rie fructꝰ erit mūdatio ꝓpur
gatio mortal pcti. de q̄ loqn
do tres ꝓclusiones cū tribus
dubīs more solito declara
bimꝰ. Quaꝝ ꝑma tres rati
ones declarabit ꝓpter qs q̄
cūq̄ pctōr dz a pctō mortali
purgari. Scda declarabit a
lias tres. Tertia simili alī
as tres. z sic erūt tōes nouē.
quibꝰ i pcto mortli ertīs dbz
ab ipo purgari. Cōclusio
igit ꝑma sit tal in ordie. q̄ ext
stēs i pctō mortli dz ab ipso
purgari: ꝓpt oīm bonoꝝ a
missiōez. ꝓpt ef ne pene incur
sionē. ꝓpt ipiꝰ pene ꝓmurati
onē. Dico ꝑmo q̄ extīs i pctō
mortli dz ab ipo purgari p
pt oīz bonoꝝ amissioz. Tre
no. i. Egressꝰ ē a filia syō ois
decor eiꝰ. Filia syon ē aia cu
iuscūq̄ rpiāi q̄ cū sordidat a
mortali pctō. ois decor eius

Debem⁹ purgari a pctō.

prima se. q8 ar. 4.

ab ea egreditur. Jō dicitur p Hiere.2. Quā vilis facta es nimis iterans vias tuas. scz malas.q.d. Ita es facta vilq oīs decor recessit a te. eo q p pctm oēs ꝑtures amisisti. Qz Eccl.9.82. Qui in vno peccauerit.i. in mortali pctō mlta bona pdit.i. oīs ꝑtures. Dixi scdo q exns in pctō mortali debz ab ipso purgari ꝓpter eterne pene incursionē Vñ ipe pt dicere in lud trenoꝝ.i. Dedit me dns in manu de q nō potero surgere. Qz mortale pctm obligat ad penā eternā. Dixi tertio q exns in pctō mortali dz se ab ipo purgare ꝓpter ipius pene cōmutatōem. qz cū pctōr suū reatū cōfitet sacerdoti. Sacerdos ꝑm suaz ptātem cōmutat penā et̄nā cui obligat⁹ erat in penā tēporalē. Nā ꝑm iudiciū sacerdotis tanda est penitētia delinquēt̄z. vt nota Deu.25 vbi dicitur. Pro mēsa peccati erit z plagaꝝ modus. z talis ptās datur sacerdoti exture clauiū. Jurta illō Joh 20. Quoꝝ remiseritz pctā remittūt eis. z quoꝝ retinueritis retēta sunt. Sz aliqs posset hic obijcere. dicēdo q pctō mortali nō debetur pēa eterna. qz ꝯtritas pene rndet dz ꝯtriti culpe ꝑm qō dictum est supius. Deute. 25. Pro mēsura peti erit z plagaꝝ mod⁹. sz actioz ch̄a mortalis peti est tpalis. g. p actione tpali nō debet eterna pena iuste. Ad quod rndet exn̄m doctorē Alexandū. in se. cūdo. 96. q. Q, circūstantia nō facyt pctm eternaliter puniatur. sz circūstātia illi⁹ in quē peccat: q cū sit eternꝰ implētib⁹ mādata ꝓmittit bona eterna. trāsgressorib⁹ vero cōmittit penā eternā. vt q i suo eterno eternū iudicē offendentes in eius eterno eternaliter crucietur. Et hec de ꝑma p te sufficiāt. Cōclusio scda sit talis. q existens in peccato mortali dz se ab ipo purgare.

Propter diuine gr̄e (gare. infusionem.

Propter mentis superbe humiliatōez.

Propter ipius mentis tācece illuminatōem.

Dico ꝑmo q existēs i peccato mortali debet ab ipso purgari propter diuine gratie infusionē. Dictū est enim q duo ꝛria nō pñt stare sil. Cū igit aliquis est in pctō

i.3.p.q 4.i.a.4 2 ꝑma secū.q. 87.ar.3

Tho.i 4. dis. 18.q.i. ar.5.q 2.

se.se 87. 3.ad mu

mortali sīue culpa. nō ꝓ esse
in eo gr̄a q̄ ē culpe ꝯria. Jō
3 or Prouer. i. Ne dimittas le
gē matris tue. s. legē dine: vel
ecc̄lie. supple ꝑ pcm̄ mortle
q̄ alr̄ dimitti nō ꝓt. Et sequr̄
Ut addat gr̄a capiti tuo. q̄
dō i ps̄. dic. Nō ꝓuabis eos
bōis q̄ am. in ino. Dixi. 2.
q. ex̄s in pcto mortli dz ab
ipo purgari ꝓpr̄ mēz supbe
būiliatōem. Nā vt ait Aug.
Ad h̄ de⁹ exigit ꝓfessionē vt
sanet būilē. ad h̄ damnat nō
ꝓfitentē. vt puniat supbiētē
vñ. 2. Re. 12 Or dō būiliat⁹.
est: dictū ē ei a nathā ꝓpheta
Dñs trāstulit pcm̄ tuum.
Dixi 3 tio q ex̄s i pcto mor
tali dz ab ipo purgari ꝓpter
mēz illuminatōnem. Nam
pcto⁹ ē cec⁹ spūalr̄ loq̄ndo. q̄
ñ ꝓgnoscit elpā suā. s̄z cū sur
git a culpa ꝑ ꝓfessionē sacdo
tis fac̄ ipm cognoscere quali
ter z ex̄tū delict. Hic dicit̄
Leuitī. 13. Judiciū lepre. id
est pcī ad sacerdotē ptinet:
Nāc illū inatōez petebat dō
in ps̄. di. Illūina oc̄los me
os ne vnq̄ obdormiā i mor
te. i. in mortali pcto. Sz h̄
aliq̄s posset dubitare an effe
ctus mortal̄ culpe sit separe
hoiem a q̄cūq̄ gr̄a. Ad q̄d
rñdet. q̄ effect⁹ ois pcī ,mor
tal̄ ꝑm Alex. ō ales in loco
sup⁹ allegato. Est triplex. ꝓ
mus vocat̄ bōi corruptio. se cū
cundus vocat̄ a deo separatio. s.
tert⁹ vocat̄ a deo elōgatio.
De ꝓmo ait Jac̄. 1. Pcm̄ cū
factū fuerit agg̃uat aīaz cor
rūpēdo bonū gr̄e. De secun
do ait Jsa. 29. Pcta vr̄a ꝓdi
uiserūt iter vos z deū. De ter
tio Hiere. 2. Elōgauerūt a me
z ambulauerūt post vanita
tē vani facti sūt. Hūc g̃ ad ꝓ
positū ad rectitudinē volun
tatz tria ꝓcurrunt vt in ea sit
gr̄a. scm dñm Bona. in scdo.
dist. 3 5. s. potētia. abilitas. z
habit⁹. pcm̄ ꝙ corrūpit ha
bitū z q̄dāmō abilitatē. licz
nō totalr̄. s̄z nūq̄ potētiam.
Corrūpit g̃ bonū. i. habituz
gr̄e. z sepat nos a deo corrū
pēdo abilitate ad acq̄rendā
gr̄am. Et q̄to magis talem
abilitatē amittim⁹: q̄to ma
gis a deo elōgamur. Et hec
de scda ꝓte sufficiāt. Cō
clusio tertia ē ista. q̄ ex̄s in
pcto mortli dz se purgare ab
ipso ꝓpter tria. Propter an
gelor̄ ꝓsolatōem. Propr̄ de
atoris pacificatōem. Propr̄
creatoz̄ gl̄ificatōem. Di
co ꝓmo q̄ iā ex̄s in peccato

mortali debet se ab ipo purgare ppter angelo3 ꝫsolatione. Magnā letitiā sancti angeli ꝓcipiūt q3 pcō3 ad penitentiā ꝙuertitur. vñ saluator Luce. 15. d c. Gaudiū est angel3 dei sup vno pcōre penitentiā agente. Dico secūdo q3 existens in pcō mortali debet se ab ipo purgare ppter creatoris pacificationē. Cū enī ppter pcm̄ hō efficiatur inimic9 dei ecōtra per purgatōez ipius effecit amicus. Dr scriptū ē Prouer. 13. Qui timet p̄ceptū in pace ꝫsabit: q3. s. nō offendet in aliquo pcō. Dicit tertio z vltimo q3 exīs in pcō mortali debet se ab ipo purgare ꝓpter dei glificatōem. Nā cū pcōr pcm̄ suū ꝙfitet: deus vtiq3 glorificat. Hinc scribit Josue. 7. Da gl̄iam deo z cōfitere quid feceris. Sz hic pōt queri vtrū exīs in mortali culpa pōt sibi mereri pmā gr̄am. Ad qđ rndet q3 nō. ꝓpter ēttuor rōnes. Pria ē indignitas status. q3 ille q̄ est in mortali est indignus oīm bono z pane q̄ vescit. sic dr̄ Aug. z sic dicit Job. 30. Jpa vita putat indignus. sic miles qui denegat seruitium re

Utrum pcōr possit sibimet rem̄ gr̄am.

gi suo. z qđ peius est transfugit ad aduersariū regis. non ꝑ. 14. solū est dignus spoliari oīm bonis. sed ēt plecti capite. Scđa rō est. q3 ille qui est in mortali ordinat ad penā eternā. vñ merek itā. z nō pōt p ꝙns mereri gr̄am. vnđ ad Ro. 2. Jra z indignatio: tribulatio z angustia in omnē aiam operantis malū. Hic Sap. 5. dr. Dalor amatores digni sunt morte. Tertia rō ē q3 nō hz radicē merēdi. s. caritatē. Meritū em̄ est fructū gr̄is z eum discretōe ipensum. Sz dum hō seruit diabolo: nō pt seruire deo: nec bre, opa meritoria. vñ Dar. 7. Nō potest9 deo seruire et māmone. Quarta ratio ē q3 nō est dign9 p sevenire aīm faciē regis quē offendit. sed p mediatorē pt ei recōciliari sicl Absolon recōciliat9 ē Joab. 2. Regū 14. Sic g̃ pcōri necaria est oō alicui9 iusti. Sic factum est ī suscitatōe puelle. Dar. 9. qñ pr̄ p ea rogauit. debz g̃ pcōr deuote aliquē scm̄ orare. vt aliquē bonū erorare vt p eo apud deū intercedant. Et sic expedire sūt h9 fructus pres q̄s supius pmisum9 de

darandas magnifice dñe et ciues dilecti quē obsecro vos ita hē in mēte vt a pctō purgati h cū gra viuat; z i futuro glām habeatis. Amen.

Dñica. 14. post Pent. De auaricia. Sermo. XLII.

NEmo potest duobus dñis seruire. Mat. 6. c. Pro hui⁹ sacri et sci euāgelij hystoriali dclara tōe. Notādū q quicūq; vult spūalr z crīā moralr viuere. ppter tria debet auaricie vicium spernere.

Cum et auaricia sit dī cō temptiua.

Nec non et proximo pessime nociua.

Et subiecto proprio est dī rogatiua.

Auari cia est Contē ptia dī

Dico ꝓmo q q̄cūq; vult spūalr z moralr viuere z dz auaricie vicium spnere. qz ipa ē dī ꝓpria. Rō h⁹ ē. Illd est ꝓpriū dī z sibi ꝓprīū qd nō tribuit sibi ea q̄ tōe debenf. imo vi talia aufert sz hmōi ē auaricia. igr. Nā tria debēf

se. se. q. dō ab boib⁹. s. fides spes z a
118. ar. mor. q̄ p auaricia ipi boies
had z dnegāt De fide pt h satz oñ
dicqt auari magz credūt dī
uitijs suis q̄ deo. Vñ ꝓprie dr auaroꝝ sūt diuitie. ꝓm a apo. ad Colosse. 3. Auaricia est idolorū fuit⁹. De spe ēt ptz. qz auari dsperātes d dō. in pecunijs spē collocāt. Vñ Aug. De deo despare: est spē in creaturis ponere. Amor rē insup a deo auarī trahentes diuitijs qs plus amant illū donāt. Vnde dic Aug. Hoc ab hoie colit qd p cteris diligit. Benign⁹ eīm de⁹ nos dispēsatores terrenarū rerū ꝓstituit. Vñ ap'lus. 1. Corin. 4. dic Sic nos existimet hō vt ministros xpi z dispensatores misteriorū dei. Sz z fz ꝓditiores auarī eas ꝓdit⁹ dr se sibi appropiāt deū ꝓtēnendo. Et de h loco exēplū pōem⁹ q̄ndā auctrem. Ber. super Cāti. smōe 32. in q̄ explicat pulcra sit: tudo auari. q̄ talē. Auaricia rotz vehik q̄ tuor vicioꝝ. q̄ sūt pusillanimitas. ihūanitas ꝓtempt⁹ dī. mortz obliuio. pozro iumēta trahētia. rēacitatz rapacitatz z hisyn⁹ auiga q̄ boib⁹ p sidz hūdi ardor. scla q̄dē auaricia. qz ꝓducēt plerūq; partē vno ꝓtēta ē fuitio. Hic ē qd dic Aug. Auar⁹ ve ut ifirm⁹ sia deuotiōis vellet nullū hoiem

esse vt oia sol⁹ possideret.
Dixi scdo q̄ q̄cūq; vult spūa
liter viuere z moraliʒ dz aua
ricie viciū sp̄nere. qz ip̄a est p̄
mo pessime nociua. Rō hꝰ
Illud ē nociuū. prio qđ ei au
fert vsq; ad vitā sz bmōi ē a-
uaricia. igit. Nam auaricia
tria nocūnta infert. primo.
Prio sua auferēdo. Secūdo
ip̄m īcarcerādo. Tertio ip̄m
occidendo. Qz auaricia au-
fert bōa primi. Audi Hier.
in ep̄la ad Rusticū mōachū
dicen. Nil aliud ē auarus q̄
bursa p̄ncip⁹ū. celariū latro-
nū. rixa parētū. sibil⁹ hoim.
Princeps enī ꝓfreq̄nter au-
fert pecunias subditoz z eas
reponit in bursa sua. Sic̄r et
latro aliena furat p̄ se. Jta z
auar⁹ oia conat vt furto aut
violētia aut rixa p̄ se habere
Qz auaricia cupiditate oc-
cupet primū ip̄m incarcerā
do mlt̄os ciēs visum ē p̄ erem
plū de primo rōnabili. sz de
irrōnabili. prio mlt̄e sūt aucta
tes. Ūñ Jaco. v. dz. Diuitie
vr̄e putrefacte sūt. z vestimē
ta vr̄a a tineis ꝓmesta sunt.
Argentū z aurū vr̄m erugi-
nauit. z eoz erugo erit vobis
in testimoniū: z māducabit
carnes vr̄as q̄si ignis. z mul

est primo nociua

tocies auar⁹ incarcerat vxo-
rē z filios ne ad eoz petitio-
uē māducare possint. Qz a-
uaricia occidat. ptz z sat̄ cla
re ostēdi p̄t q̄ multi repiunt
auari q̄ hūt horrea frumento
plena. cellaria vino redundā
tia. z tñ nolūt quā elemosy-
nā dare esurīēti paupi. Un
dicit illō Eccli. 34.
Panis egentiū vita paupe-
rū. q̄ defraudāt eū hō sangui
nis ē. Jō dz. Pasce fame esu
rientē. si nō pauerz occidisti
Ipsi enī miseri auari ñ curāt
de paupib⁹. sz tm̄ vt mlt̄a cō-
gregēt: z ꝓgregata ꝓfuēt. vñ
Gre. i. mo. Auar⁹ pl⁹ anhe
lat ꝓcupita ꝓgregare. z cū q̄i
in q̄dam vētre auaricie mul
ta ꝓgesserit. satiat. artat. qa
dū anxiatur q̄lit̄ acq̄sita cu-
stodiat. Ipsa em̄ satietas an
gustat: mēs auari q̄ ꝑpus ex a
būdātia reqe: q̄sierat postea
ad custodiā gui⁹ laborat.
Dixi trio q̄ q̄cūq; vult spūal-
r viuere ac moraliʒ dz auaricie
viciū sp̄nere. qz ipse ē ꝓprio sb̄
iecto derogatiū. Rō hꝰ ē. Il
lud ē derogatm̄ subiecti pro
prij qđ reddit ip̄m iniquuz.
sz bmōi ē auaricia. igit. Jnī
quꝰ em̄ ē auar⁹ sibi ipi triplr
Prio qz seip̄m vēdit. vñ Sa

ptēs Eccl.io.ō ipo dic. Hic
scz auar⁹ aiam suā venalē hz
imo aiam oñi. qz xps anias
redemit. Vñ apls.i. Cori.6
Empti em estis pcio mag.
Scdo. qz se sceleratū oñdit.
Vñ ōr Eccl.9. Auaro nihil
est sceleti⁹. Tertio qz se fuū
idolop fac: vt supradictū est
Vñ Hiero. ad rusticum mo
nachū. Estimato male pan
dere pctōp leui⁹ alicui videt
peccare auar⁹ cp idolatra. sz
nō mediocriť errat. Nō ei g
uius peccat q duo gna thu
ris pricit sup altare mercurū
cp q auare pecuniā cupidez
iuctr congregat. Ridiculū vi
dek qlibs iudicek idolatra
qz duo gna thurz offert crea
ture. q deo debuit offerre. et
ille nō iudicek idolatra q to
tū fuit fuū sue vite qō deo de
buit offerre; offert creature.
Ad confirmatōem oim dicto
rū. Jnno. de misia cditōnis
hūane dic. Auar⁹ nec patiē
tib compatit. nec miseris sōue
nit: t miserek. sz offendit deū
z primū z seipm. Nā vo de
tinet debita. primo denegat
necessaria. sibi subtrahit op
portuna. deo ingtus primo
impi⁹. sibi crudel. Vltro cu
pido z tenacissimo sñ rōe est
substātia. z hoi liuido ad qd
aurū? Qui sibi nec cp ē cui bo
n⁹ erit? Nō ei primū suū dili
git sic seipm quē media peri
mit. egestas consumit. nec deū
deligit sup oia q deo prefert
aurū pponit argentū. Hec cō
clusiones magnifice dñe z ci
ues dilecti in sacro euāgelio
ho. denotāt: qō in tres ptes
diuidit. Qm in pma pte po
nit auaricia esse cōtrariuā
dei z sibi cōtrariā. Hinc ē qō ōr
Nemo pt duob⁹ dñis seruire
In scda pte ponit auariciaz
ee primo nociuā. qz auarus
ē ita sollicit⁹ ne sibi deficiat
qō nō curat de primo. Hāc
sollicitudinē reprehendit euā
gelū vbi dic. Jō dico vobis
cē. In tertia pte pōitur aua
ricia ee subiecta pcio nocti
uā z derogatiuā. qz fac cpia
nos effici paganos. Nolite
g sollicīti ee: dicētes. qd mā
ducabim⁹. aut qd bibemus
aut q opiemur? Hec em oia
gētes inquirūt. Et vt clarius
hec pateāt videam⁹ hystoriā
Declarate hystorie fruct⁹ erit
ad pōs vicīū auaricie, p ōtes
tatōe c⁹ loqndo tres conclusi
ones cū trib⁹ dubijs more so
lito declarabim⁹. Quarum
pma erit ō sua quidditate

Scđa de sua q̄litate. Tertia de sua q̄titate. Et his declaratis erit finis. Cōclusio

quid ē igit̄ ꝑma sit talis in ord ine. q̄ auaricia ſm Tullīū ē inordinatus amor habēdi vl̄imoderat⁹ amor pecunie. Pro cui⁹ itelligētia notādū. q̄ talis īmoderatio vl̄ inordinatio dupl̄r ꝑt fieri vl̄ accipi. vno mō ſm q̄ opponit̄ iustitie. z sic est gn̄e suo est pctm̄ mortale. Et sic ad auariciā ꝓtinet q̄ aliq̄s iniuste capiat vl̄ reti neat res alienas: qđ ꝓtinet ad rapinā vl̄ furtū q̄ sūt peccata mortalia. In h̄ tn̄ auaricie gn̄e cōtingit ee veniale pctm̄ ꝓpter impfectōez act⁹. Alio mō ꝑt accipi auaricia ſm q̄ opponit̄ liberalitati. z ſm h̄ importat inordinatuz amorē diuitiaꝝ. Si g̃ inītm amor diuitiaꝝ crescat q̄ ꝑferat̄ caritati. vt ſi ꝓpter diuitiaꝝ amorē alios nō vereat facere cōtra amorē dei z ꝓximi. z sic est auaricia pctm̄ mortale. Si aūt inordinatio amoris in h̄ ꝙsistat. vt. ſ. hō q̄uis diuitias amet superflue. Non tn̄ eaꝝ amorē ꝑfert amori diuino. vt. ſ. ppt diuitias velit aliq̄d facere qđ sit contra deum z ꝓximū. Sic auaricia n̄ est pctm̄ mortale. vn̄ supillo i. Loꝝ. 3. Si q̄s superedificat sup h̄ fundamentū lignū fenū z stipulā ꝛc. dic glo. Lignū fenū z stipulā edificat ille q̄ cogitat q̄ mūdi sūt quō placeat mūdo. qđ ꝓtinet ad pctm̄ auaricie. Sz ille nō peccat mortal̄r sz venialr. qr de eo ōz. Hic tn̄ saluus erit. sic tn̄ q̄ſi p ignē Sz q̄r hic fit mentio de inordinatōe amoris diuitiaꝝ ꝑt queri vtꝝ diligere diuitias z q̄cūq; rpalia sit pctm̄. Ad qđ breuiter rn̄det ſm Alex̄. de ales i. 2 q. 109. q̄ diligere rpalia tripl̄r pōt accipi. Uno mō ſm necessitatē z sic nō est maluz imo bonū varijs respectib⁹. sic ſap. Prouerb. 30. perit d. Dēdicitatē z diuitias ne dederis mihi. tribue tm̄ victui meo necaria. ne forte satiatus illiciar ad negādū et dicā q̄s es dn̄e: z egestate cōpulsus furer z ꝑiurē nom̄ dei mei. alio mō diligere rpalia ꝑt accipi ſm volutatē vt in eis maria z inordiata habeatur dilectio. vn̄ Hier. ad nebridiū scribēs ait. Dēs diuitie d̄ inchate descēdūt. zni sil alē pdiderit. alē n̄ ꝓtinuit vn̄ z illa sublata snia videt

Uti
diligi
re di
tias
pctm̄

qđ auaricia.

se. se. q. 118. ar. 4. 2. q 55. a. 8

mihi eē verisīle. Diues aut iniqu⁹ aut iniq heres ē. Qō cū legz doctoz audisset z ferre ñ posset. qz hēbat multas diuitias. puersus dñs addi ceplos ait. Quā difficile diuites itrare pñt regū celoz ñ dixit ipossibile. sz difficile. lz exēplū posuerit ipossibilitatis. Tertio mō ꝺz superfluita tē. vt si apperit⁹ sit iordinatus circa i la. Et istis duob⁹ mōis ē malū. Et sic itelligit illō Joh. i. cano. 2. c. Nolite diligere mūdū neccz ea q̄ in mūdo sūt. s. i eis finē vltimū ponēdo. cū difficile est vltimū dixit Alex. diligere tpalia sīn pcō saltē venialī. Et hec dicta de pria pte sufficiant. Cōclusio scōa ē de q̄litate h⁹ viciī q̄ talē. q̄ h⁹ viciū et sua q̄litate ē gr̄uissimū ꝓpter sex rōes. Pria rō ē propt̄ ifirmitatz diuturnitatē. due sūt cāe q̄re ifirmitas hec est diuturna. Pria ē abūdantia materiez durabilitas. Hateria h⁹ ifirmitatz ē sere tot⁹ mūdus. vnde cum difficultate magna euacuatur. et durabilioz est cz̄ materia luxurie Dlier ei quā aliqs amar. pt̄ l'mozi vl' deformis fieri. Et sic cessāte cā cessat effect⁹ luxurie sz ēra quā amat auar⁹ pl⁹ durabit cz̄ ipe. hie ē qō Hier. in q̄dā epla dicit cū cūcta vicia senescēte hoie senescāt. sola auaricia iuuenescit. Scōa rō ē ꝓpt̄ ifirmitatz ꝓtriuitatē fornicatoz sed i mēse. auar⁹ ꝓpo q̄si ꝓtriuelabozar. vñ Eccl. 2. Un⁹ ē z se cūdū. ñ hz nō filiū. nō frez. z tñ ñ cessat laborare. nz satiātur oc'li ei⁹ diuitijs. nec recogitat di. Cui laboro z fraudo aiaz meā bōis Et. 2. c. d' Cūcti. d. e. l. z i. p. sē. Tertia rō ē ꝓpt̄ afflictōez acerbā h⁹ ifirmitatz. Affligit ei nimis i hac ifirmitate sollicitudo t acq̄rēdo. i ꝓseruādo. z i amittēdo. vñ Pau. i. ad Thy. 6. Qui volūt diuites fieri incidūt i tēptatōem z in laqum diaboli. z desideria mūlta et inutilia z nociua q̄ mergunt hoies i iteritū z pditōz. Radix ei oium malōz ē cupiditas. quā q̄dā appetētes errauerūt a fide z inseruēt sibi dolozib⁹ mult̄z. Quarta rō ē ꝓpter huius infirmitatis vniuersitatē. Nodem vicium nemi pcit nō senib⁹ nō iuuenibus. nō fratis z hmōi. immo nec pueris. qz septēnis z minoz furat pecunias matri.

Unde p̄ dici illud qđ scribit Hiere. 6. A matore vsq; ad miorē oēs auaricie studēt z a pphēta vsq; ad sacerdotē cūcti faciūt dolū. Quinta rō ē ꝓpter celestis medici de stratōem. vñ Mat. 19. dixit Amē dico vobis q̄ diues difficile itrabit regnū celoz. Et itez dico vobis q̄ facilī⁹ est camelū p foramā acus transire q̄m diuitē itrare in regnū celorum. Hic ipe dñs dixit. Mat. 5. Bti pauges spū q̄ nīa ipsoz ē regnū celoz.

Sexta rō ē ꝓpter h⁹ vicij infirmitatū diuersitatē. Nāvarie z diuerse infirmitates oriuntur ex tali vicio. Quarus vna ē cecitas. Uñ dñs volēs illūinare cecū natū: vt hī Joh. 9. Linuit oculos ei⁹ luto insinuās eē cām cecitatis lutū istoz tpaliū. Hoc fuit figuratū in libro Tho. 2. c. vbi dr. q̄ Thobias cecatus est stercorib⁹ hyrūdis calidis. hyrundo garrula z depicta significat h⁹ mōi fallaciā que ē q̄dā pulcritudie depicta z tumultuosa. q̄ calida sterco ra p̄uicit sup oculos cordis. i. ista tpalia q̄ excecāt oculos hoim auaroz. Uñ dō in ps Supcecidit ignis z nō vide rūt solē. Septa infirmitas est febris q̄ figurata p̄t esse p febrē a q̄ dñs curauit filium reguli. de q̄ legit Jo. 4. Auar⁹ febrile anxietatē patit. c⁹ tremorem hz cā trepidat vñ tremēdū nō eēt. Uñ Se. de ipso dic. Videt regem et extimat p̄donē. videt paupe rē z extimat furē. hīc ysaias minat sibi 24. di. Formido z laqe⁹ z fouea sup te q̄ habitatores terre. Tertia infirmitas ē. icuruatio ad partez q̄ figurata fuit in muliere q̄ nō poterat surstū rspicere. Luce. 13. Sic auar⁹ ē icuruatus ad tpalia: vt nō possit respicere celestia. Unde dō in ps. Oculos suos statuerūt dēclinare in terrā. Quarta infirmitas ē suffocatio. Unde Mat. 13 dr. Sollicitudo istius scli z fallacia diuitiaruz suffocat ꝙbū. Quita infirmitas ē idropisis. de q̄ Luc. 14. Ecce hō q̄dā idropicus erat añ illū. Tria sūt in idropico q̄ repiunt in auaro. s. inflatio. feror anhelitus. z insatiabilis sitis. Inflatōem possumus referre ad supbiā q̄ comitat diuitias. Uñ Paulus. i. ad Thi. 6. dic. Diuitib⁹ h⁹ seculi p̄cipe nō sublime sapere

Ubi glo. Vermis diuitiaꝝ ſuꝑbia ē. Vlciſtā inflatiōem poſſum⁹ referre ad vētꝛ inꝛgluuiē. q̄ interdū diuitiaſ comitat. Illi ei cui ſufficiebat vnū ferculū cū pauꝑ erat nō ſufficiūt tria qñ fact⁹ eſt diꝛues. Feroꝛē ꝑo anhelit⁹ poſſum⁹ referre ad ꝓſilia coꝛrumꝑa q̄ dāt auari familiaribuſ ſuis. Deſiri ꝑo auari planū eſt q ē inſatiabil. Vñ ſap. Prouer. 3. Sanguiſuge due ſunt filie dicētes. affer affer. Sanguiſuga diabol⁹ ē ſanguinē peti ſemꝑ ſugēſ. cui ſunt due filie auaricia ⁊ luxuria dicētes. affer affer. qꝛ ſūt inſatiabiles. vñ de auaricia Eccl. 4 Auar⁹ ñ ꝑplebit pecūia. Sꝛ qꝛ in pñti facta ē mētio ō inſatiabilitate auari q̄ri poſſꝛ que ē cā q auar⁹ ē inſatiabil. Ad qō ꝛñdet q ſūt rōes qñ q̄ q̄re auar⁹ ē inſatiabil. Prima rō eſt aie capacitas. Vñ dicūt. Aiam dei capacem nihil pōt ꝑplere. Qm̄ vt ait ſapi. ii. Tāq̄ momentū ſtatere ſic ē añ deū oꝛbis terraꝝ. et tanq̄ gutta roris. Idcirco Alexā: ꝓſiderās ralē anie capacitatē dicebat: mūduꝝ nō ſufficere hoi. Scda rō ē cupiditatis infinitas. Vñ Seneca. Naturalia deſideria ſi finita ſūt ⁊ falſa opiniones ſcētia vbi deſināt nō hnt. Jō Boet⁹ dicebat in li. 2. de cōſolatōe metro. 2. Si quātas rapidis flatib⁹ incit⁹ pond⁹ ꝑſat arenas. Aut q̄t ſtellifeꝛis edita noctib⁹ celo ſydera fulgēt. Tātas fundat opes nec retrahat manū pleno copia cornu. Hūanum miſeraſ baud ideo gen⁹ ceſſat flere q̄relas. Tertia rō eſt bōi vacuitas. Nā bonū qđ acq̄rit auarus ſemꝑ hz aliq̄d vacuitatis. vñ cū auro ⁊ argēto venit defectus clauis ⁊ ſere vinea req̄rit cellariū ⁊ roꝛcular ⁊ ita de alijs. Hic dic Eccl. 5. Vbi mlte opes ⁊ mlti qui comedūt eas. Et Sen. Altera cupiditas eſt fine alterius trabit. Et glo. q̄dā dic Qui pecuniā appetit cupe cupit.

Quarta rō ē diſſimilitudinis. Cupiditas ei aie ē appetit⁹ ſpūal⁹ pecunia eſt res coꝛpal⁹. Nā ſic arca nō ſpt ꝑpleri ſapia. ita nec aia pecunia. Quīta ⁊ vltia rō ē pecunie vanitas. Hic dō dicebat. Filij hoim vt q̄d diligitis vanitatē ⁊ q̄ritis mēdaciū? Et Tull⁹ ait. Si ꝑpt auiditatē pecunie quotidie

Cā q̄re auar⁹ eſt inſatiabilis.

prima ſc. q. 2. ar. 1. ad 2m. q 3. ar. 4

decipis. poscis. eripis. sunt hec signa abūdantꝫ auaritie. Hinc dauid in ps. Diuites egerūt z esurierūt. ꝛc. vbi Ber. Auar⁹ terrena esurit vt mēdic⁹. Fidel⁹ ꝓtēnit vt dñs. Et hec de scōa ꝑte.

cōtra auaritie.

Cōclusio tertia q̄ ē de quantitate h⁹ vicij tal⁹ ē. Q, er auaricia septē mala ꝓcedunt q̄ dicunt ipius filie ꝑm Grego. xxxi. mo. Et sūt ista p ordinē. Proditio. fraus: fallacia. periurū. inq̄etudo. violētia. et ī misericordiā obduratio.

ſe. ſc. q. cxviii8. ar. 7. z 8z q. ſſ. a. 8.

Dico ꝓmo q̄ ex auaricia ꝓcedit ꝓditic. qz cayn ꝓdidit fratrē suū ꝓpter auariciā. iudas dñm nr̄m. vñ Prouer. i. Fili mi si lactauerint te pctōres ñ acq̄escas eis. si dixerint veni nobiscū insidiemur sanguini. absc̄odam⁹ tēdicolas ꝙ insontē frustra. deglutiā⁹ eū sic infern⁹ viuentē z integrū q̄si descendentē in lacum. oēm p̄ciosam substā rapiemus. ip̄lebim⁹ domos nr̄as spoliis. sortē mitte nobiscuz. marsupiū sit vnū oīm nr̄m. Fili mi nō ābules cū eis. Ecce quō ꝓpter habēda spolia cor mala facere ꝓmittāt ꝓditorie. Dicit scō q̄ ex auaricia ꝓcedit fraus: sic auarus agricole illi fraudē faciunt dño vineē nō reddētes fructū dicētes Lu. xx. Hic ē heres venite occidam⁹ eū z habebim⁹ hereditatē ei⁹. Jō̄ dicebat Leo papa in q̄dā ꝓmōe. Nullū ē iusticie in illo corde vestigiū in q̄ sibi auaricia fec̄ habitaculū. Idcirco notādū ē vnū dictū valō pulcrū q̄ p̄it Hugo. li. ii. de claustro aie di. Duo sūt q̄ illicite solēt acq̄rere. s. superbia z cupiditas. z duo sūt q̄ male fruunt acq̄sitis. gula z luxuria. Duo sūt q̄ male possidere volūt. s. pdigus z auarus. vn⁹ vt ꝙgregat. alter vt dissipet. z duo q̄ possessa defendūt intpantia z prudētia mūdi superbia diabolo clausit celum gula ꝓmo genti abstulit paradisū. auaricia diuiti aperuit infernū. intpantia adhuc corrūpit mundū. Dicit tertō q̄ ex auaricia ꝓcedit fallacia q̄ auar⁹ decipit amicū suum vñ Sap̄. Prouer. i. Semite eis auari aias possidentium rapiūt. et Eccl. i. ō̄ auaro Cor tuū plenū est dolo z fallacia. Dicit q̄rto q̄ ex auaricia ꝓcedit periurū cū auarus ꝓpter obolo periurabit nomē dei cētes. imo q̄ ꝓ-

ſus eſt xp̃s p eā blaſphemat z vendit. vñ Raban⁹ ſuper Dar. O peſtis maligna auaricie ſemp bōis animis ō teſtāda. qđ illeſum. qđ incō/ tuſſum dimittis. tu gen⁹ ho minū ꝓfudiſti. tu diſcipulū comitē xp̃i ab apoſtolatu p̃/ cipitaſti. tu milites cuſtodiē tes ſepulcrū captiuaſti. Nū/ quid bñ dicrū ē. Pecunie o/ bediūt oia? Dicri dnto q er auaricia pcedit indetudo Nā ex ipa pcedūt bella z li tes. vñ Jaco. 4. ō. Unde in vo bis bella z lites niſi ex ꝑcu/ piſcētijs vr̄is. Et Se. Qui etiſſime viuerēt boies. ſi hec duo ꝓnoia tollerent meum et tuū. Ex ipa pcedit imode rat⁹ labor in mercātijs z cū ctis negocijs z laboribꝫ mk/ tis nō gaudēt auari. vñ Ec/ cleſia. 5. dicit. Quid ꝓdeſt ei qui laborauit in ventū. ſcz auaro cunctis diebꝫ vite ſue comedet in tenebris z in cu/ ris mltis z in erūna atq; tri/ ſticia. Dicri certo q ex auari cia pcedit violētia. Nā mi/ ſeri auari cū nō p̃nt paupes defraudar z decipere volūt eoꝝ res accipe. vñ ō. Eccl. 13 Uenatio leonis onager i de ſerto: ſic paſcua diuitū pau peres. Dicri ſeptimo z vl/ timo q ex auaricia pcedit ꝯ miſericordia z obdurario ve nullo mō miſeri auari velit audire voces pauperꝫ. vnde Amb. in q̃dā ſmo dic. Non minoris criminis hñti tolle re cr̃ q posſis indigētib⁹ de/ negare. Eſurientiū panis eſt quē tu detines. nudoꝝ indu mentū qđ tu recludis. miſe/ roꝝ redemptio z abſolutio pecunia quā tu in terra fodꝫ tantoꝝ teſcias inuadere bo na q̃rum posſis p̃ſtare. Nō ſunt bona hois que ſecū fer re nō p̃t. ſola miſericordia comes ē defunctoꝝ. Sz hic p̃t queri quare imputat ad malū alicui ſi nō vult dona re alteri. puta pauperi ea q̃ ꝑ ſe acquiſiuit. imo qđ pei⁹ eſt: talis reputat auar⁹. Ad qđ rñdet q ꝓpter tria. Prio ꝓpter diſpenſationē commiſ ſi. quia dñs ait Lu. 19. Qua re non dediſti meam pecuni am ad menſam. Secundo ꝓpter contemptū promiſ ſi. Luce. 5. Date et dabit vo bis. Tertio ꝓpter trāſgreſ ſionē ꝓcepti. Jſaie. 58. Frā ge eſurienti panem tuum. et Eccleſiaſtici. 40. Propt mā datum aſſume paupe rem.

Et sic expedite sūt huiꝰ fructus pres q̄s supius ꝓmissimus declarādas: magnifice dñez ciues dilectissimi: quē obsecro vos oino deserere: vt hic gr̄am et in futuro gl̄iam habeatis. Amen.

Dñica. iſ. post Pentheco. De duodecim stultitijs peccantiū mortaliū. Ser. XLIII.

IEsus in ciuitatem que vocat naym: et ibāt cū illo discipuli ei/ius et turba copiosa. Lu. 7.

Pro huiꝰ sacri et sancti euāgelij historiali declaratōe. Notandū q̄ exñs in peccato mortali tria debet facere q̄ i ꝯclusionib⁹ denotant vicz.

Debet se a peccatis erigere quib⁹ est captiuatus.

Debet et ipsa deserere quibus est deprauatus.

Debet virtutes inquirere quibus fuit ornatus.

Dico ꝓmo q̄ exñs in peccato mortali debet se ab ipo erigere q̄ est captiuatꝰ. Ratio hꝰ ē. Nā pctōr ab eo dz se erigere q̄ ñ solū ē ligatꝰ et captiuatꝰ, et huc atz illuc cōductꝰ. ſz ēt mortuꝰ. ſz hmōi ē pctīm mortale. igit. Vñ pau. ad Ephe. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis. Et emplū in dō q̄ in psona bñtz pctīm mortale ait. Diserere mei dñe q̄m infirmꝰ sum vsq̄z ad mortē. Dixi scdo q̄ exiſtēs in pctō mortali dz ipm oino deserere. Rō hꝰ est. Illud pctōr dz deserere q̄ facet deprauatꝰ oi vtilitate. sed hꝰ est pctīm mortale. igit. Et q̄ mortali pctō hō tm̄ deprauetur audiamꝰ Rich. de differētijs mortaliū et venialis pctī Mortale pctīm q̄tū mihi videt triplici recte tōe distinguitur. Mortale ē qō a q̄uis ñ pōt ꝓmitti sine grādi corruptōe sui. sine gui lesione pximi. et sine magno ptēptu dei Huiꝰ exēplū hr̄ in maria q̄ cū ꝓmisisset pctīm detractionis. vt hr̄ in Exo. stati ōpra uata fuit lepra Dixi tertō q̄ exñs in pctō mortali dz ꝑtutes inq̄rere quib⁹ fuit ornatus. ſ. añ pctīm. Rō hꝰ est. Illud dz inq̄rere pctōr sine q̄ nō pōt hr̄e flnē optatū. scz vite eterne. ſz sine virtute nemo pōt obtinere regnū eternū. igit. vñ Ambro. sup Bti imaculati. Qui deficit sibi vt virtuti adhereat amittit qō suū ē accipe. ſ. qō eternū ē

Et merito post ꝓfessionē vicioꝝ debet inḋrere virtutes Qz sic dīc Au. in q̄dā ꝓmo. Dēs nō ꝑt hr̄e regnū ꝑtutū nisi ꝑus excusserit iuguz vicioꝝ. De h̄ dat nob exemplū brūs Jacob de tuderto in q̄dam laude de hūilitate loq̄ndo di. Questo eravn ramicello. pareame molto pocerello. Hūilitate era el sigello. de questo ramo despezato. Animameper salire. forme decto nō venire. Se non te bzigi de ꝓtire. ō oi mozt̄i pctō He ꝯclusiōes magnifice dñe z ciues carissimi i sacro euāgelio denotāt: qō in tres ꝑtes diuidit. Qm̄ in ꝓma ꝑte ponit quō hō capti/uat ꝑ pctm̄ mortale z ducit ad nutū: qō denotat ꝑ h̄. ḋa defuncti. s. ꝑ pctm̄ mortaliter loq̄ndo efferebat. In scḋa ꝑte ponit quō hō dz ipm̄ deserere: eo q ab ipo deprauatur qō denotat ꝑ h̄. qz ꝑs mozt̄uo iperauit vt ab eo surgeret ibi. Adolescēs tibi dico surge. In tertia ꝑte ponitur quō pctōz debet post ꝓtutes inḋere. qō designat per hoc Qz mortu⁹ resedit. qō ē terū sedere in sede ꝓtutū ibi. Et resedit. Et vt clarius hec pateāt videam⁹ hist̄oriā. Declarate hist̄orie fructus erit stultitia peccātū mortaliū. ō q̄ loq̄ndo tres ꝯclusiōes cuz trib⁹ dubijs declarabimus. In quaꝝ ꝓma ponem⁹ quatuoꝝ stultitias. In scḋa aliās q̄tuoꝝ. In tertia alias q̄tuoꝝ. Et his declaratz erit finis Cōclusio igit ꝓma sit peccās talī in ordie. q q̄tuoꝝ stultitias mortalī fac̄ qui mortaliter peccat. lit fac Quaꝝ ꝓma vocat ꝓꝑie flagellatōis. Scḋa ꝓꝑie excessi stultitiā catōis. Tertia ꝓꝑie ꝯꝝ bonoꝝ asrū dissipatōis. Quarta a ꝓꝑio dño recessionis. Dico ꝓmo q q̄ peccat mortaliter ꝑmittit vnā stultitiā q̄ vocat stultitia ꝓꝑe flagellatōnis. qz ipe insan⁹ effect⁹ in seipm̄ man⁹ pōit infirmitatē dolosi bivuln⁹ insanabile. Nam sic leo lacerat carnes aliaꝝ bestiaꝝ: ita pctm̄ lacerat aiam pctōris. Vñ Eccl. 21. dr de pctō. Dētes leonis dētes ipius interficientes aias hoim. Vñ peccatū mortale dr vl qz ē mors aie. vñ au. Vera mors ē quā hoies nō timēt sepatio aie a deo. q est brā vita aiaꝝ. vl qz aufert vtilitatē vite z pñtis z ꝑterite. Vñ Ber sup Cāti. Quā miri⁹ me ꝓuares

amara mors vite vsu ꝯ fructu. Nā vita sine fructu ḡuī or̄ mortē ē deniq; duo mala parant arbori infructuose secuꝛ z ignis. Dicit scō q̄ q̄ peccat mortaliꝛ mittit stultitiā scōaꝫ q̄ vocat stultitia ꝓpe ercecatōis. qꝛ ipē met se ercecat. Hic ē qđ dr Sap. 2 Excecauit eos malicia eoꝝ rū. Et Greg. Oculos q̄s clpa claudit pena aperit. Dicit tercio q̄ q̄ mortaliꝛ peccat facit ēnā stultitiā q̄ vocat ꝓpriop bonoꝝ dissipatiōis. qꝛ ꝓpria bona inaniꝫ ꝓiicit. Hinc dr Osee. 7. Prolec ist bonum Nā ꝑ mortale pdm oia bōa q̄ fecerat amittit: z bōa que agit in statu illo. nā bona nō sūt: qꝛ nō sūt sibi ad vitā eternā meritoria. q̄ mortale peccatū agit q̄si ignē i ꝓpria domo pōit. Un de ipo dr Prouer. 16. Vir impꝭ fodit malū z in labijs eiꝰ ignis exardescit. Dicit ḡrio q̄ q̄ peccat mortaliꝛ mittit ḡrā stultitiā q̄ vocat ꝓpriū dñi diuinōis. qꝛ pcōr cuz pdm agit deū q̄ ē ꝓpriꝰ dñs relinquit. Un nō ē mirū si malū ei euenit q̄ relinq̄t bonū sine q̄ nō pt ee aliqđ bonū. Un Aug. Tale bonū ē ōs vt nemi deserēti hn̄ sit. Hic ē qđ ipe dicit ꝑ Oseā ꝓphetā. 7. c. Ue eis q̄ recesserūt a me. Sed h̄ pt queri ḡre pdm quo tot mala euenīūt dr mortale ad pdm h̄ vt meliꝰ itelligat vis vocabuli. Ad qđ rndet ꝑm doctrinā Alexā. in. 2. q. 26. vbi dr. q̄ mortle pdm iō dr mortale. qꝛ induc triplicē mortē nature. gre z gle. in quibꝰ cō prin sistit ois vita Vita nature se. q. destruit ꝑ pdm. s. ꝑ origina/ arti. le. Vita gre destruit ꝑ pdm mortale. qꝛ q̄ facit pdm mortale stati incurrit mortē ēpe Qđ denotat ꝑ illud qđ dicitur Gen. 2. In q̄cūq; die comederis ex eo morte moriꝛ ris. Vita gle destruit ꝑ mortale pdm. si ab eo ꝑ ꝓfessiōnē nō recedit. vñ q̄ in pcō mortli est: si oia bona mūdi feciss: nihil ei pfūt ꝯtū ad vitā. qꝛ statim incurrit mortē gehēne. Qꝛ vbi te inuenero ibi te iudico. dic deus. Et Eccl. 7. dr. Judicabo te iuxta vias tuas. Et hec de ꝓria pte sufficiāt. Cōclusio scda est tal. Qꝰ q̄ peccat mortaliꝛ ꝯtuor alias stulticias opat. Pria stultitia est ꝫ deum p/sumptōis. Scda ē suimet ca priuatōis. Tertia ē suꝑpius

venditōis. Quarta ē facti ꝓ uitꝫ ꝓditōis. Dico ꝓmo ꝙ qui peccat mortaliꝫ cōmittit vnā stultitiā que vocatur stultitia ꝑsūptōis ꝫ deū. qz miser petō: nitit facere ꝫ deum ⁊ magna stultitia ē. Qz si aliud nō faceret deꝰ ꝫ peccatores nisi auferre manum misericordie sue: essent statim ꝑsumpti. nō ꝓpter aliud peccatores nō ꝑsumunt statim acto petō nisi ꝓpter misericordiā dñi. s. vt vt emēdent. vel vt boni p eos ꝓfudent exercitent. Jō dr Treñ. 3. Misericordia dñi: qz nō sumꝰ consumpti. Dico scdo ꝙ qui mortaliꝫ peccat facit aliā stultitiā q̄ vocat stultitia suimet captiuatōis qz miser peccator seipm diabolo illaqueat Ut Job. 18. Qui mittit in rhete pedē suū nō cūvoluerit ejcit. Sic ꝙ in petis se deꝫcit nō mox cūvoluerit surgit Et Prouer. 5. dr. Iniq̄tates sue capiūt impiū ⁊ funibꝰ peccatoꝝ suoꝝ ꝑstrigit. ipe morietur. qz nō habuit disciplinā. ⁊ in mltudine stultitie ꝺcipie ur. Nec ꝙr dicere ego rempratōibꝰ inimici peccauī. qz dixit Gre. Debilꝭ est hostis qui nō vincit nisi volentem. Huius rei exēplum habemus Mat. 4. Q, demō nō ꝓcipitauit Jesum benedictū de pinnaculo templi. sed dixit. Si filius dei es mitte te deorsum. Glo. In ꝫ insirmus ostenditur ꝙ nulli nocere possit nisi ille se ꝓus deorsum miserit. Dixi tertō ꝙ qui peccat mortaliter facit vnā terciam stultitiam. que vocatur sup̄bius venditōis qz petō: dum peccat: seipm vilissime vendit. Ut ipe dominꝰ p Jsa. 52. petōrib⁹ loquitur dicēs. Gratis venundati estis. Et Prouer. 10. dr. Coꝝ aūt impioꝝ ꝓ nihilo Et ribidē. Et āni ipio. huia.

Dixi quarto ꝙ qui peccat mortaliter commit vnam aliam stultitiam que vocat facti seruitꝫ perditionis. qa si toto tempore vite sue peccatoꝝ seruierit diabolo. non minus ptne ei dabit. Unde Gregorius. Stultum est seruire diabolo offenso deo qui nllꝰ placatur obsequio. quāto plus quis ei seruierit: tanto amplius ipse eum torqueꝫ p. 2e. q bit. Sed hic queritur ex q̄ 73 a. 5 demones non placantur pec ad 2m catis hominum; videtur ꝙ ⁊ ꝑ. p. non placeant sibi vicia eoꝝ q. 63 a. 2ad ꝑ3

Ad qđ dicendum q̄ vicia et pcā mltū placēt demonib. qđ oñdit q̄ h̄ q̄ assidue tem/ prāt. vñ dic̄ Gre. Assidua tē ptatōe tēptat diabol⁹. vt sal tē tedio vincat. sed ipi ñ pla cant nisi in malū. vt impel/ lant hoies in culpā. z deinō in gehennā. vñ Greg. Nihil se fecisse extimat cū aias nō sauciat. q̄ placēt vicia demo nib. licet nō placent vt aias possint ad pditionē trahere. Et hec de scōa pte sufficiant

Cōclusio tertia ē tal q̄ q̄ peccat mortal̄r q̄ttuor alias stultitias opat. Quar pria est ppr̄ subiecti tormētati onis. Scōa est carceris ppa rationis Tertia ē vite pditi onis. Quarta est videntis z scientis pditōis. Dico p/ mo q̄ qui peccat mortal̄r cō mittit vnā stulticiā q̄ vocat ppr̄ subiecti tormētatōnis Pctōr em̄ affligitur in corō suo Hiere. 2. Scito et vide q̄ malū z amarū est reliquis se te dñm deū tuū: z nō ē ti/ morē eius apud te dicit do min⁹ deus exercituū. Naz q̄ peccat q̄si sarcinā sup se por tat q̄ in pñti gñet z i futuro in infernū pcipitet. vñ Aug. quid est mors Depositio sar cine grauis. z si alia sarcina nō portet qua aia in gehēnā pcipitet. Dixi scōo q̄ qui peccat mortal̄r ꝓmittit aliā stultitiā q̄ vocatur carcer z p/ paratōis. q̄ pctōr dū pctis suis gaudet voluptuose tunc parat sibi viā inferni. vñ iob 21. Ducūt in bonis dies suos z in puncto ad inferna descē dunt. Et infra de peccatori bus dic̄. Erūt sic̄ palee añ fa ciem vēti z sic̄ fauilla quam turbo dispergit. Dixi ter/ tio q̄ qui mortal̄r peccat cō/ mittit aliā stultitiā q̄ vocat vite pditōis. q̄ pctōr p nihi lo q̄si amittit paradisum ad modū esau: qui pro lentic̄la vendidit ius ꝓmogenīture sue. Gen. 25. Hinc Ber. ait. Ue: ve. vapor est ad modicū parens qui eterne felicitatis aditū intercludit Dixi q̄r to z vltio q̄ qui peccat mor/ tal̄r ꝓmittit vnā stultitiam que vocat stultitia venden/ tis. z scientis pditionis. qa pctōr volendo voluntate p pria perdit animā suā z gau dia paradisi. z in h̄ ostendit magnā fatuitatē. vñ Eccl. 6 ō. Quid habet plus sapi ens stulto z quid paup nisi vt pergat illuc vbi est vita

Sed hic ꝑt aliq̃s ꝙrere q̃ eēt grossus ⁊ veller hre aliq̃z regłam gñalē ad euitādum pcm̃ mortłe gñalr loquēdo. Ad qđ rñdet ſm Alex. de ales. i. 2. q. 94. Q̃z pcm̃ veniale ē voluptas siue libido in creatura citra deū. Mortłe ꝙo ē libido siue voluptas vltra łsupra deū vł eq̃ deo. exēplicā. Si q̃s hz aliquē amorē iordinatū circa aliquā rez nō tm̃ ꝓpter ꝙ vellet offendere deū: illa tal iordinatio ē peccatū veniale. Si aūt hz voluptatē iordiatā circa illā rem supra deū. ita q̃ ꝑ ꝑ offēdit deū nō curat. Etiā si tm̃ diligerer rē illā ꝑtū deū mortałiť peccat. Tota ḡvis ꝙsistit i amore: vt nō sit iordiatus circa aliquā rē cū offensione dei. Vñ dic̃ Aug. i li. 83. q. Hoc totū ⁊ solū hois malū ē frui vtēdis ⁊ vti fruendis. Et sic expedite sūt hꝰ fructꝰ ptes q̃s supiꝰ ꝓmisimꝰ ōclarādas magnifice dñe ciues carissimi quē obsecro vos oīno deserere vt hic gr̃am ⁊ in futuro gł̃iaz hēat̃ a domio.

Dñica. 16. pꝰ pē. de pessio vicio vsure. Ser. XLIIII.

QVm intraret Jesus in dom̃ cuiusdā pncipis pharisee oz sabbato māducare panē ⁊ ipi obſuabāt eū. Luc. 14. Pro hꝰ sacri ⁊ scti cu. angelū hiſtoriali declaratōe. Notā dū q̃ auarꝰ ⁊ miser vsurariusť hz tria i toto cursu vite suez

Litigiosam ⁊ inamorosā conuersationem.

Tortuosam ⁊ viciosam operationem.

Fraudulētam et sophisticam locutionem.

Dico ꝓmo q̃ auarꝰ ⁊ misvsurariꝰ hz litigiosā ⁊ inamorosam ꝙuersatōez. Rō hꝰ est Ille hz litigiosam ⁊ inamorosam ꝙuersatōem q̃ sp̃ leges aliena aut litigiovł fraudes aut aliq̃ alio mō conat̃ ꝑ se recipe. sz hmōi ē vsurariusť igit̃. Et q̃ vsurariusꝰ faciat ptz ꝑ illō qđ ꝑcipit Exo. 22. vbi ōz. Si pecuniā dederis mutuo ppło meo paupi qui habitat tecū nō vrgeb eū q̃sti exactorez. nec vsuris oppmes. Et Leuit. 25. ōz. Pecuniam tuā nō dab ad vsurā fri tuo. ⁊ ab eo supabūdantiā ñ exiges Et q̃ ēt vsurariꝰ faciat ꝙ ieiēs dinā pōt oñdi ꝑ exēplum Esdre sacdotꝭ q̃ ꝑcepit ppło di. Vsuras a fribꝰ vrīs ñ exigatꝭ. Dixi scđo q̃ auarꝰ et

miser vsurari⁹ habet fraudulentiã ⁊ sophisticã locutõem Rõ h⁹ ẽ. qz dat itelligere ꝓ suis ꝓbis ꝙ fuit amico. ⁊ tam ipm decipit res suas in fine auferẽdo. vñ ꝺ tali fraude loquens Crisꝰ sup Mat. Assimulat pecuniã vsurarij veneno aspidis dicit. Silis ẽ pecunia vsurarij morsui aspidis. Percussus ei ab aspide q̃ si ꝺ lectar⁹ vadit in somnũ ⁊ per suauitatẽ sopoꝛ mortif. qz venenũ lateat ꝓ oia mẽbra decurrit. Sic ꝙ sub vsura accipit sub tpe: q̃si bñficiũ sentit ſz vsura ꝓ oẽs ei⁹ facultates decurrit ⁊ totũ ꝙuertit in debitũ. Dicit ſcdo ꝙ miser et auar⁹ vsurari⁹ hz tortuosaz ⁊ viciosã opatõez. qz sp opatur malũ. Vñ ꝓuãt oĩ bono hic. qz nõ diligunt ꝓpter eorũ malas opatões. ⁊ p⁹ morẽ ꝓuant recte vite brẽ. Vñ ꝺ in ps. Dñe q.b in.t.a.q r.in.m.s.t. ⁊ infert ꝙ pecuniaz suã nõ dedit ad vsurã. Hec ꝓclusiones magnifice dñe et ciues dilecti in sacro euãgelio hodierno denotant. qõ ĩ tres ptes diuidit. Vñ i ꝓma pte reprehendit vsurarij litigiosaz ⁊ amarosa ꝙerlio ꝓpter ꝙersatõem hũilẽ ipius xpi ꝙ hũilit intrauit ĩ domuz pncipis phariseoꝝ ꝙ inimici eabant ei. In ſcda pte reprehendit vsurarij tortuosa ⁊ viciosa opatio ꝓ mirabilẽ ⁊ fructuosã opatõez xpi ibi. Ecce ꝙdã idropic⁹. In tertia pte reprehendit vsurarij fraudulẽtã et sophisticã locutio ꝓ vtilem ⁊ fructuosã pdicatõem xpi ibi Dicebat ad iuitatos ⁊c. Et vt clari⁹ hec pateãt videã⁹ hystoriã. Declarate hystorie fruct⁹ ẽ vsura. de q̃ loquẽdo tres ꝓclusiones cũ tribus duobꝰ more solito ꝺclarabim⁹ ſm triplicẽ maledictõez vsurarij. quaꝝ ĩ ꝓma pte declarabit vna maledictio vsurarij. que ẽ maledictio fatuitatis. In ſcda alia maledictio q̃ ꝺ intãtatz. In tertia alia maledictio q̃ ꝺ penalitatis vsu

Cõclusio igit ꝓma ẽ tali ri⁹ ordie. ꝙ vsurarius miser tres te fa stulticias ꝓmittit. Prima ẽ legũ dissipatio. dissipat ei vsurari⁹ oẽm legẽ. Prio legẽ nature. qz facẽ ꝺ illud ꝓceptũ qꝺ Mat. 7 scribitur. Quecũq; vultz vt faciãt vob hoies et vos eadẽ facite illi. Quã legẽ et ianimata iplere videt. Nã fluui⁹ dũ trãsit repler foueã quã iuenit. ſz miser auar⁹ nõ

vult iplere vētrē vni⁹ paupe
ris. Scōn auar⁹ vsurari⁹ fac
ꝫ legē mosaycā. qz ꝓcipit ibi
Deute. 23. Frī tuo absq; vsu
ra id q̄ idiget accōmodabit
vt bñdicat tibi dñs in oi tē
pore tuo. Tertio fac ꝫ le
gē euāgelicā vbi dr Luce. 6.
Mutuū date nihil inde spe
rātes. Scda stultia ē oim
inimicatio. Nā ipe miser vsu
rari⁹ iniuriatur trib⁹ naturꝫ.
Prio nature dine ꝓtenendo
oēs suas leges. sic dictum ē.
Hic Alex. 39. extra de vsurꝫ
c. Qm. dic. Qm nō solū virꝫ
eccīasticꝫ: sz ēt q̄busdā alijs
piculosū ē vsuraꝝ lucris ītē
dere aucte pītū duxim⁹ in
tūgēdū: vt eosq; de possessio
nib⁹ vl arborib⁹ qs tenere in
pignore noscūt si forte ded
ctis expēsis receprit ad eadē
pignora restituēda sine vsu
raꝝ exactōe eccīastica distri
ctiōe ꝓpellas. Et. c. seqnti. d.
Qz in oib⁹ fere locꝫ ita crīm
vsuraꝝ iualuit vt mlti alijs
negocijs ptermissis q̄si lici
te vsuras exerceāt. z q̄lit vtri
usq; testamēti pagina ꝓdem
nent neq; attēdāt. Joq; cō
stitui⁹ vt vsurary manife
sti nec ad cōionē admittant
altaris. nec xpiana sepulturā. sz nec oblatōes eoꝝ
quisq; accipiat. Qui aūt ac
ceperit: aut xpiane tradide
rit sepulture: z q accepit red
dere ꝓpellat: z donec ad arbi
triū sui epi satisfaciat ab of
ficij sui maneat executōe su
spēsus. Scdo nature āgelice
qz cū āgeli dignēt pauperes
custodire ipe nō vult de vno
denario eis subuenire. Ter
tio nature hūane nō volens
cū eis laborare. sz de labori
bus eoꝝ viuere. Un dauid d
eis dic in ps. In laboꝛe ꝛho
minū nō sūt z cū oib⁹ inimi
cicia bēbunt. Hic ē qd d eo
dr illud Gen. 16. Manus ei⁹
ꝫ oēs. z ma. o. ꝫ eū Tertia
stultitia vsurarij ē maloꝝ as
similatio. Nā vsurarius pro
eis que retinere nō valet. id
est ꝓ diuitijs qs ꝓgregat et
secum in fine ꝓportare nō po
terit. Juxta illud Job. 20.
Diuitias quas deuorauit e
uomet z de ventre illi⁹ extra
bet eas deus. facit se similez
tribus pessimis rebus. Prio
se facit similem latroni. sta
tim enim cum quis facit vsu
ram appellatur latro. Sic
dominus fecit cum intrauit
i templū inuenies vsurarios

accõmodantes nũmos euer/
tẽs eoꝝ cathedras dic̃ mat.
21.scṕtũ ẽ. Domꝰ mea domꝰ
oꝛõis vocabiť. vos aũt feci/
stis illã spelũcã latronũ. Ec
ce quõ dñs appellauit vsura
rios latrões. imo intm̃ vsura
rius ẽ latrone deterioꝛ. inc̃ꝫ ꝓ
tũ ẽ familiaris inimicus. Et
ſm sniam Boe. Nulla pesť
efficatioꝛ ẽ ad nocẽdũ q̃ꝫ fa/
miliaris iimicꝰ. Sc̃o vsu
rariꝰ se facit sil̃em homicide.
q; pauꝑib; aufert vitã. vnde
Eccĺ.34.dꝛ. Panis egentiũ
vita pauꝑis ẽ. q̃ ỏfraudat il/
lũ hỏ sanguis ẽ. Tertio vsu
rariꝰ se sil̃em fac̃ diabolo. qꝛ
sic̃ diabolꝰ semꝑ opať malũ
Jta vsurariꝰ de die de nocte
diebꝫ festiuis. diebꝫ ferialib;
semꝑ opať malũ. qꝛ fac vsurã
ẽt dormiẽdo. Vñ dñs mina
tur sibi dicẽs. Tu vẽdis rps
Et ego dico ꝑ dauid ꝓpheтã
tibi. Cũ accepo rps ego iu/
sticias iudicabo. Qꝛ tũc vi/
debo q̃ꝫ tũ rpis vendidisti. g̃
vsurariꝰ fac̃ se sil̃em diabolo
Qꝛ sic̃ diabolꝰ ñ dormit. sic
ipe nõ dormit. vñ vsura sibi
dicere ꝑt illd̃ Job.13.c. Qui
me comedũt nõ dormiũt.

Utruꝝ Sꝫ ḣ ꝑt queri an ꝓ pecunia
ꝓ pecu mutuata possit aliq̃s aliquã
ꝓmoditatẽ exꝑetere. Ad qd̃ nsa mu
rñdeť ſm scm̃ Tho. z Durã. tuata
q ſm pḣm. 4. Ethicoꝝ. Oẽ possit
illud ꝓ pecunia hr̃ cꝰ pciũ pꝛ aliqui
cunia mẽsurať. Et iõ si aliq̃s aliquã
ꝓ pecunia mutuata: vl̃ q̃cun ꝓmod
q̃ꝫ alia re q̃ ex ipo vsu ꝓsumi tatẽ a
tur: pecunia accipit et pacto cipere
tacito vl̃ exꝑsso qd̃cũq̃ aliud se.se.q
accepit cꝰ ꝑciũ possit pecũia 78.ar
mẽsurari: pctm̃ incurrit. Sive 2.
ro accipiat aliud de ḣ nõ q̃i
exigẽs vl̃ q̃si ex obligatione
tacita vl̃ exꝑssa. Sꝫ sic̃ g̃tui
tũ donũ nõ peccat q̃ etiã añ/
q̃ꝫ pecũiã mutuasset: licite po
terat aliqd̃ donũ g̃tis recipe
nec pciozis ꝓditõis efficitur
ꝑ ḣ qd̃ mutauit. recõpensati
onẽ eoꝝ q̃ pecunia nõ mensu
ranť lꝫ ꝓ mutuo exigere. pu/
ta benuolẽtiã z amoꝛẽ eius
cui mutuauit vl̃ aliq̃d hmõi.
Et qd̃ ṕmũ nõ sit licitũ. ptꝫ
ꝑ Ezech.18.dicen. Jnť alia
q̃ ad virũ iustũ req̃runť vsu/
rã z supabũdãtiã nõ accipe.

Cõclusio scda ẽ talꝫ q mis Usu
vsurariꝰ tres iniq̃tates com ri⁹ tr
mittit. Quaꝝ ṕma ẽ sui no/ iniq
minis extirpatio. qꝛ ipe mis tes c
nõ audet nomẽ suũ coꝛã hoi mitti
bus ꝓfiteri: imo ꝓcũdať qñ
dꝛ ei q fac̃ vsurã. Et si nomẽ
aliqd̃ dꝛ ei ponι videť q ex

suo effectu vocat ranis cōra
gioſus. Vñ i ps. Scrutet fe
neratoꝛ oēs ſemitas ei⁹. Et
ē ꝓtagioſus: qꝛ valde ꝑiculo
ſum ē ab vſurario aliq̄d acci
pere niſi in q̄buſdā caſib⁹. vñ
Hiero. Cauēdū nob ē z ma
xime ne ab his accipiamus
mūera q̄s nouim⁹ viuere de
lacrimis paupeꝝ. Ne dicat
nob. Si videbas furē zc. vñ
legit in vita bti ſuleci. q̄ cum
ipe mortu⁹ eēt obiec ei dia
bol⁹ q̄ veſtē a q̄dā vſurario
accepiſſz. z r̄ſtituit eū dñs vi
te z cū illū corrigerz diabol⁹
ſic eū ꝓcuſſit. vt toto tpe vite
ſue aliq̄d veſtigiū ꝓcuſſionis
appareret Antiq̄tus rato in
una citare iueniebat vn⁹ fe
neratoꝛ. Et ſi ille nō fenera
bat niſi data fide vocabat
dom⁹ ei⁹ domus diaboli ſi
vſurā accepiſſet z oſculū pa
cis nō dabat ei in miſſa, z i
gnis aut cinis: nec eum voca
bāt noie ſuo. ſz digito eū oſtē
debāt. qꝛ eis ꝑt ꝙuenire illō
ps. Ue qui caueꝝ nōia ſua i ter
ris ſuis. Et illud Ezech. 4.
Nomē ipioꝝ delebit. ita vt
apō oēs ſint ignominioſi. vt
dicat ꝑ eos vl̄ ſup eos illud
Hiere. 23. Dabo vos in ob
probriū ſempiternuz z igno
miniā q̄ nūq̄ obliuiōe dele
bit. Scōa iniq̄tas ē mutati
onis ioꝛdiatio. q̄ inoꝛdiatio
tripl̄r fit. vno mō: qꝛ mīs vſu
rari⁹ nō vult dco aliq̄d mu
tuare. ſic boi a q̄ mai⁹ ꝑmiū
bret. Vñ Au. Hiler homo
cur fenararis boi? Fenerare
dō z cētuplū accipies. z vitā
eternā poſſidebiſ. Scōo mō
vſurari⁹ fac ioꝛdiatōez i mu
tuatōe. qꝛ accipit pecuniam
cū ea nō egeat ſup pign⁹ me
lius qō hz. i. ſup aiam ſuam.
Vñ in ps. Ex vſuris z iniq̄
tate redimet aias eoꝝ zc.
Tertio mō fac ioꝛdinatōem
vſurari⁹. qꝛ nūq̄ vult cōtra
ctus ſuos malos ſ bonos cō
mutare z reſtituere. z ſic ma
le mouet. Vñ ꝑt dici de eo
illud Hiere. 17. Et in nouiſ
ſimo ſuo erit iſipiēs. Vñ ra
ro accidit q̄ vſurari⁹ reſtitu
at. vl̄ qꝛ ꝓdig⁹ z tm̄ erpēdit
q̄ reſtituere nō ꝑt. Vl̄ quia
auar⁹ z reſtituere non vult.
Vl̄ aliq̄n ſi reſtituere vult n̄
reſtituit cui dz. ſz ipe de bōis
aliēis vult facere elemoſynā.
Et iō nūq̄ bn̄ fac ſic di. Se.
Auar⁹ nūq̄ bn̄ fac niſi cum
morīt. ſz de h̄ alꝝ. Tertia
iniq̄tas ē ſuūpi⁹ z filioꝝ dā
natio. Nā vſurari⁹ dānatur

ꝓpter vsurā. filiꝫ q̄z sui dam
nāt. qz nō pñt splēdide viuer
sine vsurꝫ. z iō oēs ad iferos
descēdēt. Tūc pr̄ dicet filijs
Valedicami filij mei. qz vt
vos diuites dimittere h̄ suz.
Filij ꝓ cōtra dicēt. Vale/
dicatꝫ z tuo pr̄. qz ꝓpter tu/
as vsuras nos sum⁹ h̄. vñ in
eis tūc ꝓificat illō Ecc̄i. 42.
De pr̄e ipio ꝓquerūt filij zc̄.

Sz hic aliq̄s posset q̄rere
q̄re dānātur q̄ accipiūt vsu/
rā ꝓ pecūia cū tot fuitia mk
tociēs fac̄ ds ꝓrio suo ꝓ tali
pecūia mutuāda. imo respu/
blica nō posset ꝓsuari: si nō
eēt tal̄ accōmodatio. Ad h̄
se. sc. q. rñdetur ꝑm scm̄ Tho. z Du
78. a. i. ran. Q; aliq̄d accipe ꝓ pecu
nia mutuata vsura ē z ꝑm se
iniustū. qz vēdit illō qđ nō ē:
ꝓ qđ mānifeste ineq̄litas isti/
tuit q̄ iusticie q̄riatur. Ad
q⁹ euidēciā sciēdū ē q̄ quedā
res sūt q̄z vsus ē ipāz reruz
ꝓsumptio. vt vinū z panis. z
in talib⁹ nō ꝓt seorsū cōputa
ri vsus rei a re ipa. sz cuicūq;
conceditur vsus rei ex h̄ ipo
ꝓcedit ei res. Et ꝓpter h̄ i ta
lib⁹ ꝓ mutuū trāsferr̄ dñiuz.
Sic quis igitur seorsū vellet
vēdere vinum et seorsū vsuz
vini vēderet eādē rē bis. vñ
vēderet id qđ nō ē ꝓpter qđ
mānifeste ꝓ iusticiā peccaret
Sili r̄oe iniusticiā ꝓmittit
q̄ mutuās vinū vl̄ triticū pe
tit sibi duas recōpēsatōnes.
Unā q̄dē restituto ēz eq̄l̄ rei
aliā ꝓ ꝓciū vs⁹ qđ dr̄ vsura
Quedā ꝓ res sūt q̄rū vsus
nō ē rei ꝓsūptio. sic̄ vsus do/
mus ē ībabitatio nō dissipa
tio. Et iō in talib⁹ seorsuz ꝓt
vtrūq; ꝓcedi. puta cū aliquis
tradat alteri dñium domus
retēto sibi vsu ad aliqđ tps
vl̄ecōuerso cū quis ꝓcedit al
teri vsum dom⁹ retento sibi
dñio. z ꝓpt̄ h̄ licite ꝓt h̄ ac/
cipe ꝓciū ꝓ vsu dom⁹. Pecu
nia āt ꝑm pōm. ſ. Ebi co. z
in ꝓmo politice ꝓncipal̄r ē
inuēta ad ꝓmutatōes faciē
das. z ita ꝓpri⁹ z ꝓncipal̄r
vsus pecunie ē ipi⁹ ꝓsūptio
siue distractio ꝑm quē in cō/
mutatōes exp̄dit. Et ꝓpter
h̄ ꝑm se ē illicitū ꝓ vsu pecu/
nie mutuate accipe ꝓciuz qđ
dr̄ vsura. i. vsus eius. i. vs⁹ pe
cunie. Suffic̄ ei accipe equi
alēs ei qđ mutuauit. Et si vsure
aliq̄d supza recipit iniquū ē ri⁹ h
z tenet restituere. Conclu tres
sio ꝟ tria ē tal̄ q̄ miser vsurari nali
us tres penalitates h̄z. Qua tes.
rū ꝓma ē a tyrānis spoliatio

Qz sic ipi spoliãt pauperes ita z tyrãni spoliãt ipos et ẽ mirabil'res. vt totuz qõ ipsi paulati mlta angustia acqsi erũt sel'amittãt iusto iudicio dei. Hic Isa. xx. de eis loqns Ue qui predaris. Nõne tipe pdaberis? Et Hiero. ait. Fecit diuitias z nõ in iudicio. Et in medio dieꝝ suoꝝ ꝺrelinquẽt eas. Scda pena ẽ pua trãsitio. Qz si fures non accipiunt eiꝰ. s. vsurariꝝ diuitie a tyrannis. tñ de eis non gaudebit tertiꝰ heres. Unꝺe ꝺ ꝺz Eccl. xi. Qui edificat domũ suã in pdijs aliẽis qsi q colligit lapides in hyeme. Edificiũ qõ fit i hyeme cito corruit. Sic diuitie male acqsite cito dilabũt. Hic ꝺz Eccl. xl. Filioꝝ petõꝝ peribit hereditas z cũ semie eorũ assiduitas obprobrij. Tertia pena ẽ eterna damnatio. Unñ ꝺz Ezechi. xxii. Usurã et supabnndãtiã accepisti z auare proios tuos calũniasti. meiqꝫ oblita es: dic dñs deꝰ Ecce cõplosi manꝰ meas super auaritiã tuã quã fecisti. z sr sanguinẽ q effusus ẽ in medio tui. z nõ habebit vsurarius tempus emẽdandi vt tale supplicij euadat. qz sic ꝺz Ezech. vii. Qui emit non letetur. et qui vendit non lugeat. quia ira super omnem populuz eius. qz qui vendit ad id. s. rps qõ vendidit non reuertetur. et adhuc in viuẽtibus vita eoꝝ. Uisio enim nõ ad omnẽ multitudinẽ eiꝰ nõ pertinebit. Et iniquus in iniquitate sua non egrediet. Sed hic qri põt obseqo vtr̃ p pecunia mutuata posse. se. qsit hõ exigere munꝰ a lingua 78. a. z vl'ab obsequio. Ad qõ rñde ad zmatur fm Durã. Qz sicut munus a manu nõ licet expectari vl'exigi pacto tacito vel expresso pro mutuata pecunia Ita nec munꝰ a lingua vl'ab obsequio. Qz vtrũqꝫ pecũia extimari põt. vt patet i his q locãt opas suas: qs manu vl' lingua exercent. Si vero munus a lingua vel ab obseqo non quasi ex obligatione reꝺ exhibeatur: sed ex beniuolentia que sub extimatione pecunie non cadit. tunc licet ꝺ exigere. accipere et expectare Et sic expedite sunt huius fructus partes quas promisimus declarandas magnifice domine et ciues carissimi quem obsecro vos omnino euitare: vt hic gratiam et in futuro gloriam valeatꝫ captare. Amen.

Dñica.i7.post penthe. de Jnuidia. Sermo.XLV.

Jnuidiosi habēt tres cōditōes

Ecesserunt ad Jesum pharisei ziterrogauit eū vn⁹ ex eis legisperit⁹ Dat.22. Pro h⁹ sacri z scti euāgelij hystoriali ōclaratōe Notādū q iuidiosi habēt tres malas ꝯditiones.

Sunt mente excecati ad malum proximi cogitandū.

Sunt sensu ōprauati ad malum proximi loquendum

Sunt toraliter dicati ad malum proximi operanduz

Dico ꝓmo q iuidiosi sūt mēte excecati ad malū proxi cogitādū. Rō h⁹ ē. Jllud hz mētē excecare qđ eā ꝓuat rōe qz tūc ē mēs ceca qñ ꝓuat ratōe.sz iuidia ꝓuat ipam mētē rōe.igit. Uñ Cassio.super ps. Jra z inuidia recto iudicio carēt.rōnisq; oculum oppmūt. Et Alan⁹ de planctu nature dic. Jnuidia qđ mōstruosi⁹ mōstrū;qđ dānosi⁹ dānū;q culpabilio⁹ culpa;q penalio⁹ pena;hec ē erronee cecitatis abyssus hūane mētis infern⁹.ꝓtēptōis stimul⁹ cozrectōis aculeus. Qui sūt inuidie mor⁹:nisi hūane trāqllitatis hostes.mūdane depdatōis satellites.ani laborātis vigilie.hostiles aliene felicitatis excubie. Exēplū h⁹ patz Gen.4.quō cayn obcecatus iuidia z ꝓuatus rōe occidit frem suū abel. Dixi scdoq; iuidiosi sūt sensu deprauati ad malū,pri loqndū.et rō est mānifesta.qz sic hñt mētē infectā ita z ꝓba q sūt nota et signa passionū mētis sic di.pbs in li.enūciationū. Hic sapi. Prouer.23.dic. Ne ymedas cū hoīe iuidoz ne desideres cibos ei⁹.qm i silitudie arioli z ꝓiectoris extimat qō ingrat. Ecce quō cogitat maluz de prio. Et seqr. Comede z bibe dicet tibi.z ei⁹ mēs nō ē tecū.cibos q̄s comederas euomes.s.q os iuidi:z ñ ꝓpos ꝓpriū.qz ille p⁹ea dicz malū a latere. Jra fuit sensu ōprauatu maria;q vt hr Rume. 12.mota iuidia ꝝ frem suum moysen,ꝓpter quē magnum honorē z bñficiū recepat:dixit male loqndo de eo. Nō q̄ solū moysen locut⁹ ē dñs.

Dixi tertio q iuidiosi sūt totaliter dicati ad malū primi opandū ꝝ oēs.qz agūt malū ꝝ maiozes sic ꝝ eqles z miozes. Uñ Au. Jnuidia ē odi

um alíene felicitat; respectu inferioꝝ ne sibi equentur. respectu superioꝝ: qꝛ eis ñ equatur. Vñ cayn iuidit abel. p sperit. rachael lye ccūdit. saul dauid felicitari p iuidiā ꝓcreat⁹ ē lapſ⁹ mūdi ꝛ moꝛs xp̄i Ista pſſia opatōe moꝛi fuer̄t iuidioſi satiapeꝛ ꝓncipes babylonie ꝛ daniel ē. vt hr̄ Dan. 6. Achitofel ꝛ ſeip̄m opat⁹ ē malū ſe ſuſpēdēs in domo ſua p iuidiam qꝛ nō factū fuit ꝟ ꝟſiliū ſuū ſz magis ꝑm ꝟſiliū chuſi. 2. Re. 17. De ꝟcluſiōes magnifice dñe ꝛ ciues caríſſimi in ſacro euā. hodi. denotāt qō in tres ꝓtes diuidit. qm in ꝓma ꝓte declarat iudeoꝝ inuidia q̄ malū ꝛ xp̄m cogitauerūt. 2uenerūt in vnū in ꝟſilio ad deliberanduz quō poſſent aliq̄d ꝛ xp̄m hr̄e eq̄ ſaducei erāt ꝟfuſi. ꝛi ꝟ oſtēderūt iuidiā p cogitatōnem In ſcḋa ꝓte ḋclarat ip̄oꝝ iudeoꝝ iuidia q̄ malū ꝛ xp̄m dixerūt. qꝛ vi.⁹ p oib⁹ vt dic Crih. Locut⁹ ē nō ad boꝛuz finē. ſz ad ip̄m rētanduz dimgr̄. ꝛc. In tertia ꝓte declarat ip̄oꝝ iudeoꝝ inuidia q̄ malū ꝛ oēs opari ſūt. qꝛ populū regebant ꝛ legē ignoꝛabāt neſcientes ꝙue q̄ſtioni quā xp̄us eis ip̄oſuit rñdere ibi. Cōgregat; aūt ꝛc. Et vt clari⁹ hec patcāt videamus hiſtoriā. Declarate hiſtorie fruct⁹ ē iuidie viciū. de q̄ p extirpatōe ei⁹ loq̄ndo. treſ ꝟclſuiōes cū trib⁹ dubiis declarabim⁹. Quaꝝ ꝑma erit de ſua q̄ditate. Scḋa de ſua q̄litate. Tertia de ſua q̄titate. Et ſic erit finis Cōcluſio igit ꝑma ſit tal in oꝛdine. q̄ iuidia ꝑm Dama. li. 2. Eſt triſticia de alienis bonis. Sz talē triſticiā pōt q̄s hr̄e triplici mō. Vno mō q̄n aliq̄s triſtat de bono alteri⁹ inq̄ztū ex eo iminet ſibi periculū alic⁹ nocumēti. ſicut q̄n triſtat aliq̄s de exaltatione inimici ſui timēs ne p eū dānū leſionē vl iniuriā patiat. ꝛ tal triſticia nō ē iuidia ꝓ ꝓte ſz effect⁹ timoꝛ. Secundo mō q̄n aliq̄s triſtat ḋ bono alteri⁹ inq̄ztū extimat il lud bonū vt malū ꝓꝓriū ic̄ztū ē diminutū gl̄ie ꝓꝓrie excellētie. ꝛ iō p̄cipue de illis bōis boies iuidēt in q̄bus ē gl̄ia. ꝛ in q̄b⁹ boies amāt honoꝛari ꝛ in opione cē. vt dic phs. 2. ethic. Sz ista adhuc ꝓt cē laudabil⁹ puta q̄n ali⁹

iuidia q̄d est. se. se. q. 36. ar. 1.

quis tristat de bonis malo
rū inq̄tū. sūt inimici eccleſie
vl rei publice. vt sunt hereti
ci z pdones z latrones. Ter
tio mō qñ aliquis tristat de
bonis alioꝝ. ſ. bonoꝝ. Et iſta
eſt vituperabilis iuidia. z ta
les dicūt inuidi ppie. Unō
dic̄ phs in topicis. Inuid⁹
ē q̄ tristat in bonoꝝ pſpitati
bus. Reprehenſor qui tristat
in maloꝝ pſpitatib⁹. ſupple
inq̄tū mali ſūt. Sz hic ali
quis poſſet q̄rere. vtꝝ iuidia
ſit pctm̄ mortale. Ad h̄ rn̄
det ſm ſcm̄ Tho. ſe. ſe. q. 36.
Cū inuidia ſit triſticia ō ali
enis bonis. hec triſticia pōt
ꝯtingere q̄ttuor modis. vno
quidē mō qñ alic⁹ inq̄tū ex eo time
tur nocumētū vt dictū ē i cō
cluſione. vl ſibi vl in alīs bo
nis. z talis triſticia nō ē inui
dia. q̄ pt eē ſine pctō. vñ gre
go. 21. mo. Euenire plerūq̄
ſolet vt nō amiſſa caritate et
inimici nos ruina letificet z
rurſum ei⁹ glia ſine inuidie
culpa ꝯriſtet. cū z ruente eo
q̄ſdā bñ erigi credim⁹. z pfi
cīēte illo pleroſq̄ inuſte op
pmi formidam⁹. Scdo mō
pt aliquis ꝯriſtari de bono
alteri⁹ ñ ex eo q̄ ipe hz bonū

Utruz
iuidia
ſit mor
tale
Ar. 2.

ſz ex eo q̄ ſibi deſt bonuz q̄s
ipe hz. Et hic ppie ē zel⁹. vt
phs dic in. 2 rhe. Et ſic iſte
zelus ſit circa bōa hōeſta lau
dabilē ē ſm illō. 2. ad Corin.
13. Emulami ſpūalia. et de
iſto zelo loquit Hier. ad ath
letā de inſtructōe filie di. Ha
beat ſocias cū quib⁹ addi
ſcat. quib⁹ iuideat. q̄ꝝ laudi
bus mordeat: ſz ſi iſte zelus
ē ō bōis tpalib⁹ pt eē cū petō
puta ſi ē inordiat⁹. Tertiō mo
do aliquis tristat de bono
alteri⁹ inq̄tū ille cui acci
dit bonū ē eo indign⁹. q̄ qui
dē triſticia nō pt oriri ex bo
nis hōeſtis et quib⁹ aliquis
iuſt⁹ efficit. ſz ſic phs dicit. z
rhet. ō diuitijs. z ō talibus
que pñt puenire indignis et
dignis. Et ſm ipm philoſo
phū vocat hec triſticia neme
ſis z ptinet ad bonos mores
Szh iō dic. q̄ ꝯſiderabit ipa
bōa tpalia ſz ſe put pñt ma
gna videri nō reſpiciētibus
ad eterna. ſz ſm doctrinā fi
dei tpalia bōa q̄ indignis p
uenīūt ex iuſta dei ordiatōe
diſponūt vl ad eoꝝ correcti
onē vl ad eoꝝ dānatiōem. et
hec bōa q̄ſi nihil ſūt ī ꝯpar
one ad bōa futura q̄ habentur
bōis. Et ō hec triſticia phi

bet in scpturā sacra ſm illō ps. Noli emulari i malignā tib⁹ neq; zelaueris facientes iniq̄tatē. Eccl.19. Nō zelesgliam z opes pcōris. nō em scis q̄ futura sūt. Et alibi in ps. Pene effusi sūt gress⁹ mei q; zelaui sup inimicos pacez pcō⁹ vidēs. Quarto alīq̄s tristat de bōis alienis in quātū alter excedit ipm i bonis. Et h̄ ꝓprie ē iuidia. z illud sp ē ꝓprauū. vt dic̄ pbs in 2. rhet. q; dolet de q̄ ē gaudendū. s. ō bono primi. Vñ Pau. ad Gal. 5. di. Nō effi/ciamur ianis gl̄ie cupidi inuicē ꝓuocātes inuicē iuidentes. Et ista ergn̄e suo ē pec/catū mortale. q; ꝓriat caritati p quā ē vita spūalis aie. ſm illō. 1. Jo. 3. Nos scim⁹ qm̄ trāslati sum⁹ de morte ad vitā qm̄ diligim⁹ frēs. Nā caritas gaudet ō bono primi Jnuidia ꝙo de eodē tristat Jō er se ē pcm̄ mortale. Jux ta illō 10. 5. Paruulū occidit inuidia. q; nihil occidit spūalr nisi pcm̄ mortale. Hinc dic̄ Aug. Vidi ego z exp⁹ sū zelantē puez nōdū loq̄batur z ituebat pallid⁹ amaro aspectu collactaneū suū. Sz sic dic̄ Duran. Si tal tristicia cito repellit ita q; sit motus iperfect⁹ ex sensualitate ꝓcedēs sic vocat inuidia ꝓpassio. z ē pcm̄ veniale. Sz si diu retinet z tm̄ displicz ꝑter gūtatē ꝓplexiōis z a se ita cito remouet nō ꝑt sic adhuc ē veniale pcm̄. Sz si placet z doler de bono spūali ex deliberatōne ē pcm̄ in. 5. z vocat iuidētia fraterne gl̄ie Si ē de bono tpali sic ē pec/catū mortale: z ē de sept̄ē capitalibus si fortecēt inimic⁹ eccl̄ie: vt dictū ē. Cōclusio scōa ē ista. q; vicīū iuidie ē abominabile. z iō detestabile ꝑ ptria. Prio rōe ifectōis Scōo rōe curatōis. Tertio rōe ꝓpatōis. Dico ꝑmo q; vicīū iuidie ex sua malaq̄litate ē aboiabile. z ꝓpñs detestabile rōe ifectōis suo subo. s. iuido. Prio dat ifectōz paupertat⁹. qz q̄ iuid⁹ ē tati efficitur paup. vñ Sap. 27 di. Vir q̄ festinat ditari z alīs inuidet ignorat q; egestas supuēiet ei. Hic Eccl. 6. Jmp⁹ operīū z ꝓtumeliā mal⁹ hereditabit z oīs pcōr inuid⁹ z bilinguis. Scōo dat ifectōez faruitatē qz iuidia facit hoiez faruū. vñ Sap. 6. Neq; c. i. t. it. h. qm̄ tal hō ñ erit ꝓticeps sapēcie.

iuidia est detestabil

Nā lumē sapie absc̄dīk ab
iuidis. Tertio dat ifectionē
lfidelitatz. qz iuidia fac̄ ho-
minē pditorē. Un Prouer.
23. Ne comedas cū hoie iui-
do z ne desideres cibos ei⁹.
qm̄ i silitudie arioli z piectо
ris extimat qđ ig̃rat :come-
de z bibe dicet tibi. z mens
ei⁹ nō ē tecū. Dixi secūdo
q vicīū iuidie ex sua mala q̄
litate ē abomiabile. z p ꝓns
dereſtabile rōne curationis.
Nā istud vicīū qñ mltū inest
alicui difficil ē curatōis pro
pter tria. Prio ꝓpter infoca-
tionē Nā ē sicut ignis grec⁹
q̄ aquis grāt accēdīk. qz ex
q̄ h vicīū cor alicui⁹ oppmit
nullū scel⁹ abhorret. Un ho
micidiū parū illi videbīt cū
cayn ñ pepcerit Abel frī suo i
nocēti Beñ. z Saul nō pepe
cit dō q̄ erat ei valde vtilis.
Filij iacob nō pepcerūt fra-
trī suo ioseph. Un Lip̄an⁹
sup illud ad. Gal. 5. Nō effi
ciamur ianis gl̄ie cupidi. ait
Fel⁹ iste modū nō hz pma-
nēs iugīt sine fine: cū alia sce
lera finiāt: q̄ntocz ille cui in
uidet succesſu meliore pfece
rit tāto inuid⁹ z in⁹ mai⁹ in
cēdīū liuorz ignib⁹ ardescit
Nec mirū si vix curat: cū sit

Difficil curatō inuidie

petm̄ in spm̄ scm̄. ignis grec⁹
q̄ nō de facile extīguīk. Se
cūdo ē difficil curatōis ꝓpt
occupatōem. Nā istud vicīū
ita occupat q̄ q̄si ad oia mē
bra exterioza se extēdit. Unde
Lip̄an⁹ loq̄ns de iuido dic̄
Huic .s. iuido vult⁹ minar.
toru⁹ aspect⁹. palor i facie. i
labīs tremor. i dentib⁹ stri-
dor. ꝓba rabida z effrenata
ꝓuicie. z man⁹ ad vidictam
prōpta. iuxta illō poete. Pa
lor i ore sedet. macies in cor-
pore toto. Nusq̄ recta acies
liuēt rubigie dēret. Pectora
pelle virēt līgua ē suffusa ve-
neno. Ulsus abest nisi quē
visi fecere dolores. Nec frui
tur sōno mens iugib⁹ excita
curis Tertio ē difficil cura
tōis ꝓpt venenatōez. vñ au.
Sciēdū q̄ cū p oē vicīū ab
antiq̄ hoste ꝓt⁹ hūano cor
effundak i zelo iuide tota vi
scera sua ꝓpēs' ꝓcutit. z i hac
īpmenda q̄si pestē vomit.
Dixi tertio z vltio q̄ vicium
iuidie ē abomiabile rōe ꝓpa
ratōis. Nā h vicīū trib⁹ pes-
simis reb⁹ ꝓpak. Prio ꝓpak
z assimilak ciconie. qz sic ci-
conia vescīk venenosis aīali
bus et ꝓmitra z iuid⁹ cū
mag̃ venēo comedit carnes

bondz boim. Vñ poeta de/scribit inuidiã carnes vipe/reas comedentẽ. Scdo ꝓpa/tur draconi. vñ Job loquẽs de iuidia. z. c. dic. Ff fui dra/conũ. z soci⁹ strutionũ. Ter/cio ꝓpat vipe. Mat. z. Pro/genies viperaz ds demõstra/bit vob fugere a vẽtura ira?

Sz hic alicꝺs posset q̃rere qmodo nociuũ ẽ prio superbia an inuidia? Ad h̃ rñdet ſm Alex. in. 2. q. iii 6. q lz supbia gñaliter sit initiũ oĩs mali. qz i se z in alijs ẽ pessimũ vi/ciũ. tñ respectu maloz nocu/mẽtoz iuidia ẽ mal oĩm vi/cioz z maloz. Vñ dic Cris ome. ſſ. Fera venenosa est iuidia nec hr̃ia excusatõe pua/ta oĩm cã z mal maloz. Cõ/clusio tertia ẽ tal: q ex inui/dia octo mala pcedũt q̃ vi/cunk ipi⁹ filie. sic dic. Greg. xi. mo. Et sũt ista p ordinem Exultatio i aduersis. pri tri/sticia ꝺ pspez ei⁹. detractio. susurratio. derisio. temeratiũ iudicũ. falsa suspitio. falsum testimoniũ. z odiũ. Dico ꝓmo q ex inuidia pcedit ex/ultatio in aduerꝺ pri. qꝺ est pctm̃ ꝺ naturã: cã naturaliter sit gaudẽdũ de bono ꝓximi. vñ si tal exultatio sit ex deli/beratõe ẽ pctm̃ mortle. quia adeo gue ẽ ac si ituliſſet ma/la illa ꝓrio de qbꝫ ds gaudz Hic ẽ qꝺ ꝺr Ecci. 8. Noli ꝺ mortuo inimico tuo gaude/re. Dixi scꝺo q ex iuidia p/cedit tristicia de pspez ꝓxi. Et h̃ dictũ ẽ supra si sit ex ꝺ liberatõe icꝯtũ ds excedit in bõis ẽ pctm̃ mortle. cũ natu/raliter sit tristandũ de mal ꝓxi/mi. Et hec tristicia magz no/cet hñti eã q̃ alteri. vñ dicit Prouer. 25. Sicut tinea ve/stimẽto: z ꝓmis ligno. ita tri/sticia viri nocet cordi. Dixi tertio q ex iuidia pcedit detractio q̃ ẽ gue pctm̃. ita q si sit ex deliberatõe z ꝺ no/bili cã tal ꝺtractio q̃ ẽ aliene fame p occultaz ꝺba denigra/tio vt declaratum fuit dñica q̃nta post epĥia. ẽ pctm̃ mor/tale. de q̃ ꝺ in ps. Detrahẽ tẽ secreto ꝓrio suo hũc pseq̃/bar. Dixi q̃rto q ex inuidia pcedit susurratio q̃ idẽ ẽ cuz detractõe in materia z i for/ma. sz dr̃ñt q ad finẽ. qz ꝺtra/ctor intẽdit denigrare famã. Susurro ꝓ o itẽdit diuidere amicicias. vñ Prouer. 26. ꝺr Susurrone subtracto iurgia cõq̃escũt Et Ecci. 28. ꝺr ꝺ eo Cõturbabit amicos z in me

la
dẽ/
ao
dia
q.
a 4

dio pacē habentiū ponit inimicitiā. Hoc viciū si fit eoꝝ mō sic dictū ē de ōrractōe est pcm̄ mortale. Et iō ōr Eccī. 5. Nō appelleris susurro z ō tractor. Dixi ḡnto q ex inuidia pcedit derisio. q si fit de notabili psona z de re graui adeo ḡuiter pt fieri q erit pcm̄ mortale. z erit peior cōtumelia. marie si eēt de deo. de sctis suis z de seruis suis facta. qz tūc eēt nimis ḡuis. ēt si eēt de pre z de mre. Vñ ōr Prouer. 30. Oculū q subsanat prem z despicit partum mris sue effodiāt eū corui ō torrētib; z comedāt eū filij aquile. Dixi sexto q ex inuidia pcedit temerariū iudicium. qō ē qñ aliqs aliū sibi ñ subditū vl ad suā iurisdictōz nō ptinentē temere iudicare psumit: aut de occultis: aut ō eis q pñt bñ z male fieri accipiēdo in deteriorē ptez. qō viciū phibet dñs Mat. 7. z Lu. 6. Nolite iudicare z non iudicabimi. z Jaco. 4. Qui iudicat fratrē detrahit legi. Et ē ḡue viciū. qm̄ vix reperit vn9 q totalr sit alien9 ab ipo. sz si hō sideraret ꝯditionē suā nō ira facilit iudicaret. Vñ Pau. ad Ro. 14. ait Tu q es q iudicas alienū ſuū. Dixi. 7. q ex inuidia pcedit falsū testimoniū. q p9 q̄s qs male suspicat de priori temerariū iudiciū faciendo reddit ex h falsū testimoniū de ipo: qō phibet Exō. 20. z Deute. 5. vbi ōr. Nō loqris ꝯ primū tuū. f. t. Dixi octauo q ex inuidia pcedit odiū. qz mlti sūt q pter hoc pcm̄ odiūt deū. qui bñ facit oib; qz vellet iuidiosus q nemo pter ipm hret bonū. z illud odiū mltū displicet deo qz vsq ad celū ascēdit. Vñ ōr in ps. Superbia eoꝝ qui te oderūt ascēdit semp. Et hoc ōrit odiū primoꝝ qō etiā nimis displicet deo. q vult vt nō solū amicos diligam9. sz ēt inimicos. vñ dic Mat. 5. Diligite inimicos vros. Sz ꝑsiderās aliqs tot mala pcedēria ex h vicio q̄rere pt si q̄s Re vellet h malū euitare q̄ reme dia dia debet accipe. Ad qō rñ; uid det q ad minus q̄nq reme dia sūt ad extinguēdā inuidiā. Quoꝝ pmū est h9 pcti neq̄tia q q̄ra sit sup9 bri pt Vnde Eccī. 14. ōr. Neq̄ est ocl9 inuidi. z dns ad inuidiosū Mat. 20. dic. An oculus tu9 neq̄ ē. qz ego bon9 sum.

Scdm remediū ē ꝓcēpt⁹ ꝓ/ ꝓrie excellentie: quia ex ꝓ/ ꝓria excellentia nascit. vnde hō ꝑt sibūpi dicit. Quid su/ pbis terra z cinis. Eccl. 10. z memēto hō qz puluis es zi puluerē reuertēz. Tertiū re/ mediū ē frnitas natural. qz naturaliʳ sum⁹ ab vno patre z ab vna matre. Vñ Boeti. Oīme boim gen⁹ i terrz sili surgit ab ortu. vn⁹ em rex pr est. Quartū remediū ē frni/ tas spūal. qz oēs sum⁹ xpia/ ni filij vni⁹ eccle. mēbra xpi Vñ ad Ro. 12. Dlti vnuz corp⁹ sum⁹ i xpo. Et iō vnus qsqz ꝓticipat de bono alteri us. sic dauid dic in ps. Par ticeps ego sū oim timētiū te z custodiētiū māda ta tua.

Quitū frmediū ē regni etni dilectio. vñ Gre. Qui facib⁹ iuidie carere desiderāt illaz hereditatē appetat quā nūe r⁹ possidētiū ñ angustat. Et sic expedite sē b⁹ fruct⁹ ptes ḡs supi⁹ ꝓmisim⁹ ꝺclarādas magnifice dñe z ciues caris/ simi quē obsecro vos cuitare vt hic gratiam et in futuro gloziam valeatis hre. Amē.

Dñica decimaoctaua p⁹ Penthecosten. De vicio lu/ xurie. Sermo. XLVI.

Ascendens ie sus in naticu lā trāstretauit zve nit in ciuitatē suaz Mat. 9. Pro h⁹ sacti z scī euāgelij histozialī declarati one Notādū q tria debz hre qui vult a pctō luxurie vel a q̄cunqz alio pctō purgari vz.

Crucis z passionis medi tationem.

Bonozum oxationum suf fragationem.

Xpiane fidei ꝓfirmatōez.

Dico ꝓmo q qui vult a pec cato luxurie vel ab alio pur/ volenſ gari dz in se hre crucis z pas purgu sionis meditatōez. Rō h⁹ ē ri a luz qz q ē in aliq̄ afflict ōe pctī il xuria lud dz ꝓmeditari & effectu hēat oīa pcta sanāt. sz hmōi ē crux illa z passio xpi. igr. vñ au. sr io. Fres vt pctō sanēur xp̄m cru cifixū itueāur. quō q ituebā tur fpētē eneū i ōpto ñ ꝓibāt mozsib⁹ fpētū. sic q ituēt fi de xpi mortē sanāt a mozsib⁹ pctōz. hic z ipe au. ī li. ō ẋ gi. di. Inspice vlnera pēdētz. sāguinē mozientz. ꝓciū frdimtz. cicatrices rsurgētz. caput bz i cliatū ad osculādū. coz apertū ad diligendum. brachia extensa ad amplexandum.

totū cor̄p⁹ exp̄sitū ad redi/
mēdū. hec q̄tra sint cogitare
h̄ i statera cordis vr̄i appēdi
te. vt tot⁹ vob figak i corde
q̄ tot⁹ p vob fix⁹ fuit i cruce
hic q̄z nec vnū exēplū pone/
mus. cū oēs creature nos ad
h̄ iuitēt. vñ Hiero. sup. mat.
Dis creatis ꝑpatik xp̄o mo
riēti. sol obscurak. terra mo/
uek. petre scindunk. velū tem
pli diuidik. sepulcra ap̄iūtur
sol⁹ miser hō nō ꝑpatik pro
q̄ sol⁹ xp̄s patik. Dixi se/
cūdo q̄ q̄ vult a pctō luxurie
vl̄a q̄cūq; alio purgari debz
in se h̄re bonoꝝ orōnū suffra
gatōez. Rō h⁹ ē. Illos p nos
bis orātes debem⁹ h̄re q̄ in
caritate fundati valeāt peti/
tiones ip̄etrare ab orato. z ex
audiri. sz hmōi sunt boni. qa
pctōres de⁹ nō exaudit. Jo.
9. igit. Hic ē qđ Greg. in pa
stora. ait. Talr̄ eq̄rend⁹ ē ad
orandū q̄ſit idone⁹ ad pla
candū. qr cū is q̄ displicz ad
intercedendū mittit irati ani
mus ad deteriora ꝓuocatur
Hunc oratorē describit ip̄se
Grego 2. mo. vbi dī. Ille do
verā orōem exhibet q̄ semet
ip̄m qr puluis sit hūilr videt
q̄ nil sibi ꝓfuturz tribuit. q̄ bo
na q̄ agit ee de mīficordia
ꝓditorz agnoscit. Et q̄ debe
ant boni orare p nob: hr̄ exē/
plū Nume. 21. vbi dr q̄ cum
pp̄l⁹ dei afflict⁹ eēt a sp̄ēti/
bus rogauerūt moysen vt p
eis oraret: z sic p remedium
Moysi a deo datū cessauit
plaga. Dixi tertio q̄ q̄ vult
a pctō luxurie vl̄a q̄cūq; alio
pctō purgari dz hr̄e in se xp̄i
ane fidei ꝓfirmatōez. Rō h⁹
ē. in eo dz hō se fundare sine
q̄ nō p̄t placere deo. sz sīe fide
impossibile ē placere deo. testā
te ap̄lo ad Heb. 12. igitur si
pctōr vult exaudiri in fide d̄
bet se firmare. Hic ē qđ Au.
ait. Jlle apud deū pl⁹ hz loci
q̄ pl⁹ attulit nō argēti: sed fi
dei. Hui⁹ fuit mr̄ illa Chana
nea. vñ xp̄s ei dixit: O mu
lier magn̄ ē fides tua Dat: f

Ne ꝓclusiones magnifice
dñe z ciues dilecti i sacro e/
uāgelio hodierno denotank
qđ in tres ptes diuidik. qm̄
i p̄ria pte pōik z declarak effe
ct⁹ dñice passiōis i q̄ dz eē af
flictio pctōrz z deuotio ibi. a
scēdēs ihesus i nauiculā. q̄ na
uicula moralr̄ significat cru/
cē. in q̄ ihesus trāſ retauit et h̄
mūdo ad p̄rem. In scda pte
declarak bonorūz orōnū suf/
fragatio quā dz hr̄e pctōr. p

suo subsidio ibi. Et ecce effe rebat ꝛc. In q̄ pte mortalr̄ declarat quō peritio petr̄ debet offerri deo p man⁹ in caritate existētiū. In tertia pte pōit rpiāe fidei satisfactio et firmatio i q̄ dr̄ eē ꝛ fundari petr̄ supplicatio. ibi. Cōfide fili. Per quā pte oñdit q̄ mō p fidē palitico donata ē sanitas tā spūal q̄ corpalis Et vt melr̄ hec pateāt videam⁹ hystoriaz. Declarate hystorie fruct⁹ ēviciū luxurie ad c⁹ extirpatōem loquendo tres ꝓclusiones cū trib⁹ dubijs declarabim⁹. Quaꝝ p̄ma erit de sua q̄dditate. Secūda de sua q̄litate. Tertia de sua q̄ntitate. Et his declaratz erit finis. Cōclo pria sit tal in ordie. q̄ luxuria est libidinose voluptatz appetitus. Et h̄ itelligit appetit⁹ q̄ ē ex ꝓsensu rōnis. q̄ tal est petm̄ mortale: vt iferi⁹ declarabit. vl magz gñal sic Luxuria ē imūdis desideri⁹ venies lubrica mētz ꝛ corpis p̄stitutio. Sz nō imerito vidēdū ē. si quelibet luxuria sit petm̄. Vbi sciēdū sm̄ Those. se. q. 153. q̄ petm̄ in hūanis actib⁹ ē. qđ ē ꝺ ordinē rōnis bz aūt h̄ rōis ordo vl q̄libet ordiet ꝓuenīēti suū finē. Et iō nō ē petm̄ si p rōem homo vtat reb⁹ aliq̄b⁹ ad finem ad quē sūt mō ꝓuenīēti. dumō ille finis sit aliqđ ꝺ̄e bonū sicut añ ꝺ̄e bonū q̄ ꝓfuct corpozal naturaliter indiuidui ira ēt ē qđā bonū excellēs q̄ ꝓfuct natura spēi hūane. sic aūt ad ꝓfuatōem vite vnius hois ordiat vsus ciboꝝ. ita ad ꝓfuatōem totius hūani generis vsus venereoꝝ. vñ Aug. dic in li. de bono ꝓiugali. q̄ ē cib⁹ ad salutē hois. h̄ ē ꝓcubit⁹ ad salutē gñis. Et iō si cui vsus cibor̄ p̄t eē sine pecato si fiat debito mō ꝛ ordine sm̄ qđ ꝓpetit saluti corpozʒ. Ita ēt ꝛ vsus venereor̄ p̄t eē absq̄ oi petō si fiat debito mō ꝛ ordine sm̄ qđ ē cōuenies ad finē gñatōis hūane. Tal mod⁹ licit⁹ ē coitus ꝓiugal q̄ sm̄ theologos ē triplex. vn⁹ vocat licit⁹. alt⁹ fragil ꝛ alt⁹ ꝓcuosus. Licit⁹ tripl r̄ p̄t fieri. vel cā plis ad cultū dei vl cā reddēdi debi cū. vl cā fornicatōis vitande nō in se sz in ꝓiuge. Primus ē pietatz. Secūs iusticie. Tertius cautele ꝛ in his nullus dr̄ petm̄ cē. Fragil est q̄ cā delectatōis fit. ꝛ tūc distinguit.

Verus sit peccatum

qz si amor illius delectōis p̄ponit deo: ē mortale pcm̄. si vo postponit veniale. Impetuosus ē ꝙ fit ex sola libidīe z meras hōestatz z rōis trāscēdit ꝙ fit ꝗnqz mōis. Prīa cā satiāde libidis p meretricias blādicias. Scōo cuz fit z naturalē modū. Tertio cū phibito rpe fit. Quarto cuz fit rpe mēstruoso. Quito cū accedit ad p̄gnātē vicinā p̄tui: q̄ ēi fluxu mēstruoso. ergo ō luxuria amodo locuturi dicem⁹ de illicita gñali.

De tertia statione luxurie

Cōclusio scōa est talꝫ q luxurie vicīū derestabile ē ꝓpter tria. Prio qz placet diabolo. nocet hoī. displicet deo. Dico p̄rio ꝙ vicīū luxurie placz diabolo. qō p̄t oñdi p illud Job. 4. Subvmbra dormit in secreto calami z i locz humēribꝫ. loci humēres sūt luxuriosi. Hoc ēt p̄t oñdi p ꝗndā glo. sup Leui. vbi dicꝫ cū demōes ō oi pcō gaudebūt p̄cipue tñ de fornicatōe z idolatria. qz in istis maculatur aia z corp⁹. Ḥ ēt p̄t oñdi rōe sz q vicīū luxurie placeat diabolo. qz p quo p̄cio lucrat duas aias: cui i alīs peccatz vnā z maiori labore. vñ hic p̄t dici illō Prouer. 6. Precium scortī vix ē vnius panis mlier aūt vīri p̄cios̄ aīmā capit. p̄cīū scorti eē ōr vīr vnius pāis. qz vn⁹ panis diuti⁹ sedat ardorē appetit⁹ ꝙ delectio h⁹ pcī. fatua mlier illo p̄cio dat aīam z p̄i z suā diabolo. Dixi scōo ꝙ luxurie vicīū nocet hoī ꝓpio sb̄iecto suo tripl̄r. Prio qz aufert sibi bōa rpalia. vñ dicit Prouer. 29. Qui nutrit scortū pdit substātiā. Scōo ꝙa aufert sibi bona spūalia. vñ Piero. ait. Flām̄igero ignip cutit mlier ꝛsciam. Tertio aufert seip̄m subiectū ꝓpriū qz ip̄m ꝛsumit. vñ Job. 31. ōr Ignis ē vsqz ad ꝛsumptiōnē deuorās z oīa eradicans germīa. Scōo nocet primo qz p̄rio aufert ei nō solū suaz sz seip̄m. vñ Prou. 6. ōr. Nō grādis ē culp: cū q̄s furat⁹ fuerit. furat em̄ vt esurientē ipleat aīam dēphensus quoqz redder septulū. z oēm domus sue substam tradet z lib̄rabit se. ꝙ aūt adulter ē ꝓpt̄ cordis īopiā. i. vilitatē perdet aīam suā. qz miser adulꝫ subīcit se mlieri fatue q̄ non tñ aufert sua viro sz seip̄m Scōo nocet p̄rio. qz fidē nō seruat. vñ. 2. Re. 11. legit ō dō ꝙ fidelē suū militē vriā p̄ vxore illi⁹ bersabee occidi fecit.

i. se. q. 73. ar. 5. ad 2

Aman ẽt sororẽ suã thamar corrupit ꝓditorie. vt hꝫ i eo/li. 13. c. Tertio ℔ pctm̃ nocet ꝓrio. qz aufert hereditatẽ sicut legit de filio ꝓdigo Lu. 15. z Eccl. 23. dz. Vlier relinq̃ns virũ suũ peccabit statuẽs hereditatẽ suã ex alieno mr̃i mõio. Dixi tertio q̃ viciũ luxurie displicet deo. z ℔ ꝓpt tria. Prio ꝓpter vilitatẽ sue creature. Nã nimis vilẽ facẽ creaturã bũanã viciũ luxurie vñ dicẽ Hiero. Nihil vilius q̃ a carne vinci. nihil gl̃iosius q̃ carnẽ vicere. Scõo displicet deo ꝓpt hꝰ pctũ ĩmundicliã z ferorẽ. vñ Se. Jn voluptate nihil ẽ magnificum nihilq̃ naturã deo ꝓximam deceat: mẽbrorꝫ turpiũ ac viliũ misterio exitu feda. Jsta feditas ẽ iḡnatio corꝓis. Et pau. i. Cor. 6. Oẽ pctm̃ qõ/cũq̃ fecerit hõ extra corꝓ ẽ. q̃ ãt fornicat i corꝓ suũ peccat. vbi glo. Cetera pctã tm̃ aiaz maculãt. fornicatio aũt ñ tm̃ aiam sz corꝓ ẽt ꝓfanat. vñ dicũt mgr̃i q̃ aliq̃ de mões verẽt rẽtare ꝑ luxuria vñ demõ nõ rẽptauit rp̃m ꝑ luxuria. maledicti sẽt g̃ luxuriosi ad ignẽ. vñ dz Osee 7. Oẽs adulterãtes q̃si clibã/ succẽs/a coquẽte. Tertio displicet ℔ pctm̃ ꝺo ꝓpt suã vere cũdiã. qz si ꝓcũdia ẽ sponso mortali q̃n sua spõsa adultera t̃ romagꝫ spõso celesti fit ꝓcũdia q̃n tale pctm̃ ꝓmittit ꝺlibz aĩa rp̃iana: quã de spõsauit aq̃ laterꝫ fuit sãguine redemit. vñ Prouer. 6. Xel/viri. s. xp̃i ñ pcet i die vindicte. nec acq̃escet cuiuscũq̃ precib9. nec suscipiet ꝓ redẽptiõe dõa plũma. vñ gl̃ expõit ista ꝓba ꝺ spõso celesti Sz ℔ pt q̃ri q̃ties peccari pt i luxuria Ad qꝺ rñdet q̃ ser mõis. ꝓmo peccat ꝓ simplicẽ fornicatione. q̃ ẽ abusus/vidua z. meretricũ z pcubanarum. de q̃ pau. i. Cor. 7. ait. Ne ꝓmisceami fornicarijs. Scõo peccatur ꝓ stupr̃ũ. qꝺ ẽ illicita ꝓgnũ ꝺfloratio. z id pctm̃ ẽ magis vitupabile q̃n ꝓgies sẽt sõ custodia pentũ. vñ Eccl. 42 Sup filiã luxuriosã ꝓfirma custodiã. ne. q̃n. f. t. i. o. v. ini. Tertio peccat ꝓ adulteriũ qꝺ ẽ ꝑz q̃nom̃ soa: accessꝰ ad alienũ thoz: qꝺ ẽ gue pctm̃. vñ Clc. papa ait. i Quid i oibꝰ pctis adulterio grauius? Et tali pctõ imponit pẽa mortꝫ vñ dz Leui. 20. Si mechatꝰ quis fuerit cũ vxore alterius

q̃ties peccat pt i luxuria. se. se. q. 154. arti. 5.

z adulteriū perpetrauit cum vroze ꝓximi sui: morte moriatur. z mechꝰ z adultera ea dē pena puniāt. Quarto peccat ꝑ incestū q̄ ē ꝓsanguineoꝝ z affiniū abusus. z qui tale pet̄m fecerit traditur sathane. vt ait Apl̄s ad Cor̄. ſ. z. i. epl̄a. z leuit iponit pēa mortꝭ. vñ ōr̄ibi. 20. Qis aīa q̄ fecerit de abomiatōibꝫ his peribit de medio ppli̇ sui.

Quinto peccat ꝑ raptū. q̄ est qñ puella violēter de domo p̄ris abducit vt postea corrupta i vroꝛē ducat. z ꝯ ē peccatū qđ morte punit. Sexto peccat ꝑ sacrilegiū qđ est qñ sacer cū nō sacra luxuriat. et istud ē ḡuissimū pet̄m. vñ deus ꝙrit de hꝰ nefario sacīē te dicēs ꝑ dauid i p̄s. Si inimicꝰ meꝰ maledixisset mihi sustinuissem vtiq;. Et istud pet̄m ē maximū scādalū populi. vñ dic̄ Hiero. Clericus aūt honestioꝛ ceteꝛꝭ. aut alīs ē fabula. Et Ber. Ue q̄ ambulant in carne. deo placere ñ p̄nt z placere velle p̄sumūt Et hec de scōa ꝓte sufficiāt.

mala luxurie

Cōclusio tertia q̄ ē de q̄titate hꝰ crimis tak̄sit ad p̄sens. q̄ septē mala iter alia p cedūt de luxuria. Primū est ablatio cordis. q̄ ꝯ peccatū aufert cor̄ hois. vñ Osee. ꝯ p̄ 4. ōr̄. Fornicatio vinū z ebꝛietas aufert cor. vñ ille q̄ voca erpoꝰ ē ad cenā dixit sevroꝛē du tōe sirisse. habe me excusatū. q̄ iā iob. cor amiserat. vt hī Dat. 22 Secūm malū ē aie ablatio. q̄ ꝯ viciū aufert aīam. Vñ Prouer. 6. ōr̄. Qui adulter ē ꝓpter cordis inopiā perdit aīam suā. Et Aug. O quanta iniq̄tas q̄ꝯq; puersitas vt aīam quam xp̄us sanguine suo redemit luxuriosꝰ q̄sq; momēti vniꝰ delectatiōe vēdat diabolo ac tradat.

Tertiū malū ē corpis ablatio. q̄ ꝯ pet̄m nō aufert corpus mēbra debilitādo. sensꝰ heberādo. z ad ifirmitates īnūeras disponēdo. Luxuriosus ei corpꝰ suū diabolo sc̄ī vīi i molāt illō deo. vnde dñs ait ꝺ demōib⁹ sic dixit helyas ꝓphetꝭ baal 3. Reg. 18. Vos facite boue vnū. et ego faciā alterū. Quartū malū ē sensus alienatio. Vñ Eccī. 6. Ne des fornicarijs aīam tuā z ne ꝓdas te z hereditatē tuā. Quintū malū ē q̄ aufert famā. vñ Prouer. 6. Turpitudinez. ſ. q̄ ad se et ignominiā. ſ. q̄. ad ꝓximū cō

gregat sibi. z opprobriū eius nō delebit. qz. s. mānifestū fiet oib⁹ in iudicio. Sextū malū ē pene rpalis inflictio. quo/ tidie ei sanguis mechoꝝ fū/ dit z adulteria ꝓdēnāt. ppt luxuriā q̄z mōs submersus ē diluuio. z q̄ꝝ ciuitates creā te sūt dīno icendio. Septi mū z vltimū malū ē eterne pe/ ne pūitio. vñ in ps. 82. Pones eos vt clibanū ignis ꝛc. qui nūc sūt pleni igne luxurie tā dē ipleant igne gehēne. Et ō his oib⁹ ait Ber. Cor. aiam corp⁹. sensū cū noīe tollit. Et duplici pena feda libido p/ mit. z ista libido est illa esca ō q̄ poeta vlgarꝫ. d. Hauoi prēde lesca siche; lamo. Dei lātico ꝑpete a se ye tira. Et p o poco ve vale frēo orchiāo Chia ma ve cielo i terno ve se gira. Honstrabo vele sue belleze eterne. E locho vostro pur ad terra imira. Videsq̄ mīs petōr q̄t mala sibi q libi dinis petīm euenīāt q̄rit q z q̄t ad euitādā ipaz libidinē iuuare pūt. Ad qō rndet q a sacris theologis ser remedia dāt q̄ satꝫ iuuare possūt eme ira q penit⁹ eradicet libido a ꝫ ab hoīe. saltē q̄ ad illicitam uri opatōem. Primū ē occasi ones fugere. Vñ Job. xi. Pepigi fed⁹ cū oculis meis vt ne cogitarē quidē de ꝑgine. et Eccī. ix. Qui tetigerit picez inq̄nabit ab ea z maxime hoc documētū vt fugiamus mlieres. z ꝑcipue malas et vanas. Vñ Eccī. 26. 82. Sicut bouz iugū qō mouet ira z mlier nequ. q̄ tenet illaz q̄si q̄ apphēdit scorpionē. Sei cūdū ē mortꝫ extrema cogita re. Vñ Eccī. 7. 82. Hēorare nouissima tua z i eternū non peccab. Tertiū remediū ē de se non p̄sumere. qz dō sctissi m⁹. Sampson fortissimus. Salomō sapiētissim⁹ cecide rūt. Vñ Gre. 28. moza. dicit Pia ꝓditoꝫ dispēsatōe agit vt de se ꝓfidēs aīa dispēsato ria tēpatōe pulsek q̄ten⁹ ifir mata q̄d sit inueniat. z p̄sūptōnis ꝓprie fastū deponat. z cassio sr ps. Magna ꝫ dia bolū arma sk in suis viribꝫ fi ducia nō hr̄e. sꝫ deū rogare. q̄ aduersariū possit oppmer Quartū remediū frequēter se occupare vñ Hiero. Sem/ p aliq̄d bōi facito vt te dia bol⁹ inueniet occupatū. nō ei facile capit a diabolo q̄ bo/ no vacat exercitio. Hec ille. Et ipe ad demedriadē scri

bens dic. Nihil in scto ppositio ocio deteri9 ꝛ. qđ nō solū mō nō acqrit noua: sz ēt patrata ꝓsumit. sctē vite tō ꝓcessu gaudet ꝛ crescit. ꝛ cessatōe torpescit ꝛ defic. Qui tū remediū carnē domaꝝ. vñ dr Dat. 17. Hoc genꝰ dmonioꝝ nō ejcit nisi in orōe et ieiunio. Sextū remediū ē tē ptatōi resistere. vñ Pe. Radic. Fili accedēs ad seruiturē dei sta in iusticia ꝛ timore ꝛ ꝑpara aiam tuā ad tēptatōem. mūdꝰ aduersus deftores suos fortiꝰ pugnat: et egredientes vite secularꝫ illecebras ḡuioꝝ ꝓgressꝰ expectat Nā in exitu israel de egypto pharaon vehemēciꝰ exardescit ꝛ sathanas egredies ab hoīe quē ab infantia tenuerat ipm ḡuius in egressu discerpit: ois cursus vite pētis est tēptatōibꝫ appētēdi. nā adꝟturꝫ exercitiū israelitꝫ hierosolimis relictꝰ ē iebuseꝰ. ꝛ apostolo spūs sathane datꝰ ē ne reuelatōnibꝫ extollat. Et sic expedite sctꝰ fructꝰ ipsꝰ quē obsecro vos magnifice dñe ciues amātissimi deuitare vt hic ḡiam et in futuro ḡliam hēatis. Amen.

Dñica. 19. post pent. De

virginitate. Ser. XLVII.

Simile est regnum celoꝝ homi regi qđ fecit nuptias filio suo. Mathei. 22.

Pro hꝰ sacri ꝛ sancti euāgelij historiali declaratōe. Notādū qꝺ aia q̄ desiderat filiū sūmi regꝫ. i. xp̄o ꝺ spōsari ꝺz tribꝫ ꝓturibꝫ adornari q̄ ptinēt i his ꝓclusiōibꝫ

Primo obedientia q̄ ipius ꝑceptis obediat.

Secūdo hūilitatē q̄ ipum iratum mitiget.

Tertio caritate qua ipum perfecte diligat.

Dico ꝯmo qꝺ aia q̄ cupit xp̄o despōsari ꝺz obedientia q̄ suis ꝑceptis obediat adornari. Et rō hꝰ ē. qz si seniores ꝛ plateꝫ mortalibꝫ hō tenēt obedire: q̄tomagꝫ plato maiori q ē xp̄s. Hic qđ dicit Actu. 5. Obedire oportz deo magꝫ q̄ hoibꝫ. Et qstricte obediēdū sit platis ꝛ seniorib⁹ hr a Ber di. Si iubēte senioze vt sileaꝫ ꝓbum mihi forte p obliuionē labitur reū me ꝓfiteor i obedientie: sz ventatr. Si ex ꝓmptu scies ꝛ deliberās spōte i verba ꝓlixo ꝛ rūpo silētij legez

p̄uaricatorē me ꝓstituo z crimiak. z si ipenitens ꝓseuerat vsq; ad mortē peccauit damnabiliter Ecce q̄lis sīa p̄ferka Bern. Et h̄ suffiē ꝓ exēplo. Dixi scdo q aīa q̄ cupit xp̄o despōsari dz būliare q̄ ipum iratū mitiger adornari. z rō est. Illa dz adornari xp̄ian⁹ q̄ deo ipm gr̄ū facē. Sz tale būlitas. vñ gre. Būlitas sola ē obseruatrix custosq; ꝑ fectuz z nihil ē qđ ita dō gr̄ū faciat vt hoib⁹ cq̄ sit vere merito ñ magni: sz būlitate infimi videamur. Exēplo bē ꝑginis que cū salutarek z annūciatū cēt ei q ꝓcipet filiū dei dixit. Ecce ācilla dñi Dixi tertio q q̄ cupit xp̄o despōsari dz charitate q̄ ipm perfecte diligat adornari. Et rō ē. q: nemo p fect⁹ nisi in ꝑfectis exercek. Sz h̄ nō fit nisi caritate. igit Ūn Gre. i mo. Caritas ad cūcta ꝑfectū fcā dilarak: q̄ a duob⁹ p̄ceptz icipit. sz ead i nūero ertēdit. h⁹ caritatz ini tiū ē dilectio dī z ꝑī. q: q a mortē dī amor ꝑī gignit. z q amore ꝑī amor dī nutritur Nā q̄ deū amare negligit p fecto ꝓximuz diligere nescit. Exēplo pau. q̄ ad Cor. i. z. d. Si linguis. h. l. z. a. c. a. nō. h f. s. v. e. s. a. c. t. He ꝓclusio nes magnifice dñe z cīues a mātissimi denorāk i sacro euāgelio hodierno. qđ i tres ptes diuidik. Qm̄ i ꝓria pte pōik q̄lik̄ đo placeat obedientia ꝫ illos q̄ noluerūt venire ad nuptias. Jn scda pte đclarak quō deo placeat būlitas ꝫ illos q̄ eoz̄ superbia irritauerūt dcū. ibi, Rex ār cū audisz. Jn tertia pte declarak quō deo placeat caritas ꝫ illū q̄ nō erat vestit⁹ veste nuptiali: q̄ vestz mozaliter significat caritatē. ibi. Jntrauit ār Et vt clari⁹ hec pateāt vide am⁹ hist̄oriaz. Declarate hist̄orie fruct⁹ ē ꝑt⁹ ꝑginitatis: q̄ sola aīa efficik spōsa xp̄i đ q̄ loq̄ndo tres ꝓclusiones cū trib⁹ dubijs more solito đclarabim⁹ quaz ꝓria erit đ sua q̄dditate. Scda đ sua q̄litate. Tertia đ sua q̄ntitate. his declaratz erit finis. Cōcto igr̄ ꝓria sit talī ordie. q ꝑginitas triplr̄ ꝓt declarari ꝑm triplicē ei⁹ variā acceptōem. Uno mō ꝑginitas capik ꝓ integritate corꝓis sīn integrate mētz. đ illi au. i. i. đ ci. đi. dat distinctōem. d. Pudicicia ē res mētz: ꝑginitas corꝓis Scdo mō virginitas capitur ꝓ integritate mentis siue corꝓris Sic habuisset virginitatem

triplr̄ declaratur. 2.2.q. 152.a.1

Lucia si fuisset violata vi. q2 ꝑginitas mēt̄ est illa q̄ accepta ē deo sic iferi⁹ declarabi tur. Vñ Aug. sup ps. dicit. Quid ꝓdest ire g̃ caro mēte corrupta? q̄si dicat nihil.

Tertio mō capit ꝑginitas ꝑ integritate corꝓis z mētis. et istis duob⁹ ꝑmis mōis nō i tēdo loq̄ in ꝓnti ꝑmōe. s̄z magis de vltio mō. Et isto mō accepta: sic describit. Virginitas ē i carne corruptibili ꝑpetua incorruptōnis meditatio. sic ait Au. in li. ō nupt⁹ Caro hic accipit siue caro q̄ necessario corrūpitur i statu pcti siue caro q̄ possibil' erat corrūpi' sic caro ade in statu inocētie. Vl' aliter ꝓt declarari ꝑginitat̄ q̄ditas ēt triplici mō. Vno mō g̃aliter ꝑ incorruptōe fidei. de q̄ Pau. 2. ad Corī. ii. dic. Despōsaui enim vos vni viro ꝑginē castā exhibere xpō. vbi glo. Virginitas cordis fides ē incorrupta Et Aug. sup ps. 27. Que ē ꝑginitas mēt̄? integ fides. solida spes. sincera caritas. Secūdo mō magis stricte ꝑ q̄liber ꝓtinētia siue ꝓiugali siue vidualī. Tertio mō strictius ꝑ ꝓtinētia ꝑginali ō q̄ mō data ē descriptio supius

S̄z hic orit vnū dubium vtrū ꝑginitas sit singularis virt⁹. ad qō rndet ꝑm scm Tho. in. se. se. q. 152. q. in ꝑginitate sic supi⁹ dictū est. Duo ꝓnt⁹ ꝓsiderari. Primus ē aliq̄d ꝓpletiuū z formale. i. integritas mēt̄ vl' ꝓpositum ꝑpetuo abstinēdi a delectatione venerea q̄ q̄dē laudabile ē et fine iḡtū ꝫ fit advacandū reb⁹ dīnis. Scōm q̄ ꝓsiderat i ꝑginitate ē materiale. i. integritas carnis absq̄ oī exprimēto veneree delectatōis z ista ē laudabil' virtus. si ē cū ꝓposito mēt̄ adequata z ꝓiuncta. Et rō ē q̄a sic pecūia ē materia munificētie q̄ ē ꝑtus alia a libalitate ita z integritas corꝓis ē materia ad ꝑginitatē mēt̄ apta quā si q̄s amiserit ꝑter mēt̄ integritatē nō ꝑuat aureola. Vñ btā Lucia dixit. Si inuitā me violauer⁹ castitas mihi duplicabit ad coronā. s̄z ꝑuat anulo aureo. q̄ dat spōsis xpi i eccia militāte Vñ Aug. Virgines q̄ corrupte sūt sel nō audeāt sevirginib⁹ sacris adeq̄re. Et leo papa. Famule dei q̄ oppssione barbarica integritatem amiserūt pudor⁹ laudabilio

res erūt si se icōramitat virginib⁹ nō audeant ꝓputare Rō h⁹ ē. qz militāti eccl'ia opamur fm iudiciū būanuz qđ est fm id qđ apparet. In triūphāti ꝓo fm diuinum. De⁹ aūt ituet cor. i. Re. 16. Corruptio ḡ carnis et volūtate mētz veniēs siue cū ck'pa vt extra matrimoniū: siue in matrimōio sine culpa: ꝓuat anulo aureo ī pñti z aureola in futuro. Corruptio vero mētz si p pniam fuerit repata z finale ꝓpositū fuādi integritatē caruis affuerit nō ꝓuat anulo aureo in pñti nc aureola in futuro. Integritas ꝓo carnis in ea q opus carnis appetit ñ ē digna aureola. Ūñ Hiero. Nihil pro dest carnē hr̄e ꝓginē si mente qs nupserit. Et hec de pma pte sufficiāt Cōclusio scđa ē tal' q ꝓginitas ad hoc sit bñ qlificata in aliq oz eē remota a dnq. Prio a superbia. Ūñ Aug. Nō solū pdicāda ē ꝓginitas vtamek. vetū etiā monēda ē ne infletur Et Ber. Nō mediocrit' placet deo illa aia in q būilitas ꝓmēdat ꝓginitatē. z ꝓginitas ecornat būilitatē Potest placere būilitas q ꝓginitatē deplorat amissā. Sñ būilitate audeo dicere nec ꝓginitas marie placuisset. Maria se ꝓginez oblita gl'iak de būilitate. z tu negligēdo humilitatē. blādiris tibi ō virginitate. Scđo ꝓginitas oz eē remota a fatuitate. z ī telligik hic fatuitas defectꝰ caritatz. sic fuer̄t ille fatue ꝓgines. ō qđ⁹ oz Mat. 25. que habuerūt ꝓginitatē sine caritate. qz p vanā laudē gl'iam ppriā dilexerūt. z nō dei. z iō dictū ē eis. Amē dico vobis nescio vos. Ūñ Ber. Castitas sine charitate lāpas ē sñ oleo. subtrahe oleū lāpas nō lucet: tolle caritatē castitas nō placet. Tertio ꝓginitas oz esse remota a pcti macl'a: macula turpioz est in veste alba q̄ in alia. Virginitas est vestis albissima. Ūñ Prouer. vlt. ꝓpak bysso vbi oz. Byssus z purpura idumtū ei⁹. s. mlieris ꝓginis. vñ Ysa. Preclara ē ꝓginitas z puducicie ꝓtus si ñ alīs macula lapsi bus ifirmek. Et idē ait. Illa ꝓginitas hostia xp̄i ē. cꝰ nec mētē cogitatio. nc carnē libido cōmaculat. Quarto ꝓginitas oz esse remota a diuisione cordis. i. vt cor ꝓginis ñ

ꝓginitas bñ qlificata.

sit diuisum aliū amādo p̄ter x̄m sp̄sum. Hinc est q̄ dic̄ Aug. Totus vobis figak in corde q̄ p nobis fix⁹ ē in cruce. Et Bre. Nemo p̄t i vna eadēq̄ re om̄ip̄otēti deo atq̄ ei⁹ hostib⁹ grat⁹ exīstere. naz deo amicū se denegat q̄ eius placz inimico. Et Bern. Volens placere homib⁹ deo nō places si non places placas. Et idē Decor q̄ cū veste iduitur z cū veste deponit vestis ꝓculdubio est. non vestiri. Tu ergo noli emulari in vanitatib⁹ z mēdacibus pulcritudinē alienā vbi ꝓdiderūt suam Indignū tibi iudica formā a pellib⁹ muriū z operib⁹ vermiū vēdicari rua cui sufficiat. Ille est ver⁹ ꝓpri⁹ cui⁹q̄ rei decor q̄ nulla interiacēte materia p se iest. z vltra. Vides nēpe auro argēto lapidib⁹ p̄ciosis z om̄is denicz cultu regio nō tā ornatas q̄ oneratas: vides post se longas trahentes fimbrias z dēsas pulueris nubes excitātes in aera. nō sūt sua q̄ portāt. z cū interierint nō sumūt. oia mūdus cutuscūq̄ illis exīstētib⁹ retinebit. Quito virginitas debet esse remota ab impseuerūtia. Vnō Aug. Sed mini agnū tenēdo ꝓseuerant q̄ vouistī. ardēter facite q̄ petistis ne ꝓginitas a vobis pereat cū facere non potestis vt redeat. Nā amissa q̄ adintegritatē nō redit. Sed alīq̄s posset obūcere dicēdo q̄ Utrū nō sit licitum seruare virgini sit licitatē cū matrimoniū sit excellētio⁹ ipa virginitate. Ad q̄ rēspōdendo dicenda sūt tria.

Prio q̄ licitū est seruare virginitatē. Secūdo q̄ ꝓginitas excellētio⁹ ē mr̄imonio. Tertio rndere ad q̄dā obiecta. Quātū ad ꝓmū dico ꝓz scm Tho. i. se. se. q. 152. q̄ i humanis actib⁹ illd ēvitiosum artī. 2 q̄ē p̄ter rectā rōem. Hz aūt hec recta rō. vt bis q̄ sūt ad finē vtak q̄s ꝑm eā mēsurā q̄ ꝓgruit fini. Est āt triplex bonitas bonū. vt dr in. 1. Ethi. Unū q̄dē q̄ ꝓsistit in exteriorib⁹. puta diuitijs. Aliud q̄ ꝓsistit in bōis corp̄is. Tertium q̄ ꝓsistit in bōis aie. inq̄ q̄ z bōa ꝓtēplatiue vite sunt potiora bōis vite actiue. vt ꝓbat ꝓbs in. 10. ethi. z dominus Luce. 10. Maria optimā ptē elegit. Quor bonor exteriora q̄dē ordināt ad ea q̄ sūt aie. z ea q̄ sūt vite actiue ad ea q̄ sūt vite ꝓtēplatiue. Pertinet igit ad rectitudinē rōis vt aliq̄s vtak exteriorib⁹

bōis ſm eā mēſurā q̄ ꝓpetit
corꝓ. z ſitr de alijs. Vñ ſi qſ
abſtineat ab aliq̄b⁹ poſſiden
dis q̄ alias eēt bonū poſſide
re vt ꝓſulat ſaluti corꝓali. vl
etiā ꝓtēplatōi ꝑtinaz: nō eſſet
ꝑ vicioſū ſm rōem rectā. z ſi
milr ſi qs abſtineat a ōlecta
tōib⁹ z marīe venereis vt li
beri⁹ vacet ꝓtēplatōi ꝑtinaz
ptinet ꝑ ad rectitudinē rati
onis. ad ꝑ aūt pia ꝑginitas
ab oi delectatōi venerea ab
ſtineat vt liberi⁹ dīne ꝓtem
platōi vacet. dīc em apls ꝑ
ma. Cor. 7. Mulier inupta
z ꝑgo cogitat q̄ dñi ſūt vtſit
ſctā corꝑe z ſpū. q̄ aūt nupta
ē cogitat q̄ ſūt mūdi quōpla
ceat viro ſuo. Vñ relinq̄tur
q̄ ꝑginitas nō ē aliq̄d vicio
ſū: ſz pori⁹ laudabile. Quā
vbi. ē. tū ad ſcōm dico ſm eūdē do
arti. 4 ctorē. q̄ ſm. Hiero in li. ꝯ io
uinianū. hic error fuit ipius
iouiniani q̄ poſuit ꝑginita
tē nō eſſe mrīmonio ꝓferēdā
qui q̄dē erro: ꝑcipue deſtrui
tur etēplo xpi q̄ z matrē vir
ginē elegit z ipe ꝑginitatez
ꝑuauit. Et ex doctrina apli q̄
i. ad Cor. 7 tāq̄ meli⁹ bo
nū ꝑginitatē ꝓſuluit di. De
ꝑginib⁹ ꝑceptū nō habeo cō
ſiliū aūt do tāq̄ miſericordi
am ꝓſecut⁹ a deo. Et ēt rōne
tū q: bonū diuinū ē pori⁹ bo
no hūano. tū q: bonū aie ꝓfe
rt bono corꝑis. tū ēt quia
bonuz ꝓtēplatiue vite ꝑfert
bono actiuo. Virginitas ꝑo
ordinat ad bonū aie ſm vitā
ꝓtēplatiuā: qđ ē cogitare ea
q̄ ſūt dei. Coniugiū aūt ordi
nat ad bonū corꝑis qđ ē mlt
tiplicatio corꝑal⁹ gnīs hūani
z ptinet ad vitā actiuā. quia
vir z mulier in matrimonio
viuētes. neceſſe bñt cogitare
q̄ mūdi ſūt vtz ꝑaplm. i. Co
rin. 7. Hinc ē qđ dīc Augu
Circa rōez z ſctāz ſcꝑturaz
auctoritatē. nec peccatuz eſſe
nuptias inuenimus. nec eas
bono vel virginalis ptinētie
vel etiā vidualis equamus.

Quātū ad tertiū ē reſpon vbi. ē.
dendū ad quedā obiecta. q̄ / arti. 4.
rum ꝑmū ē. Dicit enī Aug. an op
in libro de bono ꝓlugali. Hō poſſ. u.
impar meritum ꝓtinentie eſt
in iohanne qui nullas exper
tus eſt nuptias. z in abraaz
qui filios generauit. ſed ma
ioris virtutis maius eſt ꝑmi
um. ergo ꝑginitas nō ē porioz
matrimonio. Ad quod dici
turq̄ meritum non ſolum pē
ſatur ex genere ipſius actus
ſed magis ex animo operā

tis habuit. vero abraã aní/
mũ sic dispositũ vt pat⁹ eẽt
ꝑginitatẽ ꝓuare si fuisset cõ
gruũ ꝓ tpe illo. Vñ dic Au
gu. in li. de bono ꝓiugali. q
tohãnis celibat⁹ z abrae cõ
nubiũ ꝓ tpm distributione
xpo militauerũt. Scõm ob
iectũ ẽ. qz bonũ cõe dz ppoi
bono ꝑticulari. ꝑ Aristo. pri
mo ethicoꝝ. Sz ꝓiugiũ ordi
nat ad bonũ cõe. ꝑginitas
ad bonũ ꝑticulare. igit. Ad
qõ dz q bonũ cõe potius est
bono ꝓuato si sit eiusdẽ ge/
neris: sz pt eẽ q bonũ ꝓuatuz
sit meli⁹ ꝑm suũ gen⁹ sicut ẽ
ꝑginitas. Vñ dic Au. in li.
de ꝑginitate: q fecunditas
caruis z illaꝝ q in h tpe ni/
hil aliud iꝓiugio cꝫ plem re
quirũt ẽt si mãcipẽt xpo ꝓ
amissa ꝑginitate ꝓpẽsare nõ
posse credẽda ẽ. Cõclusio
tertia ẽ ista q ãnꝫ ꝑncipaꝫ
bona ex ꝑginitate ꝓcedunt.
Primũ ẽ mũdicia. nã ds vir
giuib⁹ dz Apoca 14. Sñ eñ
macula sũt. s. ꝑginei añ thro
nũ dei. Vñ ꝑgo dicere põt il
lud qõ scribit Eccli 24. In
habitatõe. s. c. ipo. mi. Secũ
dũ ẽ ꝑciosiras. nã ꝑginitas
est gẽma. Vñ aug. Virgini
tas ẽ gẽma ꝑciosa. z ꝓpatur
thesauro. Dat. 13. Sile ẽ re
gnũ celoꝝ thesauro absco di/
to i agro. Et Ber. Hec sola
in h mortalitatꝫ loco z tẽpo
re quẽdã statũ imortal gẽe
repñtat. istar odoriferi balsa
mi q ꝓdita cadauera incor/
rupta ꝓuank. sensus z actus
ꝓtinet z ꝓstrigit. Tertiũ ẽ in
terior formositas quã reqrit
de⁹ in spõsa sua. vñ ipe xps
dicit spõse sue illõ Cãti. 2. c.
Oñde facie tuã q mihi pla
cet. Et Beda sup Lucã. Si
cut xps in sũma pace natus
ẽ vt se pacẽ oñderet diligere
ita de ꝑgine nat⁹ ẽ vt se ꝑgi
neũ dec⁹ diligere demonstra
ret. Quartũ ẽ angeloꝝ ꝓsor
mitas. vũ dns dicit Dat.
22. In resurrectõne neq nu
bent neq nubent. sz erũt sic
ãgeli dei. Et Amb. sup. 8. di
cit. Virginitas supat ꝓditio
nẽ hũane nature. ꝑ quam ho
mines ãgelicassimilãt. z Hie
ro. In carne pter carnẽ viue
re nõ terrena vita ẽ. sz celestz.
Quintũ ẽ dei familiaritas.
vñ Johes euãgelista ꝓpt ꝑ
ginitatẽ dz fuisse familiaris
xpi. Joseph etiã dz fuisse vir
go. Hic i ps. Ambulãs in via
imaculata hic mihi ministra
bat Sz hic qrit qz natura

bona ꝑ
ginitas

Tho.
laudat
ꝑgini/
tatẽ o/
ꝫ cruptr
q̃uis
sit diffi
cil

Conꝑ
uãtia
ꝑgini
tatem.

est fragil q̄ sūt illa q̄ hñt con
suare ꝓginitatē. Ad qđ rñde
tur q̄ sic sex. Primū ē sobri
etas. Nā cib⁹ z pot⁹ sūt q̄dā
spine ad ignē lururie. vnde
loth iebriatas ꝓmisit icestū
Gen. 19. Hic Prouer. 20. Lu
xuriosa ē res vinū Scōm ē la
bor. vñ Ezech. 16. dr Hec fu
it iniq̄tas sororꝭ tue sodome
superbia saturitas panis z a
būdātia vini z ociū ipius z
filiaꝝ ei⁹. Tertiū ē habitus
asper z hūil. vñ Ber. Nō eta
rē tenerā ordis aspitas ter
reat. memto q̄ aspior carduꝭ
pannū facit leniorē. Vñ filij
isrl fornicati sūt cū moabitis
q̄ se ornauerūt. Num. 25.
Quartū ē custodia sensuuꝭ
z marie ocl'oꝝ. vñ dina filia
iacob quia egressa ē vt vide
ret mlieres regiōis illi⁹ cor
rupta est a siehen filio Emor
Gen. 34. Quintū est mode
stia ꝓmōis. Hic Sen. A ver
bis turp b⁹ abstine. q̄ licen
tia eoꝝ ip̄rudentiū nutrit. z
Paul⁹. 1. Coꝝ. 15. Corrūpūt
bonos mores ꝓfabulatōes
pessime. Et Hiero. Sit ser
mo ꝓginis p̄udēs modest⁹
z rarus. nec tā eloquētia pr̄e
cios⁹ q̄ pudore. Sextū fu
ga occasioni peccādi. Virgo
debet esse alicui⁹ tulū siluestriꝭ.
nā siluestria aialia hñt pul
criorē pellē domesticis. Op⁹
portunitas est via ad luxu
riaz. vrz de thamar que fuit
corrupta ab amō fratre suo
q̄ sola fuit cū solo in thala
mo. 2. Re. 13. Et sic expedite
sūt h⁹ fructꝰ pres q̄s ꝓmisi
mus dclarare magnifice do
mīe z ciues amātissimi. quē
obsecro vos pfecte diligere vt
hic gr̄am z in futuro gl̄iam
bēatꝭ ab illo q̄ viuit z regat.

Dñica. 20. post pēt. De vi
cio accidie. Ser. XLVIII.

Erat quidam
regulus cuius
filius infirmabat
capharnaū. Jo. 4.
Pro h⁹ sacri z scti cuāgelij
historiali declaratōe. Notan
dū q̄ tria sūt remedia valde
vtilia p̄tra accidiā videlicet

Proficit accidioso exerci
tatio corporalis.

Proficit accidioso exerci
tatio spiritualis.

Proficit accidioso fides
gratialis.

Tria r̄
media
ꝙ acci
dim.

Dici ꝓmo q̄ accidioso ꝓ
ficit exercitatio corpal. et rō
ē. q̄ tale viciū nō supat cuz
quiete. sz cū sollicitudine. vñ

Cassio. in li. so. de institutis monachoꝝ dic. Expimẽto ꝓbatũ ẽ accidie ipugnatõez ñ decliando fugiẽdã. sz resistẽdo supandã. Vñ legit ꝙ beatus Anthoni⁹ tẽptat⁹ spiritu accidie z residẽs i heremo dicebat Dñe saluari ꝏsiõrio sz vane cogitatões ñ pmittũt me: q̃d facã dignãt oñderet respicies vidit q̃ndã astãtez torquẽtẽ funiculũ. deiñ ex opere surgẽtẽ z orãtẽ. deiñ sedentẽ z plectã facientẽ ꝏ palmis. z rursus ad orõem surgent. ẽ Erat ãt iste ãgel⁹ dñi z ait. Ita z facies tu Anthone saluaberꝭ Dixi scõ ꝙ accidioso ꝓficit exercitatio spiritual. vñ Hiero dic. Cuz te accidia vt redio affici sentis noli ꝓpterea diffidere atz ꝏ sistere a studio spũali. Sz cũ ꝫ nos ꝑliat accidia tũc dz recipi erẽplũ moysi q̃ vt scribitur Exo. 17. Pugnãte iosue ꝫ amalech orabat leuãs manus ad deũ: e⁹ man⁹ erãt ḡues: sz hur z aarõ sustẽtabãt eas extractꝰ pte. ꝙ ꝗs significãt duo gña hoim q̃z societas amãda. ꝙ hur q̃ iterꝑtat lum̃ significat ille q̃ mõstrat lumẽ doctrie. ꝙ aaron q̃ iterꝑtat mõs fortꝭ significat o. õ q̃ ẽ fortꝭ ꝫ tẽptatões vt mõs vt dõ in ps dic. Leo. o. m. a. m. Illi ḡ q̃ hñt mam⁹ ḡues er accidia. optz ꝙ hẽant burid ẽ lectionẽ sacre scꝑture vt ꝑdicatõem. z aarõ i. feruẽtez z fortẽ orõem. Et ista ẽ exercitatio spũal. qz vt dic Señ⁹ in puer. suis. Nil agere sp in felicis ẽ. optimũ vbi studiuz ẽ. Dixi tertio ꝙ accidioso ꝓficit fides ḡtial. z ista est fides q̃ er gña hr̃. z ꝏ dz ḡtial Nã in Cãti. i. dz. Trahe me post te dic. Piger q̃ ex se surgere nõ valet dz respicer duo scz p fidẽ videlz penas iferni z gl̃iam eternã. Prio accidiosus dz respicere p fidẽ penas iferni q̃ ꝑmittũt suis subus Scõ dz respicere ꝑmiũ vite Vñ Aug. Labor te terret vide mercedẽ. Et Gen. xv. dicitur. ꝙ factꝰ fuit ꝓmo ad abraã ꝑ visionẽ di. Noli timer abraã ego protector tu⁹ z merces tua magna nimis. Vñ i vitis patꝝ legit. ꝙ q̃dã frat in terrogauit abbatẽ achillem di. Cur sedes i cella mea pter accidia? Cui senex ait. Dz nõdũ vidisti reqem quã speram⁹ neqꝫ tormẽta que timem⁹. si em ea ispiceres diligent ẽt si ꝓmiꝭ eer plẽa cel-

la tua vsq; ad summū i ipis
manēs sn accidia iaceres.
De ꝯclusiones magnifice do
minet ciues carissimi i sacro
euāgelio hodierno denotāt:
Qm in pria pte ponit z de
clarat pmū remediū accidie
p quā morait loquēdo infir
mus erat vsq; ad mortē filiꝰ
reguli. i. aia cuiuslibz xpiani
q̄ ē reguli ꝗd sui ipius. Et re
mediū fuit exercitatō corpal
qz ōz in pncipio euāgelij hic
scz reguli cū audisset qz rps
veniret a iudea in galileam
abijt ad eū. Et iste accessus
fuit exercitatio corpal facta
ad exēplū alioꝝ q̄ petūt filiū
id ē aiam curari a petō acci
die. In secūda pte declarat
scōm remediū accidie. qđ est
exercitatio spūal qđ signifi
cat p illud q̄ reguli rogabat
Jesum vt descēderet z cura
ret filiū eiꝰ. q̄ rogatio signifi
cat oꝛōem ee necessariā ad cū
rādū h vicīū. In tertia par
te declarat tertiū remediuz
quod ē fides ḡtiat q̄ a do do
nat qđ significat p illud qđ
ōz infra. Credidit hō ꝓmōi:
zc. Et vt clariꝰ hec pateāt vi
ueamꝰ hystoriā. Declara
te hystorie fructꝰ ē vicīū acci
die. ad detestatōem cꝰ loḡn
do tres ꝯclusiones cū tribus
dubijs more solito decrabi
mus. Quaꝝ ꝑma erit đ sua
q̄ditate. Scđa erit de sua
q̄litate. Tertia de sua q̄ntita
te. Cōclusio igit ꝑma sit
tal in oꝛdie. q̄ accidia ꝛz da
mascenū ē q̄dā tristicia aḡ
uās. scīta q̄ deꝑmit aniz ho
minis. vt nihil agere libeat
z iō accidia ꝑtat qđā re
diū opandi. vtz p h qđ dicit
in glo. sup illđ ps Oēm escā
abominata ē aia eoꝝ. Et ber.
Accidia ē q̄dā ani torpoꝛ q̄
q̄s negligit aliq̄ bōa ichoāt:
vt lassidit pficere. Et h vi
cium scm Tho. in se. se. q. 35. et
sm Durandū nrm i sūma ē
petm mortl: sm se. qz ꝓriat
caritati: nā ꝓpriꝰ effectꝰ ca
ritatꝭ ē gaudiū de deo. Acci
dia āt ē tristicia de bono spi
rituali. Hic ē qđ ait Apo. 2.
Coꝝ. 7 Tristicia scli mortē
operat. tm z si sm se ē peccatū
mortle. si n veit ad ꝓcensū ra
tōis ē veniale sic ꝓcupiscētia
si sit solū i sensualitate ē pec
catū vēiale. si quenit ad ꝓsen
sum rationis est peccatum
mortale. Sed hic pōt que
ri vtrū sacra scriptura nimis
detestet h petm. Ad quod
ndetur q̄ sic. quia maxime

Accidia. dia est se. se. q. 35. ar. i

nocet ad bñ opandū. Prio ō testat in sacra scptura Geñ. 4. qñ dr trade. In sudore vultꝰ tui vescēris pane tuo Et Eccli. 7. dr Ne oderis laboriosa opa z rusticatōz ab altissimo creatā. Et Eccliā. ii. dr. Mane semina semē et vespe nō cessat manꝰ tua. Et Apo. 2. ad Thessa. 3. Si qs nō vult opari nō mādūcet. z 2. ad Thy. 4. In oib labora. opꝰ fac zc. Et ad Gal. 6. Bonū facientes nō deficiāꝰ. Et hec de ꝑma pte sufficiāt

Cōclusio scda ē ista. qpeccatū accidie ē abomiabile. z ꝓ ꝑñs detestabile ꝓpter tria q̄ infert hoī. Nā ꝑmo infert malū pene. Scdo malū culpe. Tertio malū dāni. Dico prio qaccidia infert hoī malū pene. qđ malū ē tripler. videlicet. paupras. vilitas. z afflictio siue dolor. Prio accidioso euenit paupras. Un Prouer. 10. dr. Egestatē opata est manꝰ remissa. manꝰ aūt fortiū diuitias pat. Et. 28. dr. Qui opat terrā suā saturabit panib. q ꝙ sectat ociuz replebit egestate. Scdo euenit accidioso vilitas. vñ Eccliā. 22. dr. In lapide luteo lapidabit piger. z oēz loquētur sup aspnatōem eiꝰ ō ster core boum lapidatꝰ ē piger z oīz q retigerit eū excutiet manꝰ. Tūc piger lapide luteo lapidat qñ increpatione dura z ꝙicys plena increpatur. Ois q eū tāgit manꝰ excutit. q onerosus ē oīb z libēter oēs se expediūt de illo Hic Prouer. 10. Qui cōgregat in messe sapiēs ē. q autē stertit. i. dormit naribꝰ resonando estate: filiꝰ ꝓfusōis ē.

Accidia est detestabilis

Tertio accidioso euenit afflictio. vñ Prouer. 21. dicit Desideria occidūt pigrum. noluerūt em q̄cq̄ opari manus eiꝰ tota die ꝙcupiscit et desiderat. z qz piger sp est in egestate hz q̄ndā tristiciam ad modū ꝓmis ipum corrodit. Un Prouer. 25. Sicut tinea vestimēto z vermis ligno sic tristicia cordi nocet. s. accidioso. Et Señ. dic. Traditiones bonaꝝ artiū occupandi sumꝰ q̄riēs male hz inertia ī patiēs sui. Dicit scdo ꝙ accidia infert hoī malū culpe. hꝫ aūt oñdi ꝑ tripler. Prio ex illo verbo Prouer. 24. Per agrū hoīs pigri trāsiui z p vineā viri stulti. z ecce totū repleuerāt vrtice. z operuerant superficiē eiꝰ spine. z macerie

lapsū eī destructa erat: qō cū vidisset posui in cozōmeo z exēplo didici disciplinam. Usq; q̄ piger dormis vsq; q̄ de sono cōsurges pauxillū manꝰ ꝓseres vt q̄escas z veniet tibi q̄si curſor egestas: z mendicitas q̄si vir armatus. Sicut agri pſe rūt spinas z tribulos z cete/ra vtilia nisi vtilib⁹ semina ti fuerint. sic hō spinas et tri/bulos viciozuz germinat. nisi vtilib⁹ occupatoīb⁹ se reple/uerit. vñ Ber ait. Hic ē ma/leditio ade z ī terra laboris nr̄i z in agro cozdis z cozpis nr̄i vt noxia z iutilia gratui/ro passiz pueniāt vtilia vero z necessaria cū labore Potest etiā hoc ostēdi secūdo exēplo corrūpitur eni aq̄ que stat in q̄ete. vñ poeta. Et capiūt vi/ciū ne moueank aq̄. Ita etiaz accidit homini pigro Corrū pit ei diuersis infirmitatib⁹. Vñ puer. 22. Vanꝰ sozriuz dñabit. q̄ aūt remissa ē tribu tis seruiet. s. ifirmitatū. Ter/tio ostēdit hoc exēplo vinea. nā vinea nisi putata fuerit cō sumit. Ita nisi homo multo exercitio spūali z tēpali pu/ratꝰ fuerit aīa sua consumit. Vñ Ber. sup illud cant. 2. Tpus putationis aduenit. Quis ita ad vnguē oīa'a te supflua resecauit. vt nihil te hr̄e pures putatione dignū? Credite mihi et putata re/pullulāt: z effugata redeūt z reaccēdunk extincta. z sopita de vuo excitank. parū ē ergo semel puraſſe. sepe putādū ē imo si fieri posset sep. Di/xi tertio q⁹ accidia infert hoī malū dāni. z ly h̄ ex dict⁹ pōt bene itelligi. tñ h̄ declarabo tripl̄r ꝓ melioꝛi intelligentia.

Prio hō ꝓpter accidiā effi cit̄ꝑ oz vl̄ deterioz creatu/ra isēsibili. vt puta ipso sole. nā sol ꝓseq̄k sollicite p̄cepti ſi bi ipositū rā in estate q̄ hye/me Vñ q̄uis vno die multū laborauerit cursum suū faci/endo tñ alio die sūmo mane surgit. z tñ talē q̄lez expectat miser hō non expectat merce dem. Hinc est qō dicit augu. Indecēs est xp̄iano: si rac⁹ sol⁹ in lecto iueniat cū Pos/set em̄ dicere sol. si potestatez haberet loq̄ndi. ampliꝰ labo rauit q̄ tu. z cū ego iam surre/xerim tu adhuc dormis. Si mil̄r possumꝰ dicere de arbo ribꝫ z ō herbis qm̄ hyeme ap parēt ꝓsūpte. z tñ i ver⁹ tpe la borāt vt in estate fructū ꝓfe/rāt. Vñ pōt dici illō Mat.

6. Cōsiderate lilia agri quō cre. ꝛc. Scdo hō ꝓpr accidiā efficit defectū creatā sēsibili. ꝛ rōnali vtputa formica. vnō salo. puer. 6. d. Vade ad formicā o piger ꝛ cōsidera vias eius ꝛ disce sapiaz. q cū ñ habeat ducē: nec ꝓceptorē nec principē parat in estate sibi cibū. ꝛ congregat i messe qđ ꝓmēdat. vsq; q piger dormies qñ ꝓsurges a somno tuo. paululuz dormies. paululū dormitab. paululuz ꝓseres manꝰ tuas vt dor. ꝛc. Tertio hō ꝓpter accidiā efficit defectū boie mūdāo. naz q amat mām nimiz ē sollicitꝰ ad acqrēdū q mōi sc. sz miser hō ñ curat rē dāa. vñ au. O si possemꝰ excitaꝛ boies ꝛ cū ipis pr excitari vt tres essemus amatores vite pmanēz ōles sc boies amatores vite fugiēz. qa ñ vt viueret ꝓtinuo puidere vellet. vñ viueret zeligere vitā mēdicātē potiꝰ q̄ celerē mortē. cui dictū ē. Naviga ne mergaris ꝛ distulit cui dcm ē. labora ne moriaz ꝛ piger fuit. Leuia iubet ds vt ieiunū viuāꝰ ꝛ obedire negligimꝰ. vñ legit i vitz patrū đ qđā scō pre q cū vidisz ornamtū cuiusdā mlieriz flēs i ḡt. Ignosce mihi oīporēs ds qrvntꝰ diei meretricz hꝰ ornatꝰ supauit totiꝰ vite mee iduſtrie ornamta. Hō piger fuit apls q. d. Plꝰ oīb laborauit. Et xp̄us qridie ꝓ salute nra laborabat. vñ ōr Jo. 4. Jesꝰ fatigatꝰ ex itī. se. sic. su. fo. vñ dic. ber. Quādiu vixero memorero laborꝫ ḡs xps sustinuit i pdicādo. fatigationū i discurrēdo. rētatōnū i ieiunādo. vigiliaꝫ i orādo. lacriaꝫ i ꝓpatiēdo Recordaboz etiā doloꝫ. ꝓuictoꝫ. sputoꝫ. colaphoꝫ. irrisionū. exprobrationū. ꝛ clauoꝫ. horꝫq; siluz alio oḡn reqrek a me sāguis iustꝰ q effusꝰ ē sr ēra. Abaraā ñ fuit piger. vt legit Ge 18. qñ vidit tres ad se ēētes ad pparādū eis. vñ Orige. ait. Senex currit. sarra accelerat. puer festinat. nllꝰ piger iuēit i domo sapiēz. Sz h restat ōclarāa vnū dubiū. a qb bōis accidia ꝓuat boiez. ad qđ rñdetur q trib. vz a bōis nature ꝓtua a bōis gre. ꝛ a bōis glie. ꝛ ꝓ accid ꝓñs ab oīb. Prio accidia ꝓ a. uat boiez a bōis nate. vñ ad ꝓpositū ꝓt dici illō qđ legit Lu. 15. đ fuo pigro. Auferte ab illo mnā. ꝛ j. dico vob qz oī. ha. da. ꝛc. qz ab eo q ñ hz volūtatē opādi tollit dina dispositiōe pmittēte facultas o pandi bonū. scdo accidia pri

A qt

uat hoiem bōis gr̃e. pz. q: ꝺ
hz gr̃az. ſ. ſ. ñ p̄ tē ocioſ⁹. vnꝺ
gr̃e. Nūq̄ ē amor ꝺi ociosus
opet ei mag̃ ſi ē. ſi aūt opari
negligit amor ꝺi ñ ē. Tertio
accidia ꝑuat hoiez bōis gr̃ie
q: bonū gr̃ie ſolūvigilātib⁹ z
ſtrēuis ꝑmittit. vñ Lu. 21. ꝺ.
Bti ꝑ. il. q̄s cū. ve. ꝺ. iue. vi.
vbi gl̃ Grāꝺ violētia ē i ꝛa
uaſci z celū capi. z hr̃e ꝑ⁹tu
tē qꝺ p nafaz ñ poſſum⁹. Et
hec ꝺ ſcꝺa gr̃e. Cōcło ꝓtia ē
iſta. q ex accidia. 6. mala ꝓ
cedūt q̄ hz gr̃e. 31. mo. dicunt
ei⁹ filie. z ſ̄t malicia. rancor.
puſillanitas. ꝺſpatio. torpor
circa p̄cepta. vagatio mētis cir
ca illicita. Dico ꝑmo q ex ac
cidia ꝓcedit rācor. q: nafatr
fugit ceſos. z q̄s fugit hz o⁹
dio. q: malū ꝺ eis cogitat. ſ. ē
dēm ē. hīc ē qꝺ Eccl̄ia. 2. ſ. ꝺr
Mis plaga triſticia cordis. z ī
fra. oē obductū z ñ obductū
obediētiū. Dixi. 2. q ex acci
dia ꝓcedit malicia. q: ſap̄. 6.
Deſiꝺria occidūt pigrū. Di
xi. 3. q ex accidia ꝓcedit puſil
lanitas q̄ ē nimia ſui ꝺiectio
vñ puer. 28. Pigrū ꝺic̄ tior
hāc diſſadz ſap̄. eccl̄i. 7. Holi
ē pu. ī a. t. z Iſa. 31. Dici. pu.
ꝓfor. z no. Dixi. 4. q ex acci
dia ꝓcedit deſpatio q̄ ē falſa
opio q ꝺs ꝺnegat ſalutē pē

filie ac cidie.

Tho. ſe. ſe. q. 35. a. 4

tenti. ꝺ qꝺ ait Exe. 18. Viuo
ego dic̄ ꝺn̄s. Nolo. m. p. ſ. v
m. cō. z. vi. z iō. gl̃. qꝺā ſ̄t illꝺ
puer. 24. Si ꝺſpauer⁹ lap. ī
die. an. mi. for. t. dic̄ n. hil ex⁹
ecrabili⁹ ꝺſpatiōe. Dixi. ſ. q
ex accidia ꝓcedit torpor circa
p̄cepta. q reddit hoiez im
ponētē ad bñ opandū. Et ta
lis ifirmitas. poſſū⁹ dicēr q
fuit ī filio h⁹ regli. z ī puero
cēturiōis. Mat. 8. Dñe. pu.
m. i. ꝺ. p. z. m. tor. Hec ifir
mitas fac̄ hoiez fetidū z ab
hōinabilē cor̄ ꝺo⁹ꝺ⁹. vñ
ī ps̄. ꝺr. Corrupti. ſ. z. ab. ſ. ſūt
ꝛc̄. Dixi 6. q ex accidia ꝓce
dit vagatio mētis circa illicita
q: accidios⁹ ñ ꝓſiſtit ī ſeipo ī
ꝓſcia ſpūalia meditādo. ſz hz
cor ſuū hic ī ñ diſcurrit. hz il
lud Eſa. Abigit va. i. v. c. ſ.
hāc icōſtātiā mētocies ſētiūt
viri ſpūales velit nolit Unꝺ
ber. ī ſuis meditatōib⁹. ꝺ. Ni
hil ē fugari⁹ corde meo. qꝺ q̄
tiēs me ꝺſerit z p ꝑuas cogi
tatōes effluit tocies deū oi
porētē offēdit cor meū vanū
z vagū z iſcrutabile ñ p̄t ī ſe p
ſiſtere. ſ. oi mobili mobili⁹ p
ifinita diſtrahit. z ſecꝺ ifra
vulnerat. z nūq̄ i eoꝺ ſtatu
pmāet. Sz ꝺ p̄t q̄ ꝺſmag̃
diſpliceꝫ deo accidioſus t diſ
ſolut⁹. ad qꝺ ꝺr q accidioſ⁹ ꝺſ

Utrū accidia. ſ. anꝫ diſſolu tus ꝺo pl⁹ diſ pliceat

uerso respectu magis displi/
cet multz de causis. Primo
pōt ostēdi p illō verbū Apo.
3. Utinā frigid⁹ esses aut ca
lidus. sed qz tepid⁹ es incipi
az te euomere ex ore meo. Ca
lid⁹ est q̄ feruēs ē ad bonū fri
gid⁹ est q̄ simplicit desistit a
bono. tepid⁹ est q̄ medio mō
se hz. Et ē maior spes de fri/
gidis q̄ de tepidz. c⁹ rei hec
ē rō. qz tepidi q̄ndā fiduciaz
z securitatē accipiūt p eo q̄
aliq̄d boni faciūt. Et ī nō
se corrigūt. Tepid⁹ ꝓ deo
dei euomitur vl̄ qz i deteriora
ꝓcipitat vl̄ qz ipenitēs fit. z
h̄ pōt ostēdi p illud Luce. 15.
Gaudiū ē angel'dei sup vno
pctōre pniam agēte q̄ sup no
nagīta nouē iustis. glo. Lo/
quit de iustz illis q̄ seriose se
hūt z feruēt ad pniam. Se/
cūdo pōt ostēdi q̄ h̄ pctm̄ satis
ac magis displicet deo. quia
mlt̄ placet inimico suo. sci/
licet diabolo, qō pōt ostēdi per
illō q̄ legit. Mat. 12. ō imū
do spū q̄ iuenies domū vacā
tē a q̄ egrediat vadit z assumit
alios septē spūs nequiores se
z itrātes habitant ibi. vñ. 4. ca.
Job 8z. demonē dormire ī se
crero calami. calam⁹ vacuus
significat hoiem vacātē z o/
cioſū ī q̄ diabol⁹ q̄escit z dor
mit. Tertio pōt ostēdi q̄ h̄ pec
catū satz displicet deo. qa le/
dit pulcriorē grē eccie. i. orā/
tes z legētes z p̄dicātes. vñ
Aug. ī li. de ꝓfectu viciorz z
ꝓfectū dic. Torpor z ignauia
dicūt. si lectōi ꝓtinuato stu/
dio, sp insistis oc'lorz caligine
incurris. si ideſinēs lacrimas
fundis ipos ēt oc'los amittis
si ꝓcellatz vigilijs psalmorum
censū ꝓsoluis isaniā capitis
acq̄ris. si q̄tidiano labore te
ꝓficis ad op⁹ spūale q̄n ꝓsup
gis z. Et sic expedire sunt h⁹
fructū ꝓtes q̄s pmisim⁹ ī ꝓn
cipio declarare magnifice do
mine z ciues dilecti quē ob/
secro totis viribꝫ vos euita/
re vt studiosi in exercitio spi
rituali z tpali hic grāmiz in
futuro gl'iam etnā hēatis.

Dñica. 21. post Penth. de
satisfactōe incipit in noīe in
diuidue trinitatis Amen.

Sermo XLIX.

Simile est re/
gnum celorū
hoī regi q̄ voluit
rōem ponere cum ſuis suis.
Mat. 18. c. Pro h⁹ sacri z
scri euāgelij historiali decla/
ratōe. Notādū q̄ volēti face

re satisfactōem ꝑ pctis tria sūt valde necessaria. videlz.

Petitio vēie cū hūilitate
Retētio iusticie reuocate
Solutio malicie ppetrate

Dico ꝓmo q volenti satisfacere ꝑ pctis ē valde nccaria petitio venie cū hūilitate. et rō ē. qz illud debet pctōr petere ꝑ qō remittūt pctā. igit Vñ Greg. in pasto. Pctōres q opet pctā deplorāt dñm pōsumere de mia siue vēia quā postulāt. Nō ei pie dominꝰ añ delinquētiū oc'los flenda pctā apponeret si ꝑ semetipz ea districte ferire voluisset. ō H erēplū pōit nob dō in ps. di. Venite. a. z. p. a. de. p. co. d. q. f. n. q. i. ē. d. d. n. Et hīs declarat dō optimā formaz venīā postulādi. accipit enīz prīo ꝓ fundamto hūiliatōz cū dic. Venite. a. z. p. a. deū accipit scōo ꝓ comite ꝓfessio nē lacrimosā. cū subdit. plocōz. pfio. accipit tertio olatiōnē. cū i ert q fecimus. Dixi scōo q volēti satisfacere ꝑ peccatz ē valde vtik z nccaria retētio iusticie reuocate. Et rō qz ꝺ stat bñ vis pnie vt peccatū sel bñ ꝓfessū iterū iuxta posse i aia ñ redeat. Hīc ait. Amb. Pnīa est ꝓmissa mala plāgere z plāgēda item nō cōmittere. Hꝰ exēplū babemꝰ io. 5. vbi. hīq ꝑ iuēīēs egrotū quē sanū fecerat i pbatica piscina dixit ei. Ecce iā sanꝰ factꝰ es iā noli peccare ne deteriꝰ aliqd tibi ꝓtigat. Dixi tertio q volēti satisfacer ꝑ pctis est valde vtik z nccaria solutio malicie ppetrate Et rō ē. qz ipossibile ē aliꝗ esse q id qō p dīnā iusticiā ozdinatū ē. sz fm dei iusticiā pctm dz pūiri aut in pnti aut i futuro. igit. Hīc ē q Aug. ōvti litate agēde pnie ait. Qz impunitū ñ dz cē pctm: puniat a te ne tu pūiarz ꝑ illo. pctm tuū iudicē te hēat nō pronū Hꝰ rei pōit exēplū Greg. de redditore di. Altissimꝰ enīz ē paties redditor. Patiens redditōr ōr. qz pctā hoīm et patit z reddit. nā ḡs diu vt ꝙuertāt tolerat: nō ꝙuersos duriꝰ dānat. Hē ꝙclusiōes magnifice ꝓnē z ciues carissimi i sacro euāgelio hodierno denotāt. Ōm i ꝓma parte declarat quō satisfacer volēti nccaria ē petitio venie cū hūilitate. in pncipio cū dicitur. q ponēs rem rōem cū seruis oblatꝰ ē vnꝰ: q pcidens rogabat eū di. Patiētiam in

me habe. In scđa pte declarat quō satisfacere, volēti necessaria ē retētio iusticie reuocate ꝫ id qđ fecē fuus qui egressus foras ⁊c. In tertia pte oñdit quō satisfacere volēti necessaria ē solutio malicie ꝑpetrate. ibi. Et irat⁹ dom⁹ tradidit eū tortoribus q̄ adusq; ⁊c. Et vt meli⁹ hec pateāt videam⁹ hystoriā.

Declarate hystorie fructus ē satisfactio ꝑs pnie, de qua loquēdo tres ꝓclusiones cū tribus dubijs more solito declarabim⁹. Quaꝝ ꝓma erit de sua q̄ditate. Scđa ō sua q̄litate. Tertia de sua quātitate. His declaratꝫ erit finis

Cōclusio igit pria sit ꝑm Aug. de eccliasticis dogmatib⁹ hec. Pnia ē causas petēdi excidere ⁊ eaꝝ suggestionib⁹ ad ītū nō īdulgere. Ita dicit Anselm. in li. cur de⁹ hō. Satisfacere est deo honorem debitū reddere. Hoc exponitur sic q̄ iusticia nō tm̄ ꝓtendit ad hoc vt ꝓcedentē inequalitatē auferat: culpā ꝓteritaꝫ puniēdo. sꝫ vt in futurū eq̄litatē custodiat: culpā futurā cauēdo. Vñ ꝑm phm in lib. ethi. Pene q̄dā medicine sūt ꝓpter qđ satisfactio q̄ē act⁹ iusticie penā iferentꝫ ē medicina curās petā ꝓterita recōpensādo. ⁊ ꝑfuās a futurꝫ cauēdo. Et iō q actū ipius pri mū diffinit ab Anselm. s. Honorē debitū deo reddere. debitū inquā nō rōe bñficij accepti. sed pcti ꝑmissi. Per actū scđm diffinit ab Augustino. q: q causaꝝ morbi abscisionē fit ꝑseruatio a futura ifirmitate. Vocat aūt augustinus causas ītrinsecas petōꝝ radices ꝓximas. scꝫ libidinem ex actu malo vl̄ cōsuetudine relictā ⁊ pcti reliq̄as. s. difficultatē ad bonū. Et hic suggestionē vocat opportunitates extrinsecas vt tps ⁊ locuz ⁊ hmōi. Sz h̄ q̄rit vtr hō possit satisfacere do q culpa. Ad qđ dicēdū ꝑm Ricar. in 4. di. ij. Q. hoiem posse satisfacer dupl̄r ꝓt itelligi, aut cū alteri⁹ adiutorio aut sm̄. Pmo mō dico q hō ꝓt satisfacere do i ꝑtute. s. meriti xpi c⁹ ꝓticeps ē hō q vera fidez. Scđo aūt mō n ꝓt satisfacere deo. Vñ ꝑm Aug. in enche. ꝑsus finē. Nec antiq̄ꝝ q̄cunq; istoꝝ ꝓter xpi fidē salutez potuit iuenire hō ei q se n ꝓt deo eq̄le reddere. nec hoc ab eo exigitur. sꝫ si fecerit fa

Utrū hō possit satisfacere

Satisfactio q̄d sit Tho. i 4. dist. 15. q. i. ar. 1. q. 2. ad. 1 et q. 3.

Tho. i 4. dist. 15. q. i. ar. 2. ⁊ 3. ad 2 ⁊ 2. q. 85 ar. 3. et q. 9. ar. 2.

mulādo illō qō p̄ plᵘ abieo nō reqrit. Nā fm phm in liethi. In his honoribꝫ q̄ sunt ad deos z ad parētes nō tenet hō ad equiualens. sz ad possibile. Tñ notā dū q̄ satisfactio dz rñdere culpe quo ad tria. In nūero vt q̄ vicib⁹ peccauit hō tot defleat. Vñ dauid in ps. Lauabo p̄ singu. nozt̄. In pōdere. vñ Au. Libent dz facere imortal' futur⁹ q̄cūq; faceret p̄ differenda morte morituꝰ. In mensura. Vñ Bze. Tāto tpe debet qs ee in pnia q̄to fuit in culpa. Ista tria reqrūt in penitētia fm ꝓuenientiā nō ꝑz necessitatē. Cōclusio secūda q̄ est de q̄litate satisfactionis talis ē q̄ satisfactio fm debitā ꝓuenientiā vt dictuz est dz hr̄e numer⁹ mēsurā. et pōd⁹. sz qz ista sit difficilia penitēti: iō dz q̄nq; ꝓsiderationes socias hr̄e. Quar⁹ p̄ma ē ꝓsideratio mortꝭ q̄ repētine aduenies debitā pniam subripit. Hic ē qō dr Eccl. 9 Nescit hō finē suū. sed sic pisces capiunt hamo. z sicut aues ꝓpēdunt laqo: sic capiunt hoies tpe malo cuz eis extēplo supuenerit Scda cōsideratio ē districti exāmis Vñ Pau. ad Heb. io. dicit. Horrendū ē incidere in manus dei viuētis. Et sap. Eccl̄ia. 28. Si pniam nō egerimus incidem⁹ in man⁹ dei. z nō in man⁹ hoīm. Proinde ꝓsulit Eccl̄. 18. di. Vñ iudiciū para iusticiā tibi. Tertia ꝓsideratio ē eterne dānatōis. vbi nō est loc⁹ pnie. sed pene. nec loc⁹ agēdi: sz patiēdi. Vñ Eccl̄. 9. dr. Quecunq; pōt man⁹ tua instanter opare. q̄r nec opus nec rō nec sapiētia nec scia erit apud inferos q̄ tu ꝓperas. Quarta est ꝓsideratio piculi. q̄r sic ñ differēda ē medicia ne morby inualescat: ita nec pnia differēda ē ne culpa p̄ diuturnitatē crescat: q̄r sic ait Bze. Peccatū q̄ p̄ pniam cito ñ delet suo pōdere mox ad aliud trahit. Et Eccl̄. 5. dr. Ne tardes ꝓuerti ad dñm z ne differas ō die i die. Quinta ē ꝓsideratio ꝓmodi. Si ei ifirm⁹ ꝓpt recup̄andā sanitatē subiecit se ꝓsilio medici. multo fortius pctōr ꝓpt recup̄andā gr̄az dz se subiicere ꝓsilio sacdotꝭ p̄ facienda satisfactōe. hic dr Eccl̄. 28. Fili in tua ifir. ne ōspi. te ipz. z Au. Pōat se p̄sio pctōr in iudicio sacerdotis z ptā

te. nihil refuās sibi vt oīa eo iubēte pat⁹ sit facere p recuperanda vita aīe q̄ faceret p euitāda corpis morte. z h̄ cuz desiderio. qz vitā recupat ifinitā. Cū gaudio enīz facere dz īmortal futur⁹ q̄ faceret p differēda morte morituro. Et si ista ꝑsiderāt q̄ quālitas satisfactōis sit difficilis. tñ leuit adiplebit Sz hic ꝑt q̄rivrz flagella q̄ de⁹ īmittit vl euenire ꝑmittit sup penitētes sūt satisfactoria. Ad qđ rñdet ſm Ricar. i. 4. dis. 15. q. sustinēs flagella siue īmissa p opatōez iustā: cuius modi sūt oīa q̄ de⁹ infligit. siue p opatōem iniustā cuius modi sūt aliq̄ q̄ de⁹ frequēt pctōrib⁹ iuste infligi ꝑmittit ñ satisfac̄ ea sustinēdo. qz patiēs tm̄. qz sic voluntas sustinēt z nullo mō opat ad ea vt actiuū pncipiū. Oꝑtet aūt q̄ meriti sit actiuū pncipiū volūtas illi⁹ q̄ merek. Jnēctuz tñ volūtas sustinēt z ea patiēter sustinet ītētōe remissionis pene sibi debīte p suis pctis sūt sustinēti satisfactōis materia. Et formal⁹ ipa satisfactio ī actu volūtat z consistit. flagella tñ q̄ ipe de⁹ īmittit maiorē efficaciā hñt iclinan

Tho. ī 4. dist. 15. q. 1. a 4. q. 1.

diuolūtatē ad bonū q̄ non īmittit: sz īmitti ꝑmittit. vñ Aug. i. 1. de ciui. dī. c. 3. dicit Cū me dz aduersꝰ exagitat aut merita examīat aut peccata castigat. Et hec de scđa ꝑte sufficiāt. Cōclusio tertia q̄ ē de cōtitate satisfactionis talē q̄ ptes satisfactionis ꝑncipaliores z integrales sunt tres. s. ieiunīū. orō. z elemosyna Et hec sufficiēt ia ꝑt oñdi trib⁹ mōis. Uno mō ex pte materie. Nā ſm ph̄m in 3. p. q. prio ethi. tria hēm⁹ bōa. scz 3 ar. 3 bōa fortūe q̄ vocāt bona exteri⁹, bōa corpis z bōa aīe. De bōis exteriorib⁹ satisfacim⁹ p elemosynā sub q̄ ꝓpte hendit totū qđ erpēdit in ꝑtimoz vtilitatē. De bōis corpoz satisfacim⁹ p ieiunium sub q̄ ꝓphēdit q̄cq̄d ꝑtinet ad corpis afflictōem. De bonis aīe satisfacim⁹ p orōem sub q̄ ꝓphēdit q̄cq̄d deo exhibet p latrie ꝑtutē. Scđo mō oñdit q̄ he ptes sufficiāt ad satisfactōem ex pte finis. Nā ſm dictū Jo. in. i. cano. sua. 2. c. Oē q̄d ē i mōdo ꝓcupiscētia carnis ē. z ꝓcupiscentia oculoꝝ. z sup̄bia vite. ista sūt vicia mōdo dñantia. s. luxuria auaricia z sup̄bia. per

Quāta dz satisfactio.

ſeiunīū ḡ reuocamur a ꝛcupi
ſcēntia carnis. ⁊ ſic ſubmitti/
mus luxuriā. p elemoſynam
reuocamur a ꝛcupiſcēntia ocu
loꝝ. ⁊ ſic ſubmittim⁹ auariti
am Per oꝛōem reuocamur a
ſuꝑbia vite. ⁊ ſic ſubmittim⁹
ſuꝑbiaz. Tertio mō oñdit
q̄ he ſūt ſufficiētes ꝓtes ex p
te opatōis offenſ ōis. Nā tri
bus mōis ꝓtigit hoiez⁹ pec/
care. Prio ꝫ ſeipſum. Scdo ꝫ
primū. Tertio ꝫ deū. Per ie
iuniū opat bō bñ i ſe. Per ele
moſynā i primū. Per oꝛōem
i deū. Sz b̄ p̄t q̄ri vtrū ſa/
tiſfactio dēat fieri p opa pēa
lia ꝑbi gr̄a. Petr⁹ ieiūat rn̄
aut vſu aut natura nō eſt ſibi
pena ieiunīū. Querit ſi ieiu
niū qđ fac̄ petr⁹ ſine pēaua/
leat ad ſatiſfactōem ſuoꝝm
pctōꝝ. Ad qđ rñdet ſm Ri/
car. vbi. ſ. q̄ op⁹ penale du/
plr̄ p̄t itelligi aut rōe operis
aut rōe opatōis. loquēndo ꝺ
ope penali prio mō. ſatiſfati
endū p pctō p opa penalia. ⁊
ꝓpter emēdatōem ꝯpe p̄teri
te. ⁊ ꝓpter p̄ſeruatōem a fu/
tura. cui pe cñ debet pēa. pe/
ne ēt ſm ꝑbm ſcdo etbi. c. z.
Medicine ſūt nō tñ curati
ue. ſzlēt p̄phatiue. Loqndo ꝺ
ope ſcdo mō nō opꝛet. q̄ fre/
quēt opa cr̄ſtū ē ex ſuo gener
pēalia ſūt. ſz rōe feruēt⁹ cari/
tat⁹ in opante ſūt delectabi
lia. Tñ ſciēdū q̄ nouē mo
dis remittūt pctā i q̄b⁹ mo/
petimre
dis fit alīq̄ ſatiſfactio. Prio mittit
mō p baptiſmū i q̄ fit ſatiſfa nouem
ctiopeti oꝛigial p meritū paſ modis
ſiōis xp̄i. Tñ Eze. 36. dicit.
Effundā ſup vos aquā mun
dā ⁊ mūdabimi ab oīb⁹ in/
q̄namēt⁹ vr̄is. Et Mar. vlt.
ꝺr. Qui crediderit ⁊ bapti/
ſat⁹ fuerit ſalu⁹ erit. Scdo
mō p ꝓfeſſionē i q̄ lauāt ho/
mies a pctis. Et hoc ē ſatiſ/
factio ꝓecūdie. Tñ Iſa. 42.
Narra ſi q̄d habes vt iuſtifi
ceris. ſ. iu ꝓfeſſiōe. Et alīa lit
tera hz. Narra iniq̄tates tu/
as. Et in ps ꝺr. Dixi. cō. ad.
m. i iu. m. d. ⁊ r. re. ⁊c. Tertio
mō p caritat⁹ feruoꝛē q̄ fit ſa
tiſfactio elemoſyne aut com
paſſiōis. aut donatōnis. aut
dilectōis i deū ⁊i primum.
Tñ Luce. 7. ꝺr. Remit. e. p.
m. qm̄. d. m. Et Iaco. vlt. ꝺr
Caritas operit multitūdinem
pctōꝝ. Quarto mō p elemo
ſynaꝝ largitōem. Tñ Dañ.
4. Pctā tua elemoſynis r̄di
me ⁊ iniq̄tates tuas miſeri/
coꝛdijs paupm. Et Eccl. 3.
Ignē ardēte extinguit aq̄ et

Utrū dēat fieri per opa penalia.

Tho. i ſupple. 3. p. q. 15. ar 1.

elemosyna extīguit peccatū. Quito ꝙ iniuriaꝝ remissiōnē. Et ꝫ etiā fit satisfactio eremosyne. Vñ Eccī.28. Relinque primo tuo nocēti et tūc deprecanti tibi petā soluētur. Et Dar.6. Si dimiseritȝ hoib⁹ petā.e.t.p.v.ce. divo.u.vł.d.v. Sexto mō ꝙ et rātis puersionē. Vñ Jaco. vlti.6z. Qui conuerti fecerit pctōrem ab errore vie sue saluabit aiam suā a morte et operit mltitudinez petōꝝ. Et ꝫ etiā est elemosyna. Septimo mō ꝙ carnis macerationez Vñ Jobel.2. Cōuertimi ad me in toto corde vro. in ieiunio t fletu t planctu tc. Octauo ꝙ deuotā oratōem. Vñ Dar.9. Hoc genꝰ demoni orū i nullo pt exire nisi i. ora. t ieiu. vbi dic glo. Oratōe sanauk pestes mēȝ. ieiunio pestes corpis. Et Jaco. vltimo Virtū eni valet deprecatio iusti assidua. Nono mō ꝙ martyrū passionē. Vñ Apoc.20. Hi sūt q̄ venerūt de tribulatōe magna t lauerūt stolas suas t de albauerūt eas in sanguine agni. Omia ista reducūk ad illas tres ptes principales satisfactionis q̄s superius scripsimꝰ. Et sic expedite sunt huius fructꝰ ptes q̄s ꝓmisimus declarare magnifice dñet ciues carissimi quē obsecro ꝙ petis vris vos facere vt in futuro exūtes vitam habeatis eternā. Amē.

Dñica.22. post Pentheē. De remedijs tēptationū demonis. Sermo.L.

Abeūtes pha riseī consiliuz inierūt vt caperēt iesum in sermone. Dar.22.

Pro hꝰ sacri t sancti euāgelij historiali declaratione. Notandū q̄ qui vult demonis temptationem euadere tria debet facere. videlicet.

Maliciam deuincere hostis infernalis.

Figuram inspicere regȝ supernalis.

Mensurarum recte reddere legis eternalis.

Dico primo q̄ qui vult demonis temptationē euadē debet maliciā deuincere hostis infernalis. Et ratio ē. qz demonis natura est vt si sēk aliquē vicerit ꝫ eū fortius agit. sz q̄tomagis ei resistitur tanto magis debilitak. Vñ Crisꝰ. sup Dat. Primꝰ grauis t insufferibilis ē impe

tus diaboli quē si quis fortī anio sustinuerit eū in secūdo inueniet infirmiorē. quāto em̄ plus p̄cussus fuerit magis refrigescit z deficit. Ētē plo cuiusdā latronis q̄ vrbis tās absconsus z sentiēs trāseuntē eribat. dicēs illi velle ip̄m dep̄dari. sed sic ille dicebat velle se defendere minie apud eum accedebat. sed rm̄ a longe dicebat redde te mihi. q̄ cū ille rn̄debat q̄ nolebat. statim latro dicebat nec mō nec vnq̄z z sic recedebat

Dixi scdo q̄ q̄ vult demonis temptatōem euadere debet figurā inspicere regis supernalis. s. xp̄i in cruce pendētis. Et rō est. q̄ naturaliter apparet q̄ si miles viderit dn̄m suū z regē esse in p̄lio vulneratū magis ac magz ad vincēdū ad victā perendū. ad fortius p̄liandū animat. sz xp̄s rex omniū in p̄lio sue passionis fuit ita g̃uiter vulneratus q̄ mēbrū sanū vl̄ sine pena in eo nō remānsit. si xp̄ian⁹ eum deuote inspexerit fortior ad vincendū demones erit. De suis vulneribus audi Ber. dicentē. Caput angelicis spiritib⁹ tremebundū corona spinea pungit. facies pulcra p filiis hoim̄ sputis iudeoz deturpat. oculi lucidiores sole velant z in morte caligant. Aures q̄ audiūt āgelicos cātus audiūt petōz insult⁹. os q̄ docet angelos felle z aceto potat. pedes quoz scabellū adorat q̄m sctm̄ est cruci clauis affigūt. man⁹ q̄ formauerūt celos fūt in cruce extē se. z clauis affixe corp⁹ verberat. lat⁹ lācea p̄forat. z quid plus? nō remānsit in eo nisi lingua vt p crucifixoribus exoraret. z matrē discipulo ꝯmendaret. Et de h̄ dat exemplū 2. Macha. 6. vbi dr̄q elephātibus ostenderūt sanguinē ouz z mori sui regis āntiochi vt animarēt eos ad p̄liū Dixi tertio q̄ q̄ vult demonis tēptatōes euadere debet mēsuraz recte reddere legis eternalis id est debet p̄fecte seruare legem dei. z rō est. q̄ per legez dat gr̄a. z p gr̄am temptatō vincit. Vñ Au. de spū et lr̄a Lex dei caritas. ē. lex data ē vt gr̄a q̄reretur gr̄a data ē vt lex ipleret. Hic ē q̄ xp̄s q̄ legē p̄fecte suauit demōis tēptatōnem vicit. Mat. 4.

De ꝯfessiōes magnifice dn̄e z ciues dilecti i sacro euā. hodie clarāt. In p̄ria p̄te clara

tur quō malicia eoꝝ qui tem
prauerāt dñm vt caperēt ie
sum in sermone fuit confusa
ibi in ꝓncipio. Abeūtes ꝛc.
In scōa pte declarat figure
regis visio que mozalr ōno
rat inspectōnem xpi in cruce
valere contra temptationez.
ibi. Ostendite mihi ꝛc. In
tertia parte declaratur men
sura reddenda legis eternal
ibi. Reddite ergo ꝛc. Et vt
clarius hec pateāt videam⁹
histozie. Declarate histo
rie fructus est temptationuz
remedia. De quibus loquen
do tres ꝯclusiones cū tribus
dubijs more solito declara
bimus. Quaꝝ prima quat
tuoz remedia ꝓtinebit. Se
cūda quattuoz alia. Tertia
quattuoz alia. Et sic per oz
dinem erunt remedia duo
decim. ꝛ bis declaratis erit
finis. Conclusio igitur
prima sit talis ꝙ ad tempta
tionib⁹ resistendū. quattuoz
remedia principalia sūt. Ca
pitis cōtritio. Carnis mace
ratio. Mera humiliatio. Sa
pientie dilectio. Dico primo
ꝙ primū remediū contra tē
ptationes est capitis contri
tio. i. vt non permittatur tē
ptatio in coꝛō permanere. qz

Reme
dia tē
ptatio
uum.

difficiliter postea expiatur.
Unde Isidozus libzo rectō
de summo bono dicit. Dia
bolus serpens est lubzic⁹: cu
ius si capiti. id est prime sug
gestioni non resistitur totus
in intima coꝛdis illabit. hoc
remedium docuit dominus
Gene. 3. Loquēs de muliere
que tipum tenet ecclesie ad
serpentem. Ipa inquit con
teret caput tuum. Hinc est
ꝙ serpens pre ceteris mem
bzis caput custodit. Naz nō
est caput nequius sup caput
colubri. Eccl. 25. Ideo de
bemus conari ad eius cōtri
tionem. Nam etiam videm⁹
per experientiam ꝙ quando
aliquis assuefit alicui vicio
demon trahit ipm de illo ad
aliud. ꝛ ita de singulis et q̄si
non potest se defendere. quia
videmus ꝙ virga indurata
non potest plicari. et equ⁹ an
tiquus nō potest bene indu
ci ad ambulandum. Hic est
ꝙ Gzego. dicit in moza. Si
temptationi in coꝛde nascen
ti festine nō resistitur hac ea⁹
dem qua nutritur moza⁹ ro
boratur. Dixi secundo ꝙ
secundum remedium contra
demonis temptationem est
carnis maceratio. Nā nemo

poteſt oculos ad celum leua
re vt auxilium petat. nemo e
tiam ſpiritui poteſt intende/
re ad ipſum fortificandum.
niſi prius carnem propriam
caſtigando maceret. Vñ Ri
car. in libro de contemplatõe
Nunq̃ affectus noſter ad ō
ſiderium eternorum perfecte
accenditur. nec intellect⁹ ad
celeſtium contemplationem
perfecte accutitur niſi cura
carnis etiam in licitis z ne/
ceſſarijs frequenter z fortiꝰ
repellatur. Dixi tertio q̃
tertium remedium cõtra de
monis temptationes eſt ve/
ra humiliatio. quia ſicut ſu/
perbia eſt principium oĩs
noſtre ruine z offenſionis. ita
humilitas eſt principiũ oĩs
noſtre victorie et pacificatio
nis. Unde beatus Anthoni
us retulit ſe vidiſſe oĩes la
queos inimici extẽſos ad ter
ram z cum ſuſpirans dixiſſ
Quis hos poterit tranſire.
audiuit vocem dicentem: ſo
la hũilitas. Hinc eſt q̃ Bre
uit. Quotidie tela temptati
onum eius. ſcilz demonis ac
cipimus. ſed noſ contra illũ
iacula mittimus ſi confeſſi i
tribulationibus humilia re
ſpondemus. Humilitas er/
go multum valet contra tem
ptationes. Unde Jacobi. 3.
ca. dr. Superbis deus reſi/
ſtit humilibus autem dat g̃
tiam. Dixi quarto q̃ q̃r/
tum remedium contra tem/
ptationes eſt ſapientie dile/
ctio cum ipſa maxima aſtu/
cia impugnet. Hic eſt quod
dicitur Sapien. 7. Melior
eſt ſapientia q̃ vires. Unde
quidam frater requiſiuit ab
batem Iſaac cur demones
ita timerent eum. Qui reſpõ
dit. ideo me timent. quia ex
quo fact⁹ ſum monach⁹ gra
tia dei mediante ſtatui vt ſa
piens ne iracũdia mea extra
guttur meũ procederet. Hic
eſt quod dicitur Sapien. 8.
Sapientiã non vincit mali/
cia. attingit vero a fine vſq̃
ad finem fortiter z diſponit
omnia ſuauiter. Sed aliq̃s
poteſt obijcere dicendo q̃ nõ
oportet oĩa iſta habere cõ
tra temptationes demonis.
cum ipſe diabolus non tem
ptet homines. ſed noſtre tẽ/
ptationes ſunt humane. ad
quod breuiter reſpondetur.
q̃ in multis locis ſcripture
ſacre poteſt oſtendi q̃ diabo
lus multis impugnationib⁹
tempter homines. Prio ha/

diabo/
lus mꝫ
timõis
tẽptat

betur in Gen̄ 3.c. Q, diabolus decepit mulierē 7 ppter illud qō ibi subdit p os dñi Inimicitias ponā inter te 7 mulierē 7 cē per qō ostendit q erit inimicicia durabilis. Scdo ostendit p illud Job 1.7 2.c. Ubi sathan petit a dño vt permitteret eum temptare. Hinc est qō ipse Job dicit. 7.ca. Militia est vita hominis sup terrā. Tertio ostendit per illud Matth. 4 Ductus est iesus in desertū a spiritu vt temptaret a diabolo. Et de mltis sanctis q fuerūt temptati. Et Aug. dicit. Premonitos vos esse volo neminē sup terrā sine temptatōne victurū. vt cui forte tollit aliqua alia securus expectet. Et hec de pma parte sufficiāt. Conclusio secunda est ista. q ad temptatōib⁹ demonū resistendū sunt alia quattuor remedia magz pncipalia. scz fides. spes charitas. 7 oratio. Dico pmo q fides est vtilis valde p tēptatōnes. Hinc apls dic ad Ephe. vlt. In oīb⁹ sumentes scutū fidei in q possitis oia tela nequissimi ignea extinguere 7 galeā salutz assumere. Et. 1. Petri. 5.c. Cui resistite fortes in fide. Fides ostendit tria militib⁹ xpi per q possunt temptatōes euadere. primo ostendit sanguinez xpi. vt sic milites animēt ad pliandū. vt factū est elephantibus. i. Macha. 6.c. Fides ostendit penā paratā illis q erunt quieti. Ū qdam sanct⁹ pater erat maxime fame 7 qdam impudica mulier recitantib⁹ alijs sancti famam ipius posuit pignus cū aliq bus q sua prauitate induceret illū scm hoēm ad peccā dum. 7 de nocte veniens ad ipm sua importunitate intrauit in cellā illius sancti viri. maxime q allegabat q pdderat viā rectā ciuitatis. et dixit esse deuorandā a feris. si nō intraret in suā cellam. 7 sentiēs sanct⁹ temptatōem ex sua pntia recordat⁹ penaz in inferni posuit vnum digitū in luce ne ignem quam tenebat dicēs sibi xpi Proba 7 vide si pores portare penā que pmittit in inferno facientibus tale facinus. Et sic cō sumpsit oēs digitos man⁹ antecp temptatio recederet. qō videns iuuenis ipudica expirauit. quā mane facto coram illis iuuenib⁹ q require

remedia alia ap̄ tēptationes.

bant eā volentes scire quali/ ter fecerat vir sanctus suis o rationib⁹ resuscitauit. z con/ uersa est ad dñm. Ecce quo/ modo iste sanctus hō p fidē penaz inferni euasit a pericu lo pcti. Hinc est qđ dīc Gre go. in. moza. Sollicite vigilā dū est vt cū culpa blandiri i/ choat ad quē interitū mens trahak agnoscat. Fides etiā ostendit vincentib⁹ coronaz paratā. Vñ Apoc. 2. 8z. Vi centi dabo edere de ligno qđ est in medio paradisi. Di xi secundo q spes est vtile re medīū ꝫ tēptatōes. Vñ Ec odi. 24. 8z. Dñs pugnabit p nobis z vos tacebitis. Et ad Roma. 8. Si deus p no/ bis quis ꝫ nos? Dixi ter/ tio q charitas est vtile reme diū ꝫ temptatōes. Vñ Au. sup epl'am Jo. c. 7 dīc. Si ñ vultis in ista hereli mori bi/ bite caritatē. fons est quez z voluit deus ponere deficiā⁹ scz in tēptatōib⁹. Dixi q̄r to q orō est vtile remediū ꝫ tēptatōes. Vñ Mat. 26. 8z Vigilate z orate ne intretis in tēptatōem. Et Gre. in mo ra. air. Quāto ꝫ uiozi tumul tu cogitationū carnaliū pre/ mimur tāto orōni debemus insistere ardenti⁹. nō sumus craditozes cogitationū: sz lu ctatozes. Sed circa hec di cta querendū est de mōis q̄s demon teneꝛ ad nos temptā modi dū. Ad qđ sciendū q demon tepta/ habet quasi modos ifinitos tionis adtemprandū hoies. Vnđ diabo Aug. Paulino epo. Hostis n. noster cū mille artes nocēdi habeat tā varijs erpugnan/ dus est telis q impugnat i/ sidijs. tm cā bzeuitatis dice/ mus ad p̄sens de q̄tuoz mo dis quos ponit Ber. decla/ rando versum istum. Scuto circūdabit tc. vsq Perambu lante in tenebzis. In his ver bis sunt quatuoz temptatio nes quibus vndiq circūda/ ti nece habem⁹ scuto dñi circū dari ante z retro. a dextrz z a sinistris: Pria tentatio ē timoz nocturn⁹. i. timoz affli ctōis pnie z plāe tenebzosus ē. qz abscōdit ab oculi illud apli. ad Ro. 8. Nō sūt cōdi/ gne passiōes hⁱ secli ad futu/ rā gliaz q̄ reuelabit i nob. sz facile hanc radi⁹ pirat z q̄ est scutū meū excinguit ostēdēs oculis cozdis nūc petā q̄ feci m⁹. nūc eterna supplicia. nunc eterna p̄mia. nūc ea q̄ p nob xp̄s tulit. Et si q̄s ista bñ cō

siderat facile ẽptationẽ istã
vincere non põt Sed demon
dñ videt q̃ istaz pdidit statiã
ad aliã pcedit q̃ est a sagitta
volãte in die. Ista sagitta in
die volãs est vana glo. q̃ licz
est certa volat. tñ grauit pcu
tit. vnde Ber. Quid est tam
cõtrariũ veritati. Deide sub
dit. ptio a siniſtrz pulsat dia
bol9 pusillanitate. Deinde
a dextris humanis laudib9
Sed a tali ẽtatiõe scutũ ve
ritatz nos defẽdit ostendẽdo
nobis nostra mala z pericla
q̃b9 potiꝰ debemꝰ timere q̃
vana gloria extolli Szsi de
mõ p istã ẽptationẽ vincere
nõ põt tũc vadit ad aliaz q̃ ẽ
negotiũ pambulãs renebris
i. ambitio. vñ Ber. Negociũ
pambulãs est ambitio. sub
tile malũ. secretũ virꝰ. pestis
occulta. doli artifex. mat ipo
crisis. liuoris parẽs. vitiorũ
origo criminũ fomes. verita
tũ erugo. rẽa sanctitatz Cõt ẽ
plit ait. s. demõ vanã gloriã q̃
nitã. vana est forte aliq̃d soli
diꝰ affectasset. forte honores
forte diuitias z sic demõ am
bitiõez honorz vl diuitias añ
ponit. Szsi viderit demõ sic
se esse delusũ z victũ: adhuc
inducit aliã ẽtationẽ q̃ ẽ ab
icursu z demonio meridiano
i. quãdo demõ sub specie bo
ni decipit boies. vnde Ber.
Nõ restat callid9 inimicꝰ cõ
tra eos q̃s videt oĩmode di
ligere iustitiã z odisse iniq̃ta
tẽ nisi vt iniq̃tatẽ palliet vir
tutuz imagine. q̃s em̃ pfecte
nouit boni amatores maluz
eis sub specie boni nõ medio
cribz sz pfectz suadere conat
vt facile qui currit incurrat.
Hic pau. ad cor. ii. dic. Ipe
sathanas trãsfigurat se i an
gelũ lucis Et vt dicit Bern.
Sola veritas est q̃ palliataz
detegit falsitatẽ. Et de istis
quatuor ẽptatiõibz dat erẽ
plũ Bern. i statu ecclie mili
tãtis di. Nõne timor noctur
nꝰ turbauit nouellã eccl'am
q̃n ois q̃ occidebat seruos ol
arbitrabat obsequum se psta
re deo dei de psecutiõe cessã
te z die reddita turbauit eã
grauiꝰ z afflixit sagitta vo
lãs. q̃m exierũt de eccl'ia aliq̃
inflato spũ carnis sue inanis
z volatilis gl'ie cupidi. z vo
lẽtes sibi facere liguas suas
magnificãdo diuersa z quer
sa dogmata pdicarẽt. at q̃dez
a paganis z hereticz sz non est
para filiꝰ falsis oẽs xp̃iani
fere q̃ sua sunt queriũt nõ que

Jesu xpi. Jpa q̄z ecclīastice dignitatz officia in turpē q̄stū z tenebraz negocia trāsierūt. nec in his aiaz salꝰ sz lux us q̄rit diuitiaruz. supest vt iā reuelat hꝰ pctī filiꝰ gditōnis añrps demoniū nō modo diurnū: sz z meridianum q̄ nō solū trāsfigurat se in angelū lucis: sz extollit supra oē id qđ dr. aut qđ colit dr̄s nimiū isidiat calcaneo eccīie. a q̄ caput suū debuit eē ptritū. Sz ad h q̄z incursu eccleſiā electoz ꝑtras liberabit p pter eos breuiās dies z demoniū meridianū destruens illustratōe aduentus sui. Et hec de scda pte sufficiant.

Aliare media ꝓtēpta tōnes.

Cōclusio tertia est trāl. q̄ ad huc q̄ttuor alia remedia tēptratōis demonis inueniunt Primū remediū ē timor dñi Un Eccī.xi.dr. Timēti deo nō occurrēt mala. sz in tēptratōe deꝰ illum ꝓfuat z liberabit eū a malis. q̄ timor domi negligētiā expellit q̄ ē cā mlte tēptatōis. Hic ē qđ Eccī 7.dr. Qui timet dñm nō negligit. timor dñi inducit sapiētiaz qua hō custodit se ne cadat in tēptratōem. Unđ ps. Initiū sapie timor dñi. Secundū remediū ē angeloz custodia. Un hr exēplū de Raphaele q̄ legauit demonē in deserto. Thob. 8. 4. Reg. 6. dixit Helisꝰ ad mīstrū suū. Noli timere plꝰ enim nobiscū sūt q̄z cū illis. tertiū remediū ē dīna ꝓfortatio q̄ mltū valz ad ꝓfortādū hoiez ad tēpta ptōibꝰ resistendū. Un deus vr dicēs cuilibet volēti remptatōibꝰ resistere illud Dan. 10. Noli timere vir desideriorū. pax tibi ꝓfortare z estoborꝰ. Quartū z vltimū remediū ē dīna ꝓtectio. q̄ ipe benignꝰ deꝰ nō ꝓfortat imo defendit. Un Jsa. 43. dicit Cū trasieris p aq̄s q̄ signifikāt tribulatōes z tēptatōes tecū ero. z flumia nō opient te. Sz hic ꝑt q̄ri q̄t sūt effectꝰ tēptationū. Ad qđ rñdet q̄ effectus z vtilitates tēptationū sūt noue. Pria vtilitas ē eruditio. vñ Eccī. 34. dr. Qui nō est tēptatꝰ qđ sit q̄si dicat parū. Et iō dr infra. Qui nō ē exercitus pauca recognoscit. Scda vtilitas ē humiliatio. Un Gze. Dum vicia nos tēptāt ꝓficēres i nobis ꝓtutes hūliāt. Et idez Jebuseū isrl tolerat vt hūana mēs de se hūmilia. sentiat dū minima nō superat.

effectꝰ tēptationuz

Tertia vtilitas ē negligē tie exptatio. vñ glo. sup illō. Proba me dñe z tēpta me. Jō dic tēta. qz nisi temptare mur negligēres essemus. Quarta vtilitas ē ꝓtrutū ad ditio. Vñ Señ. Oltrū ad dicit sibi ꝓr⁹ lacessita. i. puo cata vlt correpta. Quinta vtilitas ē in bono ꝓseruatio. Vñ Gre. sup illō ps. Proba me zc. dic. Nisi p tribulatio nes se meli⁹ ꝓuari nosceret ñ di ceret: pba me z tēpta me. Jō i moza. Cū p tēptatōem hu militas pficit ꝓspa ē ipa ad uersitas q mētē ab elatōe cu stodit. Et idē i mo. Tūc in teri⁹ bñ custodimur cū p dis spēsatōem dei tollerabilit tē pramur exteri⁹. aliqñ vicijs. aliqñ pssurȝ. nec tēptatio ex terior culpā pfic. qz iterior i tentio sursū trahit. nec rursū iterior itētio sursū trahit. sur sum i supbiā eleuat. qz tēpta tio exterior hūiliat. z sic ma gno ordine ꝓgnoscim⁹ i iterio ri pfectu q̄d accipim⁹. i exte riori defectu q̄d sim⁹. Sex ta vtilitas est dei glificatio. vñ in ps. Eruā te z glificab me. Septia vtilitas ē po puli edificatio. Vñ Tho. 20 ō. Hāc tēptatiōem ō ꝓmi sit de⁹ euenire illi: vt posterȝ darēt exēplū patiētie ei⁹ sic z scti Job. Octaua vtili tas est in pñti honorificatio vñ legit de bō Anthonio: Qui cū q̄dā nocte a demōi bus cēt lacerar⁹ subito q̄dā radi⁹ lucȝ z demões z tene bras effugauit. statimq; sana tus xp̄m pñtē itelligēs dixit Ubi eras iesu bōe. vbi eras q̄re a ꝓncipio non affuisti vt curares vlnera mea? Et vox ad eū dixit. Anthoni hic erā sȝ expectabā videre certamē tuū. nūc ār q̄ viril⁹ dimica sti i toto orbe faciā te notari

Nona vtilitas ē i fuko co ronatio. vñ Pau ad Thy. 2. Nō coronabit nisi q̄ legitī me certauerit. Et Jacobi. i. Btūs vir q̄ suffert zc. z tho. 1. Hoc p certo hȝ oīs q̄ tole rat te: qz vita ei⁹ si i ꝓbatiōe fuerit coronabit. Et sic expe dite sūt h⁹ fructi⁹ ptes q̄s p misimus declarare. cui obie cto resistēriā facere. vt h̄ gtiā z i futuro gl̄iam beatȝ. Āmē

Dñica. 23. post Pent. De vicio pessimo gule. Ser. LI.

Oquente ihe su ad turbas ecce ꝓnceps vn⁹ ac

cessit ⁊ adorabat eū Mat. 9. Pro hᵘ sacri ⁊ sci euangelij historiali declaratione Notādū q̄ q̄ vult a gule peccato vl̄ ab alia macula liberari ⁊ p hᵐ grām ipetrare tria debet specialiter habere.

Sollicitudinē multaz in quirendo.

volens librari a gula

Fidem magnam in gratiam obtinendo.

Gratitudinem debitā in gratias referendo.

Dico ꝓmo q̄ q̄ vult aliq̄z grām obtinere dz hr̄e sollicitudinē mlt̄ū inq̄rēdo. Et rō ē. q̄z si de q̄ min⁹ vr̄ ineē ⁊ i ē. g̃ ⁊ de q̄ magz. sz ad acq̄rēdas hᵘ sci diuitias req̄ritur mlt̄a sollicitudo. g̃ a fortiori ad acq̄rēdas diuitias spūales. Sz quersi hoies totū oppositū faciūt. q̄z ꝓpt̄ tpalia mlt̄os labores sustinēt. sed ꝓpter spūalia nō vna hora laborarēt. Et hᵐ ꝓsiderās Gre. i mor. dic. Quid ꝓ pomos et cepas exꝓmit q̄ plūi q̄ comedūt lacrimas emittūt. nisi difficultas vite pñtz q̄ a dilectoribᵘ suis. ⁊ si nō sm luctu agit: cū lacrimis tm̄ amatur Vāna igit deferētes cū ponibᵘ ac carnibᵘ porros cepasq̄z q̄sierūt. q̄z quersi mētes dulcia p grām q̄tz despicīūt. ⁊ p carnalibᵘ voluptatibᵘ laborīosa hᵘ mōi tinera ēt cū lacrimis plena cupiscūt. ꝓtēnūt hr̄e vbi spūal̄r gaudeāt. ⁊ desiderāt ꝓpt̄ vbi carnal̄r gemāt. Dixi scōo q̄ q̄ vult aliquā grāz obtinere dz hr̄e fidē magnā i grām obtinēdo. Et rō ē q̄z opatōes dine ñ pñt rō ꝓprie hēdi. Et rō i petēte grām q̄z rūcūq̄z difficilē oportet q̄ habeat fides. vñ Gre. ome. 26. Dina opatio si rōe appbendit nō ē admirabil̄. Nec fides hz meritū cui hūana rō pbz exp̄imtū. hic ē q̄ dñs. d. archisynagogo Mar. 5. Noli timere. sz tm̄mō crede. Dixi tertiō q̄ q̄ vult aliquā gr̄iā obtinere dz hr̄e gr̄itudinē debitā i grās referēdo. Hic ē q̄ Sen. epl̄a. 83 dic. Credam⁹ itaq̄z nil eē gr̄to aio hōestius Oēs hᵐ vibes oēs ēt exbarbarꝛ regiōibᵘ gētes ꝓclamabūt. i oī iudicioz diuersitate referēdā bñ meritis gratiaz oēs vno ore affirmabūt. Jn his discors turba sēties. He ꝓclones magnifice dñe ⁊ ciues carissimi i sacro euā. hodi. denotāt. Qm̄ i pria parte pōit vl̄ declarat sollicitu-

do ꝓncipis ꝓ recupanda sa/nitate filie sue. In scḋa par/te declarat fides maḡ muli/eris iā duodeci ānis ifirme. qz si tetigero dicebat fibriā. In tertia pte declarat ḡtitu/do ōbita recipientiū bñficia qz ieſū laudabāt. Hic est qō ōz. Et ext fama tē. Et vt cla/ri⁹ hec pareāt videam⁹ histo/riā. Declarate histozie fru/ctus erit viciū gule q̄ ifirma/ta fuerat filia ꝓncipis. i. aīa cuiuslibet xp̄iani mozal̄r lo/quēdo. Et ēt mulier q̄ passa erat fluxū sanguīs duodeciz ānis q̄ significat actū pecca/ti diu retentum. Ad h⁹ viciū igit̄ extirpatōem loquendo tres ꝓclusiōes cum trib⁹ du/bñs moze solito ōclarabim⁹ Quaꝝ ꝓma erit de sua q̄/ditate. Scḋa de sua q̄litate Tertia de sua q̄titate. Cō/clusio igit̄ ꝓma sit talis ozdine q̄ gula ōz dupl̄r. s. ꝓpriē z sic gula ē imoderat⁹ appe/tit⁹ edēdi. sic dic̄ Hugo de sacro. li. 2. pre. 13. z sic nō ē vi/ciū capitale. sed spēs ei⁹ q̄ est crapula. Alio mō ōz cōit̄ Et sic gula ē imoderat⁹ appetit⁹ edēdi z bibēdi. sic ē viciū ca/pitale ꝓbendēs crapulā et ebrietatē. Et ex h⁹ ptz q̄ due sūt spēs gule. s. crapula q̄ ꝓsistit in imoderato appetitu e/dendi. z ebrietas q̄ ꝓsistit in imoderato appetitu bibēdi Sic loquēdo de gula i gña/li q̄rit̄ an sit pcm̄ mozale. Ad qō rñdet̄ ꝓz sc̄m tho ibi/se. q. 148. q viciū gule sic p̄t accipi ex supi⁹ dict̄ ꝓsistit i ꝓcupiscētia iozdiata. Ozdo aūt rōis ꝓcupiscētiā ozdinā/tis duplr̄ p̄t tolli. Uno mo/do q̄tū ad ea q̄ sūt ad finem p̄ut. s. nō sūt ita ꝓmensurata vt sint ꝓpozcionata fini. alio mō q̄tū ad ipm finē, p̄ut. s. ꝓcupiscētia hoiem auertit a fine debito. Sic̄ iozdinatio ꝓcupiscētie accipit̄ i gula ꝓz auersionē a fine vltimo. Sic gula erit pcm̄ mozale. qō q̄ dē ꝓtigit qñ delectatōi gule inheret hō taq̄ fini ꝓpt̄ quā delectatōem deū ꝓtenit pa/tus. i. ꝓ p̄cepta dei agere. vt delectatōes h⁹ asseqūt. Et s c itelligibiliō Bze. i pasto. Dū vēter in gluuiē tēdit ꝓtures aie p luxuriā destruūt. Et in 30 moza. di. Dñante gule vi/cio oē qō hoies fozti⁹ egēt pdūt. z dū vēter nō restringitur sil'cūcte ꝓtures obtuunt Si ꝓo in vicio gule itelliga/tur iozdinatio ꝓcupiscentie

Quid ē gula?

Utrum sit mozale.

Ar. 12.

tm̃ ꝑm ea q̃ ſt̃ ad finẽ vrpote q; nimis ꝓcupiſcit delectati ones ciboꝝ nõ tm̃ ita q̃ ꝑpt eas aliq̃d faceret ꝑ legẽ dei: ſic ẽ pctm̃ veniale. Et hec de pria pte ſufficiãt. Cõclio

Gula ẽ ſcda ẽ iſta q̃ viciũ gule ẽ dete ſtabile z abomiabile ꝓpt tria. Prio reſpectu ſbiecti ꝑ ꝓpriũ ſcõ reſpectu primi. ktio reſpectu dei. Dico prio q̃ viciũ gule ẽ abomiabile reſpectu ſubiecti ꝑꝓpriũ. q; tres vilitates infert ſubo in quo eſt Pria ẽ. q; ipm facẽ idolatrã. Nã idolatria guloſoꝝ eſt peior q̃ idolatria paganoꝝ q; illi auro z argẽto z marmoreis lapidib; honores diuinos ipẽdũt: ſz guloſi vẽtrẽ ſtercore plenũ ꝑ deo tenent. Iurta illud apli ad Phil. 2. Quoꝝ deꝰ vẽter ẽ. Ubi dic Aug. Hoc ab hoie colit qõ ꝑ ceterꝫ diligit. Scõa vilitas ẽ. q; coꝛpꝰ ſui ſubiecti facit eẽ coquinã cũ i eo tot cibos põit q̃ nõ coquerẽt ivna coq̃na vniꝰ regis: qõ coꝛpꝰ deberet eẽ trẽplũ ſ. ſ. Uñ. 2. Corin. 6. dicit. Vos eſtis trẽplũ dei viui. Hic ẽ q̃ deꝰ fec̃ homini os puũ. Nã vt ꝺr i lib. de aialib;. Inſt aialia magꝝ coꝛpoꝝ nullũ aial repit qõ bẽat tã paruũ os ſic hõ. ad ſignificãdũ q̃ ꝺr eẽ tpaꝰ. Tertia vilitas ẽ q̃ deſtruit imaginẽ dei. Uñ in oib; q̃ laborãt vicio iſto iplet illud ꝑbũ Hiere. pphete. Denigrata ẽ facies eoꝝ ſup carbones. Uñ Hiero. Nihil adeo obruit itelligẽtiã vt comeſatio z ebrietas. Dixi ſcõ q̃ viciũ gule ẽ abomiabile reſpectu pri. q; tres iniurias fac̃ guloſus prio ſuo. Pria iniuria vocat coꝛruptio. q; ipſ coꝛrũpit duob; mõis feroze. Uñ in ps̃, Sepulcrũ patẽs ẽ gutturꝰ eoꝝ. ad lram. Hõ q̃ ſe inebriauit veſpe: os ferẽdũ hꝫ ſeq̃nti mane ad modũ ſepulcri. Scõo mõ coꝛrũpit ꝑ primũ malo exẽplo. Uñ pau. ad Ro. 14. Si ꝓpter cibũ tuum frater tuꝰ ꝓriſtat: iã nõ ſm caritatẽ ambulas. Noli cibo tuo illũ pdere ꝑ q̃ rpus moꝛtuꝰ ẽ. Et i epla iude. 2. c dicit de guloſis. hi ſũt i epulis ſuis ꝓuiuãtes nõ ſolũ ſũt maculati. imo ſũt macule alios maculãtes ſuo exẽplo. Tertiũda iniuria vocat fraudatio. q; guloſus tm̃ ꝑ gula ſua exꝑẽdit q̃ mꝛi pauperes ex pecunia illa viuerẽt. Naꝫ ſi q̃s mꝛtũ hꝫ tenet pauperib;

de illis erogare. vñ Ber. Noli putari ḡtuitū qđ ipendis primo. vel nolis debitoꝛes.

Tertia iniuria ē ꝓberatio. qꝛ ebꝛij z varijs repleri ferculis solēt iferre. ꝓmo ꝓba iniuriosa. postea ꝓbera. Hinc est qđ dꝛ Prouer. 20. Luxuriosa res ē vinū: z tumultuosa ebrietas. q̄cūq; his delectat nō erit sapiēs. Dixi tertio q̄ viciū gule est abomīabile respectu dei. Nā gula tripl̄r facit ꝑ deū. Prīo inducē obliuionē sui. Hic ē qđ dꝛ Osee. 13 Et adipleti sūt z saturati eleuauerunt corda eoꝝ z obliti sūt mei. Scđo īducit elongatōem. vñ dđ in ps. dicebat Inchamo z fre. ma. eoꝝ cō. q̄ nō adpꝛo. ad te. Hi nō appꝛoximates deo sūt gulosi q̄ bus Dauid optat magis ac magis maxillas eoꝝ ꝓstrigi id ē ꝓcius victualia dari: vt sic saltē necessitate cogāt̄ đo appꝛoximare. Tertio īducit blasphematōes. qꝛ gulosi post crapulā z ebꝛietatē deum blasphemant. ꝑ illud qđ pau. scribit. i. Coꝝ. 10. Siue comedatꝭ siue bibatꝭ oīa ad gl̄iam dei facite. sup̄ q̄ Aug. Si qđ māducas z bibis ad refectionē coꝛpis sumas sustētatōem q̄; mēbꝛoꝝ: ḡtias agēs deo q̄ tibi mortali tribuit supplemētoꝝ solacia cibus tu⁹ laudat deū et Hiero. ait. Valde absurdū ē nimia saturitate adorare martyrē quē scim⁹ placuisse deo ꝓ ieiuniū. Sz si q̄s q̄reret abominatōes z ig̃minias q̄ i scꝑtura sacra enūerant de ꝟicio gule iueniret vtiq; ꝝ̄ mlta libꝛoꝝ volūina iplerēt. sz đ mltꝭ enūerabo decē maxia mala q̄ ꝓpt̄ viciū gule oꝛta sūt. Nā ꝓmo vicio gule đuicta tot⁹ hūani gn̄is mr̄e ꝓma totā suā posteritatē reg̃ puanit eterno. Innūerabilib⁹ miserijs z calamitatib⁹ eā z morte ineuitabilr̄ vestiendo Gen. 3. Secundo vicio gule Noe iebriat⁹ ig̃minioſe nudat⁹ dormiuit. z a filio deri sus cham maledixit z semini ei⁹. Gen. 9. Tertio loth vicio gule inebriat⁹ cū duab⁹ suis filiab⁹ duplex ꝛmisit incestū. Gen. 19. Quarto vicio gule iacob volēs delicate comedere puanit esau ꝓmogenitū sua ꝓmogenitura Gen. 25. Quarto pharao vicio gule: dū faceret grāde ꝓuium suspēdit mg̃m pistoꝝ. i. facientiū panē Pharaoni.

mala oꝛta ex gula

Gen.40. Sexto vicio gule ppls isrl ira dī incurrit ps. Adhuc esce eox erant in ore ipox z ira dī incubuit super eos. Septio absolō faciens grāde pului interfecit frem suū.2.Re.2. Octaua holofernes cū eēt vino replet⁹ decapitat⁹ ē a iudith. Judith 11. Nono dū filij iob biberēt vinū in domo fratrū eox pri mogeniti mortui sunt Job.1 Decio iohēs baptista innocens in pulpito decapitatus est Mat.6. Et hec de scōa parte sufficiāt. Cōclusio ēt̄ria ē talī q̄ ex vicio gule q̄nq; mala pcedūt q̄ ſm Gre.xxxi.mo. et⁹ filie noiant.s. Inepta letitia.scurrilitas.imūditia.mltiloquiū.hebetudo sens⁹ circa itelligētiā. Dico p̄mo q̄ ex vicio gule pcedit inepta letia. Nā q; gulosus ppt vētris plenitudinē caput erigit in supbiā letat̄ z tristiciā fugit. vñ Bern. Prop̄ um ē supbox leta sp appetere.tristia euitare. Dicit secūdo q̄ ex vicio gule pcedit scurrilitas.de q̄ dic̄ Ber. verbū scurrile turpe z iocū are ñ suffic pegrinari ab ore procul sz ēt ab aure relegādū ē.ic̄.d. Sen. Nō erit tibi scurrilis sz grā vbāitas. Nā rep̄hēsibilis ē risus si ē imoderatus z puerilr effusus.si mltiebriter fact⁹.z odibilē fac hoiem.et de talī letitia loq̄t sap̄. Eccl 7.cū dic̄. Cor sapientiū vbi tristicia ē. Cor stultox vbi letitia ē.z infra. Sic sonit⁹ spina ardētiū sb olla.sic risus stulti. Dicit tertio q̄ ex vicio gule pcedit imūdicia.q; ois imūdicia mōi ꝓsistit q̄si i istis duob⁹ vicijs.s.i gula et luxuria q̄ nascit̄ ex gula.vnde hier. Vēt z gētralia sibimet ipis sūt vicia.z ex intimitate mēbrox ꝓsideratio itelligat vicioz. Dicit.4.q̄ ex vicio gule pcedit mltiloquiū.vñ vide m⁹ q̄ i pulpitis solis loq̄citat abūdant.vñ dives epulo dic̄. se cruciari i lingua.q; vt dic̄ p̄uer.10. In mltiloquio ñ deest pctm̄. Dicit.s.q̄ ex vicio gule pcedit hebetudo sēsus circa itelligētiā.i. grossities itellectus circa spūalia q̄ nascit̄ ex crapula.q; dic̄ Ber. i s. q̄stro magnicibi vētre pascūt tanto āpli⁹ sensū mēt obrūdūt. Sz ex q̄ ex gula tot mala pcedūt merito q̄rit̄ pt q̄ sit z q̄t fmedia ō ipaz. ad q̄ ñdet q̄ fmedia.7.ff.vz. p̄mū remedia ō gulam tū ē p̄mo diuinus. Et illud docet dominus Mat.6. 4.

Ubi dic̄ diabolo ip̄m tēptā ti de vitio gule. Nō in solo pane viuit hō. sz i oi ꝙbo qđ ꝓcedit de ore dei. Nā freq̄ns sūptio cibi spūalit dū iduc ꝓptū cibi corpal Scōm remediū ē moderata occupatio. H isinuat salo. Prouer. 21 di. Desideria occidūt pigruz nolūt qcq̄ opari man⁹ eius tota die ꝓcupiscit z desiđar. Hō otiosus patit famē vniuersalē. aures ei⁹ esuriūt rumores. oculi vanitates. gula cibos. z sic de singlis. Tertiū remediū ē ciboꝝ elongatio. Un Eccī. 21 đi. Quasi a facie colubri fuge peccm. et si accesseris ad ea suscipient te. Et lz h gñalr dicat ō omi pctō tñ pōt spēalr referri ad ista in qbꝫ ē voluptas vl sua uitas. Hic ē qđ mlier peccauit. qz vidit Un Gen. 3. Uidit lignū mlier qđ bonū esset ad escēdū z pulcrū oculis ad vidēdū supple. Et Gze. dic̄. Hō lz itueri qđ nō lz ꝓcupiscī. Quartū remediū ē carnz future corruptōis ꝓsideratō Un Gze. Nihil adeo valet ad domāda carnis desideria sicut cogitare q̄lis futura sit mortua. Quintū remedium est penaꝝ xpi meditatio Un Treñ 3. dicit. Recordare pauptatz meez trāsgressionis z absinthij z fellis. Sertū remediū ē eterne cene expectatio. Un Gze. in omel. Si ꝓsiderem⁹ fres carissimi que z q̄lia sūt q̄ nob ꝓmittūtur in cel vilescūt oīa q̄ habent i terris. Septimū et vltimū remediū ē dei gē auxiliatio. Un qđ h vicio laborāt: dñt deū instāt rogare vt ꝓspendat eis gām liberatōis quā qđ hñt securi sūt. Un Joh. 4. dicit. Qui bibit ex aq̄ quā ego dabo ei. nō sitiet in eternū. Et sic expedite sunt h⁹ fruct⁹ ptes: q̄s ꝓmisim⁹ declarare magnifice dñez ciues dilecti quē obsecro vos prudēt fugere: vt h gām et in futuro gl̄am felicit hēatz.

Dñica. 24. post pentheć. De antixpo. Sermo. LII.

Cum videritis abominatōez desolatōis q̄ dicta est a daniele ꝓpheta. stantem in loco sctō qđ legit itelligat Mat. 24. Pro h⁹ sacri z scti euāgelij historiali declaratōe. Notādū qđ tria sūt vtilia vt hō possit bñ trāsire et sine piculo qōcunq̄ arduuz

negocium videlicet.

Sacre scripture lectio q̄ doceatur.

Sacra et deuota oratio q̄ illuminetur.

Prudentie sublimatio q̄ dirigatur.

Dico ꝓmo q̄ hoi volēti sine piculo trāsire qōcunq; arduū negociū vtil̄ ē lectio sacre scripture. Vñ Crisᵏ. super Mat. dic̄ Quicq̄d terribile ē in scriptur; vsu vilescit. nā p diuinas scripturas hō venit multū ad ꝓgnitōem. que ꝓgnitio satis vtil̄ ē ad superandū quodcūq; arduū. vñ Eze. li. 2. mo. c. i. In scriptura sacra oculis quasi speculū quoddā opponit vt ibi interna facies nostra videat. ibi em̄ feda ibi pulcra nra ꝓspicim⁹. ibi sentim⁹. q̄stū p ficim⁹ q̄stūue a pfectu longe distam⁹. Dixi scd̄o q̄ homini volēti sine piculo transire quodcūq; arduū negociū vtilis est sacra z deuota oratio Oz dic̄ Augustin⁹. Oratio orāti ē subsidiū. deo sacrificium. demonib⁹ aūt flagellum Et Cassio. sup ps̄. dic̄. Oro posita ē p quā ira dei suspendit. venia pcurat. pena refugit. z p̄mioz largitas ipetratur. cū dño loquit. cū iudice fabulat. pñtē sibi fac̄ quē videre non p̄ualet. ad penetralia iudicis p̄caroꝝ admittit z null⁹ inde respuit nisi q̄ in ea tepidus inuenit. Et ō istz duob⁹ sit hēmus exēplum a Piero. Vñ ipe scribēs ad demetriadē, ait. Lectionem frequēt iterrūpat oro z aīam iugit adherentez deo grata vicissitudo sci operis accēdat

Dixi tertio q̄ hō volēti sñ piculo trāsire quodcūq; arduū negociū vtil̄ ē prudēcia Vñ dicit Aug. in li. ō singularitate clericoꝝ. Vbicunq; fuerit prūdēcia frustrantur vniuersa ꝛria. vbi aūt prudētia negligit ꝯia ꝛria dñant. Hac prudēcia vsa fuit abigail ꝯ dauid iratū ꝯ Nabal virū suū. i. Re. 25. Hec cōclusiones magnificendē z ciues dilecti in sacro euangelio hodierno denotāt quod i tres ptes diuidit. Qm̄ in p ma pte pōit vl declarat quō xps nos inducit ad sacre scripture lectōem vt cauti⁹ trāseamus in aduētu antixpi. In scd̄a pte declarat quō xps nos induc̄ ad sacrā oratiōē ibi. Orate vt nō fiat z̄c. In tertia pte declarat quō

xp̄s nos iduc̄ ad p̄udentie. ſōlimatōem ibi. Surget em̄ pſeudo pphete ⁊c̄. Et vt clari⁹ hec pateāt videam⁹ hiſtoriā. Declarate hiſtorie fructꝰ erit loq̄ de antixp̄o. de q̄ tres ꝯcluſiōes cū trib⁹ dubijſ declarabim⁹. Quaꝝ p̄ma erit de ſua natiuitate. Scōa de ſuevite q̄litate. Tertia ō ſua moztalitate. Cōcluſio igit̄ p̄ma ſit talꝫ. q. antixp̄us

antixp̄i origo i ꝓpēdio theol. ve. li. 7 ca. 6.

er parētū ſemib⁹ ꝯcipiet. ſed poſt ꝯceptū deſcēdet ſpiritꝰ malignꝰ in matrē eiꝰ vteruz eꝰ opatōe deicepſ puer naſcetur ⁊ adolebit. Naſcet ātin babylone ex trib⁹ dan. ſic. d. q̄dā glo. Propt̄ q. trib⁹ illa noiat̄ i nūero ſignatoꝝ. apo. 7. Sz hic p̄t q̄ri ꝛ. eiꝰ varietate nominū. Nā gñaliꝫ vocatur antixp̄s ſic in plib⁹ locꝫ ſ. ſua cano. ſoḃes. d. c̄ aſſimilādo ſeductores antixp̄o: et in ħ euāgelio noiat̄ abomiatio deſolatōis. Ab apl̄o vero vocat̄. 2 Theſſa. 2. ſm̄ō pctī ⁊ filiꝰ pditōis. Et ita q̄tuoꝝ denoiatōib⁹ deſignat̄. Pro cꝰ rei notitia ſciēdū q. p̄imo ꝛ. antixp̄s ab anti qđ ē ꝫ q̄ ꝫri⁹ xp̄o. Qꝝ ſic apl̄s ait vbi ſ. Eleuabit̄ ꝛ extollet̄ ſup oē qđ ꝛ. ds aut qđ colit̄. ita vt in tēplo ꝺi ſedeat oñdēs ſe tꝫ q̄ ſit ds. ħ idē ſnialiꝫ hr̄ dan. 12. Scōo ꝛ. abomiatio deſolatōis. q. p ipm̄ q̄ abomiabilis erit deſolabit̄ eccia. Deſtruet oēm ct̄rū eccleſticū ⁊ ſtituet cultū iudaicū. ita vt cogat hoies circūdi ⁊ ſabbatū obſuare. ſic infra patebit. Tertio ꝛ. hō pctī ⁊ plenꝰ peccato. Qꝝ ſic in xp̄o fuit ois plenitudo gr̄e. Ita ⁊ in ipo erit ois plenitudo malicie. quarto ꝛ. filiꝰ pditōis. i. diaboli nō ſic alq̄ maliciꝫ ſpāli mō. ſic dictū ē ſupra. Sz ſi q̄s vlteriꝰ in hac ꝯcluſiōe q̄reret an antixp̄s hēbit āgelū bonū in ſui cuſtodia deputatū. Ad ħ breuit̄ rñdet̄ ſm̄ dñm Petrū aurcoli q. antixp̄us aut erit obſtinatꝰ. ⁊ ſic ñ hēbit āgelū ad cuſtodiam ſui. aut nō erit obſtiatꝰ ⁊ ſic hēbit. Sz ſi q̄s magꝫ determiare vellet loq̄ dicere poſſet q. āgelꝰ p̄mo ꝛ. putabit̄ ad cuſtodiā ſui. Sz q̄ ñ ita obſtinabit̄ i pctō q. dicet ſe eē deū tūc deſereret euz āgelꝰ ex toto. nec hēbit eum poſtmodū ad p̄tectōem. ſed ad accuſatōez. Et hec de p̄ima p̄te ſufficiāt. Cōcluſio ſcōa ē iſta. q. antixp̄i vita erit trib⁹ p̄ncipaliozib⁹ vicijs de

Vita antixp̄i

turpata.s.supbia. luxuria. et auaricia. Dico pmoq; vira antixpi erit supbia deturpata. Nā ira erit supbi q; cōsurget ꝓ pncipē pncipū.i. cōtra deū ſm Dan. 7. ca. Et h oñdet trib; mōis. Prio q; leges z ceremōias mutare conabit Scdo q; putabit a deo nō eē puniēd⁹. Tertio q; permittet se adorari z ppt suā supbiā erit hypocrita vt facili⁹ decipe possit. Dico secūdo q; vira antixpi erit luxuria deturpata. q; nimꝭ dabit se ꝓcupiscētijs feinaꝑ. vt hꝫ in Dan. vbi dr. Et erit i ꝓcupiscētijs feinaꝑ nec quēq; deoꝝ curabit. q; aduersū vniuersa ꝓsurget. Dixi tertio q; vira antixpi erit auaricia deturpata. sic ꝓz Dan. 12. vbi dr. Abūdāres z yberes vibes igredief z facier q; n fecerūt pres ei⁹. i. diaboli. z pres ei⁹ id ē pncipes demōioꝝ. Q; si li tēptrauerit ad ꝓgregādum iste ad dispgēdū. vñ seqt ibi Rapias z pdas z diuitias eoꝝ dissipabit. De sua male dicta supbia i plūb; locꝭ scribitur. vñ Apoca. 13. dr. Facier vt q;cunq; nō adorauerit imaginē bestie occidat. Sz di anti hic pōt queri quis erit mo⁹ xpi. vbi. s. ca. 7. mod⁹ decipiē

dus ipius ꝓcedēdi ad hñdū creditū z ad hñdam sequelā Ad qō rñdef q; ipa maledicta bestia ꝗtruor modis in pplos subuertēdo hēbit qui declarāf p illa ẏba Gen. 49 ca. 8. Fiat Dan coluber in via cerastes in semita. q; ē serpens cornut⁹. q; ꝗtruor cornibus armabit antixps. q; significāt istas ꝗtruor modos. Prim⁹ mod⁹ erit callida persuasio. Predicabit enī legez nouā. z legē xpi prauā esse dicz z proposse ipaz destruer. predicatores quoq; sui discurrent p vniuersas partes mūdi. z impedient ne scriptura ſm veritatē exponaf a catholicis doctoribꝰ. z a fidelibus audiaf. Mat. 24. Surgent enī pseudo xpi z pseudo prophete z dabūt signa magna z pdigia: trauī errorē inducāf si fieri pōt ēt electi. Ecce predixi vobis. Secund⁹ modus erit falsorum miraculorum operatio. quia per magicā artē facier omnia illa miracula. Vñ glo quedā super Apoc. 13. dicit. Magica arte facier statuam loqui et futura pdicere. Et alia glo. dicit. Spiritum malignum facier sup illos descēdere vt

vbi. s.

loquebant varijs linguis. et hoc coram hoibus. Vñ iactabūt se esse meliores aplis. q̄ spm̄ acceperunt in pclauí. Jtē p artē magicā sibi fabrit se ē mortuum et ferek a demonib⁹ in aerea q̄si ascēderet in celū et sic putabik ab oib⁹ resurrexisse q̄ pus mortu⁹ p triduū putabak. et tūc admirabūk ppli et adorabūt eū. De h̄ mō decipiēdi dicik in ps. Insidiak i abscōdito q̄si leo in spelunca sua. qz in eo vis et dol⁹ opak Vis ei p leonē. dol⁹ p spelūcā intelligik. vñ Gre. dic. Pensem⁹ q̄ erit hūane mentis illa tēptatio qñ pi⁹ martyr et corpus tormēti sustinebit et tñ tortor añ oculos ei⁹ miracula faciet. Vñ dic q̄dā glo. super Apoca. ix. sup illud vbuz. Et plaga mortis ei⁹ curata ē. Arte magica ascēdet antixps in area feretris eū demonibus faciet q̄z arbores florere cito et arescere. mare turbari. mortuos ēt in pspectu hoium suscitabit. Dañ. i. c. Et dñabik thesauroz auri et argēti. et oibus pciosis egipti. Tertio decipier p mūera. Jpe nāq; antixps inueniet thesauros absconditos p q̄s ad sequēdū se inclinabit pplos. Dicabit ei diuites hoīes h⁹ scli. et tūc eorū falsā felicitatē ad decipiēdū alios oñdet. Mat. 24. Erit enī tūc tribulatio magna q̄lis nō fuit ab initio mūdi vsq; mō neq; fiet. et nisi breuiati fuissent dies ei⁹ nō fieret salua oīs caro. sz propter electos breuiabūk dies illi.

Quarto compellet permi nas et tormēta q̄s alter vincere nō poterit. tāta ꝓ sic ait dñs: tūc erit tribulatio vt in errorē inducank ēt si fieri pt electi. Et iō dicik in Apoca. Quj pedes ei⁹ silles erant auricalco sic in camīo ardēti p pedes vltia xpi membra. per caminū tribulatio vehemēs ostignak. Exhibebit ei cūcta q̄ in pcedentib⁹ martyribus sunt ipleta tormētoz gña. sz in illis regionib⁹ tūc fideles vehemēti⁹ sūt verādi vbi fuit dñs crucifixus. Et sic dixit haymo sup Apoca. Jlla tēptatio nō ptes. sz totū simul eraiabit mūdū. Soluēk entz demones q̄ mūdo ligati sūt. fideles tūc nō pdicabūt. qa tanq; excōicati habebūk. p ter enoch et helyā qui pdicabūt sicut dicik Malach. vl. Et quertēt corda patz ad filios. Glo. ad instructionem

posterior de fide saluatoris in quā z ipi crediderūt. De istis duob⁹ dr Apoc. ii. Dabo duob⁹ testib⁹ scz Helye z enoch. z ꝓphetabūt. i. ꝓdicabūt dieb⁹ mille ducētis sexaginta. Glo. i. trib⁹ ānis sicut ipe xp̄s ꝓdicauit amicti saccis. glo. ꝓdicātes penitentiā z exēplū oīb⁹ dētes hi sūt due oliue. i. spuisctō vncti z duo cādelabra. glo. i. dātes lumē alīs. Tādē antixp̄s occidet eos in hierl'm. z verabūt corpora eor̄ sepeliri ꝓpter metū antixp̄i. Occisor̄es āt eor̄ leti erūt post mortē eor̄. P⁹ dies tres z dimidium resurgēt. z occisores eor̄ audient vocē talē Helyas z Enoch ascēdite huc. z ascēdēt in celū in nube Antixp̄s ꝓ⁹ regnabit q̄tuor dieb⁹ post mortez. Predict⁹ āt q̄tuor mōis antixp̄s mīros attrahet. Unō Apoc. xii. dr. Cauda ei⁹ trahebat tertiā ptē stellar̄ celi z misit eas i terrā. trahet autē mīros p mūera. bonos p tormēta. simplices p ꝓdicatiōz z miracula. hēbit secum magos z maleficos z ꝑncipes. Un̄ Apoca. xiz. describit bestiā. i. anxp̄m hītē capita septē. i. ꝑncipes vniuersos. et cornua decē. i. eos q̄ ipugnēt decalogū. Et notādū q⁹ dr ꝺo ꝓcedet antixp̄i tal'ent'. Nā ꝓmo veniet cū benignitate ficta. i. cū miraculor̄ operatōe z tūc a iudeis suscipiet q̄ ei spēal'r adherebunt. Ad q̄r ꝙuersionē helyas veniet z enoch. de quib⁹ dictū ē. z tūc antixp̄s in aptā ꝑsecutōem ꝙsurgeret. Et notādū q⁹ q̄daz dicūt de gog et magog. eē decē tribus vltra mōtes caspios clausos q̄ bene possent exire'si ꝑmitterēt a regia amazonū: sub c⁹ imꝓioriuūt. has dicūt iudei in fine sc̄li exituras. z ī hierl'm vēturas z cū suo messia. i. antixp̄o suā eccl̄iam ꝙstructuras Alī dicūt q⁹ ꝑ gog z magog ītelligūt antixp̄i exercit⁹. q̄ in fine sc̄li veniet expugnar̄ ecclesiā. Per gog ſm glo. ītelligūt illi ꝑ q̄s latēt diabol⁹ ꝑ seq̄ uel fideles. per magog āt illi ꝑ q̄s aptē diabol⁹ ꝑsequit. vl q̄ ꝑ ꝑpe antixp̄i ꝓpus occidte z postmodū aptē eccl̄iam ꝑsequent. ſm Aug. gog refert ad gētes. Magog ad diabolū. q⁹ gog iterꝑtat occultatō magog deētio. Et hec de secūda ꝑte sufficiāt⁹ dixisse est antixp̄i vita Cōclusio ttia

vbi. s. ca. 9.

vbi. s. ca. 10.

de mor re anti christi vbi. ꝑ. ca. ii.

q̄ est de morte tale. q̄ antixp̄s sic dic̄ glo. sup Ap̄ c. Rex̄ bit erā icipiet plecutiōez fa re tribꝰ ānis cū dimidio. vñ Dañ. 12. dr. Jurauit āgel⁹ p viuēt̄ i ef nū. q: i tpe. i. vni⁹ āni z tpa. i. duoꝝ ānoꝝ z dimidii tpis. i. dimidiū anni. glo. Hoc spacio duratura est desolatio ſb antixp̄o. nisi ār vt dr i euāgelio hodi. breuiati fuissent dies illi non fieret salua ois caro. vñ Greg. Qz enim supbos z ifirmos aspic̄ ds dei q̄s singularit̄ malos itulit mificos dic̄ bulatos dicit. z glo sup Dat. Hec tribulatio q̄to ceteroz gulos tāto bulrate moderatioz. Ptāre tñ sua occidet ds antixp̄m sic dic̄ glo. sup apoc. siue p se siue p michaelē Occidet āt i mōte oliueti i solio suo i loco circa quē locū ascēdit xp̄s.

vbi. ꝑ. ca. 13.

Sz tūc q̄rit an subito p⁹ hec erit iudiciū. Ad qđ rñdet q̄ nō. qz i terfecto antixp̄o q̄ndā glo. sup Dañ. ꝓcedēt. 1ſ dies ad refrigeriū sctoꝝ z ad pniaz submeisoꝝ. Quātū āt spaciū sit iter illos. 1ſ dies z finē mūdi nēo scit. Mistri ꝓo antixp̄i p⁹ mortē illi⁹ gaudebūt ducētes vxores z dicentes. Pax sit mortu⁹ nr̄ pncepſ tñ hēm⁹ pacē z securitatē. et cū talia dixerit repēt̄in⁹ eis supuēiet iterit⁹. Judei tc̄ reuertēt ad fidē. z scta eccia vſq̄ ad finē mūdi pacificata q̄escet. z ex tūc fraudulēta z iniquicia diaboli penit⁹ deficiet Et sic expedite sūt h⁹ fruct⁹ pres q̄s pmisim⁹ declarare magnifice comes z ciues honorādi q̄ p̄riti. obsecro vos p̄ sanguinē crucifixi orare sit saluatoꝝ miaz vt p̄ dignos pnie fruct⁹ vēturā trāpcedat vob̄ euadere. z ad regnū claritatꝝ ꝑpetue peruenire ipo p̄st stante q̄ est deus bñdict⁹ in secla seculoꝝ. Amen.

Explicit̄ ꝓmões dñicales p̄ totū āni circulū Reuerēdissimi p̄ris fris Anthony ō bitonto ordis fratrū minoꝝ de obſuātia. diligēt̄ examinati p̄venerabilē p̄rem et⁹ ordis fratrē Philippū ō rhoringo ad honorē oipotētꝝ dei. z sue bīssime matrꝝ necnō z eius miri fici ꝓfessoris Francisci. Actūq̄ p̄ quidā virū mḡrm Jobem grūniger ivibe argētina diligētissime elaboratū Anno christianissimi part⁹ post millesimū q̄terq̄ centesimo nonagesimo octauo denicq̄ Kal. Februarij.

1496

1
сейф
Ст. 14.114
НД.